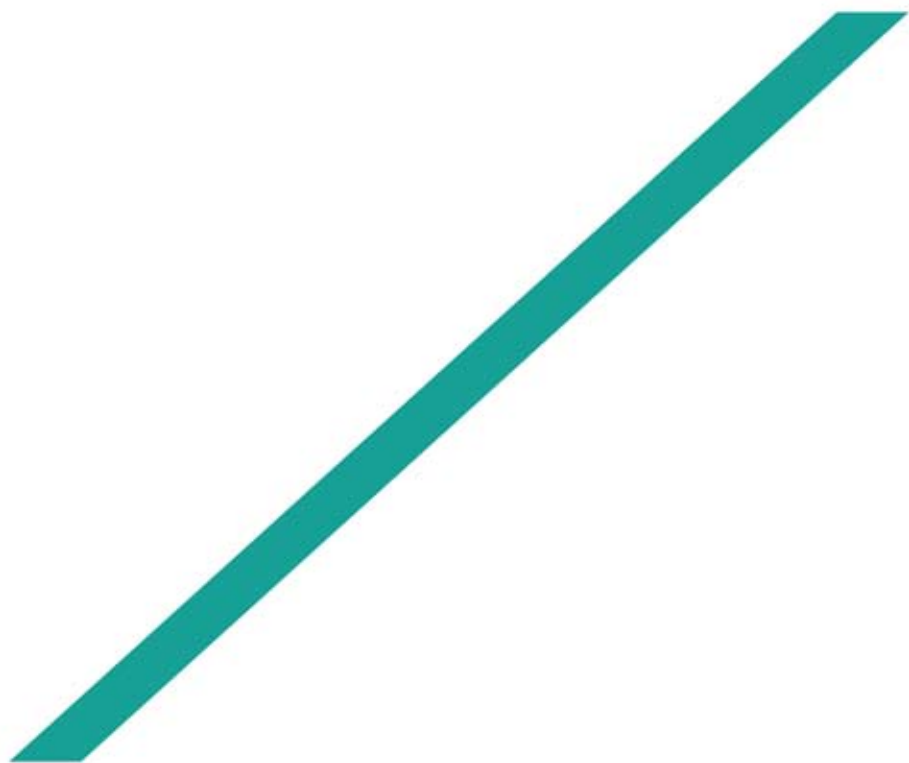

**LLUÍS
MARIA
XIRINACS**
TERCERA
VIA

Agustí Chalaux i de Subirà (1911-2006) va ser un adolescent inquiet que als 14 anys va establir relacions amb el banquer Horace Finaly, amb qui va compartir alguns secrets de la saviesa oculta de la seva professió. Milità al catalanisme i al moviment llibertari, convencent després Xirinacs i altres persones d'estudiar plegats un nou model polític, econòmic i social, proposant la transparència informativa en cada acte polític i econòmic, –condició necessària per l'exercici de la responsabilitat, facilitant una ciència econòmica més rigorosa–, i l'eliminació de la misèria material dels éssers humans, en base al que ell anomena capitalisme comunitari. Aquesta obra que teniu a les mans és la primera mostra d'aquesta tasca comuna.

TERCERA VIA.

SISTEMA GENERAL A LA MESURA DE L'HOME D'AVUI.

LLUÍS MARIA XIRINACS I DAMIANS.

VOLUM I.

PRESENTACIÓ, PRÒLEG I PARTS PRIMERA I SEGONA.

VERSÍO ORIGINAL EN CATALÀ.

Dipòsit Legal: B-13729-2012

ISBN: 978-84-615-8250-1

Registre: 201231189

Disseny de la coberta: Miscellaneus

1a edició: 23 d'abril de 2012

2a edició: 11 de setembre de 2012

EQUIP DE REDACCIÓ DEL

CENTRE D'ESTUDIS JOAN BARDINA

<http://bardina.org>

I DE LA

FUNDACIÓ RANDA-LLUÍS M. XIRINACS

<http://xirinacs.cat>

Edita:

Centre d'Estudis Joan Bardina.

E-mail: jbardina@pangea.org

Web: <http://bardina.org>,

<http://chalaus.org>

**CENTRE D'ESTUDIS
JOAN BARDINA**

Fundació Randa-Lluís M. Xirinacs.

Rambla de Badal, 121, 1r.

08028 Barcelona (Catalunya).

Telèfon: 93.419.47.47

E-mail: info@fundacioranda.org

Bloc: <http://xirinacs.cat>

Bloc Model Globàlium: <http://xirinacs.wordpress.com>

Primera edició.

Barcelona, dilluns, 23 d'abril de 2012.

Segona edició.

Barcelona, dimarts, 11 de setembre de 2012.

Dipòsit Legal: B-13729-2012

ISBN: 978-84-615-8250-1

Registre: 201231189

Alguns Drets Reservats.

Reconeixement – Compartir igual. Es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original, tot esmentant la seva procedència.

Obra editada emprant programari lliure.

Autor: Lluís Maria Xirinacs.

Inspirador: Agustí Chalaux.

Secretari del mecanoscrit original: Joan Parés.

Coordinació: Llorenç Martos.

Edició i paginació: Brauli Tamarit.

Correcció: Núria Roig i Jordi Griera.

Disseny de la coberta: Miscellaneous.

El nostre més gran agraïment a les següents persones:

Oriol Albó, Roser Albó, Rolando d'Alessandro, Oriol Ampuero, Maria Areny, Manuel Armengol, Javier Baeza, Aziz Baha, Àngels Baldó, Jordi Bilbeny, Lluís Botinas, Núria Breu, Lluís Brunet, Enrique de Castro, Miquel Celades, Miquel Chicano, Teresa Clota, Pepe Díaz, Jordi Domènec, Ayhan Doyuk, Enric Duran, Dr. Josef Elías, Xavier Espar, David Forniès, Laura Fusté, Bona Garcia, Manuel Garcia, Marta Garcia, Xavier Garcia, Enric Garriga Trullols, Genoveva Gómez, Magdalena Grau, Juli Gutiérrez Deulofeu, Roger Lloret, Ferriol Macip, Dolors Marín, Albert Martínez, Dra. Christiane S. Meulemans, Hilària Miró, Anna Monjo, Benito Muros, Martí Olivella, Lali Oliver, Arcadi Oliveres, Kaissa Ould Braham, Josep Pàmies, Salvador Paniker, Lluís Planes, Llibert Puig, Jaume Rodri, Dolors Roma, Dr. Geerd Ryke Hamer, Montserrat Sànchez, Carme Sansa, Enric Suárez, Xavier Tamarit, Maria Toral, Francisco Urraco, Jordi Via, Santiago Vilanova, Odette Viñas i Imma Vives.

Agraïm a les següents entitats:

Air Car Factory (<http://www.cochesdeaire.com>), Alexandre Deulofeu web (<http://deulofeu.org>), Amici di Dirk, Assemblée Nacional Catalana (ANC) (<http://assemblea.cat>), Associació Catalana d'Esperanto (<http://www.esperanto.cat>), El Camí (<http://www.elcami.cat>), Casa Amaziga de Catalunya (<http://tamazghacatalunya.wordpress.com>), Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN) (<http://www.ciemen.org>), Cercle d'Agermanament Occitano Català (CAOC) (<http://caoc.cat>), Comunidad de San Carlos Borromeo (<http://www.sancarlosborromeo.org>), Cooperativa Integral Catalana (CIC) (<https://cooperativa.ecoxarxes.cat>), Dolça Revolució de les Plantes Medicinals (<http://www.dolcarevolucio.cat>), Ecoconcern-Innovació Social (<http://www.pangea.org/ecoconcern>), Editorial Kairós (<http://www.editorialkairos.com>), Equip Ecoval, Equip de Free-News.org (<http://free-news.org>), Fundació Doctor Joseph Meulemans y RIAL, Fundació Ineval (<http://www.ineval.org>), Fundació La Plana, Grup de defensa del Prat de Llobregat, Icaria editorial (<http://www.icariaeditorial.com>), Institut Nova Història (INH) (<http://www.inh.cat>), Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC) (<http://www.ipecc.cat>), Justícia i Pau (<http://justiciaipau.org>), Nova-Innovació Social (<http://nova.cat>), OEP Electric's (<http://www.oepelectrics.com>), Pangea-Internet Solidari (<http://www.pangea.org>), Plataforma Montsalat (<http://www.lasequia.cat/montsalat/>), Plural 21 (<http://plural-21.org>), Ràdio Contrabanda FM (<http://www.contrabanda.org>)... **i a totes aquelles persones i entitats, anònimes aquí, que també han col·laborat en aquesta obra.**

(Els) diuen:

«Guanyaràs el meu pa
amb la suor del teu front!».

(Nosaltres) diem:

«Paralític, si vols,
aixeca't i camina!».

A la memòria de Joan Bardina i Castarà, «Mestre de Mestres»,
(Sant Boi del Llobregat, 1877 - Santiago de Xile, 1950).

Joan Bardina.

Joan Bardina és un empíric llibertari català que ha inventat per a nosaltres i ha obert, –a la nostra multi mil·lenària tan tràgica, infra-animal i impotent anti-civilització–, horitzons amplíssims cap a una nova pedagogia, una nova demagògia, una nova economia, una nova ecologia, un nou ecumene... una nova humanitat.

***Il·lustració 1:
Joan Bardina
(1877-1950).***

Índex de l'obra

Índex

Volum I.....	3
Índex de l'obra.....	9
Presentació a la primera edició.....	21
0. Pròleg.....	29
0.1. Ironia (anglosaxó: «humor»).....	29
0.2. Contra el confusionisme.....	30
0.3. Gènere literari: assaig.....	33
0.4. Resum brutal.....	34
0.5. Democratització.....	34
0.6. Obertura.....	36
0.7. Referències fàctiques, històries i anècdotes.....	41
Primera part: El laberint.....	45
Capítol primer: La solució existeix! Amagada, cal expandir-la..	45
1.1. Finaly o la llibreta amagada.....	45
1.2. La tercera via cercada per tothom.....	49
1.3. La utopia és possible.....	52
1.4. Més enllà de blocs, més enllà de classes.....	56
1.5. «Cal obrir el cap pel mig amb una destrat».....	60
1.6. Cantar alt i just.....	66
Capítol segon. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir.....	75
Diner per a tothom!.....	75
La falla del marcià.....	75
2.1. Serà un dels resultats del Sistema General.....	76
2.2. Crèdit productiu.....	79
2.3. Finances consumptives.....	85
2.4. Els rics seran més rics.....	89
2.5. Proverbi xinès.....	92
Capítol tercer. D'on sortiran els calers?.....	95

3.1. Ja ara és possible, fer-ne la prova?.....	95
3.2. Un sopar de duro!.....	102
3.3. Sempre tindrem pobres entre nosaltres?.....	103
3.4. La societat paralítica.....	105
3.5. La clau és en la història.....	107
Segona part. El fil d'Ariadna.....	115
Capítol quart. Responen els antics sacerdots banquers.....	119
4.1. La propietat nacional comunitària primitiva.....	119
4.1.1. Origen del nostre Univers.....	119
4.1.2. Origen de la nostra galàxia.....	119
4.1.3. Origen del nostre Sol.....	120
4.1.4. Origen de la Terra.....	120
4.1.5. Origen de la vida unicel·lular.....	120
4.1.6. Origen de la vida pluricel·lular.....	120
4.1.7. Origen dels vertebrats.....	120
4.1.8. Origen dels mamífers.....	120
4.1.9. Origen dels primats.....	121
4.1.10. Origen del darrer avantpassat comú del simi i l'home.....	121
4.1.11. El primer homínid.....	121
4.1.12. L'Australopitec.....	122
4.1.13. L'Homo erectus.....	124
4.2. La propietat privada.....	130
4.3. Els fets socials del canvi i el mercat anteriors a la moneda.	133
4.3.1. L'organització totèmica, l'Església i el primer canvi.	133
4.3.2. L'augment de l'intercanvi i de la vida transcendent.	140
4.3.3. El matriarcat.....	142
4.3.4. La reacció patriarcal.....	149
4.3.5. L'etapa del pacte.....	152
4.4. La moneda i el mercat monetari.....	156
4.5. La comptabilitat general.....	171

4.6. La moneda anònima.....	183
4.7. Invenció i exvenció de diners.....	202
4.8. Apropiació de la plusvàlua comunitària.....	219
4.9. Plató, Gresham, Marx.....	228
Capítol cinquè. El crim fins avui.....	255
5.1. Què no fa inflació ni deflació monetàries.....	255
5.2. Què fa inflació i deflació monetàries.....	258
5.3. «Stagflation».....	267
5.4. L'economia subterrània.....	273
5.5. Conclusió: les corrupcions vénen del diner anònim.....	276
Capítol sisè: la vareta màgica.....	281
6.1. Instrucció instrumental dels crims tradicionals per raó de diner.....	281
6.2. Exigències científiques.....	285
6.2.1. Sentit popular de la paraula ciència.....	286
6.2.2. Què és ciència: l'empirisme lògic proexperimental.	287
6.2.2.1. Empirisme lògic.....	296
6.2.2.1.1. Empirisme.....	298
6.2.2.1.1.1. Observació directa.....	301
6.2.2.1.1.2. Observació indirecta o documentació.	303
6.2.2.1.2. Lògica.....	305
6.2.2.1.2.1. Analítica.....	307
6.2.2.1.2.1.1. Pervalències.....	309
6.2.2.1.2.1.2. Axiomes (Filosofia primera)....	311
6.2.2.1.2.1.3. Hipòtesi.....	313
6.2.2.1.2.2. Logística.....	315
6.2.2.1.2.2.1. Teoria dels conjunts homogenis.	324
6.2.2.1.2.2.2. Aritmètiques Comptables.....	325
6.2.2.1.2.2.3. Mètriques i sistemes de mesures.	326
6.2.2.1.2.2.4. Àlgebres o formes (fórmules).....	328

6.2.2.1.2.2.5. Teleformatrònica cibernètica..	332
6.2.2.2. Pro experimental.....	335
6.2.2.2.1. Tesi «m».....	336
6.2.2.2.2. Generalització (Filosofia segona).....	338
6.2.3. Conseqüències.....	340
6.2.3.1. Tècnica.....	340
6.2.3.2. Prospectiva (Filosofia tercera).....	341
6.2.3.3. Democratització.....	343
6.2.3.4. Epistèmica (Filosofia quarta).....	346
6.2.4. Reflexions finals sobre la ciència.....	349
6.3. La hipòtesi científica fonamental de control econòmic.	351
6.4. La factura-xec.....	354
6.5. Les fórmules reguladores fonamentals.....	366
6.5.1. Fórmula reguladora fonamental F1.....	368
6.5.2. Fórmula reguladora fonamental F2.....	372
6.5.3. Fórmula reguladora fonamental F3.....	374
6.5.4. Fórmula reguladora fonamental F4.....	377
6.5.5. Fórmula reguladora fonamental F5.....	390
6.6. Aplicabilitat pràctica de la proposta.....	394
Índex dels dibuixos.....	407
Índex de les fórmules.....	409
Índex del glossari.....	415
Índex de les il·lustracions.....	427
Volum II.....	433
Índex de l'obra.....	439
Tercera part: L'altra banda del mirall.....	451
Capítol setè. La telemàtica al servei del poble.....	451
7.1. Telemàtica.....	453
7.2. La revolució telemàtica.....	462
7.3. Socialització i gratuïtat de la telemàtica.....	471
7.4. Comptabilitat telemàtica general.....	479
7.5. Estratègia mètrica de mercat.....	485
7.6. El progrés gerencial.....	493
7.7. El futur: la postlògica.....	497

Capítol vuitè. La nova era de l'abundància.....	507
8.1. Conseqüències previsible i noves possibilitats de futur.	507
8.2. Les noves estructures bàsiques.....	512
8.2.1. Arquia.....	512
8.2.2. Federació.....	514
8.2.3. Les ètnies o les nacions.....	524
8.2.4. Imperi.....	530
8.2.5. Autoritat.....	533
8.2.6. L'Estat i el legislatiu.....	536
8.2.7. L'Estat: l'executiu.....	541
8.2.8. La Justícia.....	549
8.3. Mercat clar i societat transparent.....	554
8.3.1. Els tres sectors socials amb moneda: incompatibilitats.....	555
8.3.2. Socialització de l'administració de tots els excedents i dèficits de mercat.....	564
8.3.3. Sectors mercantils dits «saturats».....	569
A) Operació d'exportació financera d'excedents de consum.....	572
B) Operació d'exportació creditícia d'excedents de producció de béns d'equipament.....	573
8.3.4. Comerç exterior i reforma duanera.....	574
8.3.5. Simplificació fiscal.....	579
8.3.6. Establiments comptables. Concessió i distribució de crèdits.....	584
A) Sobre els bancs de negocis.....	585
B) Sobre les caixes d'estalvi.....	587
C) Sobre la concessió i distribució de crèdits.....	589
8.3.7. Instauració d'un mercat clar radicalment i totalment lliure.....	591
8.3.8. Supressió radical de tota misèria i marginació anti- social per raó de diner.....	595
8.4. La producció.....	596

8.4.1. Treball utilitari.....	601
A) Supressió de paperassa.....	601
B) Defensa del treballador.....	602
C) Contractes privats lliures entre empresa i assalariats.	604
D) Empreses Pro-autogestionàries en l'aspecte laboral.	604
E) De les eleccions en les empreses pro autogestionàries.	606
F) Fiscalitat.....	608
8.4.2. L'invent utilitari.....	608
8.4.3. L'estalvi-capital utilitari.....	610
A) Socialització de l'administració dels excedents o saldos de tots els comptes corrents fins ara administrats pels establiments comptables (Caixes i Bancs).....	610
B) Contractes lliures entre els bancs i llurs clients privats.....	611
C) Borsa.....	611
D) Justícia econòmica d'activitats bancàries i borsístiques.....	612
8.4.4. L'empresa utilitària.....	612
8.4.4.1. Lleis mínimes de convivència i ecologia per a les empreses utilitàries.....	614
8.4.4.2. Impostos.....	615
8.4.4.3. Gremis i preus.....	616
8.4.4.4. Gremis i publicitat.....	619
8.4.4.5. Gremis i Saldos.....	620
8.4.4.6. Contractació i descontractació lliure. Salari. Primes.....	620
8.4.4.7. Caixa comunitària intergremial de segrest, dipòsits i consignacions.....	622
8.4.4.8. Autogestió empresarial.....	622
8.4.4.9. Justícia econòmica i litigis laborals.....	627
8.5. La Repartidora!.....	629

8.5.1. Salaris socials financers.....	629
8.5.1.1. Estatut general.....	633
A) Salari social financer individual vital (ssf IV)...	633
B) Assignació de promesa nupcial.....	634
C) Assignació de matrimoni.....	634
D) Salari social financer i assignació de maternitat futura.....	635
E) Salari social financer i assignació de maternitat.....	636
F) Salaris socials financers infantils.....	636
G) Salaris socials financers a la mare de fills de més de 16 anys o morts.....	636
H) Assignacions periòdiques i préstecs financers a a la llar familiar i a l'habitatge.....	637
I) Malaltia, accidents, incapacitat, invalidesa i minusvalidesa.....	638
J) Assignació per defunció.....	638
K) Assignacions eventuals als consumidors.....	639
8.5.1.2. Estatut professional utilitari.....	639
A) Salari social financer d'atur forçós, vaga o «lockout» d'empresa.....	639
B) Jubilació.....	640
8.5.1.3. Estatut liberal.....	640
A) Salari social financer.....	640
B) Estatut vocacional liberal individual-familiar...	641
C) Estatut vocacional liberal tècnic per a l'exercici professional.....	642
1. Individual.....	642
2. D'equip.....	643
3. Despeses de viatges, estudis i representació en reunió de la seva feina.....	643
D) Estatut institucional.....	643
E) Litigis.....	647
8.5.2. Gratuïtat de tots els serveis públics.....	647

8.5.3. La figura del cap de compres.....	648
8.5.4. Les Caixes d'Estalvi.....	649
8.5.5. Condicions d'entrada, sortida o retorn a una professió liberal.....	650
8.5.6. Passanties.....	652
8.5.7. Medicina.....	654
8.5.8. Esglésies.....	658
8.5.9. Altres institucions cíviques necessàries: publicitat, educació i instrucció, etc.....	662
1. Publicitat.....	662
2. Educació i instrucció.....	663
3. Llibertat i disciplina responsable en les activitats liberals cíviques.....	666
8.6. La qualitat de la vida.....	669
8.6.1. Municipalització de la terra.....	673
8.6.2. La telemàtica.....	673
8.6.3. Deixalles humanes.....	675
8.6.4. Primeres matèries i energies.....	677
8.6.5. Tractaments mèdics especials.....	680
8.6.6. Seguretat i protecció del patrimoni rural.....	683
8.6.7. Protecció de la construcció, en general, i de l'habitatge en particular.....	685
8.6.8. Control de qualitat.....	692
8.7. Societat autopacificant.....	695
8.7.1. Defensa imperial i seguretat interior.....	697
8.7.2. Organització i unificació de les forces armades....	698
8.7.3. Desarmament total de la població.....	706
8.7.4. Sistema penitenciari.....	709
Capítol novè. El diner és vida.....	713
9.1. «Time is money».....	713
9.2. El diner és vida.....	716
9.3. El diner és llibertat.....	718
9.4. Necessitat del diner.....	721
9.4.1. Qualitat del diner.....	723

9.4.2. Quantitat del diner.....	728
9.5. El fetitxisme del diner.....	737
9.6. La moneda estratègica.....	743
9.6.1. Convencions concretes.....	743
9.6.2. Convencions per via de l'abstracció (màgia).....	745
9.6.3. La convenció més convenient.....	748
9.6.4. Avís a l'home polític.....	750
9.7. De la societat utilitària a la societat liberal.....	753
9.7.1. Les tres societats.....	753
9.7.2. De la societat utilitària.....	755
9.7.3. Ningú sense diner.....	757
9.7.4. A la societat liberal.....	758
9.7.5. La política, vocació liberal «sui generis».....	759
9.8. Esquema-resum.....	761
9.9. La societat ètica-transcendent.....	773
Glossari de termes inequívocs.....	779
Introducció.....	779
Índex dels dibuixos.....	879
Índex de les fórmules.....	881
Índex del glossari.....	887
Índex de les il·lustracions.....	899
Biografia de Lluís Maria Xirinacs (1932-2007).....	903
Acte de sobirania.....	906
Biografia d'Agustí Chalaux (1911-2006).....	907
Obra de Lluís Maria Xirinacs.....	909
Obra d'Agustí Chalaux.....	910
Altres obres d'interès.....	911
In Memoriam.....	913

«Amb els pobres hi ha dues solucions:
O bé se'ls mata o bé se'ls dóna diners,
amb la qual cosa deixen de ser pobres
i compren a les botigues dels rics».

Agustí Chalaux de Subirà
(Sant Genís dels Agudells, 19 de juliol del 1911-
Barcelona, 26 d'abril del 2006).

Centenari del naixement d'Agustí Chalaux de Subirà, «Xaló»
(1911-2006), fundador del Centre d'Estudis Joan Bardina
(CEJB).

PRESENTACIÓ A LA PRIMERA EDICIÓ.

Aquesta obra inacabada que esteu llegint és fruit de dos encontres que la feren possible. El primer, el d'un jove d'uns 14 anys anomenat Agustí Chalaux (1911-2006), que va assistir a una conferència impartida pel banquer Horace Finaly (1871-1945), llavors president de la Banca de París i del Paísos Baixos (Paribas). D'aquell encontre en nasqué una intensa amistat entre tots dos que durà uns catorze anys i l'aprenentatge, per part del mateix Agustí, d'una sèrie de secrets amagats provinents de la casta superior dels grans banquers. Després, els seus camins se separaren.

El segon encontre, en els anys 1979-1980, fou el d'un Agustí Chalaux ja madur, que va anar al darrere d'en Lluís Maria Xirinacs (1932-2007), ex-sacerdot catòlic, diferents cops candidat al Premi Nobel de la Pau, lluitador per l'amnistia dels presos, en favor dels drets i llibertats, ex-senador independent per Barcelona en un Senat constituent, i un polític ètic com pocs. L'Agustí cercava proposar-li d'estudiar plegats un nou model polític, econòmic i social alternatiu als dos (anti)sistemes imperants durant la passada Guerra Freda. Concretament, entre l'anomenada democràcia capitalista del bloc encapçalat pels *Estats Units de*

Il·lustració 2: Lluís Maria Xirinacs (1932-2007).

Nord-amèrica i l'anomenat comunisme tirànic del bloc liderat per l'antiga Unió Soviètica.

Il·lustració 3: Agustí Chalaux de Subirà (1911-2006).

D'aquest segon encontre en resultà, posteriorment, la constitució de l'equip encapçalat pels mateixos Xirinacs i Chalaux, juntament amb altres persones, creant el *Centre d'Estudis Joan Bardina*. Aquesta obra, confeccionada l'any 1982, és l'avançament de la seva feina posterior. Si bé l'autor formal és en Lluís Maria Xirinacs, el mateix text parla sovint de «l'equip de redacció», que no tenim cap

dubte que incloïa Agustí Chalaux, creador del *Sistema General*, en el qual va formar Xirinacs durant tres anys. El fet és que Chalaux decidí no figurar-hi; potser per respecte perquè extenses parts del Volum II semblen reflectir les preferències personals de Xirinacs? No ho sabem. Però vet aquí que apareix un tal «Senyor Totelmón», en la narració dels seus encontres amb el banquer Finaly, que no és ni més ni menys que el mateix Agustí Chalaux, que aquest any 2011 hagués acomplert un segle. Valgui la publicació d'aquesta labor com un homenatge en el seu centenari.

El títol de *Tercera Via* té una interpretació clara en el context històric en el qual es va crear. Mentre la primera via del bloc occidental reivindicava el respecte al lliure albir de les persones, sempre i quan aquestes persones tinguin diners a la butxaca; la segona via del bloc oriental assumia per ella mateixa el propòsit d'eliminar la misèria material dels éssers humans, sempre dins l'autoritat d'un partit únic.

Cal, doncs, dissenyar una proposta que respecti aquest lliure albir, però també resolgui la misèria humana. En aquest sentit, i salvant les diferències, ja hi hagueren experiències fallides en la passada Guerra Freda com, per exemple, la del Front Popular de Salvador Allende, a Xile entre els anys 1970 i 1973, dins l'anomenada democràcia capitalista, confluint amb la de la Primavera de Praga d'Alexander Dubček, a la Txecoslovàquia de l'any 1968, dins l'anomenat comunisme tirànic.

Però el coneixement de la història de la moneda que aporta l'Agustí Chalaux afegeix un altre factor a l'estudi del nou model. Es tracta d'aconseguir que cada intercanvi comercial deixi una prova jurídica, que permeti l'exercici de la responsabilitat en cada acte, atès que amb el diner anònim de monedes, bitllets i altres suports, vigent aproximadament des del -2300 a l'Àsia Sud-occidental, hom pot comprar mercaderies legals, però també pot comprar impunement qualsevol persona que es deixi vendre.

Amb l'adveniment de la telemàtica¹, la proposta d'un sistema transparent d'intercanvi i d'una economia mesurable i científica torna a ser possible. Però hi ha el risc que aquest nou sistema degeneri en una tirania totalitària a l'estil de l'obra *1984* de George Orwell (Eric Arthur Blair) o d'*Un món feliç* d'Aldous Huxley. Per això, en l'elaboració d'aquest model es realitzen una sèrie de propostes complementàries necessàries.

Hi ha persones que afirmen que hi ha gent interessada en establir precisament aquesta tirania telemàtica, tot abolint el diner anònim. No sabem si tal intencionalitat hi és, però el risc és clar que s'hi podria arribar automàticament. Tant si és certa aquesta

1 Telemàtica: el procés de dades a distància suportat per Internet, SWIFT i altres xarxes. Vegeu el glossari al volum II, pàgina 874.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

afirmació com si no, la telemàtica difícilment podrà ésser desinventada i la contribució d'aquesta obra ofereix propostes per establir una política i una economia al servei de les persones, tenint en compte l'existència d'aquest instrument.

La publicació d'aquesta labor afegeix una nova funció reconeguda a en Lluís Maria Xirinacs que, si ja havia representat i seguiria representant un paper de la categoria d'un Mahatma Gandhi, –en la lluita no violenta pels drets i llibertats individuals, col·lectius i nacionals–, i d'un Ramon Llull, –en l'elaboració d'un model filosòfic global de coneixement de la realitat–, en aquesta ocasió, participaria de la funció d'un Karl Marx, –en l'estudi de les deficiències de la societat vigent i la proposta de solucions a aquests problemes–, salvant les diferències entre Xirinacs i les altres persones esmentades.

Com ens va recordar el mateix Xirinacs en la seva conferència titulada *Món Alternatiu*², –impartida el 14 de febrer del 1986 a la seu de la *Cooperativa Tascó* de Barcelona, amb motiu de la seva inauguració–, la persona o l'equip de persones que proposen solucions als problemes d'aquest món, han de fer una feina rigorosa que pot ser vàlida o no en un moment donat, però que convé modificar o refer amb el pas del temps, quan les condicions canvien, l'experiència s'eixampla i s'afegeixen nous descobriments.

Mitjançant la lectura de la conferència *Món Alternatiu*, hom endevina que parla, sense dir-ho expressament, de la labor dels redactors de l'obra que esteu llegint. A més a més, descobrim una altra interpretació del títol de *Tercera Via*, com a fórmula per reunir, en una nova síntesi, la societat actual i les alternatives a la

2 Disponible a Internet en català original a <http://bardina.org/monactin.htm> i traduïda al castellà a <http://bardina.org/monaesin.htm>.

mateixa, sobretot quan les mancances d'una són contemplades per les altres i viceversa.

Reconeixem també que, des de la caiguda de l'antiga Unió Soviètica, és molt més difícil proposar una Tercera Via, per no poder situar-se en la llengüeta de la balança entre els dos blocs abans enfrontats. Però amb el pas del temps i quan la Primera Via ha portat als actuals problemes polítics, econòmics i socials mundials, l'aplicació d'aquesta Tercera Via esdevé més necessària.

L'aplicació d'un sistema on imperi la transparència, com el proposat aquí o més complet, pot facilitar una revolució alhora científica, tècnica i ecològica, on s'apliquin totes aquelles solucions més eficaces, respectuoses i harmòniques amb la natura dels éssers vius, que es troben aturades en el moment de la seva formulació, però que permetrien assolir l'equilibri ecològic, necessari per la continuïtat de la vida en el nostre món a llarg termini, alhora que donarien satisfacció a moltes de les necessitats dels éssers humans. Evitaríem la destrucció mediambiental sense caure en el primitivisme.

Abans de passar a la lectura d'aquesta realització, tenim present que va ser creada per membres d'una nació, la catalana, els avantpassats de la qual van viure l'experiència de l'inici d'una cultura o civilització. Aquests avantpassats catalans van realitzar un gran esforç creatiu, continuat pels pobles del seu voltant, però, més tard, van patir l'experiència de perdre les seves llibertats i de veure anorreada part de la seva memòria històrica.

Això fa que els autors d'aquest volum reflecteixin, en aquest model, que els problemes de la Humanitat no han d'obviar les relacions entre els pobles. Molts dels principis desitjables en les relacions entre individus poden ser aplicats també a les nacions del món.

Si per un costat, les nacions tenen el dret d'autodeterminació, i de poder gestionar els seus afers segons el principi de subsidiarietat, també cal que totes elles formin part d'un projecte polític comú, afavorint-se dels beneficis de compartir recursos. Esdevé necessària, doncs, una Tercera Via entre aquesta llibertat dels pobles, que duta a l'extrem pot portar al seu enfrontament, i la necessitat del seu agermanament i col·laboració, que duts a l'extrem poden portar a la seva uniformització.

Es proposa, doncs, que s'uneixin confederativament, amb unitat de cara a l'exterior i diversitat de cara a l'interior, en una estructura flexible i lliurement constituïda que es pot reproduir en cada nivell que sigui necessari, ascendint fins allà on calgui. Amb això, assolim la pau i els pobles mantenen la seva diversitat cultural i lingüística, tal com veiem necessari que es respecti la biodiversitat ecològica de les espècies vivents.

Per tal d'evitar confusions, al final d'aquesta obra oferim un glossari de termes que ens permet definir-los de la forma el més inequívoca possible. Sabem que, en l'actualitat, les lleis vigents admeten contradiccions i múltiples significats, que faciliten que un jutge sentenciï en favor del més fort o del menys honest en cada procés, en lloc de fer-ho en favor de la víctima o de l'innocent. El mateix Agustí Chalaux, que va estudiar de l'*Escola Superior de Química de Mulhouse* i redactà aquest vocabulari, vol que les ciències humanes se sotmetin al mateix rigor que les ciències físiques; per tant, intenta establir una terminologia rigorosa que no es pugui sotmetre a múltiples i diferents interpretacions. Amb això es vol evitar que es traïxi la voluntat inicial dels dissenyadors socials, dels legisladors i del juristes.

Finalment, agraïm la feina a totes les persones conegudes i anònimes que han fet possible, en major o menor mesura,

Presentació a la primera edició

l'elaboració, conservació, edició, correcció i millora d'aquesta obra, al llarg del temps emprat. També a les persones i entitats que han proporcionat les seves contribucions particulars, aportant més llum a aquests escrits, a més de les que realitzen la seva difusió pública per totes les vies i formats, així com a les altres persones que han tingut cura de les anteriors en totes les seves labors.

Brauli Tamarit.
Barcelona, dilluns, 23 d'abril de 2012.

0. PRÒLEG.

0.1. IRONIA (ANGLOSAXÓ: «HUMOR»).

A cada pas endavant que ha fet la humanitat en l'ampliació dels seus coneixements i de les seves possibilitats li ha correspost un augment de noves ignoràncies i de nous interrogants. Cada cim conquerit ha obert un horitzó més ampli de nits fosques i continents inexplorats. El savi sap que sap poc i que allò que sap és essencialment provisional. Pot ser invalidat a propòsit de la més petita descoberta. Li cal superar l'ànsia de la veritat definitiva, la glòria de la fórmula irrefutable, la seguretat del dogma infal·lible.

Demanam al lector de compartir amb nosaltres l'escepticisme somrient del científic, –dedicat fins ara a l'estudi exclusiu del cosmos material–, sabedor del fet que totes les seves teories o hipòtesis de treball i cada una de les parts d'aquestes teories o hipòtesis són refutables, mentre no s'arriba al moment d'una experimentació positiva que sigui exacta i que en resulti eficaç. El científic es passa tota la vida escoltant interessadíssim les objeccions a les seves hipòtesis de treball que li han anat fent totes les persones consultades, des de les més analfabetes fins a les més cultes, des de les més humils, malgrat llur saber, fins a les més cregudes, malgrat llur ignorància. Ell estudia una a una les objeccions, busca les proves documentàries i les sotmet, si pot, a una experimentació adequada.

Quan en el terreny de la desitjada ciència de l'home, algú se sotmet a aquesta disciplina de modèstia científica durant anys i

anys, arriba a la relativa seguretat d'un saber rigorós capaç de construir els mecanismes socials-llibertaris d'alta i fina tecnologia d'avantguarda, que substituiran els grollers i anacrònics mecanismes antisocials-antilibertaris dels imperialismes i poders apocalíptics successius i rabiosament transitoris que tenen lloc des de fa uns 4600 anys. Això ja s'ha fet en física i biologia en els darrers segles des de Copèrnic, però falta fer-ho en les anomenades «ciències humanes» que avui dia, encara, tenen tan poc de ciència.

0.2. CONTRA EL CONFUSIONISME.

Nedar contra corrent tot purificant i depurant, un a un, els conceptes, anar contra el confusionisme de moda en temps d'ignorància, ignomínia i malícia, és obra de tenacitat llarga i pacient: que no es perdona si, pel mig, hi ha interessos bruts, privilegis inconfessables i complicitats manifestes. Els sofistes de torn estan a l'aguait i defensen, amb tir real, l'ortodòxia d'una pràctica diària que tot ho confon per a enriquiment ràpid dels grans ocells de presa i per al dany més gran del poble.

Els sofismes són literatures i mites pe(n)sats i manipulats amb una salsa aparentment coherent, –la coherència a l'entorn del poder–, que va contra el poble però que és populista, perquè afalaga tots els defectes del poble:

peresa mental;
avarícia en les coses petites;
conformisme cofoi;
resignació estúpida;

justícia mesquina;
censura antinatural imposada;
autocensura esquizofrènica;
consumisme;
«pa i circ», «panem et circenses», (utilitari i futbol);
enrevessades complicitats de la víctima amb el botxí;
nacionalisme exacerbat i «patrioter», fanàtic, idolàtric;
etc.

L'anticonfusionisme només és popular en tant és capaç d'entusiasmar el poble per tal que ell mateix s'exigeixi el gran esforç prometeic: «si vull, em poso a caminar». Aquesta és la nostra finalitat perquè estimem l'home i creiem en ell.

Som antipopulistes i volem despertar l'entusiasme del poble per realitzar, en la vida concreta de cada dia, les seves llibertats pràctiques a través de:

- la destrucció radical del poder de l'home sobre l'home;
- la dignificació del comandament social eficaç, legítim i necessari;
- l'exigència del monopoli de la força armada al servei exclusiu de la comunitat política;
- un Estat fort, eficaç i breu amb Cap d'Estat únic i responsable;
- un Legislatiu elegit per ciutadans electors lliures i de nacions lliures confederades que parlamentin amb el Cap de l'Estat;
- una Justícia positiva, radicalment independent de l'Estat i de qualsevol grup de pressió, corrupció, opressió, repressió o terrorisme;
- un lliure mercat clar i una lliure societat transparent;
- unes professions utilitàries lucratives;
- unes vocacions, activitats, professions, col·lectivitats i institucions anomenades «liberals» que, des de fa milers d'anys,

s'autoproclamen altruistes i desinteressades al servei total del poble;

- una educació nacional i instrucció pública gratuïta i permanent;
- un honrat autogovern local directe de les ètnies, subètnies i interètnies;
- una medicina preventiva, eficaç i curativa, humanitzada;
- uns serveis públics que funcionin bé i gratuïtament per al poble;
- unes obres públiques que enriqueixin la comunitat sencera i no la butxaca d'uns quants vius de petita envergadura o gàngsters d'àmbit mundial;
- la lluita tecnològica contra la degradació del patrimoni natural;
- etc.

Per evitar la cerimònia permanent de la confusió, moderadament, anirem introduint paraules precises, definides en el vocabulari, – vegi's el glossari³–, inclòs al final del llibre. No es faci estrany al lector l'ús de certes paraules en un sentit diferent al que es fa servir actualment. Les paraules poden ésser alliberadores si són clares, unívokes o inequívokes, i poden ésser esclavitzadores si són equívokes, fosques o confusionàries. Els poders opressius establerts torcen el sentit de les paraules bones i la gent que no neteja el seu llenguatge esdevé inconscientment víctima i propagadora d'hàbits de servitud. Disculpi el lector certes paraules complicades inevitables. Cal espolsar-se la mandra mental de no distingir ni precisar realitats molt importants, mantingudes en la confusió per qui no vol llibertat per al poble.

Tanmateix, de moment, no ens endinsem en cap definició de paraules. Volem exposar simplement uns punts convencionals fàcils d'acceptar per tothom i d'ús continuat en el present assaig:

3 Volum II, pàgina 779.

1. Una prudència gran i una ironia somrient respecte tot allò que aquí es dirà, sense oblidar, però, que aquestes mateixes actituds també són aconsellables per a qualsevol de les exposicions d'altri no contingudes en aquest llibre.
2. Una redacció i conseqüent lectura el menys equívoca possible, puix totes les equivocacions, de bona o mala fe, neixen d'equívocs (una mateixa paraula que té més d'un sentit diferent).
3. Una comprensió de les distincions, analíticament necessàries, entre els diferents sabers desclosos, elaborats i acumulats lentament per l'home, més precisa que la que es té habitualment en el clima actual de confusionisme prefabricat deliberadament.

0.3. GÈNERE LITERARI: ASSAIG.

En el *Centre d'Estudis Joan Bardina*, com en molts altres llocs del món, ens hem proposat la recollida de dades, la investigació i l'estudi de la forma de societat més adient a l'home del nostre temps. És una obra ingent, màximament si volem arribar a formulacions experimentables científicament. Requereix la dedicació de moltes vides. Tanmateix quan cal fer un túnel, primerament es construeix una galeria d'avanç exploratòria i directora de l'obra definitiva.

Nosaltres estem preparant una obra rigorosa completa. Però el present llibre n'és la galeria d'avanç. És un assaig aproximatiu, exploratori, director de l'obra madura que, a més a més, volem que sigui presentat al públic abans que l'obra per tal que el resultat sigui més participat i més contrastat.

Un assaig no té el rigor d'una obra científica i fóra execrable si es presentava com a doctrina establerta. Una vegada més, fem crida a la ironia i a l'humor, com també a la provisionalitat de les nostres afirmacions.

0.4. RESUM BRUTAL.

El present assaig només pot pretendre d'ésser un resum brutal del saber total de l'home d'avui sobre l'home mateix, des dels seus orígens més o menys ben documentats i hipotèticament coneguts, fins als nostres dies. Ens caldrà seleccionar entre els munts de memòries, informacions i documents, aquelles que, al nostre criteri, siguin les més significatives i determinants. Cabalment, el fet d'avançar un resum a la publicació de l'estudi complet, entre altres, té la missió de demanar ajuda al lector vigilant per tal que ens ajudi amb les seves aportacions, a arribar a notícies de fets més decisius, més explicatius, més confirmadors o, a la inversa, més contradictoris, més infirmadors, més invalidadors de les nostres afirmacions.

0.5. DEMOCRATITZACIÓ.

Aquest assaig-resum assumeix un altre repte que li afegeix un nou suplement de dificultats. Vol mantenir-se en recerca constant d'una màxima i òptima democratització dels estudis fets.

El teorema de Pitàgores, que sapiguem, mai no fou sotmès a una votació en cap Cambra de Representants o Parlament del món. La feina científica crea un grau d'objectivitat tan gran que el seu horitzó consisteix a eliminar tot element subjectiu. Els subjectes humans no poden celebrar eleccions per decidir si l'univers s'expandeix o no. No és aquesta la mena de democratització que cerquem. L'avenç científic estricte és obra de persones individuals o de petits grups sotmesos, –certament perquè així ho volen i només en les estones que volen–, a una disciplina despietada que recorda la que impera en un camp de concentració. El poble, en el seu conjunt, és massa aimant de la seva acció lliure per trobar gust en aquesta mena de tortura.

Tanmateix cada afirmació científica, cada tesi, cal que neixi de la necessitat, de la creativitat, de l'evidència, de la intuïció nascudes en la vida real i per tant, en el poble; altrament, com ocorregué en la Constantinoble de l'Edat Mitjana, s'acabarà discutint del sexe dels àngels mentre els turcs assalten la ciutat.

I, tot tancant el cercle, cal també per l'altre extrem, que la ciència esdevingui tècnica alliberadora, gustosament païda pel poble, utilitzada en les àmplies capes socials pel seu interès humà, assimilada en l'inconscient col·lectiu, integrada als costums ancestrals i, per tant, generadora de noves necessitats, creativitats, evidències i intuïcions populars que aquissin els investigadors a noves descobertes científiques.

Tot avenç fet a l'esquena del poble, contra el poble, genera un de vessall de violències i guerres, destruccions i esterilitats. El poble esdevé l'última «ratio» del científic.

0.6. OBERTURA.

A curt termini, és més rendible viure del present conservador, que treballar per un futur renovat. Els doctors i llicenciats distingits, els homes que dominen les millors tècniques adquirides, estan tots col·locadets i participen de la generositat del sistema establert en el «pressupost nacional» o supranacional de Comunitats Europees, UNESCO, ONUS, etc.

Els pioners que amb ganivet i destrat obren camins nous i cerquen rutes millors, no tenen gairebé mai pressupost si llur recerca no va directament encaminada a engreixar una o altra determinadíssima butxaca individual o de petit grup. La investigació que es planteja una societat alternativa global, només es fa en el desert de la gana, de la set, de la misèria.

A aquesta mena de feines, s'hi dediquen persones que no han pogut fer la carrera que volien, que no tenen biblioteca adequada, que no disposen de diners per viatjar, per publicar, per fer-se sentir, que no van guarnits de prou títols ni de prou academicisme per ésser escoltats en els cercles dels savis oficials.

Som conscients de la limitació de la nostra pròpia formació i informació. Per això, estem oberts a amics i enemics, a la col·laboració i a la crítica, a la crítica constructiva i a la destructiva. Som gent de bona fe i volem presentar solucions pràctiques a les dificultats socials concretes de la societat contemporània. No estem suficientment preparats tècnicament per a les ambicioses tasques estratègiques que volem proposar a cada poble per tal que ell mateix, espontàniament i expansiva, es vagi construint el futur que desitja a partir de les tristes situacions actuals.

Estem, doncs, enterament disponibles per acceptar amb esperança i actitud de col·laboració, totes les crítiques que ens facin, en el terreny precís en què ens volem moure, persones més i millor preparades que nosaltres. Tant més agraiem aquestes crítiques com més severes siguin.

En un aspecte més general, estem també plenament disposats a acollir totes les observacions i suggeriments d'aquells qui, amb preparació no superior a la nostra, sentin el lliure deure d'una major intercomunicació, convivència i responsabilitat ciutadanes. Llurs suggeriments seran acollits amb tant més de respecte, com més es veurà la sinceritat personal i la possible imprevenció tècnica. Entre tots plegats i amb amistat creixent, anirem disminuint les nostres ignoràncies i persuadint-nos democràticament de les solucions pràctiques que destil·li l'estudi acurat.

Il·lustració 4: L'Agustí Chalaux davant d'una taula, amb els papers a la mà.

Que crítiques, suggeriments i observacions, provinguin d'adversaris actuals nostres, no ens mortifica gens ni mica, puix esperem, amb la nostra actitud lleial i comprensiva per a tothom, fer-nos-en aliats i amics futurs.

Volem dirigir-nos als nostres conciutadans i contemporanis, a través dels diaris i revistes que acceptin de publicar els nostres escrits. Fóra interessant que la resposta crítica seguís el mateix conducte en articles, cartes al director, etc., per assolir el nivell de

discussió pública, de «tema del nostre temps», amb llum i taquígrafs. Però també es pot escriure al nostre local social⁴ que posem, dintre de les nostres limitacions, a disposició de tothom.

Il·lustració 5: L'Agustí Chalaux entrant a l'antic edifici d'Almogàvers 43.

Anirem descobrint totes les violències en acte quotidià dintre de les societats contemporànies: violències institucionals, violències soterrades, deslleialtats més o menys visibles, violències brutals, violències subtils. En cada cas farem diagnòstic i apuntarem remeis que, des de la nostra reflexió, veiem possibles ara i aquí. La solució adequada no pot venir d'una sola persona, ni d'un sol

4 Nota dels editors: La seu del *Centre d'Estudis Joan Bardina* on es va redactar aquest document estava situada a l'edifici de l'antiga i desapareguda fàbrica del germans Chalaux del carrer Almogàvers 43 de Barcelona. Fou construïda l'any 1893, estava en procés d'expropiació i va ser enderrocada l'any 1990, abans dels Jocs Olímpics de Barcelona de l'any 1992. Actualment és una part del Parc de l'Estació del Nord.

grup. Cal que una gran majoria de ciutadans i associacions s'hi sentin compenetrats i compromesos. Qualsevol solució d'un problema concret és pura teoria, simple teatre, hipòtesi de treball aleatòria, mentre no hagi estat plenament confirmada o infirmada (rebatuda) per una continuada experimentació mètrica i comptable, filosòfica omnirecurrent, tecnològica pràctica més i més rutinària, fins a esdevenir patrimoni cultural de tot el poble.

Il·lustració 6: Conferència a la seu d'Ecoconcern-Innovació Social.

Hi ha associacions que continuen amb la tradició iniciada a l'antiga fàbrica dels germans Chalaux, anomenada Can Bardina, de celebrar conferències i xerrades, realitzant una funció d'ateneu, però també amb l'objectiu d'investigar els problemes polítics, econòmics i socials d'aquest món i proposar-ne les solucions. A la fotografia, moment de la presentació del llibre «La bomba atòmica de Franco» amb el seu autor Santiago Vilanova, el dimarts, 27 de març del 2012. Gentilesa de Maria Toral i d'Ecoconcern-Innovació Social.

0.7. REFERÈNCIES FÀCTIQUES, HISTÒRIES I ANÈCDOTES.

Feina de formigueta, hem anat recollint experiències il·lustratives de tota la superfície del planeta i de tota la història de la humanitat. No hi ha res d'estrictament nou sota el sol. Ens cal aprofitar troballes de la humanitat original o dels salvatges actuals, dels sistemes de l'est i de l'oest, de la gent del nord i del sud, de raça acolorida o descolorida, de llengua extensa o reduïda.

La pressió de renovació, la intel·ligència vençant l'absurd, és a la porta i crida constantment al llarg de l'espai i del temps i en tota circumstància. Els signes de «la solució» brollen una mica pertot arreu, reprimits per les doctrines oficials, sovint esborrats de la documentació o tergiversats amb la intenció desinformadora o contrainformadora.

Fóra interessant d'escriure una història general de la repressió i adulteració dels innumerables brots constitutius d'una humanitat harmoniosa, per obra dels privilegiats de torn.

Sovint veuràs, lector, una historieta encapçalada per la cantarella: «el senyor Totelmón ens ho explica amb gran facilitat». Hi ha raons per expressar-se així. De vegades serà perquè no hem tingut els mitjans materials per a poder documentar, exhaustivament, l'anècdota explicada des del punt de vista històric. Altres vegades perquè el fet forma part d'una herència esotèrica o tradició secreta. Això ho practiquen, per exemple, el gremi dels banquers més intel·ligents de tot el món des de les primeres civilitzacions índico-mediterrànies des de fa uns 7000/6000 anys. També s'esdevé que els «herois de l'anècdota», autors i còmplices, –per

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

acció o per omissió, per silenci o per encobriment–, s'han dedicat en vida de fer desaparèixer tots els documents comprometedors, i llurs hereus han estat prou potents i rics per atacar davant de la justícia, sota pretext de calúmia, difamació o libel, etc., l'imprudent que posa els noms reals als personatges de l'anècdota. Però la tradició oral, qui la podrà aturar? El simpàtic senyor Totelmón sempre té temptacions de començar dient: «En un lloc el nom del qual no vull recordar...»

PRIMERA PART: EL LABERINT.

(Qui avisa no és traïdor. No us anéssiu a cansar del llibre tot llegint el laberint intricat d'aquesta 1a part. A veure qui és que el resol sense llegir la solució que ve després).

CAPÍTOL PRIMER: LA SOLUCIÓ EXISTEIX! AMAGADA, CAL EXPANDIR-LA.

1.1. FINALY O LA LLIBRETA AMAGADA.

Fou a París i en desembre de 1929. El Sr. Totelmón tenia només disset anys i estava invitat a sopar amb el gran banquer Finaly⁵. La cita era a dos quarts de nou del vespre al seu despatx. En arribar, un atent servidor li feu avinent que a monsieur Finaly li sabia molt de greu de no poder atendre'l immediatament perquè tenia una reunió important. Li pregava que volgués esperar a la biblioteca.

**Il·lustració 7:
Horace Finaly
(1871-1945).**

«M'avorria. De primer vaig entretenir-me consultant llibres. Després em vaig asseure a la seva taula-despatx i maquinalment vaig confirmar que hi havia calaixos oberts. El rau-rau del fons de

5 Horace Finaly, financier francès, nascut a Budapest en 1871 i mort a New York en 1945. Succeí el seu pare Hugo (1844-1914) al cap de la *Banque de Paris et des Pays-Bas* i en féu un dels primers bancs de negocis de França. (*Gran Enciclopèdia Larousse*, París, 1972).

l'ànima no impedí al meu cinisme de regirar els calaixos. Tot molt ordenat en carpetes ben titulades, unes més interessants que les altres. La meva astúcia d'adolescent prenia precaucions per conservar l'ordre de les carpetes. En el fons del calaix de baix, hi vaig trobar una carpeta confidencial. Vaig llegir el seu contingut sense entendre-hi gran cosa. Era bastant nou per a mi. Es tractava de l'informe d'una reunió important celebrada a París el 1919 o 1920. Recordo que els components exclusius de la reunió eren Morgan⁶, sir Henry Deterding⁷ i Finaly com a amfitrió. A la reunió hi participaven ells sols, segons es desprenia de l'escrit, però, de tant en tant, cridaven diferents experts, el nom dels quals no recordo, i els demanaven aclariments. Allò que més m'interessà era un resum que hi havia a l'acabament. Els experts i algú dels tres reunits aconsellaven de racionalitzar el paper-monedera escriptural. La qual cosa volia dir (com més endavant es veurà) privatitzar-ne l'emissió⁸.

- 6 John Pierpont Morgan junior (Irvington, New York, 1867 - Boca Grande, Florida, 1943). Succé el 1913 el seu pare en la direcció de la firma *S. P. Morgan and Co* i contribuí àmpliament, durant la Primera Guerra Mundial, a sostenir l'esforç financer dels aliats. La banca Morgan, durant la crisi financera de 1926, forní un ajut preciós al govern francès. El 1930, el seu cap, Owen Young, jugà un paper de primer pla en l'elaboració del «pla Young». J. P. Young disposà en favor del públic objectes d'art que havia heretat i, dels quals, alguns constitueixen un museu sencer a Hartford, mentre que d'altres ocupen una ala del Metropolitan Museum de New York (*Gran Enciclopèdia Larousse*).
- 7 Sir Henry Deterding, industrial holandès, nascut a Amsterdam el 1866 i mort a St. Moritz el 1939, fou director general des de 1901 de la *Royal Dutch Petroleum Company* d'Holanda que s'uneix el 1907 amb *The Shell Transport and Trading Company Ltd.* de Londres per formar *Royal Dutch/Shell* en concurrència amb la *Standard Oil Company* de New Jersey d'EUA.
- 8 Nota dels editors: És possible que es referissin a l'extensió mundial de la proposta presa pel govern dels Estats Units de Nord-amèrica de cedir a la Reserva Federal nord-americana l'emissió de bitllets i monedes, sent aquesta Reserva Federal una institució sota control d'uns bancs privats que, a mesura que va inventant diner, va incrementant el deute dels Estats Units

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

El resum contenia dos punts:

1. Els banquers internacionals havien suggerit als governs de saltar-se, –si més no en política econòmica a l'interior de cada Estat–, la barrera de la convertibilitat en or⁹ del respectiu paper-moneda. Segons els experts però també segons l'opinió general dels grans economistes d'abans i de durant la guerra de 1914, les existències d'or només permetien de cobrir les despeses bèl·liques durant tres mesos (!!).
2. (Encara més sorprenent que el primer). Si el paper-moneda, desvinculat de l'or que es preconitzava, era racionalitzat, els banquers internacionals i els responsables de les classes poderoses, segons els experts, guanyarien més diners que si es mantenia el signe monetari uniforme i estúpid vigent aleshores fins avui.

La decisió dels reunits fou: no ens interessa racionalitzar el paper-moneda escriptural irracional vigent perquè, primer, de diner ja en tenien prou i, segon, el paper moneda irracional permet el joc (brut) de la plutarquia mundial.

Mentre estava submergit en la lectura apassionada d'aquest informe, vaig rebre una bufetada majúscula que em llançà a terra. Durant una estona no vaig saber què em passava. Després, Finaly, canviant d'actitud, m'ajudà molt gentilment a aixecar-me i em demanà perdó. A França això és fàcil, només es tracta de bona educació. Ell feu veure la meva indiscreció davant la confiança que m'havia demostrat en deixar-me sol a la seva biblioteca amb

de Nord-amèrica amb aquest organisme. El sistema de la Reserva Federal va ser creat el 23 de desembre del 1913 i es va posar en marxa posteriorment.

9 Dret a demanar or a canvi del paper-moneda, a un canvi preestablert. Es limita el volum de bitllets a les existències d'or.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

els calaixos oberts. M'anava dient que ni un criat seu hagués gosat fer allò que jo havia fet. (En dubto, però segurament ell tenia més espies a casa dels altres, que a la inversa). Sempre més recordaré la flaire d'aigua de colònia que feia aquella biblioteca.

Després de l'incident vam sopar. Ningú no va conèixer res de l'exabrupte de Finaly. Durant el sopar em demanà què havia entès de l'informe.

Li vaig dir que pràcticament res.

- La paraula que més m'ha cridat l'atenció és «plutarquia».
- A poc a poc t'ho aniré explicant.

Aquell dia no li explicà res, però després cauria en la temptació d'expansionar-se amb mi a propòsit d'un tema embriagador.

- I quan ho hagi entès, si ho arribes a entendre, el que facis de les meves explicacions no m'inquieta gens, farà temps que jo «serai chauve» (seré mort i enterrat).

Per una carambola havia conquerit una carta d'amistat amb Finaly a Toulon quan tenia catorze anys. I tres anys després, a propòsit de l'incident esmentat vaig alternar els meus estudis de química a Mulhouse amb unes reunions a París amb el gran financer. Tingueren lloc cada dos o tres mesos fins a 1934. Ell tingué el gust d'obrir el seu cervell més recòndit a un jovencell assedegat que, en una fosca intuïció, havia endevinat la importància d'uns coneixements mantinguts ocults per aquesta «raça» superior dels grans banquers.

1.2. LA TERCERA VIA CERCADA PER TOTHOM.

És el títol del llibre. Bloquejat tot el món, des de fa anys, per l'antagonisme entre els dos grans blocs que es disputen el planeta: el bloc «capitalista» i el bloc «comunista». A ambdues bandes de la divisòria, s'hi assagen intents de superació, intents de descobrir una tercera via entre la llibertat mercantil injusta i la justícia mercantil sense llibertat; l'establiment d'un lliure mercat clar i d'una lliure societat transparent. En economia, ara la llibertat dóna foscor i, per tant, corrupció i la claredat i transparència dóna pèrdua de llibertat i, per tant, paràlisi. Socialdemocràcia, cooperativisme, autogestió, georgisme, Iugoslàvia, la primavera de Praga, l'Iran de Bani Sadr, Nicaragua, la Solidaritat polonesa, i tants altres experiments d'aquest segle i de segles passats són signe de la tercera via cercada per tothom. Aquestes pàgines volen esdevenir testimoni popular que aquest nou món enllà de l'oceà d'aigües tempestuoses, com diria Cristòfor Colom, existeix!

La comunitat humana roman en perpètua inestabilitat des de fa uns 4500 anys, com veurem més endavant (4.6)¹⁰. La raó de la baralla és la irracionalitat de la moneda i del diner. La sang circulant que dóna vida a la societat humana és el mercat. Cal una estratègia de mercat molt lúcida i un art de mercat màximament beneficiós per a tothom. Ara només és una estratègia de poder i una tàctica maliciosa. Això s'acabarà el dia que el poble il·lustrat (2a i 3a parts)¹¹ i decidit (4a part)¹² digui prou. Marx es trobà un mercat corromput que donava lloc a una anti-economia injusta. Ignorava la manera de girar-lo. I, simplement, el suprimí.

10 Pàgina 183.

11 Vegeu la segona part a la pàgina 183, i la tercera part al volum II, pàgina 451.

12 Part no redactada per l'autor.

Substituí una economia de mercat per una economia planificada. La supressió del mercat corrupte és un desig. És impossible de consumir-lo del tot.

Sempre rebrota en forma de mercat negre. I és un mal de cara a l'òptim aprofitament dels béns utilitaris, tant naturals com produïts per l'home. No es poden substituir els milions i milions de judicis intel·ligents dels senzills compradors de tomàtecs o de bufandes que fan servir el seu cervell i el seus cinc sentits per copsar els defectes, les qualitats, les virtualitats combinatòries, etc. dels productes de mercat en cada canvi elemental, àdhuc en el racó més ignorat de la Sibèria, per una planificació feta per uns pocs experts ajudats d'inerts ordinadors electrònics, que només fabriquen combinatòries mecàniques desproveïdes de sentit. És una gran sorpresa fornida per la més recent arqueologia que els pobles primitius gaudiren de mercat clar i lliure durant més de 50000 anys (4.3)¹³. Cal, doncs, aprendre la ciència i l'art, de conseqüències transcendents, de curar el mal del mercat actual sense matar el pacient. Cal aprendre a distingir entre problemes i mals i remeis reals i aquells altres que són ficticis, imaginaris, retòrics, sofisticats, pre-fabricats, manipulats i enganyadors en vista a la confusió interessada. N'és un exemple el fenomen actual d'inflació i deflació (5)¹⁴. Cal aprendre a voler, –lúcidament i amb ferma voluntat comunitària–, estratègies pràctiques, sense perills socials previsibles, d'aplicació tecnològica fàcil i immediata.

Els costums ancestrals són difícils de canviar. Les revolucions rupturistes clàssiques ho han hagut d'intentar a punta de pistola. El resultat: terribles tiranies. Són els canvis tecnològics fàcils, senzills i adequats, els que fan canviar els costums antics.

13 Pàgina 133.

14 Pàgina 255.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

Dius a un pagès tradicional que se'n vagi a dormir a la una de la nit i no t'obeirà mai de grat. Però posa-li a les mans un tractor que ha de pagar a terminis, i llaurarà i segarà amb els llums encesos a la una de la nit. Si es troben aquells canvis tècnics pràctics i eficaços, i llur viabilitat facilita llur implantació, veurem com el poble comença a evolucionar en els seus costums ancestrals adquirits en les condicions desastroses actuals i pretèrites.

Però a més de la prudència en l'aplicació, cal la prudència en el projecte. Cal que el projecte sigui científic. I això exigeix un anunci, previ a l'experimentació, que sigui clar en la seva formulació i ben explícit en les conseqüències o resultats previsibles. Cal que preanuncii com s'aconseguirà la supressió de soca-rel, de qualsevol fenomen d'inflació o deflació monetària.

Cal que ens expliqui el funcionament correcte de «la repartidora». Aquesta expressió popular significa exactament allò que l'economia fa ressaltar en aquest terme clàssic «repartiment del bé comú». Sempre amb el benentès que només es pot repartir allò que ha estat prèviament i realment produït.

Cal que s'arribi, a llarg termini, a la supressió total dels impostos. Tradicionalment només s'ha gravat amb impostos el poble vençut, conquerit per la força. En el darrer segle, els poderosos generalitzaven els impostos a tota la població, –que així esdevé vençuda, «pro-víncia», «pro-vençuda»,–, perquè ells ja tenen maneres subtils de recuperar els diners que han hagut de donar al fisc controlat per ells. Com a mesura de prudència política, a curt termini, caldrà mantenir només un únic impost de mercat i un únic impost «georgista» sobre els terrenys (8)¹⁵.

15 Volum II, pàgina 579.

1.3. LA UTOPIA ÉS POSSIBLE.

«U-topos» vol dir «fora de l'espai». «U-cronos» vol dir «fora del temps» Una utopia i una ucronia són imaginacions situades fora de les circumstàncies concretes que envolten i condicionen els homes. Com que, des de fa molts segles, aquestes circumstàncies condicionants oprimeixen i ofeguen la majoria dels homes, llur imaginació contínuament «fa volar coloms» d'utopies i ucronies. La memòria de la humanitat sempre recorda temps antics on el bé particular no atemptava contínuament i, amb èxit, contra el bé de la comunitat, on les guerres no existien.

Amenofis IV¹⁶, faraó d'Egipte, canvià la religió opressiva existent al seu imperi pel culte a un Ésser Únic, Aton, simbolitzat pel Sol, que donava vida, llibertat personal i felicitat als homes. Canvià el seu nom d'Amenofis pel d'«Ikhn-Aton»: fidel d'Aton. Bandejà els ciclopis déus cruels clàssics d'Egipte i les castes sacerdotals omnipotents. Més tard, aquestes castes poderoses es tornaran a imposar i esborraran els indicis escandalosos de l'heretgia d'Aton.

Però algunes restes han quedat. Alguns relleus escultòrics s'han trobat on es palesa un aire totalment oposat al dels cultes opressors. En comptes de les grans figures divines hieràtiques, sostingudes per exigus homenets esclaus, agombolats sota llurs peus, es descobreixen homes rodons, dansaires, riallers, feliços de

16 Nom del futur sobirà herètic Akhenaton, fill d'Amenofis III, fins a l'any IV del seu regnat (coregència amb Amenofis III). Aquest nom estava situat sota el patronatge del déu dinàstic Amon. Amenofis IV residí a Tebes (-1312), sens dubte també a Malgatta.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

viure. Era la utopia que es féu realitat, uns anys, a l'Egipte.

Els investigadors han descobert una constant de les «religions» del respecte de la persona, de la vida i de la felicitat, des de l'occident del Mediterrani, fins a l'orient de l'Índia. Sembla que aquestes personificacions de la felicitat serena en el proper orient estan simbolitzades per l'Adonis sirià. La dona d'Amenofis IV, siriana, l'introduiria a l'Egipte, on es transformaria en Aton. Segons Freud, Moisès, un personatge egipci del culte d'Aton, el salvaria de la persecució fent-lo adoptar pel petit poble jueu que el conservà sota el nom d'Adonai. En el seu contingut coincideix amb el Tammuz babilònic, amb el Dionís grec, amb el Bacus llatí i amb el Xiva de l'Índia, on sembla que hi tenia una muntanya dedicada anomenada Nysos. Aquest «culte» masculí a la vida i a la mort, a la felicitat serena que començaria uns 10000 anys aC, fou precedit d'un «culte» d'idèntic contingut, al caos oceànic font de tota vida i tota mort.

Aquestes vivències profundament inscrites en la memòria inconscient dels pobles, torna a emergir històricament quan els sistemes de tirania i despotisme s'esfondren. Floriren a Grècia en els temps d'absència de grans imperialismes, –Sòcrates, Plató–, adquirí el màxim de transparència de plantejament, en la decadència del sistema teocràtic jueu per obra dels cristians primitius. Avui ens ho ha replantejat la paraula serena d'Emmanuel Mounier.

Però en el sentir del poble desvalgut tot això mai no reeixirà. Sempre hi haurà mal, desgràcies, coaccions, esclavitud. Les il·lusions totes són possibles però porten a violents fanatismes estèrils. La realitat concreta és inexorable, destrossa totes les utopies i duu a l'establiment inevitable de sistemes de subjecció.

Amb aquest llibre intentem anunciar, al contrari:

1. que ara i aquí és possible la realització pràctica de la utopia;
2. i l'explicació de perquè fins ara no ha estat possible pràcticament.

Des d'un punt de vista tecnològic és pràcticament possible, avui dia, la fins ara utopia omni-personalista, omni-llibertària predicada per Plató en els seus millors moments, per l'Evangelí en tot moment, per Mounier que es nodria de l'Evangelí; i això és possible en l'ordenació constitucional interna de cada Estat, i en les relacions contractuals externes entre tots els Estats de la terra.

Allò que és tècnicament possible (6 i 7)¹⁷ esdevé realitat concreta, de seguit que els pobles estan íntimament convençuts d'aquesta immediata possibilitat tècnica. I això, per simple energia íntima de cada poble (12.3)¹⁸, sense cap necessitat del fals motor que és el mite de la violència com a única força generadora de revolucions socials.

Aquest axioma ens exigeix una democratització eficaç dels avenços tecnològics actuals (7)¹⁹ que fan possible la utopia. Demanem al poble lector l'esforç d'estudi per fer-se amb l'eina del seu alliberament.

¹⁷ Vegeu el capítol sisè a la pàgina 281, i el capítol setè al volum II, pàgina 451.

¹⁸ De la quarta part de l'obra que no va ser redactada per l'autor.

¹⁹ Volum II, pàgina 451.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

I li demanem una gran decisió de portar la utopia a la pràctica immediata, que només depèn:

1. Del refús de l'anti-política que fins ara ha regit el món per a mal conduir els homes cap a uns camins contraris a llur lliure creativitat mercantil i social.
2. De l'aprenentatge d'una conducció autopolítica de mercat clar i societat transparent.

Com es veurà en aquest llibre, tot això és tan fàcil que no necessita de cap violència prèvia, només de la bona fe, millors intencions i ferma voluntat autodeterminada de la majoria de ciutadans i ciutadanes (associacions mitjanceres entre el ciutadà i l'Estat).

La solució tècnica proposada (6)²⁰ de no-violència conscient, intel·ligent i activa (11)²¹ se'n riu dels mites alienadors, emmascarats sota l'estupidesa de la violència inútil i generadors d'una major i pitjor violència contrària.

Cerquem l'alliberament de la persona individual i de la persona comunitària, de l'individu, de la nació i de la humanitat conjunta. Aquesta persona té una llibertat i una responsabilitat íntima, radical, inalienable, inviolable, que sempre, arreu, en tot i per al tot, és present en el seu interior malgrat amenaces, presons i esclavituds; malgrat que la persona negui en públic aquest misteri fundacional de la seva existència conscient. I quant parlem de llibertat i responsabilitat, ens referim a la llibertat i responsabilitat diària i concreta tan limitada com es vulgui per la llei i la praxi, la tradició i la innovació, però efectiva. El conjunt d'aquestes llibertats i responsabilitats concretes i diàries, pràctiques i legals,

²⁰ Pàgina 281.

²¹ De la quarta part no redactada per l'autor.

tradicionals i noves, limitades però efectives, condicionades però també condicionants per i de les circumstàncies còsmiques i històriques, són el que constitueix en la més alta expressió i significació verbal: civilització, Estat de dret, autodeterminació, autopolítica, justícia positiva, mercat clar, societat transparent, moral en acte, nació amb moral pròpia (ètnia: «ethos-genos»: moral nacional).

1.4. MÉS ENLLÀ DE BLOCS, MÉS ENLLÀ DE CLASSES.

Fita ambiciosa. El bell somni de la humanitat, partida tràgicament en classes oposades des de fa més de 20000 anys, quan una dona es feu comprar l'amor d'un home al preu d'un treball servil d'agricultura o ramaderia, durant un nombre màgic però prèviament contractat de llunes, en el si del matriarcat. Si el caçador inestable i transhumant volia casar-se amb ella, li calia treballar a l'hortet que ella havia preparat: això és el matrimoni de servitud, testificat sense dubte en el seu aspecte patriarcal per l'episodi bíblic de Jacob treballant set anys per a una dona i set més per la germana de la dona (Gn. 29, 15-30). Fa uns 13000 anys fou l'home, –el pater familiæ–, el pare de la família esclava qui s'imposà per primera vegada sobre dona i fills amb dret de vida o mort, reconegut encara pel mateix Dret Romà. I fa poc més de 4000 anys, Sargó I d'Accad inicià la major opressió imperialista d'unes oligarquies (comandament de poques persones), sobre la gran massa de la població massificada de pobles i nacions senceres que, de forma més o menys dissimulada, arriba fins a avui dia.

Marx diu que la lluita de classes explica la història humana. Si

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

més no, és ben cert des d'aquell llunyà any 20000 abans de J.C., abans no. I volem demostrar que és possible que després d'ara tampoc.

El món actual es divideix ara²² en dues parts, en dos blocs antagònics. És aquest el gran tema del nostre temps que polaritza tota altra activitat humana. Les forces posades en joc per cada bàndol són immenses. Poden destruir la terra diverses vegades! En cada bloc hi ha un conjunt d'estats regits per plutarquies. «Plut-arquia» vol dir comandament de l'Estat pel diner. És un comandament deslleial, antidemocràtic, subterrani. El déu del diner –«Plutos», en grec–, tenia dues cares, segons Plató, una amb mirada clara: clarivident, somrient i benvolent, diner autoresponsabilitzador i personal; i una altra sense ulls i amb crispació malvolent, diner cec i anònim. El diner de les plutarquies des de fa més de 4000 anys és malvolent i irresponsable, cec i anònim.

En l'actual partició del món en dos blocs, el bloc occidental és format d'uns estats dirigits per unes plutarquies falsament lliure canvistes que refusen l'instrument indispensable, –el diner clarivident i benvolent–, per a un mínim intent científic i racional de mercat i societat. Però el bloc oriental també és format d'uns estats dirigits per unes plutarquies partidàries de planificacions lògiques i també refusen, ara que és possible mercès a la informàtica, aquest mateix instrument, mitjà necessari «sine qua non», per a la mínima llibertat concreta.

22 Nota dels editors: L'any 1982 encara hi havia dos blocs d'estats enfrontats, occidental i oriental, encapçalats respectivament pels *Estats Units d'Amèrica (EUA)* i la *Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS)*, que, durant l'anomenada «Guerra Freda», amenaçaren d'anihilar-se. Aquest enfrontament començà després de la Segona Guerra Mundial (1939-1945) i finí amb l'autodissolució de la Unió Soviètica l'any 1991.

El present assaig-resum va dirigit a tots els ciutadans i grups socials del món que, –en oposició amb aquests «senyors» ocults que ens tiranitzen–, encara no aprecien aquests dos perills universals gravíssims de la nostra societat contemporània: l'occident falsament lliure i l'orient falsament comunitari.

Tractem que en la seva redacció no hi intervingui la més mínima parcialitat ideològica o classista, car estem convençuts:

- d'una banda, que les idees, els ideals, els noïmens, l'energia creativa dels homes, com a tals, no són subjectables als instruments lògics, científics que sempre seran auxiliars, inerts i amorals, aptes només per a les «coses» concretes, exteriors i objectives;
- i, d'altra banda, que el fenomen històric de les classes enfrontades que divideixen el cos social no resistirà la més incipient aplicació post-lògica i democràtica de la disciplina instrumental omnicomptable de mercat clar, que donarà com a fruit una societat transparent.

Il·lustració 8: Fotografia d'una manifestació en el marc del Fòrum Social Català de l'any 2008, encapçalada pel professor d'economia Arcadi Oliveres i altres persones.

Malgrat que l'anomenada «Guerra Freda», amb el consegüent perill de guerra nuclear, s'inicià l'any 1945 i finí l'any 1991, diferents col·lectius, com Justícia i Pau, continuen lluitant per la pau al món, contra les guerres localitzades, les més generalitzades que hi pugui haver i per resoldre les causes que les provoquen. Fotografia gentilesa d'Arcadi Oliveres i Justícia i Pau.

1.5. «CAL OBRIR EL CAP PEL MIG AMB UNA DESTRAL».

Hem iniciat aquest primer capítol²³ amb una anècdota del Sr Totelmón jove i, abans de cloure'l, n'explicarem una altra del mateix interfecte ja madur. Cap als anys 1956-1967, un religiós català li demanà de fer unes conferències als seus seminaristes estudiants. El tema de l'exposició era l'evolució de l'home i de la vida en general.

– Vull que hi vagis i els obris el cap pel mig amb una destral.

Aquest religiós coneixia el seu revolucionari amic. Sabia dels seus plantejaments sorprenents i desconcertants. Abans d'intentar resoldre un problema tradicionalment enverinat, sotmetia a crítica els conceptes que definien el problema i hi feia unes correccions que feien girar els caps de l'inrevés, però que deixaven el problema resolt. Li havia fet veure que els conceptes confusos, inexactes, generen falsos problemes.

I el nostre home es presentà a les portes del seminari. El Prior l'esperava i, abans de deixar-lo parlar als estudiants, el sotmeté a prova:

– Què pensa de l'Església de Jesucrist?

– Jesucrist no creà la institució eclesial; aquesta institució tenia més de 50000 anys d'existència sobre la terra, i els grecs la practicaven de manera corrent en llurs comunitats a efectes sagrats. Aquest llarg costum eclesial explica la poca dificultat que Pau trobà en el món hel·lenístic per a crear les «seves» Esglésies.

I el Prior s'escandalitzà i barrà el pas del Sr. Totelmón cap a la sala de conferències. L'estudi històric aprofundit del concepte

23 Pàgina 45.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

d'Església, era un menjar massa indigest per a aquell Prior dogmàtic i encarcerat.

Tots tenim una carcassa dogmàtica i fanàtica en el nostre cervell que no admet retocs. Cada part defensa les altres parts. És la nostra «ideologia», la nostra escala de valors, la nostra *Weltanschauung* (visió del món). I que ningú no ens la toqui!

I sense tocar-la, sense cedir en res, volem que algun déu baixat del cel ens arregli els problemes de la vida. Quan un s'ha ficat en un carreró sense sortida, en el laberint de la vida, ha de cedir i fer marxa enrere, desfent al camí fet per encetar-ne un de nou, altrament no anirem més enllà de donar-nos estultament cops de cap contra la paret.

En aquest llibre, es tracta de provocar en l'home contemporani una revolució mental i moral, un canvi radical de pensaments ordinaris i de costums inveterats; una fraternitat oberta i activa entre totes les persones vivents sobre la terra; una autèntica mutació de la noosfera, segons terminologia teilhardiana; una real metanoia (conversió mental), segons expressió estimada de la filosofia clàssica i de la teologia paulina; una plenitud evolutiva del «(g)noos», o sigui, segons els grecs, de l'esperit de llibertat i responsabilitat comunitària i personal que eleva el ser vivent, sempre i arreu, més enllà del seu pur instint carnal, vital, animal, és a dir, de simple cos animat, de simple conjunt psicosomàtic.

La conversió de l'home-objecte, del poble-objecte, en home-persona, en poble-persona, és el «leitmotiv» de les pàgines que seguiran.

L'home contemporani no pot defugir, sota pena de destrucció per la guerra atòmica, les realitats experimentals que se li imposen inexorablement; no pot estar gargaritzant paraules buides d'hàbils

especialistes goebbelians de la propaganda i publicitat mentideres, xerrameques venals absorbides per la credulitat gregària, prostituïdes de llur significat evident-intuitiu, originàri-permanent, conjunt-universal.

«El nostre temps viu submergit en un carnaval del llenguatge, segons el qual, en nom de qualsevol valor, és legítim de dur a terme allò que el nega» (Josep Maria Lozano, *La pau perpètua a les Malvines. Avui*, 22 de maig del 1982).

«El pa de cada u de nosaltres és pura qüestió material, però el pa dels altres és una qüestió espiritual» (Joaquín Ruiz-Giménez).

L'home contemporani no pot ja adormir-se sobre la mediocritat satisfeta i l'egoisme tancat, promotors de degeneració miserable, de rebel·lies i violències. La guerra començada mai no se sap com acabarà. Val més prevenir-la que guanyar-la.

Cal aconseguir que l'home d'avui visqui com a cosa pròpia, perquè realment l'és, la riquesa nacional, el benestar comunitari, simple servei de cadascú, servei realista i actiu, a tots els seus germans els homes, sense cap excepció ni accepció de persones. Cal fer, contradictòriament, que l'egoisme vital més elemental sigui camí obert al canvi de cervell (metanoia) que suggerim; cal que els interessos propis més elementals siguin el canal de la total solidaritat entre tots els homes de la terra... simple qüestió de tècnica social formal! (6)²⁴.

Però si el canvi social que els nostres lectors convençuts i nosaltres hem de realitzar és una simple qüestió de tècnica social formal, el convenciment previ nostre i dels nostres lectors és una altra simple qüestió de tècnica mental formal: «obrir el cap amb

24 Pàgina 281.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

una destrala».

El pensador i novel·lista William Burroughs en una revista alternativa de tercer ordre de la qual només s'edità un número, escrivia en un article titulat *Revolució electrònica* unes idees que citem de memòria:

Les malalties víriques són produïdes en introduir-se virus en el cos humà. Els virus són porcions cromosòmiques. Els cromosomes són seqüències informatives. La informació que introdueix un virus en el nostre cos és diferent de la que tenen els nostres cromosomes i fan servir per a l'edificació i funcionament del nostre cos. La infecció vírica provoca, doncs, un caos d'ordres i contraordres que fa emmalaltir el cos.

Burroughs diu, a continuació, que la nostra vida mental també funciona per una mena d'espècies informatives que estructuraven el nostre cervell. Si podem introduir en el cervell seqüències informatives diferents, la persona canviarà d'actitud i de voluntat sense cap coacció física externa.

Ell, molt diabòlicament, gravava en una cinta magnètica un discurs electoral de Nixon, i en una altra, tota mena de sorolls estranys –gemecs, vòmits, raneres d'agonia, pets, etc.– captats dels malalts d'un hospital. Aleshores intercalava els sorolls estranys en els moments més culminants del discurs de Nixon, la qual cosa deixava en ridícul tota la «perorata». I a continuació se n'anava a passejar per Broadway amb el magnetòfon a mitja veu en els moments de màxima circulació. La semiatenció, entretallada, dels transeünts els feia vulnerables a aquell missatge estrambòtic. El resultat, no votaren Nixon.

El canvi de cap porta a canvi de vida. Ací no volem abusar de la llibertat del ciutadà amb aquestes tècniques mentals abusives.

Però sí que avisem el lector de predisposar-se a deixar-se canviar peces essencials de la seva estructura mental.

Pau VI deia: «Si per portar a cap el desenvolupament es necessiten tècnics, cada vegada en major quantitat, per a aquest mateix desenvolupament són més necessaris encara pensadors de reflexió profunda que busquin un humanisme nou, el qual permeti l'home modern de trobar-se ell mateix, tot assumint els valors superiors de l'amor, l'amistat, l'oració i la contemplació».

Volem encetar, de bell antuvi, una revolució silenciosa però indefinidament eficaç de la ment, sense tocar les estructures socials establertes, per incompletes que siguin.

Il·lustració 9: Oració del Parenostre dins l'església de la comunitat de San Carlos Borromeo de Madrid.

Existeixen comunitats que celebren els seus encontres tal com feien els primers seguidors de Jesucrist, de forma senzilla, realitzant alhora activitats d'ajut social i també reivindicatives per afavorir les persones necessitades. A la imatge, cerimònia d'un bateig el diumenge, 5 de febrer del 2012. Fotografia gentilesa de Pepe Díaz, Enrique de Castro, Javier Baeza i la Comunitat de San Carlos Borromeo, al barri d'Entrevías de Madrid.

1.6. CANTAR ALT I JUST.

No homes-objecte, ni pobles-objecte. Volem persones.

Georges Bernanos, gran escriptor francès de dretes, amargat per la condemna que Pius XI havia fet de l'Action Française a la qual pertanyia, es retirà a l'illa de Mallorca i allí, en temps de la República Espanyola, el seu fill, tot seguint la ideologia del pare, es feu falangista. Però esclatà la guerra. Franco s'alçà el juliol de 1936 i Mallorca restà en les seves mans. L'ajuda militar feixista italiana col·locà com a home de màxima influència a Mallorca el tristament famós «comte Rossi». Bernanos, que se les prometia felices amb els dretans, en tres mesos de control feixista de Mallorca quedà horroritzat. Veié tantes atrocitats, tortures, delacions d'eclesiàstics, assassinats, que fugí de Mallorca amb el seu fill i tornà a França. Allà escriví un llibre: *Les grands cimetières sous la lune* (1938) que mai Franco no permeté d'editar a l'estat Espanyol²⁵. En el pròleg s'adreça patèticament als bisbes francesos i els avisa del terrible perill de massificar els pobles. Diu que en un poble on cada persona individual té la seva dignitat, on entre el ciutadà i l'estat hi ha una àmplia gamma d'associacions intermèdies respectades, autònomes, lliures, mai no s'hi introduirà la barbàrie. Però on s'han escombrat tots els grups orgànics de la societat i no es respecta la persona, tota hecatombe és possible. Les masses cegues i manipulades són volubles i llurs reaccions són imprevisibles. Bernanos ho visqué dramàticament a Mallorca. Els homes s'havien transformat en «objectes», en «coses».

La paraula «cosa» en el llenguatge popular és contrària a la

25 Nota dels editors: L'any 2009 va ser editat en català (*Els grans cementiris sota la Lluna*) per l'editorial *La Magrana* i en castellà (*Los grandes cementerios bajo la Luna*) per l'editorial *Lumen*.

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

paraula «persona». Etimològicament «persona» ve del llatí. «Per» és un adverbí que, adherit a un verb, el qualifica en el sentit d'«alt» i de «just». «Sonare» és un verb que significa «cantar», «fer sonar». «Persona» és doncs: «tot ser capaç de cantar alt i just la seva espontaneïtat vivent, si se'l deixa moure en un clima comunitari de plenes llibertats concretes i pactades; si se'l deixa aprendre a sentir, a reflexionar, a decidir i a expressar-se, segons la seva pròpia naturalesa i la seva pròpia harmonia».

La persona, així definida, no pot ser subjecte actiu de poder sobre les altres persones ni esdevenir objecte de poder, exercit sobre ella, per part d'altres persones, sinó que és exclusivament subjecte actiu de pacte («*fœdus*») convingut lliurement (convencional).

Nosaltres no volem tractes amb homes i pobles-objecte, amb números d'estadística. Volem tractes amb persones.

Qui és persona? Les persones poden ésser individuals o indivisibles i comunitàries o divisibles. La força de les persones individuals, rau en el fet que constitueixen una síntesi indivisible i ben cohesionada. Les persones pertorbades, viciades, cremades, van perdre llur força personal. La perennitat i la fecunditat de les persones comunitàries rau en llur riquesa i harmonia interior i en llur divisibilitat espontània i expansiva. És evident per a tothom la noció de persona individual, sobretot, per existència manifesta del propi cos físic. En canvi, les persones comunitàries, són també ben reals i concretes, però es fa més difícil distingir-les i, com les nacions o les classes oprimides, defensar el seu dret inalienable a fer pactes socials lliurement. Tanmateix recordem que el llenguatge popular no té inconvenient de parlar de «cossos socials».

Per a llur identificació intentem una classificació actual:

1. Persones primeres i ètniques (finalitats genètiques).
 - 1.1. Famílies, comunes familiars.
 - 1.2. Barris, llocs, masies, comunes de veïns (el Poble Sec de Barcelona).
 - 1.3. Municipis, viles, comunes municipals (Manresa).
 - 1.4. Comarques, valls, cantons (el Berguedà, la Cerdanya).
 - 1.5. Regions o països econòmico-ecològics o geo-tecnodromològics (País Valencià).
 - 1.6. Àrees dialectals (Català occidental).
 - 1.7. Nacions o Ètnies (Nació catalana).
 - 1.8. Internacions o Interètnies (Pobles germànics).
 - 1.9. Unitats geo-estratègiques ben conjuntades (Estats Units).
 - 1.10. Civilitzacions (el món àrab).
 - 1.11. Intercivilitzacions (el món islàmic).
 - 1.12. Ecumenes o continents (la Mediterrània, Europa).
 - 1.13. La humanitat sencera.
2. Persones segones i col·lectives (finalitats selectives socials).
 - 2.1. Utilitàries.
 - 2.1.1. Empreses (anònimes, personals, familiars, cooperatives, etc).
 - 2.1.2. Sindicats.
 - 2.1.3. Gremis.
 - 2.2. Liberals altruistes i desinteressades.
 - 2.2.1. Estratègiques, de comandament (àrquiques).
 - 2.2.1.1. Sagrades (esglésies).
 - 2.2.1.2. Profanes.
 - 2.2.1.2.1. De jurisdicció primera (Estats, Justícies).
 - 2.2.1.2.2. De jurisdicció subordinada a les anteriors (exèrcits, policies, sistemes penitenciaris).

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

- 2.2.2. D'acció cívica (anàrquiques).
 - 2.2.2.1. D'instrucció i educació permanent (ensenyament, belles arts, mitjans d'informació, espectacles i esports, diversions i vacances).
 - 2.2.2.2. Sanitat, higiene, ecologia, salubritat, veterinària, farmàcia, medecina, hospitalització, assistència social i ajuda mútua.
 - 2.2.2.3. Administracions de repúbliques i autonomies locals.
- 2.3. Persones col·lectives de caràcter mixt (utilitari i liberal): treballs i serveis públics.
- 3. Persones espontànies.
 - 3.1. De caràcter permanent: els grans moviments de progrés humanista: lingüístics, culturals, de saviesa, de veïnatge i urbanisme, econòmics, religiosos, nacionals, d'edat, de sexe, color, etc.
 - 3.2. De formació i dissolució espontànies en funció d'esdeveniments ètnico-socials: manifestacions, concentracions, assemblees, multituds, aplecs, festes populars, etc.

Les legislacions dels darrers segles d'absolutisme estatista i «burrocràtic» han supeditat a l'Estat i a les administracions estatistes, les altres persones comunitàries, tot fent dependre llur existència del compliment d'enrevessats requisits legalistes (permisos, registres, juraments, adhesions). Cal entendre bé que la persona individual o comunitària té existència per ella mateixa i no depèn de cap despotisme exterior a ella.

Qualsevol ésser humà –sigui individual, sigui comunitari– és

autosingularíssim²⁶, que vol dir: essencialment distint de tots els altres. Aquesta singularitat neix de les arrels més profundes de cada ésser humà i es manifesta amb espontaneïtat i amb expansió de vida pròpia. «Auto» és un prefix grec que significa «a partir d'un mateix i per ell sol».

No respectar aquesta autosingularitat porta a considerar i fer idèntiques les persones. Aquesta pretesa identitat és l'element fonamental de tota alienació. En canvi, qualsevol persona, com a subjecte de pacte lliure que és, és igual a qualsevol altra i és per això que totes les persones tenen els mateixos drets. Cap persona no és més o menys que una altra. El més gran crim contra l'esperit és actuar com si una persona fos més o menys que una altra, és a dir, tractar-la com una cosa. Encara que ens costi, cal acceptar que una persona individual té tan de valor com una persona comunitària i recíprocament. Mai no es podrà, en nom de cap principi, obligar una persona individual a donar la seva vida per salvar una persona col·lectiva²⁷.

El confusionisme encara vigent entre igualtat i identitat de les persones neix de no voler distingir entre quantitat i qualitat. La quantitat és un concepte inaplicable a les persones.

Això palesa la vacuïtat retòrica del terme «sobirania»: «estar un per sobre dels altres». Tota sobirania emmascara una realitat de poder il·legítim i immoral d'un sobre els altres, en benefici propi. Com a exemple, afirmem l'autosingularitat irrenunciable dels Països Catalans que els dona el dret radical a la seva autodeterminació, a la seva independència i al ple exercici dels seus drets a pactar com i amb qualsevol altra nació de la terra. No reclamem, en canvi, la seva «sobirania» perquè no ens sentim per

²⁶ Veure glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 787).

²⁷ Veure glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 861).

Capítol 1. La solució existeix! Amagada, cal expandir-la

damunt de ningú, com tampoc acceptem de col·locar-nos sota de cap altra nació²⁸.

Aquest llibre va adreçat a totes les persones –individus, nacions, etc.– de la terra. I els demanem que surtin de la seva subjecció i del seu provincianisme, de la seva supèrbia i del seu imperialisme, i mostrin al món amb gosadia i senzillesa què és posar-se dempeus i cantar alt i just: «sóc una persona», «som una nació», etc.

28 Nota dels editors: En arribar la humanitat a la vera maduresa, la vera llibertat i al respecte entre els pobles, el concepte de sobirania pot esdevenir vacu i sense sentit. En els darrers anys de la seva vida, en trobar-nos lluny d'haver-ho assolit, Lluís Maria Xirinacs ho reconsiderà i feu una revisió d'aquest concepte. Als Països Catalans els calia, encara, reafirmar-se com a subjecte col·lectiu. Vegeu *Acte de Sobirania* al volum II, pàgina 906.

Il·lustració 10: Sessió constitutiva de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC).

El dissabte 10 de març del 2012, al Palau Sant Jordi de Barcelona, es va constituir l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) amb la voluntat d'aconseguir que la nació catalana esdevingui un estat independent, tractant-se d'igual a igual amb les altres nacions del continent. Lluís Maria Xirinacs va ser un gran defensor de la continuació de la primera Assemblea de Catalunya i el projecte de l'ANC comparteix aquest objectiu comú de llibertat. Fotografia d'un moment d'aquest acte constituent, amb l'actriu Carme Sansa adreçant-se als assistents. Imatge gentilesa del fotògraf Lluís Brunet, Dolors Marín, Odette Viñas, Carme Sansa i l'Assemblea Nacional Catalana (ANC).

CAPÍTOL SEGON. HI HA DINERS PER A TOTHOM! PER A PRODUIR I PER A CONSUMIR.

DINER PER A TOTHOM!

1. Sense cap inflació ni deflació monetària, simplement per l'economia de mercat i societat.
2. Sense cap poder institucionalitzat ni violència opressiva, provocativa, subversiva, repressiva simplement per l'ennobliment radical i total de l'autoritat protectora de la comunitat sencera i de la llibertat concreta de tots els seus membres,
3. Sense cap perill per a la societat establerta ni per a les classes dirigents actuals en tant quant professen honradesa i bona fe simplement per la protecció concreta i eficaç de la creativitat llibertària, personalitzadora, responsable, indefinidament fecunda en tots sentits, referent a tot tipus de riqueses humanistes en el respecte de l'altre més radical.

LA FAULA DEL MARCIÀ.

Un marcià visitava, a vol d'ocell, la terra, durant els 4300 darrers anys d'història civilitzada i enviava «lletres terrícoles» als seus amics de Mart, a l'exemple de Montesquieu. Els explicava així els efectes de la inflació monetària entre els homes: «Tots els animals humans n'estaven i n'estan empestats, molts d'ells n'han mort i n'estan morint. Més per fam provocada per la inflació i pels falsos remeis de la violència estúpida, que no pas de malaltia causada per microbi real».

2.1. SERÀ UN DELS RESULTATS DEL SISTEMA GENERAL.

Un dels resultats més espectaculars. La primera part del misteriós informe del banquer Finaly deia que no hi havia prou or al món per pagar les enormes despeses de la Primera Guerra Mundial. Les reserves només permetrien tres mesos de guerra. I recomanava la llibertat d'emetre més paper moneda, que el que permetia la quantitat d'or que hi havia als soterranis dels bancs. Calia, doncs, desvincular el paper moneda de l'or. I així es feu, en la pràctica diària, en l'interior dels estats: la moneda nacional es desvincula de l'or, mentre que els paraments internacionals, entre estats, continuaven segons els costums anteriors de la convertibilitat.

Recordem que aquest sistema anterior a 1914 consisteix en què el bitllet de banc és «convertible» en or, és a dir, es pot canviar pel seu valor en or en qualsevol moment o en qualsevol país. Això suposa que hi ha d'haver una determinada relació («ratio») entre la quantitat de bitllets de banc emesos per un estat i les seves reserves d'or: la quantitat de bitllets depèn de, i està limitada per, la quantitat d'or. Com es pot comprendre, això posa límits al desenvolupament de l'economia.

A partir de 1914²⁹, però, els progressos tecnològics-productius, les exigències bèl·liques i inversives en indústries de guerra i el consum de la gent, fan que es necessitin unes quantitats de moneda tan enormes que no hi ha «ratio» possible entre elles i les

29 Nota dels editors: Fàcticament i d'amagat des del 1914, oficialment des del 1971.

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

reserves d'or, que són escasses. Els estats bel·ligerants, doncs, abandonen la convertibilitat de les seves monedes i emeten bitllets de banc de circulació forçosa, en els quals encara hi ha escrit el compromís legal de convertibilitat en or: «El banc tal, pagarà al portador la quantitat de tantes unitats monetàries» (en or o en plata), però aquest compromís no s'aplica, perquè, no hi ha prou or per «recolzar» tants bitllets.

Gràcies a l'augment imparable de paper-moneda, els estats activaren el comerç, la producció i el consum, però es desenvolupa també la terrible plaga de la inflació.

Aquesta mateixa història de desvinculació de l'or es repetí el 1971, però a nivell internacional. Efectivament, després de la Segona Guerra Mundial i davant el caos en el comerç internacional que suposava la inconvertibilitat de les monedes nacionals, es reuniren a Bretton Woods (EUA), el juliol de 1944, els representants de quaranta-quatre estats per posar-se d'acord en un nou sistema monetari que racionalitzés el comerç internacional. L'acord a què s'arribà, respecte del nostre tema, fou que s'acceptaria com a divisa internacional, a més a més de l'or (que era escàs en tots els Estats i resultava doncs insuficient al comerç internacional), el dòlar EUA, subjecte al «gold standard» (és a dir, convertible en or). I això perquè els Estats Units estaven, en primer lloc, recolzats per la seva gran producció agrícola industrial, la seva potència comercial, bancària i financera; i, en segon lloc, estaven en possessió dels 2/3 d'or internacional, per tant, el dòlar mantenia, teòricament, la convertibilitat.

El Sistema instaurat a Bretton Woods, anomenat *Gold-exchange-standard*, vol representar, en el nivell internacional, un retorn teòric al patró or, però ben aviat es pogué comprovar que això no podia ser: l'emissió de dòlars, del qual tots els estats estaven

assedegats, es disparà; inundaren el món sencer i superaren la cobertura en or dels Estats Units.

Després de moltes sotragades, vingué el «pegat» dels Eurodòlars i l'agost de 1971 tingué lloc la crisi definitiva: Nixon declarà que se suspenia la convertibilitat del dòlar en or.

Sí, ha augmentat el diner circulant, però no és per a tothom ni pot evitar els terribles processos crítics: inflació alegre disbauxada i deflació cruel correctora a què es veu sotmès actualment el sistema imperant. Pensi's en la crisi de l'any 1929 i en la llarga crisi que patim en els darrers anys.

El segon punt de l'informe Finaly suggeria la racionalització de la moneda de la qual parlarem al capítol 6³⁰. No fou acceptat pels grans financers, tot i que era la vareta màgica per sortir d'aquest cercle viciós. Haurien perdut la possibilitat de jugar a la plutarquia.

Però hi ha diners per a tothom i l'equip que presenta aquest llibre volem demostrar-ho en aquestes pàgines. Amb els recursos acumulats d'imaginació intel·ligent de la nostra multimil·lenària civilització, avui dia és tècnicament possible que hi hagi DINER PER A TOTHOM. I també es pot afirmar, sorprenentment, segons els experts de l'Informe Finaly i segons els nostres propis estudis del *Sistema General*, que àdhuc els banquers internacionals i les classes poderoses poden guanyar més diners que no pas ara (2.4)³¹.

Hi ha diners per a tothom si aquest gran paralític, que és l'economia actual, –que cal anomenar «anti-economia»–, s'aixeca

30 Pàgina 281.

31 Pàgina 89.

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

i es posa a caminar. L'economia actual, prengui el model que prengui, està estrangulada. Michele Salvati, economista i professor de la Universitat de Mòdena, donà unes conferències a la Universitat Barcelonina de Bellaterra sobre *Polítiques econòmiques neo-liberals i neo-corporativistes*, Entrevistat per J. Perramon en el diari *Avui* (14 de març del 1982, pàgina 3), descriu el neo-liberalisme econòmic (EUA, Gran Bretanya, Xile, etc.) a base de llibertat de mercat, de producció, de treball i restricció monetària; descriu el neocorporativisme econòmic (Àustria, Suècia, Noruega, R. F. Alemanya, etc.) com a més lliure monetàriament, però lligat en la producció pel pacte social entre patrons, obrers i estat. En els països de l'Est, podem trobar molts milionaris monetaris que no poden comprar lliurement. És l'extrem contrari del liberalisme.

Més endavant veurem com es pot treure el dogal a l'economia actual estrangulada per la falta de llibertat de mercat o per la falta de poder de compra. El paralític recuperarà la salut i la revitalització econòmica produirà diners per a tothom.

2.2. CRÈDIT PRODUCTIU.

Hi ha diner per a tothom... per a produir i per a consumir. El poble senzill vol mantega. Però calen vaques que la produeixin i cal diner per obtenir i tenir cura de les vaques. Volem ous d'or però ens cal vetllar la gallina dels ous d'or. Cal vetllar la producció que fa possible el consum. I el crèdit és el diner disponible per a augmentar i millorar la producció.

Hi ha diner creditici a interès, per tal que els homes d'empresa

puguin invertir:

- a) De cara a un constant augment de la producció de qualitat i amb el respecte degut a les exigències ecològiques (economia ecològica).
- b) Sense altre límit que l'existència real, en el mercat de béns de producció i tecnologia, dels instruments, maquinària, etc., cada dia més revolucionaris en vista a una progressiva automatització.

El 1945, a la fi de la guerra contra el Japó, Mac Arthur imposà als japonesos unes condicions draconianes que condemnaven pràcticament la població a l'atur forçós i a la fam, per manca del temps necessari per la reconversió de les indústries bèl·liques a indústries de pau, i per la impossibilitat de crear immediatament llocs de treball per als desmilitaritzats. Segons les nostres referències, davant d'aquesta situació es van reunir els dos «samurais» que de fet dominaven la major concentració de negocis bancaris del país. El banquer majoritari tingué el gest «patriòtic» d'associar l'immediat banquer seguidor i competidor seu a l'esforç que volia posar en marxa. El banquer minoritari també va tenir el «patriotisme» de no malfiar-se, en principi, del seu poderós contrincant de sempre.

Tots dos estudiaren la situació creada i arribaren a una solució que no disminuïa, ans augmentaria, el volum dels seus negocis, i resolldria l'amenaça de fallida nacional. Tenia l'inconvenient que posaria en evidència el mecanisme confusionari, –confusió de crèdits nacionals amb préstecs bancaris–, que des de temps antics (5000 a 6000 anys) i fins aleshores, havia estat el «Guanya-pa» secret de banquers com ho seguí essent i, ho és encara, de tots els altres banquers del món. Calia mantenir la pràctica corrent dels banquers: fer negocis a curtíssim termini, al dia, a l'hora. El banquer corrent només mira de fer préstecs que li rendeixin de

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

pressa. Àdhuc juga amb les diferències horàries del tancament de les diferents Borses escampades per la geografia de la Terra. Els electrons i les ones electromagnètiques viatgen molt més de pressa que no la Terra gira sobre sí mateixa. Una ordre telegràfica de venda de valors a Honk-Kong i de compra en Londres dóna llargs beneficis al banquer amatent. Però els dos primers banquers japonesos, el 1945 inauguraren un joc més divertit: la invenció del diner-creditici. El primer banquer suggerí al segon d'assumir, diríem, la responsabilitat nacional o imperial d'un Hiro-Hito. Pactaren tots dos de concedir crèdits comunitaris als candidats empresaris sortits de l'exèrcit desmilitaritzat. Crèdits «polítics». Fou normal, a partir d'aleshores, el crèdit sense garantia, sense termini de cancel·lació, i a un interès doble de l'interès lliure de mercat de capitals. L'empresari era vigilat per tècnics imposats pels grans banquers. Però, si era aprovat el seu projecte, disposava de tots els diners necessaris per al temps que volgués. Ell era el primer interessat en tornar els diners quan més aviat millor, per l'alta cotització del preu del diner. Però no estava ofegat per terminis de devolució. Aquesta simple pràctica explica en bona part el «miracle econòmic» japonès. Tota la nació, amb la seva solvència, era al darrere dels empresaris japonesos responsables del relançament de la producció.

La invenció de diner creditici, sense sentit de responsabilitat, produeix el desastre econòmic. Però és altament econòmica i assenyada la invenció de diners fonamentada en la necessitat vital que té el cos social d'una major introducció, la qual només esdevé possible, a partir d'aquesta mateixa invenció de diner creditici i fonamentada, també, en la sobreproducció de mercaderies que no pot comprar el cos social per manca de diner privat.

Diners per a tothom! Diners per a tothom que vulgui invertir en producció: crèdits a la producció.

La paraula «crèdit» s'usa confusionàriament. Cal aclarir-la. Des del punt de vista etimològic, la paraula «crèdit», d'ús comptable, ve del verb «creure». Significa «confiança». És objectiu nostre de separar verticalment els conceptes –que volem unívocs– de «préstec bancari privat» i de «crèdit econòmic comunitari» solvent, això és, basat en la capacitat tècnica, productiva, rendible, d'un empresari establert o d'un candidat a empresari. Aquesta separació tècnica, mantinguda sistemàticament, s'ha fet al Japó i li ha donat la victòria en el mercat mundial. És tot un signe!

Els banquers de les altres grans potències occidentals, o de l'est, no han volgut seguir l'exemple i així caminen submergits en la més absurda crisi anti-econòmica de la història.

El «Préstec bancari» es fa amb estalvis capitals privats solvents, patents, reals i suats. El prestatari (qui rep el préstec) s'obliga, per contracte molt precís, a la devolució de capital i interessos a data fixa, generalment, a curt termini. Per a la concessió de préstecs el prestamista (qui fa el préstec) demana una garantia, generalment en béns immobles, superior a la suma prestada.

El «crèdit comunitari» es fa mitjançant la confiança que el creditor (qui fa el crèdit), encarregat per la comunitat de repartir la capacitat creditícia de l'Estat (en el sentit ample de tota la comunitat eco-política), diposita en la capacitat tècnica, productiva i rendible de l'empresari acreditat (que rep el crèdit), per a transformar recursos inversius inventats en mercaderies necessàries al mercat lliure (mercaderies lliurement demanades).

El crèdit comunitari inversiu és concedit:

1. Després d'un estudi tècnic seriós de les inversions projectades per l'empresari o candidat a empresari,

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

- tècnicament capacitat a judici responsable del banc creditor, amb l'estudi adjunt del mercat del sector afectat.
2. Exempt d'interessos durant els tres primers anys –o més, si cal– després de la concessió, període necessari per posar en marxa una inversió racionalment rendible,
 3. Exempt de garantia en valors mobiliaris o immobiliaris,
 4. Controlat per un co-gerent nomenat pel banc en l'empresa acreditada, durant tot el temps de durada del crèdit,
 5. Obliga l'empresa creditada a pagar al banc creditor un interès doble de lliure interès bancari:
 - 5.1. L'interès simple és per pagar els serveis del banc creditor, encarregat per la comunitat política per a la concessió d'aquests crèdits,
 - 5.2. L'altre interès simple és perquè amb ell la comunitat política augmenti la seva tresoreria especialitzada en vista a la nacionalització d'algun bé utilitari, fins ara de propietat privada, i que es vol convertir en útil-comunitari per a tots els habitants o posseïdors del país.
 6. Mentre l'empresa acreditada vagi pagant l'interès doble i la seva gerència accepti la intervenció de la co-gerència bancària, no hi ha data fixa per a la devolució del crèdit.
 7. L'empresa retornarà el crèdit quan a ella lliurement li convingui, després d'un estudi seriós de la seva potencialitat; la devolució la deslliura de l'interès doble i de la cogerència bancària.

Aquest mecanisme diferenciador de préstec bancari i crèdit comunitari no ha estat imitat ni per la Unió Soviètica ni pels Estats Units d'Amèrica. I encara menys encara pels seus satèl·lits i colònies.

La realitat japonesa ha passat les expectatives dels dos vells «Samurais» banquers. Algú haurà d'explicar perquè. Aquells dos

patriotes exemplars van morir. I ningú no en parla. El banquer intel·ligent és modest i s'estima més l'eficàcia que la publicitat, la realitat que la propaganda. Marx lloava el dinamisme de la banca anglesa del seu temps. Ara cal lloar el dinamisme de la banca japonesa.

Creiem que si els banquers d'altres països no han volgut imitar l'exemple de la revolucionària banca japonesa és perquè aquest exemple mostra a les classes el mecanisme d'invençió de diner creditici que el banquer tradicional té molt d'interès que els seus clients confonguin amb el préstec bancari pur i simple.

Préstec bancari: es fonamenta en l'existència real i concreta de capitals-reals i concrets (sempre difícils d'estalviar).

Crèdit comunitari: es fonamenta en la necessitat d'inventar capitals segons la capacitat comunitària de sobreproducció de béns utilitaris de producció. (Solvència comunitària).

En acabar aquest paràgraf ens agrada de fer una crida molt seriosa a totes les persones responsables. Si no es produeix no es pot consumir, ni es pot ser lliure, ni es pot viure. Cal que els treballadors se sentin responsabilitzats en la producció. Cal que els empresaris apreciïn la nostra preocupació per ajudar a llur tasca, que és fonamental en la societat, i facin costat a una iniciativa viable i, com hem vist, parcialment experimentada amb èxit, al Japó, que requereix l'ajuda de tots. La crida s'estén especialment als banquers més responsables de tot el món. Existeixen solucions per transformar l'era de la fam en l'era de l'abundància.

2.3. FINANCES CONSUMPTIVES.

Diners per a tothom! Per a produir, però també per a consumir: per viure, per ésser lliure, per ésser feliç, per crear (9)³².

L'ús sociolingüístic de la paraula «finances», avui dia és molt ampli. Es refereix als recursos econòmics per tirar endavant qualsevol mena d'empresa. Ací emprarem la paraula «finances» en un sentit restringit estricte.

Les antigues llengües catalana, occitana i francesa empen els verbs «finar», «finer», que provenen del llatí «finire» en el sentit de «terminar», «acabar», «finir» i «concloure». D'ací i mitjançant diner comunitàriament solvent, neix el sentit de pagar una suma de diner per acabar el cicle de la producció en el cicle del consum. Del participi del present «finant» surt «finances».

Hom explica que hi havia crisi de sobreproducció i de subvenda («stocks» no venuts) en la indústria manufacturera de sabates de luxe d'una petita ciutat de l'Île de France. Els notables de la ciutat anaren a visitar el rei amb la confiança, quasi sacral i mística, d'aquells temps. Li confiaren el desig de solució de llur problema, de l'atur forçós del personal obrer i de la falta de numerari en les seves petites empreses artesanals. El rei se'ls escoltà amb molta atenció i els prometé la solució a curt termini. Aquella bona gent retornà a casa, plena de confiança, segura del poder taumatúrgic del rei.

Ell posà fil a l'agulla. Cridà el gran argenter i li ordenà de preparar-ho tot per al trasllat de la Cort al Castell reial de la

32 Volum II, pàgina 718.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

ciutat. També li manà de convocar totes les famílies nobles del reialme, per tal que plantessin amb tota llur «casa» les seves tendes més fastuoses en la gran esplanada de torneig de la mateixa ciutat, fora muralles. Les famílies nobles en necessitat serien ajudades pel rei amb tota discreció.

Dies després, els habitants de la petita ciutat manufacturera veieren, amb admiració, arribar la Cort reial al castell convenientment arreglat pels obrers en atur. I, a poc a poc, anaren arribant també moltes i de molt lluny, les nobles famílies fidels al rei que anaven instal·lant llurs tendes de torneig o de luxe, en la gran esplanada, davant les muralles de la ciutat.

Quan tot estigué a punt i els nobles hagueren presentat l'homenatge al rei, aquest féu proclamar que cada nit hi hauria, al castell-palau reial, un gran banquet per a tots els nobles amb llurs dames, seguit d'una gran festa i un gran ball on eren, a més a més, convidats els joves hereus i pubilles de les cases feudals. L'única condició per a assistir a aquestes festivitats reials era que tots, nobles i dames, damisel·les i donzells, portessin, cada vespre, un parell de sabates diferent dels dies anteriors. El gran argenter i els seus comptables de confiança eren els encarregats de controlar el compliment del detall vestimentari. No cal dir la gran vergonya de qui era refusat per incompliment a l'entrada del castell.

Fou la solució. El fet reportà la riquesa «financera» a la petita vila de sabates. Aquest sembla ser l'origen del mot «finances».

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

Producció socialment finita. →Finances consumptives
comunitàriament solvents,
complementàries del poder de
compra privat.

Així ho explicava un gran banquer, el qual, ensems, insistia amb ironia i escepticisme, tan cíncics com adequats a la història, que tota la gent, de l'hampa oficial i oficiosa, havien lluitat constantment perquè el terme tècnic-sistemàtic de «finances» significués qualsevol confusionisme deliberat, barreja del sentit d'origen, dels impostos cruels, dels grans negocis bruts, de la compra de càrrecs i influències, del bandidatge de grans camins, de fronteres i duanes, préstecs bancaris més o menys misteriosos per falta de garanties reals etc. «Froissart³³ en parla bellament...», afegia aquell banquer amb un somriure. Aquest és el gran laberint que cal desenredar. Les finances, tan confusionàriament enteses, han estat, fins ara, la part més plena d'incògnites d'aquesta tan admirable pseudo-ciència, anomenada economia política, tan a la moda occidental com a la moda soviètica, maoista o titista.

Ara, de les «finances» en volem fer un uniconcepte unívoc³⁴. La pràctica, en el parlar popular diari, anirà dient si hem encertat.

Diner financer per a Tothom! I diner gratuït: «la repartidora» (8.5,

33 Jean Froissart (c. 1337-c. 1405) Historiador i poeta francès. Escriví, a més de poemes, *Chroniques* (1371-1400), obra a la qual consagrà la seva vida i que explica les guerres europees i el seu pas d'anglòfil a francòfil. Exposades a la manera de faules, malgrat llur partidisme i algunes inexactituds, reflecteixen amb agilitat l'esperit de l'època d'aquest curiós capellà-burgès-cortesà.

34 Vegeu, dins el glossari, el terme «Financer», volum II, pàgina 833, i el terme «Finances consumptives», en el volum II, pàgina 833.

8.4)³⁵!

- a) Finances vitals i culturals per a tots aquells que necessiten protecció social segons llurs necessitats vitals i culturals.
- Marginats de tota classe, i per la raó que sigui, en qualsevol grau, des de qualsevol temps i durant tot el temps que calgui per a llur cabal integració social.
 - Nadons, nens, adolescents, mares de família, gestants, etc.
 - Famílies i persones sense habitatge decent.
 - Malalts, accidentats, invàlids, incapacitats, en el grau que sigui, a partir de la declaració mèdica de llur estat i durant tot el temps medicalment i educacionalment necessari.
 - Gent sense feina o sense professió tecnològicament actualitzada.
 - Professionals utilitaris en lluita civilitzada (vaga «lock-out» d'empresa), contra llurs empresaris.
 - Jubilats, en general, gent d'edat sense recursos pels motius que sigui i fins a l'últim moment.
 - Famílies en les quals s'ha produït alguna defunció.
 - Víctimes de catàstrofes.
 - etc.
- b) Finances liberals per als professionals i per a les institucions liberals, de vocació, sempre proclamada altruista i desinteressada en favor del propi poble i en favor de tots els pobles de la terra, segons llurs mèrits socials.
- Metges i sanitaris.
 - Mestres.

³⁵ Vegeu 8.5 al volum II, pàgina 629, i 8.4 al volum II, pàgina 596.

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

- Sindicalistes.
- Polítics.
- Religiosos.
- Empleats, administratius a tots els nivells.
- Militars, bombers, policies,
- Transports públics.
- etc.

2.4. ELS RICS SERAN MÉS RICS.

La segona conclusió de la llibreta amagada del banquer Finaly ja ho deia: «Si el paper-moneda, desvinculat de l'or, era racionalitzat, els banquers internacionals i els responsables de les classes poderoses, segons els experts, guanyarien més diners que no pas si es mantenia el signe monetari uniforme i estúpid vigent fins avui».

No es tracta aquí d'explicar detalladament com es farà. És una conclusió fàcilment deduïble dels capítols que seguiran. Tanmateix cal dir que, en el futur, la humanitat canviarà tant de perspectiva, que trobarà la seva felicitat més enllà del fetitxisme i la idolatria dels diners. Ens alliberarem de l'obsessió dinerària, de la por que ens falti aquest «bé escàs» imprescindible. El Sistema actual està basat en l'enveja dels rics, dels que tenen diners, per part dels que no en tenen. En la versió capitalista, cada gos és posat a la carrera, individualment, per arribar a la «riquesa escassa». En la versió socialista, es reparteix la «riquesa escassa» per la força i toca a cada pobre passar de 2a a 1a categoria de pobresa.

En el paràgraf 3.2 parlarem dels pobres³⁶. Ací deixem que els rics es facin més rics. Aturem-nos, i no ens deixem endur per la cursa folla individual o col·lectiva per atrapar la loteria de la «riquesa escassa».

En la dedicatòria d'aquest llibre dèiem «Paralític, si vols, aixeca't i camina». Aquesta frase no va només dedicada al pobre. Va dedicada al ric. I va dedicada a la societat conjunta. Ara tenim una societat paralítica, el rendiment econòmic de la qual és ínfim. Veurem en el capítol 4 que des que existeix l'home sobre la terra ha acabat potencialment l'era de la fam en el món³⁷. Per què, doncs, des de fa més de quatre mil anys, patim aquesta «realitat» de la «riquesa escassa»?

Potencialment vivim en l'era de l'abundància. Les misèries del nostre món neden en un mar subjacent d'abundància que encara no acabem de saber aprofitar i que, sovint, destruïm per causa de la nostra inèpcia.

Primerament cal dir, contra prejudicis molt arrelats, que perquè augmenti la producció necessària per esborrar la fam, la misèria, cal permetre que es faci més i més ric, aquell que produeix béns utilitaris, això és, objectes materials, plantes i animals, i serveis necessaris per a la vida material de l'home sobre la terra. Com el comerç, la banca, el transport. En canvi, cal que els vocacionals que treballen, no sobre les coses utilitàries, sinó sobre l'home – esperit vivent i lliure–, és a dir, els professionals liberals (metges, mestres, sacerdots, polítics, artistes, etc.) cessin en l'escandalós afany d'enriquir-se a costa dels homes. Llur feina, en el fons altruista i desinteressada, cal que sigui pagada per la comunitat. Ells no podran fer negocis. Però els negociants no podran fer

³⁶ Pàgina 102.

³⁷ Pàgina 202.

Capítol 2. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir

política, fer medicina, fer sacerdocí, etc. Així ho volia Plató. I així ho temia el banquer Finaly. Recordem la conclusió de la llibreta amagada: «de diner ja en tenim prou i la moneda irracional permet el joc (brut) de la plutarquia mundial».

Demanem al valent lector d'aquestes ratlles que entengui que, el gran mal no rau en que el ric sigui més ric, sinó en que el més ric mani sobre tot el món, en comptes de manar el representant triat pel poble. De com evitar la plutarquia, en parlarem més endavant (capítol 6)³⁸.

Però el ric podrà ser més ric. La manca de poder de compra actual fa que molts empresaris no puguin vendre o hagin de malvendre llur producció. Mentre hi hagi productes socialment útils, en el *Sistema General* caldrà que hi hagi diners per a adquirir-los. La manca de crèdits en bones condicions ofega l'economia de moltes empreses actuals. Ja hem vist (2.2)³⁹ que hi haurà possibilitat de préstecs bancaris, i de crèdits comunitaris per a tothom que vulgui invertir racionalment en producció. Seran promoguts el treball, l'estalvi, l'empresa i l'invent, els quatre factors de producció⁴⁰. Cal establir, no preus màxims, sinó preus mínims de venda, per protegir els agricultors, els ramaders, els pescadors, els fabricants, els transportistes, els comerciants. Veurem, meravellats, com els impostos es van reduint fins a desaparèixer (capítol 8),⁴¹ així com la càrrega sobre l'empresari o el treballador dels costos de la seguretat social. La constitució⁴² comptable-informàtica racional alliberarà les empreses de gestions, assessories fiscals, etc. L'administració de l'Estat en la forma burocràtica actual desapareixerà.

38 Pàgina 281.

39 Pàgina 79.

40 Vegeu taula al Volum II, pàgina 598.

41 Volum II, pàgina 615.

42 Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat un interrogant en aquest text.

Com es farà tot això? És un sopar de duro? (3.2)⁴³.

2.5. PROVERBI XINÈS.

En els segles XVII-XVIII, els jesuïtes missioners trobaren, a la Xina, antics semites completament xinitzats que s'ocupaven en aquell gran país de diners i banca. Aquests semites havien arribat a la Xina per l'Àsia central, qui sap quan, a través de caravanes, i van introduir en temps molt antic, la moneda comptable a la Xina sota la forma molt evolucionada de paper-moneda.

Més tard els xinesos van passar del paper-moneda comptable abstracte a la idolatria dels metalls preciosos monetitzats. Això fou causa que el comerç caigués en l'escassetat i carestia del diner.

Un filòsof xinès emeté el següent axioma, purament experimental:

«Quan en un país
és més difícil vendre que produir
i més difícil cobrar que vendre
aquest país camina cap a la seva mort».

43 Pàgina 102.

CAPÍTOL TERCER. D'ON SORTIRAN ELS CALERS?

Aquesta és la qüestió.

3.1. JA ARA ÉS POSSIBLE, FER-NE LA PROVA?

Com a «exercici acadèmic» del que estem dient, podríem intentar respondre a aquesta pregunta.

Fóra possible d'establir ja ara, en 1982, sense cap reforma ni revolució prèvies, un subsidi permanent d'atur de quantitat igual a la del salari mínim interprofessional i extensible a tot ciutadà major de 60 anys, que no percebés entrades superiors o iguals al salari mínim, prescindint de si havien treballat o no per compte d'altres?

3.1.1. Les crisis antieconòmiques persegueixen la rarefacció artificialiosa dels béns mercantils a través de:

- a) La disminució de la clientela popular, la més nombrosa i solvent, per l'amenaça i la tràgica realitat de l'atur forçós dels assalariats.
- b) La conseqüent propaganda a favor d'un estalvi previsor «estrènyer-se el cinturó», que minva encara més el nivell mínim dels més pobres i permet de sostreure al mercat de consum un diner a totes llums ben solvent.

Aquest procediment tan senzill permet que les crisis antieconòmiques, cíclicament, facilitin la perpetuació de tirania i despotisme del poder il·legítim i antipolític instal·lat sobre les

persones.

Aquest és un mecanisme, conegut fa molt de temps, i que practica assíduament la genteta enfilada al poder, cada vegada que una prosperitat econòmica, massa prolongada segons ells, dóna coratge al poble per a rebel·lar-se, amb un mínim d'intel·ligència i de mitjans pràctics i superant la ingenuïtat pròpia, contra l'immobilisme legalista, oposat a les ànsies nacionals i naturals de millora social.

Una vegada ben aposentada la crisi, els «distingits savis de torn» al servei incondicional del poder, expliquen amb sofisme, que en diuen «arguments», que es tracta d'un fenomen «natural», com els terratrèmols i les inundacions. Recordem la sequera de les vaques primes de Josep d'Egipte.

Els savis diuen que és impossible d'establir uns subsidis d'atur forçós i jubilació per a tothom, sense estudis previs molt llargs, i el difícilíssim establiment previ de nous impostos, sota forma de càrregues empresarials a favor d'uns enormes organismes burocràtics especialitzats. I afegeixen que aquest nou impost sobre la producció encara augmentaria la crisi inflacionista dels preus, avui dia tan intel·ligentment concomitant, per complot perfecte, amb qualsevol crisi de mercat. El mateix argument permet de congelar els sous dels més mal pagats, amb l'aplaudiment unànime de les persones de seny.

Cal recordar alt i just que tot il·legítim poder sobre les persones sorgeix, sempre i en tot lloc, de l'escassetat de recursos i que el millor sistema per a provocar escassetats subterrànies, deslleials i artificioses de recursos i crisis antieconòmiques consegüents és el diner anònim i, per tant, indocumentable i indocumentat, forçosament antianalític i antiestadístic, omnicorromput i omnicorruptor que ara fruïm.

3.1.2. Suposem un país en el qual el salari mínim interprofessional legislatiu és l'equivalent a 1.000 pessetes⁴⁴ diàries, un cens de 3.000.000 d'aturats i persones de més de 60 anys que no cobren jubilació o la cobren inferior a les 1.000 pessetes diàries, i un producte nacional brut de quinze bilions de pessetes anuals, segons comptabilitat oficial.

Per una llei s'escau el salari mínim de 1.000 pessetes diàries a un salari social financer d'atur forçós i jubilació.

$1.000 \text{ pts/d} \times 365 \text{ d/any} = 365.000 \text{ pts/any}$ (aturat o jubilat)
 $1.000 \text{ pts/d} \times 3.000.000 \text{ aturats i jubilats} = 3.000.000.000 \text{ pts/d}$
 $3.000 \text{ Mpts/d} \times 365 \text{ d/any} = 1.095.000 \text{ Mpts/any}$
 $1.095.000 \text{ Mpts/any} / 15.000.000 \text{ Mpts/any (PNB)} = 7,3 \%$.

Parem esment en dos fets:

- 1r. L'economia real és molt més gran que l'economia oficial; per l'aportació no comptabilitzada de «l'economia

⁴⁴ La «pesseta» és una paraula d'origen català que ve de «peça», nom amb que es coneixien algunes peces de plata al segle XV. Fou moneda de curs legal a l'Estat espanyol i també a Andorra, aquí juntament amb el franc francès, fins la seva desaparició l'1 de març del 2002, quan va ser substituïda per l'euro, al canvi de 166,386 pessetes per un euro. Font: Wikipèdia.

submergida».

- 2n. L'augment del poder de compra de les classes més pobres i marginades del país dinamitaria tota l'economia, en la proporció en que servirà per a compres de consum; si la totalitat dels salaris socials financers és dedicada al consum això suposa un increment anual de productivitat bruta pel valor equivalent al 7,3 %. Cal doncs evitar de fer agafar por per l'esdevenidor als beneficiaris, por que porta a l'estalvi i, doncs, a la privatització dels Salaris Socials Financers, en mans dels banquers de mentalitat antieconòmica.

D'aquests dos fets es dedueix que aquest augment de cost és perfectament digerible per l'economia nacional.

3.1.3. Cal doncs inventar els recursos monetaris-financers necessaris avalats per la utilitat previsible que se'n derivarà a base de diner manllevat al tresor pel banc central de l'Estat.

El pagament diari, per a evitar que els banquers malversin, es farà en compte corrent o llibreta d'estalvi a cada interessat per mitjà de les Caixes d'Estalvis del país, cada interessat, pot escollir la Caixa que més li convingui, on obrirà compte corrent o llibreta, si encara no en té.

La confederació de Caixes, a través de la xarxa de tele-electrònica centralitzarà diàriament les inscripcions i en demanarà el muntant al Banc central de l'Estat.

La llei tindrà una duració experimental de dos anys a fi de constatar-ne pràcticament els resultats en la comptabilitat general del país. Això és prudència.

L'èxit és gairebé segur si es troba un mecanisme, a través de la Confederació de les Caixes d'Estalvi, perquè un eventual estalvi,

Capítol 3. D'on surten els calers?

practicat pels beneficiaris sobre llurs Salaris Socials Financers, no pugui ésser privatitzat per banquers de mentalitat antieconòmica, sinó que, molt al contrari, quedi com un bé nacional comunitari per a servir exclusivament i potenciar l'economia de mercat.

3.1.4. Podem endevinar que aquesta experimentació no arruïnarà ni l'estat ni el país, durant els dos anys previstos. I menys encara, el Banc Central del país hipotètic. Aquests bancs, en els nostres temps, molt sovint es veuen obligats a enfrontar-se amb problemes molt més greus per motius molt més frívols.

Aquest text legal dóna una base pràctica per a simplificar la vida de les empreses. Aquestes podran així contractar i descontractar amb més llibertat llurs col·laboradors en funció del mercat real. La flexibilitat que se'n deriva, radicalment oposada als immobilismes actuals, mitificats, els permetrà d'esdevenir ràpidament rendibles i d'augmentar llur producció sense entrebancs. També permetrà de pagar salari mínims superiors en dues o tres vegades el Salari Social Financer de 1.000 pts diàries.

Per simplificar, no es consideren totes les altres repercussions beneficioses en cadena o cascada indefinida a nivell mercantil i social, ni totes les mesures autopolítiques possibles a un govern capaç, patriota i digne, a partir d'aquest gest i fet inicial de total solidaritat comunitària.

3.1.5. Aquesta proposta allibera el cos social i el mercat comunitari, del fetixisme del paper-monedra com a representant de quelcom de Sagrat i Concret, quan només es tracta, en realitat, de números comptables abstractes, el balanç dels quals cal fer després i no abans de qualsevol experiment macro-econòmic.

El paper-monedra de qualsevol estat contemporani no està garantit per l'or que aquell estat posseeix, sinó només:

- a) Pel producte Nacional Brut (PNB).
- b) Per l'equilibri entre el poder de venda mercantil real (objectes, vegetals, animals, i serveis utilitaris) i el poder de compra mercantil real (sous al treball, beneficis a l'empresa, interessos al capital i royalties o regalies als invents-utilitaris).

Llàstima que aquesta garantia cau a terra amb el sistema actual de moneda anònima, que no permet estadístiques exactes, fiables.

La previsió aritmètica de compte abstracte a partir del mercat concret total no vol dir immobilisme, plegar-se de braços davant els problemes de necessària solidaritat comunitària, implica simplement fer uns càlculs, com aquest que hem exposat, per obra d'un equip d'economistes al servei del polític.

Pensem que els economistes no estan pas tots lligats indissolublement a les classes pseudodirigents de l'actual societat. Caldrà oferir-los un sou igual, equivalent o, si cal, superior al que cobren els de la plutarquia, per tal que els més capacitats es posin al servei d'una política amb cara i ulls, en vista a la gestió del bé comú conjunt de totes les ètnies confederades en el si de l'Estat, plenes de vida i de més i millor vida, en lloc de malgastar els diners de tots en accions confuses i disperses per a mitigar l'atur i per a «protegir l'obrer», a través d'enormes organismes paraestats i parajusticials, descontrolats, en els quals la burocràcia i la corrupció s'ho mengen tot.

La llei proposada tracta d'assegurar un mínim vital a tota persona,

Capítol 3. D'on surten els calers?

circumstancialment o permanentment desvalguda, en nom de la solidaritat conjunta, no fa excepció de diumenges i festes, ni cap excepció de persones. Lleis clares i generals. No res de casuisme estèril, burocràtic, caríssim. I no cal cap macro-organisme estatal que s'encarregui d'aquesta gestió.

I no ens dirà ningú que aquesta mesura augmentarà la inflació. L'augment del poder de compra de qui realment en té necessitat, si el cicle de la producció resta lliure, provoca, en aquest cicle, un moviment espontani i expansiu que racionalitza la producció, en funció de la demanda real, a nivells comercials molt extensos i a nivells tècnics molt intensos, enfront d'estructures anacròniques i conjuntures manipulades de mercat.

«La imaginació i la capacitat de govern!». L'immobilisme, en els gravíssims problemes de l'atur forçós i de la jubilació, és pitjor que l'immobilisme contra les llibertats formals.

Sense cap revolució, sense canviar res, ara, és possible aquesta repartició equitativa del bé comú mercantil resultant de l'esforç de tots, sense inflacions, deflacions o crisis de cap mena.

Poden ara, desaparèixer els famolencs, els pobres, el pidolaires, els lladregots... Per què fer caritat a l'aturat sense subsidi que pidola en el passadís del metro?

«Exigim una legislació capaç de portar a la pràctica normal i corrent un salari social financer mínim en 1.000 pts. diàries.

- a totes les persones sense exercici de professió, en atur forçós, vaga, lock-out, etc.
- a totes les persones amb 60 anys complerts sense ajuda.

Sobren les falses legislacions i pactes econòmico-socials que només tracten de minúcies, sense impacte pràctic en la vida diària del poble que treballa i produeix de ferm, per quelcom més que el panorama actual de miserables i marginats.

3.2. UN SOPAR DE DURO!

Fa tants segles, –43 aproximadament–, que la gent, submergida en una anticivilització patentada i evident, és a la vegada víctima i còmplice del poder plutàrquic i usurer, que no pot comprendre com llur pobresa relativa i la misèria severa dels marginats pugui tenir una causa deliberada i cínica en els autors i rectors d'aquesta anticivilització.

La impossibilitat de captar la realitat profunda d'allò que foren les civilitzacions anteriors a la invenció de les monedes metàl·liques forçosament anònimes concretes i escasses, (en ús des de -2300 fins als nostres dies), i el d'allò que pot arribar a ser una civilització posterior a aquest condicionament cínic i deliberat d'anonimat i escassetat monetària, ha pres forma popular en l'expressió «això és un sopar de duro!».

Sigui dit de passada, a Barcelona, pels anys deu d'aquest segle⁴⁵, encara era ben possible un sopar de duro, amb menú de cinc plats ben cuinats i abundants, amb vins de qualitat, xampany de la «vídua» (Veuve Clicquot), cafè, copa (tres licors) i puro. Una vulgar relació entre ingressos i despeses familiars. Un obrer competent, en aquell temps, cobrava un mínim de 3 pts. diàries. La vida, en una pensió del Poble Nou o de Sant Andreu, amb habitació, esmorzar, dinar de carmanyola, sopar, rentar i cosir roba li venia a costar una pesseta. El cafè, la copa i el puro, 15 cèntims. Aquest obrer podia estalviar per casar-se o, si tenia una vocació menys tradicional, podia imitar en Lerroux i anar a sopar una o dues vegades al mes, al restaurant Luis de la Plaça del Rei amb «els seus burgesos».

3.3. SEMPRE TINDREM POBRES ENTRE NOSALTRES?

Però deixem-nos d'anècdotes. Aquesta proposta nostra exigeix al poble una dimensió nova, una visió àmplia, amb perspectiva. Per a una persona desinformada, un costum anticivilitzat de 43 segles de vigència, sembla un costum inamovible. «Sempre hi haurà pobres entre nosaltres». «Sempre el peix gros es menja el peix xic». «Sempre la revolta contra el poderós ha portat sang i misèria per a l'oprimit». I així, l'absurd provisional d'una anticivilització, esdevé definitiu. Així l'oprimit esdevé còmplice de l'opressor.

Fins fa poc semblava que la humanitat tenia 10000 segles d'existència. Què son, doncs, 43 segles d'absurda antieconomia,

45 El segle XX, doncs l'any 1982 es va redactar aquesta obra.

enfront de 10000 segles d'economia equilibrada? I si és cert, com ara es diu, que l'home fa 50000 segles que existeix, encara la nostra seguretata catastrofista esdevé més ridícula.

Els pobres banquers, que han fet la força dels imperialismes històrics, durant aquests últims 43 segles, perdran llur omnipotència de joc brut, esdevindran servidors de la utilitat social com tants altres empresaris, si tot crèdit a les empreses productives rendibles es fa comunitari. Trontollaran les columnes de l'univers? Cauran les estrelles del firmament, si la paraula «finances» ja no cobreix l'art de «l'embolica que fa fort» o la pseudollicència feta de vanes conjectures?

Uns salaris socials financers es poden regular adequadament a l'heretada mentalitat infantilista del beneficiari, fins ara, pobre. Cal, només, no permetre-li de moment una despesa superior a un màxim determinat, pagant-li només un tant per dia, o per mig dia. Si es regulen periòdicament els salaris socials, podem anar recuperant els marginats, delinqüents, descalabrats, «lumpen», de cada país, de cara a una vida progressivament més lliure, amb menys por, amb menys idolatria de la «matèria» servil i del diner immoderadament cobdiciat. Així ho veurem en detall en el capítol 8 paràgraf 3⁴⁶.

Aleshores, on resta allò de «la igualtat jurídica mínima de tots els ciutadans és impossible perquè... “entre vosaltres sempre hi haurà pobres”».

A l'evangeli, Jesús diu al seu apòstol, que s'escandalitza de la gran despesa que fa la dona perduda, vessant-li sobre els peus un flascó de perfum molt car: «Sempre tindreu pobres entre vosaltres; a mi no em tindreu sempre». És profundament

46 Volum II, pàgina 595.

antievangèlic reduir aquesta frase de Jesús, cínicament i exclusiva als pobres de diner i de matèria: l'home sempre serà pobre en esperit.

3.4. LA SOCIETAT PARALÍTICA.

Si els tècnics, consultats per Morgan, Finaly i Deterding, afirmaven que, amb la racionalització de la moneda, els rics es farien més rics, implícitament estaven dient que ara la societat està encotillada per un sistema econòmic que la paralitza. Es tracta d'un sistema irracional que llença els seus propis recursos. Es fabrica allò que no es necessita. Es despenen en publicitat sumes immenses per fer desitjar a la gent allò que no desitja. Es construeixen quantitats ingents de màquines de destruir que, tot seguit, es posen a complir la seva finalitat absurda i que, en tot cas, esdevenen molt ràpidament obsoletes i inútils, però que permeten aquests quadres comparatius tan apocalíptics d'armaments, entre enemics suposats o reals. Es llencen al mar excedents agrícoles, mentre milions de persones es moren desnodrits. Es venen a preus de saldo mercaderies bones i així ni es pot pagar al productor. Mentre els preus de l'energia es desapareixen, es mantenen a la reserva l'explotació d'energies barates. Es congelen invents revolucionaris simplificadors dels processos productius. Es desinforma, es desculturalitza un poble que, informat i culturitzat, podria multiplicar la producció tot reduint l'esforç. En resum es crema el bé comú.

En els temps del mercat negre i de l'«estraperlo», uns pocs espavilats i desvergonyits s'enriquieren a costa de la degradació econòmica conjunta. L'antieconomia que patim en els darrers

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

quaranta-tres segles és com el temps de l'«estraperlo» generalitzat. Alguns s'enriqueixen però la gallina dels ous d'or emmalalteix i, a la llarga, arrossega en la caiguda el seu propietari. En una economia sana, el ric es fa més ric, però no a costa del pobre que es fa més pobre.

Un càncer viu, creix i es desenrotlla a costa del cos on s'allotja, però, finalment, cos i càncer moren. Els cucs tenen dies de glòria, dos o tres dies de glòria efímera, en el cos del cadàver, després d'haver esperat anys i anys la mort de l'animal o de l'home en el qual s'hostatgen, però són només dos o tres dies. Després també els cucs moren.

Com pot ser doncs, que una societat amb una tan enorme capacitat productiva com és la nostra, actualment sigui alhora tan paralítica, tan corrupta?

És de la producció que viu l'home, no del diner!

En una nació rica en producció, ha de ser fàcil vendre i ha de ser fàcil cobrar (recordem el proverbi xinès capítol 2.5)⁴⁷: aleshores els rics seran més rics, els pobres seran menys pobres. Però hi ha una condició: cal un sistema monetari racional. En què ha de consistir aquesta racionalitat? Senzillament, que la massa monetària s'adeqüi a la producció, en sigui el reflex exacte, la moneda ha de «seguir» la producció; llavors hom podrà vendre, perquè hi haurà els diners necessaris per a comprar.

El que interessa, doncs, és produir mercaderies i adaptar l'emissió de moneda a aquesta producció. La moneda no té cap valor en ella mateixa, sinó que és el reflex abstracte de la producció; tant l'escassetat com l'excessiva abundància de moneda son nocives a

47 Pàgina 92.

l'economia.

En els nostres dies, els països de l'oest són lliures per a produir i comerciar, però els falta llibertat en l'emissió monetària i els països de l'est procuren controlar l'emissió de moneda en funció de la producció, però els manca la llibertat de produir i comerciar. Així doncs, les nostres societats són paralítiques.

El treballador estalviador, l'empresari intrèpid, l'inversor clarivent, l'inventor creador, qualsevol persona intel·ligent no tractarà de viure, de créixer, d'enriquir-se sobre un cos econòmic i social paralític, sobre un cadàver que tingui els dies de la seva corrupció comptats. Cal desfermar les forces latents del cos social. La creativitat humana és tan gran que, si pot exercir-se en llibertat i en responsabilitat, allunya indefinidament l'era de la fam i instaura indefinidament l'era de l'abundància.

3.5. LA CLAU ÉS EN LA HISTÒRIA.

Des de fa anys, –com a científics que volem ser–, vivim el que ens resta de vida i la consciència de la nostra mort inevitable, amb la petita lucidesa que escau als simples efimers *fenissencs* humans, individuals que som.

Però en relació als amors més pregonos de la nostra vida: Catalunya, Països Catalans, Occitània gran, Ibèria tota, Europa plena, món sencer unit, vivim d'antuvi la nostra desaparició amb una inquietud i una angoixa gairebé transcendent, pel fet que no hem sabut encara i potser no podrem, abans de morir, donar a conèixer als catalans d'una forma eficaç la nostra general reflexió ètnica, històrica, cultural sobre l'esdevenidor de la humanitat.

Il·lustració 11: Fotografia d'un acte públic a Frontinhan, el 16 de desembre de 2006, en el centenari del naixement de l'historiador occità Pèire Vilar (1906-2003).

Els documents escrits que perduren de l'antic català i occità demostren que començaren sent la mateixa llengua i que les nacions catalana i occitana són, per tant, germanes. Enric Garriga Trullols (1926-2011) fou candidat independent al Senat l'any 1979, rebent, en aquella campanya, el suport del Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional (BEAN) de Lluís Maria Xirinacs, i d'Estat Català. Després destacà en la defensa de la llengua, cultura i la llibertat de les nacions occitana i catalana, com president del CAOC i de l'IPECC. Pèire Vilar fou el primer president del CAOC entre els anys 1978 i 1981. A la imatge, el fill de Pèire Vilar (primer per l'esquerra) i Enric Garriga Trullols (el segon per la dreta). Fotografia gentilesca de Teresa Clota, Cercle d'Agermanament Occitano Català (CAOC) i Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC).

S'està acabant l'era dels imperialismes; dels absolutismes; idolatries; dels poders despòtics i tirànics; de les religions

Capítol 3. D'on surten els calers?

mentideres, autèntiques màgies pe(n)sades i calculades per a engany de febles i de pobres; dels estatismes bur(r)ocràtics, insolents i paralitzants; de les anticivilitzacions, antieconomies, antipolítiques; dels poders ocults deslleials i subterranis; de les lluites tenebroses, pel poder real; de la total corrupció activa i passiva, verbal i fàctica, autora o còmplice, actora o permissiva; del mercantilisme escandalós de les institucions i professions autoanomenades liberals; de l'apropiació il·legítima i del robatori insolent de qualsevol propietat comunitària profitosa, per part dels grups de pressió i corrupció en favor de llurs interessos privats i de llurs privilegis monopolistes paralitzadors. S'està acabant l'era immoral i desmoralitzadora d'aquest «feta la llei, feta la trampa». S'està acabant la incògnita de l'Esfinx. Podem trobar el desllorigador d'allò que, en aquesta primera part, hem anomenat *El Laberint*⁴⁸.

Al liberalisme, li calgué el coneixement i estudi crític del feudalisme medieval i de l'absolutisme de l'edat moderna per a superar-los.

Calgué als marxistes la investigació dels grans imperialismes antics, dels imperialismes asiàtics i de la barbàrie anterior, tot reculant fins a l'11000 a. J.C. per a començar a sospitar l'origen de la família de l'esclavisme de les multi-famílies, de les tribus de les «pdis» multi-tribals⁴⁹ de l'estat, dels imperialismes...

Freud investigà més enrere per a iniciar-se en el totemisme i els misteris de l'inconscient.

Si volem resoldre el problema del mercat corrupte i de l'origen

48 Pàgina 45.

49 A Roma, les tribus també s'anomenaven «gentes» (de «gens, gentis»): és per això que la Urbs, és a dir Roma, era multi-gentilicia, o sigui multi-tribal.

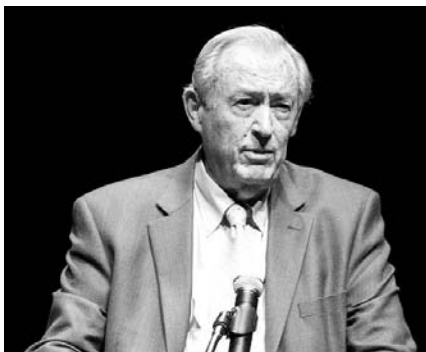
Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

del mercat i de la propietat privada, ens caldrà retrocedir de 60 a 135000/110000 anys.

L'alliberament lingüístic propugnat per Paulo Freire ens obliga a retrocedir fins a l'hipotètic indoeuropeu.

La revisió crítica dels mites literaris, culturals, jurídics i religiosos descobreix els lligams opressors que ens lliguen des del passat.

I l'alliberament més profund de l'esperit humà exigeix la investigació empresa per la família Leakey i els més recents investigadors del «rift» est-africà, de 4 a 5 milions d'anys endarrere.

***Il·lustració 12: L'arqueòleg
Richard Leakey.***

***Font: Wikipèdia amb llicència
Creative Commons, autor: Ed
Schipul.***

La problemàtica del nostre temps té arrels molt fondes endinsades en la història; cal que desfem nus per nus, la xarxa històrica que ens empresona i així «ens podem alliberar» de l'estaca que té bloquejat el progrés humà: descobrirem el cap del fil d'Ariadna que ens menarà a la sortida del Laberint.

La nostra petita vida individual perd tota la seva importància davant l'espectacle, imponent, descobert ens els darrers anys de la llarga i rica història de la humanitat. Les incògnites del present manifest tenien la seva clau en els esdeveniments del passat desconegut fins fa poc. Cada dia els arqueòlegs que estudien el passat humà, els etnòlegs que estudien els primitius humans

Capítol 3. D'on surten els calers?

actuals ens aporten noves dades per resoldre el present de cara al futur, a la llum de les lliçons del passat que es va descobrir.

Segons la hipòtesi més documentada i acceptada, que s'explica en el capítol següent, l'home comença la seva evolució, com a última espècie diferenciada de la resta d'espècies animals ara farà uns 5/4 milions d'anys. Aquest home se'ns revela com un ésser, ensems individual i comunitari, que va acumulant, sense mai no perdre res de valuós, totes les seves vivències pràctiques i tots els seus ideals poètics, metafísics i místics. En la seva llarga evolució l'home va, de tant en tant, arribant al descobriment de les noves realitats que permeten una major solidaritat, a través de segles i segles d'insolidaritat inicial fruit de la ignorància, de la inexperiència.

Tenim la sort d'entrar en un moment històric fort d'invenció solidària.

Els invents reeixits i consolidats acostumen a ésser precedits d'un període, en el qual l'invent només és encara una mera hipòtesi de treball en mans especialistes. Per desgràcia, en un sistema social on només qui es corromp sobreviu amb un mínim de benestar, els especialistes cauen en la temptació d'aprofitar-se d'allò de «Saber de pocs, és poder de pocs».

És poder de pocs sobre molts, immoral i il·legítim, pel fet d'estar fonamentat en un saber de grup minoritari i tancat, que per això mateix es corromp, àdhuc des del punt de vista científic, i que empra procediments subterranis, subtils i deslleials per obtenir-ne pressions i opressions mercantilistes, imperialistes, anticulturals, antisocials, religioses...

La hipòtesi de treball que ara explicàvem, permet diner i riquesa per a tothom i el nostre «Centre d'Estudis» vol fer passar aquesta

clau explicativa de les mans especialistes, que des de fa temps la tenen tancada en carpetes «top secret», en el fons dels calaixos de despatxos, supervigilats de les mans del poble.

El nostre camí ascensional és difícil. Potser no és el millor. Però és el que tenim. L'oferim al poble. Volem que tots puguin pujar per contemplar la immensa panoràmica que s'albira des de dalt. Per corregir els errors del camí. Des de dalt es veuen bé les equivocacions de l'ascensió.

Per veure noves muntanyes, més alteroses, més difícils, més problemàtiques. Això és «Epistèmica», la ciència que s'obté de dalt estant, la visió de conjunt després d'una pacient ascensió pas a pas «pel camí pujant».

Il·lustració 13: Escultura d'en Jaume Rodri dedicada a Lluís Maria Xirinacs, ubicada al Pla de Can Pegot (Ogassa).

El Camí és un projecte que s'ha inspirat, en els seus aspectes filosòfics i en la seva forma organitzativa, en el model demòtic d'en Lluís Maria Xirinacs. Ell mateix va poder participar en els inicis de la definició del tram al seu municipi, Barcelona, i en algunes de les primeres caminades. El Camí, a més d'una eina de senderisme sociocultural, de turisme sostenible, d'integració social, de creixement personal, etc., esdevé una eina que pot canalitzar objectius col·lectius en els reptes que tenim avui com a societat nacional catalana, vers models que la facin més democràtica, forta i lliure, basada en el consens territorial i en l'acció no violenta. Fotografia gentilesca d'en Lluís Planes, Jaume Rodri i El Camí (<http://www.elcami.cat>).

SEGONA PART. EL FIL D'ARIADNA.

De Plató (*Les Lleis*, llibre I) són els principis de diàleg que segueixen.

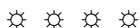
«Em sembla que els qui, discutint sobre qualsevol usatge (tema⁵⁰), comencen per contradir-lo i aprovar-lo, tan bon punt l'han esmentat, no es capturen com cal. És precisament com si algú diu que el blat és bon a aliment i un altre ho negués, abans d'haver-se informat dels seus efectes; ni de la manera que cal prendre'l; ni de com, a qui, amb què, en quin estat, tant de les coses com de les persones, cal donar-lo. Això és el que acabem de fer, vosaltres i jo.

Davant de l'expressió «excessos de taula», vosaltres us heu escandalitzat i jo ho he aprovat, tot plegat amb ben poc discerniment d'una banda i de l'altra. Car només hem al·legat, cada un pel nostre sentiment respectiu, testimonis i autoritats. Jo he cregut dir quelcom de concloent en favor d'aquesta pràctica fent veure que està en ús en moltes nacions. Vosaltres, en canvi, us heu recolzat en què els pobles de qui tal pràctica és desconeguda són superiors als altres en els combats, prova ben equívoca, per cert, com vosaltres mateixos ho heu assenyalat. Si seguim el mateix mètode en l'examen d'altres lleis (fets), el nostre estudi no anirà gaire lluny. Voldria, sobre la qüestió que ens ocupa, proposar-vos un altre mètode, que, al meu parer, és el que cal seguir i provaré, per aquest camí de donar-vos una idea de la veritable forma (la més hàbil i eficaç) de tractar aquesta classe de temes (a la manera experimental, metòdica i crítica) (...). M'és impossible d'explicar-vos clarament i suficient com han de ser

50 El subratllat discontinu i entre parèntesi correspon a interpretacions o generalitzacions nostres d'allò que està subratllat en el text de Plató.

regulats els banquetes (un tema qualsevol) sense dir-vos alguna cosa sobre la verdadera naturalesa de la música; i no puc parlar de música sense abraçar totes les parts de l'educació, la qual cosa em portarà necessàriament a llargues discussions (sense abarcar-ne totes les parts derivades). Així, delibereu sobre el partit que hem de prendre, (a veure si abandonem l'estudi segons experiència universal, amb tots els seus detalls i segons mètode conduït per la concatenació racional de les interdependències experimentals i ens dediquem a fer com tothom qui, sobre les diferents coses, es limiten a expressar la seva opinió).

Plató ací planteja el problema fonamental de la ciència. Abans de treballar amb operacions exclusivament formals –fórmules matemàtiques (capítol 6)⁵¹– que no tenen cap compte del significat dels símbols manejats⁵², cal assentar sòlidament els continguts inicials fonamentals sobre nombrosíssimes i pacientíssimes experiències de tota l'espècie humana durant generacions i generacions.

Abans de formular solucions sobre el gran problema de l'utilitarisme humà, haurem de recollir –en aquest llibre brutalment resumits– tots els antecedents i conseqüents històrics suficientment comprovats documentàriament.

L'utilitarisme humà tracta de les coses materials, reals, concretes, autoexcitadores del permanent egoisme genètic de l'home i de l'evolutiu, relativament tardà, interès aritmètic comptable de

51 Pàgina 328.

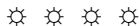
52 Tanmateix anirem flanquejant la informació històrica amb senzilles formulacions matemàtiques que facilitarien la comprensió de les hipòtesis del capítol 6. Vegeu pàgina 281. Qui no tingui gust per les matemàtiques en podrà prescindir sense que el text desmereixi.

l'home polític o sigui, civilitzat o urbà.

Cal comprendre que l'egoisme genètic, és a dir nacional-comunitari de l'home, és, no ja tan antic com la mateixa espècie, sinó tan antic com totes les espècies animals que participen en la nostra filogènesi (patents en la confirmació de l'embrió en les seves fases uterines, i més encara en el seu sistema neuropsíquic, compost de cervell intern, o rèptil, cervell mamífer o mitjà, i cervell extern o humà).

En quant a l'interès aritmètic-comptable de l'home polític, o sigui civilitzat o urbà, aquest s'inicia fa més de 10000 anys amb les primeres acrópolis o ciutadelles de l'Àsia Menor.

L'egoisme instintiu-permanent i l'evolutiu interès comptable es troben, doncs, arrelats molt profundament en tot l'ésser humà que ha arribat a l'estadi ètnic de les poblacions actuals. Hom pot dir, parafrasejant la dita d'una persona d'esperit molt tradicional: «Si Déu ha posat l'egoisme en el cor de l'home i l'interès en el seu cervell calculador, per a alguna cosa de gran serà».

Sòcrates fou el mestre de Plató. El mataren per causa de la llibertat d'investigació, d'anàlisi i de síntesi del seu pensament, el qual segons deien els seus enemics, soscavava els fonaments «religiosos» de la polis atenesa.

Tot allò que produeix por i odi, és mal estudiat, mal conegut. Amb aquesta intenció foren inventades les mitificacions de la màgia abusiva (abús per càlcul cínic, de la sacralitat) i de les religions de la por.

Aquesta és una de les armes del poder establert. Produeix

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

sistemàticament en el poble temor i odi barrejats, sigui irracional, sigui legalitzat, invocant un infern falsament transcendent i practicant una falta total de respecte a la realitat. Això ho aconsegueix històricament amb els mitjans religiosos i antireligiosos teistes i antiteistes, clericals i anticlericals al seu abast, emprats sense escrúpols per la corrupció social, opressió econòmica, repressió psicològica, terrorisme policíac i militarista.

Si volem sortir a una via d'alliberament i fer desaparèixer el poder de les persones sobre les persones, cal que n'estudiem les causes, sense por i sense odi, en totes les seves manifestacions històriques ben documentades.

Només un esperit despert, crític i no violent pot reeixir-ne.

L'home evolutiu, equivalent de l'home real⁵³, a través de fets socials successius i progressius, cerca camins llibertaris, tals que, de faisó espontània, expansiva, automàtica i retroactiva⁵⁴, transformin, superant-lo conjuntament, en cada comunitat, l'egoisme vital inherent a cada persona singular, en solidaritat vivent entre tots els membres de la comunitat.

Aquest principi transportat a les comunitats polítiques, crea la geo-estratègia de «polis», o sigui d'imperi, entre totes les comunitats polítiques de la terra, la geo-estratègia d'ecumene mundial, o sigui bé comú de tota la humanitat.

53 «Real» ve del verb grec «reo» que vol dir fluir, evolucionar, succeir, progressar. Derivats: «riu», «riba»... diarrea.

54 Que els efectes influeixen sobre les causes.

CAPÍTOL QUART. RESPONEN ELS ANTICS SACERDOTS BANQUERS.

Amb una esotèrica hipòtesi de treball parcialment experimentada.

4.1. LA PROPIETAT NACIONAL COMUNITÀRIA PRIMITIVA.

- De l'origen de l'Univers als primers ancestres de l'home.
- L'Australopitec: l'home naixent.
- L'Homo-erectus: el consum social.
- No-violència.

La història, mentre no es demostrï el contrari, és avui dia aproximadament així⁵⁵:

4.1.1. Origen del nostre Univers.

Sembla que fa 20000 milions d'anys s'originà el nostre Univers.

4.1.2. Origen de la nostra galàxia.

La nostra galàxia –Via Làctia– es deuria coagular fa uns 16000 milions d'anys.

55 Per a les hipotètiques dades, donem les següents referències: *Investigación y Ciencia*, número 26, novembre 1978 (Número monogràfic dedicat a l'evolució).

4.1.3. Origen del nostre Sol.

Fa uns 10000 milions d'anys sembla que nasqué el Sol.

4.1.4. Origen de la Terra.

Potser la Terra es diferencià fa uns 4500 milions d'anys.

4.1.5. Origen de la vida unicel·lular.

S'originà a la Terra la vida unicel·lular farà uns 3500 milions d'anys.

4.1.6. Origen de la vida pluricel·lular.

Els pluricel·lulars vegetals i animals apareixen pels volts de 700 milions d'anys.

4.1.7. Origen dels vertebrats.

Fa uns 450 milions d'anys sorgeixen els vertebrats.

4.1.8. Origen dels mamífers.

Fa uns 200 milions d'anys apareixen els mamífers.

4.1.9. Origen dels primats.

Els primats es presenten fa uns 65 milions d'anys.

4.1.10. Origen del darrer avantpassat comú del simi i l'home.

El darrer avantpassat conegut comú al simi i a l'home és el Propliopitec de fa uns 30 milions d'anys.

4.1.11. El primer homínid.

El ramapitec, primer homínid, data d'uns 15 milions d'anys. Disposa d'una intel·ligència animal feta de sensacions, percepcions, imaginacions, memoritzacions, somniacions i, com a elaboració final, que recapitula, de forma indefinidament acumulativa, tot el complex psico-somàtic (o corporal-anímic): evidències, expressades per gests, crits i actituds facials. Amb el seu esforç produeix (P) comunitàriament (P_k) els aliments que necessita consumir (C) segons el seu instint genètic (C_g). La cacera, la pesca, la recol·lecció són els seus «valors d'ús» i constitueixen el seu utilitarisme (U). Quan una nació –gnatio– grup animal nascut sobre la terra (gea en grec), que pot ser, en el límit una parella amb els fillets, (sub-grup sexual-nutrici de la nació), ha produït i s'ha alimentat d'allò prèviament i realment produït, està biològicament satisfeta, és a dir, en equilibri vital d'autosatisfacció fecunda que expressarem pel senyal 1:

$$\frac{P_k}{C_g} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.1}).$$

Les nacions (animals-instintives-inconscients (del propi ser)) tenen forma d'horda: grup unit per a la defensa conduït pel fi «mascle conductor».

El conjunt de cada espècie animal i el conjunt de totes les espècies creix, fins que s'acaben els recursos. Aleshores, com que la producció (P) és inferior a la necessitat de consum (C) apareix la fam:

$$\frac{P_k}{C_g} < [1] \quad (\text{Fórmula 4.2}).$$

El conjunt dels animals està submergit en l'era de la fam, perquè ells no saben crear valors utilitaris per a un creixement indefinit ni per a un control del propi creixement, com sabrà fer molt més tard l'home.

4.1.12. L'Australopitec.

Avui dia, després dels estudis dels Leakey, i altres investigadors més recents, del rift est-africà, podem dir que l'home té una antiguitat de 5-4 milions d'anys i apareix en forma d'Australopitec. Presenta diverses formes: primer la d'un animal petit i fi (*Australopithecus gracilis*) i quasi al mateix temps, la d'un animal desenrotllat i fort (*Australopithecus robustus* o bé *Homo habilis*). Malgrat l'escàs volum del crani d'aquests australopitecs, cal considerar sobretot la relació «volum cerebral/pes total»; en el cas de l'*Australopithecus gracilis*, aquesta relació no és gaire allunyada de la que donen els estudis anatòmics actuals sobre l'home històric. Es pot considerar ja dins del Paleolític inferior, perquè utilitza eines molt rudimentàries de

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

pedra. Sembla que el seu bressol és la fossa nord-sud que creua l'Àfrica Oriental i Equatorial. Les seves eines li permeten de moment augmentar la seva productivitat: caça, pesca, i recol·lecta més de pressa que els animals:

$$\frac{P_k}{C_g} \geq [1] \quad (\text{Fórmula 4.3}).$$

S'acaba així l'era de la fam que no tornarà a aparèixer fins al -300 d'una forma provocada.

Va apareixent al llarg dels mil·lennis, una molt incipient intuïció espiritual.

L'evidència –«ex-vidència»– animal és un veure les coses que vénen de fora. La intuïció –«in tueor»– humana és un veure a dintre d'un mateix. La intuïció relaciona existències concretes. Un «valor» és una relació entre dos existents com a mínim.

El primer valor de què és conscient és un valor bisubjectiu: amor entre pares i fills, entre dona i home... La segona classe de valors que es fa conscient és la del valor objectiu-subjectiu: recol·lector-fruïta (és el valor d'ús dels béns materials). El tercer valor és el biobjectiu: fruïta-peix.

Amb la segona classe de valors neix la Sacralitat. Sagrat vol dir «això és bo». D'entre totes les coses que envolten un home concret, o una nació concreta, l'home o la nació tria subjectivament alguna cosa que li sembla especial o li produeix un èxtasi de felicitat. Allò és Sagrat segons la seva consciència⁵⁶.

56 «Sacer», «Sacrís», «Sactus», «sanctis», són adjectius derivats del verb llatí «Sancire», que vol dir «sancionar, avaluar»: la Santedat, la Sacralitat, són doncs «sancions molt íntimes de la consciència profunda». Aquesta explicació no només correspon a una operativa sem-etimo-lingüística

L'organització social neix dins la primitiva horda viriarcal⁵⁷. El mascle conductor no mana com manen ara els poderosos, sinó que serveix fonamentalment per a cercar l'aliment, per a lluitar contra l'enemic, per anar a buscar els petits perduts etc. La donamare és el centre nacional-nutrici de cara als seus fillets. Els dona aliment i aprenentatge-educació de comportaments nacionals.

Tot és nacional comunitari. El territori de recol·lecció-cacera és lliure per a tots els components de l'horda i només per a ells. No hi ha propietat privada.

4.1.13. L'*Homo erectus*.

Des de fa 1 a 2 milions d'anys apareix l'*Homo erectus*, en la segona part del Paleolític Inferior, amb una capacitat craniana (1.000 cm³) superior d'un quart a la de l'Australopitec. Aquest home es va escampant a nous territoris des del bressol africà.

Les intuïcions espirituals van generant a poc a poc sociativitat. Quan aquesta és molt íntimament subjectiva i sagrada, s'anomena, segons terminologia sistemàtica, «ètica». Quan és fenomènicament objectiva, aquesta mateixa terminologia sistemàtica utilitza el terme de «moral». En realitat, el terme

correctíssima, sinó que és constantment confirmada per Jesús el Crist en el seu evangeli (vegeu Mt 15, 10-19; Mc 7, 14-23; Lc, 37-44). Esclariment dels editors: «Sactus» podria ser «Sanctus». «Sanctus» està emparentat amb el sànscrit «shanthi», que significa pau. Per tant sant i sacre tenen el significat profund de persones que tenen pau i de coses que donen pau.

⁵⁷ La paraula llatina «vir» és l'arrel prefixal de «viriarquia» la qual significa «comandament de l'horda pel mascle conductor» d'una ètnia és el seu llenguatge o idioma ancestral, el qual acumula tots els successius sabers dels diversos aprenentatges empírics-nacionals.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

«ètica (ethos)», d'evident origen grec, i el terme «moral (mores)», d'origen llatí, signifiquen tots dos «costums», però és molt important de distingir-los segons ens ensenya la més moderna inter-disciplina antro-po-bio-física.

Una nació (genos) amb costums espontanis propis (ethos) és una ètnia (ethos + genos).

Un dels costums espontanis més definatoris i condicionants d'una ètnia és el seu llenguatge o idioma ancestral, el qual acumula tots els successius sabers dels diversos aprenentatges empírics-nacionals.

Els costums treballats generen «cultura», mot que, emprat sense cap adjectiu prefixal o sufixal⁵⁸, significa: «cultiu integral de la total intel·ligència humana, de totes les capacitats intel·lectuals de l'home, alhora molt fortament evolutiu i acumulatiu».

La cultura ètnica, generació rere generació, va cristal·litzant en saviesa popular, totalment empírica.

L'expressió d'aquesta vida espiritual llibertària va fent successivament per la mímica, la música, la dansa, les artesanies, les arts... el llenguatge verbal.

⁵⁸ Exemples: agri-cultura, silvi-cultura... cultura de les flors, cultura de les arts...

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

En l'aspecte utilitari, la major producció ($A_1P_k^{59}$) augmenta l'abundància:

$$\frac{P_k + A_1P_k}{C_g} \geq [1] \quad (\text{Fórmula 4.4}).$$

Per a produir millor es milloren els estris de treball, l'habilitat del seu ús, l'esperit d'empresa nacional-comunitària, les tècniques, etc... Es tracta d'un inventisme creixent.

Això fa que s'inventi el consum social (C_s) equivalent a l'augment de Producció (A_1P_k) al costat del consum genètic (C_g) per equilibrar l'economia (repartició equitativa del bé comú nacional):

$$\frac{P_k + A_1P_k}{C_g + C_s} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.5}).$$

Aquest consum social consisteix en ajudar les dones gestants, les mares alletants, els malalts, els vells; consisteix també en honorar els morts.

Tot un programa de seguretat, social i retroactiu, del qual no disposaven els vivents anteriors i que va més enllà de limitar-se a donar menjar als forts i als infants sans.

⁵⁹ (A_1P_k) és, segons terminologia sistemàtica, la «productivitat comunitària positiva».

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Un nou creixement de la producció (A_2P_k) torna a augmentar l'abundància:

$$\frac{P_k + A_1 P_k + A_2 P_k}{C_g + C_s} > [1] \quad (\text{Fórmula 4.6}).$$

Es recupera l'equilibri amb la invenció de l'estalvi-capital (K):

$$\frac{P_k + A_1 P_k + A_2 P_k}{C_g + C_s + K} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.7}).$$

Això permet tota mena de variacions. Un home fort pot passar gana per ajudar un malalt o per estalviador. Un pot consumir un estalvi per divertir-se o per fer-se passar la gana, etc.:

$$\frac{P_k}{\pm C_g \mp C_s \pm K} \leq [1] \quad (\text{Fórmula 4.8}).$$

Aquest estalvi capital (K) pren des d'un principi la forma de conservació d'aliments o de pells; la de fabricació d'útils de pedra més perfeccionats, però que demanen més temps, robat a la producció immediata (cacera, pesca, recol·lecció de plantes, flors, arrels... espontànies...).

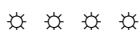
Amb la domesticació del foc descobreixen, conjuntament amb la il·luminació artificial, la carn fumada com a excel·lent indústria conservera. Un cap («caput» «capital») de bestiar fumat, o qualsevol altra part de l'animal (dos pernils de cuixa, dos pernils d'espatlla, dos costellars, etc.), fumada, eren sostrets al consum

devorador i estalviats com a capital a invertir en període de fam, de fred, de malaltia, o d'activitats productives de previsió més llarga que la simple producció nutrícia. També això té efecte retroactiu i assegurador de l'estabilitat humana enfront dels atzars còsmics i en vista a més grans llibertats socials-concretes.

Del conjunt de la producció original i tots els increments posteriors en direm producció nacional comunitària (P_k), i del conjunt del consum genètic, consum social i capital, en direm hisenda (allò que hom fa amb la producció) comunitària (H_k):

$$\frac{P_k}{H_k} \geq [1] \quad (\text{Fórmula 4.9}).$$

I tot plegat es fa amb pau externa i autopacificació interna.

El desplegament paral·lel de la Sacralitat produeix sacraments, mentalitats sagrades en diverses institucions naixents:

1. Banquet sagrat de la nació, de tant en tant, on combreguen tots els seus membres del repartiment equitatiu dels béns produïts prèviament.
2. Sacerdoci, amb molta probabilitat femení, a causa d'una comunió instintiva i intuïtiva més intensa amb les forces de la terra i de la vida per part de la dona, i amb missió d'animació comunitària.
3. Matrimoni primerament institució social llibertària que aporta protecció i ajudes («munus» i «murus⁶⁰») de tota mena a la mare («matri») i als seus fills i, més tard, a més a més, unió

60 «Munus» i «murus» són dos mots llatins procedents de la mateixa arrel originària.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

d'home i dona de la mateixa classe d'edat (jove amb jove, vell amb vella...) per evitar la defraudació sexual dels joves i llur agressivitat contra els vells.

4. Sagrament dels febles: no abandó i cura progressiva dels vells, dels infants no conformes, dels ferits, L'horda, a través del marit jove, entrega l'ajut a la dona, la qual el canalitza a la mare vella, al marit i parents (malalts, febles, ferits...) de la mare vella, nodriment i cura segons parentiu matrilineal.
5. Sagrament dels morts. Respecte i honors sagrats als morts.

Tanquem aquest apartat subratllant l'aspecte de no-violència que presideix les relacions humanes en aquest període i, en general, en tot el Paleolític fins a aproximadament -11000 anys. Pel·lícules i novel·les, mal documentades, pinten escenes de ferotgia entre humans en disputa pel foc, pel menjar o per la terra. No existeix documentació en aquest sentit.

La mania de creure que la humanitat va néixer en la violència ve de molt lluny, però avui, ja no troba suport objectiu.

Semblava que, en unes pintures rupestres descobertes pel Dr. Pericot de la Universitat de Barcelona a la cova del Parpalló –del Paleolític superior, però en època molt avançada, ja que en altres encontrades, d'altres grups humans vivien ja en cultura neolítica–, es veien dos grups humans enfrontats disparant-se mútuament sagetes. Una observació més acurada feu veure, per la inclinació de les sagetes, que els dos grups desapareixen en cacera contra un animal que passa a sota i que s'ha despintat.

Pel que fa a les ferides que semblaven presentar alguns fragments d'ossos fòssils, la paleo-patologia actual ha posat en evidència que aquestes «ferides» poden ésser el resultat d'agents exteriors molt diversos: acció de les termites de la terra, de l'aigua; cops rebuts en sepultura; i fins i tot la imperícia dels mateixos

excavadors. Un crani femení de Cro-magnon presenta una fractura que havia estat llarg temps considerada com «un cop de destrat de pedra»: avui sabem que es tracta d'un cop rebut en sepultura (Cfr: *Les maladies de nos ancêtres*, Jean Dastugue, *La Recherche*, número 136, setembre de 1982).

És realment admirable que en tot el Paleolític no es trobi ni una arma ni una muralla en tota la faç de la terra. L'home primitiu fou pacífic i pacificador. Veurem, després, les causes de l'aparició de la guerra.

4.2. LA PROPIETAT PRIVADA.

Cap als -135000/-110000 anys apareix sobre la Terra l'Homo sapiens de Neandertal. Té la mateixa capacitat craniana que els homes dels nostres dies (~1.450 cm³). Amb ell comença el Paleolític mig.

En aquest temps, degut al gran augment de població en l'horda ancestral a conseqüència dels anteriors augments de producció, productivitat, consum, capitalització i jerarquització de les activitats nacional comunitàries, els mitjans de subsistència comencen a escassejar. Aleshores la inventiva humana institucionalitza els tòtems com a clubs sacrats llibertaris de cacera, pesca i recol·lecció especialitzats. En el si de l'horda, que és endogàmica (ningú no s'aparella amb ningú fora de l'horda), es produeix una divisió, a fi d'una major productivitat, en grups lliures segons afinitats personals singulars i tècniques. Cada grup especialitzat o tòtem, es dedica a aconseguir un aliment determinat del qual pren el nom («àligues», «serps», «bisons») i

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

amb el qual el lliga una força sagrada i màgica. En el si del tòtem s'inventen tècniques particulars que només són dominades per la gent del tòtem.

Esgotada la riquesa natural en el centre de l'horda, els tòtems marxen cada vegada més lluny. L'horda perilla d'atomitzió. Els tòtems filials, nascuts socials lliures, van insensiblement nacionalitzant-se. Resten, al centre de l'horda, els vells i les persones que per qualsevol causa, no poden seguir les caminades incessants i els campaments tan transitoris dels tòtems, en recerca constant d'una producció superior de llur especialitat productiva. L'horda matriu és poc visitada i s'empobreix. Cada tòtem conserva els seus propis béns econòmics i es limita només a ajudar els seus vells de l'horda, a través de les obligacions ja descrites del parentiu matrilineal per part de la dona jove casada.

Neix així el nou invent de la propietat privada-col·lectiva del tòtem sobre la totalitat de la seva producció especialitzada. Encara no existeix la propietat privada individual, però sí la de grup (tòtem). Coexisteixen així una propietat i iniciativa intratotèmica comunitària i una propietat i iniciativa intertotèmica privada. En conseqüència, hi ha producció comunitària (P_k) i producció privada (P_p). Amb les quals es nodreix una hisenda comunitària (H_k) i una hisenda privada (H_p) respectivament:

$$\frac{P_k + P_p}{H_k + H_p} \geq [1] \quad (\text{Fórmula 4.10}).$$

A partir d'aquest moment coexistiran les dues formes de propietat.

Tinguem ben present que la propietat privada és essencial per al canvi mercant. No puc canviar allò que no és meu. Un canvi de mercat és una expropiació mútua.

A nivell sacral es va configurant el nou sagrament de la iniciació, que tardanament s'anomenarà: baptisme (inici) i confirmació (final). Es tracta en aquest moment històric d'iniciar els adolescents en les tècniques, especialitzades i sacralitzades, originals de cada tòtem, que esdevé un centre d'innovacions en cadena on l'inventisme assoleix cotes altíssimes d'eficàcia.

Fins a aquest moment històric la mentalitat humana era intuïtiva i totalment concreta. La concreció podia ser mística o física, de coses interiors i misterioses o de coses exteriors i manifestes. Però, mai de coses abstractes. A més a més, la no abstracció feia veure les coses de conjunt sense anàlisis elementals, tot conservant la riquesa multivalent de les coses concretes.

Això, aplicat a l'economia, feia que segons la mentalitat primitiva fins fa (-135000/-110000 anys) aquella fos vista com un conjunt utilitari intuïtiu i concret. Els primers homes tenien una visió de conjunt de l'economia de l'horda que impedia qualsevol atemptat a la comunitat, conjunt més ample del qual l'economia era un subconjunt. Tinguem ben present que aquesta visió de conjunt es veia afavorida per la mateixa senzillesa de les relacions utilitàries. En els nostre dies, l'utilitarisme humà ha esdevingut d'una complexitat tan gran, que se'ns fa impossible de recuperar aquesta visió global del conjunt utilitari, sense recórrer als més moderns i globalitzadors instruments al nostre abast: ens referim a la telemàtica; el paper que ella haurà de jugar en un utilitarisme al servei de l'home l'analitzarem més endavant.

4.3. ELS FETS SOCIALS DEL CANVI I EL MERCAT ANTERIORS A LA MONEDA.

- L'organització totèmica, l'Església i el primer canvi.
- El matriarcat.
- La reacció patriarcal.

4.3.1. L'organització totèmica, l'Església i el primer canvi.

Cap als -60000/-50000 anys, l'home de Neandertal arriba a la seva plenitud. La cosa succeí aproximadament així:

Degut a les activitats totèmiques que hem explicat, els vells, acostumats al comandament de l'horda matriu des de temps immemorials (gerontarquia), es troben faltats cada cop més de la companyia i tendresa dels seus néts; i, a més a més, cada parella de vells i els dèbils protegits per la mare vella, a través del parentiu matrilineal, mengen poc i només d'allò que entregaven a la mare vella les seves filles; com que aquestes només es podien matrimoniar dintre del seu propi tòtem, les mares velles rebien un sol tipus d'aliment especialitzat.

Els tòtems llunyans, no. Tornaven sinó de tard en tard, agreujant així la situació dels vells; i aquests, per a posar-hi remei, van concebant molt poc a poc els primers elements de la màgia llibertària (en parlarem detalladament més endavant). El primer invent màgic-llibertari és l'Església, un nou sacrament per atreure els tòtems-nacions centrífugs.

«Església», del grec «ecclesia», vol dir «convocatòria social lliure

a efectes sagrats». Els vells convocaven els tòtems a festa conjunta i regularment periòdica. Així recuperaven els néts i un rebost regular.

Però fins aleshores, el matrimoni era endogàmic-endoètnic (és a dir, tothom s'aparellava dintre del seu propi tòtem, sense cap mena de limitació per parentiu consanguini fora de l'ancestral llei consuetudinària de les classes matrimoniales per edat). Amb l'Església això canviarà: existeix documentació suficient per afirmar que, des del principi de totes les Esglésies, aquestes construïren la «casa gran per a la comunitat dels joves matrimoniables» de tots els diferents tòtems convocats; en aquestes cases, els joves dels diferents tòtems s'anaven coneixent amb tota llibertat i alegria innata de tots els pobles primitius. Aquest costum expressa particularment bé el respecte sacral a la llibertat de cada persona que caracteritza, tant l'era anterior a la màgia llibertària, com l'era de les Esglésies endoètniques màgiques-llibertàries.

Les conseqüències d'aquestes dues primeres institucions màgiques-llibertàries («Església endoètnica» i «casa gran» per a que es coneguin els joves matrimoniables dels diferents tòtems) foren les següents:

1. El matrimoni (sagrament ja ancestral) entre joves de diferents tòtems (exogàmia intertotèmica e endoètnica).
2. La variació de menús (segons parentiu matrilineal) dels vells que tenien a partir d'ara filles casades en diferents tòtems. No podem negar la possible influència de la mare perquè les seves filles es casessin en tòtems diferents, però tampoc no podem afirmar de cap de les maneres que aquesta influència es pogués convertir en tirania materna.
3. La lenta, però inexorable, conscienciació eclesial de la multitud de tòtems, anteriorment dispersos, que ara esdevenen

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

una plurinació internament confederada i externament unida.

El viriarcat de mascle conductor de l'endoètnia, dita endogàmica, evoluciona cap a una gerontarquia matrilineal molt complexa: els vells, amb la seva intel·ligència, saberen unir, en la nova organització confederal, els tòtems-nacions filials fins aleshores dispersos a l'horda ancestral, amb lligams menys conscients en cada generació. En el si de la interètnia confederal (antiga horda), les ètnies filles (tòtems) han nascut en llibertat, s'han reunit en llibertat i conviuen en llibertat.

4. Fecunditat matrimonial molt augmentada per l'exogàmia-inter-totèmica-endoètnica.

Des de sempre els joves matrimonis estan massa aclaparats per la lluita per la seva pròpia vida, i la dels seus fillets, i (des dels temps immemorials del sagrament dels dèbils) la dels vells; per això no poden fixar llur atenció preferent sobre la mortalitat infantil, la qual s'accepta com una fatalitat en el context sapiencial d'aquestes cultures.

Aquest no és el cas dels vells, que necessiten la tendresa dels seus néts i estan molt atents a cadascun d'ells. Segons hipòtesis actuals molt fonamentades, la humanitat passà d'un nivell de mortalitat infantil de l'ordre d'un 70 % en l'articulació genètica dita endogàmica-endoètnica, a un nivell del 30 % per simple revolució exogàmica-inter-totèmica-endoètnica. Aquesta revolució no fou objecte d'estadístiques exactes per part dels vells (aquests pobles encara no havien inventat l'aritmètica!), però sí que els vells, i sobretot les àvies velles, en tingueren molt ràpidament la intuïció, i afavoriren enormement el nou costum exogàmic-intertotèmic-endoètnic.

D'aquesta revolucionària i freqüent convivència habitual entre tots els tòtems d'una endoètnia ancestral en neix el primer canvi i, per tant, el primer acte de mercat.

El canvi de béns utilitaris entre persones no és instintiu de l'home i és completament desconegut en el regne animal. Fins a aquest moment crucial de l'evolució humana, l'utilitarisme natural de l'espècie humana era, com en totes les altres espècies vivents, exclusivament nacional-comunitari.

Mercat (de la mateixa arrel llatina que «mercè», «mèrit», i d'on es deriva «comerç») és, en l'inici, un intercanvi de favors o de presents que deixa satisfetes totes dues bandes. En un principi no es compta, es regala sense comptar. Cadascú tracta de sorprendre l'altre fent-li present d'allò que té de més valuós.

El bescanvi de noies matrimoniables entre tòtems d'una mateixa horda matriu és el primer acte de mercat que coneixem. La primera mercaderia fou, doncs, la dona matrimoniable o, millor, la matrimoniabilitat de la dona: com es pot veure, es tracta de l'abstracció conjuntural («matrimoniabilitat»), ja que l'home i la dona concrets són sers de plenitud vivent pròpia, radicalment independents de totes i cadascuna de llurs característiques conjunturals. (Estem doncs en l'inici de la mentalitat abstraccionista, que més endavant analitzarem).

En el moment a què ens referim, la dona matrimoniable era el valor més alt de la comunitat. A través d'ella passava tota la vida nacional: sexual-nutricia, costumera, cultural, sàvia. Per això l'intercanvi de dones matrimoniables era un acte sagrat.

En les cerimònies exogàmiques-intertotèmiques-endoètniques, un tòtem (1) bescanviava amb un altre tòtem (2) unes quantes noies

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

matrimoniabls ($n'D_1, n''D_2$):

$$\frac{n' D_1}{n'' D_2}=[1] \quad (\text{Fórmula 4.11}).$$

No calia que el nombre (n) de dones matrimoniabls (D) fos igual: no es tractava d'una relació aritmètica, sinó que només calia que amb el canvi els dos tòtems (1 i 2) quedessin satisfets ([1]). Si un tòtem volia 2 noies i l'altre 3, en canviaven 2 contra 3 i tots quedaven contents:

$$\frac{2 D_1}{3 D_2}=[1] \quad (\text{Fórmula 4.12}).$$

Insistim, una vegada més, en el caràcter sagrat que tenen el canvi i la mercaderia des dels seus orígens, caràcter que es palesa en el fet que fos la dona –el valor social i sacral més alt de la comunitat– la primera mercaderia. Les coses materials són sagrades perquè les persones que se n'han de servir son sagrades; des d'aquest punt de vista, les vocacions utilitàries son tan nobles com les vocacions liberals.

Hem vist aparèixer per primera vegada la intel·ligència abstraccionista. L'Església, en el seu origen, és un projecte abstracte lliure, inventat per uns vells, no una comunitat genètica i ètica concreta. Si tot va bé, més tard es nacionalitzarà formant la multi-nació o interètnia.

També el canvi de mercat elemental es fa, no sobre el conjunt concret de l'economia, sinó sobre el «valor de canvi» elemental de dos subconjunts de mercaderies elementals: és doncs el «valor de canvi» el resultat d'una consideració abstracta dels béns utilitaris concrets intercanviabls, perquè llur possessió privada

interessa respectivament a cada una de les parts elementals contractants del lliure intercanvi.

Aquesta elementalització analítica-abstraccionista de característiques conjunturals de les persones i les coses concretes, és el fruit més important de la naixent revolució abstraccionista.

D'aquesta nova manera de pensar abstraccionista se'n diu màgia. I revolucionarà la ment humana. Primer ve la màgia llibertària poètica, artística, creadora, coherent a l'entorn de la llibertat. Després, molt més tard (-2600/-2300), la màgia pe(n)sada, que concep la seva coherència a l'entorn del poder; finalment, vindrà la logística o formàtica, de coherència edificada a l'entorn de la deducció.

Una poesia, un joc de mans, i la formula d'Einstein $E = m \times c^2$ (base de la bomba atòmica) són tres exemples ben patents, de la màgia llibertària, de la màgia pe(n)sada i de la lògica i «ciència» actual respectivament.

Per art de màgia lliure els vells reuniren els fills dispersos. Per art de màgia rigorosa s'estableix la fórmula exacta del canvi elemental, que és un autèntic ritus màgic amb presentacions, reverències i sobretot sempre en presència de l'assemblea de la comunitat.

Parem esment que és necessari arribar a l'element abstracte bàsic unitari per a poder construir qualsevol ciència rigorosa. Així la química fou possible perquè es descobriren els elements químics. Així, quan Ramon i Cajal descobrí la neurona es pogué començar la neurologia. O la ciència tèxtil, a partir de l'elementalització de les fibres.

El conjunt dels canvis utilitaris elementals lliures de béns de

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

propietat privada constitueix el mercat $M = \sum_{\omega} C_e$

Els valors en joc en el canvi de mercat són del tercer tipus: objecte-objecte (explicat a 4.1.12)⁶¹, amb eliminació convencional del subjecte.

A partir d'ara serà possible la ciència més antiga de totes, la ciència de mercat, l'economia com a ciència; l'evolució històrica que estudiarem més endavant, a través de la moneda anònima, frenarà, abans que cap altra ciència aquests sabers primigenis de la humanitat:

1. L'economia utilitària de la qual ja hem parlat.
 - a. En el seu equilibri constant.
 - b. En la seva funció natural de repartició equitativa del bé comú utilitari.
 - c. I en la flexibilització hisendística interna, de la qual també hem parlat.
2. La «ciència» de mercat, molt més aguda durant tot el règim de moneda abstracta (-8500 a -2600/-2300, o sigui durant uns 6000 anys) que des de l'aparició de la moneda anònima (-2600/-2300).
3. La lliure economia de lliure mercat conjunt de tots els lliures canvis monetaris elementals.

A causa d'aquesta progressiva ignorància d'uns mecanismes socials-especialitzats, dits mercants, –dels quals una possible estratègia és l'economia autoequilibrada i autorepartidora ancestral–, els homes aniran perdent d'una banda, la preocupació pel bé comú utilitari per la producció (P_k) i la hisenda comunitària (H_k) de tal forma que el bé comú primer o original, lentament, anirà minvant, fins als nostres dies en què és pràcticament

61 Pàgina 122.

inexistent⁶².

D'altra banda, darrere l'atractiu subjectiu propi de cada canvi elemental privat, el poble anirà perdent la visió de l'economia conjunta de tots els canvis elementals privats. La fascinació dels mecanismes elementals del progressiu comerç al detall⁶³ serà la gran pantalla de fum que amagarà als ulls del poble un terrible joc entre bastidors que explicarem a partir de 4.6⁶⁴.

Cada transacció o canvi elemental és equilibrat i així, a poc a poc, la gent oblidarà que el conjunt utilitari global era una relació desequilibrada (numerador: producció, superior al denominador: hisenda, vegeu Fórmula 4.4, pàgina 126 i Fórmula 4.6, pàgina 127) que calia equilibrar inventant noves formes de consum social. A partir d'ara, la gent es fixarà només en les coses petites (canvis elementals) mentre que podrà ser robada globalment.

4.3.2. L'augment de l'intercanvi i de la vida transcendent.

Després del primer canvi intertotèmic, que fou de dones matrimoniables (exogàmia-endoètnica) seguí el canvi igualment endoètnic d'aliments (A) especialitzats de cada tòtem:

$$\frac{n' A_1}{n'' A_2} = [1] \quad (\text{canvi exo-nutrici-endoètnic}) \quad (\text{Fórmula 4.13}).$$

62 Cal no confondre bé comú utilitari-nacional amb béns utilitaris posseïts per l'estat, de què parlarem més endavant, a 4.6, pàgina 183.

63 Parades de mercat; aparadors de les botigues; anuncis publicitaris al carrer, al periòdic, a la ràdio, o a la tele.

64 Pàgina 183.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

A continuació s'afegí al mercat el canvi intertotèmic d'invents (I) especialitzats de cada tòtem:

$$\frac{n' I_1}{n'' I_2} = [\mathbf{1}] \quad (\text{canvi exo-inventiu}) \quad (\text{Fórmula 4.14}).$$

Amb l'intercanvi d'invents els tòtems fan un pas de gegant per a llur nacionalització. Tot i que cada tòtem seguirà fonamentalment produint la seva especialitat d'origen i celebrarà les festes segons els costums i símbols del seu naixement, anirà aprenent altres tècniques i diversificant la producció, amb la qual cosa els tòtems tornaran a assemblar-se els uns als altres.

I finalment qualsevol cosa pot ésser bescanviada per una altra segons la fórmula elemental genèrica d'un mercat sense compte ni mesura, que encara no s'havien inventat. L'equilibri subjectiu (és a dir, autosatisfactori per a cada una de les dues parts contractants) s'estén ara al bescanvi de qualsevol bé utilitari, que mereix així un nou valor social i, per això, és anomenat amb el mot genèric de «mercaderia» (M):

$$\frac{n' M_1}{n'' M_2} = [\mathbf{1}] \quad (\text{Fórmula 4.15}).$$

Mentre, la felicitat derivava del canvi generalitzat a totes les coses. L'augment de possibilitats que permet el mercat lliure i intel·ligent és tan gran, que mai no podrà ésser suplert per planificacions burocràtiques estultes o informàtiques inerts. La humanitat ha assimilat tan bé l'invent del mercat que no hi vol renunciar i, quan li és prohibit, inventa el mercat negre. El mercat és el lloc natural de la imaginació col·lectiva de la humanitat: tot pot casar amb tot, intel·ligentment!

Aquesta felicitat dóna augment de la vida transcendent, de la poesia, de la màgia llibertària, però també, en vista a major producció, obre el pas a la pre-logística i la pre-matemàtica. L'home comença a fer col·leccions, sèries, comparacions, analogies, i aprèn a dibuixar, a fer figures de dues dimensions. Les tres dimensions corresponen al món concret. Però en pintar a les parets de les coves o de les roques, tot i aprofitar inicialment els relleus naturals per descriure el cos d'un búfal, per exemple, a poc a poc la figura es va aplanant i es fa abstracció d'una dimensió, la del gruix. Un cop après el pas de 3 a 2 dimensions, res no impedirà de saltar a n dimensions.

D'altra banda les col·leccions, les sèries i les analogies, van introduint l'home a la teoria que modernament s'anomenarà de «conjunts», i a la relació d'ordre, les quals ens menen a l'aritmètica.

4.3.3. El matriarcat.

Cap als -40000/-35000 anys abans de Crist, l'home de Neandertal del Paleolític mig sembla ésser substituït per l'home de Cro-Magnon del Paleolític superior. D'una forma insensible, la dona ha anat adquirint preeminència social. Ara entrem en el llarg període matriarcal (de -35000/-30000 anys a -11000 anys) que, en certs pobles molt progressius durà uns 25000 anys, per un fet insòlit i altament determinant: el descobriment i explotació per part de la dona de l'agricultura i la ramaderia molt primitives.

La dona, antiga recol·lectora de flors, fruits i arrels espontanis, més en contacte amb les plantes que l'home, descobreix la forma de conrear plantes a voluntat, primer dins de la cova, per exemple, els crèixens, després davant de la cova, després a la

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

vora del riu. D'altra banda també descobreix que, primer la sal i després igualment l'aigua i el menjar, atrauen els animals. En pren cura. Aprèn a aparellar-los. Així alguns animals sobretot els més petits i dèbils, es van deixant domesticar lliurement a favor de la mateixa tendresa que generalment la dona sent per tot vivent dèbil i desvalgut.

La proto-agricultura i la proto-ramaderia són menys aleatòries que la caça i la pesca. La dona, quan torna l'home amb captures o sense captura, té el rebost ben farcit. A partir d'ara la dona ja no és només el centre nutricional repartidor, ans acumula també la funció productora per excel·lència. Ella adquireix un valor social nou (valor de canvi), ella «mereix» i puja en el mercat.

Comença la nova institució del matrimoni dotal⁶⁵. Els tòtems viriarcals aniran transformant-se en clans matriarcals exogàmics (aparellament fora del clan) endoètnics (però dintre de la nació o ètnia matriu).

La dona esdevé el centre de la vida social. L'home que es vol unir a una dona abandonarà el seu clan matern (2) i es presentarà al clan matern (1) de la dona matrimoniable (D_1) que estima, amb un dot fet primer de conserves alimentàries (A) o, després, d'altres béns mercants (M) que serà entregat a favor i en propietat del clan de la noia (1). Es tracta d'una nova modalitat de canvi mercant elemental. Una noia matrimoniable contra «n» mercaderies:

$$\frac{1 D_1}{n A_2} = [1] \quad \text{o més tard} \quad \frac{1 D_1}{n M_2} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.16}).$$

⁶⁵ Aquesta institució del matrimoni dotal ha perdurat, a Àfrica, fins als nostres dies, si bé entre els pobles africans no és avui la noia la que rep el dot, sinó el seu pare.

En aquest moment s'inventa la unitat aritmètica: Una noia matrimoniable contra n mercaderies que formen el dot.

La primera unitat que ha fet servir la història és la dona matrimoniable, unitat bàsica del canvi elemental de mercat.

Una altra novetat rau en què, sembla ser que en la proto-agricultura i la proto-ramaderia, per primera vegada, es creen nous valors d'ús, nous béns utilitaris, artificials, que la naturalesa no donaria per si mateixa. Marx considera que aquest punt és el que separa la història natural de la història humana. De fet, la creació d'estris per a millor i major recol·lecció ja és un fenomen ben humà, que data de molts milers d'anys enrere. Però l'agricultura, la ramaderia i després la metal·lúrgia i la ceràmica i totes les tècniques artesanals i industrials trenquen la terrible barrera de la limitació de recursos naturals, que barrava dràsticament el creixement de les espècies animals i vegetals i les sumeix en una relativa fam permanent, quan la naturalesa ambient no proporcionava aliment necessari en quantitat suficient.

Amb aquestes tècniques noves el clan proto-agrícola i proto-ramader tendeix a sedentaritzar-se i acumula producció molt més de pressa que el tòtem de recol·lecció. El primer creix i s'estén. El segon minva i va desapareixent.

Pot explicar això sol la implantació de l'home de Cro-Magnon i la desaparició de l'home de Neandertal?

A poc a poc el dot, en comptes d'anar a raure al comú del clan de la noia, és pres en propietat per la noia mateixa. Ella va guanyant prestigi per la seva funcionalitat productiva i acaba quedant-se el dot. És el primer exemple conegut de propietat privada

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

estrictament individual: el matrimoni dotal amb el dot a favor de la noia matrimoniable. D'ací naixerà el personalisme individualista que és una abstracció de la comunitat. Aquest suprem valor de la persona humana individual, tan estimat de l'occident modern no deixa d'ésser una elementalització abstractiva.

Uns quants milers d'anys després, la dona, carregada de prestigi fa un pas més endavant, aquesta vegada, ens pot semblar a nosaltres (anacronisme evident), en fals. Inventa una nova institució: el matrimoni de servitud. És un matrimoni contractual a temps. «No t'uniràs a mi si abans no treballes (T) per a mi un nombre màgic de llunes». Hi afegeix clàusules de renovació o repudi segons les conveniències de la dona, si l'home incompleix contracte:

$$\frac{1 D_1}{n T_2} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.17}).$$

Per primera vegada en la història, apareix el treball servil: la compra de temps de treball humà.

Davant d'aquesta nova invenció del «treball servil» del marit, cal que distingim entre «labor» i «treball». La primera és un esforç productiu lliure i en comunitat nacional, on tothom és igual, i aquesta igualtat davant l'esforç és corregida per la tendresa envers els membres més dèbils i necessitats d'ajuda (no obstant, aquesta ajuda nutrícia pels dèbils que no havien col·laborat suficientment en la producció s'estroncava quan la falta d'aliments durant un temps massa llarg, amenaçava l'existència de la comunitat dels forts, de les mares i futures mares, i dels nens, adolescents i joves, esperança de la nació). El segon, treball servil, no és una activitat d'iniciativa nacional-comunitària i per a propietat també nacional-

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

comunitària, sinó d'iniciativa privada o d'una persona (empresarial: en aquest cas la matriarca) i a benefici de la propietat particular d'aquest empresari. És un fet social, marcadament anticomunitari, i només a la llarga pot ser considerat (i encara molt indirectament) beneficiós per a la comunitat nacional. El treball servil només és llibertari per a l'empresari, i en aquesta diferència fonamental entre labor nacional-comunitària i treball servil en empresa privada rau tota la polèmica permanent entre empresa i treballador: és un conflicte que dura des de fa uns 20000 anys i per al qual, no s'ha trobat el desllorigador (tot i que sembli bastant pròxim, a través de l'empresa més rendible actualment, que és l'empresa autogestionària, en la qual l'empresari obté la col·laboració lliure dels seus co-empresaris).

Val la pena d'assenyalar aquí l'origen o etimologia del mot «treball»: ve de «tripalium», tres pals de tortura que s'aplicaven a Roma als esclaus la producció dels quals era considerada insuficient.

De sempre, la humanitat s'ha esforçat en cada comunitat nacional a produir més i millor per a consumir i capitalitzar més i millor, com ho hem vist anteriorment.

Però, a partir d'ara, el «servil» treballarà per força.

Ara el baró és fet servent o esclau temporal de la dona.

Per a fer més concret i comprensible aquest matrimoni de servitud, és útil de reportar-se a la narració que Gn 29 1-30 dona del doble matrimoni de Jacob, que ha de treballar en favor dels seu sogre Laban. Aquest matrimoni de servitud passa de «màgia llibertària matriarcal» a «màgia llibertària patriarcal», i capgira radicalment el sentit i els beneficis d'aquesta institució.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

El matrimoni de servitud implica una incipient ruptura de la comunitat nacional-igualitària en classes («classis», en llatí, vol dir «trencament»).

A partir d'ara s'enceta el mercat de treball o de mà d'obra. Tanmateix aquesta subjecció, que té el seu origen econòmic en l'exhauriment dels recursos naturals recol·lectables per una humanitat sempre en expansió demogràfica, és suau, i fins i tot, plaent.

A partir d'ara abunden tant les dades arqueològiques (Magdalènia), com les dades etnològiques dels darrers vestigis humans del matriarcat. Entre els 20000 i els 16000 anys a. d. J.C. el matriarcat arriba a la seva plenitud.

Els fills continuen adscrits a la mare i al seu clan. El parentiu continua essent matrilineal. No s'ha establert encara la relació de causa i efecte entre l'acte sexual i la maternitat (encara hi ha pobles primitius que no entenen, ni volen entendre, aquesta relació).

El baró va perdent el seu rol de protector instintiu de la mare i dels fills d'aquesta, i la nova societat, establerta a favor de la matriarca i dels seus fills, va capgirant aquell rol a servidor de la matriarca i els seus fills.

Només bastants mil·lennis després s'anirà descobrint la relació sexual paterna, però aquesta no esdevindrà prioritària fins a l'explosió autobèl·lica del patriarcat i la novíssima articulació social-genètica de la «família», la qual trastoca tots els seus valors matriarcals en cruelíssims valors exclusivament patriarcals i estableix l'esclavitud de tots els membres de cada família al servei i profit exclusiu de cada patriarca, amb dret de vida i de

mort sobre cada un d'ells: dona (es), fills, nores, néts...

Al costat de la propietat comuna del clan, ja hem vist com les dones tenen propietat privada. L'herència segueix la línia materna. Sembla ser també que en la societat matriarcal en plenitud («matrimoni de servitud»), la matriarca no acorralla el baró, com després ho faria aquest amb la dona feta esclava per rapte o violació; d'una banda perquè la matriarca no disposa, ni li interessa disposar d'un poder tan brutal com del que s'apropiarà després el patriarca («pater família») i, d'altra banda, perquè sempre té la seguretat que els fills són seus (la maternitat és un fet d'evidència).

El progrés material és molt gran. Es descobreixen i es practiquen les aritmètiques: Primerament l'aritmètica unitària, o sigui, de base conceptual «1». Aquest concepte tan abstracte de la unitat de compte és molt estrany a la concreta mentalitat instintiva-intuïtiva-lingüística de l'home primitiu, com també del nen petit (les modernes pedagogies de la Dra. Montessori, de Decroly, de Piaget, etc., han estalviat moltes bufetades i cops de vara als nens, tan refractaris a aquest concepte tan abstracte). És per això que els clans matriarcals han necessitat tants mil·lennis de matrimoni dotal i matrimoni de servitud per arribar a concretar aquest concepte tan abstracte d'«unitat de compte 1» en la dona matrimoniable.

En segon lloc, i molt poc a poc, van anar apareixent les aritmètiques per-unitàries o sistemes de numeració, amb els primers múltiples de 1. Molts pobles primitius, si més no pel que sabem referent a les poblacions d'Àsia Menor, sembla que arribaren a l'aritmètica de base 6 i 12, i la preferiren a qualsevol altra. Amb aquestes aritmètiques es poden realitzar les operacions clàssiques de comparar i repartir («les quatre regles»).

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Cap al -13000 es descobreix la metal·lúrgia de l'or (més fàcil perquè es troba en estat natiu). Cap al -12000, la metal·lúrgia de la plata.

Com hem vist, sembla que les matriarques anaren massa enllà en llurs exigències de treball servil als seus marits: el repudi o divorci son invencions seves que augmenten el malestar entre els barons.

La gota d'aigua que fa vessar el vas vindrà quan, cap al -12000, les matriarques comencen a triar els seus marits fora de l'endoètnia, perquè devien comprovar que aquests «estrangers» menys cultes que els barons d'altres clans per llur pròpia endoètnia, eren més admiratius, més dòcils i més treballadors. Invent sacríleg («exogàmia exoètnica») que marcarà la fi del matriarcat, encara autopacífic, i el començament del patriarcat, decididament autobèl·lic.

4.3.4. La reacció patriarcal.

Als voltants de -11000 anys s'inicia la terrible revolució patriarcal del Mesolític. La causa profunda és el creixent poder econòmic acumulat per la dona sedentària i agricultora davant el relatiu fracàs productiu de l'home, caçador o pescador molt més nòmada. La causa concreta consistí en què el menyspreu de les matriarques als homes de la pròpia nació, suportat durant uns mil anys, finalment provocà la ferotge reacció auto bèl·lica generadora interna de guerres dels homes de les ètnies més cultes, els quals es dedicaren, més i més, al rapte violent de dones, amb la consegüent fugida a llocs pràcticament inaccessibles als perseguidors-vindicadors de la nació ultratjada en la seva força productora més important (la dona), la qual, a més a més, encara

era centre nutrici, no només de cara als seus fillets, sinó també de cara a la seva parentela matrilineal.

Les dificultats i carències alimentàries d'aquests llocs marginals obligaren els raptors a transformar-se en robadors de reserves i collites. El rapte de dones i el robatori d'aliments eren dos motius prou forts per desenvolupar «vendettas» inacabables, fins a l'extermini. Tot esdevenia qüestió de vida o mort. Tenir com més fills millor per a fer-ne guerrers, mitjançant la sistematització probèlica de la caça o la pesca tradicionals, també es convertí en qüestió de vida o mort. D'aquesta necessitat peremptòria per crear una comunitat de guerrers tan nombrosa com fos possible, en neix la poligàmia: el patriarca s'atribueix el dret de vida o mort sobre les dones raptades (ja siguin pròpies o dels seus fills), i sobre els fills si l'ajuden o el traeixen. I així neix la família («famel», en osc, vol dir esclau: d'ací es deriven els mots llatins «famulus», «familia» i «pater familias»).

En el modèlic Dret Romà encara es pot llegir l'absurda i cruelíssima llei de vida i mort que té el pare sobre la mare i els fills. En totes les organitzacions patriarcals familiars això és una constant. El Decàleg bíblic tracta els fills com els esclaus i com les bèsties (Ex 20, 10). La nostra família actual deriva per via directa d'aquell primer model de «papa, mama i nens» que ara sembla més dulcificat i, fins i tot, sublimat.

Aquell patriarca primitiu pren gust pel pillatge. «És millor robar que treballar». És el mil·lenni més obscur i destructiu de tota la història humana; pràcticament no és possible de trobar, en els territoris en que començà la guerra d'unifamílies patriarcals (entre elles o contra nacions amb cultures endoètniques-autopacífiques anteriors), cap jaciment arqueològic referent a aquestes cultures en el precís estat en què es trobaven durant aquest mil·lenni. Tots els jaciments, fins ara, són anteriors o són posteriors, o bé són en

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

territoris on no arribà el fenomen social de la guerra fins molt més tard.

Desaparegué l'agricultura, la ramaderia, el comerç, l'aritmètica. Aquestes unifamílies patriarcals foren cruelíssimes incultures que mataven tots els vençuts (genocidi), per evitar venjances inacabables i destruïen totes les riqueses dels vençuts (anatema) que no es podien emportar.

Aquest fet primer és de tanta tradició en els pobles patriarcals, que s'ha anat repetint més tard en altres indrets: ens és recordat per mites i llegendes (rapte d'Europa (mite), rapte d'Elena i guerra de Troia, rapte de les Sábines a Roma, rapte de dones fet pels benjaminites al llibre dels Jutges (Jt 21, 21, etc.)) i ha generat negres altes edats mitjanes pertot arreu (la dispersió dels pobles del mar a Grècia -1200, les guerres entre els celtes en els últims anys abans de J. C., les guerres germàniques al final de l'Imperi Romà, les guerres basques en l'Edat Mitjana, etc.), i la destrucció, l'incendi, l'extermini, la pèrdua de la cultura i àdhuc de l'escriptura en els llocs on, com a la Grècia micènica i a la Creta minoica, ja era adquirida⁶⁶.

La guerra, la violència, les armes de la cacera humana han fet la seva primera aparició en el teatre de la història. I ho fan d'una forma ben espectacular. Aquest cataclisme explica la dificultat que han tingut els estudiosos per reconstruir les etapes de l'home, anteriors al patriarcat (viriarcat el mascle conductor, gerontarquia o viriarcat pluri-totèmic, matriarcat).

I més d'un investigador del segle XIX i principis del segle XX s'ha entrebancat en les seves hipòtesis, molt poc fonamentades en

66 En l'alta Edat Mitjana europea els monjos salvaren «in extremis» la cultura, amagada dintre de llurs monestirs.

documents sotmesos a metodologies estrictes, a crítiques severes, i de conjunt pro-epistemològic suficient, entre altres, Marx i Engels en l'origen de la propietat privada, Bachofen en la seva mania de voler que tots els pobres humans hagin passat per l'etapa matriarcal⁶⁷, Freud en l'origen del totemisme, l'odi al patriarca i del parricidi.

4.3.5. L'etapa del pacte.

Cap al -10000 els patriarques guerrers unifamiliars reflexionen. «Això no va; porta a l'extinció de la pròpia unifamília, en un enfrontament desfavorable amb qualsevol atacat o atacant». I fan funcionar l'esperit màgic llibertari, del qual tenien herència profunda i ansiosa nostàlgia, però en un sentit netament patriarcal i a benefici exclusiu del patriarca victoriós. Com en les màfies modernes, cal fer les paus. Cal recuperar la confiança. Existeixen en llatí, llengua indoeuropea molt més arcaica que el grec, dues paraules bessones per a significar dos matisos que el grec expressa en una sola paraula. «Fides», en llatí, vol dir «confiança en el fons del cor». I «fœdus» vol dir «pacte concret i detallat contractualment, fruit de la confiança anterior (fides)». Encetem doncs, l'etapa feudal, l'etapa del pacte. Els patriarques inventen el mecanisme de la federació guerrera defensiva cap a fora i pacificant cap a dintre. Vegem-ne la gènesi.

El patriarca vencedor reinventa el canvi comercial sagrat a través de dos ritus i pactes, quasi concomitants amb la nació del vençuts.

⁶⁷ Quan és evident que les poblacions humanes han tingut evolucions molt diferents que s'encavalquen i que, a més a més, moltes cultures super-primitives es van veure obligades, per fets espantosos de guerra a la qual no estaven acostumats, a transformar-se en unifamílies patriarcals encara més ferotges que les sorgides de clans matriarcals.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

1. Ritus i pacte d'esclavitud, substitutiu del genocidi del vençuts, amb eventual sacrifici propiciatori dels presoners més valents i indòcils, que pot arribar a la comunió antropofàgica.
2. Ritus i pacte de fraternitat de sang i vassallatge entre la família dels lliures guerrers i la família, clan o horda dels vençuts supervivents compromesos en la producció agrícola i artesanal. A partir d'ara els vençuts seran tractats com la dona i els fills dels vencedor, és a dir, «com de família (!)».

L'original primer canvi comercial del patriarcat consisteix a perdonar el genocidi i l'anatema perpetrable per la família vencedora, a canvi d'alguns sacrificis de guerrers valents i moltes esclavituds de guerrers covards del clan, dones, nens i vells, o família o horda vençuts.

Aquest pacte bi-familiar genera auto-satisfacció de les dues parts pactants i provoca la federació de les dues famílies (vencedors i vençuts) per ajudar-se internament (cultura auto-endo-pacificant) i per defensar-se d'enemics exteriors (cultura auto-exo-bèl·lica). És un mal menor. La humanitat es va complicant. Però amb el pacte federal se n'ha sortit d'una de bona: l'amenaça d'extinció.

El mateix procés explica el pas de les bi-famílies originàries a les multifamílies (és a dir, de més d'una nació vençuda) amb els avantatges que dóna la llei d'un més gran nombre d'esclaus productors.

El pacte d'ajuda interna, de caire confederal, no és perfecte perquè les dues parts contractants no tenen igual grau de llibertat. Uns són vencedors i els altres són vençuts. Uns romandran casta guerrera i sacerdotal i l'altra, casta agricultora i artesanal⁶⁸.

68 Donem aquí alguns exemples de societats que han passat per aquesta divisió en castes per causa de conquesta i posterior integració:

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Aquestes castes socials, de moment, no representen un trencament social massa greu. Aviat convé als guerrers donar molta llibertat als artesans i concedir a l'agricultor la terra en propietat. I, en conjunt, la bona i pacífica convivència fa oblidar els vells odis. El resultat és la prosperitat. L'agricultura i la ramaderia es reemprenen. Els artesans creen els seus gremis. El comerç també es posa en marxa, tant a l'interior com a l'exterior i sorgeix la figura del mercader-traginer.

«A l'Orient Mitjà, l'aplicació de les tècniques científiques ha permès de fer recular la prehistòria de la circulació de béns entre regions diferents a una època anterior a 8000 anys a J.C.», (*La Recherche, Commerce et société pendant la préhistoire*, pàgina 848 par Colin Renfrew, número 49, octubre 1974). Mercaderia contra mercaderia. Es recupera l'aritmètica. Una mercaderia (N) determinada (A) elemental (E):

Durant el III mil·lenari a J.C., tenim a Palestina els guerrers i sacerdots hebreus i els agricultors i artesans cananeus; durant el II mil·lenari a J.C., trobem a Anatòlia els hittites (casta guerrera sacerdotal) que sotmeten les poblacions protohittites; i a Egipte l'episodi de dominació dels hicses (poble semita invasor). També durant aquest II mil·lenni es produeix la divisió en castes a l'Índia: les poblacions indoeuropees que arriben assumeixen les funcions sacerdotals i guerreres, quedant les poblacions anteriors relegades a castes artesanals i agricultores.

El mateix procés es repetirà més tard a Roma (I mil·lenari a. de J. C.) amb la divisió entre patricis (etruscos) i plebeus (pobladors anteriors).

Ja molt més a prop de nosaltres tenim a la Baixa Edat Mitjana europea, a conseqüència de les invasions germàniques, la divisió entre germans i gal·lo-romans a la Gàl·lia; i, a conseqüència de la invasió àrab, la divisió entre àrabs i mossàrabs a la Península Ibèrica.

$$\frac{1 M_{A_E}}{1 M_{B_E}} = [\mathbf{1}] \quad (\text{Fórmula 4.18}).$$

El canvi es fa sense moneda; és doncs economia de troc o de permuta simple: una poma contra un ganivet. Plató, gran investigador dels costums antics, l'anomenava «permuta auto-pan-monària». Però es feia en un ambient i en certs períodes rituals dintre del marc de l'hospitalitat sagrada deguda a l'estranger (família sencera o mercader emissari), en forma de bescanvi de presents un a un.

Com en les constitucions democràtiques modernes, a l'estranger se li deu hospitalitat –la gran virtut de la regla monàstica dels benedictins– se'l tracta bé, aleshores amb presents, ara reconeixent-li uns drets. Però, compte! que no es quedi gaire temps. Cadascú a casa seva!

El comerç exterior («ex-change» en anglès) és el pont entre unes unitats socials aïllades, tancades sobre si mateixes, amb pau interior i bona defensa exterior. Perquè les multi-famílies, es van federant fins a constituir tribus o, en llatí «gentes» («gentil», nom «gentilici» o cognom tribal). Encara avui dia es troben a l'Índia aquestes federacions de multi-famílies presidides per un patriarcat a base d'assemblea de guerrers.

La guerra, el sacrifici dels vençuts valents, la comunió antropofàgica, el domini absolut però cordial del patriarca i dels guerrers en l'etapa tribal, la sensació de desequilibri i de trencament social interior juntament amb la sensació d'inseguretat i violència exterior, fan girar el signe de la màgia. Els dimonis o divinitats tel·lúrics, esperits benefactors en el matriarcat, són ara, girats a masculins esperits irats i venjatius que demanen sacrificis

cruents, iniciacions sagnants. Les sacerdotesses i sacerdots giren a bruixes i bruixots, sovint mediatitzats pel patriarca o la classe guerrera. Podríem dir que la màgia «blanca» ha girat cap a «màgia negra». És una corrupció de la màgia que encara avui es viu en els ambients populars inclús dels països més avançats. Però, malgrat això, encara es tracta de màgia, en bona part llibertària i, per tant, autèntic reflex de la força espiritual que l'home porta dins, no abusiva de la sacralitat profundíssima sempre naixent en la nostra ment.

4.4. LA MONEDA I EL MERCAT MONETARI.

- La ciutat i l'imperi: l'era política.
- Invenció de la moneda anònima.
- Característiques de l'instrument monetari.

Entre -9000 i -8000 anys aproximadament sorgeix la revolució dita del Neolític, en les abruptes vores seques del Nord de les valls de l'Eufrates i el Tigris.

Les tribus patriarcalcs comencen a federar-se. La història posterior ens fornirà nombrosos exemples de països més endarrerits. Les federacions més famoses foren les «amfictionies» gregues, precedides de les federacions de dotze tribus semites, tan ben testificades en la Bíblia.

El pacte era sagrat. Escollien un lloc sagrat central. Cada més de l'any el servia una tribu de les 12 de l'amfictionia, per torn. La federació tria el seu lloc central en un lloc alt o en una zona lacustre per a millor defensar-se.

Ací cal introduir un terme, avui dia menyspreat per l'ús sociològic que se'n fa. És el terme «imperi». L'abús que a partir de -2300 (4.6)⁶⁹ se'n farà (imperialisme) ha desprestigiats la realitat positiva de l'imperi.

«Imperium», d'«imperare», ve del llatí «imparare»: «preparar-se a, estar preparat a l'interior» (per fer front a perills exteriors).

L'arrel «Pr» (per, por, par, pir...) significa «Travessar per arribar a un fi». Vegeu: «perill, pèrit, expert, empíria, experiència, pirata, piròman, pràctica, pragmàtic, praxi, porus, port, porta, empori, pritaneu, prova, promontori, profit, prototipus, profeta, prisma, porció, part, etc».

Es tracta de la primera comunitat sedentària permanent reunida a fins de defensa. «La unió fa la força». Cal desempallegar-se de la idea imperialista ofensiva, cap a fora. L'emperador era el protector de tots els pobles federats; no podia atacar-los, només podia defensar-los⁷⁰.

69 Pàgina 183.

70 Pere el Cruel de Castella renuncià al títol d'emperador per poder atacar altres reis de l'Imperi. Fa pocs anys, Mohamed V, abandonà sorpresivament el títol d'emperador del Magreb per atacar les tribus inquietes de les muntanyes que el tenien com a Emperador.

Esclariment dels editors: L'atac de Mohamed V del Marroc pot referir-se al produït a l'any 1959. L'any 1958, la població amaziga del Rif, amb el seu Moviment Nacional, encapçalat per Mohamed Sallam Ameziane, va constituir el *Moviment rifeny per l'Alliberament i Reforma* que va presentar 17 reivindicacions. El gener del 1959 fou durament reprimat pel l'exèrcit, dirigit pel príncep hereu Hassan, futur Hassan II, amb el recurs de l'aviació, emprant armes químiques prohibides a Europa. Font: Número 9 de la publicació *Assahifa Al Maghribia*, del 11/17 de novembre del 2005. Gentilesa de la Casa Amaziga de Catalunya.

Amb aquests exemples es veu la tergiversació dels termes «imperi» i «emperador» en la incultura intencionada i cultivada. En aquest llibre emprarem sovint la paraula «imperi» per definir la comunitat geopolítica de pobles lliurement confederats entre ells, i formant una unitat federal en vista de la defensa exterior.

Gradualment el centre confederal es fortifica, «oppidum», en llatí, amb les muralles més gegantines que mai més no es construïran. Les famoses muralles de Jericó i d'altres ciutats del Mitjà i Proper Orient en són el primer exemple. Després seguiran les «ciutats» del Danubi, Àsia Menor i Indus. Mai no s'havien trobat muralles abans. Ara totes les ciutats seran emmurallades. Muralla, mur («murus», «munus», en llatí «protecció», «defensa», «ajuda»). Es tracta d'una pacificació cap a fora, d'una pura actitud defensiva, que ve a completar la pacificació cap a dins del pacte de vassallatge. I torna a dominar la pau general i la no-violència. Les muralles seran inexpugnables militarment fins a la invenció de la ballesta i la catapulta mecàniques (aproximadament -300 anys en el setge de Tir per Alexandre Magne). Només obrirà les portes de les muralles la traïció, l'engany, la corrupció del porter. I això començarà a ser possible, com veurem, quan la moneda esdevingui irresponsable (4.6)⁷¹. La corrupció vergonyosa serà dissimulada pels mites del Cavall de Troia o de les Trompetes de Josuè davant de Jericó.

Comença, doncs, l'era política, l'era urbana, l'era civilitzada que durarà fins als nostres dies. És una invenció màgica ritual, llibertària, patriarcal, en vista a la defensa (imperi). El terme llatí «urbs» ve d'«urbare», que es refereix al solc llaurat pels bous sagrats, abillats amb arreus sagrats, per delimitar el perímetre del territori sagrat de la nova ciutat-imperi federada a base de diverses tribus unides, al principi, per conveniències de defensa i,

71 Pàgina 183.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

gradualment, en confederació interna més i més viscuda a un nivell supranacional (nació de nacions). Diverses nacions d'origens diferents, acaben fonent-se en una nova nació, si l'experiència resulta positiva.

Cal ampliar el sentit de «polis», de «política» i «policia», a aquesta confederació externa de moltes nacions per a formar imperi que, cap a dintre, constitueix una multi confederació d'aquestes nacions, per crear una convivència pacífica de respecte mutu i d'ajuda mútua, amb la creació d'una economia interna unida. De fet, «eco-nomia» ve del grec «oikos», «nomia». «Oikos» a partir de Xenofont, té un sentit restringit de «casa». Però el sentit més vàlid i més antic d'«Oikos» coincideix amb el sentit llatí de «vicus», d'on surt «vicinus», «vel», «vicinilla», «vila», en català Vic, que vol dir comunitat de veïns, municipi i poble i traslladat al terreny de la utilitat, defineix el «bé comú» i, àdhuc, potser originàriament, el «banquet sagrat» que calia repartir segons llei equitativa («nomia»).

La «polis» (grec) o la «civitas» (llatí) era la unió de moltes tribus o nacions per formar un sol poble «demos» (grec) o «populus» (llatí). D'ací surten «política», «civilització», «urbanitat», «democràcia», «popular», «economia».

A partir de la primera experiència d'un alt («acro» en grec) lloc («polis» en grec) de culte i defensa, d'una fortalesa-tresor nacional, d'una ciutadella-temple, d'un mercat, d'un sacerdoci estable, amb policia pròpia protegint la convocatòria periòdica de totes les tribus agermanades per un pacte ritual de la sang màgica, d'una ciutat ja llançada a l'artesanía de luxe i a l'expansió sedentària atractiva d'altres tribus, nacions o imperis, la «politització» va esdevenint una cohereditat (coherència) i una connacionalitat, espontània i expansiva, en tota persona immersa en aquesta evolució sacral, social i estratègica.

Potser els vestigis inicials d'aquest procés arrenquen del mil·lenni X en els pobles que ja disposen de la metal·lúrgia de l'or i de la plata. Però en el mil·lenni VII ja són ben documentats. Aleshores ja fan servir els metalls preciosos com qualsevol altra mercaderia. I més tard, com a mercaderies-patró i fins i tot com a mercaderies més aptes a la clarificació de balances de pagament entre ciutats-imperi. És útil observar aquí l'antiguitat clàssica del concepte i terme anglosaxó «or-clearing» que s'empra fins als nostres dies.

La politització és una socialització i interpersonalització, una societat i un diàleg, una cultura i una moral bàsica, profunda, essencial, diferenciadora, heretable per via d'educació primerenca, quasi una mutació evolutiva especificadora, difícilment reversible, constantment continuada malgrat els seus alts i baixos històrics.

Enfront d'un neoprimitivisme, reacció no intel·ligent, avui de moda contra el desastre antiecològic del desenrotllisme industrial que tampoc no ha estat intel·ligent, cal afirmar que a partir de -9000/-8000 anys:

- Tota persona històrica neix envoltada d'una càrrega, condició i dimensió «polítiques» i creix segons una cultura, una moral, una saviesa i una estratègia de les forces socials orgàniques existents, unes esglésies i convocacions ecumèniques de pobles germans i unes sacralitats i màgies matrius «civilitzades».

La «politització», la «re pública», per si mateixa, significa segons experiència llargament documentada des dels inicis de tots els imperis fins ara, la progressiva distinció i separació entre sacralitat màgica matriu i societat profana subsegüent.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

- Només el diàleg obert en una estructura social oberta, «res publica», «cosa publica», «bé comú del poble», «àgora» o «fòrum» entre persones lliures, sinceres i responsables, segons llur autenticitat de consciència profunda, pot incrementar la «polítització» ja aconseguida històricament pel qualsevol conjunt humà.
- La disciplina de «polis» justifica l'acceptació lliure, d'una autoritat natural, nascuda del poble. «Auctoritas» ve d'«auctor», d'«augere», que en llatí vol dir «augmentar». L'autoritat, no és poder sobre les persones, és servei dialogal en vista a augmentar les llibertats concretes, el bé comú imperial que es va nacionalitzant i la riquesa cultural, fonament únic i insubstituïble, a través de diàleg reposat, d'una convivència i pau cívica espontànies i expansives. L'autoritat és la comunitat actuant.
- La disciplina de «polis» justifica l'acceptació lliure de sacrificis d'obediència a l'autoritat legítima que tota persona normal consent, mitjançant llei positiva democràticament convinguda entre tots, en vista a l'increment de la llibertat, del bé comú i de la cultura.
- Amb la seva perspicàcia característica, ja Plató avisava que la política o l'església eren massa importants per a abandonar-se en mans dels antipolítics disfressats de governants i els anticlesials disfressats d'eclesiàstics.

Es conforma, doncs, l'Estat, l'«arquia» de Plató distingida del poble, el «demos» de Plató. L'«arquia», al principi, és formada pel conjunt de patriarques-guerrers (sanedrins, gerúsies, senats). El poble mereixedor arriba a obtenir ciutadans lliures (metecs i meta-oikia); a sota hi ha els artesans normals o periecs (peri-

oikia) i al camp els agricultors (ilotes). Es tracta de l'herència d'una societat fortament jerarquitzada que en el decurs del temps s'anirà uniformant.

Ara s'introdueix un element instrumental nou en la història humana, la moneda. El descobriment de l'origen de la moneda és més aviat fortuït. Denise Schmandt-Besserat (revista *Investigación y Ciencia (Scientific American)*, agost 1977, article *El primer antecedente de la escritura*⁷², pàgines 6-16), investigant l'origen de l'escriptura, descobrí o inventà («inventar» vol dir, en llatí, «inventare» d'«invenire»: trobar) la moneda més antiga que apareix sota forma de granets d'argila modelats a mà i cuits al foc per endurir-los, molt anteriors a la ceràmica, que pren diferents formes (cons, esferes, discs, cilindres, triangles, etc.) i amb diferents senyals o grafismes, fins fa poc interpretats com a granets d'enfilall per fer collarets i polseres de guariment. Aquesta investigadora estableix que aquests artefactes, els més antics dels quals ja es troben en el proper orient a partir del novè mil·lenni, ja són monedes, la forma de les quals roman estabilitzada a l'Àsia occidental durant 5000 anys, «la qual cosa pot indicar com de bé s'adaptava aquest sistema de registre a les necessitats d'una primitiva economia agrícola» (loc. cit. pàgina 14) «Moneda», és substantiu derivat del verb llatí «Moneo, monere, monitum» avisar, advertir, fer saber, publicar, amonestar per corregir, informar. Són coneguts els «moniti» o monitors de l'imperi romà i de l'Església catòlica emprats en aquest sentit. La moneda avisa la comunitat d'una acció comercial particular i lliure per causa de les possibles repercussions en la col·lectivitat. Aquest sentit essencial de la paraula «moneda» s'ha perdut degut a l'estúpid anonimat posterior de l'instrument «monetari» històric encara ben actual.

72 Disponible al lloc web del Centre d'Estudis Joan Bardina dins l'enllaç <http://bardina.org/padectin.htm>.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

La moneda és doncs un avís de canvi o moviment de mercaderia concreta (recordem: valor de lliure i mútua expropiació). I neix simultàniament amb les «ciutats-imperi» o «ciutats-estat», com a invenció del primer sistema de mesura i compte radicalment abstracte.

Primer és moneda mental:

- «Quants xais val la meva collita de blat?» «3 xais».
- «I aquesta collita d'ordi del veí?» «2 xais».

Els xais no apareixen enlloc. Són només un terme de referència mental, per tal que un agricultor pugui comparar la seva collita de blat amb la collita d'ordi del seu veí.

A continuació es compta amb el gest, amb els dits. Cada dit és un «xai».

Després s'expressa oralment en la transacció comercial. I finalment es fa amb pedretes («calculi» dels llatins d'on surt «calcular»; eren petites pedres de calç) o amb granets d'argila modelables i assenyalables encastades en rosaris, àbacs, etc.

Cal entendre el mecanisme següent:

1. Una mercaderia (1M) determinada –blat– (A) concreta elemental (E) contra diverses (n') unitats monetàries –«xais»– abstractes (u) referides a la mercaderia (M) determinada (A) quina relació poden tenir si no són termes homogenis?

$$\frac{1 M_{A_E}}{n' u_{M_A}} = 1 = ? \quad (\text{Fórmula 4.19}).$$

2. Una altra mercaderia (1M) determinada –ordi– (B) concreta elemental (E) contra vàries (n'') unitats monetàries –«xis»– abstractes (u) referides a la mercaderia (M) determinada (B):

$$\frac{1 M_{B_E}}{n'' u_{M_B}} = 1 = ? \quad (\text{Fórmula 4.20}).$$

3. La relació de permuta unitària de mercaderia concreta (blat) contra mercaderia concreta (ordi) porta a la satisfacció dels dos comerciants:

$$\frac{\frac{n'_1 M_{A_E}}{n'_2 u_{M_A}}}{\frac{n''_1 M_{B_E}}{n''_2 u_{M_B}}} = [\mathbf{1}] \quad (\text{Fórmula 4.21}).$$

Simplificat, si es considera que $u_{M_A} = u_{M_B}$ resulta la permuta simple:

$$\frac{1 M_{A_E}}{n'} \cdot \frac{1 M_{B_E}}{n''} = \frac{n'' M_{A_E}}{n' M_{B_E}} = 1 \quad (\text{Fórmula 4.22}).$$

Segons l'exemple:

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

$$\frac{2 \text{ collites de blat}}{3 \text{ collites d'ordi}} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.23}).$$

o bé:

2 collites de blat \leftrightarrow 3 collites d'ordi

Aquesta fórmula que compara una unitat mercant ($1 M_A$) amb una altra unitat mercant ($1 M_B$) es perfecciona de seguit comparant diverses unitats mercants per les dues bandes (n'_1, n''_1):

$$\frac{\frac{n'_1 M_{A_E}}{n'_2 u_{M_A}}}{\frac{n''_1 M_{B_E}}{n''_2 u_{M_B}}} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.24}).$$

que amplificant, suposant $u_{M_A} = u_{M_B}$ resulta la permuta múltiple o regla de tres tradicional:

$$\frac{n'_1 M_{A_E}}{n'_2 u_{M_A}} : \frac{n''_1 M_{B_E}}{n''_2 u_{M_B}} = \frac{n'_1 * n''_2 M_{A_E}}{n'_2 * n''_1 M_{B_E}} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.25}).$$

Exemple:

500 pomes valen 3 «xais»

6 melons valen 2 «xais»

$$\frac{500 * 2 \text{ pomes}}{6 * 3 \text{ melons}} = \frac{1.000 \text{ pomes}}{18 \text{ melons}} = [1] \quad (\text{Fórmula 4.26}).$$

1.000 pomes = 18 melons

Crítica de l'invent:

1. Permet de donar un valor quantitatiu precís a una qualitat de mercaderies elementals; una collita de blat val 3, una collita d'ordi val 2. Quantificar una qualitat és convertir-la en magnitud, prèvia l'adopció d'una unitat. I això és la base de la ciència, que treballa només amb qualitats mesurables (magnituds). La ciència econòmica fou la primera de totes les ciències. Aquest prototipus monetari de tots els posteriors sistemes mètrics, base de les ciències, és el primer i més eficaç artifici de càlcul abstracte en mans del poble en la pràctica corrent i concreta de cada dia. És màgia logística o formàtica a l'abast, fins i tot d'aquells que només saben comptar amb els dits.
2. La regla de tres permet intercanviar qualsevol quantitat d'una mercaderia amb qualsevol quantitat d'una altra. Fa definitivament i indefinidament divisibles i compartibles, per l'artifici omnicomptable, totes les mercaderies concretes per grans i complexes que siguin, per més indivisibles i incompatibles que semblin a primera vista.
3. La moneda té un estricte valor auxiliar. No és res concret. És un punt de referència abstracte que s'esfuma en tancar l'operació. És un acte de fe o crèdit concedit pel poble. No és doncs una tercera mercaderia.
4. Cal observar que, sempre que relacionem mercaderia concreta amb moneda abstracta, posem la ratlla del trencat, el signe igual i el signe «u» d'autosatisfacció amb puntets. Això indica que estem en presència d'una operació aritmètica teòricament «falsa». No es poden relacionar aritmèticament unes quantitats

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

concretes (mercaderia) amb unes altres d'abstractes (moneda).

Estem davant d'una relació subjectiva que depèn de les fluctuacions de la unitat monetària, de l'estat de la mercaderia, de la quantitat d'aquella mercaderia en el mercat conjunt, de la necessitat que el client té d'aquella mercaderia, de les expectatives de futures escassetats o abundàncies, de l'estat d'ànim del comerciant, i d'un llarg etc. d'imponderables. Per sort, en la fórmula final⁷³ s'eliminen els factors subjectius u_{M_A} , u_{M_B} . Però resta llur quantificació subjectiva (n^2 , n'^2) ineliminable.

5. La regla de tres facilita tota mena d'intercanvis i això augmenta la riquesa mercant o canviària general.
6. El diner només existeix adherit a la mercaderia, no existeix en si. Una cosa és el xai mercaderia i una altra el «xai» punt de referència abstracte, unitat de compte, sense valor concret. La moneda és a la mercaderia allò que l'ombra és al cos. Si no hi ha cos no hi ha ombra. De moment, el diner no val res en ell mateix. Per als sumeris era un «xai» simbòlic. Per als grecs, ja Homer parla del «bou». Entre els maies d'Amèrica Central, la unitat monetària consistia senzillament en nusos fets en un cordill. De fet, la moneda s'usava tal com avui usem la calculadora o com un sastre utilitza el centímetre. D'aquesta mateixa necessitat comptable-abstracta en naixeran l'àbac, el rosari, els collarets, el cinturó de nusos...
7. La durada històrica d'aquesta forma abstracta de moneda testifica la seva utilitat i dona una gran esplendor comercial, tècnica i cultural. Després d'aquest sistema seguiran:

L'astronomia com a sistema de mesura aritmètica abstracta del temps agrícola, primera mercaderia

73 Vegeu Fórmula 4.25 a la pàgina 165.

comunitària, (càlcul, sobretot de les estacions, calendari lunar i, després, solar). Unitat: mes, any, dia, hora. Magnitud: Temps.

La geometria com a sistema de mesura aritmètica abstracta de la superfície agrícola, primera mercaderia privada, (sobretot després de les inundacions, però també per a delimitar els planells dels contractes de propietat). Unitats diferents, en cada país: «fanega», acre, jornal. Magnitud: superfície, de la qual deriva la longitud, i, en general, espai.

8. Potser l'instrument més bàsic, simple, dòcil, universal i freqüent de diàleg entre individus i comunitats properes i distants, a partir de l'era política o civilitzada, és la moneda en curs i vigor dintre de cada estat i entre els estats. És per això que els grups de pressió, corrupció i prostitució, d'usura i plutarquia, de simonia i tirania, de despotisme i totalitarisme, sigui quin sigui llur camuflatge ideològic i propagandístic, tendeixen a impedir constantment en la pràctica diària, pels procediments que calgui, el diàleg civilitzat i democràtic en general i, en particular, el diàleg monetari:

Prostitució del diner:

- Diner-tabú.
- Diner-idolatriat.
- Diner-abominació.
- Diner-fornicació.
- «Tot es pot vendre i es pot comprar».
- «Poderoso caballero es don dinero» («Poderós cavaller és el senyor diner»).
- «Diners, de tort fan veritat».
- «Els interessos creats».
- «El negoci és el negoci».
- «Time (life) is money» («Temps (vida) és diner»).
- Proletariat, misèria, fam. «Sempre tindreu pobres entre vosaltres». Classes socials tancades, ben separades i mútuament hostils, en litigi permanent per petiteses insubstancials propagandísticament elevades a categories vitals.
- Pobles regits per mals rics que donen els seus excedents als gossos.
- Pobles mantinguts en el subdesenvolupament, abocats a la independència no madura, abocats després a guerres locals tan rendibles i útils com a camp d'experimentació dels grans fabricants d'armes.

Cal comprendre que el problema bàsic de la «politització» progressiva de l'home contemporani, del seu diàleg interpersonal, planteja, abans que tot, la reinvençió d'una estructura diàfana de diàleg monetari, prèvia a qualsevol diàleg perquè suprimiria: a) la falta de participació de milions de pobres i marginats al convit de la vida. b) la prostitució de l'Amor còsmic significat per Déu i c)

la confusió del servei liberal als homes amb la producció de béns materials. I...

9. La invenció de la moneda precipita l'evolució i fa créixer, revolucionàriament, la propietat particular i la iniciativa privada sobre els béns utilitaris fins a tal punt que la història dels pobles civilitzats en els cinc últims mil·lennis, ja només enregistra aquesta darrera, amb desaparició pràcticament total de l'anterior propietat i iniciativa nacional comunitària. Cal, ací, dir que Plató, que estudià bé l'eclosió i evolució dels imperis primitius, fa observar, amb oportunitat i ironia, que tota estatalització, o «nacionalització» estatal o «socialització» estatal o propietat de l'estat sobre béns utilitaris, falsament i confusionària anomenats «béns o empreses públiques», són pròpiament i màximament particulars, puix que tot estat és solament una part de la total societat que té per missió conduir i augmentar la llibertat, i són privades i privatives perquè l'estat té, com ningú en la societat, la força pública per defensar les seves coses de qualsevol intromissió i privar-ne eficaçment l'ús pels components de la comunitat. Avui dia, només es poden considerar com a residus de la propietat comunitària primitiva o bé comú primer, certs boscos i prats comunals que encara existeixen en els municipis (restes de la «polis») de certes valls muntanyenques molt aïllades. La llei costumera no es fia del mini-estat municipal que és un ajuntament i prohibeix a aquesta institució l'apropiació dels béns comunals. En cas de venda acordada pels veïns, el producte resultant s'ha de repartir entre ells.

Per acabar diguem que Plató, en les seves investigacions, deia que hi havia dos Plutos (déu del diner). Un, el Plutos clarivident, somrient i benvolent de l'edat d'or amb moneda responsable i abstracta –el Neolític– precedida d'una edat d'or sense moneda – el Mesolític– on tot fou harmonia, progrés, pau i cultura. L'altre,

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

el Plutos cec, adust, i malvolent de l'edat de ferro de la moneda anònima i concreta (4.6)⁷⁴. Dues estructures estratègiques socials tan diferents que, com era d'esperar, incitaren aquell esperit inquiet i penetrant que era Plató, a aprofundir-ne les causes.

4.5. LA COMPTABILITAT GENERAL.

- Plenitud de la vida política i desenvolupament del comerç.
- Objectivització del diner mental: la comptabilitat.
- La factura-xec.
- L'esoterisme endobancari.

Cap al -5000 comença l'edat del Coure.

En el centre confederal, davant la plaça del diàleg, del parlament, s'alça el temple on el sacerdot-rei assumeix la més alta representació del comandament social. «Rex» llatí («rectus») ve del mateix origen que «Recht» (dret) germànic («Reich», «rajah» sànscrit). Es tracta de comandar segons dret, segons justícia, segons llei. En el temple s'anava concentrant també el saber, el saber místic, màgic, matemàtic, econòmic, astronòmic, etc. Hi havia una policia o força armada per guardar el tresor o magatzem públic i privat dipositat en el soterrani del temple. Ja existia un segell monetari oficial de la ciutat. Totes les transaccions comercials eren lliures. Les dues parts contractants comptaven i fixaven el preu lliurement. Però es feien sempre en públic, davant de l'assemblea, dels representants de la ciutat (Gn 23) a la plaça del diàleg savi i comercial, davant per davant del temple on es guardaven les diferents unitats de mesura. El comerç seguia conservant un caràcter sagrat. I no solament, com hem dit,

74 Pàgina 183.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

en el temple es conservava el bé comú i no utilitzat, sinó també els excedents de producció dels particulars. Així els sacerdots començaren a administrar ambdues classes de béns.

I es torna a donar un altre pas endavant: l'objectivació del diner mental.

Si un intercanvi de dues mercaderies:

$$\frac{n'_1 * n''_2 M_{A_E}}{n'_2 * n''_1 M_{B_E}} = [\mathbf{1}]$$

(vegeu Fórmula 4.25, pàgina 165).

Es pot descompondre en una relació de dos intercanvis imaginats de mercaderia a moneda:

$$\frac{\frac{n'_1 M_{A_E}}{n'_2 u}}{\frac{n''_1 M_{B_E}}{n''_2 u}} = [\mathbf{1}]$$

(vegeu Fórmula 4.24, pàgina 165).

Si no oblidem que cada intercanvi de mercaderia a moneda és equilibrat subjectivament:

$$\frac{n'_{1} M_{A_E}}{n'_{2} u} = [\mathbf{1}] ; \quad \frac{n''_{1} M_{B_E}}{n''_{2} u} = [\mathbf{1}]$$

(Fórmula 4.27).

resulta que es pot considerar que es tracta de dos canvis (mercaderia a moneda) que es poden tractar per separat, a condició que la moneda sigui controlable objectivament.

Jo canvio 500 pomes per 3 «monedes-xai» avui i ací, i l'altre comerciant pot canviar 6 melons per 2 «monedes-xai» demà i allà. Com que la «moneda-xai» no existeix encara de forma concreta, garanteixen els drets de compra els sacerdots del temple que guarden un bastó (l'origen dels comptes corrents particulars en els bancs) amb el segell de la ciutat, el signe del mercader i tants talls marcats com «moneda-xai» té pendent d'utilitzar. Si esmerça aquest diner, ja objectivat en forma de talls en el bastó, és una compra nova, els sacerdots li creuen (anul·len) el tall amb un altre tall perpendicular. El temple així esdevé banc, notariat i registre. Els sacerdots esdevenen banquers i els escribes notaris.

A partir d'aquest moment no cal, per tancar una venda, trobar un altre venedor que em pugui pagar amb un gènere que m'interessi a mi i en la quantitat que compensi la meua venda. És fàcil comprendre com aquest invent màgic agilitza totes les transaccions i permet comerciar sense la dificultat que ambdues parts contractants estiguin en el mateix lloc al mateix temps. Especialment simplifica el comerç a grans distàncies. El poder de compra (comptabilitat) s'utilitzarà més tard i/o en un altre lloc. Ara es canvia mercaderia per moneda abstracta. Ja no hi ha troc o permuta.

Però també cal dir que des d'ara la moneda, tot i ser només «talls

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

en un bastó», adquireix una nova importància: «això val tants xais». És un acte de fe en la moneda abstracta. I la fe porta fàcilment a l'adoració.

Es dibuixa, com a conseqüència, per primera vegada, el concepte precís de valor mercantil o valor de canvi (mercant) amb moneda.

$$\text{De } \frac{n_1 M_{A_E}}{n_2 u} = [\mathbf{1}] \quad \text{se segueix } n_1 M_1 \langle \dots \dots \rangle n_2 u = v_m M_A$$

(valor mercantil) (Fórmula 4.28).

500 pomes valen 3 «monedes-xai». Això és el valor mercantil. Igualment: 6 melons valen 2 «monedes-xai».

D'ací s'obté el valor mercantil unitari, aïllant una unitat de mercaderia concreta

$$M_{A_E} \langle \dots \dots \rangle \frac{n_2}{n_1} u \quad (\text{valor mercantil unitari})$$

(Fórmula 4.29).

Una poma val 3/500 «monedes-xai» o un meló val 2/6 «monedes-xai». O bé un meló val 1/3 de «moneda-xai».

Es veu immediatament que aquesta valoració és terriblement subjectiva, ocasional o circumstancial. Per això ho indiquem amb puntets. I hem suprimit la referència de la moneda al cas concret « u_{M_A} » i « u_{M_B} », per simplificar. Així insensiblement el valor mercantil particularíssim esdevé un valor màgic i universal: l'adoració dels preus, la preocupació i obsessió per l'estabilitat dels preus, el joc brut en l'alça i baixa de preus, etc.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

I finalment, no solament el preu s'hipostasia, sinó que també ho fa la moneda, el diner (valor mercantil indirecte o invers) δ_E .

Aïllant la unitat monetària a (Fórmula 4.28, pàgina 174) s'obté:

$$u_E \langle \dots \dots \rangle \frac{n_1}{n_2} M_{A_E} = \delta_{E(1)} \quad (\text{Fórmula 4.30}).$$

Una (1) «moneda (u, δ_E)-xai» val $\frac{500}{3}$ pomes o bé 166,6 pomes.

Una «moneda-xai» val $\frac{6}{2}$ melons o bé 3 melons.

El poble ignorant i els poderosos incapaços, estan cada vegada més preocupats pels preus i per l'estabilitat de la moneda. Els savis sacerdots-banquers veurem que en saben molt i no es deixen enganyar per les aparences.

Amb l'objectivació de la moneda han aconseguit doblar el numero de transaccions comercials. Un canvi elemental tradicional val dos canvis elementals nous:

$$\frac{n'_1 M_A}{n'_2 u} + \frac{n''_1 M_B}{n''_2 u} = [2] \quad (\text{Fórmula 4.31}).$$

Aquest és el principi de la comptabilitat bicolumnària exhaustiva, i condueix a la comptabilitat totalment analítica i totalment estadística, base d'una ciència econòmica exacta («ex-acta», en llatí «segons els actes»).

El rei-sacerdot tenia el control de la riquesa comunal i coneixia i àdhuc podia administrar, sense dir-ho, els excedents de la riquesa privada. Feia, doncs, operacions comercials especulatives comptant amb una certa estabilitat dels dipòsits en el temple. Però l'operació podia sortir malament: una inversió en una mala collita, en un transport assaltat, en un vaixell enfonsat, etc. En un moment donat no en podia respondre. De moment la casta guerrera-sacerdotal encobreix el cap d'Estat per salvar la institució. Però, després, es decideix mantenir el comandament fenomènic, civil o profà, que s'assigna a la funció imperial del rei, i resta en mans del sacerdoti la sacralitat transcendent, la màgia llibertària i la logística econòmica (cfr. Jt 17, 5).

Els sacerdots van, doncs, introduint-se en la funció de banquers d'Estat. Van aprofundint el coneixement econòmic global, mentre el comerciant i el consumista van obsessionant-se pel concret canvi elemental.

Paral·lelament sorgeix la nova figura del banquer privat, inicialment amo de transport i caravanes, capaç d'enviar «propis» (ordres de cobrament, pagament, inversió, etc.) a través dels seus missatgers, amb postes de cavalls de refresc cada tanta distància i, de vegades, amb exèrcits propis per controlar i protegir les rutes del comerç. Ells perfeccionaran la comptabilitat per cobrir la manca de tresor. Faran augmentar el mercat exterior d'unes «polis» massa tancades sobre elles mateixes («sacrilegi», explicar els secrets d'una «polis» a l'altra). I amb això empenyeran també el creixement i bescanvi cultural. Relacionaran productors allunyats en l'espai i el temps i els intermediaris seran ells, amb els seus camells, els seus diners.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Serà novament Denise Schmandt-Besserat (lloc citat, pàgines 15-16)⁷⁵, qui interpretarà els simbòlics trossets d'argila, modelats a mà i cuits al foc, enfilats en forma de collaret. Allò que era interpretat per tothom com un guarniment, ella ho interpretà com una factura:

2 bous	2 caps de bou d'argila
15 xais	15 discs amb una creu
10 càrregues d'oli	10 ovoides amb una ratlla
10 càrregues de blat	10 cons amb una ratlla

etc.

Més importància té l'aparició al voltant del -4000, en la 1a. etapa de l'edat del Bronze, de les boles buides o esferes («bullæ») d'argila que feien funció de sobre o embolcall. Dintre hi havia diferents fitxes d'argila. Cada esfera separava una transacció d'una altra. Es construïa pressionant amb el dit gros fent com un petit bol on es posaven les fitxes, i es podia tancar i segellar amb un pegat d'argila.

Il·lustració 14: Bullæ amb fitxes.

La majoria de les 350 esferes trobades tenen la impressió de dos segells diferents. Sembla, doncs, que el transportista portava al destinatari una esfera amb les fitxes de la comanda o nòlit, tancada, segellada i signada davant del temple del lloc d'origen. L'esfera era trencada en el lloc d'arribada pel destinatari, originalment a la vista del temple, comprovant la relació fitxes-mercaderies.

75 Pàgina 162.

L'esfera era, doncs, probablement una factura i un xec simultanis. «To check», en anglès, vol dir «vigilar»⁷⁶. La vigilància dels responsables particulars i dels notaris públics quedava assegurada. La «factura-xec» és una forma nova de moneda externa o circulant perfecta. És el captor, del complex fenomen del mercat, més adequat per permetre a partir d'ella l'anàlisi i la síntesi necessàries a una autèntica ciència econòmica. És un multicaptor, en rigor. Capta, si és completa:

1. La plaça de la transacció.
2. La data de la transacció.
3. Les dades de l'emissor privat (no de factura, anotació d'empresa).
4. La relació detallada de les mercaderies (factura).
5. L'lur valor mercantil (preu) detallat i sumat.
6. La signatura del proveïdor i les dades del seu compte corrent.
7. La signatura del client i les dades del seu compte corrent.
8. La data de venciment del pagament.

En cada temple, abonaven o carregaven al comerciant d'origen i feien a la inversa amb el destinatari. Quan eren de places diferents, el temple acumulava deutes i havers respecte dels temples de les altres places i saldaven a fi de temporada, la diferència mitjançant una caravana estatal fortament protegida⁷⁷.

Acaba el seu descobriment Schmandt-Besserat explicant que, més tard, s'imprimeixen a la part de fora de l'esfera, les fitxes comptables de dintre i, a poc a poc, les substitueixen. L'esfera s'aplana i neixen les tauletes de fang mesopotàmiques, primer origen de l'escriptura en la humanitat.

⁷⁶ Vegeu glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 877).

⁷⁷ «El temple vermell d'Uruk, a Sumer és considerat l'edifici bancari més antic conegut (-3400/-3200)» (*Gran Enciclopèdia Catalana*).

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Les factures-xec són la «literatura» més abundant de totes les primeres biblioteques del Proper Orient. És un document artísticament monòton però transcendental com ara veurem. La nova moneda «fra-xec» permet a la societat la perfecta síntesi entre una lliure iniciativa, propietat i empresa privada i la tutela i salvaguarda del bé comú. Els aspectes més profunds els anirem veient més endavant. Ara diem que ací no hi ha control estatal d'emissió de moneda. L'emissió de moneda circulant és d'iniciativa privada. El tracte, el preu, la quantitat de la transacció, són lliures. El lloc i el temps també són lliures. No cal fer la fra. davant del temple durant el dia. Ja la dipositaran quan els vingui bé a les parts interessades per fer el canvi en els comptes respectius. Però sempre resta un document signat pels dos compromissaris que queden responsabilitzats públicament de l'acte realitzat. Si és un acte lesiu per a la comunitat, se'ls podrà demandar en justícia amb proves a la mà. Aquesta moneda circulant deixa de circular i és anul·lada (amb un número final d'anul·lació), quan s'ha canviat el seu muntant de compte corrent, amb la qual cosa desapareixen els moviments incontrolables de circulant, font d'innombrables mals socials. I, finalment, el detall de la factura permetrà un control «científic⁷⁸» de la producció (P), i dels factors de producció (H).

Queda definit un tercer espai social, més enllà de l'espai privat i de l'espai públic. És l'espai privat publicable, responsable davant del comú. «Fes allò que vulguis, però pensa en les conseqüències». Nosaltres estàvem acostumats als espais grandíssims: secret bancari, secret professional, secret empresarial del capitalisme; o als espais ventiladíssims: inspectors de l'estat, planificació de l'estat, «quotes» de producció del socialisme. Els comerciants de -4000 anys ens donen una

78 Segons la ciència d'aquell temps.

bona lliçó que caldrà retenir (6.3)⁷⁹.

I ara ens introduïm en un túnel misteriós, l'esoterisme endobancari, professional dels grans banquers –a l'inici dels sacerdots banquers–. Com hem vist, ells tenen totes les peces comptables a les seves mans. La humanitat ha trobat un mètode exacte de control dels fenòmens de mercat, però cada mercader només veu el detall elemental que l'afecta a ell. Els únics que tenen una visió de conjunt són els sacerdots banquers del temple de la «polis» i, tot seguit, aprenen a superar l'elementarització de les «fra-xec» que representen monòtons assentaments de Diari i inventen el Major, el Balanç, el Compte de resultats de la ciutat-Estat o ciutat-Imperi en el seu conjunt com a «Hòlding» de totes les seves empreses privades, i, a poc a poc, estableixen xarxes informatives («sacrilegis») per saber allò que passa en les altres ciutats a través del comerç exterior. Llocs com Babilònia, Antioquia, Alexandria, i abans Ur, Uruk, Mari, Nuzi, etc. disposaven d'una informació completíssima.

Aquests savis viuen ensems de la síntesi i en l'anàlisi, en el conjunt i en el subconjunt. Anoten acuradament les «fres-xec», una a una, per a treure'n les conseqüències.

La conseqüència: la sectorialització: Cada sector mercantil ve a ser com un compte de Major: un bastó gros per a cada classe de mercaderia: sector blat, sector ordi, sector oli, sector vi, etc.

La suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de tots els valors mercantils elementals (vm_ϵ) de la mercaderia blat (α) forma el sector (S) blat (α):

$$S_\alpha = \Sigma \alpha\omega \quad vm_\alpha \quad (\text{Fórmula 4.32}).$$

79 Pàgina 351.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Els sacerdots en vigilen la producció, el consum, la inversió, els «stocks», etc. Descobreixen que quan augmenta la collita baixa el valor mercantil i, quan disminueix, puja. El sacerdot sap i preveu el perquè i el com de tot. La gent, inclosos els reis, només en viuen inexorablement les conseqüències.

2a conseqüència: integren el sector (S) general de la producció (P) que es calcula amb la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de tots els preus de venda mercantil elemental (pvm_ϵ) realment concretats en transaccions comercials de béns materials inerts, de vegetals i animals útils, i de serveis també utilitaris com el transport, la banca, el comerç:

$$S_p = \Sigma \alpha \omega \text{ pvm}_\epsilon = \text{pvm} \text{ (Fórmula 4.33).}$$

I els costa poc descobrir el sector (S) complementari hisendístic (H) que paga els factors lliures de producció amb la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de salaris mercantils elementals (sm_ϵ) que consisteixen en el sou del treball, el benefici de l'empresa, l'interès del capital, i, tardanament (legislació de Bismarck) les regalies degudes a l'invent:

$$S_H = \Sigma \alpha \omega \text{ sm}_\epsilon = \text{sm} \text{ (Fórmula 4.34).}$$

3a. conseqüència: Això ens duu al descobriment més important d'aquesta era gloriosa del Plutos benivolent i clarident, el Compte de Resultats de cada Imperi.

Sembla que la suma de tota la producció mesurada exactament per tots els preus de venda mercantil (pvm), dividida per totes les despeses per pagar els factors de producció privada, mesurades per tots els salaris mercantils privats (sm_p), haurien de donar la unitat de l'autosatisfacció de la «polis»:

$$\begin{array}{l} \text{(realitat)} \quad \text{(moneda} \\ \quad \quad \quad \text{abstracta)} \\ \frac{S_P}{S_{H_p}} = \frac{Pvm}{sm_p} = \text{¿1?} \\ \text{(Fórmula 4.35).} \end{array}$$

Els ulls astorats dels sacerdots banquers veieren experimentalment que la producció, gairebé sempre, era superior a la hisenda. Gairebé sempre, apareixia un «plus», un «factor residual», un «excedent de producció» inesperat. El total poder de venda de mercaderies produïdes, (pvm) era més gran que el total poder de compra privat (sm_p):

$$\frac{S_P}{S_{H_p}} = \frac{Pvm}{sm_p} > 1 \quad \text{(Fórmula 4.36).}$$

I començaren a apropiarse de la diferència ($pvm - sm_p$) com veurem a 4.8⁸⁰.

Mentre el comerç, la producció, el consum, la cultura s'acceleren. S'inventa l'aigua règia –mescla d'àcid clorhídric i àcid nítric– i la pedra de toc que permeten determinar el títol, llei o barreja dels diferents metalls i, en especial, de l'or, la plata i el coure.

80 Pàgina 219.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

També per aquest temps s'inventa la balança de precisió que permet pesar. Del llatí «pendere», «penjar», surt el freqüentatiu «pensare», «pensar» i d'ell «pesare», «pesa». Perquè cal fer més d'una pesada per eliminar errors deguts a la construcció de la balança. Recordem també que «pensar» és «pesar» amb èmfasi. I s'ha fet servir per a un procés mental especial que descriurem en el paràgraf següent.

Els dos invents preparen la invenció immediata de la moneda concreta anònima.

4.6. LA MONEDA ANÒNIMA.

- La invenció de la moneda anònima
- Característiques de la moneda anònima.
- Les religions.
- El racionalisme.

Entre -2700 i -2300 aproximadament ocorregué una mutació històrica transcendental, que tanmateix, ha passat desapercebuda en la comú interpretació tradicional de la història. Es tracta de l'invent màgic de la moneda metàl·lica, forçosament anònima, d'ús general en cada país (tot i que no ha estat mai d'ús entre banquers, com veurem).

La llegenda d'aquest invent que encapçala la terrible era que encara vivim en els nostres dies diu així:

Sargó I, rei d'Accad⁸¹ era, de fet, un reietó d'una de tantes ciutats-imperi com poblaven la Mesopotàmia. Ell volia prendre les ciutats veïnes, però les muralles eren inexpugnables. La guàrdia de cada ciutat vigilava les portes de dia i les tancava al menor indici d'atac. De nit les portes eren sempre tancades. Intentà comprar els guàrdies porters amb l'atractiva mercaderia de l'or. Però aquests guàrdies no acceptaven cap entrega mercantil d'amagat del propi temple. Si la transacció no era pagada i revalidada, de què li valdria? Als pocs dies Sargó podia reclamar-los l'or donat.

Però un dia, els espies de Sargó en la ciutat veïna convenceren el porter d'acceptar l'or contra factura-xec pública a entregar pel temple de la pròpia ciutat, però al dia següent quan la ciutat ja hauria caigut en mans de Sargó. Aquella nit, el porter traí la seva pròpia ciutat i obrí les portes de la muralla a l'exèrcit emboscacat del rei Sargó I d'Accad. A l'endemà, Sargó no donà cap factura-xec. El porter traïdor no fou molestacat. Es feu ric de la nit al dia. El seu exemple s'escampà per les ciutats veïnes. I els porters traïdors es multiplicaren com les mosques. El resultat fou doble. D'una banda, començà a circular el diner sense fra-xec, i d'altra, van anar caient per traïció comprada, una a una, les ciutats imperi de la Mesopotàmia sota el poder de Sargó I d'Accad que, de petit emperador, es convertí en gran imperialista. La concentració de poder i riquesa que aquesta actuació li ocasionà li permeté de fundar la primera gran capital del primer imperialisme del món: Babilònia, capital del I Imperialisme babilònic del qual ell fou el primer dinasta. Babilònia: símbol universal de totes les corrupcions i prostitucions.

81 Els accadis pertanyen a les migracions nord-sud de semites més antigues que es coneixen. Sembla que els fenicis i cananeus emigraren cap al Sud Oest, a la banda del Mediterrani, i els accadis cap al Sud Est, a la banda de Mesopotàmia poblada pels sumeris.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Ací acaba la llegenda que ens introdueix a l'era de la traïció permanent i irresponsable, ben pagada.

Cal, però, conjeturar el que s'esdevingué en realitat. S'acabaven de descobrir l'aigua règia i la pedra de toc per controlar els aliatges de metalls (or, plata i coure). També s'acabava de descobrir la balança de precisió que permetia pesar els metalls amb gran aproximació. Els metalls preciosos eren escassos, llur preu era alt per a poques quantitats. En la permuta, poc or compensava de moltes mercaderies. L'or no es deteriorava amb el temps. Era quelcom de concret i tangible, una autèntica mercaderia enfront de l'«abstracció» d'una moneda que exigia «fe». I a més a més tenia una llüissor encisadora... D'altra banda, el comerç explotà. Era tan accelerat el moviment de mercaderies, que els escribes no donaven abast a estendre les corresponents fra-xecs, ni els comptables i banquers dels temples a controlar la comptabilitat general i la consegüent direcció econòmica exacta: basada en l'anotació d'element per element.

Les aigües torrencials del comerç rebentaren totes les rescloses. Els subtils i intel·ligentíssims mercaders semites inventaren a fins d'usura oclulta i de profits inconfessables, la primera moneda metàl·lica concreta.

Molt probablement succeí en etapes:

1. Com a primer pas s'inventà l'escala ponderal dels metalls preciosos en brut (pols, engrunes, plaques martellejades, trossos en brut, lingots, etc.) de base 6:1 òbol = 1/60 sicles, 1 sicle = 1/60 talents, 1 talent = 1/60 mines.
2. Amb el mateix fi s'empren les joies (joies-monedes).
3. Aviat també s'usen com a moneda concreta instruments-monedas sagrats: destrals, mitges destrals, trípodas, canelobres, ganivets, etc... dels quals cada temple garanteix, amb efigie

pròpia, pes i títol o llei.

4. Finalment, aproximadament cap al -800 i en el regne de Pèrgam, s'inicia l'ús de moneda encunyada per l'estat, per tant, d'emissió rigorosament oficial. Fins ací, encara s'havia mantingut la iniciativa privada en l'emissió de moneda.

Ja tenim les monedes metàl·liques concretes. Però abans d'extreure'n llur filosofia, cal observar que el diner apareix per a facilitar i racionalitzar el canvi. El diner pot tenir tres funcions:

1. Unitat de compte: com a patró de mesura abstracta per a expressar les valoracions econòmiques de les coses o factors de producció; es tracta d'un concepte estadístic comptable; fou l'única funció exercida pel diner abstracte des dels seus orígens cap al -9000/-8000, fins a la moneda anònima, cap al -2700/-2300. Ací es perd aquesta funció, com veurem.
2. Mitjà de pagament: instrument concret amb què, per llei o costum, es fa efectiu el pagament de les obligacions que no tenen estipulada una altra cosa o factor determinats; aquest concepte funcional «Jurídic» es comença a exercir cap al -2700/-2300 i avui dia encara existeix, però molt reduït a operacions menors («xavalla», «menut», «moneda menuda»).
3. Dipòsit de valor: documents que els subjectes econòmics empen per a guardar poder de compra de fàcil realització.

Aquest tercer concepte funcional del diner, de caire exclusivament «econòmic» s'inicia quan, amb la dinastia Kassita de Babilònia (-2400/-2000) apareixen els primers documents monetaris, escripturals, sense valor intrínsec (extrínsec, «un paper»), per tant que reclamen confiança (fiduciaris) redactats davant homes que donen fe, fefaents (notaris), basats sobre l'anterior moneda concreta, segons escala ponderal de metalls preciosos. Es tracta de les primeres lletres, pagarés, talons, etc. Tot i que aquest darrer instrument s'assembla al primer, perquè

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

retorna a l'abstracció, recordem que aquest darrer exigeix document, mentre que el primer pot ser estrictament mental o abstracte. I en la nova era de moneda concreta, el primer se segueix practicant però només dins del cap dels banquers o en les relacions interbancàries.

Tot aquest maremàgnum monetari empenyé la nova dinastia amorita de Babilònia a posar ordre. Hammurabi, en el seu codi famós, ho intentà sense cap resultat pràctic. És el primer intent de reglamentació bancària... fracassat!

Contràriament a l'emissió concreta (càlculs, peces d'argila, talls en el bastó-compte, factura-xec) de les unitats monetàries abstractes primitives, que funcionaven exclusivament com a unitats de compte, l'emissió de la moneda metàl·lica concreta, que funciona com a mitjà de pagament, i dels documents fiduciaris, que funciona com a dipòsits de valor de compra, són valors abstractats i deslligats de la concreta i singular utilitat objectiva i, de fet, de cada canvi elemental, que prenen un valor en si segons una nova pràctica monetària dinerària deslleial, antisocial, anticientífica, antiresponsable, antieconòmica i antipolítica, com veurem tot seguit. Quan es diu d'aquests dos darrers conceptes funcionals, que són essencialment jurídics i exclusivament econòmics, es palesa la falsedat d'aquestes dues afirmacions. Entrem, doncs, en l'era de les mentides. «Feta la llei, feta la trampa».

Després de les traïcions comprades en les ciutats de Sumer, segueix la confusió del codi d'Hammurabi, la història de Josep, ministre i banquer d'un Faraó hikse (semita-invasor) (Gn, 47, 13-24), etc. La confusió, en el diner anònim, de tots els gèneres, de totes les estructures, de totes les funcions, de totes les organitzacions i institucions, de tots els conflictes socials, una barreja orgiàstica de política i negocis, de justícia i riquesa, de

govern i violència, d'estratègia i espionatge, l'explotació cínica de l'home pobre per l'home ric, la cosificació dinerària de la persona, la idolatria del diner omnicorruptor i la religió de l'èxit plutàrquic, seran la característica dominant i congènita de la nova «civilització», basada en el dinamisme antipolític, antimoral, i antijusticial de la nova moneda.

La primera moneda metàl·lica concreta és forçosament:

1. Anònima, sense responsabilitat, despersonalitzadora, perquè és antidocumentària. Res no queda escrit d'allò que ha passat al mercat. Tots els crims són possibles dins de l'anonimat. Tot es pot comprar i vendre.
2. Uniforme, sense explicar les diferents qualitats que entren en el canvi. És antianalítica. No podem saber què passa en el mercat.
3. Permanent. Després de cada transacció la moneda concreta segueix circulant. Una mateixa moneda serveix per a innombrables canvis. No s'anul·la a cada canvi. No és estàtica, i per tant no permet fer estadístiques quantitatives.

Aquests tres vicis fan que aquesta moneda sigui anticientífica. Per moltes fórmules conjecturals que inventin els economistes o les escoles d'alts estudis empresarials, res no valen si no es poden comprovar amb dades fiables. El mercat, i per consegüent la producció, el consum, i l'economia, des de fa 4500 anys són un túnel negríssim on no es distingeix res. L'economia submergida és més important que l'economia oficial i aquesta també maneja números conjecturals, estimacions, sondeigs, etc. Per exemple, la llei de bronze del salari que diu: «la suma de tots els salaris del món dividida pel nombre d'assalariats només permet una economia de subsistència per a cada assalariat», qui l'ha poguda comprovar

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

experimentalment⁸²? On trobar les factures-xecs de tants salaris, infrasalariis, extrasalaris, salaris sota mà, salaris d'honor, salaris d'endoll, salari de cunyat o de nebot (nepotisme), salaris de crims inconfessables? Els inicis gloriosos de la primera ciència de la humanitat –la ciència de mercat– foren vergonyosament ofegats per aquesta mesura de mercat adulterada que és la moneda concreta metàl·lica, i les altres ciències més tardanes ens porten avui a passejar-nos per la Lluna o a obtenir mostres de Mart mentre ens debatem en la superfície de la Terra en la ignorància més pregona de la ciència elemental de l'home: l'economia.

4. Oficial, a partir del -800. En la pràctica, cada acció desaprensiva d'uns senyors intel·ligents compromet tota la fortuna nacional. Qualsevol crim monetari, dels que descrivim en el capítol 5⁸³, afecta la comunitat completa, que veu «inflat de vent» un diner que ha suat amb el seu treball. Feineta de llestos banquers que, d'altra banda, han sabut conservar sempre i arreu, sota tots els règims, i en tota circumstància, l'anterior moneda oral o escrita de mesura i compte abstracte, eficaç, senzilla, i deslleial per a llur exclusiu i esotèric ús intraprofessional.
5. Escassa i, per tant, «especulativa». Veiem-ne l'astut mecanisme: Si totes les mercaderies, per a poder ser canviades, han de ser mesurades, i si per mesurar les mercaderies només fem servir les mercaderies metàl·liques: or,

82 Llei exposada per Ferdinand Lassalle, amb antecedents a A.R.J. Turgot i T.R. Malthus. Si el salari puja per damunt de la subsistència, augmenta la natalitat, l'oferta de treball i baixen els salaris. Si el salari baixa per sota de la subsistència, les malalties i morts conseqüents provoquen disminució d'oferta de treball i augments de salaris. Aquesta és l'explicació teòrica de la hipotètica llei, però qui l'ha demostrada en la pràctica?

83 Pàgina 255.

plata i coure, és evident que sempre faltarà mercaderia metàl·lica per fer front a les necessitats de mesura d'un mercat mundial en expansió. És absurd reduir la possibilitat de mesura del mercat a unes mercaderies tan restringides. Com hem dit en el capítol anterior, no és cert allò de «Sempre hi haurà pobres entre vosaltres», el cert és que s'ha provocat que «sempre falti moneda entre nosaltres». Cal que el poble entengui, d'una vegada, que cal tanta moneda com béns mercantils i factors de producció existeixin realment. I que això no té res a veure amb les quantitats de metalls existents, petit i ridícul subconjunt del conjunt immens de tots els béns i factors de mercat. Amb aquesta moneda metàl·lica concreta, es firma sentència de fam per a la immensa majoria de la humanitat. Comença una nova era de la fam. I és una fam provocada pel mateix home: «no hi ha diners per comprar allò que l'enginy indefinit de l'home produeix en quantitats sempre creixents». Per posar remei parcial a aquesta escassetat, els banquers no trigaren a inventar la «moneda escriptural-fiduciària», moneda escrita sobre paper però basada en les reserves metàl·liques. Gràcies a ella la circulació monetària es pot veure considerablement ampliada, però resta sempre controlada pel banquer el qual la prodiga en les quantitats que a ell li convé.

Per altra banda, l'escassetat de moneda afavoreix l'avarícia dels poderosos i tots els vicis socials que se'n deriven. Un resultat molt important és que tot augment de la tesorització «d'or i plata», enfront d'un mercat cada dia més productiu, disminueix encara més la disponibilitat de la massa salarial mercantil privada (poder de compra privat per a necessitats immediates) i això augmenta encara més el desequilibri que anomenem escassetat.

Una altra conseqüència de l'escassetat és l'«especulació» o

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

moviment en buit del diner; com més escàs és el diner, més rendible resulta; el diner que es mou en buit genera, evidentment, nous desequilibris, ja que s'evadeix també de contribuir a generar poder de compra privat per als treballadors.

6. Corrupta i corruptora. Etimològicament «Cor-rompedora», «ruptura social». Trenca la societat. Garanteix la impunitat judicial i per tant l'honorabilitat social a qualsevol ric i poderós, prou astut per a pagar, a preu suficient, les necessàries complicitats individuals, professionals i institucionals. D'ací neix el poder il·legítim sobre les persones individuals –pobresa, deshonor, marginació, malaltia i mort– o col·lectives –marginació, pèrdua de drets, opressió, genocidi–. Es comença amb poders de fet –de fet descarat, consumat, de conquesta, de repressió brutal i violenta, o de fet amagat, d'astúcia, de traïció, de confabulació i intriga permanent– i es passa del poder legalista –«Estat de Dret»– al servei incondicional dels guanyadors. L'autoritat, vitalment necessària a tota comunitat vivent activa, és substituïda en autoritarismes estults, imbècils (en llatí «im-baculus», «sense el bastó de comandament») i opressors.

«Poder sobre les persones», en grec, es deia «despotisme» i «tirania».

«Govern responsable dels pobles», «autoritat legítima en acte de comandament social orgànic», en grec, es deia «arquia».

Així, la fecunda etapa imperial política anterior cedeix el seu lloc a la nova etapa imperialista antipolítica. Els imperis són desviats unidimensionalment de llur vocació primera de «fœdus,

federació», de llur vocació primera de moral pràctica, cap a una ambició desmesurada que a partir d'ara es farà possible a les Plutarquies.

Plutarquia vol dir comandament esotèric, subterrani i deslleial dels imperis pel Plutos (déu del diner) cec i malvolent, per la riquesa crematística anònima, irresponsable i impune dels seus crims.

Es tracta d'una nova forma d'imperi viciada en exclusiu profit de petits grups de gent rica i poderosa, hipòcrita sense escrúpols i cínica, desviada de la primera missió imperial de protegir tota els seus membres, i girada a l'explotació de la majoria dels seus propis ciutadans i de la totalitat dels pobles vençuts («provincia»: «perfectament vençuda»). I tot això sota capa de religió, per abús cínic de sacralitat i patriotisme, de moralitat i autoritat, de liberalisme formal i demagògia lliberticida, amb l'ajuda d'una burocràcia omnipotent, irresponsable i corrompuda, i d'uns sistemes militaristes i policíacs que ja no tenen res a veure amb el noble origen i significat imperial i civilitzador de la milícia i de la policia.

I per arrodonir l'opressió, es dóna per part dels poderosos, per primera vegada, la gran batalla ideològica per dominar el poble sense necessitat d'armes. El primer «rentat de cervell»! Diu Erich Fromm a «El dogma de Crist» que, tradicionalment, si els esforços per tenir quieta la gent per mitjà d'exèrcits i policies ha representat un èxit del 20 %, s'ha aconseguit en un 80 % el mateix efecte per la via de la religió. La corrupció és el terreny que necessiten sacerdots i eclesiàstics comprats, per a transformar les primitives màgies llibertàries creatives en una màgia nova, que anomenarem màgia pe(n)sada, productora d'un confusionisme mental deliberat, ambivalències subtils, dicotomies de fàcil maneig retòric, equívocs capaços de crear a voluntat «veritats

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

objectives» i «equivocacions gravíssimes», «ortodòxies miraculoses» i «heterodòxies satàniques», «virtuts excelses», i «pecats mortals». D'això en direm ací –com s'ha dit tradicionalment– simplement «religions». I totes són «vertaderes» o «falses» segons qui té el poder real en la societat considerada.

Les religions no tenen res a veure amb la Sacralitat. Aquesta és la sanció transcendent de qualsevol realitat concreta, interna o externa, únicament per la pròpia consciència personal de l'observador. Tot home porta a dins la sacralitat. Tampoc no es poden confondre amb la creació de la màgia llibertària que són les esglésies: convocacions confederatives a efectes sagrats. Les religions, sempre i arreu, seran «l'opi del poble» i llur existència i missió corruptora només data de la institució de la primera moneda anònima, déu misteriós a qui cal adorar. Aquesta missió consisteix en:

1. Legitimar el poder obscè davant del poble ingenu.
2. Oferir al poble subjugat una evasió espiritualista, moralista, sobrenaturalista, que li faci menysprear, amb virtuós temor, els béns d'aquest món, a ell deliberadament refusats a través de clàssiques i sistemàtiques crisis de superproducció/subconsum, inflació, deflació, austeritat, stagflació, etc.

Amb el concepte de «pecat» els sacerdots més intel·ligents i cíncics de la història inventen l'últim gran «sagrament» sacralista, la confessió dels pecats, per a imposar una por saludable a la gent honrada i poder seleccionar, amb eficàcia evident, els iniciats i futurs sacerdots més cíncics que ells mateixos.

La noció estricta de «déu» no es troba fins després de l'aparició de la moneda anònima. A *Hythologie générale* (p. VIII, Larousse, París), Felix Guirand diu: «Els primers mites que trobem són referents als fenòmens naturals. Són els més abundants i també

els més antics, àdhuc cal considerar-los com anteriors a tota idea religiosa». Levy-Bruhl, en els seus profunds estudis sobre la mentalitat primitiva (Lucien Levy-Bruhl, *L'Âme primitive, la Mentalité primitive, le Surnaturel et la nature dans la mentalité primitive*, París, Alcan), ha demostrat que l'home primitiu no posseeix el sentiment de la divinitat, ans al contrari, la seva vida sencera «es banya, per dir-ho d'alguna manera, en el sobrenatural». Els mites cosmogònics o meteorològics, els referents a la invenció del foc, a l'origen de l'home i a la mort, apareixen de mode uniforme en els pobles més salvatges; en canvi aquells que tenen per objecte les divinitats són extremadament rars. És cert que aquests darrers ocuparan, més endavant, el seu lloc en el sistema de creences, però no cal fer-se il·lusions del caràcter religiós que adoptaran. Els mites que presenten un caràcter realment religiós són de dues classes. Els de la primera s'originen en les pràctiques de culte, ritus de caràcter més aviat màgic que religiós. Més tard seran divinitzats, com ocorre amb l'Agni (foc) i el Soma (herba) vàedics. La segona classe de mites tracta pròpiament dels déus. Són els mites d'elaboració més tardana, que implica una religió completament formada». La paraula «déus» ve de la paraula «dies», «dia» en llatí: idolatria de la llum. La paraula germànica equivalent «gost», «god» vol dir «puresa» (en sànscrit «chud»): idolatria de la virtut. La paraula eslava «bog» vol dir «sort», «fortuna» (en sànscrit «Bhaj»: donar sort i fortuna): potser és la que coincideix més amb la idolatria del diner que fa déus omnipotents d'homes mortals.

Curiosa i interessantíssima l'etimologia del «theos» grec. L'arrel indoeuropea i sànscrita «DHU» vol dir «exhalació d'un producte en ebullició fumejant» i, per extensió: «fervor psíquic», «passió», «ànima». L'equivalent grec és «THUÔ». Vegem-ne els derivats:

«THUIA», en llatí «THYA», en francès «THUYA», és un arbre de fusta incorruptible i molt olorosa.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

«THUMOS», en llatí «THYMUS», en castellà «TOMILLO», en català és «TIMÓ» (farigola).

«THUMAO»: «cremar productes olorosos», «THUS»: «encens».

«THUMIANA», en llatí «THYMIAMA», en castellà i català «TIMIAMA»: «substància olorosa que es cremava en els sacrificis».

De «DHU» segueix en llatí «FU», «fumar», «fum»...

Del llatí «FIMUS» surt el català «FEM».

Del llatí «FEBRUO» significa «purificar amb perfums olorosos», origen de «FEBRIS», «febre» i de «FEBRURA» que en català és «temps rúfol».

De «DH» segueix «B» origen de «BÈSTIA», ésser que té ànima o aroma o alè.

De «DHUBH» segueix el grec «TUPHÔ»: «omplir de fum», i el català «TUF» així com «TIFUS». De «TUPHON» surt el català «TIFÓ»: terbolí de vent.

El grec original «THUÔ» significa «fer fumejar» (la víctima), indirectament (al principi, amb productes olorosos) o directament (després, pel foc)». El substantiu «THUMOS» significa «passió», «ira», «ímpetu», «tempestat interior», «deliri», «esperit», «ment».

Ens podem adonar que «THEOS» és el mot conceptualitzat d'una idolatria buida, lligada a l'acció de cremar substàncies oloroses en els altars inventats i erigits per les màgies pe(n)sades, només possibles a partir de l'invent d'una balança que podia pesar metalls. El concepte significat per la paraula pe(n)sament només

data d'aleshores i només amb Aristòtil (-300), el pe(n)sament màgic antilibertari i confusionari (tant els fenòmens materials com els noümens espirituals, reals i concrets són impesables i impensables) lentament ha estat substituït pel pe(n)sament logístic (es pesen i es pensen els conceptes abstractes amb contingut en l'analítica i sense contingut com a formes pures en la Logística o Formàtica).

Entrem, doncs, en la fase naixent de les «religions», instruments d'opressió dels poderosos d'aquest món per la moneda anònima. La paraula «religió» és una paraula sense etimologia coneguda i cal malfiar-se de les paraules sense origen definit. Les religions neixen després que els pobles urbans han après a pe(n)sar les paraules. Aquesta mena de màgia tan estesa des d'aleshores fins als nostres dies resulta inadmissible perquè juga, –sense cap rigor possible i, sovint, amb cinisme–, amb la riquíssima multivocitat o pluralitat de significats de les paraules corrents.

La poesia, la literatura, la mitologia, les faules sagrades, les descripcions d'estats místics, les teologies, tenen sentit si no se les pren «al peu de la lletra», ans se les endevina i capta «al peu de l'esperit». En canvi, la màgia pe(n)sada genera religions fanàtiques, dogmàtiques, moralistes, canòniques, ritualistes cruels perseguidores de totes les anteriors matrius màgiques llibertàries les quals, desgraciadament, amb tanta persecució, també s'han corromput. S'han tornat tan exacerbadament pe(n)sadores de les seves pròpies, paraules, abans tan lliures, com les religions que les persegueien. Parlem dels orientalismes, esoterismes, naturoteràpies, espiritismes, curanderismes, ocultismes, bruixeries, astrologies, alquímies, demonismes, hermetismes, teosofies, ateïsmes, etc. Religions i antireligions han resultat un desgraciat lot de desgràcies humanes que ens ha tocat en sort en la tómbola de la història, amb clar abús d'una sacralitat autèntica i profundament consubstancial amb l'home, puix ella és el crit

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

sempre sorpresiu, singular, bell, bo, ètic de la nostra consciència personal.

Cal no confondre el «déu» de les religions amb «aquell», «ell», «el que és», el «Pare», l'«Altre», «l'innominable», «l'inefable», «la Matriu Universal», «l'infinit», «l'absolut», «la consciència còsmica», «la sorpresa permanent», «l'oceà primitiu», «Team» o «Tiamut», «Xiva», «Adonis», «Tommuz», «Adonai», «Aton»... de la sacralitat primitiva pura i de la màgia llibertària subseqüent. No hi ha comparació possible entre la majestàtica crueltat dels déus dels sacerdots d'Ammon i l'exultant llibertat de la sacralitat i màgia d'Akhenaton. No es pot mai confondre el turment de l'esperit que representaven les pràctiques farisaiques, amb el «tot us és permès» (Lc 6,12 i 10,23) del fariseu convertit que es deia Pau de Tars o, més encara, amb aquell Jesús que deia «el dissabte està fet per a l'home i no l'home per al dissabte» (Mc 2,27). El nostre Origen inefable ens dóna llum, llibertat, creativitat, responsabilitat, felicitat. El «déu» de les religions ens dóna foscor, angoixa, humiliació, turment, repressió, esclavitud, mort.

Però cal anar encara més enllà de la nostra crítica d'aquesta era. Hi ha una màgia pe(n)sada condemnable que no sembla «religió» i que anomenarem «racionalisme», el primer dels quals fou el dels sofistes grecs, contra els quals lluitaren Sòcrates i Plató. Per una carambola de la geografia i de la història, Grècia, per un temps, se salvà de caure sota l'urpa d'algun gegant imperialista. Petites repúbliques conserven una certa democràcia i llibertat de pensament. Neixen escoles com l'eleàtica que, en comptes d'entretenir-se en cosmogonies basades en els déus, estudien l'origen material del nostre univers. Ja Homer en les seves epopeies es riu dissimuladament dels déus.

Aquest principi de científisme és aprofitat pels sofistes per fer «volar coloms». Juguen amb les paraules sense cap esforç de

precisar-ne el sentit, i acaben demostrant-ho tot i tot el contrari de tot. Així es guanyen la vida, entrenant polítics i advocats a defensar convincentment les coses més indefensables. Així s'inventa la retòrica.

Sòcrates en canvi –en comptes d'ésser un vividor de la raó– fou matat per ateu i immoral.

Amb Plató i Aristòtil torna el rigor de la preparació de la logística. Amb el prestigi d'Aristòtil i amb la supeditació de Grècia primer a l'imperialisme macedònic i després a l'imperialisme romà, apareix la gran decadència hel·lenística, amb tota mena d'elucubracions perllongades en l'Edat Mitjana amb els escolasticismes. De tot això se'n diu «metafísica», «filosofia». I és antimetafísica i filosofística. L'exemple clàssic és el bizantinisme. Si avui dia perduren les religions, també perduren aquestes religions de segona categoria que són els grans sistemes filosofistes.

Il·lustració 15: Plató i Aristòtil a l'Escola d'Atenes, per Rafael.

Font: Wikimèdia Commons.

Darrerament, des del Renaixement sobretot, apareix un altre gènere literari: «la descriptiva científica», o com diuen «la ciència descriptiva i classificatòria»: «els vertebrats es divideixen en peixos, amfibis i rèptils, aus i mamífers», «l'elefant té una trompa nassal».

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

La descriptiva és un gènere literari i, per tant, pertany a la màgia llibertària. La col·lecció de descripcions de fenòmens observats és útil i prepara el camí a la ciència rigorosa. Però no solament no és ciència, sinó que quan la ciència arriba a descobrir les peces elementals del tema descrit i reconstrueix el procés natural, pràcticament sempre canvia les descripcions i classificacions heretades de l'etapa precientífica. Dit d'una altra forma, les descripcions i classificacions, els esquemes i les sistematitzacions precientífiques, no són cap dogma per molt «racionals» que semblin, sinó que solen estar sempre equivocades. I només valen com a acumulació i aprofundiment de dades preparatòries de la feina estricta del científic.

En els darrers segles hem estat víctimes del dogmatisme de grans sistemes econòmico-socials venuts com a científics, quan només eren primeres aproximacions prelogístiques a una ciència que encara ha de venir: Es tracta d'aquelles col·leccions, comparacions, sèries i analogies, que hem esmentat en el paràgraf 3, apartat 2, d'aquest mateix capítol⁸⁴, i que es practicaven ja fa -50000/-40000 anys.

Cal, doncs, vigilar i criticar l'allau, encara ben actual, de racionalisme culturalista, d'enorme enginyositat verbalista, d'esquemes i sistemes pseudològics de total ineficàcia que cremen o sacrifiquen el poble. Benvinguda sigui la decadència de les ideologies!

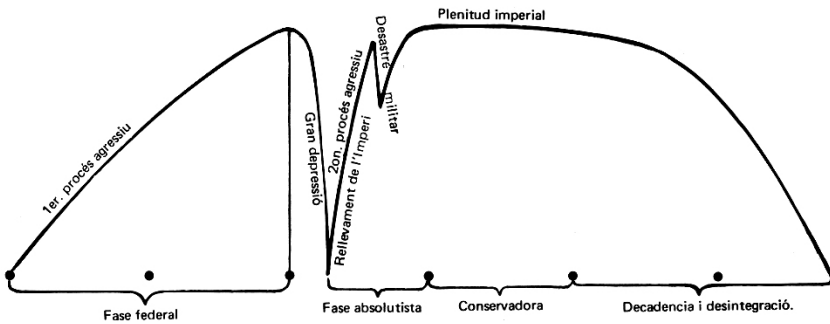
Abans de tancar aquest llarg paràgraf sobre els orígens de la nostra moneda, cal fer justícia sobre un aspecte positiu, progressiu i, fins i tot, revolucionari, del fet de l'aparició dels grans i opressors imperialismes. Aquests monstres inestables fins avui dia, des del primer dia de llur existència inicien una lluita

⁸⁴ Pàgina 140.

desprietada contra el clos tancat i autosatisfet de les anteriors «polis» primitives, de les ciutats-imperi. Aquesta obertura creixent –revolucionària pel fet del seu plantejament mundialista– a totes les cultures del planeta, és obra de les plutarquies enfilades al poder en totes les institucions mercantils i socials dels imperialismes. Les ciutats-imperi eren mercantilment obertes a tot el món conegut i culturalment tancades. Els imperialismes sovint són absurdament tancats al comerç exterior per barreres duaneres rígides i, tanmateix, són ben oberts per les seves guerres de conquesta a les cultures vençudes. Com més triomfants, esdevenen també més efímers en successió apocalíptica i vertiginosa: Mesopotàmia, hittites, Egipte, Assíria, Pèrsia, Macedònia, Roma, Bizanci, els Àrabs, els Mogols, els Turcs, Portugal, Espanya, França, Anglaterra, EUA... Els imperis primers ja obriren les rutes mundials del comerç. Ara, els imperialismes segons obren les rutes mundials a la cultura. A poc a poc, sense voler-ho, moguts per interessos petits, els plutarques van preparant la futura comunitat mundial humana (12.5)⁸⁵.

⁸⁵ Dins de la quarta part no escrita d'aquesta obra.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Gràfic d'un procés imperial

Il·lustració 16: Gràfic genèric dels imperis confeccionat pel filòsof de la història Alexandre Deulofeu.

El filòsof de la història, farmacèutic, químic i polític empordanès Alexandre Deulofeu (1903-1978), tot perfeccionant la labor d'Oswald Spengler (1880-1936) i Arnold Joseph Toynbee (1889-1975), va dissenyar una teoria cíclica dels imperis i de les civilitzacions, anomenada la «Matemàtica de la Història», on ens informa que la vida mitjana de tot imperi dura entre cinc i sis segles. Els imperis se succeeixen dins les anomenades civilitzacions o cultures, cadascuna de les quals genera fins a tres cicles d'uns 1.700 anys cadascun. Per tal que les anades i vingudes del imperis i les civilitzacions no siguin violentes, Alexandre Deulofeu reivindica, com també Lluís Maria Xirinacs i Agustí Chalaux, la confederació mundial de nacions lliures, amb les seves respectives confederacions continentals, la qual cosa permet acabar amb les guerres entre els diferents pobles, assolint així la pau mundial. El gràfic ha estat extret del llibre d'Alexandre Deulofeu «Naixement, grandesa i mort de les civilitzacions», pàgina 160 bis. Imatge gentilesa d'en Juli Gutiérrez Deulofeu, nét per via materna d'Alexandre Deulofeu.

4.7. INVENCIO I EXVENCIO DE DINERS.

- El bé comú mercantil.
- Alguns factors que expliquen el bé comú.
- Mecanisme de la invenció i exvenció de diners.

Recordarà el lector que, en el paràgraf 5 d'aquest mateix capítol⁸⁶, els sacerdots banquers, ja abans de la implantació de la moneda anònima, havien fet un gran descobriment: la producció real venuda en el mercat (P) resultava superior als pagaments dels factors privats de producció o salaris de la hisenda privada (H_p) (cfr. Fórmula 4.36, pàgina 182):

$$P > H_p \text{ d'on } \frac{P}{H_p} > 1 \quad (\text{Fórmula 4.37}).$$

La sorpresa els deixa meravellats. La comptabilitat exacta permetia de provar l'existència d'aquest superàvit misteriós i inesperat, i permetia definir-ne la quantitat precisa.

Potser no calia sorprendre's tant. Recordem que en el paràgraf primer d'aquest capítol⁸⁷, on l'economia era comunitària i no hi havia canvis de mercat, tot el progrés de la humanitat recolzava en un continuat augment de producció (Δ_p) que no es consumia primer genèticament, després socialment i, després, per l'estalvi-capital (Fórmula 4.7, pàgina 127). Vegeu l'esquema adjunt número 1, pàgina 203.

⁸⁶ Pàgina 171.

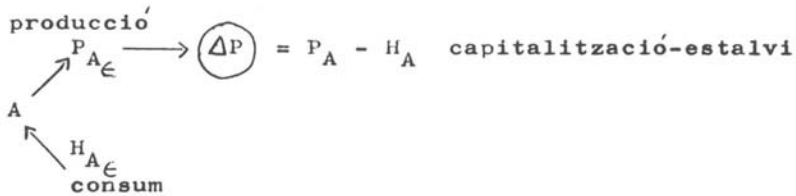
⁸⁷ Pàgina 119.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

ESQUEMA D'ANÀLISI DE CIRCULACIÓ ECONÒMICA EN TRES SISTEMES HISTÒRICS.

1. Sistema d'economia sense canvi:

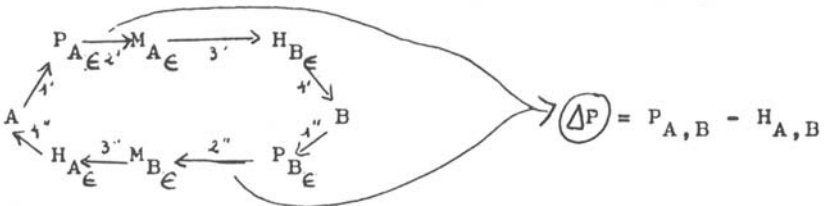
$P_A/H_A = 1$, vegeu Fórmula 4.9, pàgina 128:

Dibuix 1: Sistema d'economia sense diner.

2. Sistema mercant o de permuta simple:

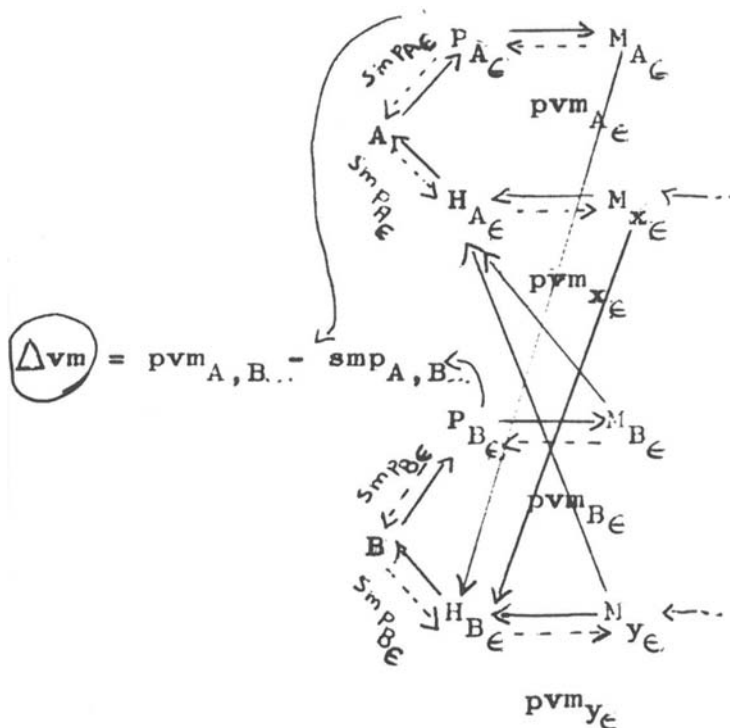
$M_A/M_B = 1$, vegeu Fórmula 4.19, pàgina 163:

Dibuix 2: Sistema mercant o de permuta simple.

3. Sistema mercantil o de canvi amb moneda:

$M_A/pvm_A + M_B/pvm_B = 2$, vegeu Fórmula 4.31, pàgina 175:

Dibuix 3: Sistema mercantil o de canvi amb moneda.

A, B, x, y: Unitats de producció amb tots els seus factors de producció (capital, empresa, treball i invent).

$P_{A\epsilon}$, $P_{B\epsilon}$: Productes elementals obtinguts per les unitats de producció: A, B..., x, y.

$M_{A\epsilon}$, $M_{B\epsilon}$, $M_{x\epsilon}$, $M_{y\epsilon}$: Productes venuts al

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

mercat o mercaderies procedents de les unitats de producció A, B... x, y.

H_{A_E} , H_{B_E} : Mercaderies adquirides, destinades a inversió o a consum per part de les unitats de producció A, B... x, y.

pvm_{A_E} , pvm_{B_E} , pvm_{x_E} , pvm_{y_E} : preus de venda mercantils segons canvi elemental de mercaderies produïdes per A, B... x, y.

smp_{A_E} , smp_{B_E} ... smp_{x_E} , smp_{y_E} : salaris mercantils privats segons canvi elemental de producció feta per A, B... x, y.

→ fletxa contínua: transacció real.

⋯→ fletxa de punts: transacció monetària abstracta.

La permuta, que operava a partir de l'aparició del mercat, encara sense moneda, donà la gran prosperitat de les confederacions de tòtems comandades per vells, dels clans comandats per matriarques i de les tribus comandades per patriarques (paràgraf 3 d'aquest capítol)⁸⁸. Això no es reflecteix en les fórmules perquè s'han atomitzat en canvis elementals de mercaderies. Vegeu, tanmateix, el número 2 de l'esquema adjunt⁸⁹.

Tant en un cas com en l'altre, la inexistència de moneda com a unitat de mesura, fa que no es pugui quantificar l'excedent. Però la producció sobrant genera una gran acumulació que es veu a simple vista:

$$P > H_p, P - H_p = \Delta_p \text{ (Fórmula 4.38).}$$

⁸⁸ Pàgina 133.

⁸⁹ Pàgina 203.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Després, amb la moneda racional (paràgraf 4 d'aquest capítol)⁹⁰ i amb la comptabilitat exhaustiva (paràgraf 5 d'aquest capítol)⁹¹ apareix la producció elemental (P_E) o mercaderia elemental (MA) mesurada per una quantitat determinada (n') d'unitats monetàries (u) que determinen el preu de venda mercantil elemental (pvm_E).

Segons Fórmula 4.31, pàgina 175 de:

$$\frac{P_E}{n'u} = 1$$

Se segueix $P_E = n'u$

Que equival, segons Fórmula 4.33 de la pàgina 181, a:

$$P_E = n'u = pvm_E$$

Si en comptes de tractar de mercaderies (MA_E) produïdes (P_E) partim de factors de producció (Capitals, empreses, treball o invent) pagats per hisenda (H_E) obtenim:

$$\frac{H_E}{n''u} = 1 \rightarrow H_E = n''u = smp \text{ (Fórmula 4.39).}$$

que és el salari mercantil privat elementalitzat.

90 Pàgina 156.

91 Pàgina 171.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

A partir d'ací, restant de la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de preus de venda elemental (pvm_E) la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de salaris mercantils elementals privats (smp_E) apareix quantificat el superàvit sorprenent que descobriren els primers sacerdots banquers:

$$\left. \begin{array}{l} P_{total} = \sum_{\alpha\omega} pvm_E = pvm \\ H_{ptotal} = \sum_{\alpha\omega} smp_E = smp \end{array} \right\} P_t - H_{pt} = pvm - smp = \Delta vm$$

(Fórmula 4.40).

« Δvm » és aquest increment de valor mercantil base del progrés de la humanitat, computable a partir de la moneda racional, unitat de mesura i compte abstracte. Vegeu el número 3 de l'esquema adjunt.

El lector potser estarà intrigat perquè parlem contínuament de producció a seques i, en canvi, quan parlem d'hisenda insistim sempre en afegir «privada». Per explicar això, cal veure que en l'origen existí un «bé comú primer», únic bé existent. No existia la propietat privada. Tot era comunitari, de la nació (paràgraf 1)⁹². Després hem vist com naixia «la propietat privada» (paràgraf 2)⁹³ i com, a poc a poc, anava creixent i finalment com, pràcticament, suplantava la comunitària. (Vegeu la conclusió 9 de la crítica de la invenció de la moneda en el capítol 4)⁹⁴.

Però aprofundint en la història de l'evolució de l'utilitarisme humà, es va veient que existeix un moviment dialèctic entre bé comú i bé privat que escapà al gran dialèctic que era Karl Marx, com també se li escaparen les arrels originals d'allò que ell anomenava «el misteri de l'acumulació primitiva».

92 Pàgina 119.

93 Pàgina 130.

94 Pàgina 170.

Després que el bé privat venç el bé comú primer, apareix una font inesperada de bé comú que anomenarem «bé comú segon», i és precisament aquest superàvit permanent, aquest increment de producció, aquest «plus» de valor mercantil, que quantificaren per primera vegada els sacerdots-banquers segurament sumeris.

Cabalment, el títol de la 2a part⁹⁵ d'aquest llibre «el fil d'Ariadna» fa al·lusió al descobriment del desllorigador del «Laberint» on s'ha ficat la humanitat. I davant del gran interrogant plantejat en la primera part, el capítol 4.1⁹⁶ de la 2a part diu que «responen els antics sacerdots-banquers» i responen «amb una esotèrica hipòtesi de treball». És esotèrica perquè la descobriren a l'ombra dels passadissos dels temples de parets gruixudes i finestres petites, lluny dels ulls dels treballadors, dels comerciants, i per obra d'una comptabilitat del conjunt de l'economia de la «polis» que resultava indesxifrabla per al poble senzill. Era un misteri per a iniciats. Era cosa de «savis».

És una hipòtesi de treball que diu: «En un conjunt econòmic l'oferta de mercaderies produïdes és superior al que costa de produir-les privadament».

I és «parcialment experimentada» perquè només es pogué experimentar a escala de «polis». I l'experiment cessà, tan bon punt s'introduí la moneda anònima que no pot comptabilitzar la compra o venda de crims i suborns, els salaris subrepticis i de «sotataulell» dels aprofitats, situats, poderosos, violents, etc.

Tanmateix, aquest bé comú segon o excedent de mercat, només es pot comptabilitzar en el mercat i si circula moneda racional. Però en el mercat només es fan transaccions privades. Si més no

95 Pàgina 115.

96 Pàgina 119.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

aparentment, tant la producció (P) com la hisenda (H), tant la mesura de la producció que és la suma dels preus de venda mercantil (pvm), com la mesura dels factors de producció que és la suma dels salaris mercantils entregats (sm) són privats.

Per això parlem de salaris mercantils privats (sm_p) o d'hisenda privada (H_p).

Però, per què no parlem de preus de venda mercantil privats (pvm_p) o de producció privada (P_p)?

Per explicar això cal ampliar la hipòtesi: «Si hi ha més producció-venda en el mercat privat que despeses salarials per pagar-ne els factors de producció, la diferència és una hisenda comunitària (H_k) o uns salaris socials (ss) i no privats, perquè l'excés de producció venuda en el mercat privat no és degut a l'esforç productiu dels factors privats de producció, sinó a uns misteriosos factors públics o comunitaris de producció que augmenten la producció privada, des de dintre d'ella mateixa, amb una producció comunitària ($P_k = H_k$) equivalent a la hisenda comunitària però indestriable directament de la privada per via comptable».

Aquesta és la raó per la qual parlem de producció venuda en el mercat privat; no gosem parlar de producció privada (P_p).

El càlcul es faria així:

1. Producció total (P) mesurada per la suma de tots els preus de venda mercantil elementals.
2. Hisenda privada (H_p) mesurada per la suma de tots els salaris mercantils elementals.

3. Hipòtesi de treball: ($\frac{P}{H_p} > 1$) la relació entre 1 i 2 és més gran que 1, o bé: la producció és més gran que la hisenda privada.
4. Hisenda comunitària (H_k) igual a la diferència entre 1 i 2 ($P - H_p$).
5. Producció comunitària (P_k) igual a hisenda comunitària.
6. Producció privada (P_p) igual a Producció total (P) menys Producció comunitària (P_k) o bé igual a Hisenda privada (H_p).

$$\frac{P}{H_p} > 1 \rightarrow \frac{P}{H_p + \left(\frac{P - H_p}{H_k}\right)} = 1 \rightarrow \frac{\overbrace{P_p + P_k}^P}{H_p + H_k} = 1$$

(Fórmula 4.41).

Exemple:

Es poden vendre mercaderies per valor de 100 unitats monetàries. S'han pagat tots els salaris privats per valor de 80 unitats monetàries. Els salaris socials són d'un valor de $100 - 80 = 20$ unitats monetàries. Per consegüent, de la total producció es pot conjecturar que l'esforç privat directe és valorable en 80 i s'hi ha afegit el «misteriós esforç comunitari» per valor de 20.

Una pregunta que no admet espera és: Quins són aquests factors comunitaris de producció tan misteriosos que augmenten el valor de la producció privada, des de dintre d'ella mateixa, sense cap mèrit per part dels productors privats? Quina és aquesta fada meravellosa que fa més riques les obres dels treballadors sense cap esforç per part d'ells?

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Un exemple ho aclarirà: un home desconegut del Neolític descobrí la roda. Abans, la producció de transport i d'altres mercaderies innombrables era més onerosa, més cara. Després, tot anà «sobre rodes». La roda és un gran invent que millora immensament la producció. Però, qui paga royaltys o regalies a l'inventor de la roda? La roda és un bé comú que pertany, des de mil·lennis, a tota la humanitat, que se'n beneficien sense esforç dels treballadors, capitals, empreses i invents posteriors a la invenció de la roda. La roda produeix contínuament per a nosaltres, sense cobrar res. Juntament amb la roda podem posar tots els altres avenços tècnics i invents de domini públic. També cal afegir-hi la cultura acumulada, les llibertats concretes esdevingudes patrimoni indiscutible, la pau civil i la pau estrangera, l'existència mantinguda d'autoritats competents, prudents, responsables, i fomentadores del bé comú i de les llibertats concretes, la tolerància religiosa, l'exercici equànim de la confederació, la salut i la higiene, la satisfacció sexual, les incomptables i acumulatives instal·lacions de domini públic, etc. Ho podríem resumir en «el treball dels morts» que no el poden cobrar. Com que cada vegada hi ha més morts que ens fan hereus col·lectivament, cada vegada els vius som més rics. Cada vegada els morts treballen més i els rics menys. Assimptòticament tendeix a desaparèixer la necessitat de treballar dels vius. És un dels signes inequívocs del nostre temps.

Segons economistes nord-americans, als Estats Units amb llurs circumstàncies la relació entre els factors «vius» de producció i els factors «morts» s'estima:

$$\frac{H_p}{H_k} = \frac{45}{55} \quad (!!!) \text{ (Fórmula 4.42).}$$

amb tendència a l'augment del denominador. Just serà que els

beneficis que se'n derivin no siguin per a lucre particular sinó que esdevinguin salaris socials (ss) o hisenda comunitària (H_k): bé comú segon.

És d'aquí d'on han de sortir les misses! I això no és cap sopar de duro! I d'ací eixirà la solució per finançar vocacions de llibertat i per suprimir la pobresa, inseguretat i marginació (salaris socials financers: ssf)! (2.3)⁹⁷. Sense tocar ni els sous dels obrers, ni els interessos del capital, ni els beneficis de les empreses, ni les regalies dels invents! Sense posar impostos! D'ací eixirà la solució per acreditar les empreses productives que dinamitzin l'economia i això donarà més guany a tots els qui cerquen la riquesa per la via honesta de més i millor produir! (Salaris socials crediticis: ssc) (2.2)⁹⁸.

Potser el lector ha quedat atordit amb aquesta explosió d'admiracions. Que no s'espanti el lector. Tal volta li caldrà rellegir les, potser, excessivament atapeïdes pàgines anteriors. De tota manera, aquestes conclusions, normalment triomfalistes, seran deixades rigorosament més endavant.

Tirem una mica endavant en la història.

Els sacerdots-banquers veieren com s'acumulava la producció que no es venia per manca de poder de compra, i es llançaren a inventar diner, amb una imaginació creadora abundant a causa de l'acumulació mil·lenària de sabers cada vegada més difícilment popularitzables en les condicions socials de llur temps.

L'esperit creatiu dels sacerdots-banquers els feu comprendre ràpidament que –perquè les coses rutillessin– calia equiparar, fer

97 Pàgina 85.

98 Pàgina 79.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

equivalents, en la proporció més exacta possible (des d'un punt de vista intuïtiu, a partir de la moneda anònima).

- D'una banda el total poder de venda-preu mercantil,
- i d'altra banda, el total poder de compra salari mercantil del qual:
 - a) el poder de compra salari mercantil privat només n'era una part.
 - b) i un poder de compra, inventat per ells, podria ser-ne el complement comunitari autoequilibrador.

Recordem les conclusions de la llibreta amagada del banquer Finaly (1.1)⁹⁹:

1. Deslligar la moneda de l'or.
2. Racionalitzar la moneda.

En tota la història, a partir del descobriment suara ressenyat, els banquers i altres han inventat diners deslligats d'or i de mercaderia: la popular «màquina de fer diners». El problema rau en quant de diner cal inventar per tal que les coses rutllin.

⁹⁹ Pàgina 45.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Si és certa la hipòtesi, cal inventar exactament: $H_k = P - H_p$. Si la producció és de 100 i els salaris privats s'enduen 80, se'n poden inventar aproximadament 20. Si s'inventa 20 i es reparteix adequadament per a fomentar el crèdit a les empreses i les finances o poder de compra, sobretot dels més necessitats, no hi haurà ni inflació ni deflació:

$$\frac{P}{H_p + H_k} = \frac{100u}{80u + 20u} = 1 \quad (\text{Fórmula 4.43}).$$

Si un banquer prudent inventava només 15 unitats de moneda:

$$\frac{100u}{80u + 15u} = \frac{100u}{95u} = 1,05 \quad (\text{Fórmula 4.44}).$$

el resultat era excés de productes per manca de poder adquisitiu, baixa de preus, retracció de la producció per rebaixar-se a 95u, augment d'interessos bancaris i per tant deflació.

Si un banquer agosarat inventava 25 unitats de moneda:

$$\frac{100u}{80u + 25u} = \frac{100u}{105u} = 0,95 \quad (\text{Fórmula 4.45}).$$

el resultat era manca de productes per excés de poder adquisitiu, pujada de preus, augment de la producció per a pujar-la a 105u, baixa d'interessos bancaris¹⁰⁰, i per tant inflació.

Els entesos diuen que una mica d'inflació (0,96 – 0,99) dóna una «febreta» estimuladora del mercat, de la producció de l'economia.

100Malgrat la baixa dels interessos, el banquer agosarat guanya més perquè maneja més quantitat de diners.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Quan el Sacerdot-banquer s'ha passat de rosca i ha inventat massa diners, caldrà que els exventi. Si s'ha excedit en la creació, cal que realitzi detracció o disminueixi la creació o faci congelació parcial i inversió en sectors deprimits.

La creació de diner exactament adequada a l'excés de producció no solament no és un frau, ni genera inflació, sinó que és un acte de justícia econòmica i una necessitat de mercat.

Ara ja sabem quant de diner cal inventar. Però, com s'inventa el diner? Un exemple, simplificat a un sol banc, ho aclarirà. (El diner subratllat no és real, és inventat).

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

		C/C de sabaters en el banc x			C/C d'adobers en el banc x			C/C d'interessos del banc x			C/C de caixa del banc		
		D	H	S	D	H	S	D	H	S	D	H	S
1 gener	El banquer té 50.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-
1 gener	Banquer presta 100 a sabaters. Condicions: a) tenir C/C en el seu banc. b) proveir-se als adobers N, que tenen C/C en el seu banc.	-	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 gener	Sabaters compren 100 de cuir als adobers N.	100	-	0	-	100	100	-	-	-	-	-	-
1 febrer	Adobers paguen als seus proveïdors exteriors 50 i els queden 50 de guany. Les exteriors les fa efectives el banc.	-	-	-	50	-	50	-	-	-	50	-	-
1 juliol	Sabaters han fet sabates amb 100 de cuir i les han venudes a 150.	-	150	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 juliol	Sabaters tornen el préstec al 20 % anual.	110	-	40 (de les 100 inventes)	-	-	-	-	10	10 (de les 100 inventes)	-	100	-
1 juliol	Banc fa efectives si cal les 50 imaginàries dels adobers.	-	-	-	-	-	50 (de les 100 inventes)	-	-	-	50	-	-

Els sabaters han fet 40, els adobers han fet 50, el banc té 50 + 10, 50 de caixa i 10 d'interessos (el capital de 50 li ha rendit el 20 % en un semestre o el 40 % anual), s'han dinamitzat el ram de sabaters, el d'adobers i el dels seus proveïdors exteriors i el poble

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

té sabates. El diner subratllat, inventat, apareix i desapareix substituït pel diner real (no subratllat) suat amb penes i fatigues. El procés, doncs, de creació de diner consisteix en l'extensió del passiu de caràcter monetari del sistema bancari, fonamentalment mitjançant préstecs o inversions. Si amb aquests préstecs o inversions creats no es transfereixen fons a entitats exteriors al conjunt del sistema, el passiu del conjunt no augmenta. El diner creat seguirà existint, en tant no es cancel·lin els crèdits o inversions que col·lectivament els originen. També es pot crear diner per la via de l'assignació financera. Aquest diner no es torna. No és un crèdit a cancel·lar. No desapareix mai. El passiu creat és a fons perdut.

Hi havia un pagès de les terres de Lleida que es va instal·lar a Cornellà. Es féu imprimir uns «vals» de paper, per comprar vi a la seva botiga, amb el valor imprès d'un duro. I passà, porta per porta, a visitar les famílies de Cornellà. Els venia els vals de duro a quatre pessetes. Ell anava dient: «venc duros a quatre pessetes». I així es feu popularíssim. Col·locà molts vals. Reuní una petita fortuna. Comprà vi a Lleida a l'engròs. Pagà al comptat rabiós. En aquestes condicions li feren un preu especialíssim. Pogué recuperar fàcilment el 25 % regalat i venia en tals quantitats que s'enriquí de pressa. Després comprà terrenys a Lleida. Intentà fer una agricultura tan revolucionària com ho havia estat el seu comerç. Els altres pagesos no ho saberen encaixar i un dia aparegué mort en un rec.

Però era un home que sabia com s'inventa el diner!

Il·lustració 17: Fotografia del pagès ecològic Josep Pàmies en ple conreu.

En aquesta edició, hi ha pagesos que empren el seu enginy per difondre formes de conreu més ecològiques i innovadores, millorant el rendiment dels conreus, afavorint la salut dels consumidors, de l'entorn i també d'ells mateixos. Segons els experts Frances Moore Lappé, Joseph Collins, Peter Rosset i Luis Esparza, autors del llibre «World hunger: Twelve Myths» («Fam mundial: Dotze mites»), editat en castellà («Doce Mitos sobre el hambre») per Icària, la pagesia ecològica de petita explotació, amb barreja de conreus i compartint recursos entre agricultors, rendeix molt més que la basada en latifundis, emprant transgènics i tractada amb agroquímics, i seria capaç de produir prou aliments per a una humanitat molt més nombrosa que l'actual. Fotografia gentilisa de Dolors Roma, Josep Pàmies i Dolça Revolució de les Plantes Medicinals.

4.8. APROPIACIÓ DE LA PLUSVÀLUA COMUNITÀRIA.

- Josep i el Faraó.
- La gran estafa.

Lectura bíblica amb comentaris picants. Gènesi, capítol 41:

- verset 44: «El Faraó digué a Josep: jo sóc el Faraó, però sense el teu permís ningú no aixecarà la mà ni el peu a tot el país d'Egipte».

Tot el text que citarem és segurament el nucli més autèntic datat de -1700, o -1600, a l'entorn del qual, un redactor tardà ha teixit la novel·la de Josep i els seus germans. És el temps de la invasió victoriosa d'Egipte pels pobles pastors, hicses, predominantment semites. Hi ha testificat un Faraó anomenat Josef-el i un altre, Jacob-el. Ací se simula que Josep no és més que un lloctinent. Perquè l'Egipte, per als jueus, és un lloc de depravació. No és edificat un Faraó d'Egipte que sigui jueu. Però cal lloar la «saviesa» de Josep. En realitat, com ja hem dit a 4.4 (conclusió... crítica 9)¹⁰¹ l'Estat no és el servidor del «bé comú» que s'ha extingit. Ací veurem quanta veritat és que l'Estat defensa uns béns superprivats: els de la casta o grup dominant. Josep, aparent lloctinent del Faraó, és realment un autèntic «banquer central» que, tot fent créixer les economies del «banc central», es cobrarà les seves comissions sense ni saber-ho el cap de l'Estat.

101Pàgina 170.

Això passa en els països de banca estatalitzada. La classe dels banquers és l'autèntica classe opressiva des de fa 4500 anys. Marx atia l'odi dels treballadors contra els empresaris. S'equivocà. Ja se'n queixà el gran industrial Henry Ford en el seu llibre «El Jueu Internacional».

- verset 46: «Després Josep va sortir de la presència del Faraó i va recórrer tot el país d'Egipte».

Josep, intel·ligent, no es deixa portar per apriorismes o per idealismes, resultat freqüent de l'embriaguesa del poder. Té el cap clar. Cerca informació, segurament mal quantificada perquè ja era vigent la moneda anònima. Intuïtivament descobreix l'augment espectacular de producció. O potser, malpensant, es tracta d'una fabricació de sobreproducció mitjançant un fre dràstic de la invenció de diner.

- verset 47: «Durant els set anys d'abundància la terra va produir amb profusió».

La situació de sobreproducció espontània o d'fracapacitat de compra provocada descriu una situació deflacionària clara: més producció que consum.

- verset 48: «I ell va aplegar tots els queviures dels set anys d'abundància que hi hagué al país d'Egipte i diposità els queviures a les ciutats, col·locant a cada població els queviures dels camps del voltant».

Apareix ací el quadre de l'imperialisme del Faraó sobre totes les «polis» (a Egipte en deien «nomos»). Es veu

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

també com cada «polis» controlava un «municipi» agrícola del que era el centre. El temple de cada «polis» era el magatzem de tots els productes del camp. Això s'ha vist confirmat pel grandios temple-magatzem de Cnossos, centre de l'illa de Creta.

- verset 49: «Josep va emmagatzemar el blat com la sorra del mar en tal quantitat que renunciaren a fer-ne el compte, ja que ultrapassava tota mesura».

No «aplegà» el blat així asèpticament. Senzillament el comprà amb diner inventat –l'estat és fort– a base d'apuntar un número «encerclat» en uns comptes corrents, que obria en cada temple a favor dels pagesos del territori de la «polis» corresponent. Però, penseu, que la compra es fa a la baixa, a un preu superbarat per causa de la deflació escandalosa que «es patia». Pocs diners s'inscrivien en aquestes comptes corrents! En canvi el blat ni es podia comptar!

Gènesi, capítol 47 (continuació de l'anterior en l'original):

- verset 13: «Ja no hi havia pa enlloc del país, de tan greu que era la fam. El país de l'Egipte i el de Canaan defallien a causa de la fam».

Ha arribat dels semites mesopotàmics el sistema imperialista. Per primera vegada Egipte té Canaan supeditat. En aquesta àrea imperialista econòmica «apareix» o «es provoca» la inversió de la crisi, que és una altra crisi: De deflació es passa a una inflació terrible. La relació producció-poder de compra s'inverteix. No hi ha blat. El diner no serveix per a res. La gent es mor de

fam.

- verset 14: «Josep, mentrestant, aplegava tot el diner que hi havia al país d'Egipte i el de Canaan, a canvi del gra que compraven i duia aquest diner a la casa del Faraó».

Exvenció o detracció de diner feta pel «Banc de l'Estat» (diner al Faraó). És venda de blat feta a l'alça, a un preu supercar per causa de la inflació escandalosa que «es patia». Si en els comptes corrents del poble s'havien inscrit diners a la baixa i, ara, se'ls retiraven a l'alça, aviat es consumí el diner inventat i calgué que el poble entregués el diner contant i sonant amagat «sota la rajola». Tanmateix tota aquesta operació, fins ací, té, potser, la justificació de neutralitzar la inflació galopant.

- verset 15: «Quan s'hagué acabat el diner del país d'Egipte i del de Canaan, tot l'Egipte anà a dir a Josep: Dóna'ns pa. És que hem de morir davant teu? Perquè ja no hi ha més diners».
- verset 16: «Josep els digué: Ja que no hi ha més diner, porteu el vostre bestiar, i jo us donaré pa a canvi del vostre bestiar».
- verset 17: «Dugueren, doncs, el bestiar a Josep, i aquest els donà pa a canvi dels cavalls, del bestiar petit i gros, i dels ases. Així és com, a canvi, de tot el bestiar, els procurà pa aquell any».

Ves per on, l'Estat ja s'ha apropiat de tot el bestiar: d'Egipte tot deixant anar el pa, engruna a engruna! Amb una pura invenció de diner!

- verset 18: «Quan s'acabà aquell any, tornaren a trobar-lo l'any

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

següent, i li digueren: No podem pas amagar al nostre Senyor que el diner s'ha acabat i el bestiar és possessió del nostre Senyor: a disposició del nostre Senyor no queden sinó els nostres cosos i les nostres terres».

- verset 19: És que hem de morir davant teu, nosaltres i les nostres terres? Pren-nos, doncs, a nosaltres i a les nostres terres a canvi de pa: serem esclaus del Faraó, nosaltres amb les nostres terres. Però dóna'ns llavor per a sembrar, que visquem i no morim, i que les nostres terres no es converteixin en un ermàs».
- verset 20: «Josep va adquirir així per al Faraó totes les terres d'Egipte, ja que els egipcis venien cadascun el seu camp, de tant que els empenyia la fam. Així les terres es convertiren en propietat del Faraó.

Ara l'Estat imperialista egipci per obra del seu ministre d'«economia» s'apropia de totes les terres. No penséssiu que es tracta del georgisme o d'un retorn de la terra a la comunitat. No. Es tracta de convertir la terra en propietat privada de l'Estat. I aquesta vegada no per dret de conquesta sinó per compra! I amb diners inventats.

De canvi elemental en canvi elemental, el poble senzill no s'adona que li van prenent tot en una mena de ruleta infernal. Sempre la mateixa observació: el poble no té la visió de l'operació conjunta, només veu els elements un a un. Per això insistim en la recomanació al lector popular que no es limiti a emprar sempre les seves mateixes ignoràncies. Cal estudiar, aprofundir les fórmules matemàtiques, relacionar i distingir els conceptes fonamentals i les etapes fonamentals de la història. Aquest

llibre pretén servir de manual popular, de la visió conjunta i solució del problema històric principal que impedeix l'harmonia humana.

És entenedridora l'expressió «nosaltres i les nostres terres». Formen un tot indivisible segons sentir i pràctica ancestral. Aquells homes vivien tan intensament la vida del propi cos com la vida de la terra. Nació (GNATIO) vol dir ànima (A) vivent, naixent, de parents (N), sobre la terra, «gea» en grec (G).

- verset 21: «I sotmeté el poble a l'esclavitud d'un cap a l'altre de l'Egipte».

Finalment es consuma l'apropiació amb la reducció a l'esclavitud de tot el poble. L'esclavitud és un dels signes inequívocs dels imperialismes tradicionals. De primer foren esclaus de guerra, esclaus de vençuts. Després vingué l'esclavitud per causa econòmica: aquells que no poden pagar deutes. Finalment, aparegué la cacera pura i simple de l'home per l'home en vista a obtenir mà d'obra abundant. Tan bon punt nasqué l'esclavitud imperialista es muntà el comerç mundial d'esclaus, amb mercats especialment prestigiats: Babilònia, Antioquia de Síria, Alexandria, Roma. I el transport d'esclaus per llargues rutes comercials com de qualsevol altra mercaderia.

- verset 22: «Tan sols no adquirí les terres dels sacerdots, ja que aquests tenien del Faraó una renda i vivien de la renda que els passava el Faraó. Per això, no vengueren les seves terres».

Al capdavall es descobreix la mare dels ous! Santa innocència la del cronista jueu. Els sacerdots, uns pobres

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

rendistes, com els jubilats! S'haurien mort, pobrissons, si es venien les terres per viure, com els altres? Marx deia que l'Estat no es una institució pública al servei del bé comú, sinó una institució privada d'aparença pública al servei de la classe dominant. Caps d'Estat, Ministres, Administració, Exèrcit són pobres homes al servei de la classe dominant que rarament s'ensenya. Fa donar la cara als «pobres» homes que «manen». Ací, per un moment, entre núvol i núvol hem vist el sol lluent d'or: la casta sacerdotal-banquera que és al darrere de la gran operació de Josep i del Faraó. Ells no venen llurs terres, senzillament, perquè se les haurien de vendre a ells mateixos. Ridícul! I les seves rendes eren els «percentatges» «prudents» de la gran apropiació que s'estava efectuant. Què més volen!

- verset 23: «Després Josep digué al poble. Mireu, us prenc des d'avui per al Faraó, juntament amb les vostres terres. Aquí teniu llavor, sembreu, doncs, les vostres terres».
- verset 24: «De la collita, en donareu la cinquena part al Faraó, mentre que les altres quatre parts us serviran per a la sembra del camp i per a aliment vostre, de les vostres famílies i de la vostra mainada».
- verset 25: «Ells respongueren: Ens has salvat la vida. Que trobem només favor als ulls del nostre senyor i serem esclaus del Faraó».

Per tal que l'Estat sembli una institució imperial pública al servei del bé comú, es pinta la imatge del Faraó bondadós, protector del poble contra la fam. El poble, des d'un formidable rentat de cervell, accepta voluntàriament

l'esclavitud. És la covarda complicitat de l'oprimit amb l'opressor.

Josep manté home i terra units, perquè terra sense home o home sense terra no són res.

El rendiment del 20 % anual net és un bon rendiment en aquells temps de lentitud productiva comparat amb el nostre temps febricitant.

La resta per a llavors, per a obres de regadiu, per alimentar els bous, els treballadors, les productores de treballadors, els futurs treballadors, les futures productores de treballadors (economia de subsistència). Els parcers actuals d'extenses zones de Catalunya encara ara paguen la cinquena part a amos civils i eclesiàstics.

- verset 26: «Josep féu una llei, que vigeix fins el dia d'avui, que la cinquena part de la terra d'Egipte seria per al Faraó. Només les terres dels sacerdots no eren del Faraó».

L'espoliació es legalitza. En els imperialismes la llei, com la religió, sempre aconsegueix el paper d'encobridora de l'espoli amb el mantell de la justícia i d'estabilitzadora de l'opressió amb la força del dret.

Només se'n salven els sacerdots. Sabem per la història que, sobretot els sacerdots d'Amon, manaven al Faraó, eren poderosíssims i riquíssims i res no es podia fer sense ells. Ells triaven els Faraons. Era una autèntica teo-plutarquia. «Ammon (en la dinastia XIX) veié créixer les seves riqueses fins a tal punt, que aquestes atenyeren les tres quartes parts de les dels altres déus reunits. Segons un inventari de la seva fortuna, verificat sota Ramsés III,

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Ammon posseïa, entre altres béns, 81.322 esclaus i 421.362 caps de bestiar». (J. Vian, lloc citat, pàgina 40).

I ací acaba aquesta il·lustrativa història.

Així treballaven aquells insignes sacerdots-banquers amb la moneda anònima oficial. Amb llurs pràctiques comprometien tota la fortuna de les nacions dominades. Variaven i alternaven les crisis inflacionàries i deflacionàries, amb el senzill recurs d'inventar més o menys diner. En la inflació desvaloraven, i en la deflació revaloraven la moneda oficial sense tocar-la de la butxaca del ciutadà. Ells pagaven les cerimònies costoses i fastuoses de la religió, ells compraven el legislador, el jutge, el governant, el soldat. Ells ingressaven en les seves arques diner suat i estalviat amb gran fatic com a retorn de crèdits fets amb diner inventat.

Si ells haguessin administrat la plus vàlua de producció sense apropiar-se-la, ans dedicant-la a crèdits i finances socials, haurien fet un bon paper històric. Però ara es veu com ells, i només ells, són la vera classe opressora, la causa dels desequilibris i no per inventar diner, ni per administrar el diner inventat, sinó per l'apropiació i privatització no equànime del bé comú segon o hisenda comunitària o salaris socials. Això es podia fer d'amagat amb la moneda anònima.

D'altra banda, els banquers, sempre intel·ligents, astuts i desconfiats, àdhuc entre ells, han conservat, sempre i arreu, sota tots els règims, per a llur exclusiu i esotèric (amagat) ús intraprofessional, l'anterior moneda oral i escrita de mesura i compte abstracte tan eficaç i senzilla. A l'Olimp, a la República dels Déus, no val la moneda anònima apropiada als imbècils de la terra. Tenen una altra moneda. Així el conjunt monetari (n) és la suma de tota (n') la moneda anònima concreta (U) del mercat

general privat ($P_p + H_p$) i de tota (n'') la moneda responsable (u) per al mercat inter i intra bancari i avui dia per a l'interior de les multinacionals i de moltes altres empreses ($P_k + H_k$ apropiades pels banquers) però prohibida per al mercat general:

$$U = \frac{n'U}{P_p + H_p} + \frac{n''u}{P_k + H_k} \quad (\text{Fórmula 4.45}).$$

Aquesta simple jugada els ha permès de saltar de l'exotèric (exterior) i públic sistema monetari concret, a llur particular i esotèric sistema monetari abstracte, quan, com i on a ells els convé, en detriment constant dels còmplices idiotes: (Estats, Exèrcits, Magistratures, Polícies, institucions, classes pseudodirigents (executius), i situats de tota mena) o de les víctimes sense perdó (nacions i classes oprimides). D'això ells en diuen «jugar net segons les regles del joc», «atenir-se a les regles del joc». La gran estafa és:

Convertir tota productivitat comunitària, tot bé comú mercantil, en creació privada de diner creditici privat (són ells els qui deixen) i financer privat (són ells els qui donen) en usura de mercat fosc i societat indesxifrabla a benefici de la plutarquia (ells).

4.9. PLATÓ, GRESHAM, MARX.

Tot parlant del «racionalisme» en 4.6¹⁰² veiem que enmig de la

102Pàgina 197.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

confusió general introduïda pels imperialismes fills de la moneda anònima, sorgeix a partir del segle V a. J. C., a Grècia, una primera llum que comença a transformar el «racionalisme» en «racionalitat», la religió en ciència experimental, la màgia pe(n)sada en lògica, matemàtica, la confusió en distinció.

Hem titulat el paràgraf amb tres noms insignes d'entre una llarga llista de precursors parcials, pel que mira al nostre fi: la nostra – aleatòria com totes– hipòtesi de treball. Llurs ensenyaments, més o menys obscurs, cal que siguin decididament clarificats, si se'n vol treure un profit adequat als nostres coneixements actuals que, evidentment, no són els de llurs temps. No volem fer-nos il·lusions anacròniques, sinó considerar aquests autors com a punt de partida de l'enunciació de la hipòtesi que defensem i que, avui dia, és experimentable fàcilment.

Els presocràtics (eleàtics, jònics, pitagòrics, atomistes, etc.) enceten un camí d'anàlisi. D'entre la multivocitat de les paraules i conceptes ancestrals, ells aïllen uniconceptes i conceptes univalents, unívocs, que només volen dir una cosa. La lògica analítica i formal matemàtica neix com una anti-religió. És famós el teorema de Tales de Milet. Grans discussions i l'observació de la realitat van fent caure mites dogmatitzats, referents a l'origen i constitució de l'univers i de l'home, arribats a Grècia des de l'Àsia Menor, curulla de religions imperialistes de l'Orient proper.

Tot deixant de banda el verbalisme racionalista dels sofistes, Sòcrates (-470 a -399) reprèn aquesta feina massa frontalment i l'obliguen a suïcidar-se.

Cal deturar-se en Plató (-427 a -347). A part de les teories de moda en tota l'Edat Mitjana i, en bona part, fins als nostres dies, de l'idealisme comercialitzat pels neoplatònics, decadents deixebles seus, Plató supera definitivament la màgia pensada

establint la base de l'Analítica, primera part de la màgia lògica. Pel mètode dialèctic de la disjunció, va obtenint uniconceptes clars. Com a instrument imprescindible, basat en els seus profunds coneixements lingüístics, etnològics i arqueològics, funda la semàntica etimològica lingüística. Va als orígens de les paraules per descobrir-ne el sentit primitiu no corromput. Reconstrueix la història passada a través dels orígens de les paraules.

Però ací ens interessa en el seu vessant econòmic. Ja han sortit idees seves en aquest estudi. Moltes de les afirmacions nostres sobre els darrers mil·lennis les devem a les seves investigacions. El gran turista que fou Plató en terra d'Àsia Menor i d'Egipte, recull les llegendes i les observacions que mostren la fluència, el riu («red» en grec vol dir «fluir»; d'ací surt «realitat», «res», cosa, «riu») del bé comú mercantil, si bé desaparegut en superfície, recurrent, en profunditat, el seu curs ancestral en les entranyes de la història. Es tracta d'una realitat molt probable i que tot i estar provada, ja hi ha qui fa mils anys que se n'aprofita amb dol de tots els pobles, de forma amagada i maliciosa a escala mundial.

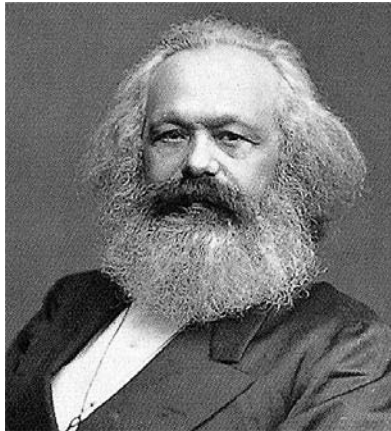
Plató va més enllà encara i dóna, del bé comú mercantil, una definició precisa que reprendrà Karl Marx sota l'etiqueta de «plus vàlua de mercat». Avui dia la mercologia parla de «mercantivitat» i dóna la raó als dos genials precursors en afirmar que «bé comú mercantil, plus vàlua de mercat, mercantivitat positiva, expansió de mercat» són denominacions d'una sola i mateixa realitat comunitària, la qual és funció del nombre de canvis elementals utilitaris monetaris, realment efectuats en un espai geopolític donat (imperi).

A més a més, tant Plató com Marx s'acosten a definir-ne aritmèticament la quantitat com a diferència entre el total de preus de venda i el total de salaris privats, directes i indirectes.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Podem dir que l'essencial de les fórmules aritmètiques de l'equilibri d'autosatisfacció econòmica és degut a Plató.

I tant Plató com, després, Marx afirmen que aquest bé comú mercantil, transformable en crèdits i finances, és robat a tots els pobles de la terra, des de fa mil·lennis, pel procediment còmode d'un deliberat confusionisme pràctic entre les diferents estructures de l'economia.

Il·lustració 18: Karl Marx (1818-1883), retrat de John Mayall, 1875.

***Institut Internacional
d'Història Social
d'Amsterdam. Font:
Wikimèdia Commons.***

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Per saber si aquests precursors i la més moderna mercologia tenen raó en els seus supòsits, només cal posar a punt un sistema mètric mercant, racional i precís, capaç d'una total centralització comptable-analítica-estadística, com s'esdevé en qualsevol altra disciplina científica.

Però Plató ja afirmava, fa més de 2300 anys que totes aquestes encertades afirmacions restarien en el buit mentre durés la civilització del diner anònim, és a dir, en expressió típica seva, del Plutos cec i malvolent esmentat al final de 4.4 i a 4.6¹⁰³, cap pràctica moral, política, justicial serà cosa normal. Mentre el diner fos tan idolatrat, tan absurdament escàs o excessiu – irracional– és a dir anònim, desinformatiu, despersonalitzador, irresponsable, comprador de tot, garantia d'impunitat, d'honorabilitat social malgrat els crims comesos, no hi haurà solució pràctica de les belles idees.

Plató descobrí l'antic sistema monetari responsable i intentà de portar a la pràctica la factura-xec a Siracusa, durant nou anys en què gaudí d'una certa confiança del cunyat de Dionís el Vell. Suprimí la moneda d'or i plata. Imposà la moneda de ferro a qui no acceptava la fra-xec. I posà els esclaus escrivents a redactar factures xec a la plaça del mercat. Als rics els resulta un procediment fàcil. Els pobres no sabien escriure. Sembla que inventà una mena de loteria, amb premis nombrosos i quantiosos, sobre el número de neutralització de les factures-xec consumades, per animar els pobres a aprendre a llegir, escriure i signar.

L'experiment degué fracassar perquè els escribes no donaven l'abast a escripturar totes les transaccions comercials. És una lliçó històrica. La factura-xec, com a captor rigorosament científic dels fenòmens de mercat, desaparegué de la història quan el comerç

¹⁰³Vegeu esment a Plutos dins de 4.4, pàgina 170, i dins de 4.6, pàgina 192.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

anà a més velocitat que la ploma dels escriptors. La factura-xec tornarà a entrar en la història avui dia, perquè tenim un esclau comptable perfecte, quasi instantani, incansable, etc.: la teleformàtica electrònica. Marx no tenia tampoc aquest esclau comptable tan eficaç, i negà el mercat abans de veure'l corrupte.

El fracàs de la seva aventura ministerial fou negatiu per a la persona de Plató, per al seu projecte polític i per a la seva obra escrita posterior; la derrota mal païda el portà a escriure «Te Politeia», mal traduït com «La República», que trenca l'harmonia de la seva obra escrita anterior i de la seva obra final d'ancianitat. La mala fe ha divulgat sobretot les idees de «Te Politeia» perquè a l'«establishment» li interessa mostrar, a sacietat, la ximpleria dels «savis» utòpics.

Però finalment a *Les lleis* i per altres camins, Plató esmenà les seves idees equivocades i retornà als seus primers amors de llibertat personal i responsable, concretada a cada instant de la vida ciutadana, i afirmà que les úniques causes del seu fracàs a Siracusa foren:

- a) La poca feina pràctica que li feren els escribes esclaus.
- b) Les males jugades dels rics matussers, hipòcrites i cínics.
- c) La incapacitat dels tirans, violents contra els febles i porucs davant els forts.

A Plató seguí Aristòtil (-384 a -322) genial precursor de la lògica o formàtica amb la invenció del sil·logisme (lògica encara verbalista i per tant no formalitzada). Si Plató analitza els continguts abstractats, Aristòtil, en l'*Organon* analitza els conceptes continents independentment del seu contingut. Exemple:

«Si $a = b$ i $b = c$, doncs $a = c$ ».

Això val igual independentment del contingut de «a», «b» i «c». Ell funda en realitat l'autèntic pe(n)sament o màgia pe(n)sada de veritat. És a dir, màgia objectiva. Ell obrirà el camí a la formalització total de la lògica.

Cap al -300 Euclides ensenyava la seva geometria a Alexandria. És tan perfecte formalment, que encara servia de llibre de text a les escoles angleses en els darrers anys. Reflecteix tan exactament l'esquema del pensament lògic del cervell humà que Pascal, de petit, castigat al «quarto fosc», reinventà la geometria d'Euclides –com un passatemp– amb els seus axiomes, postulats, teoremes i escolis o corol·laris

Diofant d'Alexandria (+250) ja té un tractat d'equacions. Però serà al-Hwarizmi (+840) el compilador i clarificador àrab de l'àlgebra abstracta. Les formes matemàtiques («formàtic») tenen unes lleis i una intel·ligibilitat pròpies que cal conèixer independentment dels continguts conceptuals.

A inicis del segle XII els monjos de Ripoll, dividits en abaquistes (escola vella d'àbac) i algebristes (nova escola d'àlgebra), feien campionats a veure per quin dels dos procediments es resolvia més de pressa un problema¹⁰⁴.

Ramon Llull en la seva *Ars Magna* (+1308) tracta de posar àlgebra en tot, àdhuc en la teologia. Destruïx així el verbalisme racionalista teològic. Mai això no li serà perdonat.

El 1560 apareix en la Proclama Reial anglesa la proposició «La mala moneda expulsa la bona», coneguda com a llei de Gresham.

¹⁰⁴Vegeu Lluís Racionero. *El cercamón*.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Tot i que ja existien formulacions semblants¹⁰⁵, s'atribueix la llei a Thomas Gresham perquè, en aquella època, Gresham era la principal autoritat monetària de la cort de Londres. Hi ha un memoràndum de Gresham de 1559 amb idees semblants. Amb paraules del modern economista J.A. Schumpeter, «si monedes que contenen metall de valor diferent tenen el mateix curs legal, s'empraran per als pagaments les més «barates» mentre que les millors tendiran a desaparèixer de la circulació». O, dit en llenguatge més popular, una carta trucada domina el joc sencer de cartes.

Al darrere d'aquesta llei s'amaga foscament l'estafa del bé comú mercantil. En el mercat hi ha un deteriorament de la moneda, un robatori del pes o de la llei de la moneda continuat. Per al poble, per al mercat general val la moneda que es corromp, la bona l'arracona qui pot (el poderós i ric). Es fa servir com a referència en «Les altures» per a tractes comercials entre iniciats. Es manté així un drenatge de bé comú en forma de moneda bona i es redueix el poder de compra del poble que, com sempre, acaba cobrant just allò que necessita per a la producció i reproducció de la vida immediata (subsistència). El mercat general esdevé l'abocador de les deixalles podrides dels rics. Gresham ja endevina el bé comú esotèric, evanescent, subterrani, insinuant i intrigant en mans dels amos d'aquest món.

Mentre lentament es va prenent consciència del misteri amagat en el sistema econòmic vigent, avança el descobriment dels requisits per al saber científic.

Molt avançat el perfeccionament de l'expressió matemàtica, quantitativa, de les hipòtesis científiques, amb el Renaixement

¹⁰⁵Vegeu la *De origine et mutationibus monetarum* de Nicolau d'Oresme (1325-1382) Tresorer del rei de França, Carles V el savi, ja dos segles abans que Gresham.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

s'avança en un altre requisit fonamental: l'experimentació concreta de les hipòtesis científiques.

Copèrnic (+1543), Galileu (+1600), Descartes (+1637), Pascal (+1640), Newton (+1687) observen amb rigor la naturalesa.

Francis Bacon (+1620) defineix en el *Novum Organon* les dues condicions mínimes del treball científic: a) L'experimentació concreta i b) La formulació matemàtica. I destrueix tots els «ídols» de la màgia pe(n)sada racionalista i verbalista a l'ús en el seu temps.

Leibniz (+1666) inventa simultàniament amb Newton el càlcul integral, també inventa el càlcul combinatori i intenta, a l'estil de Lull, posar en matemàtiques tota la filosofia racionalista clàssica (*Mathesis universalis*).

El 1781 Immanuel Kant, per primera vegada en la història, fa filosofia parant compte de les exigències científiques en *La crítica de la Raó Pura*.

Mentre en el segle XVIII les ciències de la naturalesa avancen triomfalment, la ciència econòmica segueix aturada. Els primers tractadistes del capitalisme no passen de fer teories no experimentables i derivar-ne «ideologies» i sistemes polítics desajustats (Adam Smith 1776, David Ricardo 1817 i Stuart Mill 1847).

A mig segle XIX Morgan i De Boole funden la Logística o Formàtica pura que inclou la Matemàtica com un cas particular. D'ací sortirà la teoria de conjunts, la teoria de llenguatges, etc. Cantor, Carnap, Russell, Whitehead, Hilbert, Wittgenstein, etc., deixen, fins a mig segle XX, la Formàtica pràcticament preparada per a la invenció de la cibernètica, de l'electrònica i la informàtica

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

dels ordinadors. La màquina de pe(n)sar és a punt.

També, a mig segle XIX, comença a parlar un gegant del pensament humà: Karl Marx. No podem ací fer la crítica del seu sistema. Només indiquem uns punts.

1. El Marx jove, deixeble heterodox de Hegel l'idealista, gira del revés el procés hegel·lià. En comptes de partir de la Idea per anar a la Matèria, postula en el seu «materialisme històric» que la història va de la Matèria infraestructural a la Idea superestructural. Les ideologies són fruit i són alimentades per l'avenç del control material fruit de l'economia. És cert que, en la història natural, la matèria precedeix la vida i aquesta precedeix la cultura. També és en general cert que l'economia, amb les seves exigències, alimenta i condiona altres estructures humanes. Així l'avenç espontani de la praxi econòmica condiona la teoria econòmica i la política econòmica. Marx combat l'Idealisme en economia, en política, en ciència, en religió. És una gran aportació.

Tanmateix, pel fet de viure en un segle racionalista, no veu l'existència de l'ànima animal i de l'esperit humà concrets no idealistes. Així no resol bé temes com el psicològic, el lingüístic, el nacional, l'ètic, el místic, l'artístic. I en voler-los enfocar racionalment els idealitza, recaient en allò que vol evitar. Les concepcions, idealitzades, dels temes esmentats fan que els seus seguidors polítics desviïn cap a una acció de tipus voluntarista contradictòria de la seva intenció original.

2. El *Manifest comunista* de Marx i Engels aparegut el 1848 és una crida, una convocatòria (ekkaleo → ekklesia) de la classe treballadora en vista a la seva unió mundial, –«Proletaris del món, uniu-vos!»– per assolir el seu total alliberament. És un

autèntic model d'Església a escala mundial. Marx ha aconseguit galvanitzar els obrers del món. Ha aconseguit fer-los prendre consciència de classe. I des del segle passat, la classe treballadora no ha parat d'aconseguir millores, més o menys substancials, en les seves condicions de vida i de treball.

Però Marx, com ell bé diu, no podia en el seu temps superar i transcendir la lluita de classes. Ell postulava per a l'etapa «comunista» la desaparició de les classes. El seu temps «socialista» encara no era madur. Al contrari, accelerà la lluita de classes. Què faria Marx avui? Seguiria considerant, com els comunistes actuals, que la lluita de classes encara es troba en tota la seva vigència, o pensaria que cal encetar la fase de la superació? En aquest llibre, definim el camí per a l'acabament de l'enfrontament entre classes, per l'establiment del «regne de la llibertat» com Marx tenia gust de dir, per damunt i a expenses del «regne de la necessitat».

«El regne de la llibertat només comença allí on acaba el treball imposat per la necessitat i per la coacció dels fins exteriors. Així com el salvatge ha de lluitar amb la naturalesa per satisfer les seves necessitats, per trobar el sosteniment de la seva vida i reproduir-la, cal que l'home civilitzat faci el mateix sota totes les formes socials i sota totes els possibles sistemes de producció. A mesura que l'home es desenrotlla, es desenrotllen amb ell les seves necessitats i s'estén aquest regne de la necessitat natural, però ensems s'estenen també les forces productives que satisfan aquelles necessitats. Tanmateix sempre seguirà essent, aquest, un regne de la necessitat. Enllà de les seves fronteres comença l'expandiment de les forces humanes que es consideren com un fi en si, l'autèntic regne de la

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

llibertat, que tanmateix només pot florir prenent per base aquell regne de la necessitat (Karl Marx, *El Capital* III, pàgina 759, Fondo de cultura econòmica, México 1975).

«Per a això, la societat humana haurà de menester poder comptar amb una base material o amb una sèrie de condicions materials d'existència que són, al seu torn, fruit natural d'una llarga i penosa evolució» (Ibídem I, pàgina 44).

3. Marx integra, en el seu sistema, lleis econòmiques definides per tractadistes anteriors o n'inventa de noves: llei de bronze dels salaris, llei d'origen del valor mercantil, llei de l'oferta i de la demanda, llei de la producció de plusvàlua, llei de la tendència decreixent de la quota de guany, etc.

Però, en frase de Lanza del Vasto «no té més defecte que el que cap element de càlcul és susceptible d'ésser posat en xifres. S'assembla força a les divertides trobades del Doktor Nimbus i del seu col·lega el savi Cosimus» (*Las cuatro plagas*, Editorial Sur Buenos Aires, 1961, pàgina 177). En això Marx té excusa. En el seu temps no es podia pràcticament establir una moneda científica com a mesura de mercat. Ignorem si Marx sabia els experiments platonians. Però ni ell, ni Engels, ni Lenin, arribaren al temps de la Telemàtica. Una moneda, redactada a mà per a cada canvi elemental, no podia seguir la velocitat d'aquesta mena de canvi i no hauria fet més que posar bastons a les rodes del desenvolupament comercial. I, no veient solució per al mercat corrupte i corruptor del capitalisme, el suprimiren.

4. F. Engels escrigué el llibre *L'origen de la família, la propietat privada i l'Estat* (cfr. ed: Equipo Editorial S.A. San Sebastián

1965), sobre unes notes de Karl Marx al llibre detonant *Ancient Society, or Researches in The Lines of Human Progress from Savagery, through Barbarism to Civilization* de Lewis H. Morgan (Londres, Macmillan an co, 1877), el patriarca de l'etnologia. Moltes generacions d'estudiosos s'han alimentat d'aquestes fonts. Tanmateix, com ja hem vist en els anteriors paràgrafs, les descobertes dels darrers decennis han millorat molt el nostre coneixement de l'origen de la família (-11000), de la propietat privada (de -135000 a -110000) i de l'Estat (de -8500 a -5000). I hem après a distingir l'Estat civilitzador primer de l'Estat imperialista i opressor segon (des del tercer mil·lenni fins als nostres dies). Aquesta distinció entre les dues menes d'Estat porta a conclusions polítiques que corregeixen les previsions marxistes i anarquistes. Marx avui dia hauria assumit entusiàsticament les noves descobertes, cosa que costa un xic més als marxistes dogmàtics ancorats en els texts «sagrats» dels segle XIX.

5. El tema més interessant de l'anàlisi marxista és la producció del «bé comú» o de la plusvàlua, o de l'excedent de mercat o de producció. Marx, com Plató i com Gresham, tenen un idèntic pensament de fons. Marx l'enuncia així:

«Ara cal abandonar la sorollosa escena (del mercat de béns, i de força de treball), situada en la superfície i a la vista de tots, per a traslladar-nos, seguint les passes del posseïdor del diner i del posseïdor de la força de treball, al taller ocult de la producció en la porta del qual hi ha un cartell que diu: «No admittance except on business». Ací, en aquest taller, veurem no solament com el capital produeix, ans també com es reproduïx ell mateix, el capital. I se'ns revelarà definitivament el secret de la producció de la plusvàlua» (Ibídem I, pàgina 128. El subratllat és de Marx).

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Ací Marx confon plusvàlua comunitària amb interessos privats del capital. Marx atribueix la creació de plusvàlua només al treball que és un dels quatre factors privats de producció: treball, empresa, capital i invent¹⁰⁶.

Cal que els ensenyaments més o menys obscurs, siguin clarificats sense contemplacions, si es vol treure un profit d'acord amb els nostres coneixements actuals que, evidentment, no són els dels temps passats. Però aquests autors són el punt de partença de la hipòtesi que formularem, la qual és molt probable i fàcilment experimentable. Totes les refutacions que s'hi podran fer seran immediatament confirmables o infirmables exactament en el mateix terreny experimental on se situarà la nostra hipòtesi.

Ara tornem una mica enrere per resseguir la metamorfosi de la moneda. A partir de l'inici del segle XIV es desenrotlla la moneda-paper, sota forma de lletra de canvi o, més rarament, de xec. «Mentre França i Anglaterra es destrossaven, banquers i canvistes de l'Europa central i mediterrània (Florència, Venècia, Gènova, Ginebra, Alemanya, Hongria), pogueren així mantenir llurs negocis, fer fructificar importants capitals, prestar a sobirans en guerra, veure assegurar la tresoreria del Papa» (*Encyclopædia Universalis* T., pàgina 265, E. U. France S. A., 1968, tercera edició, 1977).

El 1609 el Banc d'Amsterdam i el 1619 el d'Hamburg, comencen a emetre per als seus clients comerciants uns papers –uns bitllets– que són certificats de garantia, al portador, que corresponen a dipòsits d'or en el banc. El 1656 l'imita el banquer Suec Palm Struch. I el 1694 segueix l'exemple el *Bank of England*, «tot creant així l'instrument de la seva fortuna. En efecte, molt aviat, es comprova que una banca respectable que es beneficiés de la

106Vegeu volum II, pàgina 598.

garantia de l'autoritat política podia emetre un valor en bitllets superior a la del seu fons metàl·lic i, així, fer fructificar àmpliament els dipòsits. Sobre un perfeccionament d'aquest principi es fundà el crèdit públic britànic, durant la guerra contra França (1690-1697) menada per Guillem d'Orange i una suma de 1.200.000 lliures, reunida pels capitalistes de la City a Londres, fou prestada tota sencera a l'Estat, contra un interès anual de 8,30 %. La banca podia, per privilegi, emetre paper per un valor igual al capital així prestat, i els bitllets eren reemborsables en or. Així el paper de la Banca d'Anglaterra no tenia una altra cobertura que els mateixos guanys de la banca, a saber, si més no a l'inici, la sola certitud del reemborsament reial» (Loc. Cit. Pàgina 266). Apareix així el bitllet abstracte, diner signe, document de paper emès per un banc que conserva, però, els vicis de l'anonimat, l'antianàlisi i la mobilitat incontrolada.

John Law, financier escocès nascut a Edimburg el 1671 i mort a Venècia el 1729, recorregué Europa, i, després d'un detallat estudi dels sistemes financers i bancaris, elaborà un nou sistema, basat en l'experiència anglesa, que exposà en *Consideracions sobre el numerari i el Comerç* (1705). Cal –diu– que l'Estat fomenti el desenvolupament econòmic del país manipulant amb el volum i la velocitat de circulació de la moneda». «Una nova espècie de moneda pot ser millor que l'or i la plata».

El regent (1715-1723), duc Felip d'Orleans li donà suport i li permeté d'aplicar les seves idees a França i així creà, el 2 de maig de 1716, un banc privat –la *Banque Générale*– amb drets d'emissió de bitllets. Les dificultats financeres del regent conduïren a una entesa entre el govern, el banc de Law i la Companyia d'Occident, fundada per ell el 1717. El 1718 la *Banque Générale* esdevé *Banque Royale*. Així aparegué el «Sistema», que controlava la major part de les grans empreses interiors i, mitjançant la *Companyia Francesa de les Índies* (La

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Mississipi), tot el comerç exterior francès. Gran Bretanya, Àustria i els Països Baixos imitaren el seu sistema. L'Estat dirigia la circulació de bitllets. D'ací es deduïa una gran prosperitat conjunta. Adquirí molta popularitat. La gran banca privada francesa (els germans Paris, Dubois, Conti, Bourbon) amb les seves manipulacions provocaren el pànic el febrer de 1720. Law, que havia arribat a controlador general –15 gener– i a superintendent de Finances, intentà salvar el banc i la Companyia amb la prohibició d'atresorar or i amb l'establiment del curs forçós de bitllets. Es produí un amotinament i la coalició dels germans Paris assegurà la liquidació del Sistema (cfr. *Gran Enciclopedia Larousse*, vegeu «Law»). Aquesta fallida francesa endarrerí la confiança dels francesos respecte al bitllet de Banc. En canvi a Anglaterra l'experiment reeixí. «L'establiment del crèdit públic, cantat per tots els autors britànics des dels segles XVII i XVIII, com Yarranton i Joseph Addison, fou per al país l'equivalent d'una «mina d'or» com deia George Berkeley, i li permeté de manllevar diner en proporcions colossals per finançar les guerres, per exemple, durant el conflicte de 1792-1815, per fer viure el Tresor sobre els sols bitllets de l'Exchequer, que empenyoraven una anticipació anual sobre certs ingressos governamentals; així el 1797, la reserva en numerari només pujava a 1,27 milions de lliures, contra 2,9 milions de lliures en bitllets i 110,6 milions de lliures d'avenços al govern. D'on es deduí un curs forçós (*Restriction Act*) provisional» (loc. cit pàgina 266).

Durant la revolució de 1789, el paper moneda a França abandona l'or, però poc després Napoleó signa amb els Aliats, de nou el lligam dels bitllets amb l'or i així signa la seva sentència de mort. En el segle XIX el paper moneda és acceptat de forma general i esdevé de curs legal controlat per l'Estat i finalment com a monopoli dels bancs centrals a Anglaterra, 1844; França, 1848; Espanya, 1874; etc.

I així arribem on érem a l'inici d'aquest llibre (1.1)¹⁰⁷, a la guerra del 1914. Com hem dit a propòsit de les dificultats de pagament de les despeses de guerra, els governs decideixen abandonar la convertibilitat en or i plata dels bitllets de banc que esdevenen de curs forçós. Fins a aquest any 1982, els bitllets espanyols encara posaven «El Banc d'Espanya pagarà al portador la quantitat d'N pessetes!» En cap país aquest títol de propietat d'or o plata era realitzable. Sense fer soroll, en els nous bitllets espanyols de 5.000 pessetes de 1982 ha estat suprimida la frase i per tant el dret escrit.

Fins ara 1r: els metalls preciosos eren la contrapartida monetària de totes les nostres mercaderies. Per què? No s'ofegava així el comerç per falta de diner i la producció per falta de comerç?

2n: els bitllets, o paper moneda, eren la contrapartida abstracta dels metalls preciosos.

Però si els metalls preciosos no es podien multiplicar pel desig amb cap pedra filosofal, els bitllets de Banc, sí. I això és el que succeí a partir de 1914. I es feu incontroladament perquè no hi havia possibilitat de cap control científic. Les crisis subsegüents, els retorns limitats, al patró-or, la inestabilitat en els canvis internacionals, la conferència de Ginebra de 1922 amb l'establiment de dues divises, la Lliura esterlina i el Dòlar, l'or amb funció de reserva de 1924, la inestabilitat monetària en tots els països, tot plegat aboca a la depressió mundial de 1929.

La humanitat perd l'agulla de navegar al final de la segona guerra mundial; el 1944 es prenen els acords de Bretton Woods. La divisa forta serà el Dòlar. Però els dèficits constants de la balança

107Pàgina 45.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

de pagaments dels Estats Units fan perdre la confiança en el Dòlar. L'or es dispara. El 1968 s'abandonen els acords de Bretton Woods. Que poc ha durat! I s'inventa una nova moneda –els drets especials de gir– amb els mateixos defectes de les anteriors.

Finalment el 1971 el president Nixon dels Estats Units anuncia l'abandó de dret de l'or com a moneda; l'abandó de fet existia des de 1964. Així com en el tercer mil·lenni abans de J.C. s'abandonà la factura-xec per la gran expansió del mercat, ara s'abandona l'or moneda per la mateixa raó. No hi ha prou or al món per fer de contrapartida a la producció immensa de mercaderies. Però la contrapartida de paper moneda segueix anant a la deriva sense cap control racional i responsable. El 1973 es funda en secret la *Comissió Trilateral* espècie de mercat comú a escala mundial. La gran corrupció i gran construcció es munta a escala planetària. De l'imperialisme d'un estat sobre els altres, passem al mundialisme de mans dels grans bancs transnacionals. Les multinacionals, de bracet amb els grans bancs, ja no tenen pàtria a partir d'ara, dansen jugant per tot l'orbe de la Terra com la saviesa bíblica.

Mentre la moneda vella naufraga, emergeix lentament la intuïció de la necessitat de la nova moneda racional i responsable, reveladora de l'autèntic bé comú.

Caldria aprofundir en la investigació de certs experiments poc documentats. Citem-ne alguns:

1. Hongria (1918-1919), república regida pel comte Kàroly. S'intentà la municipalització de la terra amb un procediment semblant al que adoptem en aquest treball (8)¹⁰⁸, té tant d'èxit que fa trontollar el sistema establert. Potser és, degut a això,

108Sobre la municipalització de la terra vegeu, al volum II, quin sentit té aquesta mesura dins 8.3.5 b, pàgina 581, i com es realitza dins 8.6.7.1, volum II, pàgina 685.

- que Budapest és una de les ciutats més boniques del món. El comunisme clàssic de Bela Kun posa ràpidament fi a l'experiment de recuperar la terra per al comú sense «diners».
2. EUA (1931-1945), sota la presidència de Franklin Delano Roosevelt. Puja a la presidència tres anys després de la gran crisi de 1929 amb quasi 14 milions d'aturats al país. Tot el seu programa *New Deal* és digne d'estudi. Però és admirable la valorització de la vall del Tennessee que feu, sense diners, basat en el crèdit dels grans productors de ciment i d'acer, i, després, davant les pressions d'aquests per cobrar, amb la invenció de diner per part de l'Estat. La conclusió que se'n dedueix «No fa cap mal a l'economia, ans li fa el major bé, la invenció de (diners) sempre que respongui a una producció real de mercaderies equivalent!».
 3. Països Baixos (1940-1945). Els alemanys els havien envaïts i col·locats sota la tutela d'un comissari del Reich. Però els alemanys tenien massa feina en la guerra i en perseguir jueus i deixaren l'organització del país en mans neerlandeses. Així s'instaurà el sistema de factura-xec.

Un senyor ric es presentava en una joieria d'Amsterdam acompanyat d'una bellíssima dama. Li volia regalar un preciós collaret de brillants que valia una fortuna.

- Qui paga el collaret? – demana el joier.
- Jo – digué el senyor – Carregui-m'ho al meu compte corrent.
- Doncs haurà de signar vostè com a comprador.
- És que li vull regalar.
- Faci el que vulgui del collaret, però el comprador és qui signa.

Sortiren. El paquetet estava en la butxaca de la dama. La còpia de la factura-xec en la del senyor.

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

Quan morí el senyor, els hereus reclamaren de la dama el collaret. I aquesta l'hagué de tornar.

Regalar coses belles és possible amb la factura-xec, però regalar coses valuoses, no. Els presents valuosos són la base de tants i tants suborns i corrupcions! Les privacions inherents a l'economia de guerra no es veieren augmentades amb les corrupcions inherents a la moneda anònima!

Els aliats reconqueriren els Països Baixos, però no toleraren el «nou» sistema de factura-xec, o de moneda racionalitzada.

4. EUA (1948-1952). El superàvit de 10.000 milions de dòlars que assolí la balança de pagaments dels Estats Units en acabar la 2a. Guerra Mundial i l'escassetat de dòlars a Europa portaren a la creació del *Pla Marshall*. De 1945 a 1955 Europa rebé 33.409 milions de dòlars dels 51.000 milions que distribuí per tot el món. Fins: integració comercial, augment de producció a base de modernització dels equips productius, estabilitat financera dels respectius països, i promoció de les exportacions americanes. Cada país disposava a títol gratuït del 85 % de l'ajuda concedida. El 15 % restant corresponia a crèdits a llarg termini. No cal dir que l'operació es féu inventant dòlars. Ningú no negarà que això evità un daltabaix post-bèl·lic, fomentà el progrés productiu, i la influència nord-americana a Europa.

I arribem als nostres dies, després d'haver seguit el laberint de la història amb el fil d'Ariadna de l'existència d'un bé comú primitiu, l'aparició de la propietat privada i del mercat lliure, primer sense moneda, després amb moneda responsable i exacta que donà la

possibilitat d'una comptabilitat general, el descobriment pels sacerdots banquers primitius del bé comú segon o plusvàlua de producció, la corrupció de la moneda que permet l'apropiació del bé comú segon per part dels banquers i, finalment, el lent retorn a una moneda racional que permeti el control i la distribució del bé comú segon sense impedir el bé particular de la propietat privada, el mercat lliure i l'empresa lliure.

Avui els economistes ja parlen d'aquest bé comú segon sota el nom de «factor residual».

«Factor residual»: Conjunt de causes distintes del capital i del treball (i nosaltres afegiríem de l'empresa i de l'invent utilitari) que contribueixen al creixement econòmic. A partir dels anys 60, encara que amb algun antecedent notable, com J.A. Schumpeter i Sir Henry Roy Forbes Harrod, s'ha vingut a demostrar amb reiteració per part de nombrosos autors, entre els quals destaquen N. Hardor, James Alexander Mirrlees i Ingvar Svernilson, que la consideració de només dos factors –capital i treball– no era completament satisfactòria per explicar el creixement econòmic. Existeixen altres factors, tals com el grau de coneixement científic, el nivell d'instrucció de la població, les despeses en ensenyament i investigació, i el desenvolupament tecnològic, que constitueixen elements a tenir en compte a l'hora d'explicar el creixement econòmic. En els treballs que tracten aquests problemes, a aquests factors, distintes del capital i del treball, que impulsen el creixement econòmic, se'ls agrupa i se'ls denomina indistintament amb els termes de «tercer factor», «factor residual» i, inclús, «inversió en recursos humans». Algunes formulacions tècniques, com la de John Richard Hicks i la de Robert Merton Solow, han introduït alguns aspectes del factor residual en els models de creixement econòmic, afegint el progrés tecnològic com un nou element explicatiu del creixement distint dels tradicionals factors de treball i capital. Utilitzant una de les

Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

possibles formulacions de la incorporació del factor residual a la funció de producció, per exemple la de Cobb-Douglas, seria:

$$Q = A_E K^\alpha T^{1-\alpha} \text{ (Fórmula 4.46).}$$

on α és una constant tal que $0 \leq \alpha \leq 1$, on l'output (Q), és funció del capital (K), del treball (T), i del valor que prengui A_E que incorpora a la funció la influència del factor residual en cada moment (t) del temps. L'element més important que s'engloba dins del factor residual és, sense lloc a dubtes, la inversió en recursos humans; concretament ha estat l'estudi dels aspectes econòmics de l'educació, el que ha vingut a donar l'autèntic contingut i significació al concepte de factor residual. Si l'educació s'entén en un sentit ampli que englobi tot allò que implica un major grau de coneixement, una major capacitat i qualificació de la població activa i un major nivell tecnològic, pot establir-se una identitat entre factor residual i inversió en educació. Els intents significatius per explicar el creixement econòmic a partir del factor residual s'han trobat amb un obstacle important, constituït per la dificultat de poder reduir aquest conglomerat de factors del creixement a valors quantitius a fi de mesurar la seva aportació. Malgrat aquesta dificultat, al mateix temps que tècnicament es posava de manifest la importància del factor residual, començaren a realitzar-se estudis empírics que comparaven els increments dels factors de treball i capital amb el creixement del P.N.B. com indicador del creixement econòmic al llarg d'un període prolongat de temps (*Economía Planeta*, Barcelona, Editorial Planeta, 1980, primera edició 1982).

Aquest sucós text revela:

1. L'existència d'un misteriós factor residual ja detectat fa més de 6000 anys pels antics sacerdots banquers.

2. La dificultat, per no dir impossibilitat, de mesurar-lo. Recordem les apreciacions nord-americanes ressenyades al 4.7¹⁰⁹.

Nosaltres afirmem:

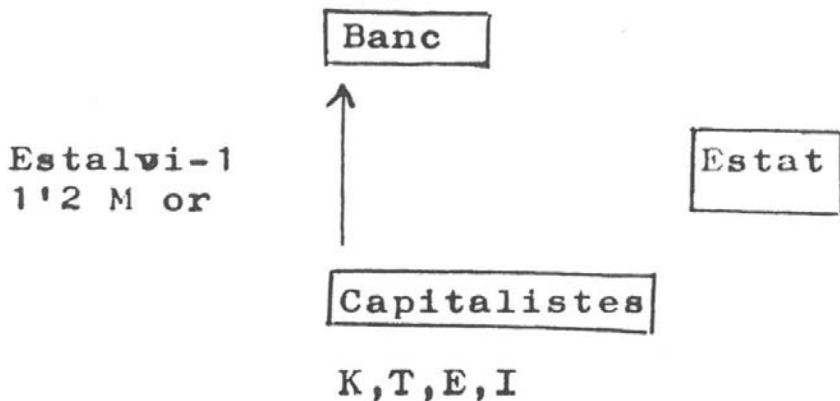
1. Que es tracta de la utilitat comunitària que en el paràgraf 7 d'aquest capítol¹¹⁰ ja hem descrit: es tracta de la suma de tots els treballs acumulats que ens han deixat els nostres avantpassats, més la suma de tots els treballs acumulats pels vivents actuals que ajuden generosament sense cobrar. És, en resum, tot l'esforç que la comunitat humana fa sense que ningú no s'apropriï dels beneficis. És, doncs, un patrimoni comú que de dret no pertany ni a l'obrer, ni a l'inventor, ni al capitalista, ni a l'empresari. I...
2. Que amb l'actual sistema monetari és immesurable. Amb el sistema que proposem la mesura és senzilla i ràpida. Es tracta de la resta entre producció total i hisenda privada (Fórmula 4.40, pàgina 207).

109Pàgina 211.

110Pàgina 202.

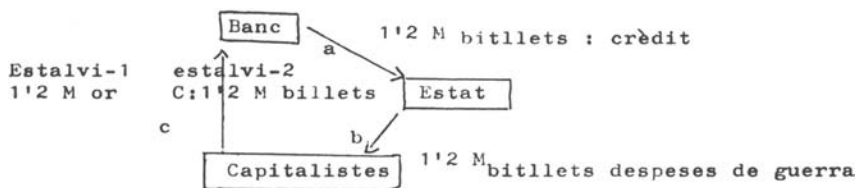
Capítol 4. Responen els antics sacerdots banquers

A) ESTAT INICIAL:

Dibuix 4: Estat inicial.

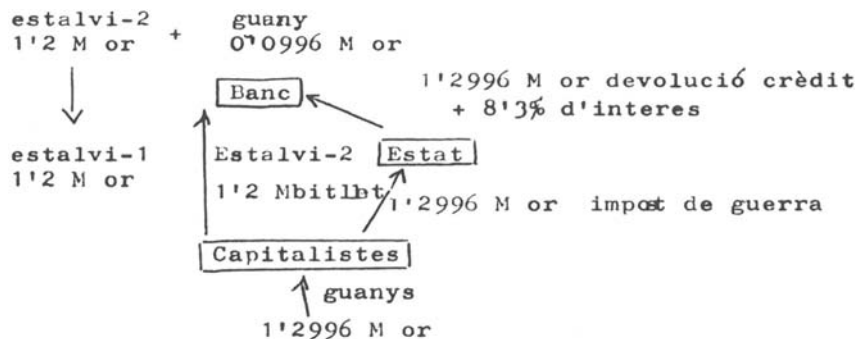
B) CRÈDIT:

Dibuix 5: Crèdit.

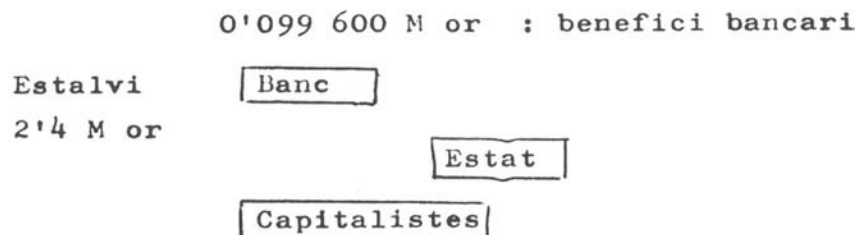
Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

C) RETORN DEL CRÈDIT:

Dibuix 6: Retorn del crèdit.

D) ESTAT FINAL:

Dibuix 7: Estat final.

CAPÍTOL CINQUÈ. EL CRIM FINS AVUI.

El desequilibri monetari intencionat.

5.1. QUÈ NO FA INFLACIÓ NI DEFLACIÓ MONETÀRIES.

El criminal una mica llest tracta, sempre, de fer recaure les sospites sobre altres per despistar els perseguïdors. Pistes falses! Quan el poble vol atacar les causes dels seus mals econòmics, socials, culturals, se sent guiat per pistes falses. Una d'elles és culpar del desequilibri o, allò que és sinònim, de la deseconomia o antieconomia actual, a les pugues de preus i salaris.

L'elevació o la baixa de preus i salaris no té cap importància pràctica en el desequilibri del mercat lliure, mentre siguin correlatives, cosa assegurada avui dia per un bon sindicat, i no crea ni inflació ni deflació monetària.

Reprement la Fórmula 4.41, pàgina 210:

Hi ha equilibri si $\frac{P_t}{H_p + H_k} = 1$ Igual hisenda que producció
(Fórmula 5.1).

Hi ha inflació si $\frac{P_t}{H_p + H_k} < 1$ Més hisenda que producció
(Fórmula 5.2).

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Hi ha deflació si $\frac{P_t}{H_p + H_k} > 1$ Més producció que hisenda
(Fórmula 5.3).

Si la producció (preus) val 100 unitats de compte de mercat, la hisenda privada (salari) val 80 i, per tant, el diner inventat val 20, tindrem:

$$\frac{100}{80 + 20} = 1 \quad (\text{Fórmula 5.4}).$$

Si pugen en 10u els preus i en 10u els salaris:

$$\frac{100 + 10}{(80 + 10) + 20} = \frac{110}{110} = 1 \quad (\text{Fórmula 5.5}).$$

no es genera gens d'inflació.

Per elevats que siguin els preus i els salaris en el mercat lliure, en relació a una etapa mercant-productiva anterior, continuen essent d'una total solvència i exactitud monetària per raó d'una iniciativa i responsabilitat productiva privada i d'una concurrència mercantil, fecunda, de tots els productors i consumidors privats. Cal deixar entès que, en dir productors, ens referim als treballadors utilitaris, als capitalistes inversors, als empresaris organitzadors i als inventors també utilitaris.

L'autèntica especulació tampoc no té cap importància com a causa de desequilibri en el mercat lliure, i no crea ni inflació ni deflació monetària. «Especulació» ve del llatí «speculare» observar, vigilar, albirar, espisar, atalaiar, fer anar els miralls, els espills, els «specula». Amb uns miralls, convenientment situats, pots espisar allò que els altres, sense miralls, no veuen. El mirall

no muta la realitat, senzillament permet veure-li el darrere simultàniament amb el davant.

L'ús corrent del terme «especulació» sol ser pejoratiu i, aleshores, no és autèntica especulació sinó que cau en els crims descrits en els paràgrafs següents d'aquest capítol. L'especulació autèntica afecta:

- a) a un coneixement més profund de la naturalesa del bé comercial,
- b) a un coneixement espacial-geogràfic de les necessitats del bé comercial més profund i
- c) a un coneixement de previsió temporal del procés productiu-comercial.

L'especulació comporta risc. No sempre guanya l'especulador. No en va anomenem «miratge» al mirall enganyador (en castellà «espejismo», de la mateixa arrel que «especulació»). Però aquesta especulació, que pren forma de joc intel·ligent, és inseparable de la borsa, de la llotja, del mercat lliure en general. És feina del comerciant, transportista, importador i exportador, conèixer en profunditat la naturalesa de la mercaderia, les diferents necessitats de les diferents àrees de mercat, les previsions dels moviments mercantils, etc. Altrament, el mercat esdevé una cosa rígida, una planificació, una vera negació del mercat.

5.2. QUÈ FA INFLACIÓ I DEFLACIÓ MONETÀRIES.

A primer cop d'ull, segons es dedueix de la hipòtesi dels sacerdots banquers (4.7)¹¹¹, si en la història humana mercant la producció és més gran que la hisenda privada, la relació P/H_p , essent el numerador més gran, valdria més de la unitat. I això és deflació. Però, després (4.8)¹¹², hem vist com, per la invenció de diner i per la seva apropiació subsegüent podríem transformar la deflació gran en deflació petita (banquers prudents) o en equilibri i, àdhuc, inflació (banquers agosarats). A més invenció i més apropiació, més guanys. Així s'entendrà el perquè del domini constant actual de la inflació. És la temptació permanent del banquer nacional i internacional, per damunt de sistemes econòmics!

Observem, de passada, que no és ni el capitalista corrent en demanar interessos, ni l'empresari corrent en demanar beneficis, el causant de la gran espoliació del «factor residual», del bé comú com, amb tanta d'insistència desorientadora, ens ha estat adoctrinant el socialisme tradicional. Sobre el sou de l'obrer, sobre el royalty de l'inventor, sobre el benefici de l'empresari i sobre l'interès del capitalista, ve el controlador pràctic del diner (sacerdots banquers primer i banquers després) i inventa un diner del qual s'apropia immediatament.

«In-flare», «de-flare», ve de «flare» bufar, «flatus», buf, vent.

Observem avui tres classes d'inflació:

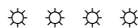
- a) La petita inflació, fàcilment controlada pels governs a través del simple i dràstic control de la relació preus-salaris. És el sistema tradicional de l'esclavitud subtilment

¹¹¹Pàgina 202.

¹¹²Pàgina 219.

renovada i hàbilment camuflada. Els «moralistes» ho arreglen amb allò de l'austeritat, d'estrènyer-se el cinturó, del pagament d'impostos per sostenir el bé comú, etc.

- b) La inflació mitjana encara a nivell «estatal o nacional» (en rigor, a nivell d'imperi o comunitat geopolítica). Es basa en els racons amagats del pressupost. És deliberadament no controlada. Segons la fraseologia oficial i paraoficial a la moda, pertany a l'esfera de la sobirania i secret d'Estat. Es declara d'origen antipolític i de responsabilitat directa dels governants de cada Estat. Des de 1914, si no es vol anar a cercar més lluny, a tota insinceritat pressupostària real, el mercat reacciona amb força mitjançant la ben coneguda pujada dels preus, disparats a tall de fletxa mortal.
- c) La gran inflació internacional, radicalment incontrolable dintre del marc de l'actual sistema monetari. Tothom reconeix que cal posar-hi remei eficaç i urgent, però ningú no n'hi posa. Cap pau no escapa a aquesta realitat inflacionista que tots coneixem. La moneda anònima, uniforme d'emissió oficial i de circulació permanent, és convertible en qualsevol cosa, joc, o crim, en el secret de les operacions comercials i desviacions pressupostàries de certa envergadura intraestatal i interestatal. I aquesta omniconvertibilitat interdivises, com més s'inscriu en una oficialitat ideològica o nacionalista, més totalment corrupta i corruptora, més antimoral, en definitiva, es torna.

Per a totes aquestes inflacions i deflacions, la causa única és la privatització il·legítima, no mesurada ni equitativa, del bé comú mercantil, sota diferents formes.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

L'augment insolvent d'apropiació fraudulenta de la plusvàlua genera la inflació. La deflació ve quan, per compensar «les estúpides i esplèndides rendes de situació», «els maneigs dels taurons del crèdit i de les finances», «els poders establerts» imposen una misèria més o menys aguda als treballadors, empresaris, capitalistes i inventors productivament solvents.

Aquesta privatització intra, inter i extrabancària secreta del bé comú mercantil, realment produït, és insolvent perquè no s'acompanya directament de cap producció real suplementària, corresponent a l'apropiació.

La privatització s'opera de tres formes com a mínim:

- 1) per obtenció directa de lucre,
- 2) per inversions militars en defensa o ampliació del lucre obtingut,
- 3) per imposició de violència laboral amb el mateix fi.

1. Lucre directe.

1.1. La feina dels banquers: robatori del bé comú mercantil, a través de tota la pràctica inventiva bancària dels grans «taurons» que privatitzen el crèdit comunitari a les empreses rendibles de producció, i les finances comunitàries per al consum de les persones necessitades a nivell interior o mundial, durant els més de 4000 últims anys d'història. La usura manifesta que se'n deriva no consisteix tant en els interessos elevats que es fan pagar, com en el fet que es tracti de contractes «lleonins», pels quals els clients s'obliguen a retornar, a termini més o menys curt, capitals inventats pel banquer, que són, doncs, privadament insolvents, per

capitals realment privats i solvents, és a dir, suats i estalviats pels productors de llurs treballs, inversions, empreses i invents utilitaris. No cal dir que els capitals inventats, privadament insolvents de part de qui se'ls apropia, són comunitàriament solvents si no sobrepassen la diferència entre producció total i hisenda privada, perquè representen o concrets excedents de producció, o excedents monetaris abstractes no utilitzats de comptes corrents (recursos aliens).

Tota l'actuació anterior és més o menys ignorada pels legisladors, còmplices o ingenus, i, per consegüent, per la llei. La usura de mercat esdevé així un fenomen ordinari, corrent, normal.

A les rendes d'usura segueixen les rendes de situació, causa instrumental de la ignorància imposada a tot el cos social. Són les rendes dels còmplices. A través dels monopolis i oligopolis, els quals, sempre i arreu, acaben per tenir, en llurs consells d'administració, «gent d'influència» radicalment i manifestament improductiva i, en llur cicle de producció, uns costos molt alts deguts a un gegantisme irracional.

Cal dir, tanmateix, que les multinacionals, vilipendiades indiscriminadament per ideologies¹¹³ fanàtiques i afectivologies¹¹⁴ hipòcrites, no presentarien perill social en la pràctica de la vida diària de qualsevol imperi o comunitat geopolítica si l'Estat, monàrquicament fort, breu i responsable, els

113(1.3., pàgina 52) Idees tractades segons retòrica buida pseudo-lògica.

114(1.3., pàgina 52) Apassionaments tractats segons retòrica buida pseudo-lògica.

impedís, amb estructures monetàries telemàtiques adequades, com veurem, de transformar llur legítima i revolucionària obertura al mercat mundial i riquesa mercantil subsegüent, en corrupció i poder antipolític i antieconòmic.

També són rendes de situació les nombrosíssimes prebendes i sinecures distribuïdes als còmplices i oportunistes necessaris: enginyers, capatassos, inspectors, advocats, gestors, mestres, etc., d'institucions que per llur original vocació productiva mercantil o liberal altruista es podien oposar espontàniament als «poders de fet i d'antidret».

També són rendes de situació les d'una kafkiana bur(r)ocràcia i d'un pitjor sistema policíac, ambdós bàsicament corruptes pel fet de posicionar-se al servei incondicional dels «poders fàctics» esmentats.

També donen rendes de situació les «cruïlles de trànsit obligat» imposades per antilleis bur(r)ocràtiques i corruptes policíiques i parapolicíiques que obliguen a pagar «peatge» a tot aquell qui es veu forçat a passar-hi.

Finalment viuen també d'una renda de situació els polítics que accepten viure «professionalment», de la transformació del diner insolvent antieconòmic, privat, tot exercint un poder antipolític de pressió, corrupció, i opressió.

- 1.2. Una segona forma d'obtenir lucre directe, al marge dels bancs, però amb complicitat activa o passiva d'aquests, és la falsificació endocomptable de diner

fora de banc, generalment a càrrec d'executius bancaris. John Keynes (1883-1944) explica el seu enriquiment inicial en la seva autobiografia. No era banquer. No tenia, per tant, «patent de cors». Calia espavilar-se. Divendres, just abans de tancar borsa, comprava valors que estaven a la baixa, tot preveient-ne la pujada. I pagava amb xec sense fons datat de dilluns perquè era incobrible el divendres (per trobar-se tancats ja els bancs). Dilluns, a primera hora, venia a l'alça i ingressava l'import immediatament en el seu compte per fer front al xec en contra, pendent des del divendres. Aquesta falsificació de diner comptable privat insolvent només és perseguida per la llei quan falla i deixa un descobert.

- 1.3. La tercera forma d'obtenir lucre directe és el moviment en buit de diner comptable abstracte, sense concreta circulació equivalent de concretes mercaderies intercanviades. Es tracta de les populars rodes de talons, del piloteig, de les lletres de cavalleria, etc. Aquesta forma és promocionada i protegida pels bancs que hi troben interès elevat. El moviment en buit de diner comptable abstracte només és perseguit per lleis anacròniques quan els bancs se senten greument amenaçats.
- 1.4. La quarta forma és la falsificació formal de diner.
 - 1.4.1. Falsificació oficial i estatista de monedes concretes metàl·liques per les mateixes «autoritats» emissores. Es tracta d'actes d'absolutisme de franca arbitrarietat. Aquesta falsificació ve de molt lluny, de l'antiguitat clàssica, però el seu apogeu se situa a Europa

des de l'alta Edat Mitjana fins a 1914. Consisteix fonamentalment a exigir impostos, gabelles, drets reals, etc., amb monedes metàl·liques de m grams, per a refondre-les en les «cases de la moneda» oficials en peces de moneda de m – n grams que serviran per a pagar deutes estatistes als súbdits «villans».

En *El Capital*, (loc. cit. I, pàgina 61) Karl Marx parla de la «pràctica abusiva de la falsificació» del diner pels prínceps, pràctica que dura uns quants segles». I en la nota corresponent afegida a la 2a edició del *Capital* diu: «Així per exemple, la lliura anglesa representa menys d'una tercera part del seu pes primitiu; la lliura escocesa només representava, abans de la Unió, 1/36, la lliura francesa 1/74, el maravedí espanyol menys d'un 1/1000 i el reís portuguès una proporció encara menor».

Un altre exemple és la unitat monetària anglesa, la lliura esterlina que en forma d'un sobirà d'or valia 20 xelins i era cobejada per aristòcrates i nous rics idiotes, i en forma de guinees, valia 21 xelins i era la moneda acceptada pels llestos banquers.

- 1.4.2. Després hi ha la falsificació feta pels «falsificadors» sense autoritat. Són considerats delinqüents perillosíssims i criminals. Falsifiquen primer moneda metàl·lica; a partir de la seva aparició, els antics bitllets de banc que responien a moneda metàl·lica; després, falsificaran els bitllets de banc actuals que no responen a res («monnaie de singe») i

finalment aprendran a falsificar instruments monetaris auxiliars: xecs, talons, lletres de canvi, bons de caixa, títols, etc. «La maquina de fer pessetes»! Aquesta genteta va a la presó.

- 1.5. La cinquena i, no última, forma de lucrar-se en buit amb circulació monetària, sense l'equivalent moviment de mercaderies concretes, és la dels jocs d'atzar. N'hi ha d'oficials estatistes, com la loteria, el bingo, les travesses; i altres jocs d'atzar privats, més o menys perseguits o tolerats arbitràriament per uns sistemes legalistes i policíacs corromputs estructuralment.
2. Inversions militaristes.
 - 2.1. Accions militars antiestratègiques.
 - 2.2. Accions militars aleatòries, incertes.
 - 2.3. Accions militars mal planificades per «xovinisme» publicitari.

Aquestes tres formes constitueixen el bel·licisme.

- 2.4. La militarització del país disminueix la producció de consum civil perquè en fer passar gran part de la població masculina, i ara femenina, a les casernes, disminueix el nombre de productors eficaços.
- 2.5. L'armamentisme. Els armaments produïts es fan cada dia més ràpidament obsolets per causa del vertiginós progrés tecnològic. Es fan a fins militaristes, imperialistes i colonialistes. I una vegada esdevinguts antiquats, s'exporten a països pobres, encara que sigui «a fons perdut i en pèrdua seca».

3. Violència laboral.

- 3.1. El treball d'aturats sense especialització o d'especialització diferent a la que s'exerceix. Hjalmar Schacht demostrà a Hitler que sortien més barates les autopistes del III Reich fetes per obrers especialitzats que pels milions d'obriers aturats heretats de la República de Weimar. Sobrava diners per a llur subsidi d'atur. I les autopistes quedaven bé.
- 3.2. Els treballs forçats. N'hi ha d'escandalosos: el dels presos socials, el dels presoners de guerra, etc. Però n'hi ha abundantíssim de dissimulat. Quanta gent no treballa a disgust i, per tant, malament, per manca de preparació, per mal pagats, per males condicions de treball, per mala salut, etc.
- 3.3. L'esclavitud. Anglaterra, a mig segle XIX, abolí l'esclavitud i es dedicà a empaitar vaixells portuguesos, espanyols, holandesos, carregats d'esclaus negres destinats a Amèrica, no per altruisme, sinó perquè els esclaus no eren tan rendibles com els proletaris. Tanmateix el proletariat és una esclavitud encoberta. No et compren «tot» l'ésser. Però et compren «totes» les hores útils de la teva vida. Només deixen temps lliure per dormir, menjar i reproduir-se. També això genera desequilibris.

5.3. «STAGFLATION».

El desequilibri econòmic monetari només és possible en un règim mercantil, submergit en la irracionalitat del sistema de mesura i compte abstracte, del concret valor de canvi elemental de totes les mercaderies que porta, com a conseqüència inevitable, la pèrdua de control d'aquest sistema per part de l'autoritat comunitària (imperial) que el garanteix a l'interior i a l'exterior i, del qual, es val per a antigovernar.

La «Stagflation», veu anglesa resultant de «stagnation», estancament i «inflation», inflació, és l'atzucac on han anat a parar les economies occidentals a partir dels darrers anys seixanta. Estancament econòmic absurdament lligat amb elevats tipus d'interès, o alta inflació absurdament lligada amb un atur escandalós. Els fenòmens de la inflació i de la deflació entrecreuats, la pèrdua del control per part de l'autoritat, àdhuc la pèrdua de l'agulla de navegar per part dels teòrics que no saben què passa. És el resultat final de la irracionalitat establerta.

Però cal retrocedir una mica. En els darrers anys la gran inflació ha estat preocupant obsessivament els governs.

No es deriva del *Pla Marshall*. Els capitals n'eren oficials, legals, ben coneguts i solvents, basats en la sobreproducció exportable dels Estats Units. Les rendes foren ràpidament fetes solvents per la nova gran producció europea i japonesa que se'n seguí.

L'origen de la inflació galopant apareguda al final dels anys seixanta és atribuïda, per uns, a la pujada de preus d'iniciativa empresarial, enfront de les lluites sindicals que impedièn la renovació i reestructuració de les empreses; per altres, als efectes de la guerra del Vietnam i, per altres, a la puja dels preus del

petroli. L'origen real d'aquesta inflació emmascarada per la prosperitat mundial posterior a la Segona Guerra Mundial es pot descriure així:

Els bancs nord-americans amb monopoli d'emissió imprimeixen bitllets de banc EUA sense control amb finalitat d'exportació fraudulenta contra divises europees, japoneses i d'altres països. Aquests col·laboradors europeus, japonesos, etc., contrabandistes de llurs pròpies monedes abstractes «nacionals», esdevingueren els autèntics «finançadors» del creixent monopoli de les multinacionals EUA contra riqueses i unitats de producció de llurs propis països.

Cal analitzar d'una banda els capitals «finançadors» del creixent monopoli EUA en el món sencer i, d'altra, les rendes obtingudes cada vegada més insolvents i d'efectes monopolitzadors creixents.

La majoria d'aquests capitals eren d'origen dubtós, puix en provenir de fets de guerra i destrucció eren, de tota evidència, insolvents. Però allò que és fora de discussió és l'efecte inflacionista dels bitllets de banc incontrolats i irresponsables, emesos i exportats al marge del *Pla Marshall* i de qualsevol altra transacció pactada.

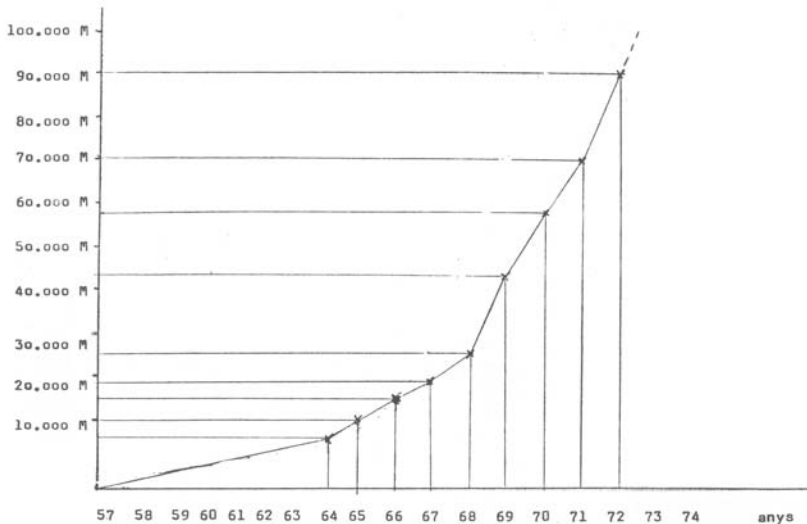
Les rendes obtingudes dels anteriors capitals subterranis constitueixen el «hot money» que mena el seu joc brut irresponsable contra totes les divises, una darrere l'altra davant d'uns governs ignorants, insolidaris o descaradament còmplices.

Però calia netejar aquest diner dolent. I s'inventen els eurodòlars. Són dòlars diferents dels dòlars normals. El «hot money» es transforma en eurodòlars i, així, es destrueix el cos del delicte, és a dir, els bitllets de banc EUA. Aquests eurodòlars no tindran curs als EUA. No faltaria més! Ells no es poden contagiar. Com ànima

en pena, vagaran pel món com els dimonis expulsats d'un cos, segons l'evangeli, i no trobaran repòs enlloc. Aquesta operació és el millor premi, totalment injustificat i insolent, a uns contrabandistes europeus i japonesos.

El primer centre fou Londres. El mercat d'eurodòlars ha tingut un desenvolupament espectacular:

1957: 1.000.000.000 \$
1964: 8.000.000.000 \$
1965: 10.000.000.000 \$
1966: 14.500.000.000 \$
1967: 17.500.000.000 \$
1968: 25.000.000.000 \$
1969: 44.000.000.000 \$
1970: 57.000.000.000 \$
1971: 71.000.000.000 \$
1972: 92.000.000.000 \$

Dibuix 8: Mercat d'eurodòlars.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

El 1972, la crisi del dòlar transformà el mercat d'eurodòlars en el d'eurodivises, amb l'acceptació en el joc del marc alemany i el franc suís principalment. Des de 1965, aquest mercat, pràcticament monopolitzat fins aleshores pels britànics, s'amplia amb l'entrada d'altres bancs europeus (eurobancs). Més tard s'estén a d'altres parts del món i neix el mercat de l'asiadòlar animat pels bancs de Hong-Kong, Singapur i Tòquio. Els beneficiaris d'aquest gran mercat subterrani són els nord-americans i els prestamistes dels residents de totes les nacionalitats posseïdores de divises dipositades en els eurobancs, asiabancs, etc.

El 1973 el volum puja a 132.000.000.000 de dòlars. El 1974 a 177.000.000.000 de dòlars. I així successivament.

Per tal que l'amable lector tingui una idea del què representen aquestes xifres, pel grau d'influència de les eurodivises en l'economia general i en el seu procés inflacionari, hem comparat diferents exportacions amb el corresponent mercat d'eurodivises del mateix any:

Eurodivises de 1964 = 4,61 % de les exportacions de tot el món.

Eurodivises de 1966 = 27,5 % de les exportacions de la C.E.E.

Eurodivises de 1966 = 48,5 % de les exportacions d'EUA.

Eurodivises de 1971 = 496,6 % de les exportacions d'Iberoamèrica.

Eurodivises de 1974 = 20,4 % de les exportacions de tota Europa occidental.

Les grans empreses multinacionals, principalment nord-americanes, a través de bancs nord-americans i europeus, emeten des de l'inici dels anys 60 les euroobligacions, alliberades després en moneda de reserva o per unitats de compte monetari (1972: 6.335.000.000 \$).

En el mercat d'eurodòlars com en el d'euroobligacions, els demandants obtenen un tipus d'interès més baix, la possibilitat de negociar els crèdits més lliurement, un cost i unes despeses d'emissió inferiors als dels mercats nacionals, garanties en l'emissió de les grans agrupacions bancàries, superiors a les de les obligacions emeses en un mercat nacional i, en general, el fet d'operar fora de tota regulació per part dels Estats.

Es tracta, doncs, d'un maneig radicalment subterrani i incontrolable d'una moneda puríssimament abstracta, que es belluga sovint per telèfon, tot saltant-se lleis i costums anacròniques a les quals només se sotmeten els estats i els particulars «antiquats».

Aquestes divises dominen de fet borses i borses mundials, bancs, banca mundial, les «economies» nacionals amb complicitat, responsable o ignorant, dels governants i tot el procés de producció, inversió i consum a partir del «sistema» creditici i financer.

Amb tan alt grau de manipulabilitat dels centres de decisió econòmica en un cos d'irresponsables desconeguts, qui pot creure que l'equilibri econòmic mundial pugui ésser controlat per les autoritats? Ja poden debatre els parlaments i els Consells de Ministres mesures controladores de la inflació, de l'atur, del preu del capital o de l'augment de la producció; tot resta trasbalsat i neutralitzat per uns cops de telèfon que belluguen xifres diabòliques sense bellugar cap altra realitat.

Conseqüències stagflationistes:

1. Una gran baixa de la producció i un augment de l'atur sempre mal subvencionat.

2. Un augment creixent de la inflació.
3. Un desordre permanent en els «cossos, castes i classes socials sacrificats» en el servei de la comunitat. «Anarquia» des de dalt: el pitjor de tots els desordres possibles en la societat.
4. Una necessitat creixent de policies fanàtiques i torturadores i d'exèrcits pretorians, com a «última ratio», tant per la dreta, com per l'esquerra, com pel centre. Cal aconseguir «democràcies governables» amb «governos forts» contra «terrorismes destructius».
5. Una fam terrible en els països subdesenvolupats que no han volgut escoltar els savis consells del «birth control», amb esterilització en cadena industrial i indemnització caritativa.

La gran jugada final ha estat carregar la culpa a l'encariment del petroli. Els grans monopolis mundials del petroli, «les 7 germanes», capdavanteres del «hot money», controladores indispensables de les més revolucionàries tècniques de producció ara diversificada a tots els terrenys, van decidir jugar-se el destí de la nostra civilització per aconseguir un lucre directe en el buit.

Suggeriren, a uns xecs feudals, de multiplicar per 2, per 3, per 4 el preu del «seu» petroli, sota amenaça de fomentar en llurs països revolucions progressistes.

Ara els «moros» tenen la culpa, davant tot el món, de la sobrada aparició del fantasma de la inflació. Mentre, els beneficis de les 7 germanes no poden, en bona economia política clàssica, ésser considerats com a causa d'inflació. On aniríem a parar amb doctrines tan extremistes!

5.4. L'ECONOMIA SUBTERRÀNIA.

Si el diner, com els talps, s'ha amagat sota terra, per què tota l'economia i, en especial, la producció i el comerç no haurien de fer una cosa igual?

El mercat negre dels països de l'Est és prou conegut, tot i que potser no en les dimensions que ha adquirit en els darrers temps. Però és difícil de seguir-li la pista sense estudis fiables.

Però comença a conèixer-se i a estudiar-se aquesta sortida endavant per la porta falsa de l'economia occidental, empantanegada en aquesta crisi de crisi que és la stagflation.

Lluís Ignasi Parada (a *Play-boy*, març 1982) ens ho explica: «Economia submergida, economia subterrània, economia trinxada, economia «underground», economia paral·lela, economia clandestina, economia il·legal, l'«ultra» economia, economia ocultada, economia degenerada, etc.».

Unes empreses són il·legals o delictives (les més destacades: tràfic de drogues i contraban). Altres són lícites però no declarades (sobretot a efectes fiscals i de cotització de la Seguretat Social). I altres compleixen els requisits legals però, per error o falles informatives, no entren en estadístiques.

Segons estimacions, per cert molt poc precises, l'economia subterrània el 1981 representava el 10 % del PNB de Suècia, el 15 % de França, el 25 % d'Espanya. El 26 % de USA i el 35 % d'Itàlia.

Empreses, oficialment desaparegudes, segueixen funcionant readmetent els treballadors acomiadats. Sovint amb sous

superiors, però sense Seguretat Social, amb treball sovint domiciliari, sense contracte laboral i, per tant, amb comiat lliure, sense pagament d'impostos municipals, Tràfic d'empreses, Renda de les persones físiques, Societats, Transmissions, etc., sense sotmetre llurs productes a la revisió dels ministeris competents.

Totes les transaccions de l'economia oculta es realitzen en efectiu, perquè és diners anònim i no deixa rastre. Són conseqüència de la pressió fiscal, de les cotitzacions de la Seguretat Social i de les restriccions legals. Són el ferment on es coven la corrupció i abús, d'una banda, i la innovació i creativitat d'altra. Aguanten més bé la crisi que les empreses oficials. L'eliminació només serà possible, dintre dels sistemes imperants, a base d'un control despòtic contrari a la llibertat i que generarà una burocràcia que es menjarà els beneficis que l'Estat espera aconseguir d'aquesta supressió.

Els recursos de la naturalesa són imprevisibles. Quan se li nega al riu el seu llit normal, vessa per les vores i, quan es talla el tronc d'un arbre, rebrota per les arrels. Es treballa semiclandestinement xipollejant; els aturats s'agafen a apedaçar fusteria, lampisteria, fontaneria, ferreria, mecànica, pintura. Augmenten els venedors ambulants, les botigues en un pis, els repartidors, els assessors fiscals d'aficionat, els instal·ladors a domicili, les classes i cursos particulars.

Amb subsidis d'atur o sense, es busca treball extra «per lliure». Ermots estèrils dels suburbis o terres abandonades de l'interior esdevenen conreus d'immigrants sense feina, de «hippies» treballadors o de gitanos marginats. Les barraques d'eines al tros o les masies semienderrocades es tornen a habitar. Gent de la tercera edat, que vol ser útil, també es belluga. El «bricolatge», el «self-made-man», sempre en expansió, produeix un intrusisme professional que fa trontollar el professionalisme. Quan la

societat està corrompuda: «Salva't tu mateix! Tanca circuits! Sigues autosuficient!». Com diria N. Berdiaeff: Una nova Edat Mitjana.

En el diari *Avui* de 22 d'agost del 1982, pàgina 27, el banquer Francesc Cabana es queixa de l'època de crisi que patim i que genera dos fenòmens de retrocés a formes econòmiques arcaiques de comportament. Una és l'atresorament d'or, «inversió especulativa i improductiva». «És el refugi dels inversors desconfiats en època de crisi». Igual diríem dels diamants, la numismàtica, la filatèlia, les obres d'art, etc. L'altra forma arcaica és el retorn al mercat de permuta, troc o bescanvi amb supressió de moneda. «Fa uns mesos va haver-hi una famosa operació d'aquest estil, en la qual canviaren de mans (d'una banda) unes accions d'uns grans magatzems i (d'altra) uns immobles. Et venen un pis nou i et compren el vell a canvi. O et venen un cotxe nou, quedant-se el vell i reduint el preu d'aquest del valor total. O et canvien una casa al camp per un pis a ciutat. Mireu els anuncis d'ofertes als diaris».

El vaixell s'enfonsa. Tothom fuig del sistema monetari, del sistema fiscal, del sistema de Seguretat Social, del sistema de controls de preus i salaris, del sistema de política econòmica vigents, etc., i mentre, com diu la pàgina anterior del mateix diari, «la inflació galopa».

5.5. CONCLUSIÓ: LES CORRUPCIONS VÉVEN DEL DINER ANÒNIM.

És el diagnòstic final de l'examen mèdic a què hem sotmès la humanitat malalta, en els darrers quatre mil·lennis de la seva història i fins als nostres dies.

I la recepta: econometria exacta de mercat clar.

Amb aquesta medecina simple i fàcil, de la qual parlarem en el capítol que segueix, finalitzarà, –aquesta és la nostra hipòtesi–, un tipus de corrupció generalitzada, de poders econòmics i polítics més o menys ocults, d'imperialismes antinacionals i antilibertaris, de mercantilisme escandalós de les professions i institucions «liberals» i de religions antisacrals al servei incondicional dels poders establerts, tota una anticivilització bel·licista, estatista, burocràtica, policíaca, etc., que només ha estat un malson de la humanitat d'aproximadament 4500 anys, duració poc significativa enfront dels milions d'anys d'existència de l'espècie humana.

La simple jugada de la invenció del diner anònim i concret permeté als grans d'aquest món de saltar, en qualsevol lloc i moment, del visible i públic sistema monetari concret legal, a llur particular i invisible sistema monetari abstracte fantasmal, segons llurs conveniències, en detriment constant de la immensa majoria de la humanitat. Els perjudicats poden ésser còmplices: estats, exèrcits, policies, magistratures, institucions, empreses, executius, etc., o ésser simplement víctimes: persones, nacions, i classes oprimides. Aquest és el joc, el «jugar net» segons «les regles del joc», «obeir les regles del joc».

No s'ha denunciat la gran estafa, possible des de la moneda anònima, de convertir impunement tota la productivitat

comunitària, tot bé comú mercantil, en creació privada, d'uns quants, de diner creditici i financer, això és, en usura i plutarquia de mercat fosc i societat indesxifrable.

De la corrupció generalitzada que hem descrit sorgeix, espontàniament i expansivament, el poder il·legítim i immoral sobre les persones individuals i comunitàries.

L'antipolítica a què ens hem acostumat es fonamenta en un cercle viciós indefinidament repetit al llarg dels darrers mil·lennis:

1. Opressió «m» establerta mercès a mecanismes anteriors.
2. Corrupció «m» generalitzada.
3. Provocacions «m» per indignar els ingenus.
4. Subversions «m» terroristes ingènues i teledirigides.
5. Repressió «m» terrorista exemplar.
6. Nova repressió «m + 1» pitjor que l'anterior, establerta pel desenrotllament del dret.

Realitats actuals:

1. Indefinides possibilitats productives i humanistes de la nostra civilització multimil·lenària, actualment encara en fase pre-mundial, pre-planetària.
2. Manifesta incapacitat mercantil-social per a subvenir a les necessitats físiques i culturals, més primàries, de la gran majoria de la humanitat contemporània.
3. Escandalós desordre moral, heretat de 4500 anys d'història monetària suficientment documentada per permetre'ns d'establir la correlació entre indisciplina mètrica del mercat i societat i indisciplina ètica.
4. Negra i fantasiosa nit de dades objectives monetàries analítiques i estadístiques, inexactes, imposada en tots els països del món actual per la plutarquia o força oculta del diner anònim, que impedeix l'estudi empíriològic del mercat i de la societat.
5. Sagrat i intocable tabú del tema de la racionalització de la moneda i del diner.
6. Lenta i creixent comprensió popular del fet monetari i dinerari més enllà d'ideologies, apassionaments i propagandes imposades pels diferents imperialismes de la terra.

La plutarquia, les religions, els cossos repressius exigeixen, «velis, nolis», una acceleració històrica màxima segons les possibilitats tècniques en cada moment, doncs s'alimenten, per sobreviure, d'uns guanys cada cop més quantiosos. I, aquests, només els pot donar una tècnica cada dia més innovadora i revolucionària.

Avui dia, la revolució tecnològica ha arribat a un punt tan crític,

que qualsevol tècnic lúcid, conscient i responsable del seu ofici de creador de riqueses materials, sap que és factible de donar la volta a la truita, de girar del revés la bossa del pop, de proporcionar menjar, beure, vestit, casa, cultura, seguretat, administració, educació, medicina, etc., a tots els habitants de qualsevol país del primer, segon, tercer i quart món, i de tots els mons que hom vulgui afegir a la llista de les misèries innecessàries, dels sofriments inútils, de les estratègies delirants i ineficaces... ja que la humanitat sencera es troba, avui dia, més realment interrelacionada i és més solidària que no ho ha estat mai, en tots els terrenys de la convivència per a guerra o per a pau.

Per realitzar a fi de bé aquesta obra inajornable de solidaritat mundial de nacions lliures, de confederacions internes dels imperis o de federacions defensives dels imperis, d'unions o pactes a nivells més amplis fins a l'escala mundial, només cal un petit salt endavant del sistema del paper moneda escriptural, com a estructura social de mesura i compte abstracte instaurat després del 1914, segons el document secret del banquer Finaly esmentat a l'inici d'aquest llibre.

CAPÍTOL SISÈ: LA VARETA MÀGICA.

6.1. INSTRUCCIÓ INSTRUMENTAL DELS CRIMS TRADICIONALS PER RAÓ DE DINER.

Al llarg dels dos capítols anteriors¹¹⁵ hem vist com uns crims, delictes i faltes habituals, malestructuren i disfuncionen tràgicament les antisocietats imperialistes des de fa 4500 anys aproximadament, segons una documentació tan abundant, que ha arribat a inculcar un pessimisme generalitzat en l'esperit del poble. Aquest conjunt criminal i delictiu tradicional, amb les causes cada dia més hipòcritament amagades, provoca alternativament crisis molt complexes d'inflació i deflació monetàries, crisis cícliques clàssiques, com els set anys de vaques grasses i els set anys de vaques primes de l'Egipte de Josep i com les crisis nord-americanes que, segons R.C.O. Natthews, es repeteixen cada set o deu anys, o crisis actuals, cada dia més intrincades i contradictòriament simultànies.

Per evitar tant els crims, com llurs conseqüències desequilibradores de l'economia, només cal una reforma simple i fàcil de la moneda, actualment existent, de paper escriptural, a fi que realment serveixi per a mesura i compte abstracte de totes les mercaderies concretes legals:

1. Mercaderies produïdes (P): objectes inerts, sers vivents utilitaris i servils, serveis utilitaris.
2. Mercaderies productores privades (H_p): treball, capitals, empreses, invents utilitaris.

¹¹⁵Vegeu capítol quart, pàgina 119, i capítol cinquè, pàgina 255.

3. Mercaderies productores comunitàries (H_k): sabers i materials tècnics, caiguts en el domini públic, al servei incondicional de les generacions vivents actualment, acumulats per les generacions passades que ja no poden ni invertir creditíciamment, ni consumir financerament.

Aquesta reforma monetària no és evolutiva sinó involutiva. Suprimeix la moneda anònima tant metàl·lica com fiduciària (paper) i retorna a la factura-xec i als comptes bancaris corresponents, tal com imperaren durant 5000 anys aproximadament en les primitives ciutats-imperi.

La destrucció consegüent dels crims que provoca serà completa per causa de la desaparició de l'instrument que permetia els desequilibris. Veurem com aquesta reforma exigeix que no hi pugui haver moviment monetari sense el corresponent moviment de mercaderies legals. Així, a més a més d'impedir tots els crims de creació o moviment en buit de diner, és fàcil parlamentàriament o governativament d'establir una llista de mercaderies i serveis il·legals: encobriment, recompra de coses robades, complicitats, sindicats del crim, assassinats a sou, drogues, armes, prostitució, corrupció i gangsterisme policíac, etc.

La paradoxa que representa l'actual estancament de la teoria i estratègia mercantils, l'actual estancament del retrocapitalisme i retrosocialisme imperant en totes les àrees polítiques, l'actual incapacitat de satisfer les més elementals necessitats, materials i culturals, de la majoria de les poblacions i l'actual perversió moral, en tots els imperis del món, hem vist que tenia una causa instrumental inerta i convencional de vigència universal.

Es fa, doncs, imprescindible en el fons, per evitar tant d'horror, i possible en la forma, per l'avenç de les tècniques d'electrònica,

formàtica i telemàtica, el progrés metrològic pel qual ja sospirava Plató fa uns 2300 anys, que donarà pas a L'AUTOMATITZACIÓ COMPTABLE I A L'EQUILIBRI CIBERNÈTIC DEL MERCAT CONJUNT DE CANVIS ELEMENTALS. Tindrem a mà una nova formulació de L'ECONOMIA DE MERCAT de Plató, en còmodes equacions algèbriques. I podrem detectar els límits assenyalats per la natura i l'experiència evolutiva de l'home, als possibles jocs d'equilibri de l'utilitarisme vital.

L'anàlisi anterior ens ha aconduït a buscar un remei immediat, eficaç i simple. Enfront del bitllet de banc, vigent des de la primera guerra mundial, es pot disposar, de seguit, d'un paper moneda escriptural de compte abstracte, existent des de fa més de 5000 anys: la factura-xec. «To check» vol dir: aturar, reprimir, posar un fre, moderar, verificar, controlar, supervisar, reprendre, increpar, fer escac, contrariar, trastornar, impedir, contramarcjar, etc¹¹⁶.

Hi ha qui no voldrà entendre allò que senten les seves oïdes. Són els desequilibradors i antipolítics. La factura-xec és fàcilment adoptable i adaptable per tots els estats contemporanis, com a únic i exclusiu paper-moneda legal. És decididament comptabilitzador, i analitzador de tot. Permet tota estadística. Permet el control constant i eficient, al llarg de les successives conversions mercantils, dins i fora de les nacions i dels imperis federadors de nacions. Sempre està al servei d'una fenomenologia exhaustiva («input-output») i contínua, centralitzada i sense possibles errades ni fugides subjectives, sense arbitràries excepcions de persones i excepcions de coses. I tot això és pràcticament possible, ara i no abans, perquè des de fa vint anys, de forma concreta i enmig del carrer, existeix un instrument i un sistema tècnic autènticament revolucionari: la telemàtica

116Vegeu glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 877).

(transport a distància), formàtica (lògica matemàtica com a llenguatge rigorós), electrònica (els electrons són els encarregats de configurar i transportar els missatges): la teleformatrònica. Penseu en aquestes, ja usuals, expressions anglosaxones: «Market and society formatronics», «Clear market and transparent society», «Cashless market and society», «Check market and society», etc.

El *Sistema General* de mercat, clar i transparent, que proposem per donar majors i millors llibertats fenomèniques concretes, a tots els ciutadans i a totes les ciutadanes de cada imperi o comunitat geopolítica, enriquirà, al mateix temps, tothom: els treballadors competents, els capitalistes inversors, els homes d'empresa, els inventors eficaços però, immediatament també, a totes les vocacions anomenades liberals i a totes les exigències de la vida i de la transparència.

Això cal que sigui dit, per tal què ningú no es cridi a engany: l'experimentació que proposem és llibertària, apunta a depassar el classisme, les ideologies, les hipocresies pseudo-classistes, els fanatismes, els revengismes que, com les vendettes sicilianes, tendeixen a l'anihilació dels contraris.

Restarà doncs, patent, la complicitat i responsabilitat cruels, de tots els antipolítics que no vulguin aquesta destrucció instrumental del crim històric més gran que hagi pogut existir.

L'experimentació proposada, a més a més d'augmentar el benestar material i espiritual de tothom, anirà suprimint de soca-rel el desig obsessiu i idolàtric del diner i del poder, l'esquizofrènia de la poca matèria que necessitem per a viure i ésser feliços.

6.2. EXIGÈNCIES CIENTÍFIQUES.

Avisem d'antuvi el lector que es tracta d'un paràgraf de contingut dur i aspre, exigent sense contemplacions: Cal disciplinar-se – àdhuc en el sentit de fustejar-se– sense miraments. És un autèntic «camp de concentració» amb la sola diferència que hom pot sortir-ne i entrar-ne quan vulgui. Però el joc intern té unes regles immutables i inexorables, totalment convencionals, és veritat, però incanviables per comú acord de la humanitat.

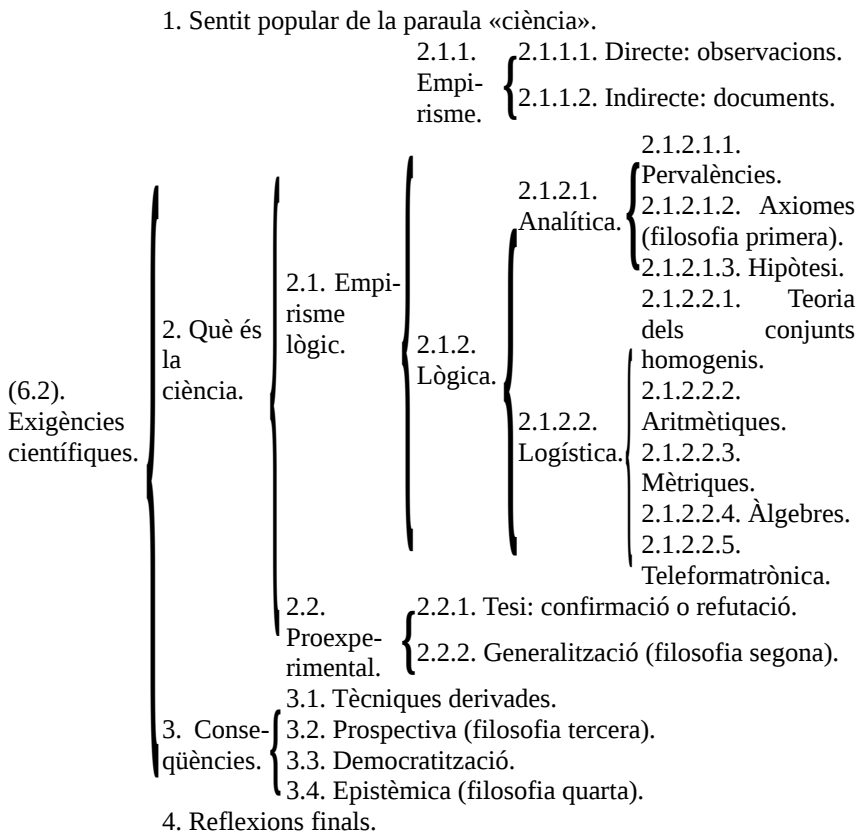
Qui no vulgui que no s'hi fiqui. Qui s'hi fiqui, cal que jugui amb aquestes regles i no amb altres. Estem parlant de la ciència.

Aquest paràgraf no és estrictament necessari. Serveix per ajudar a valorar els altres paràgrafs d'aquest capítol i els dos capítols següents¹¹⁷, així com els dos capítols anteriors¹¹⁸, que pretenen estar fonamentats en estudis científics sobre economia de mercat. Aquell a qui no agradi la ciència, que se'l salti. Qui ja sàpiga què és ciència, que se'l salti. Caldrà, en canvi, que el llegeixi qui vulgui saber què és ciència i no ho conegui prou. Però aquest equip redactor gosa recomanar a les dones i homes del poble que no se'l saltin, que se l'estudiïn a fons. Fins ara la ciència ha estat monopolitzada per la classe poderosa. El científic està encara massa dependent dels plutòcrates, dels rics que manen i que poden comprar científics i centres d'investigació i documentació. Veurem com a la ciència li és imprescindible sortir del poble i anar a parar al poble, per a esdevenir ciència fecunda i no ciència anquilosada. Però també al poble li convé fer ciència i comptar amb ella per al seu alliberament. Lenin deia que volia revolucionaris savis, odiava el trencament del partit en

¹¹⁷Vegeu capítol setè al volum II, pàgina 451, i capítol vuitè al volum II, pàgina 507.

¹¹⁸Vegeu capítol quart a la pàgina 119, i capítol cinquè a la pàgina 255.

intel·lectuals idealistes i obrers incultes. Nosaltres, en el capítol 10¹¹⁹, parlarem de la necessitat de revolucionaris professionals. Cal conèixer, doncs, com funcionen les eines de l'ofici.

6.2.1. Sentit popular de la paraula ciència.

Avui dia, allò que vulgarment s'anomena «ciència» s'ha guanyat a

119De la quarta part no redactada de l'autor.

pols des del segle XVI un prestigi molt gran davant els pobles, malgrat els contraatacs dels espiritualistes, intel·lectualistes i altres oportunistes del mateix estil. Aquest prestigi li ve principalment dels seus resultats espectaculars en la física inerta des de fa uns 200 anys (1785, màquina de vapor de Watt) i en biofísica, des de fa uns 100 anys (1878, mor el gran fisiòleg Claude Bernard).

Ací, sense pretendre ésser ni totalment rigorosos ni exhaustius, direm simplement els punts essencials sobre els quals s'estintola la ciència i mostrarem, en els capítols següents¹²⁰, que els resultats meravellosos obtinguts, fins ara, en física inerta i biofísica poden ésser atesos i superats ràpidament per les ciències antropobiofísiques de tipus utilitari principal (actes, motivacions i estratègies de societat contractualment necessitada de l'instrument monetari).

6.2.2. Què és ciència: l'empirisme lògic proexperimental.

El racionalisme verbalista, ja explicat al final de 4.6¹²¹, es troba avui dia totalment desterrat de la física inerta i, parcialment, de la biofísica. Però encara està ben de moda en les anomenades «ciències de l'home», el conjunt de les quals forma l'antropobiofísica. I comporta de fet una certa al·lèrgia intel·lectualista a la realitat diària vulgar i corrent, evident, aquella que salta a la vista. Hi ha gent que, esquizofrènicament, ha tallat amarres amb la realitat exterior i s'estima de viure acaronada per llurs idees i afectes.

¹²⁰En el volum II d'aquesta obra.

¹²¹Pàgina 197.

Ens dol de dir-ho, però l'«economia política», que s'ensenya en escoles superiors, en conferències caríssimes, en revistes especialitzades nacionals i internacionals, d'estil capitalista o d'estil marxista, pateixen d'aquest racionalisme mancat d'elements essencials de la ciència, que esdevé apriorístic, dogmàtic, ideològic, apassionat, proselitista, bocamoll, adreçat a un públic ple de credulitat acrítica, ple de prejudicis, de tòpics d'eslògan, de fraseologia, que no assegurin res i ho confonen tot, generadors d'imptència, generadors de ciències oficials que no n'encerten ni una, en les quals es complauen les classes pseudo-dirigents, els alts funcionaris d'estat i de la banca, els executius, experts, professors, els ministres, i caps de govern i d'Estat i «tutti quanti» pretenen representar i dirigir l'opinió pública i la cosa pública en aquesta matèria, essencial per a la vida dels individus, de les nacions i de les societats.

L'intent de retorn a l'empirisme lògic, en matèria d'economia, és un intent de retorn al sentit comú. Per a ell, tot enunciat no evident és una simple hipòtesi de treball que cal verificar experimentalment, dia rere dia, fins que, al seu torn, esdevingui eventualment una nova evidència universal tant per als «savis» com per als «ignorants».

La ciència, tal com s'entén i es practica, es basa en la següent hipòtesi:

«L'aprofitament

en l'espai lògicament objectivat
en el temps lògicament positivat
segons magnituds comptables-estadístiques de
pervalències ben analitzades i mesurades.

} Lògic

dels fenòmens

indefinidament observats o observables
indefinidament repetits o repetibles sota certes
condicions definides o definibles.

} Empirisme
pro-experimental

és una creació típica

de la intel·ligència

transinstintiva, transanimal

de l'home

i per tant indefinidament perfectible».

Segons això, entenem per «ciència» el conjunt de disciplines empíriques sotmetibles a disciplina lògica i sotmetibles a disciplina experimental.

De seguida explicarem aquesta definició pels seus termes «empirisme», «lògic», «experimental». Només ací cal avançar:

Empirisme: observable per tothom.

Lògic: expressat en un llenguatge sense equívocs ni de fons ni de forma.

Pro-experimental: confirmat sempre i arreu fins al moment actual en la pràctica de la realitat exterior.

Per aquesta raó, encara que sigui més llarg, ens estimem més la locució «empirisme lògic proexperimental» que la de «ciència» que prendrà com veurem un valor més precís.

L'empirisme lògic proexperimental deixa fora de joc tots els principis racionalistes i, abans de tot, el principi d'autoritat

científica o, com veurem aviat, filosòfica. Per desgràcia, encara sovinteja l'actitud de preferir córrer el risc de credulitat estulta, que assumir les incomoditats que ocasiona el posar a examen empírico-lògico-proexperimental, allò que diuen certs personatges investits d'una autoritat que no cap dintre el terreny científic. Així, es degraden els ensenyaments, les publicacions, les investigacions que es copien les unes a les altres sense autenticació directa. Es fa un mercadeig de teories (ve «teoria» de la mateixa arrel de «teatre») entre «deixebles» de mestres no verificats. Surten petites capelles que monopolitzen la «veritat científica». S'enrareix l'espai intel·lectual amb «ciències oficials» i inquisicions i marginacions dels «heterodoxos», la veu dels quals es fa emmudir.

Una altra conseqüència és que aquesta disciplina no és ni moral ni immoral. La seva possible moralitat o immoralitat depèn de l'ús que se'n faci. Hi ha, sobretot en ambients juvenils progressistes, naturistes, ecologistes, un rebuig de la ciència com a cosa perniciosa. La ciència val per allò que val, que com veurem és molt limitat. Però, en allò que val, no és ni àngel ni dimoni. És només un instrument en mans de persones morals o immorals.

La ciència va pas a pas i no afirma altra cosa que les passes que ha donat. Primer la investigació «n», a continuació la investigació «n + 1».

El senyal «n» defineix la investigació sobre un tema qualsevol plenament viscut intel·ligentment pel poble a través d'uns termes significants, que cal precisar disciplinadament amb un esperit d'observació molt acostumat a la sistemàtica científica. Però, ensems, defineix també una cultura geogràfica, ètnica, històrica, ambiental ben precisada en tots els seus aspectes de saber concret i en tots els seus aspectes de saber científic ja estudiat o en vies d'investigació.

Així entesa la «ciència», en el seu procés d'elaboració, cal que compleixi tres requisits:

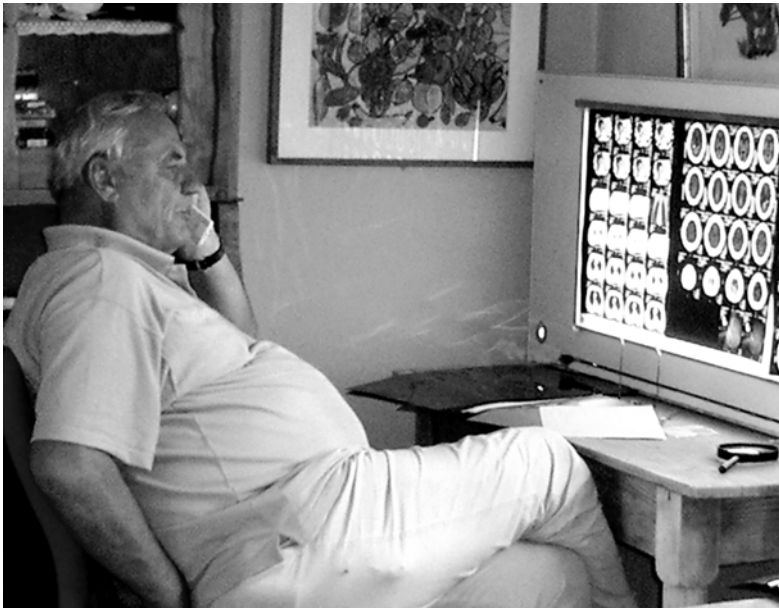
- a) Reunir les observacions directes i la documentació reunida fins a la data sobre el tema d'estudi, en unes equacions hipotètiques, aleatòries, màximament simples però absolutament coherents. Aquestes equacions hipotètiques constitueixen allò que hom anomena «hipòtesi de treball».
- b) Precisar el procediment per analitzar i mesurar les prevalències (valors privilegiats)-magnituds (qualitats mesurables) dels fenòmens reals que intervindran en l'experimentació destinada a confirmar o infirmar (refutar) la hipòtesi de treball. Aquest procediment s'anomena «protocol pan-analític-mètric i omni-estadístic-comptable».
- c) Predir clarament les conseqüències pràctiques principals de la simple aplicació del protocol anterior. Aquesta predicció s'anomena «protocol de conseqüències previsibles».

Entrem, doncs, al detall de l'operativa empírica-lògica-pro-experimental.

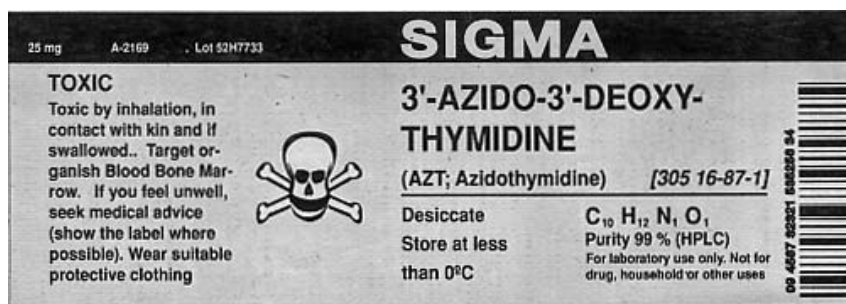
Il·lustració 19: Fotografies d'un nen atrèpsic abans i després de ser tractat en el dispensari marí René Quinton de Lió.

Un exemple d'investigador fructífer en l'àmbit de la salut, la labor del qual ha estat marginada durant un temps, és l'investigador francès René Quinton (1866-1925). Va experimentar amb les propietats terapèutiques de l'aigua de mar, aconseguint molt bons resultats en malalties pròpies de la pobresa i d'altres. Durant la Primera Guerra Mundial, els seus dispensaris marins salvaren la vida de molts soldats francesos ferits, tot suplint la sang que havien perdut, proporcionant-los el sèrum marí de Quinton. A la mort del científic, els seus dispensaris marins s'anaren clausurant, fins que, en temps posteriors, una nova generació de terapeutes reprèn aquesta via de curació. A la fotografia de l'esquerra, el nen als 3 mesos i 10 dies, pesa la mesura d'un nen alletant de 13 dies. A la dreta, el nen és tractat des de fa 2 mesos. El guany és de 3.150 grams. El coeficient d'hipotròfia ha passat de 60 a 97. Observació 1.037 del Dispensari René Quinton de Lió. Font: André Mahé. El Plasma de Quinton. Icaria editorial. Pàgina 94. Gentilesa d'Anna Monjo i Icaria Editorial.

Il·lustració 20: Fotografia del Doctor Hamer estudiant un TAC cerebral.

Un altre exemple de labor científica brillant que té dificultats en la seva aplicació pràctica. Dirk Hamer, –fill del Doctor Geerd Ryke Hamer, metge especialista en càncer amb un extens currículum i historial–, fou víctima del tret d'una bala perduda, degut a la qual va morir. Aquest fet traumàtic va desencadenar, en els seus dos progenitors, sengles conflictes que provocaren en ells respectius tumors. El Doctor Hamer va estudiar el seu propi cas i el d'altres pacients amb càncer, fins descobrir cinc lleis biològiques que expliquen la gènesi i possible curació de nombroses malalties. La persecució de la que aquest terapeuta fou objecte és una mostra més de la marginació de certs científics que han fet descobriments útils per la humanitat. Fotografia gentilesa del Doctor Geerd Ryke Hamer i Amici di Dirk.

Il·lustració 21: Fotografia d'una etiqueta d'AZT de la casa Sigma.

Nombrosos terapeutes i científics, entre ells Premis Nobel, membres de l'Acadèmia de Ciències Americana i professors emèrits de diferents branques de la medicina i de la ciència, qüestionen que les situacions englobades sota l'etiqueta «SIDA» (Síndrome d'Immunodeficiència Adquirida) estiguin causades per un suposat microbi contagiós «VIH» (Virus de la Immunodeficiència Humana), exigint les proves originals del seu aïllament, o sigui, de la seva existència i de la seva causalitat en el cas de la «SIDA». També qüestionen la validesa dels tests i la suposada bondat dels tractaments oficials. Conscients d'aquesta situació, Agustí Chalaux, Lluís Maria Xirinacs i altres persones signaren un manifest reivindicant un debat públic i exigint les proves científiques originals de l'aïllament del «VIH» i de la seva causalitat en relació a la «SIDA». L'AZT va ser rebutjat com a quimioteràpia contra el càncer degut a la seva excessiva toxicitat. L'etiqueta de la imatge pertany a un envàs de pastilles de 25 mg, on s'adverteix dels riscos del seu consum. Posteriorment, l'AZT va ser emprat en grans quantitats, de l'ordre de 1500 mg diaris o més, en les persones que donaren positiu als anomenats «tests del VIH» o foren diagnosticades com a «SIDA». Fotografia gentilesa d'en Lluís Botinas i l'associació Plural 21.

Il·lustració 22: Fragment de la portada del llibre «Historia General» de l'Antonio de Herrera, editat a Madrid al 1601.

Un exemple d'ortodòxia imposada, aplicada en el camp de la història, és la que, mitjançant la censura reial espanyola, va intentar eliminar les proves de la participació catalana en la primera descoberta i conquesta d'Amèrica pels europeus. En aquesta imatge es pot veure nítidament com les tres caravel·les d'en Cristòfor Colom, amb bandera catalana, surten de Pals de l'Empordà, sota la mirada atenta del rei Ferran, rei de Catalunya. Gentilesa d'en Jordi Bilbeny, membre de l'Institut Nova Història (INH).

6.2.2.1. Empirisme lògic.

És la part de l'operativa prèvia a l'experimentació i preparatòria de la mateixa. És aportació pròpiament creativa de l'home científic. La realitat s'encarregarà després d'acceptar o rebutjar aquesta «part mental».

Per naturalesa, l'empirisme lògic és aleatori, eventual, hipotètic, sub-posicionant (suposat) en relació amb la realitat concreta. Sempre ocupa un lloc de segona categoria respecte de la realitat concreta, perquè és abstracte i perquè encara no està confirmat.

L'operativa de l'empirisme lògic versa sobre i treballa amb els conjunts. Tota la realitat que es manifesta als ulls astorats de l'home és un immens conjunt de subconjunts d'elements que, si mirem de més a prop, esdevenen ells també nous conjunts amb subconjunts amb elements...

Diu Joan Coromines en el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* (Barcelona 1980, volum I, pàgina 395, línies 22 i següents) a propòsit de la veu «Arna»: «Hi ha entre les arrels indoeuropees una de les més generals i ben establertes, Ar-«adaptar, articular, muntar», dites, per exemple, de la superposició sistemàtica de peces de fusta en una construcció, d'on

el grec «amodso»: jo acoblo (ajunto)
el llatí «arma» (↔ «armare» muntar, equipar, aparellar;
«armus» juntura del braç amb l'espatlla)
l'armeni «y-ar» conjunt
etc.»

També l'anglès i alemany «arm» vol dir braç (articulacions). I el grec «artidso» vol dir articular, compondre, ajustar, conjuntar.

Els conjunts poden constar d'un sol element o component, i els anomenarem «conjunts monaris» («monos», en grec, «un de sol») o «unitaris» o, simplement, «elements».

Si els conjunts comprenen tots els conjunts unitaris monaris o elements estudiats o estudiables empíriològicament, dintre la matriu o conjunció global, els anomenarem «conjunts globals» o «pantaris» («pan», «pantos», en grec, «tots») o «totals» o simplement «conjunts».

Si comprenen alguns elements constituents escollits en el conjunt global estudiat, els anomenarem conjunts «subglobals», «poliaris» («poli-», en grec, «alguns», «uns quants»), o simplement «subconjunts».

Per exemple: «un» munt de rellotges, «un» rellotge d'aquest munt; «un» rellotge, «una» agulla del rellotge, o «un» àtom de metall de l'agulla del rellotge.

munt:	conjunt	rellotge	conjunt
rellotge:	elements	agulla	subconjunt
		àtom	element

Els conjunts que tenen els seus elements constitutius semblants, són anomenats homogenis i són propis de la lògica. Els conjunts que tenen els seus elements constitutius dissemblants són anomenats heterogenis, i són propis de l'empírica, com ara veure («homo-genos»: de la mateixa família; «hetero-genos»: de diferent família).

6.2.2.1.1. Empirisme.

La paraula grega «em-peiria» vol dir «travessament cap endins» (de les realitats del món extern o interior observades i observables). Representa, doncs, l'assimilació acumulada per l'home de l'experiència còsmica (ex-periència «travessament enfora»), en vista a l'experiment repetit a voluntat.

En llatí i idiomes romànics caldria que existissin les paraules «im- periència», «im- periment» per assenyalar l'entrada, a la consciència de l'observador, de les «experiències» i «fenòmens» còsmics. Com que no existeix, emprem el mot corresponent grec «em-píria». Cal observar que, per desgràcia, de les «empíries» la gent en diu confusionàriament «experiències». Els vells tenen acumulada molta «experiència» de la vida.

També podríem parlar de «fenomenologia». «Logia» vol dir «parlar llibertàriament» d'una cosa. «Lògica» vol dir parlar d'una cosa amb un rigor que explicarem de seguida.

En aquest nivell de l'operativa, el científic parla lliurement dels «fenòmens» o de la «realitat fenomenològica».

«Realitat» ve del grec «reo»: «fluir, riu, curs dels observats».

«Fenomen» també ve del grec «fainómenos»: «visible als sentits, a la ment, evident, clar».

Es tracta de tota la realitat extra subjectiva en tant que es fa visible, pels nostres sentits externs i interns, a la nostra ment. El científic cal que es capbussi, oblidant les seves pròpies cabòries, en la realitat de la matèria concreta, de la vida concreta, de l'esperit concret, de l'art concret (tot i que aquest de vegades

s'anomeni «abstracte»), els quals elaboren contínuament conjunts internament heterogenis, dits, pels racionalistes, «falsos conjunts», tot i que són els conjunts més reals de tots.

Existeix avui dia una disciplina molt important, dita «semiòtica». Consisteix en l'estudi dels «gèrmens», «llavors», «semences», en grec «semeion», del saber humà múltiple i variadíssim. Si no es comença la clarificació per aquí, el saber humà és un laberint inextricable. La semiòtica distingeix semeions concrets i abstractes. En el nivell empíric o fenomenològic treballen amb semeions concrets.

Aquests semeions concrets corresponen, en el nostre saber, a conjunts heterogenis reals concrets en àmplia gama. L'empirisme s'ocupa, en primer lloc, dels conjunts materials per poder saltar gràcies a ells als conjunts pertanyents a la vida, als conjunts psicosomàtics i, d'aquests, als conjunts psíquics-espirituals-llibertaris (Per als nivells superiors cfr: *La conscience-Énergie, structure de l'homme et de l'univers*, Thérèse Brosse, 1978, Éditions Présence. Existeix traducció castellana a l'editorial Taurus).

En estudiar, en particular, l'home segons empirisme, considerem com a «objecte de reflexió» el mateix «subjecte actiu de la història» (Capítols 4 i 5)¹²², en la seva lenta, lentíssima evolució espiritual, liberal i utilitària per sobre de

- a) el determinisme instintiu inconscient del nostre conjunt vital-animal, corporal-anímic o psico-somàtic.
- b) el determinisme imposat pel conjunt dels poderosos tradicionals a la majoria dels homes, que anomenarem opressió.

¹²²Pàgina 119 pel capítol 4 i pàgina 255 pel capítol 5.

Tots els conjunts heterogenis concrets, coneguts i estudiats, tenen una característica sorprenent: són sempre més d'allò que s'observa a ran de terra (epifenomen):

- a) cada element o subconjunt del conjunt és més d'allò que semblava al principi i es comprova, a més a més, que concorre a la solidaritat envers el conjunt (epiorganització autoreguladora).
- b) malgrat la delimitació o definició del conjunt conegut, se li observa una fecunditat exuberant pràcticament inesgotable (epigènesi).

Aquesta inesgotabilitat de coneixement dels fenòmens postula llur arrelament a una transcendència que gairebé no gosen enunciar en veu alta els científics més avançats del nostre temps (cfr. *La gnose de Princeton*. Raymond Ruyer. Ed. Fayard. París, 1974).

Cal no tenir por del contacte amb la realitat concreta, exuberant i sempre sorprenent, doncs només parant-hi compte ens podem llançar a més i major llibertat. La lògica manipulada del racionalisme i de les religions és un enemic de l'home concret molt més perillós que la imaginació més folla. La lògica no afegeix res a la substància de la intel·ligència personal concreta; n'és només un instrument auxiliar d'investigació universal, impersonal, inert i amoral. La vida és tot el contrari: tendeix a la personalització màxima i òptima incoercible. Tendeix a l'art de conjuntar el cosmos ambient, sempre amb originalitat, segons la més profunda i pròpia vocació personal. Tendeix a una moral activa que no s'acontenta mai amb els costums heretats, mentre no els trobi justos, ajustats a nivell de consciència molt desperta i molt fonda. La teoria abstracta dels conjunts homogenis, fonamental en tota lògica no racionalista (correcta amb els fets

reals), només ha pogut néixer i perfeccionar-se mercès a l'ancestral i concreta pràctica física, vital, conscient i significativa dels conjunts empírics concrets, heterogenis, de la qual depèn absolutament per existir (*Teoria de Gödel*). Tots els conjunts empírics, factuais, vivents, és a dir, nascuts, en l'home i fora de l'home, de la vida que és l'art suprem, i de totes les altres arts i artesanies, són heterogenis. De l'art concret de la vida de conjuntar, segons determinisme de l'instint, segons llibertat de l'esperit, i segons l'intermedi del llenguatge, en poden néixer la ciència i la filosofia abstractives. Després aquestes s'hauran de posar humilment i tècnicament al servei de l'art concret de la vida.

L'atemptat més gran és el de cosificar, tractar en abstracte, els conjunts empírics concrets i en especial les persones. Una ciència mal entesa és avui dia emprada per a cosificar les persones pels poderosos, que no volen persones sinó robots al seu entorn. L'autèntic empirisme s'hi oposa d'antuvi. Això explicaria la confusionària aversió que sent molt jovent actual a la ciència.

L'observació empírica pot ser directa o indirecta:

6.2.2.1.1.1. Observació directa.

Punt de partença concret. Ens referim a les disciplines empíriques directes que tenen com a únic criteri, per a l'estudi del seu objecte, allò que en ell és directament observable a través dels sentits exteriors i interiors.

L'observació directa es fa a través de les evidències-intuïcions-expressions concretes de la realitat concreta, a estudiar.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

«vidència», «ex-vidència»: visió externa animal } de realitat servida
«intuïció», «in-tuitio»: visió interna espiritual }

i expressada pel verb humà, que és un retorn parcial de l'esperit a la carn (cos + ànima).

Les evidències animals i humanes són simbiosis complexíssimes de sensacions, percepcions, és a dir sensacions organitzades, imaginacions i somnis, i representen llarguíssimes observacions pacients del món exterior i interior, acumulatives al llarg de les generacions.

Les intuïcions, com les post-intuïcions que les segueixen en complexitat, poden ésser complementàries de les evidències, no evidents i àdhuc contraevidents.

Les post-intuïcions són la capacitat associativa, la capacitat actuant: l'ètica-moral, l'ètnia o conjunt de costums nacionals, la cultura i la saviesa.

L'expressió de tota aquesta vitalitat animal i humana es fa a través del gest corporal i facial, del soroll gutural, de la rítmica, la dansa, el cant i la música, de les arts plàstiques d'arquitectura, escultura, pintura, de les artesanies de ceràmica, tapís, etc., de l'idioma ètnic i les literatures.

En el llenguatge de la semiòtica moderna, els semeions concrets són dits «pulsions» quan es refereixen a la realitat no humana, i «símbols» quan són humans. Les pulsions són: a) les expulsions còsmiques a les quals corresponen. b) les impulsions instintives. Els símbols són: a) els símbols primers dits «nocions» o generacions mentals als quals corresponen. b) els símbols segons o expressions, dits «signes», que expressen l'esperit mitjançant el cos animat. Són prevalents els signes verbals.

6.2.2.1.1.2. Observació indirecta o documentació.

Està servida per un conjunt de disciplines que treballen en el tema que trien, mitjançant documents extrets empíricament del terreny del tema triat.

És impossible observar directament el passat. Cal al passat, per fer-se present, que ensenyi («doceo» → «document») o que avisi («moneo» → «monument») a la «ment» de l'estudiós, allò que succeí.

Els documents poden ésser inerts o «vivents»:

- A) En la creació del document inert no intervé una subjectivitat que reacciona i instrueix davant l'esdeveniment. Per això aquesta mena de documents cada dia és més apreciada per la ciència.
 - a) Les restes: ossos, estris, construccions, empremtes, fòssils, vivents conservats de la putrefacció per l'ambre, pel fred, etc.
 - b) Els indicadors: el corriment cap al vermell de la llum llunyana, l'anàlisi espectral de les estrelles, els estrats geològics, tots ells cronològicament indicatius d'èpoques llunyanes.
 - c) La documentació teleformatrònica cada dia més complexa, més normativitzada, més des-subjectivada.
- B) En la creació dels documents «vivents» hi intervé la subjectivitat. Tot i que l'observat és present, per raó de la constant interinfluència entre subjecte observador i objecte observat, aquests documents són anomenats interjectius, i poden testimoniar tant la realitat de

l'observat com la de l'observador. No entrem ací en l'aprofundiment del terme «interjectisme», que hauria de substituir el terme «empirisme» segons les consideracions de la ciència moderna a partir dels descobriments de la física dels «quanta», de l'indeterminisme de l'antipsiquiatria, etc., que afirma: «tot observador, en observar, fa una mutació tal en l'observat que la cosa observada final no correspon a la cosa que, inicialment, es volia observar»¹²³.

Els documents «vivents» són:

- a) La memòria de cadascú, conscient i inconscient. Té recursos insospitats.
- b) Les nostres intuïcions i post-intuïcions on s'entretreixeixen, es transformen, i àdhuc es contradiuen, nocions anteriors.
- c) Els llenguatges no orals i altres costums ancestrals: mímica, rítmica, dansa, arts, jocs, costums socials.
- d) El llenguatge oral: paraules mentals, parlades amb un mateix i dialogades o públiques, on se solen engendrar les llegendes i els mites.
- e) Els documents escrits, potser els més carregats

123Nota d'en Manuel Garcia, professor del model filosòfic de Lluís Maria Xirinacs, *Globalium*: La física quàntica, també anomenada mecànica quàntica, es va començar a conèixer l'any 1900. Durant el segle XX la seva influència, en tots els ordres de la vida, ha estat molt important. Al segle XXI ho continua sent. Lluís Maria Xirinacs, com a filòsof globalista, ha estat un gran estudiós del tema i l'ha incorporat al seu model. En un vídeo de 3 hores i 23 minuts, d'un curs ofert el 28 de maig del 2005, podem veure i escoltar com Xirinacs ens demostra els seus coneixements sobre aquesta matèria, no com un físic, sinó com un filòsof, tot transmetent la gran rellevància que aquests coneixements tenen com a provocadors d'un canvi de mentalitat i de visió de l'univers. La filmació del vídeo va anar a càrrec d'en David Roig i Esteve i està disponible en suport de DVD a la Fundació Randa-Lluís Maria Xirinacs.

d'informació transportadora sovint inconscient d'antiquíssimes realitats mitjançant etimologies, construccions sintàctiques, usos sociolingüístics, imatges i continguts socials, polítics, econòmics, culturals, etc.

6.2.2.1.2. Lògica.

L'empirisme que practica la ciència és un empirisme lògic. La lògica reuneix un conjunt de disciplines, els enunciats de les quals cal que siguin expressats en continguts i formes clarament definits, unívocs, no equívocs o multívocs.

Entre les moltes i complexes intel·ligències humanes que arrenquen, si més no, de l'instint i aprenentatge nacional, passen per les nocions simbòliques i el coneixement concret i expressat i arriba a les cognicions abstraccionistes de la màgia i de la lògica, la ciència actual ha decidit limitar-se a emprar només la lògica, encarregada de disciplinar l'empirisme humà i que, al seu torn, serà disciplinada per l'experimentació.

És anomenada «Lògica» com un allargament de «logos», que significa ancestralment: «selecció verbal de nocions ja elaborades mentalment; verb humà; idioma ètnic; expressió per excel·lència de l'ésser personal». «Logos» és paraula lliure. En la «lògica», la paraula no és lliure. El «logos» ancestral, sobretot en el grec clàssic, transporta i conté tanta riquesa semàntica, gramatical, sintàctica, que el primitiu èxit de la lògica, eleàtica i post eleàtica permeté als sofistes tota mena de jocs de paraules per a estafar el poble, tot fent populisme.

Sòcrates i Plató, sobretot, lluiten per fixar, limitar i simplificar el

significat de cada paraula, de cada «logos», com ja hem vist (4.9)¹²⁴. Aristòtil separà radicalment en l'operativa lògica els continguts (anàlisi) de les formes que els contenen i relacionen (logística). I des d'ell s'han anat depurant tant l'anàlisi com la logística.

En expressió semiòtica, els «senyals» o semeions abstractes rigorosos, no llibertaris, unívocs, han estat inventats per dues elaboratives humanes: la màgia i la lògica. La lògica ha germinat de la màgia. En el fons, la lògica és una màgia no llibertària, sinó disciplinària, coherent a l'entorn de la no-contradició.

Els semeions abstractes es divideixen:

- a) senyals continents o «termes».
- b) senyals continguts o «conceptes».

Aquests senyals o semeions abstractes són sempre conjunts homogenis que, com a tals, mai no poden estar compostos d'elements dissemblants. De manera instintiva-evident, tothom ha de poder saber i dir a quin conjunt o subconjunt pertany un element qualsevol en l'estudi considerat. Els elements d'un conjunt o subconjunt homogenis correctes són numerables perquè són semblants i substituïbles els uns pels altres, pel fet de prescindir (abstractar-se) de les diferències o dissemblances pròpies de la realitat concreta. I així es prepara el camí de la logística o lògica matemàtica.

La desaparició de les dissemblances instaura el principi fonamental de la lògica: el principi d'identitat («allò que és, és», «allò que no és, no és») o, el seu equivalent, el principi de no contradicció («una cosa no pot ser i no ser ensems»), principi

124Pàgina 228.

totalment inacceptable en la mística, en la poesia, en l'art, en la vida i, en general, en la metafísica, en el món real extra lògic.

6.2.2.1.2.1. Analítica.

L'anàlisi lògica de conceptes (senyals continguts) inventada per Plató consisteix en això:

- a) Es parteix de la realitat física del cosmos ambient.
- b) Es realitza un estudi sobre una àrea determinada «m» de la realitat, segons mètode d'observació empírica directa o indirecta de conjunts heterogenis, polivalents o fenòmens concrets, segons hem explicat abans; això dóna nocions i coneixements concrets en la nostra ment.
- c) Ara es fa l'anàlisi («ana-lisis», alliberament, rescat, dissolució, resolució, anàlisi, solució d'un problema) que consisteix en separar, abstractar, alliberar o aïllar, de totes les dimensions de cada conjunt concret heterogeni en estudi, un únic concepte (uniconcepte) d'un únic sentit (unívoc) que defineixi un conjunt d'elements homogenis, és a dir, en els quals no es para compte en les diferències sinó en el tret comú a tots. D'infinites variants de l'estri anomenat «cadira» n'extrec l'uniconcepte «cadira» i prescindeixo de les innombrables variacions de cada un dels objectes concrets. El conjunt de totes les «cadires» és un «conjunt homogeni» definit per l'uniconcepte «cadira» pervalent (que val més que tots els altres aspectes d'aquests mobles concrets).

L'origen dels uniconceptes són moltes observacions concretes. El resultat és abstracte. Les «cadires» no existeixen. Existeix aquesta cadira. Amb l'expressió «aquesta» posem en un únic sac les

indefinides valències que no han estat preses en consideració.

L'anàlisi comprensiva dels conjunts homogenis és interminable i sempre progressiva. «Quins són els elements constitutius del concepte cadira?» «Potes, seient, respatller». «Quins són els elements constitutius del respatller?» «Vares verticals laterals i un o més travessers horitzontals intermedis». «Quins són els elements constitutius de les vares verticals laterals?», etc. No es pot pretendre haver arribat a la fi en la perfecció d'aquesta subdisciplina analítica, la qual des de Plató ha estat i seguirà essent progressiva indefinidament. Quan es comença un estudi lògic qualsevol, cal precisar prèviament el nivell o grau d'anàlisi el qual se sotmet en funció d'un cert saber analític i una certa tècnica post-analítica als quals hom pretén d'arribar.

De cada uniconcepte, Plató en deia «eidea» (en grec: «aspecte exterior, figura, forma, aparença, concepte abstracte») i els distingia dels altres per disjunció, exclusió mútua irreductible «diàiresis» (d'on surt la nostra «dièresi», «que trenca el diftong»). No hi ha res en comú entre un uniconcepte i un altre. Així desapareixen totes les confusions, els equívocs, les equivocacions. «Si és això, no és allò». «No pot ser ensems això i allò». No pot haver-hi contradicció. Presideix, doncs, l'analítica, com tota lògica, el principi de no contradicció. Aquesta claredat elimina els matisos, els dinamismes antagònics de la matèria i de la vida, les contradiccions de la subjectivitat. Però la claredat que dona funda la possibilitat d'un llenguatge amb gramàtica (logística) i vocabulari (analítica), universalment reconegut. De les altres coses, cadascú podrà pensar el que vulgui, o pactar-ne; en parlament, el que convingui. En ciència no hi ha opinions ni votacions. Allò que és, o és per a tothom sense discussions, o no és: «Funcionament clar, contingut transparent». Cal insistir, finalment, que tot i que els uniconceptes són abstractes –nivell «c»– cal no oblidar l'origen concret dels nivells «a» (realitat

còsmica) i «b» (mentalitat concreta).

6.2.2.1.2.1.1. Pervalències.

De tots els indefinits conceptes abstractables de la més petita àrea de la realitat, per a l'estudi científic «m» que hem triat n'aïllem un perfectament delimitat i distingit d'altres possibles. Això és l'uniconcepte prevalent o que ens val per damunt dels altres possibles.

«Plató inventà una disciplina per a fixar una univocitat semàntica (del sentit) fictícia o convencional de cada element lingüístic del discurs. Es pot anomenar sem-etimo-lingüística.

Som, del grec «sema», «senyal», dóna la «semàntica» o ciència del sentit dels signes.

«Etimo» del grec «etymos», d'«etos», d'«eini»: «sóc»? : allò que és, que es troba a la base, i d'on surten tots els sentits derivats següents del llenguatge ancestral.

Es tracta doncs, de cercar el contingut real existent, insistent, permanent, originari conjunt, de cada terme del discurs, que comprendrà tots els sentits derivats en el llarg curs de cada idioma i idiomes afins.

Cabria el recurs d'inventar paraules noves (neologismes) convencionals, cosa que es fa sovint en excés. Però és millor el recurs a les paraules tradicionals originals perquè revitalitza el llenguatge, l'allibera de deformacions opressives introduïdes al llarg de la història, és més objectiu i més acceptable per àmplies àrees populars, que se senten felices del ressò que un semantema

original tingui tantes i tantes paraules derivades de tants idiomes, germans o cosins.

L'etimologia sistemàtica, que precisa cada terme del discurs, permet progressos enormes en totes les disciplines que l'accepten. Així ja ningú no passa el temps discutint vans arguments verbalistes. No té importància excessiva el mètode convencional escollit per a instrumentalitzar analíticament l'idioma. Però si que és imprescindible que aquells qui vulguin parlar, segons lògica, es posin prèviament d'acord en els termes per tot el temps que duri el diàleg. Ací hem triat la sem-etimo-lingüística, com a sistema per a instrumentalitzar l'idioma.

Si, doncs, el primer pas de la ciència era observar un tros de realitat directa o documentàriament, el segon pas és abstraure'n pervalències o uniconceptes definits (per la sem-etimo-lingüística). El gran art d'aquest segon pas rau a descobrir totes les pervalències necessàries, per a explicar l'àrea estudiada i reduir-les a les mínimes necessàries. Un exemple impressionant el constitueix la física inerta clàssica; tota es pot explicar només amb tres pervalències: la força, l'espai i el temps, tres qualitats, «fort-fluix», «proper-llunyà», «antic-modern», «actual-futur» ben controlades. Altres pervalències, com la velocitat (qualitat «lent-ràpid») són supeditades.

Només cal afegir que tot uniconcepte o pervalència és una pura fantasmagoria (extreta, inspirada, de l'observació de la realitat) mentre no és experimentat. I l'experiment neix, sobretot en la fase d'expansió tècnica i social de la voluntat, extracientífica, de l'home que, per definició, tant pot ser pro-ètica com anti-ètica. Mentre no s'experimenta s'està en el nivell teòric. D'allò que s'ha experimentat en té responsabilitat la voluntat, no la ciència.

6.2.2.1.2.1.2. Axiomes (Filosofia primera).

«Axioma» (preu, valor, proposició fidedigna i evident) ve de «axov» (eix) i «axios» (valuós), emfàtic d'«ago» que en grec vol dir «conduir», «arrossegar» i en llatí «fer», «actuar». D'ací surt «axiomàtica» (conjunt d'axiomes) o «axiologia» (tractat dels valors).

És el tercer pas de la ciència: precisar uns judicis, eixos o límits de formats amb les pervalències observades, complementaris de les observacions fetes i de les pervalències abstractades, que si més no, de moment, no s'han pogut formalitzar ni experimentar quantitativament i que tanmateix semblen convincents.

Són, doncs, fruit d'una elaboració parcialment formal. Malgrat que els axiomes són imprescindibles per avançar en l'estudi concret, un axioma no té cap valor transcendent, metafísic, noümenic, ontològic, etc. És simplement la generalització d'un fet empíric moltes vegades repetit, fins a la data, en un gran nombre de llocs i condicions. Amb l'axioma es fa la juguesca, amb alta probabilitat de guanyar, que el fet se seguirà repetint en els intervals no observats, en llocs no observats, en les condicions no observades, en el futur, mentre es faci en les condicions constants prèviament enunciades, prèvies les correccions constants que cal anar fent a mida que els fets pràctics nous ho demanin. No cal dir que la ciència no és un saber immòbil. Cal una auto-correcció permanent davant l'aparició de cada nou fet observable que l'afecti. Perquè, com hem dit, els conjunts observats pel tractament lògic poden homogeneïtzar els seus elements, però mai no seran homogenis o idèntics els fets originals. No existeix el determinisme còsmic. Som els homes els qui el determinem a efectes pràctics nostres.

Aquests axiomes tracten de correspondre tan exactament com sigui possible a la realitat observada, segons terminologia sistemàtica. Però resten lluny d'ésser evidents, en el sentit clàssic, que tota evidència es genera a partir d'una paciència observativa llarguíssima que, sovint, dura generacions, segles, mil·lennis.

La certesa d'aquests axiomes els ve d'una operació de la intel·ligència que s'anomena «axioma d'omnirecurrència» o «inducció amplificadora», considerada per Francis Bacon –el pare de la ciència– com el pas des de l'observació dels fenòmens a la formulació de la llei que els regeix, puix que amb l'observació només es pot fixar, naturalment, cert nombre de dades o de casos particulars.

Aquest axioma diu: De «m» observacions passades s'extrapola que, en absència de tota indicació contrària, allò que ha succeït repetidament en temps passat documentat, continuarà succeint en el present i en l'esdevenidor».

Però cal no oblidar que es tracta d'una juguesca aleatòria, d'una loteria en la qual no es pot creure a tall de fe, sinó a tall d'aproximació d'investigació pro-experimental.

Com veurà el lector, aquest tercer pas no és tan segur com els anteriors. En realitat és un pas asistemàtic; representa unes vacances, o un descans, en el rigor del programa científic. «Generalització», «judicis que semblen convincents» «no evidents ni experimentats», etc. Per això parlem de filosofia: «sofia» («saviesa») es reserva per a la intel·ligència extra-lògica; «Ciència» es reserva per la intel·ligència que s'expressa per lògica. «Filo» vol dir «amunt de». La filosofia a que ací ens referim no és perenne, en el sentit de cosa acabada, sinó evolutiva any per any. Hi ha una «bona» i una «mala» filosofia.

La «bona» filosofia és la que constantment, en tot lloc i en relació a qualsevol observable admirable, investiga, camina endavant, més enllà dels camins fressats, sense menysprear-los, però tot sotmetent-los a crítica severa.

La «mala» filosofia consisteix a repetir sense sentit crític, allò que s'ha dit, sotmetent-ho al joc de les fantasies, els idealismes, els verbalismes, les «disciplines» teològiques. El procés de Galileu és un cas típic de «mala» filosofia.

N'hi ha quatre, de filosofies, en el procés científic.

Ara passem per la primera: generalització d'observacions limitades: «la terra roda al voltant del sol» (Copèrnic), «la vida evoluciona» (Darwin), «els cossos s'atrauen» (Newton).

Aquesta alternança entre lògica i filosofia l'aclareix el famós *Tractatus Logico-philosophicus* de Ludwig Wittgenstein (Cambridge 1921).

6.2.2.1.2.1.3. Hipòtesi.

Arribem al punt central de l'empirisme lògic amb el quart pas de la ciència.

«Hipo» vol dir, en grec, «per sota de», «sub»
«Tesi» vol dir, en grec, «col·locació», «posició». } «Sub-posició»

És una posició «falsa» o a nivell inferior a la realitat concreta.

Claude Bernard –el pare de la biofísica– considera que la hipòtesi és la part fonamental de la investigació que, –sense influir

l'observador en el curs de l'experiència– és necessària per a:

- agrupar els fets
- dirigir la recerca
- i coordinar els resultats

Per això també se'n diu «hipòtesi de treball». Pertany a l'art endevinatòria, perquè constitueix una profecia, –ja es veurà si certa o falsa–, d'allò que succeirà, Moltes vegades precedeix àdhuc l'observació o empíria. Pot ser una llambregada fulgurant de la imaginació que canta «eureka» («ja ho he trobat!») com Arquimedes quan encara no s'ha trobat res de formulable. Fa una síntesi provisional d'una colla d'elements fins ara dispersos i incoherents, sinó contradictoris, empeny a augmentar, diversificar i aprofundir les observacions, a reunir tot aquest material per a enriquir la síntesi.

Sovint, els científics de cada moment de la història disposen de moltes hipòtesis possibles, i l'home amb visió més elevada (epistèmica) sap calibrar les possibilitats de cadascuna d'elles.

Cal també vigilar-se críticament. Tota hipòtesi és una mena de «parti pris», d'«idea preconcebuda» que pot pertorbar el camí de l'experimentació. Cal que el científic no es deixi influir. La hipòtesi marca l'àrea i el camí de l'estudi, però no els resultats, que poden ser contraris a la suposició inicial, la qual cosa exigeix un gran domini de l'amor propi de l'investigador.

És cert que el fet de triar una àrea i refusar-ne unes altres o d'optar per un camí i refusar-ne uns altres, ja és un fet interjectiu, que produeix interferències, però aquesta és, ja ho sabem, la servitud inherent al científic que el fa humilment dependent de la resta dels homes i de l'Univers.

La hipòtesi és postaxiomàtica. La «certesa» axiomàtica li dóna l'empenta per dirigir tota la investigació.

La hipòtesi és promètrica i proalgèbrica, és a dir, és prologística. La humanitat ha desconegut el nivell de la logística fins al Renaixement europeu, durant milions d'anys. El procés ancestral de l'aprenentatge antecientífic consistia a observar, enunciar una hipòtesi, experimentar-la i, si resultava confirmada, erigir-la en llei i convertir-la en ús popular. Es tractava de suposicions qualitatives que donaven resultats grollers, aproximats, artesanals, superficials. La lògica analítica és només qualitativa, la quantitat penetrarà amb la logística.

Des de -8000, amb la introducció de la moneda, es comença a quantificar la realitat. Però la quantificació del canvi mercantil, del temps agrícola, de l'espai agrícola i urbà, de les capacitats i del pes, es realitzà en accions elementals fins al Renaixement. Mancava la generalització dels experiments quantificats per aixecar-los al rang de llei general. Hi ha precursors excepcionals com Arquimedes («principi d'Arquimedes», de la física inerta). Però la ciència que propiciarà la revolució tècnico-industrial és el resultat de la conjunció d'una observació acurada, una generalització abstracta, un mesurament rigorós i una experimentació objectiva.

6.2.2.1.2.2. Logística.

La lògica, tan bon punt ha obtingut els conceptes analítics, els senyalitza amb termes o senyals continents, i tan bon punt ha obtingut la hipòtesi de treball l'expressa amb els signes, les relacions i les regles operatives de la logística o lògica

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

matemàtica. Aquest és el nou i exigent llenguatge de la ciència, que la distingeix de les formes tradicionals d'investigació intuïtiva. En qualsevol expressió formal, forma o fórmula de la lògica, un mateix terme només pot senyalitzar el mateix concepte en tot l'estudi.

Exemple:

$$e = \frac{v}{t} ; f * t = m * v ; f = m * a \text{ (Fórmules 6.1).}$$

En aquestes tres fórmules de la física inèrta «t» significa sempre «temps», «v» significa «velocitat» i «f» significa «força».

Substituir «temps» per «t» o, «velocitat» per «v» o «força» per «f» no representa cap operació lògica, és una simple abreviatura o forma de grau zero. Però totes les formes lògiques han d'anar acompanyades d'un vocabulari d'abreviatures que inclogui tots els termes lògics que corresponguin a tots els uniconceptes analítics que intervenen.

Les fórmules anteriors haurien d'anar acompanyades d'aquest vocabulari:

e: espai

t: temps

v: velocitat

f: força

m: massa

a: acceleració

Compendiant tot el que s'ha dit fins aquí:

1. Hem precisat per l'empirisme evident i intuïtiu la noció de «conjunt».
2. Amb la lògica analítica hem arribat artificialment, abstractivament, fictíciament, teòricament, a uns conjunts homogenis (d'elements semblants) a partir dels conjunts heterogenis (d'elements dissemblants) naturals.

Després de tants mil·lennis (des de -60000) d'abstraccionisme reduccionista teoritzador en l'home cultivat, i després de dos mil cinc-cents anys de lògica progressiva, no solament no és difícil al poble d'arribar-hi, sinó que, al contrari, la dificultat és saber tornar a veure la realitat riquíssima, no amb la intel·ligència lògica reductora unidimensional i pervalent, sinó amb la intel·ligència evident, intuïtiva captadora de totes les dimensions, valències i sorpreses inefables. Per desgràcia, anem per la vida seriosos i tibats, amb tot de cartellets a la butxaca, penjant-los al coll de cada objecte: «això és una ampolla», «això és una cadira». I considerem mentalitat salvatge, primitiva, infantil, femenina, d'artistes... i, per tant, menyspreable per les persones serioses, la d'aquells qui, davant d'això que nosaltres diem «ampolla», hi veuen un corró per aplanar la massa d'argila o de farina, una vitrina de petits vaixells, un canelobre per posar ciris, el peu d'un llum on fixar una pantalla, l'habitatge de càstig d'un follet entremaliat, el mirall infernal que deforma la cara, l'arma perillosa per defensar-se d'un agressor, o un blanc per afinar la punteria.

Aquesta llista, allargable indefinidament, ens palesa la terrible i empobridora reducció que la lògica opera en la nostra intel·ligència de la realitat.

Però aquesta només és la primera part de la lògica: l'anàlisi de conceptes que tenen contingut, és a dir, la separació teòrica de pervalències conceptuables en els fenòmens físics estudiats,

pervalències que, encara que abstractades, són d'origen concret, «Cum fundamento in re» que dirien els escolàstics medievals.

Ara entrem en la segona part de la lògica, la logística, lògica quantitativa o lògica pura. Ella és un càlcul lògic que opera únicament i exclusiva sobre termes, és a dir senyals continents o contenidors, senyals formàtics o fórmules o formes, radicalment abstractes (ja no diem abstractats). Aquests termes assoleixen la difícilment assolible, universal acceptació.

«Uni-versal»: «vessat en la unitat (de càlcul o senyalètica)».

Han aconseguit aquesta virtut perquè només funcionen si són buits del tot (sempre aproximativament). Un mirall és tant més útil com més poc es veu i millor es veu allò que reflecteix. Un vas és tant més útil com més capacitat d'altres coses té i per tant com més buidor de si mateix té.

Per això, dels termes o conjunts de termes en diem també «formes» (millor que el diminutiu tradicional «fórmules»). D'on la logística prendrà el nom de «formàtica» (el poble equivocadament substitueix el terme «οι μορφή¹²⁵» per un de més restringit: «informàtica»). El prototipus de les aplicacions especialitzades de la lògica pura són les «matemàtiques», perfectament buides, perfectament formals.

Les formes són universals perquè son emplenables, buidables, netejables, emplenables de qualsevol contingut uniconceptual prevalent d'origen fenomènic (fenomenològic), i relacionables segons indefinides i utilíssimes combinacions.

125Nota dels editors: Interpretem aquesta expressió com «μορφή» («morfé») tot i el seu deteriorament en els documents originals. També podria ser «φóρμα» («forma»).

Ha costat molts milers d'anys arribar a la coronació d'aquest edifici de les formes pures. A títol informatiu, exposem les condicions perfectament controlades posades dins aquest supercamp de concentració que és la logística, i un exemple de demostració rigorosa a partir dels axiomes, en aquest cas, del principi d'exclusió de tercer (d'identitat o de no contradicció «Una proposició p o és afirmable o és negable»).

AXIOMES DE LA LòGICA FORMAL O LOGÍSTICA (segons Whitehead
Russell-Hilbert-García Baca).

1. AXIOMES ANALÍTICS. (els elements).
 - 1.1. L'univers logístic no està buit de proposicions: p, q, r, \dots
 - 1.2. Les proposicions poden ser afirmables $\neg p$ -, negables $\neg\neg p$ - o sense sentit. Prescindirem de les darreres.
 - 1.3. Aquestes proposicions només poden tenir dos valors (de relació amb els actes de la realitat): exactes (E) i inexactes (I).
 - 1.4. Els conjunts logístics o formals que resulten d'una, dues o més proposicions per una operació formal, són també proposicions. Se signifiquen pels parèntesis $()$, $[\]$, $\{ \}$,...
 - 1.5. Els conjunts de proposicions es poden canviar sense portar conseqüències d'inexactitud (propietat associativa) o portant-ne.
2. AXIOMES OPERATIUS (les operacions).
 - 2.1. Es pren com a operació fonamental la negació: \bar{p} .
Equivalent a que si p és E, \bar{p} és I i que si p és I, \bar{p} és E.
 - 2.2. Es pren com a operació fonamental l'alternativa: pq (sense signe per simplificar). Equivalent

a que si p o q són E, pq és E; si p és E i q és I, pq és E; si p és I i q és E, pq és E i si p i q són I, pq és I.

- 2.3. L'operació implicació: $p \rightarrow q$ es deriva de les anteriors així:

$$(p \rightarrow q) \sim (\bar{p} q)$$

- 2.4. L'operació copulativa: $p \& q$ es deriva de 2.1 i 2.2 així:

$$(p \& q) \sim \bar{\bar{p}} \bar{\bar{q}}$$

- 2.5. L'operació d'equivalència: $p \sim q$ es deriva de 2.1 i 2.2, així:

$$(p \sim q) \sim (\bar{p} q \& \bar{q} p) \sim \bar{\bar{\bar{p}}} \bar{\bar{\bar{q}}} \bar{\bar{\bar{q}}} \bar{\bar{\bar{p}}}$$

3. AXIOMES DE SÍNTESI (axiomes pròpiament dits).

3.1. $pp \rightarrow p$ (axioma del mòdul reflexiu).

3.2. $p \rightarrow pq$ (axioma del mòdul absolut).

3.3. $pq \rightarrow qp$ (propietat commutativa de l'alternativa)

3.4. $(p \rightarrow q) \rightarrow (vp \rightarrow vq)$ (axioma del doble mòdul o propietat uniforme de l'alternativa).

4. AXIOMES DEDUCTIUS (regles).

4.1. Regla 1a d'implicació o modus ponens «Si p és E i $(p \rightarrow q)$ és E, podem afirmar que q és E».

4.2. Regla 2a «de substitució»: «En qualsevol fórmula es poden substituir unes proposicions per altres, si fem la mateixa substitució en tota la fórmula».

T 10 – Teorema a demostrar $\overline{p \rightarrow p}$: «O bé p o bé no p». «O Joan és negre o Joan no és negre». (Principi de no contradicció).

DEMOSTRACIÓ A TRAVÉS DE NOU
TEOREMES ANTERIORS.

AXIOMES BÀSICS O TEOREMES ANTERIORS
UTILITZATS.

T1. $p \rightarrow pp$

3.2. (4.2: $\frac{q}{p}$)

T2. $(pp \rightarrow p) \rightarrow (\overline{ppp} \rightarrow \overline{pp})$

3.4. (4.2: $\frac{p}{pp}$, $\frac{q}{p}$, $\frac{r}{\overline{p}}$)

T3. $\overline{ppp} \sim (p \rightarrow pp)$

2.3. (T2) (4.2: $\frac{q}{pp}$)

T4. $\overline{pp} \sim (p \rightarrow p)$

2.3. (T2) (4.2: $\frac{q}{p}$)

T5. $(pp \rightarrow p) \rightarrow [(p \rightarrow pp) \rightarrow (p \rightarrow p)]$

T2 (T3, T4)

T6. $(p \rightarrow pp) \rightarrow (p \rightarrow p)$

4.1. (3.1, T5) (4.2: $\frac{p}{pp \rightarrow p}$,
 $\frac{p}{(p \rightarrow pp) \rightarrow (p \rightarrow p)}$)

T7. $p \rightarrow p$

4.1. (T1, T6) (4.2: $\frac{p}{p \rightarrow pp}$,
 $\frac{q}{p \rightarrow p}$)

T8. \overline{pp}

2.3. (T7) (4.2: $\frac{p}{q}$)

T9. $\overline{pp} \rightarrow \overline{p}$

3.3. (4.2: $\frac{p}{\overline{p}}$, $\frac{q}{p}$)

T10. \overline{pp}

4.1. (T8, T9) (4.2: $\frac{p}{\overline{p} p}$, $\frac{q}{p \overline{p}}$)

S'ha emprat 3 vegades un axioma operatiu (2.3).

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

S'ha emprat 1 vegada cada un dels axiomes de síntesi (3.1, 3.2, 3.3, 3.4).

S'ha emprat 3 vegades la 1a regla deductiva (4.1).

S'ha emprat 9 vegades la 2a regla deductiva (4.2).

S'ha emprat 2 vegades el teorema T2.

S'ha emprat 1 vegada un dels altres teoremes (T1, T3, T9).

Nota: Si ens atenim, sense concessions, a les dues úniques operacions fonamentals 2.1 i 2.2, desapareixen 2.3, 2.4, 2.5. Els axiomes de síntesi prenen la forma:

3.1. \overline{ppq}

3.2. \overline{ppq}

3.3. $\overline{pq qp}$

3.4. $p q rp rq$

2.1. La regla pren la forma: «Si p és E i \overline{pq} és E podem afirmar que q és E».

Aleshores el Teorema \overline{pp} se simplifica així:

T1. \overline{ppp}	3.2. (4.2: $\frac{q}{p}$)
T2. $\overline{ppp} \overline{ppp} \overline{pp}$	3.1. (4.2: $\frac{p}{pp}$, $\frac{q}{p}$, $\frac{r}{\bar{p}}$)
T3. $\overline{ppp} \overline{pp}$	4.1. (3.1, T2) (4.2: $\frac{p}{\bar{p}pp}$, $\frac{q}{\bar{\bar{p}}\bar{p}\bar{p}\bar{p}p}$)
T4. \overline{pp}	4.1. (T1, T3) (4.2: $\frac{p}{\bar{p}pp}$, $\frac{q}{\bar{p}p}$)
T5. $\overline{pp} \overline{pp}$	3.3. (4.2: $\frac{p}{\bar{p}}$, $\frac{q}{p}$)
T6. \overline{pp}	4.1. (T4, T5) (4.2: $\frac{p}{\bar{p}p}$, $\frac{q}{p\bar{p}}$)

S'han emprat els axiomes operatius únicament fonamentals (2.1, 2.2):

- 1 vegada cada un dels axiomes de síntesi (3.1, 3.2, 3.3, 3.4).
- 3 vegades la primera regla deductiva (4.1).
- 6 vegades la 2a regla deductiva (4.2).
- 1 vegada cada un dels altres teoremes (T1, T2, T3, T4, T5).

El lector haurà vist que els quatre axiomes de síntesi, se suposen exactes (E) per conveniència, són, doncs, convencionals, triats per Bertrand Russell. Se'n podria triar d'altres, com s'ha fet, i aquests es deduirien dels altres. Els teoremes que se'n deriven són exactament derivats dels anteriors, no segons una exactitud d'actes de la vida real concreta, sinó d'actes estrictament lògistics. Així, totes les expressions de la lògica formal són sempre exactes o per estructura (teoremes) o per suposició (axiomes i hipòtesis lògistics: «si això fos exacte»...).

Però totes aquestes exactituds són, hem dit, d'actes formals, abstractes. En grec «Theórema» vol dir originalment «espectacle» i ve, amb «theoria» i «theatron», de «thea» que significa «contemplació», «consideració», «aspecte». La lògica estudia les relacions purament abstractes. És una maqueta perfecta de pensar en el buit, sense cap contingut o significat. Juga amb continents o significants.

Per passar d'una lògica formal a una lògica física, biofísica, zoofísica, psicofísica, sociofísica, etc. (comunament «física», «biologia», «zoologia», «psicologia», «sociologia» etc.), caldrà introduir alguns, pocs, axiomes més, l'exactitud dels quals prové de criteris extra formals. Depenen del contingut o significat. I caldrà afegir un vocabulari de correlació entre els signes i els uniconceptes analítics d'aquella disciplina, tant primaris, com derivats dels primaris per definició rigorosa.

6.2.2.1.2.2.1. Teoria dels conjunts homogenis.

La realitat no treballa amb proposicions, p, q i r sinó amb coses o elements (subjectes) que compleixen o no les condicions del predicat de la proposició, que és un adjectiu: «el glaç és fred», «el sol no és fred». El conjunt de les coses fredes: «x és fred», «tot x és fred», «algun x és fred», «aquest x és fred». El subconjunt de les coses glaçades.

La humanitat primitiva, com hem vist en el totemisme (4.3.2)¹²⁶, ja des de -60000/-50000, comença, pueril, a fer dibuixos, esquemes, grafies, grafismes, sistemes, col·leccions, sèries, llistes, classificacions, imatges, simulacions, analogies. Comença a comparar uns conjunts amb els altres i a extreure'n lleis

126Pàgina 140.

consuetudinàries empíriques i lògiques analítiques. Però fins a finals del segle XIX, per l'artifici d'una lògica rigorosa, no s'arribà a establir la teoria de conjunts rigorosa. Fou obra del matemàtic rus Georg Cantor (1854-1918). En realitat és «prelògica» perquè fa referència a les categories objectives «quelcom», «tot», «parts», «elements». Però en la seva redacció moderna està supeditada a tots els axiomes de la lògica formal. Ací no podem detallar tots els seus teoremes i definicions: classe universal, nul·la, complementària, comú, conjunta, disjunta, etc.

6.2.2.1.2.2.2. Aritmètiques Comptables.

També hem vist com, a partir del matriarcat (-20000), es comencen a desenvolupar les aritmètiques comptables. Primer es definí el concepte d'unitat. Després es començà a expandir l'aritmètica dels nombres naturals discrets (avui dia es parla del conjunt \mathbb{N} dels números naturals). Cada cultura tria una base numèrica pròpia, però les operacions de sumar, restar, multiplicar i dividir són comunes (les 4 regles). La resta, misteriosa, fa descobrir el zero i els números negatius. Així s'avança a l'aritmètica dels números enters (o anell \mathbb{Z} com es diu avui). La misteriosa divisió fa descobrir els números fraccionaris. I, amb ells, s'assoleix l'aritmètica dels números racionals (o cos incomplet numerable. \mathbb{Q} en matemàtica moderna). L'operació de radicació posa al descobert els números irracionals \mathbb{I} ; ells exigeixen ampliar el camp aritmètic amb una aritmètica dels números reals (o cos complet no numerable \mathbb{R}). Pitàgores (-500) ja coneixia els números irracionals. A poc a poc, es va descobrint que els números reals corresponen, un a un, amb els punts d'una recta. I l'aritmètica i la geometria s'aparellaran i apareixeran l'aritmètica contínua, la trigonometria i la geometria analítica. Ja no es compta: un, dos, tres. Els números, la longitud, l'espai, el

temps, la força, la massa, etc., es podran subdividir indefinidament, si més no en teoria. Es podrà obtenir una aproximació, amb un marge d'error tan petit com es vulgui, a una quantitat qualsevol.

L'aritmètica s'ha obtingut afegint, a la teoria de conjunts, la teoria de relacions: directes, inverses, simètriques, asimètriques, producte cartesià, uni, bi, o pluriunívocues, d'ordre. És el regnat de la quantificació. El científic ja no dirà mai més «fa molt de fred» sinó «fa +10° centígrads». No dirà «corre poc» sinó «va a 21 quilòmetres per hora». Fou Pierre de Fermat (1601-1665) qui agrupà tots els coneixements sobre els números i posà els fonaments d'una aritmètica científica. Avui dia admira de veure com la generació de les «persones grans» usa l'aritmètica com una barreja heteròclita de regles de càlcul memorístiques i repetitives, mentre que els joves i els infants han après o aprenen una aritmètica deduïble rigorosament dels axiomes de la lògica. Els ordinadors aritmetitzen, compten o «computen» («computadores») amb aquest mateix rigor.

L'aritmètica derivada de la teoria de conjunts és «protològica» perquè, com la teoria de conjunts, necessita la referència a objectes continguts, tot i que és una referència genèrica: «tots els nombres parells són divisibles per 2», «existeix un número que defineix la relació entre la circumferència i el diàmetre», «7 és un nombre primer», «Alguns números són divisibles per 13».

6.2.2.1.2.2.3. Mètriques i sistemes de mesures.

Després (-8500) apareixen les primeres mètriques. Els uniconceptes, o conjunts homogenis de qualitats definides de l'analítica, poden ésser sotmesos a disciplina quantitativa o

logística. Si els elements del conjunt eren discrets o aïllats –«pomes», «dits de la mà», «dones matrimoniabls»– la unitat venia determinada per la naturalesa i la qualitat esdevenia magnitud que, comparada amb la unitat, resultava mesurada mitjançant un dels números de l'aritmètica dels números naturals. Quan el conjunt homogeni o qualitat analítica no tenia elements discontinus, ans era un continu intuïtiu –«temps», «longitud», «força» o «pes»– la mesura de la magnitud exigia una definició d'unitat més acurada, sempre arbitrària (mentre no es descobreix la sub-realitat corpuscular o ondulatoria de les aparences continues homogènies) i els números de l'aritmètica dels números reals.

Ja hem vist (4.4)¹²⁷ com la primera mètrica s'inicia a Mesopotàmia com a mètrica monetària amb unitat de mesura (mètrica) i compte (aritmètica) abstracta per a facilitar la primitiva permuta, el canvi bi-concret de totes les mercaderies. Després neix l'astronomia per mesurar el temps de l'agricultura, la més important força productora comunitària de les civilitzacions cerealistes. A continuació nasqué la geometria per mesurar els camps cultivats, generadora de la més important mercaderia de les civilitzacions agrícoles. D'aquestes se'n deriven altres mesures: longitud, capacitats, etc. I, poc abans (4.5)¹²⁸ d'encetar l'era dels imperialismes, neix la mètrica ponderal o dels pesos, del bracet de l'invent de la balança de precisió. Es comença a pesar el pesable i l'impesable i a pensar el pensable i l'impensable (màgia pe(n)sada).

Amb l'àlgebra, que vindrà tot seguit, es relacionen unes magnituds amb altres i, per consegüent, llurs respectives unitats, que són una part de cada magnitud. Això dóna lloc a una

127Pàgina 156.

128Pàgina 171.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

sistemàtica d'unitats interrelacionades, després d'haver triat axiomàticament unes unitats mínimes com a fonamentals. Això en física inert dóna els sistemes convencionals: M.Q.S. (metre, quilogram, segon) o el C.G.S. (centímetre, gram-massa, segon), etc.

La disciplina científica exigeix, doncs, en aquest punt, a la hipòtesi de treball, que emprí únicament uniconceptes que puguin esdevenir magnituds mesurables: conjunts aritmètics mètrics. Cada magnitud mesurable que intervé en la hipòtesi és una variable. Si no hi ha mesurabilitat de totes les variables no estem en ciència, estem en saviesa o en estultícia.

Sovint el descobriment de la mesurabilitat d'una quantitat o uniconcepte requereix temps, imaginació, i esforç. Quantes qualitats romanen encara avui immesurables i segurament algunes no ho seran mai, tot i que sempre hi ha el tirà de torn polític, i cultural o teològic que ho vol mesurar tot, lligat i ben lligat!

Es veu que la mètrica és l'autèntic pont entre la màxima abstracció de la logística teòrica i la màxima concreció de l'experimentació pràctica. Per això, no la considerem logística pura i l'anomenem «hipològica».

6.2.2.1.2.2.4. Àlgebres o formes (fórmules).

Fou Aristòtil (-350 aproximadament) qui descobrí i investigà «el llençol del fantasma», «la realitat de la irrealitat» o la «forma abstracta com a realitat concreta». Fins ara, l'exactitud era un criteri que relacionava els actes concrets amb les abstraccions teòriques. Però els uniconceptes continguts tenen una realitat pròpia, per petita que sigui, i els termes continents també la tenen,

encara que sigui mínima. Plató descobrí i investigà la primera. Aristòtil ho feu amb la segona:

«Si $a = b$ i $b = c$ es dedueix exactament que $a = c$ ».

En aquesta proposició tant « $a = b$ », com « $b = c$ », com « $a = c$ », poden ésser inexactes, per exemple «aigua és igual a pedra», «pedra és igual a foc», «aigua és igual a foc». Tanmateix «es dedueix que» diu una cosa exacta amb exactitud interna de la lògica «que de dues inexactituds es dedueix exactament una altra inexactitud¹²⁹».

L'àlgebra és el conjunt d'expressions formals exactes per hipòtesi o per deducció. Hi ha algunes prologístiques que s'ocupen de les expressions formals, tot i que siguin inexactes però amb sentit o contrasentit. Per al sense sentit no hi ha lògica. Nomes poètica.

Però calgué arribar als àrabs (~840) per alliberar-se del llenguatge ètnic i començar a substituir-lo pel llenguatge abstracte i per aconseguir aquestes funcions de funcions que són les equacions algèbriques (4.9)¹³⁰. Vegem-ne un exemple extret d'enunciats posteriors i aplicats a la física inerta:

129Nota dels editors: No és cert que de dues inexactituds es dedueixi necessàriament una altra inexactitud. Com exemple, si tenim les proposicions: «Tot gat és un peix» i «tot peix és un felí», i deduïm: «Tot gat és un felí», veiem que, de dues inexactituds, deduïm una exactitud.

130Pàgina 234.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

La «velocitat» –v– és un uniconcepte conjunt homogeni abstractat de tots els moviments concrets dels cossos concrets. Un conjunt –v– sempre és una funció (f) d'elements (x), en aquest cas ben concrets: els moviments:

$$v = f(x) \quad x = \text{qualsevol moviment concret}$$

(Fórmula 6.2).

Una reflexió semblant faríem a propòsit de l'«espai»:

$$e = f'(y) \quad y = \text{qualsevol extensió concreta}$$

(Fórmula 6.3).

i del «temps»:

$$t = f''(z) \quad z = \text{qualsevol esdeveniment concret}$$

(Fórmula 6.4).

Però l'àlgebra, en aquest cas, aplicada a la part de la física inerta anomenada cinemàtica, munta una funció de funcions:

$$v = \frac{e}{t} \quad (\text{Fórmula 6.5}).$$

Això és una forma, fórmula o equació algebraica.

Doncs, en aquest nivell de l'operativa empírico lògicoproexperimental, s'exigeix que la hipòtesi de treball, a més a més de tenir totes les seves variables mesurables, les tingui relacionades i expressades en forma d'equacions algebraiques segons les lleis i operacions de la lògica.

Isaac Newton, com tothom, sabia que les pomes queien –

empíria– sabia, com tothom, que el pes de les pomes variava positivament amb la massa. Descobrí o –millor– suposà que també variava positivament amb la massa de la terra que l'atreia. A la lluna, no pesarien tant les pomes. Descobrí o –millor–, suposà, que variava negativament amb la distància de les pomes a la terra cap a on queia. Descobrí o –millor–, suposà, que la terra també queia imperceptiblement cap a les pomes. Fins ací tot són hipòtesis analítiques o qualitatives.

Però, a més a més, Newton (+1687) disposà d'una metrologia que li calculava aritmèticament les distàncies, les masses, el pes. I, coronant tot aquest edifici d'intel·ligència, suposà que la variació positiva era directament proporcional i la negativa inversament proporcional al quadrat. I avançà la fórmula:

$$f = \frac{m * m'}{d^2} \quad (\text{Fórmula 6.6}).$$

Encara, de seguida, es veié obligat a introduir un factor constant de proporcionalitat, un número aritmètic (k):

$$k = 6,7 * 10^{-8} \quad (\text{en el sistema C.G.S.}) \quad (\text{Fórmula 6.7}).$$

tal que:

$$f = k \frac{m * m'}{d^2} \quad (\text{Fórmula 6.8}).$$

No es cosa fàcil trobar una formuleta d'aquestes, que respongui després a l'experimentació, però és quelcom d'imprescindible per fer progressar la ciència. I eliminar tones de fullaraca verbalista. Quan neix una equació científica emmudeixen finalment segles d'enraonies inacabables. Les poques fórmules i explicacions, amb

les quals Albert Einstein (1905) feia la síntesi de la mecànica, no ocupaven més de quinze folis. I morí abans de trobar una formuleta per sintetitzar tota la física (formula del camp unitari). Normalment, ningú no arriba a l'establiment d'equacions teòriques del model esmentat, si abans no és precedit de fórmules dites empíriques, que s'estableixen aproximativament segons observacions o fenomenològiques quantitatives abundantíssimes. Calen innumbrables, humils i pacients aportacions d'especialistes solvents, a base de mesures i tabulacions de totes les variables prevalents, minuciosament descrites i, per tant, repetibles i contrastables per tècnics competents, sintetitzables en estadístiques pan-analítiques, i signades per l'observador.

Ja es veu com, d'equació en equació, es pot reconstruir lògicament en una grandiosa síntesi la realitat esmicolada despietadament per l'anàlisi. La ciència camina inexorablement cap aquesta síntesi. De moment disposa només de síntesis parcials.

6.2.2.1.2.2.5. Teleformatrònica cibernètica.

Iniciada per Norbert Wiener durant la II Guerra Mundial. La seva obra *Cybernetics* fou publicada el 1947.

Nom estrafolari, contracció de telemàtica (telefonía, telegrafia, tèlex, televisió, ràdio i tota forma de transport d'informació per ones o electrons), formàtica (llenguatge i procés formàtic o logístic) i electrònica (pensat actuant) no pels circuits del cervell humà, sinó pels circuits establerts per la tècnica electrònicocibernètica). La ciència cibernètica analitza logísticament allò que significa governar automàticament les coses. Obté màquines governadores. En català el timó es diu «governall», en llatí

«gubernaculum» («gubernare», pilotar la nau o un país). I tot plegat ve del grec «kybernao», pilotar, dirigir, governar. Els homes de la nau o passatgers es comanden dialogalment. La nau i les coses de la nau es governen amb el gubernaculum (el timó), amb la ciència i la tècnica més acurades. En més d'un dels seus «diàlegs», Plató ens explica aquestes coses referents a l'«arquia», art de comandar persones dialogalment i de governar coses automàticament. L'aspecte més innovador de la cibernètica és la captació informativa de resultats desviats i un dispositiu retro-actiu (feedback) de correcció de les ordres del programa.

De la revolució que representa l'aparició d'aquestes noves tècniques en parlarem en el capítol següent (7)¹³¹.

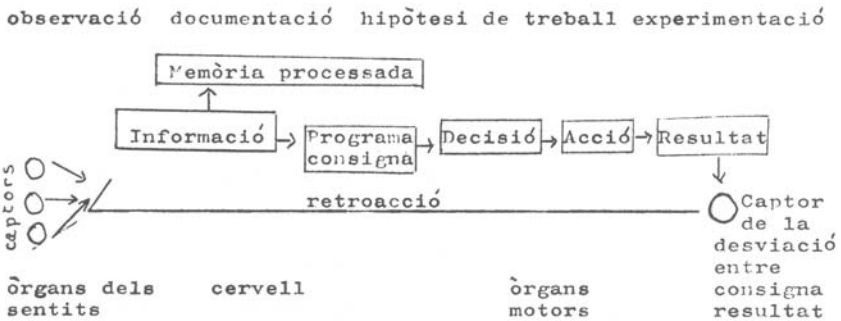
Ací només direm que la teleformatrònica és una disciplina totalment física inerta i amoral. És un instrument pur. I, en el procés de l'empirisme lògic, només li interessen les observacions i «documents» directament sorgits dels fets corrents i instrumentalment captats de forma automàtica, continua i autocorrectiva, sense cap intervenció subjectiva que els pugui desnaturalitzar, malgrat sigui inconscientment. Se'n diu també per això «hiperlogística» o «hiperformàtica». A través dels computadors o ordinadors es poden fer, a grans velocitats i sense errors, milions de deduccions logístiques, sobre milions de dades captades i abstractades directament pels captors de la màquina o de milers de màquines interconnectades mundialment, dades que poden ésser emmagatzemades en milers de bancs de dades també escampats per tot el món o situats fora de la terra, si cal.

Al costat de les teleformàtiques electròniques ara neixen les teleformàtiques biòniques, que fan treballar els éssers vivents com l'anterior disciplina fa treballar els fotons i els electrons.

131Pàgina 453.

L'axioma fonamental de la formatrònica biònica o hiperlògica sobre qualsevol saber sobre el cosmos i sobre l'home és el següent:

«A partir del moment
en què són inventats
els captors adequats
per a documentar
en dades elementals precises
cada fenomen elemental
conjuntament amb totes les seves pervalències
elementals
tant qualitatives
segons la teoria dels conjunts
analíticament homogenis
com quantitatives
segons la teoria de les mesures
d'exactitud
la solució estratègica
del fenomen conjunt
al qual correspon la totalitat
dels fenòmens elementals captats
és automàtica
i immediata
si es decideix l'opció
que presidirà el programa autocorrector (cibernètica)
entre les previsions
i la realitat».

Dibuix 9: Teleformatrònica cibernètica.

6.2.2.2. Pro experimental.

L'empirisme lògic no val res si no se sotmet a la inexorable disciplina de la prova en la realitat objectiva. És la pedra de toc o la prova del foc de la ciència. «Ex-periment»: travessament de la realitat exterior. Veure si la realitat ens obeeix segons les nostres equacions perquè abans nosaltres hem obert la realitat en establir-les. La realitat objectiva donarà el veredictes definitiu: absolució (confirmació) o condemna (infirmitat). Si es confirma, l'home, en el tema «n» pren les palanques de control del món. Si no es confirma, cal canviar la línia d'investigació. També es pot arribar a confirmar que és inconfirmable. Això vol dir que es tracta d'un tema que escapa a la ciència i pertanyent, en exclusiva, a la saviesa.

Parlem de «confirmació» o d'«infirmitat» i no de «verificació» o «inverificació», perquè qui sap què és la veritat? Al llarg dels segles, els homes s'han barallat molt per causa de la veritat. Cadascun creu que la seva veritat és la veritat. Aquí es tracta que la hipòtesi quedi o no confirmada pels actes («ex-actis») de la

realitat extra-subjectiva

Cal adonar-se que els resultats de l'experimentació de la hipòtesi són tots interessants. De moment, de cara a l'estudi «m» els més interessants són els resultats confirmatoris que, de seguit, permetran avançar a l'estudi «m + 1»; però els resultats negatius també ho són de cara a futures investigacions menys grolleres que la que s'està fent, de cara a evitar endavant un camí que s'ha palesat inviable i, en general, de cara a la investigació total sempre indefinida, sempre continuable endavant. També és cert que els resultats depenen, en un grau molt elevat, dels instruments emprats en l'observació, captació, mesura, etc., per definició, sempre perfectibles.

6.2.2.2.1. Tesi «m».

«Tesi», ve del grec «tithemi», «posar», i vol dir «posició real, concreta, observada en la realitat».

La hipòtesi confirmada exactament és la tesi, o invenció, o nova legalitat científica, o ciència pròpiament dita. La «Ciència» és el conjunt de totes les tesis que es mantenen. I ja hem vist que aquest nivell no és sinó una petita part de tot l'empirisme lògic proexperimental. És per això que diem que anomenar-lo «ciència» és incorrecte.

Tampoc, és clar, no existeix una ciència perenne, en el sentit de posicions definitivament assegurades, sinó únicament en el sentit vigent en tot l'empirisme lògic, el qual és una investigació incessant, sense interrupció, un esforç que mai, ni enlloc, ni en res, no es pot satisfer dels seus èxits transitoris, per més científics que siguin. Cal sempre anar més lluny i cal seguir eixamplant

l'experimentació de les tesis ja aconseguides. Sempre pot sortir la sorpresa que faci anar endavant o que obligui a canviar, o a esmenar, les estructures de rereguarda.

Tenim un exemple en la fórmula clàssica de Galileu, de la suma de velocitats.

Si un soldat dispara un fusell de dalt estant d'un tren en marxa, la velocitat total de la bala (v_t) serà la suma de la velocitat de la bala quan el soldat és a terra (v_1) més la velocitat del tren (v_2) si dispara en el sentit de l'avanç del tren:

$$v_t = v_1 + v_2 \text{ (Fórmula 6.9, suma de velocitats de Galileu).}$$

Però Einstein, per fer coherents altres investigacions, postulà que la velocitat de la llum és constant (c). No es pot anar a més de 300.000 quilòmetres per segon. Aleshores si la bala sortís a 200.000 qm/s i el tren anés a 200.000 qm/s, la velocitat final de la bala seria de 400.000 qm/s, cosa que va contra la hipòtesi d'Einstein. Calgué, doncs, esmenar la fórmula de Galileu així:

$$v_t = \frac{v_1 + v_2}{1 + \frac{v_1 * v_2}{C^2}} ;$$

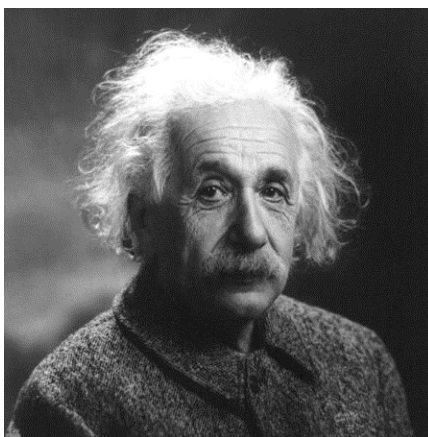
$$v_t = \frac{200.000 + 200.000}{1 + \frac{200.000 * 200.000}{90.000.000.000}} = \frac{400.000}{1 + \frac{40.000.000.000}{90.000.000.000}} =$$
$$= \frac{400.000}{1 + \frac{4}{9}} = \frac{400.000}{\frac{13}{9}} = \frac{400.000 * 9}{13} = 276.923,07 \text{ qm/s}$$

(Fórmula 6.10, suma de velocitats d'Einstein).

Resulta una suma rebaixada, «sui generis». Segons Einstein $200.000 + 200.000 = 276.923,07!$ Coses de la ciència!

Hi ha qui creu que l'essència última de la ciència és la seva refutabilitat, en qualsevol moment en què aparegui un fet (acte: exacte) que la contradigui. És terrible aquesta condició: una tesi només és tesi quan totes les proves experimentals fetes donen positiu i deixa d'ésser-ho quan una sola prova experimental dóna negatiu. Mai un científic no tindrà la temptació de creure's posseïdor de la veritat per sempre més.

I aquesta incertesa augmenta, quan es tracta de teories científiques àmplies que abasten hipòtesis múltiples pobrament experimentades. Així és la teoria de la relativitat d'Einstein en física inerta, la teoria de l'evolució de Darwin, en biofísica, o la teoria de la psicoanàlisi de Freud en psicofísica (aquesta darrera, potser, ni ho pretén d'ésser científica; és, més aviat, una saviesa).

***Il·lustració 23: Albert Einstein
(1879-1955).***

***Fotografia d'Oren Jack Turner,
Princeton, N.J. Font:
Wikimèdia Commons.***

6.2.2.2.2. Generalització (Filosofia segona).

Si l'axioma d'omnirecurrència o inducció amplificadora de la filosofia primera consistia en la generalització extracientífica a

tots els casos possibles en el marc de la investigació «m» d'unes quantes observacions fetes en aquest mateix marc, l'axioma d'omnirecurrència o inducció amplificadora de la filosofia segona consisteix en la generalització extracientífica a tots els cassos possibles en el marc de la investigació «m» d'unes quantes experimentacions fetes en aquest mateix marc.

La generalització, en basar-se en una hipòtesi de treball no merament qualitativa sinó amidada (segons mètrica), comptada (segons aritmètica), formalitzada (segons àlgebra), quantificada (segons estadístiques) i confirmada (segons experiments), permet una més aguda aplicació de l'axioma d'omnirecurrència. El resultat no és cert, se suposa cert. Però té moltes més probabilitats d'encert que el resultat d'enunciats de la filosofia 1a. Àdhuc, en molts casos, es pot precisar amb seguretat el marge d'error.

Repetim ací que això no és ciència, és intuïció, és filosofia. I es fa imperativament necessària perquè l'empirisme lògic experimental, que acaba ací, es pugui perllongar en les seves conseqüències. Ens cal a tots suposar que la tesi resistirà, en el futur, fora de laboratori, la prova de la pràctica, com l'ha resistit en els laboratoris experimentals. Aquesta filosofia segona és el fonament lúcid o inconscient, de científics, tècnics, financers, polítics, professionals de tot ordre i homes del carrer, per tirar endavant en la vida amb el benefici dels nous descobriments o invencions. Tots fem filosofia, som filòsofs sense saber-ho, com aquell burgès gentilhome de Molière que parlava en prosa i no ho sabia.

6.2.3. Conseqüències.

A 6.2.2¹³², a propòsit de la definició «ciència», marcàvem tres requisits A) hipòtesi de treball, B) protocol analític-mètric i estadístic-comptable complet i C) protocol de conseqüències previsibles.

Hem arribat a aquest tercer requisit. Aleshores en parlàvem com a predicció clarament expressada, amb suficient anticipació respecte de l'experimentació, per tal que es vegi clar que el possible èxit experimental no és fruit de l'atzar, per empènyer la voluntat al pas de l'experimentació que duu molta responsabilitat amb una estratègia adequada, puix ja s'ha acabat el joc de les fantasmagories i s'enceta el trastorn, traspals i regirament de la realitat. Si s'haguessin tingut en compte les conseqüències previsibles de molts descobriments científics, com el de l'energia atòmica, potser ara tindríem un present més falaguer i un futur no tan tenebrós.

De totes les conseqüències, les negatives poden arribar a invalidar la tesi o, si més no, la seva utilitat. De les conseqüències positives, unes es realitzaran tècnicament i altres es desaran al calaix dels desigs. Depèn molt dels diners, dels interessos, de la política, etc. Ara ja ens movem en un terreny pantanós envoltat de perills.

6.2.3.1. Tècnica.

Explotació pràctica portada a terme per les institucions adequades: escoles, laboratoris, fàbriques, etc., de les

132Pàgina 291.

conseqüències de la tesi «m». Les tesis a què ha arribat, actualment, l'empirisme lògic experimental són tantes i tenen tantes conseqüències, que les tècniques actualment en curs, tan nombroses i espectaculars, no són res comparades amb les conseqüències que encara no han trobat el camí que duu a llur explotació tècnica. Si Marx, sorprenentment, deia que el capitalisme moriria de superproducció, nosaltres diem que el món té prou invents esperant el seu torn per convertir-se en realitat, per a resoldre els problemes actuals de tota la humanitat. Actualment l'eclosió de resultats de la ciència permet l'home de viure de cara al futur sense por. Però hi ha un petit grup d'homes interessats que això no se sàpiga, no es pugui tirar endavant i, en canvi augmenti el clima de por universal.

Veurem com la qüestió diners d'inversió en aquestes noves tecnològiques no és tampoc qüestió.

6.2.3.2. Prospectiva (Filosofia tercera).

La tècnica mira afanyosament en totes direccions (pan-spectiva) per treure profit de la nova llei «m». Així va apareixent una filosofia de tercer grau, evidentment molt més aleatòria, eventual o hipotètica que les filosofies de 1r. i de 2n. graus esmentades abans¹³³. Aital filosofia, dita «prospectiva» o «futurista», es refereix a les conseqüències de tot ordre, més enllà, de l'ordre tècnic i, a tot termini, immediat, a curt, a mig i a llarg, que comporta la confirmació experimental i la realització tècnica de la hipòtesi de treball «m». Canvis econòmics, polítics, culturals, socials... que afecten el que es podria anomenar «teoria general de sistemes», tan interdisciplinària com sigui possible. Noves formes de vida i de treball, nous horitzons, biològics, geològics,

¹³³Pàgina 311 per la filosofia primera i pàgina 338 per la filosofia segona.

astronòmics.

Interessen, a la prospectiva post-científica fonamental, totes les conseqüències que siguin molt probables. A la prospectiva post-científica especialitzada, només interessen les conseqüències més probables en la seva àrea molt limitada d'investigació. A la prospectiva post-científica aplicada només interessen les conseqüències especialitzades molt acurades i experimentables a termini molt curt. Recordem de passada que els banquers són especialistes aplicadíssims que treballen a hores vista.

La més elemental prudència ens avisa que és molt millor fer poques prediccions i fer-les correctament, fonamentades en una observació exhaustiva al màxim de la història i de l'actualitat, en una formulació rigorosa, en una quantificació exacta, en una experimentació o experimentabilitat real a terme curt i amb condicions definides.

Les lloances i vituperis a les prediccions per ordinador són pèrdua de temps. Aquest, i tots els instruments perifèrics, són mecanismes radicalment inerts, tant en el seu «hardware» (circuitos concrets) com en el seu «software» (programa i llenguatge-màquina)¹³⁴. Els ordinadors retornen mecànicament combinats els «aliments» que se'ls ha subministrat. Si hi havia «carències», «manca de vitamines» etc., el resultat és anímic o pitjor. Si l'«aliment» és d'acord amb el rigor de l'empirisme lògic proexperimental, el resultat serà lúcid.

A partir del procés, complex i exigent, que hem indicat en aquest llarg paràgraf d'«exigències científiques», hom es pot llançar a somniar amb garanties. Cal haver acumulat llargues observacions,

134Nota dels editors: En el moment d'editar aquesta obra, el terme «hardware» es refereix al maquinari informàtic i el terme «software» es refereix al programari.

haver traçat les corbes d'evolució de les variables amb suficient densitat. I aleshores si que es poden aventurar extrapolacions endavant.

Llançar-se, avui dia, a prediccions, sense «aquest enorme treball previ indicat, és pur subjectivisme, pràcticament inútil a escala comunitària, si no resulta perniciós i irresponsable. Sembla obrir portes que, de fet, tanca. Aquest tancament pràctic provoca en el poble, un desencís tràgic. Crea «passotes» sense ideals, gent que està de tornada de tot, que ja no confia en ningú, ni en ells mateixos. Ai dels responsables del desinterès del poble per les coses que afecten directament el poble!

És per això que l'avenç científic és un avió destinat a aterrar en el camp d'aviació del poble.

6.2.3.3. Democratització.

Extensió dels invents tècnics, de les conseqüències socials i àdhuc de la tesi «m» a la vida corrent del poble que assimila la novetat a nivell de pràctica quotidiana i a nivell de llenguatge diari. L'idioma ancestral crea o accepta les paraules vivents significadores de les novetats introduïdes. Cal trobar unes expressions el més exactes i rigoroses possibles, però també màximament entenedores per al poble interessat, en funció de cada nivell de cultura.

La coronació de l'èxit de la hipòtesi inicial de treball arriba quan, repetida l'experimentació en una pràctica diària i corrent, fins a esdevenir tècnica vulgar, és acceptada per tothom. Vegeu el tren, el cotxe, l'avió, el telègraf, el telèfon, la ràdio, la televisió, etc.

Però aquesta extensió, com les dues conseqüències anteriors, no és qüestió de correcció deductiva metodològica; sinó més aviat de voluntat i vocació personals i concretes. És un «deure», no una «deducció». És un «deure» que sempre neix d'una consciència personalitzada individual i comunitàriament. La consciència individual i col·lectiva no sol tolerar la divisió dels homes en savis i tècnics, d'una banda, i estults i ineptes, d'una altra.

La voluntat humana sempre és profètica o anti-ètica, però no a-ètica, com ho són les abstraccions i les màquines que se'n deriven, les quals són, per definició, fixes en l'espai i el temps de la mecànica i amorals en la selecció de les observacions i documents i en l'estudi i crítica dels mateixos.

Es poden, doncs, demanar responsabilitats pel fre posat a la democratització de la ciència i per la causa d'aquest fre que sol ésser la creació d'una «renda de situació» (5.2)¹³⁵ del savi. Situació que li dóna diners, excel·lència social, poder sobre els altres, necessitat d'exploitar i corrupció pròpia.

A més a més, el poble és la realitat a nivell humà. Tota experimentació concreta cal que passi la prova, el veredict, de l'assimilació popular. Perquè certs invents poden portar conseqüències antisocials. El poble es pot equivocar en el seu veredict a curt termini, pertorbat per l'efecte «sorpresa», però a la llarga encerta el veredict. Això passà espectacularment amb les primeres màquines introduïdes en les empreses manufactureres. L'obrer primari trencà màquines. De seguida l'obrer s'ho repensà i acceptà les màquines. Avui estem davant el repte de l'electrònica, què acabarà fent el poble?

Una vegada el poble ha paït la nova intuïció sotmesa a disciplina

135Pàgina 261.

comença, de resultes de la novetat, esperonat per ella, a generar noves intuïcions que preparen nous avenços de l'home.

Il·lustració 24: L'empresari Benito Muros.

Benito Muros és un empresari procedent de Còrdova, establert a Catalunya, que observant una bombeta que es manté encesa des de fa 111 anys, gairebé ininterrompudament, al parc de bombers de Livermore (Califòrnia), va decidir fundar el moviment «Sense Obsolescència Programada (SOP)», per impulsar la fabricació d'aparells i electrodomèstics de llarga durada. Això permet que aquests productes, que generen menys deixalles, quan tenen alguna avaria, puguin ser reparats per tècnics situats prop del lloc de la seva utilització, generant uns oficis de major qualitat, desmentint així la idea consistent en què tota solució definitiva a un problema no és rendible. Fotografia gentilesa de Benito Muros i OEP Electrics.

6.2.3.4. Epistèmica (Filosofia quarta).

«Epi» vol dir en grec «per damunt» i «istemi», «estar».

«Epistèmica» és la visió més general, per damunt de tot, exercitada amb ciència i saviesa i tota la intel·ligència humana.

Som al final de la investigació científica «m». És la filosofia quarta que ve quan la tecnològica s'ha democratitzat fins a tal punt que crea noves evidències –«m + 1»– encara fosques, riques, multidimensionals, suggeridores d'incomptables noves hipòtesis possibles; encara no prou intuïdes fenomènicament i menys en les seves repercussions noümeniques de tot el poble i de tota la humanitat, de tot l'univers.

El seu intent –sempre finalment fracassat–, que és d'enorme importància per al progrés de l'esperit humà, consisteix en provar de llençar ponts aleatoris des de les adquisicions fermes de la ciència quantificada cap a noves intuïcions qualitatives, més fulgurants.

Plató explicava que l'home que llença pedres amb fona, en fer voltar la fona fa que s'enrotlli cada vegada més el cordill. En enrotllar-se s'escurça. En escurçar-se, per una llei física, augmenta la velocitat de gir. Aquesta fa augmentar la força centrífuga de la pedra que, finalment, fuig rodant, tot fent un moviment circular a un nou cercle exterior. El conjunt és com un 8.

Marx deia que l'augment quantitatiu produeix a la llarga un canvi qualitatiu. La reconciliació de la ciència amb la trans-ciència, més enllà del racionalisme científista!

Haviem vist el pas de la qualitat a la quantitat. Ara es tracta del pas invers. Cada avenç científic ens enfronta a misteris molt més profunds, a precipicis molt més vertiginosos, a dificultats teòriques i pràctiques molt més greus. El saber empiriològic és, per naturalesa, fet d'humilitat. Sap que la nostra ignorància immensa i, en cert aspecte, congènita i radical, enfront del cosmos i de nosaltres mateixos, és la font d'una nova, major i millor observativa, inventiva descoberta, instrumentació, reflexió, pràctica, cultura, humanitat, humilitat indefinidament perfectibles.

En aquest nivell els estudis són més especulatius i profunds («pan-òtics»: tot el relatiu a l'ésser; «meta-físics»: més enllà de la física) que les proposicions estrictament fenomenològiques anteriors. Té dues finalitats:

- a) Reduir les zones falsament metafísiques del nostre saber anterior total, per pressió del nostre eficaç saber fenomenològic o científic actual.
- b) Compensar –de cara a l'equilibri conjunt de la persona actual– aquesta reducció a ciència de zones importants, amb una intensificació, depuració i investigació molt més profunda de la real i veritable transcendència plenament conscient i totalment subjectiva, la qual neix espontàniament i expansiva, en funció del nostre mateix avenç de saber científic en cada moment històric amb majors profunditats, amb formes singularíssimes i sempre sorprenents a l'interior de cada persona. És la gran resposta personal al gran repte de la sistematització científica impersonal.

En la pràctica, tot èxit eventual en l'experimentació es torna ràpidament insatisfactori i obre la porta al misteri sempre renovat.

Si, personalment, l'empirisme lògic es pot endur els nostres entusiasmes d'homes ansiosos de llibertat intuïtiva transcendent i dialogal-comunitària, és perquè tot i limitar-nos voluntàriament a l'aspre estudi d'observables materials, reals, concrets, ben documentats per una ciència a l'abast de tota persona seriosa, estudiosa, solvent, advertim d'entrada que busquem molt més que la simple comprovació d'unes teories sobre uns fets.

Per dir-ho clar, amb la seva teoria fonamental de conjunts, l'empirisme lògic, traspasa radicalment la categoria de la matèria i només s'interessa en ella, exclusivament amb rígida disciplina que impedeix tota poesia inoportuna, per donar finalment a l'home més volada espiritual llibertària, un enlairament polític, intuïtiu, místic, metafísic, panòntic, encara més vertiginós: una acceleració vital!

Allò que interessa, per damunt de tot, a l'empirisme lògic, en l'estudi dels grans conjunts històrics, no és la suma de llurs elements constituents i subconjunts orgànics, els quals tanmateix estudia inicialment amb una precisió que no es deixa distreure per res, sinó llur final epifenomènica, el més enllà del fenomen que anomenem «noümen», tal com ja vam explicar a l'inici d'aquest llarg paràgraf (6.2.2.1)¹³⁶:

- a) Epiorganicitat: cada element i subconjunt és més que això
i
- b) Epigènesi: cada conjunt vessa en fecunditat exterior.

Ja ho deia un vell proverbi xinès: «el tot és més que la suma de les parts». O si us estimeu més una expressió de la nostra cultura occidental, tenim la llei psicològica de totalitat segons la qual tot estat elemental o particular de consciència tendeix a fer

136Pàgina 296.

reaparèixer l'estat global en què ha aparegut primàriament (Harold-Höfding, danès, 1843-1931). Fóra una explicació psicològica de tot el procés científic que extreu o abstreu l'element observat en un tot per l'empirisme lògic, el retorna al tot per l'experimentació, tecnificació i democratització, i finalment, el mateix element reclama al tot en l'epistèmica final.

6.2.4. Reflexions finals sobre la ciència.

Només cal que ens adonem, de manera lúcida i organitzada, que cada investigació empíriològica és un afer d'equip d'investigadors units exclusivament per l'afany de saber abstracte-coherent sobre un objecte qualsevol i que aquest afany col·lectiu, per aconseguir l'èxit científic, filosòfic i tècnic somniat, sovint necessita d'un previ esforç fenomenològic o antetèsic que pot durar anys, generacions, segles i àdhuc mil·lennis.

La duració de les investigacions en curs sobre els objectes proposats a l'estudi de l'home contemporani per la nostra tan fonda crisi de saber, cultura i civilització, només pot ésser reduïda augmentant, per un ensenyament adequat, el nombre de «ciènciaferits» al servei del bé comú.

La lògica correcta, només serveix per conduir, canalitzar hipotèticament en una sola direcció, útil per a tots, la constant explosió –tot azimuth– de la intel·ligència humana que no rau en cap raça, sexe, color, ètnia, cultura, religió o classe social, sinó en totes les persones humanes lliures singulars i conjuntes. La lògica esdevé així el llenguatge universal mínim.

Insistim en la humilitat que exigeix, de totes les classes dirigents, en tots els països, imperis, estats i sistemes del món

contemporani, de posar a punt un ensenyament adequat a l'empirisme lògic en les seves tres dimensions fonamentals de recerca específica sobre el saber humà total (filosofia), de recerques especialitzades a cada objecte o observat empíric (ciència) i de recerques aplicades de cada objecte (tècnica).

Que no neixi ni s'expansioni aquesta humilitat en les classes dirigents del nostre món és l'únic obstacle real al progrés revolucionari de la nostra espècie biofísica, en comunió amb l'univers ambient, en tots els ordres del saber empíric acumulat en centenars de milers d'anys.

Es tracta de no deixar-se governar per la por a la realitat concreta. No es tracta d'ésser pessimista o optimista, sinó de viure amb plenitud el moment i l'espai geohistòric que ens ha tocat de viure. La finalitat de la vida de l'home no és d'estancar-se per mor del vertigen, ans d'encarar-se serenament amb el fet ineluctable de la mort individual pel camí d'una llibertat concreta més gran a disposar per part de totes les persones que ens sobreviuran, i succeiran.

Les màximes i òptimes llibertats concretes actuals i les llibertats concretes, de futur, sempre creixents, són possibles tècnicament, mercès a l'empirisme lògic seriosament portat a les seves conseqüències, per a un nombre cada vegada més ampli de persones. I això fa por a segons qui. És una por, la d'aquesta gent, poc reflexiva, epidèmica, una por que va en contra de llur mateixa vocació vital íntima, profunda, espontània i expansiva (epigenètica). És una por que els impedeix la pròpia realització personal d'éssers intel·ligents (que llegeixen el fons de les coses). És una por crèdula i estulta que neix de la previsió que s'autofabriquen, de la pèrdua de llur poder actual sobre els altres. No s'adonen, que el poder és avarícia, que mata i et mata. És un Olimp, però radicalment corromput, «vanitat de vanitats». És un

autisme mesquí i subnormal, que no dura gaire en les mateixes mans perquè l'empenta vital ho impedeix.

L'empirisme lògic proexperimental, en la seva humilitat instrumental, mostra a tothom, àdhuc als poderosos triomfalistes, que són més, molt més, en el fons, que una estúpida parcel·la de poder social, d'il·legítim i accidental poder històric sobre altres persones.

6.3. LA HIPÒTESI CIENTÍFICA FONAMENTAL DE CONTROL ECONÒMIC.

El present estudi empíriològic, serè i imparcial, no tracta de reivindicacions romàntiques i grandiloqüents, no vol polèmiques verbalistes i retòriques buides de contingut experimental, universal i contemporani. Cerca exclusivament esbrinar, amb fenomenologia i axiomàtica, les causes i efectes mercantils socials reals, en vista a un progrés metrològic immediatament factible, adaptat a les possibilitats tècniques del nostre temps i a les particularitats culturals en cada Estat contemporani. Volen superar la flagrant paradoxa de l'actual situació: obscurantisme i immobilisme comptable, analític i estadístic, en la disciplina mercantil, contrastant amb la lluminositat manifesta en totes les altres disciplines físiques.

En rigor, la ciència o disciplina, en la que ens movem, cal anomenar-la «antropbiofísica utilitària canviària monetària»:

Antropobiofísica: és la part de la biofísica (física dels vivents) que té per objecte l'estudi de l'home («antropos» en grec).

Utilitària: és una part de l'antropobiofísica que fa referència al fenomen utilitari en l'home.

El fenomen utilitari és comú a totes les espècies dotades de vida, i és el fenomen pel qual els éssers vius se serveixen de la matèria inorgànica o d'altres éssers vius, per tal de satisfer les seves necessitats vitals, en el sentit més ampli de la paraula.

Canviària: a partir d'un moment donat de la seva evolució (-40000/-50000 anys).

«Mercantil»

L'utilitarisme canviari o Mercantilisme funciona a través del canvi de béns utilitaris (mercaderies).

Monetària: amb l'invent de la moneda (-9000/-8000) instrument de canvi dels béns utilitaris, s'inicia un nou utilitarisme canviari que esdevé monetari o Mercantilisme.

Els nivells científics d'observació, documentació, abstracció de pervalències i axiomatització els hem resumit en els capítols 4, 5 i en el 1r. paràgraf del capítol 6 d'aquest treball¹³⁷.

Cal ara enunciar clarament la hipòtesi de treball que proposem. Té dues parts:

1a: En el mercat històric (de -60000/-50000 anys fins a 1914) l'utilitarisme comunitari original tendeix a desaparèixer i

¹³⁷Vegeu capítol 4, a la pàgina 115, el capítol 5 a la pàgina 255 i el primer paràgraf del capítol 6 a la pàgina 281.

l'utilitarisme privat canviari posterior tendeix a créixer i a imposar-se.

Aquesta evolució neix amb l'aparició del canvi (-60000/-50000) i s'accelera amb l'aparició de la moneda (-9000/-8000). Avui dia no queda pràcticament res de l'utilitarisme comunitari original.

2a: Sobretot a partir de 1914, del mateix mercat privat canviari, sempre en expansió, ressorgeix amb gran força l'utilitarisme comunitari, sota la nova forma d'excedents de producció i d'excedents de comptes corrents, utilitarisme comunitari que ja fou experimentat pels antics sacerdots banquers de fa uns cinc mil anys, que fou postulat per Plató sota nom de «bé comú mercantil» i, molt més tard, per Marx sota nom de «plusvàlua social de mercat», que és avui dia investigat per la nova mercologia empírica quan estudia el «factor residual» i que és robat a tots els pobles de la terra, des de fa més de quatre mil·lennis, mitjançant la confusió, propagada intencionadament, entre, d'una banda, crèdit (2.2)¹³⁸ i finances (2.3)¹³⁹ i, de l'altra, préstecs bancaris, fiscalitat, jocs dineraris abusius i monopòlis de tota classe.

Aquest bé comú mercantil és el mateix fonament de la solvència social-comunitària en la invenió estratègica de diner sota forma de les antiquíssimes institucions que són el crèdit inversiu rendible i les finances consumptives a fons perdut.

Suposem que el «mercant» actual permet el «robatori permanent del bé comú mercantil». Suposem que una «economia» o «estratègia autopolítica de mercat» fóra allò que etimològicament vol dir: «repartició equitativa del bé comú mercantil».

138Pàgina 79.

139Pàgina 85.

Per saber si aquestes suposicions són exactes, només ens cal que encertem de posar a punt un sistema mètric mercantil, racional i precís, capaç d'una centralització comtable-analítica-estadística, com ocorre en qualsevol altra disciplina de la física.

És digne d'ésser observat aquest automatisme, en paral·lel, de la creació del bé comú mercantil a partir de la prosperitat mercantil privada que no és coartada per expropiacions ni drenada amb carregues fiscals, etc., ans deixada en total llibertat. Aquest bé comú mercantil –si existeix– serà repartit equitativament per fomentar la prosperitat mercantil (crèdit), que és la mare dels ous, per subvenir a les necessitats naturals i socials dels homes, i per mantenir la societat de les vocacions liberals (finances) inclosos els serveis públics. No ocorrerà, com ara, que el mercat es menja la societat. A més prosperitat de mercat, més prosperitat comunitària social.

6.4. LA FACTURA-XEC.

Arribem al «protocol mètric (mètrica) i comptable (aritmètica)».

Com demostrarem l'adequació o inadequació de la nostra hipòtesi? Ja sabem que l'única confirmació o infirmació que admeten les disciplines científiques és la que es fa per via d'experimentació. I ha quedat dit, també, que per a poder experimentar cal tenir a punt, ben precisat, el sistema de mesura i d'anàlisi adequat als fenòmens sobre els quals anem a experimentar. Hem dit que anomenaríem a aquest sistema «protocol pan-analítico-mètric (que permet mesurar-ho i analitzar-ho tot) i omni-comptable-estadístic (que permet

comptar-ho i fixar-ho tot)». En el nostre cas, el fenomen que estudiem és el mercat. Ens cal, doncs per comprovar la nostra hipòtesi, disposar d'un sistema mètric mercant (que mesuri el mercat) racional i precís, que permeti una centralització total comptable-analític-estadística (que pugui reunir totes les dades referents al mercat per tal de fixar-les documentàriament, comptar-les aritmèticament i analitzar-les econòmicament).

Més concretament, dins del conjunt «mercat», ens interessen els seus elements, els fenòmens elementals dels quals aquest mercat es compon, que són els canvis elementals amb moneda. Ens cal, doncs, un sistema de mesura de tots els canvis elementals amb moneda del mercat.

No ens caldrà inventar-lo «ex nihilo», perquè el sistema que necessitem fou el primer de tots els sistemes mètrics comptables. I aquest prototipus no deixà de seguir la ràpida disciplina a què se sotmeteren, des del principi, els seus congèneres més joves: unitats de longitud, de superfície, de volum, de temps, de pes, de força, d'energia, de voltatge, d'intensitat, etc.

El metre és una longitud concreta convencional o arbitrària que serveix, avui dia d'unitat. Existeixen distàncies concretes a mesurar. Però el nombre de metres de cada distància és simplement una abstracció prologística. També la unitat monetària serveix per a mesurar abstractivament el real i concret valor de canvi real i concret de diferents mercaderies reals i concretes. La moneda («monitum», avisar en llatí) avisa i documenta el contracte lliure canviari, el qual mesura segons unitat convencional (pesseta, dòlar, ruble...).

Ja hem vist la història de la moneda. La fase antemonetària de la humanitat va des dels seus orígens fins a -9000/-8000 anys, en temps protourbans. La primera fase monetària en tots els imperis

naixents tingué moneda mental, oral i finalment escriptural, però sempre de compte abstracte. En la seva fase final prengué la forma de factura-xec, com a contracte entre dues persones que efectuen un canvi i, en el qual, s'especifiquen les mercaderies intercanviades. Equival a un document mercantil elemental, a una fitxa comptable d'un fenomen elemental de mercat. Aquesta moneda primitiva no ha desaparegut totalment mai ni enlloc. Pot haver-se tornat més o menys esotèrica i apta, només per a iniciats, pràcticament desconeguda de les classes riques, mitjanes, pobres i miserables de la societat. Però, sempre i arreu, ha estat en curs i vigor exuberant entre els amos reals del món, perquè ho eren del diner.

La segona etapa monetària comença a Sumer (-2700/-2300) amb l'extensió ràpida de les monedes metàl·liques concretes anònimes, uniformes i obertes a tothom sense possibilitat de control responsable per part de la societat. Els «superhomes» tanmateix, es reserven l'ús de la moneda primera en les transaccions «olímpiques». Aquesta etapa es caracteritza pels totalitarismes polítics i eclesiàstics, per les guerres, la ineficàcia de la justícia i de les professions liberals, la corrupció del mercat, de la societat.

La tercera etapa monetària de la humanitat començà el 1914. Per això, podem dir que tot el que es diu en aquest llibre és vigent i evident des de 1914, exceptuats els aspectes referents a la teleformatrònica cibernètica. A partir d'aquell any, s'enfonsen estrepitosament els fonaments dels «entranyables» sistemes metàl·lics concrets. La crisi encara continua. Els pobles només podran sortir-se'n quan la majoria exigeixi políticament dels seus governants un retorn, precís i total, a la primitiva moneda escriptural de compte abstracte, tancada sobre cada canvi mercantil elemental, tal com ho exigeix tècnicament la informàtica electrònica de mercat i societat. La cosa més difícil – el captor adequat– existeix pràcticament des de fa més de 5000

anys, expressada sota etiqueta anglosaxona de «xec».

La factura-xec és el captor automàtic de totes les pervalències analítiques-mètriques (magnituds) de cada canvi monetari elemental. Tots els canvis monetaris elementals formen el mercat conjunt. A partir d'ací es poden determinar analíticament els subconjunts sectorials, territorials, etc.

La involució (marxa enrere, retorn a l'origen), simple i fàcil, que cal fer consisteix en convertir el duplicat de cada factura en l'instrument monetari únic i exclusiu, per avisar el pagament de la factura, en un termini legal màxim de vuit dies després de la recepció.

Mirem-nos-ho des d'un punt de vista tècnic. Ens deixem portar per «on bufa el vent» actualment, per simple llei d'evolució còmoda i mínim esforç. No es tracta de violentar per res els nostres costums actuals. Com deia Mac Luhan, les coses ens porten en els nostres dies a una gran mutació cultural, escriptural, comunicativa. Això es deu a la teleformatrònica cibernètica o post-lògica, nascuda de l'empirisme lògic més clàssic. I cal, doncs, tenir-ne compte. Sí, fem una involució cap a pràctiques monetàries antigues, però a la moderna, segons l'era dels ordinadors espectacularment fecunds en física inerta i en biofísica.

Res de més fàcil avui dia que captar¹⁴⁰ i mesurar, exactament i a

140Avui dia la tècnica moderna fabrica multicaptors: aparells formats d'uns quants unicaptors darrere dels quals un ordinador sintetitza les dades i dona resultats integrats de les diferents observacions. Un exemple són els satèl·lits artificials; que capten a la vegada munió de variables, per enviar a la terra el resultat conjunt.

L'ull humà és un multicaptor; cada con, cada bastó, és un monocaptor, ja en el

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

l'instant, a l'origen mateix del fenomen elemental, en cada espai-temps geopolític:

- a) Totes les pervalències analítiques i estadístiques de cada canvi monetari elemental i de cada interpersonal elemental que necessita l'instrument monetari.
- b) El mercat conjunt de tots els canvis monetaris elementals i la societat conjunta de tots els actes interpersonals elementals en els quals intervé la moneda.
- c) Tots llurs subconjunts sectorials, territorials, etc.

Això permetria de crear per primera vegada en tota la història de la humanitat, dins els termes i exigències modernes, una disciplina experimental de mercat i societat que avui dia –ho diem amb fermesa– no existeix.

Es podria menar, en conseqüència, una economia pràctica:

- del lliure i clar mercat conjunt:
 - de tots els lliures canvis elementals amb moneda
- i de la lliure i transparent societat conjunta.
 - de tots els lliures actes interpersonals elementals
 - que necessiten de l'instrument monetari.

Si això, tècnicament possible, no es fa en tots els estats o imperis contemporanis és perquè «les classes» pseudodirigents i els governants antipolítics no ho volen.

mateix gruix de la retina s'ha detectat un cervell ordinador de les diferents magnituds captades, per enviar al cervell una primera imatge ja una mica elaborada.

En realitat, com veurem ara i ja hem vist a 4.5, pàgina 178, la factura-xec és un multicaptor.

És objecte del present estudi de mostrar a tots els ciutadans de bona fe, de millors intencions i de ferma voluntat, d'obtenir una autopolítica real en llur país, que la reforma proteleformatrònica monetària proposada no ofereix cap perill social ni cap dificultat pràctica d'importància, i un cop adoptada, ens sembla que esdevindrà un fet irreversible.

Només cal fer dues opcions:

- A: Suprimir radicalment el pseudo bitllet de banc actual, des de 1914 simple paper-moneda escriptural oficial de compte abstracte. És el fill bastard i imbècil de les tradicionals monedes metàl·liques concretes intrínseques i de les tradicionals monedes escripturals extrínseques fiduciàries. Cal suprimir també tots els instruments i documents monetaris escripturals auxiliars, basats en els bitllets de banc. Per les raons antiteleformatròniques següents:
- a) anonimat antidocumentari, contra la necessitat dels ordinadors de captació de documents en l'origen mateix de cada fenomen elemental per a formar, quasi instantàniament, conjunts i subconjunts exactes i autocontrolats segons simples lleis de lògica, aritmètica, mètrica, àlgebra i cibernètica,
 - b) uniformitat antianalítica, contra la necessitat dels ordinadors que el document originari sigui escripturalment tan diferenciat com diverses siguin les pervalències exactament mesurades en ell,
 - c) mobilitat antiestàtica i, per tant, antiestadística, contra la necessitat dels ordinadors que el document originari estigui tancat del tot en cada fenomen elemental captat.

Deixem a part altres raons que no es refereixen a la teleformatrònica, com són l'oficialitat, l'escassetat, i la corrupció, de gran incidència social, referides a 4.6¹⁴¹.

- B: Retornar radicalment a la primitiva moneda escriptural de compte abstracte, espècie de contracte interpersonal, proteleformatrònic «avant la lettre» (ja en aquells temps quan no es coneixia ni el nom d'aquest modern instrument de control), de comuna intercomparació i mesura del valor concret del canvi concret dels béns utilitaris concrets existents en el mercat, practicat des de fa més de 5000 anys, primer públicament i després esotèricament, i que l'idioma anglès ha anomenat, en els últims segles «xec» («to check»: aturar, verificar, controlar, supervisar, marcar¹⁴²). Constitucionalitzar, doncs, la transformació de la factura en xec com a únic paper-moneda legal, tot disciplinant-lo i modernitzant-lo al servei de la comunitat com segueix:
- a) Xec nominatiu exhaustiu, amb control evident, però sense cap minva de la llibertat mercantil i social total, tot fent-la personal i responsable. Les dades són: plaça i data de transacció, signatures del client-deutor-tirador i del proveïdor-creditor-beneficiari, número de compte corrent dels respectius establiments comptables (banc de negocis o caixa d'estalvis).
 - b) Xec creuat o barrat, no endossable a altri que no sigui precisament el mateix establiment comptable del beneficiari. Això és, xec legalment tancat en cada canvi.
 - c) Xec immediatament neutralitzat per l'establiment

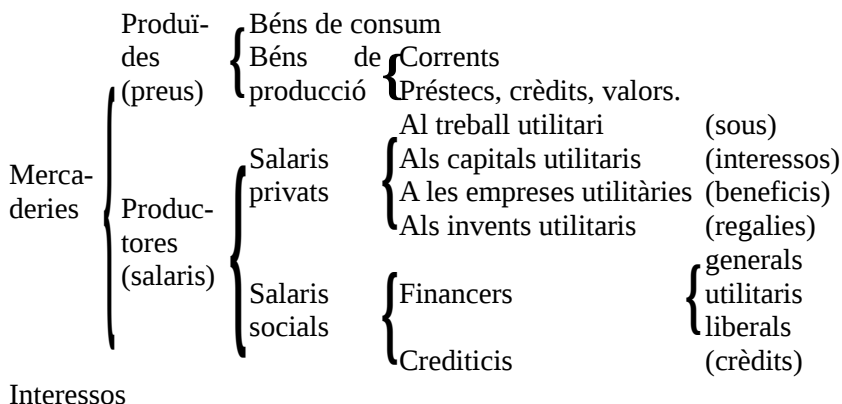
141Pàgina 183.

142Vegeu glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 877).

comptable del tirador, sota número correlatiu imperial (per tota la comunitat geopolítica), a la terminació de la passació d'escriptures comptables que les tècniques actuals fan quasi instantàniament.

- d) Xec, a continuació, automàticament micrografiat i arxivat, en tant que document originari, sense que això obsti contra el tractament normal de processament i memòria de dades a fins estadístics imperials.
- e) Xec a enviar pel deutor al creditor, a tot estirar, segons llei, vuit dies hàbils després de la data de recepció (que farà fe) de la factura o altre document causal.
- f) Xec causatiu amb número i data de la factura o altre document causal, així com el número de codi de la classe de mercaderia canviada, la quantitat i el preu o valor mercantil pactat segons unitat monetària en curs (totes les pervalències analítiques de qualitat i quantitat).
- g) Xec diferenciat de manera màxima i òptima, senzilla i universal (colors, signes, perforacions), segons llei, en funció de les exigències estratègiques de seguretat, riquesa, prosperitat i policia imperial, interior i exterior, i en funció de les possibilitats teleformatròniques revolucionàries, en vista a l'anàlisi i estadística. En concret caldrà diferenciar:

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

- h) Xec garantit sempre, arreu i en tot, de cobrament immediat pel beneficiari. En cas de qualsevol inconformitat del xec, aquest serà pagat per una Caixa Interbancària, la qual serà l'únic actor en justícia contra el tirador defallent. Així desapareix l'obsessiva figura del morós, que entorpeix la marxa de tota l'economia.
- i) Xec pagador a lliure voluntat del tirador, expressada per escrit, sigui al comptat, sigui a termini, sigui fraccionat, dintre de les normes que determini la llei. El descompte bancari sempre serà a càrrec del client-tirador-deutor (criteri de racionalitat).
- j) Xec fiscal, a l'origen mateix de la concreta transacció d'una mercaderia concreta legal, sense la mínima possibilitat real de frau o evasió, fix per a tothom i per a tot sense excepció de persones ni excepció de coses. Un tant per cent sobre el muntant de la factura o altre document causal, a càrrec sempre del client-tirador-deutor (criteri de racionalitat).
- k) Xec, eventualment, exterior-duaner.

La factura-xec permet la creació d'una «comptabilitat input-

output¹⁴³» completa intersectorial i d'una comptabilitat general conjunta.

Salta a la vista que l'aplicació d'aquest tipus de comptabilitat general permetria de comprovar de pressa la nostra hipòtesi, és a dir, permetria de posar al descobert, si existeix, el bé comú mercantil.

L'objecció que sorgirà immediatament en l'ànim d'algun lector és el perill d'un control excessiu. La documentació del mercat i societat amb moneda pot, vol i ha de ser exhaustiva. «To check» vol dir «control»¹⁴⁴.

Tan aviat com se sent parlar de factura-xec es tem la mort de la llibertat. Sembla que privarà l'home «honrat» de poder prostituir els altres amb el seu brut diner anònim. Ens esquinquem els vestits perquè aquesta mesura va contra el «sacrosant secret» de les empreses, dels comptes bancaris, dels fons secrets, de les caixes de rèptils, de les sinecures ben pagades sota taulell, de la simonia discreta, etc.

Cal distingir entre publicable i públic. Si no hi ha documentació un fet qualsevol resta secret. Si hi ha documentació pot fer-se públic o mantenir-se en secret. Hem vist que la documentació sobre els fenòmens del mercat és necessària per la ciència econòmica. Alguna vegada també serà necessària per

143Mètode ideat (1940) per Wassily Wassilyovich Leontief (1905-1999), eina analítica que estudia les interrelacions entre els sectors de l'activitat econòmica, quantificant les transaccions en l'interior d'una economia, que no són explícitades en les multituds macroeconòmiques. Evita l'estrangulació de sectors amagada sota una marxa normal econòmica de conjunt. «Input»: factors de producció que entren. «Output»: productes que surten.

144Vegeu glossari al final de l'obra (Volum II, pàgina 877).

l'administració de la justícia, quan algun canvi sigui lesiu del bé comú o dels drets individuals. Aleshores aquell canvi, si està documentat, pot servir de prova testifical objectiva. Pot, per tant, esdevenir accessible al jutge corresponent i es pot publicar, si cal. Normalment, totes les dades de l'economia privada romanen en secret i només són utilitzades a fins estadístics sense noms de responsables.

La possibilitat de publicació davant de la justícia afegeix a la llibertat total de canvis la corresponent dimensió de responsabilitat. Aquesta és una consideració de filosofia 3a: cal aprendre a actuar amb tota llibertat en públic, la qual cosa vol dir assumir les conseqüències del nostre acte particular en el conjunt general. El sistema de moneda anònima imperant ens ha aviciat en dos sentits: ens ha avesat a amagar-nos per exercir la nostra llibertat i a encarcerar-nos amb protocols i urbanitats quan actuem en públic. Tanmateix el nou sistema proposat respecta la intimitat mentre aquesta respecti la dels altres i el bé comú. El legítim secret empresarial de les transaccions mercantils legítimes és una simple qüestió de protecció legal a fer complir, per part de la Justícia positiva. Les dades de l'economia, pública i general, seran accessibles a tots els ciutadans.

Imaginem-nos que a les cantonades dels carrers es munten unes cabines com les telefòniques actuals. I allí dins, gratuïtament, qualsevol ciutadà podrà consultar, prement un teclat, en una pantalla, el pressupost municipal, les obres d'un pont sobre un riu, el producte interior brut; o els excedents de patates...

L'altre aspecte de la qüestió és que l'Estat ho sabrà tot, i s'instaurarà una tirania pitjor que la que patim.

Primerament cal advertir que, tal com van les coses, ara l'estat, les multinacionals, els bancs i les grans empreses estan cada dia més

fent créixer el control teleformatrònic sobre el ciutadà indefens. És un procés inevitable. El que cal és que el poble prengui en les seves mans aquesta formidable arma de control per posar-la al servei del comú. Allò que importa és poder controlar l'estat, les administracions, les grans empreses, i els grans bancs. Per a això cal una ferma voluntat autopolítica del poble. Per romandre com estem va bé la somnolència d'un poble que, quan desperti, ja estarà tot ell dins de la xarxa dels poderosos. Cada dia els estats es van dotant d'ordinadors més poderosos, per controlar 5, 10, 15 milions de ciutadans. Aviat s'arribarà al control total des de l'Administració. El poble no podrà fer res i la plutocràcia (comandament a través del diner) podrà servir els seus interessos privats, en contra de l'estratègia que mena al bé de tots. Amb l'actual incontrol podem anar fruïnt d'un paper-moneda:

- a) antiestratègic en l'àrea política, perquè compromet la fortuna i el prestigi de tota la comunitat política en el joc brut d'uns pocs desaprensius sense escrúpols i amb tentacles a escala planetària;
- b) antiestratègic en l'àrea judicial perquè permet la impunitat dels rics i poderosos que poden pagar al seu just preu les complicitats necessàries;
- c) antiestratègic en l'àrea social on funcionaris, polítics i eclesiàstics conserven llur honorabilitat pública malgrat els delictes i crims mantinguts en discret silenci;
- d) antiestratègic en l'àrea militar on sempre és possible l'espionatge i el contra-espionatge ben pagats amb misteriosos fons de l'estat;
- e) antiestratègic en l'àrea policial, puix fomenta l'existència de provocadors, infiltrats, delators, etc.;
- f) antiestratègic en l'àrea cívica; només cal inventariar, professió per professió, tots els casos concrets de l'escandalós mercantilisme de tants i tants vocacionals liberals que han sucumbit finalment a la idolatria del

diner.

6.5. LES FÓRMULES REGULADORES FONAMENTALS.

Hem entrat en el nivell de l'àlgebra, que formalitza i quantifica les proposicions hipotètiques de 6.3¹⁴⁵. Insistim que tot aquest nivell no té cap sentit si no s'ha substituït la moneda irracional (\bar{u}) per moneda racional (u).

$$1a \quad P_u > H_{p_u} \quad (F1).$$

$$2a \quad P_u - H_{p_u} = H_{k_u} \quad (F2).$$

$$3a \quad \frac{P_u + H_u}{mP + mH} = 1 \quad (F3).$$

$$4a \quad \frac{P_u}{H_{p_u} + H_{k_u}} = 1 \quad (F4).$$

$$5a \quad \frac{E_u + C_{I_u} + f I_u}{I_u + C_{E_u} + f E_u} = 1 \quad (F5).$$

145Pàgina 351.

Llegenda

u: moneda racional.

P: producció real.

H: hisenda conseqüent.

P_u : producció real, mesurada amb moneda racional.

H_p : hisenda privada.

H_k : hisenda comunitària.

H_{p_u} : hisenda privada mesurada amb moneda racional.

H_{k_u} : hisenda comunitària mesurada amb moneda racional.

m: massa monetària.

mP: massa monetària adscrita al sector de la producció.

mH: massa monetària adscrita al sector de la hisenda.

E_u : exportacions mesurades amb moneda racional.

I_u : importacions mesurades amb moneda racional.

C_{I_u} : crèdits importats mesurats amb moneda racional.

C_{E_u} : crèdits exportats mesurats amb moneda racional.

$f I_u$: finances importades mesurades amb moneda racional.

$f E_u$: finances exportades mesurades amb moneda racional.

Explicarem aquestes fórmules.

6.5.1. Fòrmula reguladora fonamental F1.

1a fórmula:

$$P_u > H_{p_u}$$

(Fórmula 6.11, Fòrmula reguladora fonamental F1).

Recordem que l'utilitarisme és producció de béns (P) i retribució a aquell que els ha produït perquè pugui seguir fent-ne (hisenda: H).

Tot conjunt cerca una regulació interna o autoregulació, per mantenir-se conjuntat; altrament és desconjunta o corromp. A l'autoregulació en una relació qualsevol, la simbolitzem pel signe de la unitat. Això vol dir que els termes de la relació són iguals, es complementen i donen equilibri. Si no hi ha regulació la relació no val la unitat. No cal dir que l'equilibri assolit per autoregulació dels subconjunts d'un conjunt no solament conserva el conjunt, sinó que amplifica la seva energia originària.

El conjunt «utilitarisme», format pels dos subconjunts o sectors: producció i hisenda, cerca el seu equilibri:

$$\frac{P}{H} = 1 \quad (\text{Fórmula 6.12}) \quad (\text{cfr. Fórmula 4.9, pàgina 128}).$$

Amb el benentès que la retribució a qui ha produït els béns no s'ha d'entendre necessàriament d'una manera individualista. No existeix l'individu sol; de jove deu als pares, de vell deu als fills, de sempre deu a la comunitat. Serà bo de no entendre H en el sentit capitalista i socialista de «a cadascú segons el seu treball». Això equivaldrà a H_p , que és la hisenda privada.

Recordarem que l'utilitarisme original era només comunitari (U_k). Cap als (-135000/-110000) neix un segon utilitarisme privat (U_p) i la fórmula 6.5a pren un nou caire.

De $\frac{P_k}{H_k} = 1$ passa a $\frac{P_k + P_p}{H_k + H_p} = 1$ (Fórmula 6.13) no oblidant que en principi, tant $\frac{P_k}{H_k}$ com $\frac{P_p}{H_p}$ són iguals a 1.

Però, segons la 1a part de la nostra hipòtesi de treball (6.3)¹⁴⁶, U_k minva i U_p creix amb l'aparició del mercat (-60000/-50000) primer i amb l'aparició de la moneda (-9000/-8000) després. De tal forma que la primera fracció esdevé insignificant i pràcticament P_p equival a P i H_p equival a H .

A continuació, a causa del perfeccionament monetari i, per tant, comptable, s'observa que, tot i que les transaccions mercantils són perfectament ajustades per proveïdor i client, en conjunt sobra producció per una banda i sobren diners en els comptes corrents d'altra. Tot un quadre deflacionari:

(Fórmula 6.14) $\frac{P_k}{H_k} = 1$ d'on $P > H_p$ (Fórmula 6.12, pàgina 368; vegeu Fórmula 4.37, pàgina 202).

146Pàgina 352.

Això fou experimentat pels antics sacerdots-banquers en els temples de les primeres ciutats. Això és l'essència de la 2a part de la nostra hipòtesi de treball (6.3)¹⁴⁷. I es podrà comprovar si, suprimida la moneda irracional (\bar{u}) es mesuren aquestes dues magnituds amb moneda racional (u) o xec:

$$P_u > H_{p_u}$$

(Fórmula 6.11, Fórmula reguladora fonamental F1).

Com? La producció de béns mercantils equival a la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de tots els preus de venda mercantil elementals (pvm_ϵ):

$$\sum \alpha\omega pvm_{E_u} = pvm_u \quad (\text{Fórmula 6.15}).$$

La hisenda o retribució de les forces productives privades només es considera real si és pagada i aleshores equival a la suma (Σ) total ($\alpha\omega$) de tots els xecs de salaris mercantils privats elementals (sm_{p_E}):

$$\sum \alpha\omega sm_{p_{E_u}} = sm_{p_u} \quad (\text{Fórmula 6.16}).$$

Aleshores la F1 equival a:

$$\sum \alpha\omega pvm_{E_u} > \sum \alpha\omega sm_{p_{E_u}} \quad (\text{Fórmula 6.17}).$$

147Pàgina 353.

o bé a:

$$pmv_u > smp_u \text{ (Fórmula 6.18).}$$

Ja es veu que, amb la nova moneda, això és fàcilment comprovable per a una àrea geopolítica, imperi o estat determinat.

Aquesta cosa tan senzilla és la base d'aquest llibre i del *Sistema General*:

$$\sum \alpha\omega pvm_{E_u} > \sum \alpha\omega smp_{E_u}$$

6.5.2. Fórmula reguladora fonamental F2.

2a fórmula:

$$P_u - H_{p_u} = H_{k_u}$$

(Fórmula 6.19, Fórmula reguladora fonamental F2).

En realitat, la diferència entre producció i hisenda privada és el rendiment positiu d'un tot productiu, és el famós «factor residual» (fr) (4.9)¹⁴⁸, «la plus vâlua de mercat», etc. Aquesta fórmula, des d'un punt de vista logístic, només fa que precisar quant exactament és més gran P que H_p en la fórmula anterior (F1): exactament la diferència segons senzilla operació algèbrica. I si ho voleu d'una forma pràctica:

$$\sum \alpha \omega pvm_{E_u} - \sum \alpha \omega smp_{E_u} = fr_u$$

(Fórmula 6.20).

La novetat és atribuir el «factor residual» (fr) a la hisenda comunitària (H_k) o, dit amb paraules de Plató, al bé comú mercantil o derivat del mercat amb moneda. Parem esment que no es tracta ni dels interessos del capital ni dels beneficis de l'empresa. Aquests vénen regulats per la llei de l'oferta i de la demanda i són comptabilitzats dintre dels salaris privats de la hisenda privada.

Ja hem explicat abans (4.7)¹⁴⁹ l'origen comunitari d'aquest excedent. Es tracta d'un bé comú que neix de l'herència dels nostres avantpassats. Cal doncs, repartir-lo bé. Això vol dir «eco-

148Pàgina 248.

149Pàgina 211.

nomia» segons Plató: «la repartició equitativa» («nomia») del bé comú («eco-»).

Si no hi ha bé comú no hi pot haver economia. Però si hi ha bé comú i no és repartit equitativament, tampoc no hi ha economia. Caldria emprar la paraula «economia» només en aquest sentit estricte.

Doncs, en la nostra fórmula 2a (F2) i segons la 2a part de la nostra hipòtesi: els excedents de producció i els excedents de comptes corrents són el signe d'un nou bé comú, ara mercantil, ressorgint del bé comú premercantil del mateix bé privat mercantil, que cal repartir equitativament. I aquest nou bé comú mercantil, que anomenem «hisenda comunitària (H_k)», fruit de tants imponderables que es feia impossible de quantificar per part dels economistes del «factor residual», ara el podrem quantificar al mil·límetre amb la moneda racional (u) i la fórmula 2a (F2).

Amb aquestes dues fórmules queda precisada algèbricament la nostra hipòtesi. Les tres fórmules següents són les fórmules fonamentals reguladores de l'equilibri econòmic (que farà de base a l'equilibri ecològic i a l'equilibri ecumènic).

6.5.3. Fòrmula reguladora fonamental F3.

3a fórmula:

$$\frac{P_u + H_u}{mP + mH} = 1$$

(Fórmula 6.21, Fòrmula reguladora fonamental F3).

És una fórmula monetària, en vista a l'estratègia auxiliar o instrumental de mercat per a l'equilibri econòmic d'una comunitat geopolítica. Amb la moneda racional (u) és una tautologia, no diu res, és igual el numerador i el denominador. Perquè al numerador hi ha la suma estadístico-analítica de tots els valors mercantils especialitzats (preus de venda de producció i salaris hisendístics) mesurats amb moneda racional. I al denominador hi ha les masses monetàries corresponents als mateixos conceptes del numerador.

Recordem de passada, que la massa monetària en el *Sistema General* té un doble origen:

- a) una part ($m P + m H_p$) emesa pels compradors-deutors privats i
- b) una altra part ($m H_k$) emesa exclusivament pels representants democràtics i legítims de la comunitat geopolítica, monopolitzadora de l'invent de diner comunitari equivalent a la plus vàlua de mercat o bé comú mercantil.

L'únic significat pràctic que té aquesta fórmula és d'incidir en què el nou sistema cal que sigui fundat en l'imperatiu que no hi hagi ni més ni menys xecs que preus de producció i salaris de productors (inclosos els salaris socials o comunitaris tant

crediticis com financers). Cal que la moneda segueixi els valors mercantils com l'ombra al cos. Ni una moneda més ni una moneda menys.

En el *Sistema General* això és estructuralment sense falla. És comprensible que pel simple mecanisme teleformatrònic, lligat a la reforma monetària postulada, quedin radicalment suprimides les inflacions i deflacions per raó de diner, malgrat el constant invent de diner creditici i financer, mentre es faci en funció dels paràmetres corresponents captats exactament a partir de totes les pervalències dels canvis monetaris elementals lliures.

En els sistemes vigents en l'actualitat és totalment impossible lligar realitat mercantil (valors) i moneda abstracta, puix que la circulació monetària en les nostres societats no és ni estàtica, ni elemental, ni documentada. Li manquen totes les característiques formals mètriques indispensables a una automació general, intersectorial i bicolumnària en totes les pervalències diferenciables.

El diner no està mai quiet. No es pot fer, doncs, estadística. S'ha intentat l'estudi del diner en moviment segons la fórmula del volant monetari:

$$1 / 2 mv^2 \text{ (Fórmula 6.22).}$$

On «m» és la massa monetària i «v» la velocitat de circulació social (tantes transaccions mercantils per unitat de temps). És la fórmula que es correspon a la de l'energia cinètica o força viva de la física inerta. Però, com calcular aquesta velocitat si els canvis no són puntuals elementals, i sobretot, si no es pot seguir documentadament el rastre de la moneda d'emissió oficial i privada solvent i, menys encara, de la moneda d'emissió oficial i privada falsificades o fraudulentas?

Caldria mesurar el volant de totes les mercaderies i salaris i el volant de tota la massa monetària i comparar-los, per veure fins a quin punt són iguals o se separen l'un de l'altre.

Ja es veu que la dificultat de seguiment és major per a la moneda que per a la mercaderia concreta. És més fàcil ocultar el paper moneda que la major part de mercaderies. Per això els estats en fallida sempre s'encaminen a la solució fàcil que consisteix a vigilar, controlar, aturar despòticament les mercaderies concretes i deixar córrer on vol i com vol la moneda.

Resultat: les mercaderies concretes i les unitats formals de compte abstracte, les segones teòricament emeses per a mesurar les primeres, formen en realitat dos mercats manifestament insolidaris i indiscriminables.

6.5.4. Fòrmula reguladora fonamental F4.

4a fòrmula:

$$\frac{P_u}{H_{p_u} + H_{k_u}} = 1$$

(Fórmula 6.23, Fòrmula reguladora fonamental F4).

És la fòrmula fonamental per a l'estratègia real del mercat interior,

$$P_u = \sum \alpha \omega pvm_{E_u} \left\{ \begin{array}{l} \text{Suma de tots els preus de venda} \\ \text{mercantils elementals mesurats} \\ \text{amb moneda racional.} \end{array} \right. \text{(Fórmula 6.24).}$$

$$H_{p_u} = \sum \alpha \omega smp_{E_u} \left\{ \begin{array}{l} \text{Suma de tots els salaris mercantils} \\ \text{elementals mesurats amb moneda} \\ \text{racional.} \end{array} \right. \text{(Fórmula 6.25).}$$

$$H_{k_u} = P_u - H_{p_u} \quad \text{(F2)}$$

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

La producció total (P_{11}) es pot descompondre en béns de consum, amb els seus corresponents preus de venda mercantil de consum, (pvmc) i en béns d'equip o inversió, amb els seus corresponents preus de venda mercantil d'inversió (pvmi), els quals poden ser mercaderies concretes (pvmim) o mercaderia diner (pvmid):

$$pvm = pvmc + pvmi = pvmc + (pvmim + pvmid)$$

(Fórmula 6.26).

La hisenda privada es pot descomposar en salaris o treball (smpt), al capital (smpk), a l'empresa (smpe) i a l'invent (smpi):

$$smp = smpt + smpk + smpe + smpi$$

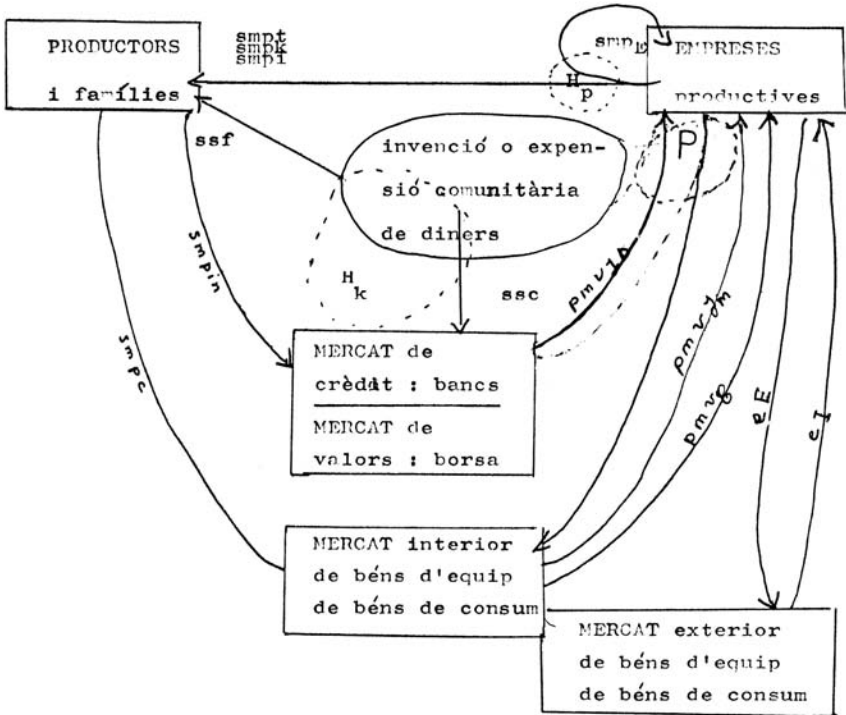
(Fórmula 6.27).

I encara cadascun d'aquests salaris poden anar a inversió (smpin) o estalvi i a consum (smpc):

$$smp = (smpin + smptc) + (smpkin + smpkc) + (smpei + smpec) + (smpin + smpic)$$

(Fórmula 6.28).

ESQUEMA DE LA CIRCULACIÓ MONETÀRIA EN EL SISTEMA GENERAL.

Dibuix 10: Esquema de la circulació monetària dins el Sistema General.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

CLASSES DE XECS.

1. MERCADERIES.	pvm (preu de venda mercantil).		
1.1. de consum.	pvmc (consum).	}	mH
1.2. de producció.	pvmi (inversió).		
1.2.1. corrents.	pvmim (mercaderies concretes).		
1.2.2. préstecs, crèdits, valors.	pvmid (mercaderia diner).		
2. SALARIS.	sm (salaris mercantils).		
2.1. privats.	smp (privats).	}	mHp
	{ smpin (inversió). smpc (consum).		
2.1.1. al capital.	smpk (capital).	}	mP
2.1.2. al treball.	smpt (treball).		
2.1.3. a l'empresa.	smpe (empresa).		
2.1.4. a l'invent.	smpi (invent).		
2.2. Socials.	ss (socials).	}	mHk
2.2.1. crediticis.	ssc (crediticis).		
2.2.2. financers.	ssf (financers).		
2.2.2.1. generals.	ssfg (generals).		
2.2.2.2. utilitaris.	ssfu (utilitaris).		
2.2.2.3. liberals.	ssfl (liberals).		
3. Exteriors.	e (exteriors).	}	mE
3.1. diners importats.	ei (importats).		
3.2. diners exportats.	ee (exportats).		

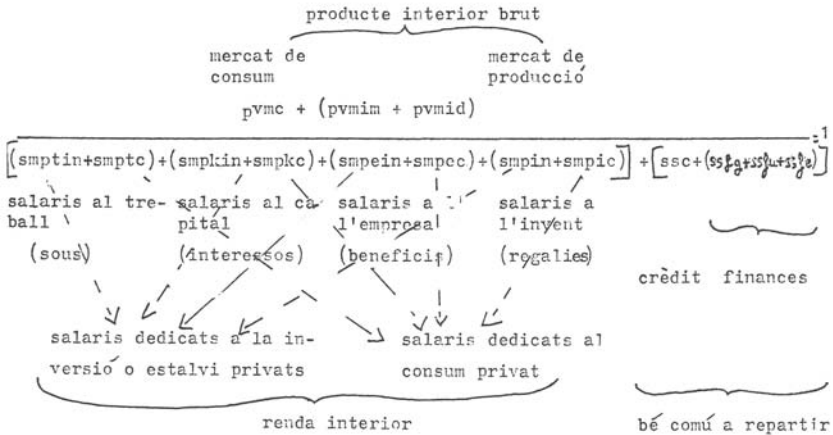
Finalment la hisenda comunitària es pot descompondre en salaris socials crediticis (ssc) i salaris socials financers (ssf), els quals poden ser destinats a la població en general (ssfg), als productors utilitaris amb problemes (ssfu) i a les professions liberals (ssfl):

$$ss = ssc + (ssfg + ssfu + ssfl)$$

(Fórmula 6.29).

Ja es veu com l'anàlisi cada vegada més afinat dels dos conjunts inicials fonamentals: producció (P) i hisenda (H), permet ampliar

el nombre de variables econòmiques controlables. La 4a fórmula es podria desenrotllar així:

Dibuix 11: Desenvolupament de la quarta fórmula reguladora fonamental.

Aquesta fórmula que, en l'apartat «mercant de producció» (pvmi), admet tota classe d'aplicacions segons la moderna comptabilitat intersectorial («input-output»), ens posa a les mans tots els controls de l'economia, per guiar-la més enllà de l'Escila i del Caribdis de la inflació i de la deflació.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Si simplifiquem una mica aquesta fórmula:

$$\frac{P}{(S_y + S_c) + (c + f)} = 1 \quad (\text{Fórmula 6.30}).$$

o bé:

$$\frac{\text{Producció}}{(\text{inversions} + \text{Consum privat}) + \text{crèdit} + \text{finances}} = 1$$

(Fórmula 6.31).

podem veure el maneig estratègic amb algun exemple de regulació:

1. Si afavorim el pas de finances (f) al consum privat (S_c : salaris per consum), la demanda farà créixer P, es reduirà l'atur i augmentarà el consum privat (S_c).
2. Si disminuïm el consum (S_c) amb fiscalitat, reduïm la producció normal i per tant augmenten l'atur normal, i això torna a disminuir el consum (S_c). Si la fiscalitat s'inverteix en armament o militarització, hi ha una primera represa de la feina i de la producció, però després disminuirà si no hi ha guerra, caldrà crear o exportar guerres.
3. El crèdit comunitari (c) és millor dedicar-lo a empresa privada (S_y : salari per la inversió) que a un absurd sector públic productiu, competitiu en mala llei amb el privat, que acaba burocratitzat i poc rendible.

Ja veurem més endavant (8.3)¹⁵⁰, com la fiscalitat tendeix a desaparèixer del *Sistema General* i com el sector públic d'empreses productives desapareix del tot. Només resten els serveis públics, sempre gratuïts.

150Volum II, pàgina 579.

4. La nostra civilització multimil·lenària ha estat sempre acumulativa de valors ecumènics ingents i sempre creixents, malgrat totes les dificultats oposades pels poders establerts. L'ancestral fam i set de justícia, llibertat i solidaritat humanista d'aquesta civilització no trobarà cap problema d'índole material-comptable que no pugui permetre immediatament una via de solució pràctica, correcta, eficaç i progressiva, a través de l'econometria exacta de lliure mercat clar i de lliure societat transparent, que permet la hipòtesi formulada correctament.

Aquesta afirmació rotunda es fa certa mercès a la disciplina d'invenció (+i) i d'exvenció (-i) i autopolítica de diner comunitari mercantil solvent. (Cfr 4.7)¹⁵¹:

- «in-venció»: (acció de fer) venir (qualcom) des de dintre, des de l'interior (d'un element objectiu ben definit).
- «ex-venció»: (acció de fer) venir (qualcom) des de fora, des de l'exterior (d'un element objectiu ben definit).
- «auto-»: prefix grec: «per si mateix i sol», «a partir del propi ésser», «de forma espontània i expansiva», «segons pròpia natura» (innata o adquirida per aprenentatge nacional o social).
- «antipolítica»: aquest terme, molt precís, és necessari en tot discurs sobre l'home civilitzat, si aquest discurs es vol objectivament correcte; existeixen, en efecte; activitats, actituds, col·lectivitats, institucions, costums, particularitats, etc., autopolítiques o antipolítiques, de govern autodemocràtic o de desgovern antidemocràtic, d'autojustícia positiva, d'antijustícia legalista, etc.

151Pàgina 202.

La invenció és la dominant. Si és certa la hipòtesi:

$$P_u > H_{p_u} \quad (\text{F1}), \text{ aleshores } \frac{P_u}{H_{p_u}} > 1 \quad \text{i aquesta situació}$$

deflacionària permanent es corregeix inventant una

$$H_{k_u} = P_u - H_{p_u} \quad (\text{F2}) \text{ permanent, que al seu torn,}$$

repartida en crèdits a la producció i finances a un consum que augmenta la demanda de producció, en augmentar sempre la producció, torna a produir deflació i a exigir un nou augment de

H_{k_u} , és a dir d'invenció de diner. El problema actual és que aquesta invenció es fa sense control, passa de la quantitat real solvent i genera inflació. Prenent el control comunitari de la invenció de diners, per decisions polítiques, es pot inventar més o menys per mantenir el coeficient unitari, sense haver de recórrer a mesures exventives.

Cal parar esment que una inflació petita d'entre 0,96 i 0,99 produeix una «febreta» de mercat que no solament no fa cap mal sinó que li fa bé, l'estimula. Les persones més dinàmiques acostumen a tenir unes decimetes. El mercat dinàmic també:

$$\frac{P_u}{H_u} = 1 \quad \left\{ \begin{array}{l} \frac{100}{100} = 1 \\ \frac{100}{104,16} = 0,96 \\ \frac{100}{101,05} = 0,99 \end{array} \right.$$

(Fórmula 6.32).

Si l'estat observat és:

$$P_u - H_{p_u} = 20 \quad (\text{Fórmula 6.33}).$$

és a dir:

$$\frac{P_u}{H_{p_u}} = \frac{100}{80} \quad (\text{Fórmula 6.34}).$$

es pot inventar diner fins a 21,01 / 24,16 unitats i es conserva l'equilibri. Si en un període de temps s'ha inventat massa, en el període següent caldrà reduir la invenció i probablement amb aquesta mesura n'hi haurà prou per a fer desaparèixer la inflació.

Si no fos prou, existeix la disciplina excepcional de l'exvenció de diner. Es fa per mitjà de les exaccions fiscals, les exaccions duaneres, la congelació parcial i selectiva (sectorial, territorial) i la inversió prioritària dels excedents de compte corrent en vista a l'augment de producció dels sectors o àrees estancades, emprèstits, bosses de valors, estalvi dirigit, etc.

5. Els salaris socials financers (ssf) s'enduen una part del diner inventat. Els crèdits comunitaris (ssc) ja explicats més amunt (2)¹⁵² s'enduen l'altra part. La proporció d'hisenda comunitària (H_{k_u}) o diner inventat (+i) que es destina a crèdit o a finances dependrà d'una decisió d'estratègia política de la comunitat, amb efectes i correccions sota control.
6. Les finances van a la població en general (ssfg), als productors

152Pàgina 75.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

utilitaris en atur (ssfu) o a les professions i institucions liberals (ssfl). Creixeran amb el creixement del bé comú mercantil i decreixeran si aquest decreix. Aquest darrer cas provocarà el pas de professionals liberals a professions utilitàries. Això permetrà una elasticitat socioeconòmica, necessària al mercat de preus i salaris privats. Cal que el progrés tècnic constant i les variacions motivadores del consum i de la inversió permetin un reajustament de la comunitat.

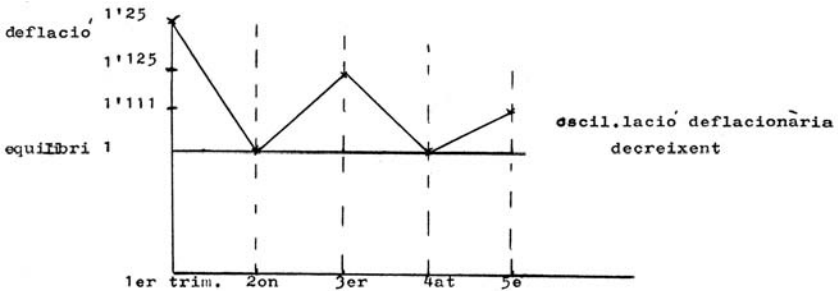
Cal evitar que per causa d'entorpiments legislatius i, en general, estructurals que duren anys i anys, es produeixin crisis acumulatives importants i brutals. Val més acceptar mini crisis puntuals en cada instant i lloc en què es produeixen espontàniament. És millor de no comprimir-les amb usos i costums inadequats.

7. Exemple d'estudi diacrònic o anàlisi en el temps d'un mercat anèmic mantingut pels usurers de torn intencionadament amb moneda escassa (tesi monetarista de Friedman).

Suposicions (amb dades trimestrals):

Capítol 6. La vareta màgica

Pu1=1.000	Pu2=800	Pu3=900	Pu4=900	Pu5=1.000	etc.
Hu1=800	Hu2=800	Hu3=800	Hu4=900	Hu5=900	
molta deflació	equilibri	una mica de deflació	equilibri	petitíssima deflació	
$\frac{P1}{H1} = 1,250$	$\frac{P2}{H2} = 1$	$\frac{P3}{H3} = 1,125$	$\frac{P4}{H4} = 1$	$\frac{P5}{H5} = 1,111$	
	→ baixa la producció per falta de demanda	→ s'anima una mica la producció per la demanda	→ es concedeix un petit augment de moneda	→ es torna a animar la producció	

Dibuix 12: Gràfic de l'oscil·lació deflacionària decreixent.

8. Exemple d'anàlisi de factors de producció (suposicions):

- Atur forçós de treball - T = 30 % (sobre 100 de treball potencial).
- Atur forçós de capital inversiu - K = 20 % (sobre 100 de capital)

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

potencial).

- Atur forçós de les empreses - E = 20 % producció real (sobre 100 de capacitat).
- Atur forçós d'invents - I = 50 % (aprofitats sobre 100 de presentats).

9. Exemple d'anàlisi sincrònica d'estructura social (suposicions):

$$P = 1.000$$

$$H = 800 \begin{cases} H_p = 700 \\ H_k = 100 \end{cases}$$

$H_p = 700$ Repartició entre la població. Proporció sueca aproximada (1980).

Els sous són espanyols aproximats (1980).

Tot referit només a població activa, homes i dones.

Marginats 12 %	}	20% viuen a la bona de Déu, no són	
Atur forçós amagat 8 %		agents actuants de mercat.	
Atur forçós registrat	}	Sense seguretat social 4 % (misèria).	
		Amb seguretat social 8 % (pobresa).	
Treball regular 50 %:			Són 50.000 pts/mes
economia de subsistència	}	Agents actuants en el mercat	Són 150.000 pts/mes
Gent amb recursos 10 %			Són 500.000 pts/mes
Gent amb molts recursos 5 %			Són 1.000.000 pts/mes
Rics 2,5 %			Són 10.000.000 pts/mes
Molt rics 0,5 %			

I així podríem anar multiplicant exemples. Tot estudi és possible amb les dades pertinents a la mà. Per tancar apuntem un programa, petita imatge del que fou el programa empíric de

l'explotació de la vall del Tennessee, impulsat per Franklin Delano Roosevelt.

10. Volem cobrir els Ferrocarrils Catalans de Barcelona fins a Sant Boi de Llobregat i transformar tot el terreny, ara ocupat pel tren, en un gran bulevard-jardí amb carretera ràpida mig subterrània a dreta i esquerra.

Ens cal saber:

- a) Quantes unitats monetàries costarà.
- b) En quant temps seran pagats els salaris privats,
 - b.a) al treball (sous),
 - b.b) als capitals privats (interessos i dividendes),
 - b.c) a les empreses (beneficis),
 - b.d) als invents (regalies).
- c) Què compraran els qui cobrin aquests salaris (motivacions),
 - c.a)concretes mercaderies inversives-productives,
 - c.b) concretes mercaderies consumptives-humanístiques.
- d) Quines concretes mercaderies cal invertir en les obres.
- e) Quin estalvi capital,
 - e.a)de producció,
 - e.b) de consum,

generaran aquests salaris.

Conclusió: Cal veure si les mercaderies concretes a invertir en les obres, i les mercaderies concretes que compraran els salaris privats poden existir realment en el mercat, en el temps oportú, mentre durin les obres i en el moment en què el possible estalvi capital pugui ésser gastat.

Avui dia en aquests 5 punts i en la conclusió estem a les fosques.

6.5.5. Fórmula reguladora fonamental F5.

5a fórmula:

$$\frac{E_u + C_{I_u} + f I_u}{I_u + C_{E_u} + f E_u} = 1$$

(Fórmula 6.35, Fórmula reguladora fonamental F5).

És la fórmula fonamental per a l'estratègia real del mercat exterior.

$$E_u = \sum \alpha \omega e i_{E_{E_u}}$$

(Fórmula 6.36).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners importats per cobrar exportacions elementals, mesurats en moneda racional).

$$C_{I_u} = \sum \alpha \omega e i_{C_{E_u}}$$

(Fórmula 6.37).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners importats de crèdits elementals concedits per estrangers, mesurats en moneda racional).

$$f_{I_u} = \sum \alpha \omega e i_{f_{E_u}}$$

(Fórmula 6.38).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners importats per cobrar finances elementals concedides per estrangers, mesurats en moneda racional).

$$I_u = \sum \alpha \omega e i_{I_{E_u}}$$

(Fórmula 6.39).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners exportats per pagar importacions elementals, mesurats en moneda racional).

$$C_{E_u} = \sum \alpha \omega e i_{C_{E_u}}$$

(Fórmula 6.40).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners exportats de crèdits elementals concedits de dins a estrangers, mesurats en moneda racional).

$$f_{E_u} = \sum \alpha \omega e e_{f_{E_u}}$$

(Fórmula 6.41).

(Suma de tots els xecs exteriors resultants de diners exportats per pagar finances elementals concedides de dins a estrangers, mesurats en moneda racional).

Cal aconseguir que les importacions provinents de cada país o grup de països estrangers, sota totes les forces concretes i dineràries (corresponents) possibles i imaginables, segons llei precisa, sigui el més exactament possible igual a les exportacions fetes pel conjunt de la pròpia comunitat geopolítica o imperi al mateix país o grup de països estrangers.

Aquest equilibri del comerç exterior es pot anar universalitzant, des dels primers tractats bilaterals, a successius i evolutius tractats multilaterals, fins a arribar a un acord mundial o ecumènic.

Per mitjà de la factura-xec es documentaran no solament els crèdits i les finances, sinó tota classe de mercaderies, inclosos els

nòlits, l'entrada i sortida de diners per turisme, les entrades i sortides de diners per capital o per royaltys, etc.

Abans de signar el tractat caldrà assajar una pràctica, un «modus operandi», en cada cas. Si s'aconsegueix l'equilibri de la balança de pagaments no caldrà disposar ni dependre de divisa estrangera, que sempre té efectes imperialistes o colonialistes.

Cada tractat tindrà el seu compte corrent o «clearing», que vol dir «comptes clars». Ara sí que podran ésser clars i desapareixeran les transaccions fantasma.

Els drets de duana només actuaran en cas de desequilibri i segons el grau de desequilibri de la balança de pagaments. El règim general serà carregar un tant per cent a importacions o exportacions, segons abundin en excés les unes o les altres. Però s'admetrà als negociants importadors-exportadors el règim especial d'exempció del tant per cent de duana si, quan volen importar, es comprometen a exportar una quantitat igual o viceversa.

6.6. APLICABILITAT PRÀCTICA DE LA PROPOSTA.

Moneda i control econòmic de mercat són realitats estructurals-formals, essencialment polítiques. I cal retornar a la política la seva originària noblesa de total servei a les llibertats concretes dels homes. Canviar les estructures abstractes que l'home ha anat inventant al llarg de la seva història, i que depenen totalment de la seva voluntat lliure, és la cosa més fàcil del món, tant des del punt de vista de la legislació com de l'execució política. De l'execució tècnica informàtica en parlarem en el capítol següent¹⁵³.

Voler canviar les estructures concretes de qualsevol mena que siguin, les instintives o genètiques, les nocionals o simbòliques, les expressives, principalment verbals, demana generacions i, de vegades, mil·lennis. Ho sap qualsevol persona prudent que accepta de pactar amb la realitat diària, vulgar, establerta, per, a la llarga, dominar-la millor i aconduir-la cap a nous camins en funció del seu saber i poder efectius. És la raó profunda que ens fa proposar l'anterior reforma, tan senzilla, de la mera estructura monetària abstracta, amb el fi declarat i conscient d'operar una revolució silenciosa, enorme i a la llarga ben concreta, de tots els nostres costums de poder, ambició, violència, explotació, classisme, guerra, misèria, incultura, etc.

Aquesta conversió en esperit, aquesta metanoia o canvi de «nous», d'enteniment, com deia aquell jueu de cultura grega, Pau de Tars, és la necessitat concreta mes urgent dels nostres temps, però només és tècnicament possible a través del canvi senzill de l'instrument monetari, ja que la continuació del diner anònim corruptor, sempre i arreu, impedeix la implantació pràctica d'una moral de solidaritat ecumènica, universal o catòlica («Katal» «-holos»: obert a tots) entre tots els homes de la terra, com ja s'ha

153Volum II, pàgina 451.

vist en els darrers quatre mil cinc-cents anys.

En aquelles esferes d'activitat humana on la tècnica és fonamental per al progrés humanístic, és més eficaç canviar els instruments conjuntament, globalment, que voler millorar a poc a poc i parcialment els procediments vigents. Es tracta d'un efecte psicològic. Si s'ofereixen petites millores tècniques en un sistema anacrònic al qual tothom està acostumat, la gent té una tendència irreprimitible a tornar a la rutina anterior: «canviar quelcom perquè res no canviï». La novetat instrumental, en canvi, davant els mals costums arcaics i la demostració dels avantatges palesos de la nova tècnica, accepta en bloc instruments i avantatges inèdits, mentre conserva tota tradició ancestral que humanísticament valgui la pena. Així s'evita el fals universalisme que és, en la realitat, massificació abominable, el perill neuròtic, psíquic i paranoic més gran dels nostres Temps.

Per a portar a terme, amb eficàcia, en la pràctica diària, l'autoeconomia i l'autopolítica explicitades i l'autotelemàtica i l'autojustícia que explicitem en els dos capítols següents¹⁵⁴, caldrà aprovar una lleï de reforma pro-telemàtica de l'instrument monetari.

Aquesta reforma és de fàcil comprensió per a tothom, no és molesta per als ciutadans conscients, ni perillosa per a les associacions honrades. Representa un canvi bastant més petit que certes reformes monetàries, dràstiques, que s'han realitzat en la història, com poden ser la de Franco en guanyar la guerra a la República espanyola, o Konrad Adenauer després que Alemanya perdés la Segona Guerra Mundial.

Caldrà convidar els tècnics, enginyers, científics i filòsofs del país

¹⁵⁴En el volum II d'aquesta obra.

a explicar això ben bé al poble, amb tots els detalls que siguin necessaris. Voldríem que tots aquells que tinguin saber, en lloc de transformar-lo en poder, col·laborin a l'èxit popular pràctic d'aquesta mesura autollibertària i autodemocràtica, que vol justament i fermament destruir tot poder oficial, oficiós o secret sobre les persones.

Els punts de la nova llei serien els següents:

- I. Supressió immediata de tota l'actual moneda escriptural anònima, oficial i privada, dintre dels territoris de l'imperi o comunitat geopolítica. Ens referim tant als bitllets de banc, com als altres instruments auxiliars basats sobre el paper-moneda anònim: talons, lletres de canvi, pagarés, etc., com a les monedes metàl·liques.
 1. A les zero hores del dia en què es promulgui la llei quedaran radicalment sense cap valor mercantil legal tots els bitllets de banc, totes les peces metàl·liques i tots els instruments auxiliars vigents fins a avui.
 2. El valor mètric comptable abstracte, representat en el mercat per tots aquests instruments monetaris anònims, serà inscrit, per llurs actuals tenedors, en el compte corrent que ja tinguin obert o que obriran, amb la quantitat exacta d'unitats monetàries que presentin a qualsevol establiment comptable: bancs de negocis o caixes d'estalvi.
 3. Tanmateix hi haurà, en el territori, una tolerància de vuit dies hàbils per a la presentació dels instruments monetaris caducats. Després d'aquesta data, quedaran sense valor mercantil legal. Llur circulació clandestina, a banda que a la llarga esdevindrà inoperant, quan sigui descoberta, comportarà penes greus per al culpable individual i col·lectiu.
 4. I, al contrari, totes les persones individuals i

col·lectives, que compliran amb les obligacions legals dimanades dels punts anteriors, des del moment de presentació de llurs havers en moneda anònima, quedaran exempts de tots els impostos i càrregues parafiscals vigents fins a la data. A més a més, quedaran exempts de tota responsabilitat legal deguda a crims, delictes o faltes anteriors de tipus monetari.

II. Idèntica supressió en països estrangers.

1. Dos dies després, començarà a comptar un termini igual de vuit dies hàbils per a la presentació en nom propi o dels corresponents clients, dels instruments monetaris vigents en el nostre imperi i escampats per tots els països de l'àrea nord-occidental.
2. En tots els altres països, el termini de presentació serà determinat i anunciat pel respectiu ambaixador en funció de les característiques de cada país prop de l'Estat del qual està acreditat. Per aquest termini no podrà excedir de trenta dies.

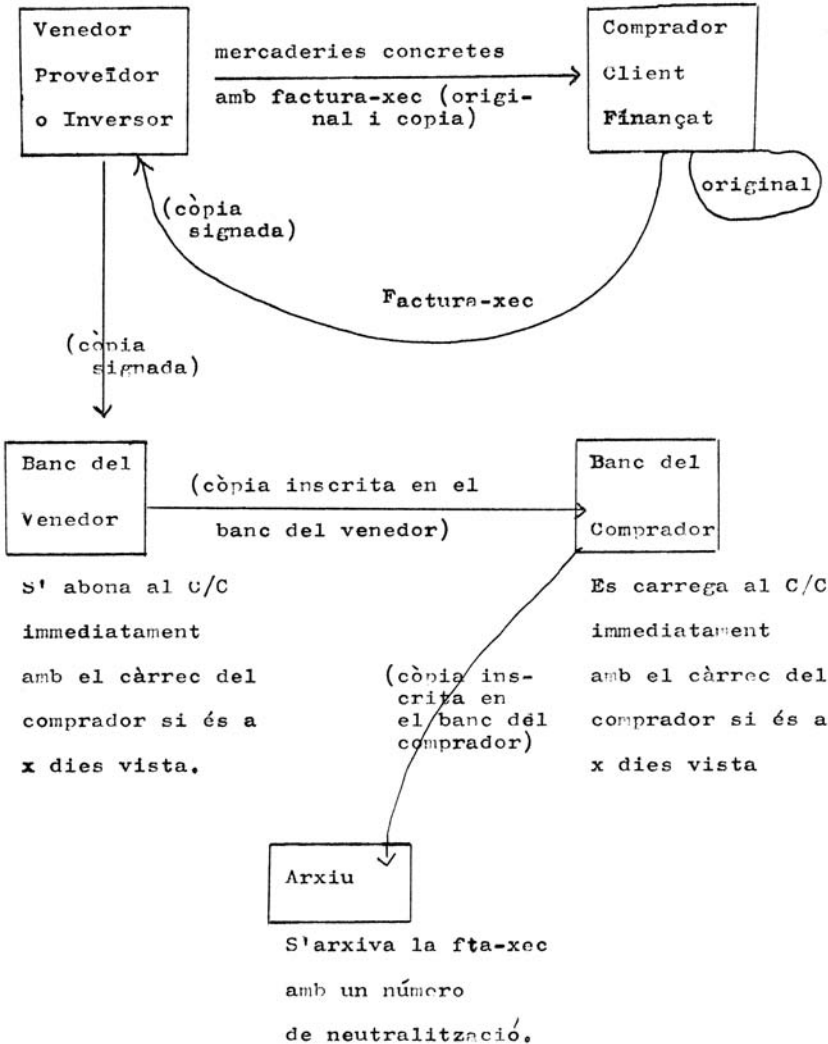
III. Instauració de la nova moneda protelemàtica.

1. A les zero hores del mateix dia, caldrà instaurar la nova moneda sota forma de factura-xec, en la qual hauran d'inscriure's les mercaderies concretes intercanviades, segons nomenclatura racionalitzada, contra unitats monetàries abstractes.
2. La justícia perseguirà, en judici contradictori immediat, tota factura-xec falsificada, és a dir, que impliqui moviment d'unitats monetàries sense concret moviment social corresponent de mercaderies concretes.
3. La factura-xec serà entregada en doble exemplar pel venedor-proveïdor-creditor-beneficiari al comprador-client-deutor-tirador. L'original serà per al client. El duplicat serà retornat, signat, al seu origen, segons especificacions legals.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

4. Les factures-xec seran establertes i diferenciades en funció de les possibilitats tecnològiques, de les exigències estratègiques, polítiques i econòmiques i de les necessitats fiscals.
5. Es crearà una comissió de normativa, nomenclatura, unificació i universalitat estadística per a un servei telemàtic, personalitzador, responsabilitzador, analític i estadístic cada dia millor.
6. Sota les indicacions de la comissió, cada gremi anirà editant el seu índex general peculiar de totes les mercaderies produïdes concretes del seu ram.

FACTURA-XEC O CONTRACTE MONETARI.	
Número de fra-xec del venedor	Plaça:
	Data:
5 unitats de A - 23 (mercaderia elemental) 12 pts (preu)	60 pts
12 unitats de B - 50 1.200 pts (preu)	144.000 pts
Total	144.060 pts
Comprador o Client S.A.	Venedor o Proveïdor S. L.
	
Banc M C/C 2926 Pagaré a 60 dies	Banc N C/C 4295

Dibuix 13: Procés de la factura-xec.

7. Hi haurà factures-xec de consum i factures-xec

interempresarials de producció corrent i d'inversió. La distinció entre producció i inversió en les factures-xec interempresarials serà feta de comú acord entre client i proveïdor, però la justícia la podrà sotmetre a judici contradictori.

8. Hi haurà factures-xec interiors i exteriors a l'imperi o comunitat geopolítica. Les interiors comportaran un import únic que sembla recomanable, que sigui del tipus de Tràfic d'empresa. El gran enemic de la fiscalitat, que devora els seus guanys, és la burocràcia. Cal pensar que en el sistema de factura-xec l'impost ITE no genera burocràcia i que tot i que no és el més just, en tendir, amb el temps, a reduir-se a zero, considereu que té més avantatges que, per exemple l'IVA (impost del valor afegit). De moment el muntant seria del 5 %, a pagar, sempre i arreu, pel comprador-client-deutor-tirador. Les factures-xec exteriors tindran igualment l'únic impost ITE, més uns eventuais drets de duana també sempre i arreu, a càrrec del tirador tant interior com exterior. No cal dir que, d'aquesta faisó, desapareixen les declaracions de renda, les delegacions cobradores, els inspectors d'hisenda, etc.
9. En les factures-xec interempresarials, el comprador haurà de retornar al venedor dintre de quinze dies hàbils, després de la data segellada pel correu, el duplicat de la factura-xec degudament firmat amb el nom del seu banc de negocis i número de compte corrent. Aquesta factura-xec, una vegada efectuats tots els assentaments comptables, serà neutralitzada, arxivada i microfotografiada pel banc del comprador. Aquests sistemes seran perfeccionats de seguida pels avenços tecnològics de la telemàtica. Aquells empresaris que, per motius d'incapacitat cultural, no sàpiguen fer factures, rebran els serveis obligatoris,

dels bancs, d'ajuda còmoda i efectiva.

10. Pel que fa a salaris individuals de treball, capital, empresa o invent, les empreses compradores establiran, per categories, uns estats de pagament global amb totes les indicacions necessàries de persona, causalitat salarial, etc., i les enviaran a la Confederació general de les Caixes d'Estalvi, la qual repartirà telemàticament les sumes consignades i les dades pertinents en el corresponent compte corrent d'estalvi de producció, de cada persona assalariada.
11. En la factura-xec de consum, establerta per comerços i indústries de serveis al detall, el comprador retornarà immediatament el duplicat degudament firmat i amb les característiques telemàtiques de la seva tarja bancària d'identitat personal (no és una tarja de crèdit) així com el nom de la seva caixa d'estalvis i número de compte corrent.
12. Caldrà establir una línia de crèdit comunitari preferent, al servei dels comerços i indústries de serveis al detall, per a la compra de màquines de facturar. Els bancs de negocis hauran d'encarregar-se de la distribució d'aquests crèdits preferents, amb la Garantia de l'Estat, a un interès mínim i a un termini llarg per a llur amortització. La finalitat d'aquests crèdits és la de facilitar al màxim la «telematització» de les relacions monetàries comptables entre venedors i compradors.
13. A partir de la mateixa data s'hauran de suprimir legalment qualsevol joc d'atzar, sorteigs, travesses, etc., amb i per diners, i tota factura-xec establerta per camuflar aitals activitats serà causa immediata de judici contradictori.
14. Les factures-xec de consum, un cop fets els assentaments corresponents intercomptables, seran

arxivades, micrografiades i neutralitzades amb un numero correlatiu estatal: Aquest número de neutralització jugarà en l'única i exclusiva loteria nacional gratuïta periòdica, amb molts i elevats premis, que es publicaran immediatament. La intenció és d'habituar de pressa els consumidors a la factura-xec. Sembla que Plató ho experimentà amb èxit a Siracusa.

15. L'estatut de la factura-xec implica una total garantia de cobrament pel beneficiari. Tota factura-xec inconforme serà pagada, immediatament, per una Caixa Interbancària per evitar estrangulaments en el funcionament econòmic. Aquesta Caixa serà l'únic actor en justícia contra el tirador insolvent.
16. El tirador té llibertat total per a fixar la data del pagament, dintre els límits de les lleis i els costums actuals, pagament al comptat o pagament diferit a la data que interressi no superior a noranta dies. En aquest cas, el descompte anirà sempre a càrrec del tirador.

IV. Tribunal de justícia econòmica.

1. Totes les empreses, tant de producció-inversió com de comerç i serveis al detall, hauran de subjectar-se a les lleis i reglamentacions generals, tant del cicle global de la producció com del propi gremi.
2. En cada comarca, ciutat o barri de més de 25.000 habitants caldrà crear, per part de la Justícia comunitària, tribunals especialitzats, la sentència dels quals establirà Jurisprudència.

Totes aquestes mesures són practicables; no són utòpiques, van en la mateixa direcció de l'avenç de la història. Cada dia és més estesa la telematització del mercat però, de moment, només a benefici d'uns quants i a costa de molts.

El primer resultat pràctic previsible és el canvi radical de mentalitat, necessàriament lent però irreversible, en tots aquells que entrin en contacte amb la gran revolució telemàtica de mercat clar i consegüent societat transparent, que serà posada en marxa per la simple reforma monetària proposada.

Creixerà el poder de l'home sobre les coses. És un poder civilitzador i moralitzador. Es farà rutina tècnica diària. Viable en qualsevol lloc, perquè és àgil, adaptable a les diferents ètnies i cultures, incorporable al govern de tots els Estats, utilitzable per tots els règims polítics, indiferent a ideologies i afectivologies i «tontologies» de moda i antimoda, sense lloc a polèmiques apassionades, i iniciable ara mateix sense tocar, de moment res, d'altri. Més tard, la consegüent evolució tecnològica de mercat i societat ja vindrà rodada. «El bon capità deixa la càrrega com està. Els paquets s'arreglen de camí».

És una revolució silenciosa, no violenta, no opressiva, no provocativa, no subversiva, no repressiva, etc. És simplement personalitzadora i responsabilitzadora davant la Justícia comunitària, igual per a tots, segons diuen les constitucions de tot el món.

Els seus efectes seran relativament ràpids. Els resultats tècnics obtenibles esdevindran tant més espectaculars i fecunds, ja a curt termini, com més gran i rica sigui la unitat territorial geoestratègica (imperi) que haurà tingut el valor autopolític d'iniciar-la. Però, àdhuc, les comunitats polítiques més petites i pobres tenen evidents motius col·lectius, per conquerir llur independència econòmica possible, real i concreta, i posar-la a l'altura de llur independència política (aparent) actual. També tenen motius col·lectius evidents per a mobilitzar, al servei de tots, els capitals comunitaris latents, avui dia inútils o robats (neocolonialisme) en el confusionisme inherent a la negra nit

deliberada de mercat fosc i societat opaca.

És una revolució real («reo» en grec: fluir), fluent, sense perill de trencament en cap sector mercantil o social dinerari de l'activitat humana legítima.

Apareixerà un nou ordre post monetari en una visió global de l'evolució mètrica mercant conjunta dels darrers 8000 anys d'història humana, pel simple retorn a la més primitiva moneda de compte abstracte i a les seves característiques exclusivament mètricomercants.

Es destruiran radicalment les dues circulacions monetàries de la història dels imperialismes:

- a) la circulació monetària concreta exocomptable («el diner dels beneïts»)
 - a.a)metà·lica (moneda)
 - a.b) escriptural (lletres, talons,...)
- b) la circulació monetària abstracta endocomptable, esotèrica, nom intel·ligible per als qui estan en el secret, incontrolada pels governants oficials, en competència deslleial contra «el diner dels beneïts».

I es posaran al servei concret dels pobles i de llurs governants responsabilitzants.

Es destruiran tota inflació, deflació, stagflació monetàries, ja que només seran legalment practicables els moviments endocomptables que corresponguin rigorosament a concrets moviments paral·lels de mercaderies concretes.

Acabarà la deliberada negra nit històrica i actual sobre mercat i societat. El confusionisme cedirà lloc a una ciència econòmica

exacta.

I s'establirà una única i exclusiva circulació monetària abstracta, endocomptable comunitària, tancada en cada compra-venda elemental, interpersonal, privada, responsabilitzadora, àgil, intel·ligent, poderosa, entusiasmada, per a tothom.

En economia –disciplina del bé comú utilitari– i encara més en política –disciplina del bé comú global de la ciutat dels homes–, els resultats humanístics de llibertat conscient i responsable en els governants i governats tots són, doncs, més importants que els resultats purament materials. De l'obsessió, tant de moda, dels sols resultats materials, neix un menyspreu, tal volta amagat o inconscient, dels governants envers els governats que, a la llarga, acaba amb el menyspreu dels governats envers els governants.

La política és portar a la pràctica la bona fe, les bones intencions, el desig de pau, de justícia i de solidaritat. La resta és fer volar coloms.

Índex dels dibuixos.

Sistema d'economia sense diner.....	203
Sistema mercant o de permuta simple.....	203
Sistema mercantil o de canvi amb moneda.....	204
Estat inicial.....	251
Crèdit.....	251
Retorn del crèdit.....	252
Estat final.....	252
Mercat d'eurodòlars.....	269
Teleformatrònica cibernètica.....	335
Esquema de la circulació monetària dins el Sistema General..	379
Desenvolupament de la quarta fórmula reguladora fonamental.	381
Gràfic de l'oscil·lació deflacionària decreixent.....	387
Procés de la factura-xec.....	399
Coefficient R_{hop} platonià.....	490
Exemple d'estratègia.....	491
Programes postlògics primaris.....	505
Circulació de moneda.....	557
Recorregut en les forces armades.....	702
Canvi elemental.....	726
Societat utilitària.....	762
Mercat exterior.....	764
Societat liberal i consumidora.....	766
Societat liberal.....	767
Mercat de consum.....	768
Model de la nova societat segons el Sistema General.....	771

Índex de les fórmules.

Volum I.....	
Fórmula 4.1.....	121
Fórmula 4.2.....	122
Fórmula 4.3.....	123
Fórmula 4.4.....	126
Fórmula 4.5.....	126
Fórmula 4.6.....	127
Fórmula 4.7.....	127
Fórmula 4.8.....	127
Fórmula 4.9.....	128
Fórmula 4.10.....	131
Fórmula 4.11.....	137
Fórmula 4.12.....	137
Fórmula 4.13.....	140
Fórmula 4.14.....	141
Fórmula 4.15.....	141
Fórmula 4.16.....	143
Fórmula 4.17.....	145
Fórmula 4.18.....	155
Fórmula 4.19.....	163
Fórmula 4.20.....	164
Fórmula 4.21.....	164
Fórmula 4.22.....	164
Fórmula 4.23.....	165
Fórmula 4.24.....	165
Fórmula 4.25.....	165
Fórmula 4.26.....	166
Fórmula 4.27.....	173
Fórmula 4.28.....	174
Fórmula 4.29.....	174

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Fórmula 4.30.....	175
Fórmula 4.31.....	175
Fórmula 4.32.....	180
Fórmula 4.33.....	181
Fórmula 4.34.....	181
Fórmula 4.35.....	182
Fórmula 4.36.....	182
Fórmula 4.37.....	202
Fórmula 4.38.....	205
Fórmula 4.39.....	206
Fórmula 4.40.....	207
Fórmula 4.41.....	210
Fórmula 4.42.....	211
Fórmula 4.43.....	214
Fórmula 4.44.....	214
Fórmula 4.45.....	214
Fórmula 4.45.....	214
Fórmula 4.46.....	249
Fórmula 5.1.....	255
Fórmula 5.2.....	255
Fórmula 5.3.....	256
Fórmula 5.4.....	256
Fórmula 5.5.....	256
Fórmules 6.1.....	316
Fórmula 6.2.....	330
Fórmula 6.3.....	330
Fórmula 6.4.....	330
Fórmula 6.5.....	330
Fórmula 6.6.....	331
Fórmula 6.7.....	331
Fórmula 6.8.....	331
Fórmula 6.9, suma de velocitats de Galileu.....	337
Fórmula 6.10, suma de velocitats d'Einstein.....	337
Fórmula 6.11, Fórmula reguladora fonamental F1.....	368

Índex de les fórmules

Fórmula 6.12.....	368
Fórmula 6.13.....	369
Fórmula 6.14.....	369
Fórmula 6.15.....	370
Fórmula 6.16.....	370
Fórmula 6.17.....	370
Fórmula 6.18.....	371
Fórmula 6.19, Fórmula reguladora fonamental F2.....	372
Fórmula 6.20.....	372
Fórmula 6.21, Fórmula reguladora fonamental F3.....	374
Fórmula 6.22.....	375
Fórmula 6.23, Fórmula reguladora fonamental F4.....	377
Fórmula 6.24.....	377
Fórmula 6.25.....	377
Fórmula 6.26.....	378
Fórmula 6.27.....	378
Fórmula 6.28.....	378
Fórmula 6.29.....	380
Fórmula 6.30.....	382
Fórmula 6.31.....	382
Fórmula 6.32.....	384
Fórmula 6.33.....	385
Fórmula 6.34.....	385
Fórmula 6.35, Fórmula reguladora fonamental F5.....	390
Fórmula 6.36.....	390
Fórmula 6.37.....	391
Fórmula 6.38.....	391
Fórmula 6.39.....	391
Fórmula 6.40.....	392
Fórmula 6.41.....	392
Volum II.....	
Fórmula 8.1.....	565
Fórmula 8.2.....	565
Fórmula 8.3.....	566

Fórmula 8.4.....	566
Fórmula 8.5. Càlcul de la invenció del diner comunitari creditici.....	567
Fórmula 8.6. Compensació entre producció i hisenda en el mercat interior.....	592
Fórmula 8.7. Compensació de diners entrants i sortints en el comerç exterior.....	592
Fórmula 9.1. La mercaderia produïda i venuda dóna diner. .	714
Fórmula 9.2. Etapa mercantilista.....	714
Fórmula 9.3. Canvi de moneda en mercaderies.....	714
Fórmula 9.4. El diner és temps.....	715
Fórmula 9.5. Mercaderies totals.....	724
Fórmula 9.6. Mercaderia no monetària.....	725
Fórmula 9.7. Mercaderia no monetària 2.....	725
Fórmula 9.8.....	725
Fórmula 9.9.....	726
Fórmula 9.10.....	730
Fórmula 9.11. Bé comú mercantil.....	730
Fórmula 9.12.....	731
Fórmula 9.13.....	733
Fórmula 9.14. Variable.....	735
Fórmula 9.15. Composició de la societat general.....	753
Fórmula 9.16. Societat utilitària.....	761
Fórmula 9.17. Quantitat de crèdit a crear per la comunitat..	761
Fórmula 9.18. Fórmula reguladora del mercat exterior.....	765
Fórmula 9.19. Fórmula reguladora del mercat de consum..	768
Fórmula 9.20. Quantitat de finances a crear per la comunitat	769

Índex del glossari

A.....
Acràcia.....	779
Administració.....	779
Afectivològic.....	779
Altruisme.....	780
Amortidors auxiliars per a finances i crèdits comunitaris.....	780
Analògic, analogia, analògic.....	782
Anarquia.....	782
Ànima.....	783
Animal.....	783
Anti-.....	785
Anticivilització.....	783
Antiliberal.....	783
Antilibertari.....	783
Antipolític.....	783
Antipolítica.....	784
Antisocietat.....	784
Antisocietat dels marginats.....	784
Arquia (anarquia).....	784
Assignacions de solidaritat social.....	785
Auto- (anti-).....	785
Autodeterminació.....	786
Autonomia.....	786
Autopolítica.....	786
Autoritat.....	786
Autoritat autònoma.....	787
Autosingular.....	787
B.....
Bèl·lic.....	787
Burocràtic.....	787
C.....
Caos.....	787

Captor.....	788
Carn, carnal.....	789
Catòlic.....	789
Cibernètic.....	789
Ciència.....	789
Ciència econòmica.....	789
Ciència mercològica.....	790
Ciutadanes.....	791
Ciutats-imperis.....	791
Cívic.....	791
Civilització.....	791
Civisme.....	791
Cognició.....	796
Col·lectivitat.....	792
Comandament.....	792
Comandament polític.....	792
Comandament social.....	792
Comerç exterior.....	793
Compartir.....	793
Comptabilitat global.....	793
Comú.....	794
Comunió.....	795
Comunisme.....	795
Comunitat.....	795
Comunitat de nacions.....	795
Comunitat genètica (o nacional).....	795
Comunitat supra-ètnica.....	796
Comunitat supra-nacional.....	796
Comunitats endo-ètniques.....	795
Confederació.....	796
Constitució.....	796
Cosmètica.....	796
Cosmologia-mundologia.....	804
Cosmos.....	798

Cosmos = mundus.....	799
Cosmos i caos.....	799
Cràcia i acràcia.....	805
Creació de diner.....	805
Creativitat fenomènica.....	805
Crèdits comunitaris.....	805
Crèdits inversius.....	806
Crono espècie «homo».....	806
Cultura.....	807
Cultures de ciutat.....	807
D.....	
Despòtic.....	807
Despotisme.....	807
Dictadura.....	808
Disseny de civisme.....	809
Dona.....	809
E.....	
Ecologia.....	809
Econometria.....	809
Economia.....	810
Egoisme.....	811
Eleccions.....	811
Empíria.....	811
Empirisme fenomenològic pro-experimental.....	811
Empresa.....	813
Empresa utilitària.....	813
Empreses multiestatals plutàrquiques.....	813
Endo-observació.....	813
Endoètnia-viriarcàl.....	813
Endogàmia.....	813
Entranyat.....	814
Església.....	814
Esperit.....	814
Esperit ètic-transcendent.....	815

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Esperit sociatiu.....	815
Esperit transcendent.....	815
Esperit, ànima, psiqué.....	814
Estat.....	815
Estat de dret i estat de fet.....	816
Estatisme.....	816
Estatisme intrainperialista.....	816
Estatització.....	817
Estats-nació.....	817
Estatut liberal.....	817
Estatut mixt.....	817
Estatuts de solidaritat social.....	818
Estratègia.....	819
Estructures concretes i abstractes.....	820
Ètic-transcendent.....	821
Ètica.....	821
Ètnia.....	821
Eurítmia.....	823
Exacte.....	823
Excedents de producció.....	823
Executiu.....	823
Existència.....	827
Existencial, existència, existencialisme.....	827
Exo-observació i endo-observació.....	827
Experimental.....	827
Extra-comptable.....	828
Extra-imperialisme.....	828
F.....
Factura-xec telemàtica.....	828
Família.....	830
Familiars.....	831
Federació (confederació).....	831
Felicitat noümenica.....	832
Fenomen.....	832

Fenomenològic.....	832
Finançament comunitari.....	833
Financer.....	833
Finances consumptives.....	833
Fulgurància perconscient.....	833
G.....	
Gnàtic.....	833
Govern.....	833
Gregarietat.....	833
Grup sexual-nutrici.....	834
H.....	
Història: visió, saber... Memòria.....	834
Home.....	834
I.....	
Idealismes.....	835
Ideals.....	834
Identitat personal.....	835
Ideologia.....	835
Ideològic.....	835
Ideologies i afectivologies.....	836
Igualtat jurídica.....	837
Imbècil.....	837
Imperi.....	837
Imperialisme.....	838
Impost únic de solidaritat social.....	838
Indefinit.....	839
Independència.....	839
Individu.....	839
Individualisme.....	839
Inert.....	839
Infirmar.....	840
Infraanimal.....	840
Infraestructura utilitària.....	840
Insistencial, insistència.....	840

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Insistent.....	840
Intel·ligència artificial.....	840
Intel·ligència concreta.....	841
Inter- i intra.....	841
Interètnia.....	841
Interjecte.....	841
Intracomptabilitat.....	841
Intraconfederació.....	842
Introspecció.....	842
Invenció de diner.....	842
Invent.....	844
J.....	
Jerarquia.....	844
Justícia.....	844
L.....	
Legislatiu.....	845
Liberal.....	845
Llibertari.....	845
Llibertat, llibertari i liberal.....	846
Llibertat, lliure.....	845
Llibertats concretes.....	846
Llistes obertes.....	846
Lògica.....	848
Logos, logal, lògia, lògic.....	849
M.....	
Màgia.....	849
Màgia patriarcal.....	850
Massa monetària comunitària de solidaritat.....	850
Materialisme històric.....	851
Matrimoni.....	851
Mercat lliure (llibertari).....	851
Mercometria.....	853
Mínim vital.....	854
Moneda.....	854

Moneda abstracta.....	854
Moneda anònima.....	854
Moneda personalitzada.....	855
Moral.....	855
Multiconfederació.....	855
Municipi.....	855
N.....	
Nació.....	855
Nació hereditària.....	856
Nacionalisme.....	856
Nacionalitat.....	856
Nacionalització.....	856
Nacionalitzar.....	856
No-fenomènic.....	857
Noble, notable.....	857
Noció.....	857
Noümen.....	857
O.....	
Observació.....	858
Oligarquia.....	858
Ontologia.....	858
Òrgans de comandament.....	858
Òrgans de comandament cívica.....	859
Òrgans de comandament geopolític.....	859
Òrgans de comandament judicial.....	859
P.....	
Pacte.....	859
Pan-òntic.....	859
Pare.....	859
Parlaments.....	859
Pàtria.....	860
Per-.....	860
Perconscient, pervivent.....	860
Persona.....	860

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Personalitats.....	860
Persones individuals-mortals.....	860
Persones nacionals-comunitàries.....	861
Persones socials-col·lectives.....	861
Pervivència.....	861
Plurigentilícies.....	861
Plutarquia.....	861
Poder.....	861
Poders fàctics.....	862
Policíac.....	862
Política.....	862
Principi de subsidiarietat.....	863
Privilegi.....	863
Pro-experimental.....	863
Professions i institucions liberals.....	864
Psico-somàtic.....	864
Psiqué.....	864
R.....
Realitat.....	864
Regles de joc (social) net.....	864
Religió.....	865
Revolució.....	866
S.....
Sacralitat.....	866
Salari de solidaritat social.....	866
Salari vital de solidaritat social.....	867
Sàrquic.....	867
Sem-ètimo-lingüística.....	867
Simbiòtic.....	868
Símbol.....	868
Sistema científic.....	869
Sistema general.....	868
Sistema monetari.....	869
Sistemàtic.....	869

Sobirania.....	869
Social-liberal.....	870
Socialisme.....	869
Socialitzar.....	869
Sociativitat.....	870
Societat.....	870
Societat civil.....	870
Societat ètica-transcendent.....	870
Societat geopolítica.....	870
Societat liberal.....	872
Societat mixta.....	872
Societat transcendent.....	873
Societat utilitària (mercat).....	873
Superestructura ètica.....	873
Supra-ètnia.....	873
Supra-nacionalització.....	873
T.....	
Telemàtica.....	874
Teoria metal·lista.....	874
Teoria nominalista.....	874
Tirania.....	875
Tòtems.....	875
Transparència comptable-monetària.....	875
U.....	
Ukronia i utopia.....	876
Unifederació.....	875
Unió.....	875
Unitarisme.....	875
Unitat nacional.....	875
Utilitari-llibertari.....	876
Utilitarisme.....	876
Utilitarisme humà.....	876
V.....	
Veritat.....	876

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Vocacions liberals.....	877
X.....	
Xec.....	877

Índex de les il·lustracions.

Joan Bardina (1877-1950).....	7
Lluís Maria Xirinacs (1932-2007).....	21
Agustí Chalaux de Subirà (1911-2006).....	22
L'Agustí Chalaux davant d'una taula, amb els papers a la mà.....	37
L'Agustí Chalaux entrant a l'antic edifici d'Almogàvers 43.....	38
Conferència a la seu d'Ecoconcern-Innovació Social.....	40
Horace Finaly (1871-1945).....	45
Fotografia d'una manifestació en el marc del Fòrum Social Català de l'any 2008, encapçalada pel professor d'economia Arcadi Oliveres i altres persones.....	59
Oració del Parenostre dins l'església de la comunitat de San Carlos Borromeo de Madrid.....	65
Sessió constitutiva de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC)....	72
Fotografia d'un acte públic a Frontinhan, el 16 de desembre de 2006, en el centenari del naixement de l'historiador occità Pèire Vilar (1906-2003).....	108
L'arqueòleg Richard Leakey.....	110
Escultura d'en Jaume Rodri dedicada a Lluís Maria Xirinacs, ubicada al Pla de Can Pegot (Ogassa).....	113
Bullæ amb fitxes.....	177
Plató i Aristòtil a l'Escola d'Atenes, per Rafael.....	198
Gràfic genèric dels imperis confeccionat pel filòsof de la història Alexandre Deulofeu.....	201
Fotografia del pagès ecològic Josep Pàmies en ple conreu.....	218
Karl Marx (1818-1883), retrat de John Mayall, 1875.....	231
Fotografies d'un nen atrèpsic abans i després de ser tractat en el dispensari marí René Quinton de Lió.....	292
Fotografia del Doctor Hamer estudiant un TAC cerebral.....	293
Fotografia d'una etiqueta d'AZT de la casa Sigma.....	294
Fragment de la portada del llibre «Historia General» de l'Antonio de Herrera, editat a Madrid al 1601.....	295
Albert Einstein (1879-1955).....	338

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

L'empresari Benito Muros.....	345
Els germans Auguste Lumière (1862-1954) i Louis Lumière (1864-1948).....	460
Fotografia d'estudi d'un programa de Ràdio Contrabanda FM a Barcelona.....	470
Lluís Maria Xirinacs, l'any 2000, plantat a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona, reivindicant l'Assemblea dels Països Catalans..	517
Mapa fruit d'una aproximació a l'Europa de les nacions, confeccionat l'any 1990.....	523
Fotografia de la manifestació d'Òmnium Cultural a Barcelona, el 10 de juliol del 2010, amb un cartell reivindicador de l'esperanto.	528
Els Doctors Meulemans i Elías impartint classe d'Endolingüística.	529
Adhesiu de la campanya electoral de la candidatura de Lluís Maria Xirinacs al Senat, el juny del 1977.....	537
Un seminari de la Fundació INEVAL, al 2006.....	563
Fotografia de l'esquerra: Membres de l'equip d'Air Car Factory que van impulsar la comercialització d'un equip d'explosió dins un motor d'explosió convencional. Fotografia de la dreta: Esquema de l'aplicació de l'equip.	599
Demostració pública de l'aigua tractada per Ayhan Doyuk.....	600
Fotografia d'Enric Duran, membre fundador de la Cooperativa Integral Catalana (CIC).....	626
Quadre del Tribunal de les Aigües de València.....	628
Xirinacs caminant durant la Marxa pel Llobregat, any 1978...	671
Fotografia de l'esquerra: Riu Llobregat a Sallent, runam Cogulló, amb 45 milions de tones de residus salins. Fotografia de la dreta: Riu Cardener a Súria, runam Fusteret, amb 23 milions de tones de residus salins.....	672
Fotografia de l'esquerra: Lluís Maria Xirinacs en una trobada a la masia de La Plana (El Bages). Imatge de la dreta: Coberta de la revista «El Balcó d'Almogàvers» dedicada a les jornades forestals realitzades a La Plana.....	684

Índex de les il·lustracions

Els «Captaires de la Pau» amb Ferran García Faria i Xirinacs, protegint-se de les garrotades de la policia.....	697
L'economista escocès John Law (1671-1729).....	728
Lluís Maria Xirinacs al Montseny, l'any 2006.....	758
Lluís Maria Xirinacs tocant una peça de piano.....	773
Xirinacs davant la presó Model de Barcelona.....	903
Agustí Chalaux a casa seva.....	908

TERCERA VIA.

SISTEMA GENERAL A LA MESURA DE L'HOMME D'AVUI.

LLUÍS MARIA XIRINACS I DAMIANS.

VOLUM II.

PART TERCERA I GLOSSARI DE TERMES INEQUÍVOCS.

VERSÍO ORIGINAL EN CATALÀ.

Dipòsit Legal: B-13730-2012

ISBN: 978-84-615-8251-8

Registre: 201231253

Disseny de la coberta: Miscellaneus

1a edició: 23 d'abril 2012

2a edició: 11 de setembre 2012

EQUIP DE REDACCIÓ DEL

CENTRE D'ESTUDIS JOAN BARDINA

<http://bardina.org>

I DE LA

FUNDACIÓ RANDA-LLUÍS M. XIRINACS

<http://xirinacs.cat>

Edita:

Centre d'Estudis Joan Bardina.

E-mail: jbardina@pangea.org

Web: <http://bardina.org>,

<http://chalaus.org>

**CENTRE D'ESTUDIS
JOAN BARDINA**

Fundació Randa-Lluís M. Xirinacs.

Rambla de Badal, 121, 1r.

08028 Barcelona (Catalunya).

Telèfon: 93.419.47.47

E-mail: info@fundacioranda.org

Bloc: <http://xirinacs.cat>

Bloc Model Globàlium: <http://xirinacs.wordpress.com>

Primera edició.

Barcelona, dilluns, 23 d'abril de 2012.

Segona edició.

Barcelona, dimarts, 11 de setembre de 2012.

Dipòsit Legal: B-13729-2012

ISBN: 978-84-615-8251-8

Registre: 201231253

Alguns Drets Reservats.

Reconeixement – Compartir igual. Es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original, tot esmentant la seva procedència.

Obra editada emprant programari lliure.

Autor: Lluís Maria Xirinacs.

Inspirador: Agustí Chalaux.

Secretari del mecanoscrit original: Joan Parés.

Coordinació: Llorenç Martos.

Edició i paginació: Brauli Tamarit.

Correcció: Núria Roig i Jordi Griera.

Disseny de la coberta: Miscellaneous.

El nostre més gran agraïment a les següents persones:

Oriol Albó, Roser Albó, Rolando d'Alessandro, Oriol Ampuero, Maria Areny, Manuel Armengol, Javier Baeza, Aziz Baha, Àngels Baldó, Jordi Bilbeny, Lluís Botinas, Núria Breu, Lluís Brunet, Enrique de Castro, Miquel Celades, Miquel Chicano, Teresa Clota, Pepe Díaz, Jordi Domènec, Ayhan Doyuk, Enric Duran, Dr. Josef Elías, Xavier Espar, David Forniès, Laura Fusté, Bona Garcia, Manuel Garcia, Marta Garcia, Xavier Garcia, Enric Garriga Trullols, Genoveva Gómez, Magdalena Grau, Juli Gutiérrez Deulofeu, Roger Lloret, Ferriol Macip, Dolors Marín, Albert Martínez, Dra. Christiane S. Meulemans, Hilària Miró, Anna Monjo, Benito Muros, Martí Olivella, Lali Oliver, Arcadi Oliveres, Kaissa Ould Braham, Josep Pàmies, Salvador Paniker, Lluís Planes, Llibert Puig, Jaume Rodri, Dolors Roma, Dr. Geerd Ryke Hamer, Montserrat Sànchez, Carme Sansa, Enric Suárez, Xavier Tamarit, Maria Toral, Francisco Urraco, Jordi Via, Santiago Vilanova, Odette Viñas i Imma Vives.

Agraïm a les següents entitats:

Air Car Factory (<http://www.cochesdeaire.com>), Alexandre Deulofeu web (<http://deulofeu.org>), Amici di Dirk, Assembla Nacional Catalana (ANC) (<http://assemblea.cat>), Associació Catalana d'Esperanto (<http://www.esperanto.cat>), El Camí (<http://www.elcami.cat>), Casa Amaziga de Catalunya (<http://tamazghacatalunya.wordpress.com>), Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN) (<http://www.ciemen.org>), Cercle d'Agermanament Occitano Català (CAOC) (<http://caoc.cat>), Comunidad de San Carlos Borromeo (<http://www.sancarlosborromeo.org>), Cooperativa Integral Catalana (CIC) (<https://cooperativa.ecoxarxes.cat>), Dolça Revolució de les Plantes Medicinals (<http://www.dolcarevolucio.cat>), Ecoconcern-Innovació Social (<http://www.pangea.org/ecoconcern>), Editorial Kairós (<http://www.editorialkairos.com>), Equip Ecoval, Equip de Free-News.org (<http://free-news.org>), Fundació Doctor Joseph Meulemans y RIAL, Fundació Ineval (<http://www.ineval.org>), Fundació La Plana, Grup de defensa del Prat de Llobregat, Icaria editorial (<http://www.icariaeditorial.com>), Institut Nova Història (INH) (<http://www.inh.cat>), Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC) (<http://www.ipecc.cat>), Justícia i Pau (<http://justiciaipau.org>), Nova-Innovació Social (<http://nova.cat>), OEP Electric's (<http://www.oepelectrics.com>), Pangea-Internet Solidari (<http://www.pangea.org>), Plataforma Montsalat (<http://www.lasequia.cat/montsalat/>), Plural 21 (<http://plural-21.org>), Ràdio Contrabanda FM (<http://www.contrabanda.org>)... **i a totes aquelles persones i entitats, anònimes aquí, que també han col·laborat en aquesta obra.**

Índex de l'obra

Índex

Volum I.....	3
Índex de l'obra.....	9
Presentació a la primera edició.....	21
0. Pròleg.....	29
0.1. Ironia (anglosaxó: «humor»).....	29
0.2. Contra el confusionisme.....	30
0.3. Gènere literari: assaig.....	33
0.4. Resum brutal.....	34
0.5. Democratització.....	34
0.6. Obertura.....	36
0.7. Referències fàctiques, històries i anècdotes.....	41
Primera part: El laberint.....	45
Capítol primer: La solució existeix! Amagada, cal expandir-la..	45
1.1. Finaly o la llibreta amagada.....	45
1.2. La tercera via cercada per tothom.....	49
1.3. La utopia és possible.....	52
1.4. Més enllà de blocs, més enllà de classes.....	56
1.5. «Cal obrir el cap pel mig amb una destrat».....	60
1.6. Cantar alt i just.....	66
Capítol segon. Hi ha diners per a tothom! Per a produir i per a consumir.....	75
Diner per a tothom!.....	75
La faula del marcià.....	75
2.1. Serà un dels resultats del Sistema General.....	76
2.2. Crèdit productiu.....	79
2.3. Finances consumptives.....	85
2.4. Els rics seran més rics.....	89
2.5. Proverbi xinès.....	92
Capítol tercer. D'on sortiran els calers?.....	95

3.1. Ja ara és possible, fer-ne la prova?.....	95
3.2. Un sopar de duro!.....	102
3.3. Sempre tindrem pobres entre nosaltres?.....	103
3.4. La societat paralítica.....	105
3.5. La clau és en la història.....	107
Segona part. El fil d'Ariadna.....	115
Capítol quart. Responen els antics sacerdots banquers.....	119
4.1. La propietat nacional comunitària primitiva.....	119
4.1.1. Origen del nostre Univers.....	119
4.1.2. Origen de la nostra galàxia.....	119
4.1.3. Origen del nostre Sol.....	120
4.1.4. Origen de la Terra.....	120
4.1.5. Origen de la vida unicel·lular.....	120
4.1.6. Origen de la vida pluricel·lular.....	120
4.1.7. Origen dels vertebrats.....	120
4.1.8. Origen dels mamífers.....	120
4.1.9. Origen dels primats.....	121
4.1.10. Origen del darrer avantpassat comú del simi i l'home.....	121
4.1.11. El primer homínid.....	121
4.1.12. L'Australopitec.....	122
4.1.13. L'Homo erectus.....	124
4.2. La propietat privada.....	130
4.3. Els fets socials del canvi i el mercat anteriors a la moneda.	133
4.3.1. L'organització totèmica, l'Església i el primer canvi.	133
4.3.2. L'augment de l'intercanvi i de la vida transcendent.	140
4.3.3. El matriarcat.....	142
4.3.4. La reacció patriarcal.....	149
4.3.5. L'etapa del pacte.....	152
4.4. La moneda i el mercat monetari.....	156
4.5. La comptabilitat general.....	171

4.6. La moneda anònima.....	183
4.7. Invenció i exvenció de diners.....	202
4.8. Apropiació de la plusvàlua comunitària.....	219
4.9. Plató, Gresham, Marx.....	228
Capítol cinquè. El crim fins avui.....	255
5.1. Què no fa inflació ni deflació monetàries.....	255
5.2. Què fa inflació i deflació monetàries.....	258
5.3. «Stagflation».....	267
5.4. L'economia subterrània.....	273
5.5. Conclusió: les corrupcions vénen del diner anònim.....	276
Capítol sisè: la vareta màgica.....	281
6.1. Instrucció instrumental dels crims tradicionals per raó de diner.....	281
6.2. Exigències científiques.....	285
6.2.1. Sentit popular de la paraula ciència.....	286
6.2.2. Què és ciència: l'empirisme lògic proexperimental.	287
6.2.2.1. Empirisme lògic.....	296
6.2.2.1.1. Empirisme.....	298
6.2.2.1.1.1. Observació directa.....	301
6.2.2.1.1.2. Observació indirecta o documentació.	303
6.2.2.1.2. Lògica.....	305
6.2.2.1.2.1. Analítica.....	307
6.2.2.1.2.1.1. Pervalències.....	309
6.2.2.1.2.1.2. Axiomes (Filosofia primera)....	311
6.2.2.1.2.1.3. Hipòtesi.....	313
6.2.2.1.2.2. Logística.....	315
6.2.2.1.2.2.1. Teoria dels conjunts homogenis.	324
6.2.2.1.2.2.2. Aritmètiques Comptables.....	325
6.2.2.1.2.2.3. Mètriques i sistemes de mesures.	326
6.2.2.1.2.2.4. Àlgebres o formes (fórmules).....	328

6.2.2.1.2.2.5. Teleformatrònica cibernètica..	332
6.2.2.2. Pro experimental.....	335
6.2.2.2.1. Tesi «m».....	336
6.2.2.2.2. Generalització (Filosofia segona).....	338
6.2.3. Conseqüències.....	340
6.2.3.1. Tècnica.....	340
6.2.3.2. Prospectiva (Filosofia tercera).....	341
6.2.3.3. Democratització.....	343
6.2.3.4. Epistèmica (Filosofia quarta).....	346
6.2.4. Reflexions finals sobre la ciència.....	349
6.3. La hipòtesi científica fonamental de control econòmic.	351
6.4. La factura-xec.....	354
6.5. Les fórmules reguladores fonamentals.....	366
6.5.1. Fórmula reguladora fonamental F1.....	368
6.5.2. Fórmula reguladora fonamental F2.....	372
6.5.3. Fórmula reguladora fonamental F3.....	374
6.5.4. Fórmula reguladora fonamental F4.....	377
6.5.5. Fórmula reguladora fonamental F5.....	390
6.6. Aplicabilitat pràctica de la proposta.....	394
Índex dels dibuixos.....	407
Índex de les fórmules.....	409
Índex del glossari.....	415
Índex de les il·lustracions.....	427
Volum II.....	433
Índex de l'obra.....	439
Tercera part: L'altra banda del mirall.....	451
Capítol setè. La telemàtica al servei del poble.....	451
7.1. Telemàtica.....	453
7.2. La revolució telemàtica.....	462
7.3. Socialització i gratuïtat de la telemàtica.....	471
7.4. Comptabilitat telemàtica general.....	479
7.5. Estratègia mètrica de mercat.....	485
7.6. El progrés gerencial.....	493
7.7. El futur: la postlògica.....	497

Capítol vuitè. La nova era de l'abundància.....	507
8.1. Conseqüències previsible i noves possibilitats de futur.	507
8.2. Les noves estructures bàsiques.....	512
8.2.1. Arquia.....	512
8.2.2. Federació.....	514
8.2.3. Les ètnies o les nacions.....	524
8.2.4. Imperi.....	530
8.2.5. Autoritat.....	533
8.2.6. L'Estat i el legislatiu.....	536
8.2.7. L'Estat: l'executiu.....	541
8.2.8. La Justícia.....	549
8.3. Mercat clar i societat transparent.....	554
8.3.1. Els tres sectors socials amb moneda: incompatibilitats.....	555
8.3.2. Socialització de l'administració de tots els excedents i dèficits de mercat.....	564
8.3.3. Sectors mercantils dits «saturats».....	569
A) Operació d'exportació financera d'excedents de consum.....	572
B) Operació d'exportació creditícia d'excedents de producció de béns d'equipament.....	573
8.3.4. Comerç exterior i reforma duanera.....	574
8.3.5. Simplificació fiscal.....	579
8.3.6. Establiments comptables. Concessió i distribució de crèdits.....	584
A) Sobre els bancs de negocis.....	585
B) Sobre les caixes d'estalvi.....	587
C) Sobre la concessió i distribució de crèdits.....	589
8.3.7. Instauració d'un mercat clar radicalment i totalment lliure.....	591
8.3.8. Supressió radical de tota misèria i marginació anti- social per raó de diner.....	595
8.4. La producció.....	596

8.4.1. Treball utilitari.....	601
A) Supressió de paperassa.....	601
B) Defensa del treballador.....	602
C) Contractes privats lliures entre empresa i assalariats.	604
D) Empreses Pro-autogestionàries en l'aspecte laboral.	604
E) De les eleccions en les empreses pro autogestionàries.	606
F) Fiscalitat.....	608
8.4.2. L'invent utilitari.....	608
8.4.3. L'estalvi-capital utilitari.....	610
A) Socialització de l'administració dels excedents o saldos de tots els comptes corrents fins ara administrats pels establiments comptables (Caixes i Bancs).....	610
B) Contractes lliures entre els bancs i llurs clients privats.....	611
C) Borsa.....	611
D) Justícia econòmica d'activitats bancàries i borsístiques.....	612
8.4.4. L'empresa utilitària.....	612
8.4.4.1. Lleis mínimes de convivència i ecologia per a les empreses utilitàries.....	614
8.4.4.2. Impostos.....	615
8.4.4.3. Gremis i preus.....	616
8.4.4.4. Gremis i publicitat.....	619
8.4.4.5. Gremis i Saldos.....	620
8.4.4.6. Contractació i descontractació lliure. Salari. Primes.....	620
8.4.4.7. Caixa comunitària intergremial de segrest, dipòsits i consignacions.....	622
8.4.4.8. Autogestió empresarial.....	622
8.4.4.9. Justícia econòmica i litigis laborals.....	627
8.5. La Repartidora!.....	629

8.5.1. Salaris socials financers.....	629
8.5.1.1. Estatut general.....	633
A) Salari social financer individual vital (ssf IV)...	633
B) Assignació de promesa nupcial.....	634
C) Assignació de matrimoni.....	634
D) Salari social financer i assignació de maternitat futura.....	635
E) Salari social financer i assignació de maternitat.....	636
F) Salaris socials financers infantils.....	636
G) Salaris socials financers a la mare de fills de més de 16 anys o morts.....	636
H) Assignacions periòdiques i préstecs financers a a la llar familiar i a l'habitatge.....	637
I) Malaltia, accidents, incapacitat, invalidesa i minusvalidesa.....	638
J) Assignació per defunció.....	638
K) Assignacions eventuals als consumidors.....	639
8.5.1.2. Estatut professional utilitari.....	639
A) Salari social financer d'atur forçós, vaga o «lockout» d'empresa.....	639
B) Jubilació.....	640
8.5.1.3. Estatut liberal.....	640
A) Salari social financer.....	640
B) Estatut vocacional liberal individual-familiar...	641
C) Estatut vocacional liberal tècnic per a l'exercici professional.....	642
1. Individual.....	642
2. D'equip.....	643
3. Despeses de viatges, estudis i representació en reunió de la seva feina.....	643
D) Estatut institucional.....	643
E) Litigis.....	647
8.5.2. Gratuïtat de tots els serveis públics.....	647

8.5.3. La figura del cap de compres.....	648
8.5.4. Les Caixes d'Estalvi.....	649
8.5.5. Condicions d'entrada, sortida o retorn a una professió liberal.....	650
8.5.6. Passanties.....	652
8.5.7. Medicina.....	654
8.5.8. Esglésies.....	658
8.5.9. Altres institucions cíviques necessàries: publicitat, educació i instrucció, etc.....	662
1. Publicitat.....	662
2. Educació i instrucció.....	663
3. Llibertat i disciplina responsable en les activitats liberals cíviques.....	666
8.6. La qualitat de la vida.....	669
8.6.1. Municipalització de la terra.....	673
8.6.2. La telemàtica.....	673
8.6.3. Deixalles humanes.....	675
8.6.4. Primeres matèries i energies.....	677
8.6.5. Tractaments mèdics especials.....	680
8.6.6. Seguretat i protecció del patrimoni rural.....	683
8.6.7. Protecció de la construcció, en general, i de l'habitatge en particular.....	685
8.6.8. Control de qualitat.....	692
8.7. Societat autopacificant.....	695
8.7.1. Defensa imperial i seguretat interior.....	697
8.7.2. Organització i unificació de les forces armades....	698
8.7.3. Desarmament total de la població.....	706
8.7.4. Sistema penitenciari.....	709
Capítol novè. El diner és vida.....	713
9.1. «Time is money».....	713
9.2. El diner és vida.....	716
9.3. El diner és llibertat.....	718
9.4. Necessitat del diner.....	721
9.4.1. Qualitat del diner.....	723

9.4.2. Quantitat del diner.....	728
9.5. El fetitxisme del diner.....	737
9.6. La moneda estratègica.....	743
9.6.1. Convencions concretes.....	743
9.6.2. Convencions per via de l'abstracció (màgia).....	745
9.6.3. La convenció més convenient.....	748
9.6.4. Avís a l'home polític.....	750
9.7. De la societat utilitària a la societat liberal.....	753
9.7.1. Les tres societats.....	753
9.7.2. De la societat utilitària.....	755
9.7.3. Ningú sense diner.....	757
9.7.4. A la societat liberal.....	758
9.7.5. La política, vocació liberal «sui generis».....	759
9.8. Esquema-resum.....	761
9.9. La societat ètica-transcendent.....	773
Glossari de termes inequívocs.....	779
Introducció.....	779
Índex dels dibuixos.....	879
Índex de les fórmules.....	881
Índex del glossari.....	887
Índex de les il·lustracions.....	899
Biografia de Lluís Maria Xirinacs (1932-2007).....	903
Acte de sobirania.....	906
Biografia d'Agustí Chalaux (1911-2006).....	907
Obra de Lluís Maria Xirinacs.....	909
Obra d'Agustí Chalaux.....	910
Altres obres d'interès.....	911
In Memoriam.....	913

«Lluitarem contra els forts mentre serem febles
i contra nosaltres mateixos quan siguem forts».

Lluís Maria Xirinacs i Damians
(Barcelona, 6 d'agost del 1932-
Ogassa, Ripollès, 16 d'agost del 2007).

TERCERA PART: L'ALTRA BANDA DEL MIRALL.

CAPÍTOL SETÈ. LA TELEMÀTICA AL SERVEI DEL POBLE.

Costa de creure, als nostres pobres ulls conservadors, que s'està produint una autèntica mutació històrica. Més que una revolució.

Primerament cal dir que les reformes parcials dels sistemes heretats esdevenen insuficients. Cada tendència política manlleua, dels grups contraris, les solucions que els manquen. Ja no es veu on és la dreta, el centre o l'esquerra.

El comunisme dóna arguments al capitalisme i el capitalisme dóna arguments al comunisme. Les poblacions de les àrees comunistes augmenten llur desig de consumisme. Els estats de les àrees capitalistes fan créixer, mastodònticament, llur sector productiu públic, en deslleial competència amb el sector privat. El comunisme és un Keynesianisme dut a l'extrem, però les teories econòmiques de Friedman porten a la imitació de l'estalinisme. I ni Friedman ni Keynes, en llurs experiments, en els estats que els han adoptat, no aconsegueixen equilibrar l'economia.

N'és conseqüència l'oportunisme polític, l'electoralisme, les petites promeses a la pròpia clientela, l'adulació del votant o, per l'altre extrem de l'espectre, els cops d'estat militars que res no solucionen o les revolucions que no saben què fer de la victòria.

Cal cercar l'alternativa teòrica i practica, cal fer la síntesi de totes les petites troballes que són signe dels nous temps, cal construir

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

una nova societat amb els elements antics i nous i cal posseir l'instrument que gira la realitat i substitueix la vella societat per la nova.

Pas a pas, aquest estudi va responent a aquestes exigències dels nous temps. Ara, ens endinsem en la nova ciència cibernètica que, ajudada de l'electrònica, ens està canviant el món. La nova societat no pot construir-se ignorant aquest revolucionari avenç tècnic.

Lenin ironitzava en dir que l'Occident encara no havia paït el descobriment de la màquina de vapor. Segons ell, l'Occident havia explotat la utilitat tècnica d'aquesta màquina i produït l'espectacular desenrotllament industrial dels dos darrers segles. Però també segons ell, l'Occident no havia previst la terrible explotació del proletariat que generaria la industrialització. L'Occident no tenia previstos els canvis en les relacions socials que venien exigits pels canvis en el mode de producció.

Avui podríem dir una cosa semblant. Els «sistemes» vigents no han paït el descobriment dels ordinadors i dels robots. Immenses quantitats d'aturats mal subvencionats o nul·lament subvencionats, països sencers abocats a la misèria no fan més que augmentar. El 1980 els japonesos avisaven que, amb l'automatització, els llocs de treball en el món es reduirien a la meitat en deu anys. Les doctrines econòmiques actuals no tenen solució per a aquest problema.

Els treballadors i les empreses cotitzen per a les futures jubilacions. Però cada dia la crisi i l'automatització redueixen el nombre de treballadors i d'empreses. En canvi, cada dia la medicina allarga més la vida dels jubilats. Qui pagarà tanta classe passiva?

I si el nombre de treballadors es va reduint, on resta aquella gloriosa classe treballadora, avantguarda de la història, de què parlava Marx? Se'ns està quedant la història sense motor?

Cal mirar a l'altra banda del mirall i reconèixer-hi la nova societat, fotografia positiva extreta del vell clixé negatiu de la nostra societat caduca.

7.1. TELEMÀTICA.

En el paràgraf 6.2 hem analitzat les exigències científiques¹⁵⁵. En els dos darrers capítols¹⁵⁶ hem tractat de sotmetre l'economia a la disciplina empírica lògica proexperimental (científica). Ara anem més lluny. Volem sotmetre l'activitat econòmica a una disciplina de física totalment inerta i amoral, només interessada en els documents directament sorgits dels fets («ex-actes») corrents captats instrumentalment de forma automàtica i contínua, sense cap intervenció subjectiva que els pugui desnaturalitzar, ni que sigui inconscientment. El cervell abstracte del científic té adossat un cervell instintiu, passional, inconscient, subconscient, afectiu, intuïtiu, que li juga contínuament males passades asistemàtiques. I la mateixa cosa podríem dir, a l'engròs, de la «ciència» oficial contínuament mediatitzada per interessos creats i per grups de poder i de pressió.

Això és encara molt més veritat per a la «ciència» econòmica, la

¹⁵⁵Volum I, pàgina 291.

¹⁵⁶Vegeu capítol cinquè al volum I, pàgina 255, i capítol sisè al volum I, pàgina 281.

primera en aparèixer en la història (4.4)¹⁵⁷ i la primera en desaparèixer (4.6)¹⁵⁸ de la faç de la terra. Avui es fa encara impossible una ciència econòmica amb els instruments mètrics de mercat de què disposem. Els pretesos sistemes econòmics vigents, no són ni poden ésser sistemàtics.

El problema en economia, avui dia, no és de saber si és més vàlid aquest o aquell sistema, sinó si volem mantenir-nos sense sistema o acceptem sistema.

No, aquest o aquell sistema sinó no- sistema o sí sistema.

Per resoldre
la confusió
en
l'economia.

L'instrument imprescindible és la telemàtica. La moneda esdevingué anònima i, per tant, confusionària, cap al -2300, per causa de l'augment desbordant de les transaccions d'un mercat que tendia a funcionar a escala mundial. Plató fracassà, en la reimplantació de la moneda exacta i responsable, per la mateixa raó. Els seus escriptors no donaven l'abast. Corria més el mercat que la ploma. Marx i Lenin no pogueren tampoc trobar l'eina de control de la corrupció del mercat i el suprimiren. Tampoc els «grans» de la misteriosa reunió referida a l'inici d'aquest llibre (1.1)¹⁵⁹, ni que haguessin escoltat els consells dels economistes, no haurien pogut racionalitzar la moneda. No disposaven de l'eina adequada.

157Volum I, pàgina 166.

158Volum I, pàgina 183.

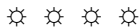
159Volum I, pàgina 45.

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

El retorn a la moneda exacta i responsable només és possible a partir de la invenció de la telemàtica. El retorn a un mercat clar i a una societat transparent només és possible a partir de la invenció de la telemàtica. Així, aquesta genial i revolucionària invenció se situa al bell mig de la història, per canviar-ne el rumb. Com que l'empirisme avança a les palpentes, la incapacitat instrumental anterior justifica la confusió, l'opressió, la violència, la irresponsabilitat, els sofriments inacabables de més de quatre mil·lennis d'antieconomia. La capacitat instrumental actual estimula la presa de consciència i la decisió de voluntat del poble, per bandejar la confusió, l'opressió, la violència, la irresponsabilitat, els sofriments inacabables de més de quatre mil·lennis d'antieconomia, a través d'una simple ciència exacta de mercat.

Tothom pot comprendre que, si és satisfeta la condició «captació automàtica i contínua de les magnituds abstractes dels fenòmens concrets de mercat», pot esdevenir immediatament una realitat tècnica del nostre temps, al servei de la política de cada poble, el control exacte i responsable del mercat conjunt de canvis monetaris elementals, i de la societat conjunta d'actes interpersonals necessitats de l'instrument monetari per a generar-se i perfeccionar-se.

Abans hi havia una història inhumana, ara pot començar una història humana.

I, què és la telemàtica?

TELE-MÀTICA = tele-comunicació + in-form-àtica

Parlem primer de la informació. Significa «formació cap a

l'interior, cap a dins». La informació humana es verifica a partir de l'observació empírica. Ja sabem què vol dir «empíria» (6.2.2.1.1)¹⁶⁰. «Ob-servar» es compona d'«ob»: «davant de si mateix» i «Servar»: «guardar, valer-se de». S'observen les coses exteriors. Però també les coses interiors (introspecció). I tot plegat m'informa; em dóna forma per dins.

Qualsevol gestió de vida, si vol ser eficaç, cal que sigui alimentada per la informació. L'adult sap buscar-se l'aliment i la informació. L'infant necessita qui els hi busqui. Cal que la informació sigui útil, és a dir, exacta, pertinent, fiable, segura i utilitzable, disponible, trobable en el moment i lloc oportuns.

La naturalesa forneix informació útil i utilitzable:

- tròpica, per als vegetals
- instintiva, per als animals
- i intuïtiva, per als homes.

Però al llarg dels temps, entre molts altres intents i camins mentals, l'home s'ha llençat a una anàlisi, cada dia més precisa, cada dia més instrumental, de les seves accions-percepcions animals i de les seves evidències-intuïcions humanes. Aquesta tendència ancestral, de centenars de milers d'anys, ha conduït l'home a inventar i perfeccionar la formàtica: conjunt dels senyals de la logística a base de «formes» pures, continents buits (sense significació pròpia), emplenables, buidables, netejables, reemplenables, radicalment abstractes, que ja hem explicat a 6.2.2.1.2.2¹⁶¹, i que cal distingir de les formes concretes, dels formalismes pseudològics, de les fórmules verbalistes i dels

160Vegeu volum I, pàgina 298 i també el terme «Empirisme fenomenològic pro-experimental», dins del glossari, a la pàgina 811.

161Vegeu volum I, pàgina 315 i el terme «Logística» dins del glossari, pàgina 849.

formulismes pràctics.

Perquè el lector vegi l'esforç de la humanitat per dotar-se d'un estri d'autèntic pe(n)sament rigorós, abstracte, instrumental, instructiu, inert, amoral i auxiliar, esmentem la llista de les formàtiques històriques:

1. Formàtiques antearistotèliques:
 - 1.1. Prelogístiques (-60000/-50000 anys).
 - 1.1.1. Dibuixos i pintures de tres a dues dimensions.
 - 1.1.2. Esquemes i sistemes.
 - 1.1.3. Col·leccions, sèries, conjunts.
 - 1.1.4. Models, simulacions i dissimulacions, analogies.
 - 1.2. Protologístiques (-35000/-14000 anys).
 - 1.2.1. Aritmètiques unitàries.
 - 1.2.2. Aritmètiques numèriques.
 - 1.2.3. Aritmètiques operatives (les quatre regles).
 - 1.3. Hipologístiques (-8500/-2300).
 - 1.3.1. Mètrica de mercat.
 - 1.3.2. Mètrica temporal (calendari).
 - 1.3.3. Mètrica espacial (superfície, longitud, volum, capacitat).
 - 1.3.4. Mètrica ponderal (balança).
2. Formàtiques sil·logístiques verbalistes.
 - 2.1. Lògica eleàtica, socràtica i platoniana (-500).
 - 2.2. Sil·logisme aristotèlic i geometria deductiva euclidiana (-300).
 - 2.3. Sil·logisme verbalista grec, romà, medieval (escolàstica) (-200/+1600).
 - 2.4. Racionalisme cartesià (+1700).
 - 2.5. Ideologies i afectivologies de tots els temps (apologètiques, propagandes, publicitats).
3. Formàtiques neologístiques.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

- 3.1. Àlgebra àrab.
- 3.2. *Ars magna* de Ramon Llull.
- 3.3. *Mathesis universalis* de Leibniz.
- 3.4. Lògica de De Morgan (1806/1871) i Boole (1815/1864).
- 3.5. Les escoles lògiques del segle XX: Cantor, Carnap, Russell, Hilbert, Wittgenstein, etc.
- 3.6. Formàtica cibernètica de N. Wiener.
- 3.7. Formàtica electrònica o postlògica incipient, inventada fa uns trenta anys i que recull tota la tradició formàtica anterior.
- 3.8. Estem a l'espera d'una formàtica biònica la qual ens introduirà en un camp de senyals encara verge.

L'home s'ha «emhalat» davant d'un progrés tan revolucionari d'informació auxiliar, que li està donant tant d'èxit en tots els camps de la física inerta i de la biofísica. Però no ha sabut, fins ara, donar-li una direcció adequada en les qüestions vitals de mercat i societat. S'avorreix, més i més, sota un allau d'informacions cada cop més mediatitzades, censurades, manipulades, inútils i inutilitzables. Molts tornen ràpidament a un primitivisme absurd i fien llurs decisions a intuïcions deficientes, per causa de les desequilibrades condicions de vida de la societat contemporània. D'altres ho recullen tot i la imbecilització massiva els duu a un escepticisme total. Altres malden per construir o posar al dia sistemes parcials o antiquats.

La informàtica s'ha perfeccionat amb l'electrònica cibernètica. Aquesta l'ha fornida de les següents capacitats automàtiques independents del subjecte:

- a) Captar contínuament les magnituds abstractades de fenòmens elementals qualsevol (captors).
- b) Per sotmetre-les a les operacions lògiques elementals

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

- programades, a grans velocitats (computadors).
- c) I emmagatzemar, memoritzar, processar i extreure els resultats obtinguts (bancs o bases de dades).
 - d) Vigilar, controlar, criticar i millorar tot el procés (control retroactiu).

I tot això, per tal d'extreure dels fenòmens captats, totes les possibilitats estratègiques per a l'home. El resultat final és, doncs, que una maquinota, totalment inerta i amoral, permet a l'home opcions de gran llibertat i de gran responsabilitat moral, amb ple coneixement de causa.

Tant de bo tot el poble tingués accés a tanta informació instrumental!

El segon aspecte de la qüestió és el de la telecomunicació que posa en circulació i distribució la informació i la informàtica.

Comencem per la comunicació. Exigeix:

- a) Un emissor, en principi, el cervell, els conceptes...
- b) Un codificador, en principi, la paraula, el gest, l'expressió.
- c) Un medi, suport, canal transmissor; en principi, la llum, el so, certs productes volàtils, el contacte.
- d) Un descodificador, captor; en principi, els sentits de l'altre.
- e) Un receptor; en principi, el cervell de l'altre.

També és llarga la història dels perfeccionaments de la comunicació i en especial de la telecomunicació o comunicació a distància.

Comença amb la transmissió de boca a orella (tradició). Apareixen els missatgers a peu, els missatgers per cavalls a

postes. Es fixa el pensament en pictogrames i escriptures sobre pedra, argila, pergamí, paper. A partir de Gutemberg s'imprimeix mecànicament i sorgeixen llibres, revistes i premsa en abundància.

El correu aprofita la màquina de vapor i més tard l'avió. El 1827 s'inventa la màquina d'escriure. El 1837 Morse inventa el telègraf. El 1871 Maddox inventa la fotografia. El 1876 Bell¹⁶² inventa el telèfon. El 1878 Edison inventa el fonògraf, i el 1887, Berliner inventa el disc. El 1897 Marconi inventa la ràdio amb vàlvules. El 1895, Lumière inventa el cinema i el 1899 Poulsen posa les bases del magnetòfon. A partir de 1936 Zworykin, Baird i Von Nipkow posen les bases de la televisió i apareixen la fotocopiadora i els processos de fotocomposició i fotomecànica.

Il·lustració 25: Els germans Auguste Lumière (1862-1954) i Louis Lumière (1864-1948).

Després de la Segona Guerra Mundial, s'acceleren les millores en la telecomunicació. Norbert Wiener funda la cibernètica. Els transistors substitueixen les antigues vàlvules (díodes, tríodes).

162Nota dels editors: En veritat fou l'italià Antonio Meucci (1808-1889) qui va crear el primer prototip conegut de telèfon l'any 1854. El Congrés dels Estats Units va reconèixer la seva autoria el juny del 2002. A més a més, segons afirma Seth Shulman en el seu llibre *The Telephone Gambit* (2008), sembla que Alexander Graham Bell (1847-1922) va copiar part de la patent d'Elisha Gray (1835-1901), registrada gairebé simultàniament a la de Bell.

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

S'ateny la televisió en color. S'inventa el tèlex, el telefax, el fax. Les tècniques de microfilm miniaturitzen i, per tant, eixamplen els arxius. Comencen a construir-se els primers ordinadors per a tractament de dades. Cap al 1950 funcionen a temps compartit i aviat es munten xarxes d'ordinadors interconnectats (1960) que donen pas a immenses bases (bancs) de dades. El 1959 s'arriba a aconseguir la miniaturització dels circuits dels ordinadors: circuits integrats, microprocessadors. Cada vegada és més petita la màquina. Cada vegada les funcions són més complexes. Cada vegada creix la velocitat de l'operació. Cada vegada hi ha menys consum energètic. I cada vegada els preus són més baixos. A poc a poc, es passa de l'electrònica a la biònica, terme inventat per J.E. Steele i que descriu processos manllevats de l'organització i funcionament dels éssers vivents.

En els sistemes d'informació en línia, el públic general té accés a les bases de dades, que en el «vídeotext» arriben al televisor i al telèfon domèstics. Quan la transmissió és per ones se'n diu «teletext». Sorgeix després la televisió per cable, el «vídeo» que grava i reproduïx, el «vídeo disc», el disseny assistit per ordinador (CAD: paper i llapis electrònic), el «teletext» per a la correspondència escrita.

Les transformacions són vertiginoses. Es posen en òrbita satèl·lits geoestacionaris que reemetten per a grans àrees paraestats. S'inventa el cable de fibra òptica a base de transmissió fotònica (raigs Làser). Aviat tindrem les edicions electròniques: s'imprimirà només per encàrrec (sobre comanda) després de consultada la base de dades.

S'estan automatitzant les oficines (buròtica) i les fàbriques (robòtica) de tal forma que es podrà treballar des de casa sense anar a l'oficina o a la fàbrica. Però també s'estan automatitzant les llars (privàtica) i els electrodomèstics, la feina (oficina, fàbrica)

des de casa, la informació, l'educació, els jocs, l'oci, la creació... (Cfr. *La revolución de la Información*. R. Rispa. Ed. Salvat. 1982).

En resum, la telemàtica compren:

1. Tots els sistemes de càlcul.
2. Tots els bancs de dades i de sabers.
3. Totes les màquines o ordinadors (hardware).
4. Tots els programes d'utilització (software).
5. Tots els sistemes de comunicació.

7.2. LA REVOLUCIÓ TELEMÀTICA.

En el nostre temps, sota els nostres propis ulls, i sense que ningú no hi doni massa importància, s'està produint una enorme revolució silenciosa, purament tecnològica d'antuvi, però de conseqüències imprevisibles per a l'esdevenidor de les relacions condicionants de l'home.

El rol de la nova tecnologia telemàtica és instrumental. Com diu R. Rispa (lloc citat pàgina 15): «La informàtica i els informàtics s'han de limitar al procés d'elaboració de dades que anomenem tractament de la informació, sense entrar en els continguts, que són el camp específic d'autors, periodistes, etc.». Però llur aportació «és irrenunciable i irreversible». Ens agradi o no la telemàtica va endavant i està esdevenint el sistema nerviós de la humanitat.

Potser el cas més popular i visible el constitueixi el televisor domèstic convencional i els seus nous mil usos. Per ell poden rebre's pàgines de teletext, accedir i obtenir informació d'un videotext i, àdhuc, a través seu, arribar a una base de dades especialitzades de sistemes d'informació en línia; cada persona pot gravar les seves pròpies vídeo cassetes amb programes emesos per televisió; reproduir tot visionant-los, els videogrames ja gravats; reproduir vídeo discs; actuar com a pantalla de visualització d'un microordenador personal i d'un equip de tractament de dades, enviar i rebre correu electrònic, contestar enquestes –fins i tot votar!– o participar en programes de televisió interactiva, rebre programes audiovisuals elegits per l'usuari d'entre els oferts pel sistema de cablevisió, rebre emissions de televisions d'altres països a través de satèl·lits d'emissió directa, veure al moment les seves «fotos» realitzades amb disc magnètic, en comptes de pel·lícula, de la seva cambra Mavica, o passar la «pel·lícula» familiar o professional que acaba de rodar amb la càmera de vídeo portàtil o la menys voluminosa i més lleugera vídeo-mòbil o camcorder; també rebre un logicial o programa d'ordinador –telesoftware– per operar amb el microordinador familiar... I, si ho desitja l'usuari, simplement pot veure la televisió hertziana de tota la vida. (loc. cit., pàgina 37).

El comportament depèn de la persona, però també en gran part de l'entorn. Amb els nous medis telemàtics s'està produint una gran mutació de l'entorn de les persones. Les relacions es densifiquen, es multipliquen, es canalitzen, s'amplien. És comprensible, doncs, que això doni com a resultat un gran canvi en els hàbits de comportament de les persones.

Tradicionalment el progrés consistia a augmentar la capacitat d'acció de l'home amb la introducció de noves i més perfectes màquines motrius. Simultàniament s'ha anat desenrotllant

l'augment de memòria i, per tant, de disponibilitats d'informació amb les grans biblioteques. Avui la memòria col·lectiva s'ha vist multiplicada fins a l'impensable, per mitjà de les bases de dades i el microfilm. La intel·ligència i els indispensables processos lògics s'han accelerat vertiginosament amb els ordinadors. La direcció i l'administració cauen en mans de la buròtica. L'acció productiva, en mans de la robòtica. Pots educar-te, pots crear, pots divertir-te de mil maneres diferents, totes a l'abast de la teva mà.

Tots aquests «poders» són perillosíssims. Bastant més que un camió en mans inexpertes. Poden originar i originen la més desvergonyida invasió de la intimitat personal que conculca el dret a la vida privada. Augmenta, en tots els estats del món, la instal·lació d'ordinadors centrals mastodòntics que volen arribar al control individual de tots els ciutadans. Això és també, molt probablement, un fet irreversible. Porta això irremissiblement a la constitució d'estats-polícia? Porta això a la desaparició dels drets i llibertats tan laboriosament conquerits en els darrers segles?

Augmenten i es renoven les capacitats delictives. Es pot robar a distància, es poden obtenir guanys, fer estafes, falsificar documents, realitzar sabotatges canviant només un numeret d'un programa. Es pot fer espionatge militar, industrial, polític, comercial.

La robòtica deixa ingents masses de treballadors sense feina.

Els informàtics poden adquirir un poder incontrolable. La sobirania dels estats resta radicalment qüestionada per la invasió des de dalt, per la captació de secrets des de dalt.

Els grans monopolis informatius poden deformar tota la informació i la formació.

En el *Congrés sobre comunicació i democràcia a Amèrica i Europa llatines*, celebrat a primers de setembre de 1982 a Barcelona, la delegació italiana, coordinada pel professor Giuseppe Richieri, afirmava que el sistema multinacional de comunicació de masses, especialment la televisió, està implantant el sistema democràtic de partits polítics. Cada cop abunden més les entrevistes personals. Els individus públics substitueixen els programes. Els mitjans d'informació són usats per a la negociació de complicades qüestions d'Estat, com els segrests a mà armada per raons polítiques. La ràdio i la televisió esdevenen, sorprenentment, l'únic canal –i ben airejat per cert– de comunicació interna dels partits. Només, a través d'elles, les bases s'assabenten de les decisions de llurs dirigents. L'opinió pública acaba creient que viu accions reals que, en molts casos, només són productes o muntatges dels mitjans d'informació.

En el mateix congrés, Rafael Roncagliolo, de Mèxic, es queixava de l'imperialisme cultural d'uns mitjans d'informació que esdevenien creadors de noves ideologies sobre la democràcia. (Cf. *Avui*, 2 de setembre del 1982, pàgina 23).

Realment la telemàtica trastoca el nostre entorn i ens pot ofegar. Podríem anar a parar a les utopies negres d'*Un món feliç* de Huxley o del 1984 d'Orwell. Però també s'està dibuixant un horitzó prometedori, i inesperadament engrescador, en l'evolució actual del progrés telemàtic. S'albira la promesa d'una nova cultura en una nova societat interconnectada. Podem arribar amb les més actuals tecnologies a una descentralització i democratització de la informació, a un augment de la creativitat, a una revolucionària participació individual i de grup, a les decisions que poden donar lloc a una nova democràcia. Podrà haver-hi més llibertat i més cultura. Gamma més amplia d'eleccions. Més autonomia. Desmassificació. Alliberament de les

feines rutinàries i perilloses. Alliberament de moltes hores de treball obligat (poques jornades laborals i de poques hores).

Citem R. Rispa. «Quan el 1977, apareix el microordinador personal, la informàtica irromp en la vida quotidiana de qualsevol individu i organització. Són de fàcil ús: ja no cal ser un expert en informàtica; són barats i, per tant, ja no solament reservats a poderoses organitzacions; tenen prestacions, semblants a les que tres o quatre anys abans oferien els grans ordinadors; i són polivalents: no sols còmput de xifres, sinó «tractament» ampli d'informació, puix processen dades; són ordinador en si i terminal «intel·ligent» d'un altre ordinador central d'una base de dades; unitat de recepció i transmissió d'una xarxa de comunicacions, etc. La informàtica, doncs, es descentralitza, es democratitza» (loc. cit. pàgina 15).

La televisió per cable permet «una audiència fragmentada, individualitzada, una sèrie de públics i no una massa de receptors. Permet l'expansió de programes especialitzats per a grups d'usuaris, no massius o minoritaris, i amb necessitats o gustos més específics; programes per a nens o de formació continua d'adults, programes culturals, emissions per a grups lingüístics minoritaris; permet prestacions revolucionàries com telemedicina (alarma i diagnòstic), teleconferència o telereunió, la participació activa des de la llar en programes televisuals... Aquest lligam instantani, a distància, audiovisual i bidireccional d'individus i grups, obre possibilitats insospitades en usos comunitaris, que ens porten a una televisió local o de barri, descentralitzada i participativa» (loc. cit. pàgina 27), que donarà lloc a l'exercici fins ara utòpic de la democràcia directa en exercici permanent.

Es trenca, doncs, el monopoli estatal tirànic informatiu-formatiu, se supera la passivitat del receptor. S'assoleix àdhuc, la seva conversió en emissor. Se li augmenta la capacitat creativa.

«Amb els equips portàtils (de gravació de vídeo) es posa a la mà de petits grups socials l'elaboració d'audiovisuals alternatius o complementaris a les produccions de les emissores úniques de televisió o a les grans productores transnacionals. Així es facilita la generació d'una contracultura i d'una contra-informació descentralitzades i aproximades a la petita comunitat de barri, població o comarca» (loc. cit. pàgina 29).

Vistos alguns dels nombrosos perills amenaçadors i de les enormes possibilitats alliberadores de la telemàtica, cal parlar alt i just.

Aquell profeta del nostre temps, Bonhoffer, que morí a mans dels nazis deia, segons les seves creences: «Avui, la vocació del cristià es concreta a pregar, callar i fer justícia».

Per a crear ideals més ètics i més llibertaris només hi ha un sol camí eficaç: l'art, la poesia, la pregària, la contemplació, la concentració interior, el seguiment de la pròpia consciència oberta a tot i a tothom.

Però per fer justícia pràctica, per passar, en la pràctica de cada dia, dels més bells i purs ideals a concretes llibertats objectives, també només hi ha un sol camí eficaç: la tècnica, avui dia disciplinada per la ciència (tecnològica). I no es pot pretendre resoldre cap problema tecnològic, si no és il·luminat prèviament per una informació exacta i eficaç segons la nova tecnològica de bases de dades.

Després de 2000 anys de verbalisme, tan enginyós com inútil, una autèntica filosofia eficaç, està convençuda d'una banda de la inutilitat de la lògica per tractar les realitats profundes de l'home i de l'univers (ideals) i, de l'altra, de l'eficàcia de la lògica en

l'estudi de les realitats objectives, màximament amb la utilització de l'instrument telemàtic que exclou, en el seu funcionament intern, tota filtració de subjectivismes.

Assumim doncs la telemàtica com una exigència ètica. I exigim l'entrega de la telemàtica al servei de cada poble, i de tots els pobles de la terra, de cada ciutadà i de totes les entitats ciutadanes.

No és difícil. Ja avui dia és una pràctica acceptada per tothom la gestió quasi instantània, a la vista de tots, dels comptes a la vista, tant en els bancs de negocis com en les caixes d'estalvis, de les reserves de bitllets per part de les agències de viatge i oficines de tren o avió o vaixell. Ningú no se'n meravella i tothom se'n serveix. Ens hem acostumat al treball rapidíssim, silenciós i sense embuts d'aquests esclaus que són les instal·lacions telemàtiques «à la page» amb pantalles, tèlex, gravadores, etc.

L'existència irreversible d'una telemàtica potencialment controladora de tots els fets objectius planteja aquest terrible dilema:

1. O bé una utilització parcial al servei monopolístic d'uns interessos bastards, subterranis, antihumanistes, antinacionals, corromputs i corruptors que actuen com si tot, en l'home, fos comprable i vendible a tall de mercaderia i un consegüent control universal, dels ciutadans honrats i de les institucions amb moral i cultura pròpies, per part d'individus i grups sense escrúpols ni cultura.
2. O bé una utilització global, al servei de la persona individual i comunitària, de llur ideals, de llur llibertat, de llur felicitat, a la llum del dia, amb criteris racionals, amb plena responsabilitat humanista i nacional.

Qui s'adormi en aquest moment històric, està perdut!

La revolució telemàtica comprèn, des d'ara i per molt de futur, totes les possibilitats teòriques i pràctiques:

- a) de la revolució de la nova lògica-matemàtica;
- b) de la revolució de la ciència moderna;
- c) de la revolució de la nova disciplina cibernètica;
- d) de la revolució de l'electrònica;
- e) de la revolució, a les portes, de la biònica;
- f) de la revolució constantment accelerada dels mitjans de comunicació;
- g) de la revolució en la memorització i consulta a domicili dels sabers lògics i no lògics.

Aquesta revolució global, imparable en qualsevol tipus de règim polític i sistema econòmic:

- o bé actuarà més i més contra el poble, per censura directa o per la via del poderós cavaller, El Diner, per part dels poders establerts, a través de xarxes exclusives o preferencials, classistes i individualistes,
- o bé serà posat al servei del poble, complet, gratuït i incondicional.

És clar que la nostra revolució tria la segona alternativa i no es quedarà en mitges tintes.

Il·lustració 26: Fotografia d'estudi d'un programa de Ràdio Contrabanda FM a Barcelona.

Hi ha col·lectius que, des de l'àmbit de la societat civil, emprenen iniciatives per crear mitjans de comunicació lliures que informen de la realitat, aportant crítiques a les injustícies de la societat i alternatives als problemes d'aquest món, sense la censura que sol produir-se tant en els mitjans oficials com en els privats. El col·lectiu pioner del projecte de ràdio lliure comunitària Contrabanda FM va celebrar, abans que l'emissora comencés a emetre, reunions dins de l'antiga fàbrica del germans Chalaux, Can Bardina. Fotografia gentilesa de Rolando d'Alessandro, Genoveva Gómez, Albert Martínez i Ràdio Contrabanda FM.

7.3. SOCIALITZACIÓ I GRATUITAT DE LA TELEMÀTICA.

Exigim i volem instaurar, doncs, una lenta, constitucional, constant i progressiva socialització de tota la telemàtica existent en cada país, fins a aconseguir la completa gratuïtat i llibertat informatives a través de totes les xarxes i serveis telemàtics en funcionament, per a totes les persones individuals i col·lectives de la nostra comunitat, sota la permanent protecció de la Justícia.

Podem imaginar que el poble, avui desinformat, contrainformat, confús i vexat, disposarà al carrer, com ara disposa de cabines telefòniques no gratuïtes, de cabines telemàtiques gratuïtes, on podrà consultar i demanar informació sobre tota la gestió pública, d'ajuntaments, comarques, nacions i imperis i sobre la marxa, hora a hora, de les magnituds macroeconòmiques de la comunitat!

Aquesta mesura valenta donarà la totalitat dels mitjans tècnics indispensables a la Justícia per jutjar, segons llei, com a bé o com a mal per a la comunitat, tots els actes lliures de l'Estat, de totes les institucions o grups i de tots els ciutadans.

Donarà a l'Estat els mitjans tècnics per a una pràctica real d'autoeconometria del mercat i societat monetaris, dintre dels límits constitucionals i sota salvaguarda, per la Justícia de tots els drets de la persona.

Donarà també a tots els grups, institucions i ciutadans individuals, els mitjans tècnics per augmentar llur coneixement sobre el mercat i societat monetaris, cosa importantíssima per

fomentar totes les llibertats ciutadanes ja aconseguides o, per adquirir de seguida, les noves llibertats tècnicament i culturalment possibles avui.

I, a la llarga, produirà, de forma no improvisada sinó ben calculada, la destrucció de l'actual poder estatista i dels altres poders més o menys ocults, tot substituint-los per un comandament estatal ferm, breu, eficaç i personalment responsable, al terme de cada mandat constitucional, davant de la Justícia comunitària.

El poder, durant massa segles, ha substituït i ha abusat de l'autoritat legítima i del comandament social legítim dels imperis. En aquesta destrucció del poder, vitalment necessària, el primer mitjà tècnic és doncs, la telemàtica, que cal posar al servei incondicional del poble, en vista a la màxima llibertat, com a govern automàtic de les coses. Cal aconseguir que la telemàtica es democratitzi al màxim i de manera òptima, per a la totalitat de les persones de cada comunitat geopolítica.

Ni l'Estat ni la Justícia no tindran por d'aquesta nova disciplina integradora de tots els sabers humans. Ni l'un ni l'altre no han de témer el progrés en la seva forma actual revolucionària de la cibernètica telemàtica, com a inici del govern automàtic de les coses i de la democràcia radicalment llibertària que se'n deriva, confederal a l'interior i oberta a totes les altres comunitats exteriors. Aquesta unió de pobles generarà pobles nous, perquè la convivència en llibertat genera llaços nous que nacionalitzen les societats confederals, fins a arribar a la gran nació de totes les nacions de la Terra.

A nivell tècnic, la telemàtica comprèn el telèfon, el telègraf, la ràdio, la televisió, i tot tipus d'aparells, instal·lacions i programes electrònics i biònics de transmissió a distància d'informació

objectiva (exformàtica) per computadors i, a partir d'ella, de la col·laboració subjectiva (informàtica) ineludible. Aquesta telemàtica estarà disponible i transmissible, segons llei, gratuïtament, sota el control de la Justícia, sense cap censura per raó d'autoritarisme o de diner, a qualsevol persona interessada, en aquell camp que li interessi. La primera utilització pràctica, pública, democràtica i alliberadora que vol fer la nostra revolució política i justicial, és en el camp del mercat i societat monetaris i lliures.

El saber figura entre els factors essencials i indispensables a l'autodesenvolupament de cada persona, de cada economia, de cada societat, de cada cultura, de cada nació. Cal reconèixer que, actualment, existeix una desigualtat molt gran en el repartiment del saber. Certs pobles i certes classes socials dels pobles produeixen i posseeixen una gran massa de coneixements, mentre que, d'altres, ni tan sols disposen del mínim de recursos materials i humans per produir-los. Aquestes desigualtats no són el resultat d'una fatalitat. Obeeixen a mecanismes antisocials precisos que es poden rectificar. La transferència de coneixements de les zones dominants a les zones deprimides, tan necessària per a promoure l'ideal de justícia i la pau mundial, no es fa ara com ara. El motiu? «Saber és poder». Els poderosos dels imperialismes, de les multinacionals, de les classes pseudodirigents, monopolitzen els sabers, els transmeten amb gasiveria i, en transmetre'ls, miren d'imposar els seus propis fanatismes i classismes.

En la civilització, pròximament robòtica i postindustrial, la possessió, en exclusiva, dels coneixements tècnics porta a un domini sobre els grups socials que els reben i utilitzen. Els grups o pobles receptors pateixen desinformació i antiinformació, a més a més de dependència en la informació. I, cada dia més, senten aquesta dominació com una pressió intolerable que els va ofegant, fins a amenaçar la seva personalitat pròpia, la seva

dignitat. La revolució proposada, en canvi, protegeix el desenvolupament de cada ètnia i interètnia dintre de cada comunitat geopolítica i de cadascuna d'aquestes, dintre del concert mundial desitjable. Amb les mesures que proposem promovem el creixement econòmic, al costat del cultural, que tendeixi a igualar desnivells a escala intracomunitària i a escala planetària i que tingui caràcter endogen: que s'origini dins de cadascuna de les diverses organitzacions socials humanes, tot respectant-ne les característiques que els són peculiars.

Assumim plenament els plantejaments fets per la Unesco l'any 1980 (informe Mac Bride), sobre la transferència d'informació, sense censurens i segons el parer lliure de cada informador. La plena transmissió, gratuïta, de coneixements portarà un progrés humà insospitat. Dinamitzarà de soca-rel la societat.

La censura és el resultat històric de l'anonimat irresponsable i dels secrets absurds, referents a temes de lliure interès públic. Però caldrà protegir el secret professional, industrial, i la intimitat o privacitat que seran protegits per la Justícia.

Cal que tota llibertat concreta impliqui responsabilitat legal de part dels qui l'exerceixen en societat, altrament neixen els privilegis (les lleis privades), els regnes de «taifes», les faccions homicides i els partidismes fanàtics.

Amb la documentació telemàtica exhaustiva no es confondrà «llibertat personal i responsable» amb «llibertinatge anònim i irresponsable», ni «responsabilitat pràctica i proporcional al grau de llibertat gaudida» amb «irresponsabilitat insolent i desafiant», ni «lleis públiques» amb «lleis privades», ni «igualtat jurídica de tots» amb «privilegis».

Una legislació sobre socialització i gratuïtat de la telemàtica

haurà de contemplar els punts següents:

1. Lloguer inicial amb opció de compra final.

Tots els temps lliures de les actuals instal·lacions telemàtiques de propietat particular existents en la comunitat hauran d'ésser llogats a preu de mercat lliure als seus propietaris, segons contracte de lloguer amb opció de compra («leasing») amb la finalitat d'arribar, a la llarga, a una total socialització d'aquest mitjà tecnològic, al servei incondicional de tot el poble.

2. Constitució imperial d'equips humans i equipaments tècnics.

2.1. Cal no témer de donar el més alt salari imperial liberal als components dels equips, cridats a portar a terme la socialització inicial dels nostres coneixements sobre el mercat i la societat monetaris i la socialització final, gratuïta per a tots, de totes les xarxes de la telemàtica existents al país.

2.1.1. Aquests alts salaris socials seran pagats pel Tresor gestionat per l'Estat, fins a la constitució d'un estatut financer (8.3)¹⁶³ de totes les vocacions i institucions liberals.

2.1.2. Un primer equip s'ocuparà dels programes inicials a utilitzar en els equipaments i xarxes telemàtics llogats, ja existents en el país.

2.1.3. Un segon equip s'anirà constituint, a partir del primer, per a preparar els programes i els equips telemàtics d'una segona fase ja enterament imperial.

2.1.4. Un tercer equip s'anirà constituint, a partir del

163Pàgina 593.

segon, per a preparar programes d'una tercera fase més elaborada de total comptabilitat general i «input-output».

- 2.1.5. Un quart equip s'anirà constituint, a partir del tercer, per a estudis fonamentals de tota la telemàtica, al servei incondicional i gratuït de tot el poble.
 - 2.2. Cal no témer els necessaris pressupostos per a comprar els equipaments que s'aniran precisant, a mesura que es vagin acomplint els estudis dels diferents equips tecnològics imperials.
 - 2.3. Cal també no témer una plena autogestió d'aquests equips, per part dels seus components, sota les prescripcions de la llei i la vigilància de la Justícia, la qual actuarà per pròpia iniciativa o a iniciativa de qualsevol persona individual o col·lectiva, compresos l'Estat, el Cap de l'Estat, etc.
3. Control total de la telemàtica imperial per part de la Justícia.
- 3.1. Tots els equips humans i els equipaments materials de telemàtica, una vegada constituïts per llei, passaran a dependre totalment de la Justícia imperial, la qual serà l'única que tindrà accés directe a tots els detalls de totes les xarxes telemàtiques existents en el territori imperial.
 - 3.2. La Justícia imperial serà l'única encarregada de vetllar:
 - 3.2.1. per un pràctic secret professional, al qual té dret i hi està constitucionalment obligada tota persona, individual o col·lectiva, que exerceixi una professió utilitària o liberal;
 - 3.2.2. per un pràctic secret privat, al qual té dret tota persona individual, familiar o col·lectiva; aquest secret privat només es pot fer public:

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

3.2.2.1. amb autorització escrita de l'interessat: cap de família, gerent o director, al peu del document a publicar;

3.2.2.2. per sentència ferma d'un tribunal.

3.3. L'Estat i els particulars individuals o col·lectius podran tenir coneixement d'allò que, constitucionalment, els pertany de conèixer amb tot dret responsable públic-legal o privat-llibertari.

Aquestes disposicions susciten unes consideracions:

- a) Es munten quatre equips humans tècnics de telemàtica, autònoms i independents entre si, amb la finalitat de fer extremadament inviable un complot d'enginyers o tècnics telemàtics, en vista a l'ús fraudulent de les màquines i de llur informació.
- b) Es treu el suprem control de la telemàtica de mans de l'executiu. S'eviten així les vel·leïtats totalitàries de l'executiu, previstes en utopies negres com *1984* de George Orwell. I es lliura a la justícia, que no té comandament directe sobre el present de les persones.
- c) Dintre de l'àmbit de la Justícia, no tots els jutges, ni els més elevats, tenen accés a tota la informació. Només cada jutge concret té dret a conèixer la informació referent al cas que porta entre mans, i es reserva el dret a publicar-la només quan esdevingui prova indefugible de la sentència emesa.
- d) La telemàtica se centralitza a escala imperial, com també la comptabilitat per criteris de racionalitat. La fita final és una unificació planetària de la telemàtica i de la comptabilitat. Cada nació federada tindrà la seva assignació econòmica, proporcional al seu nombre d'habitants, que administrarà amb plena llibertat; però mentre l'economia no es planteja a escala àmplia i, si és

possible, mundial, l'economia patirà efectes antieconòmics i la societat serà inhumana. Això és degut, d'una banda, a que s'aprofiten al màxim els béns utilitaris si es poden combinar tots amb tots, mentre que es desaprofiten quan troben barreres comercials, aranzelàries, proteccionistes, etc. I d'altra banda, el fet que els recursos econòmics naturals i històricament artificials estiguin desigualment repartits, damunt la superfície de la terra, ocasiona grans desnivells odiosos entre unes àrees econòmiques i unes altres, sempre que romanguin tancades en si mateixes.

7.4. COMPTABILITAT TELEMÀTICA GENERAL.

Aquí i ara, es pretén únicament emprar la ciència per a preparar una telemàtica total:

- del mercat conjunt de canvis monetaris elementals,
- de la societat conjunta d'actes interpersonals elementals que precisen de l'instrument monetari
 - per a generar-se espontàniament
 - i perfeccionar-se jurídicament

en vista a resoldre exactament –a partir dels mateixos actes lliures dels homes– els problemes evidents de l'actual crisi de civilització, nascuda dels brutals i contradictoris desequilibris entre la realitat, a nivell de poble, i el realisme classista al poder, entre el país real i el país legal, entre la vida i l'«establishment», entre les persones i la «màquina», entre els anhels ingenus de la humanitat i les ideologies sofisticades dels qui només pensen en termes de violència i guerra.

Es veu l'enorme perill antihumanista que representa la irreversible entera telematització de tots els fets del mercat, i de totes les persones de la societat, en mans de poders de fet més o menys privats i ocults, estatistes i burocràtics, armamentistes, despòtics, tirànics, cruels i terrorífics.

Posat que això és irreversible, cal que esdevingui un instrument en mans del poble. Identificació de cada persona individual, sí. Però amb l'única intenció de fer-la responsable dels seus actes econòmics lliures davant del poble.

Hi ha molts procediments, coneguts o no vulgaritzats encara, d'identificació individual telemàtica sense error tècnic. Potser el més precís és el de la veu, el timbre de la qual és la característica més constant i singular de cada individu, des del naixement fins a la mort. Les variacions no es repeteixen en els 4.000/6.000 milions d'habitants actuals de la terra. Tot accident o operació caldrà que sigui avisat a les autoritats democràtiques.

El captor adequat per comptar mercat i societat, que és la factura-xec, anirà acompanyat d'aquesta identificació responsable; així, en el joc econòmic tots haurem d'estar a les verdes i a les madures.

Ara, sense que els interessats se n'adonin, s'estan acabant, als EUA, a la URSS, a la RFA, al Japó, etc., els codis generals d'identificació de tots els ciutadans en benefici d'uns pocs.

El captor factura-xec portarà totes les dades a la xarxa de comptabilitat general input-output telematitzada. Totes les xarxes telemàtiques dels establiments comptables (bancs de negocis i caixes d'estalvis), hauran d'interconnectar-se amb màxima urgència i òptima eficàcia tecnològica.

S'haurà de crear, per a tot l'imperi o unió federal, un centre únic de telemàtica mercantil, al qual aniran a parar totes les (ex)-formacions tecnològiques i informacions humanistes, sobre mercat utilitari i societat liberal, de totes les xarxes interconnectades anteriors.

Els establiments comptables (Banca i Caixes) seran responsables de llurs arxius de factura-xec:

1. Factures-xec originals amb llur número de neutralització

- final, durant 5/10 anys.
2. Microfilm de totes les factures-xec, durant 50/100 anys, segons número de neutralització amb fins de la història econòmica;
 - 2.1. per a les factures-xec de producció-inversió, o sigui, interempresarials, sense cap incidència ulterior;
 - 2.2. per a les factures-xec de consum relacionades amb l'única loteria nacional gratuïta (referència al capítol 6.6)¹⁶⁴;
 3. memorització de tots els circuits analítics-logístics seguits en el procés de totes i de cadascuna de les dades fornides per cada factura-xec.

Els establiments comptables seran particularment responsables de llur eventual complicitat, per acció, omissió o deixa, en les factures-xec, legalment inconformes, acceptades per l'establiment bancari amb dades identificatives, analítiques i logístiques falses o arreglades, referent a les persones implicades i a les mercaderies concretes objecte del canvi.

Sense moviment concret utilitari-canviari de mercaderies concretes ben especificades i controlables, no hi pot haver moviment escriptural o telemàtic exocomptable de cap unitat de mesura i compte abstracte.

Així la finalitat de la nostra reforma telemàtica de l'instrument monetari és la d'anar creant una comptabilitat total centralitzada vitalment necessària, del tipus «input-output», cada vegada més progressiva i perfecta del mercat utilitari i de la societat liberal de tot l'imperi. Aquesta centralització del control de les coses

¹⁶⁴Volum I, pàgina 402.

permetrà la descentralització del comandament de les persones. Els equips especialitzats encarregats d'aquesta comptabilitat total d'indefinides entrades i sortides següents, vetllaran particularment per a una claredat màxima dins de cada sector i territori i entre els diferents sectors i territoris, sempre a disposició de cada sector i de cada autonomia territorial.

La comptabilitat general i «input-output» d'una comunitat geopolítica cal que compregui, com a mínim, els estudis analític-estadístics, que convé obtenir en exercicis cada vegada més curts (trimestre, mes, quinzena, setmana, dia, permanent), referents a la comptabilitat de:

1. Totes les persones (H: poder de compra).
 - 1.1. Salaris privats de producció (H_p).
 - 1.1.1. Sous al treball utilitari.
 - 1.1.2. Interessos als capitals.
 - 1.1.3. Beneficis a les empreses.
 - 1.1.4. Regalies als invents individuals o en equips, lliures o intraempresarials.
 - 1.2. Salaris socials (H_k),
 - 1.2.1. crediticis: interessos dels crèdits comunitaris;
 - 1.2.2. financers;
 - 1.2.2.1. a les persones, especialment sense professió, marginades, etc.;
 - 1.2.2.2. a les persones amb professió utilitària no exercida (vaga, lockout, atur, etc.);
 - 1.2.3. a les persones amb vocació liberal.
2. Totes les coses (P: poder de venda).
 - 2.1. Inversió (pI),
 - 2.1.1. en estalvi-capital,
 - 2.1.1.1. provinent de producció (empreses),
 - 2.1.1.2. provinent de salaris de producció,
 - 2.1.1.3. provinent de crèdit comunitari,

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

- 2.1.2. en producció corrent,
 - 2.1.2.1. comptabilitat interempresarial per territoris i sectors,
 - 2.1.2.2. comptabilitat intraempresarial (cost, rendiment, «stock», etc.).
- 2.2. Empreses de venda directa al públic (Pe, producció per al consum),
 - 2.2.1. majoristes,
 - 2.2.2. minoristes (al detall),
 - 2.2.2.1. comerços al detall,
 - 2.2.2.2. indústries al detall;
 - 2.2.3. consumidors,
 - 2.2.3.1. individual familiar,
 - 2.2.3.2. individual liberal,
 - 2.2.3.3. liberal col·lectiu.

En resum, passem de les actuals mercologia i sociologia subjectives i fosques a unes inicials merco-metria i sòcio-metria objectives exactes.

7.5. ESTRATÈGIA MÈTRICA DE MERCAT.

Una vegada iniciades una mercometria i una sociometria cada dia mes exactes, és possible de passar a una estratègia mètrica lúcida i deliberada de mercat i societat monetaris.

El gran problema d'aquesta estratègia («stratos», «agein») és d'actuar («asein») de cara a aconseguir l'equilibri eficient i pràctic entre l'objectivitat monetària comptable de l'economia i una noble solució llibertària de l'actuació política sobre les forces orgàniques («stratos») de la societat.

Cal una homogeneïtzació monetària abstracta i responsable dels fenòmens elementals mesurables de mercat i societat, per a aconseguir una democràcia directa i plena amb ajut de la nova telemàtica (assemblees, votacions secretes, eleccions lliures, dret d'iniciativa, vigilància per referèndum, etc.), per a aconseguir una justícia independent de l'Estat i unes forces armades disciplinades i subordinades als legítims comandaments socials (Cap d'Estat; Autoritats cíviqes autònomes i Justícia comunitària).

Cal constituir un «govern (cibernètica) revolucionàriament automàtic de les coses» per obtenir la comunitat lliure i dialogant entre les persones. És l'única solució pràctica de la dialèctica clàssica:

llibertats personals concretes	↔	autoritats comunitàries protectores
lliure obediència personal (anarquia)	↔	comandament social legítim (arquia)
coses servils	↔	persona nascuda lliure

Enfront del micromercantilisme exacte que s'ensenya a les

escoles d'estudis empresarials i, enfront del macromercantilisme fantasiós que practiquen els centres d'estudis econòmics de la gran banca o dels estats, preconitzem un macromercantilisme exacte basat en la captura exacta de totes les dimensions significatives del canvi elemental.

Quantes comptabilitats caldrà comptar? Convenen totes. Si, al principi, això no és possible, caldrà portar amb la màxima precisió la comptabilitat de l'Estat, de les institucions públiques de les empreses utilitàries més desenrotllades i poderoses.

El grau d'estratègia de mercat clar i societat transparent, que obliga a cada persona, és funció constitucional i legal del grau de responsabilitat social, empresarial, cívica, política, exigible justicialment a aquesta persona.

A l'hora de passar comptes davant del jutge al final del propi mandat autoritari, es demanarà el màxim grau de perfecció possible a l'inici del mandat de les previsions d'estratègia i programa econòmics.

On les previsions cal que siguin màximes i òptimes és en el cas de la invenció de diner (vegeu el quadre adjunt). El diner inventat pot pecar per excés (inflació) o per defecte (deflació). Les previsions, per definició sempre hipotètiques i aleatòries, sempre fallaran. Però el que convé és que la comparació entre previsions i realitat computada vagi reduint el seu marge d'error, a mesura que la xarxa telemàtica es vagi perfeccionant i engrandint: aquesta és la gran revolució del govern telemàtic de les coses. Com un pilot automàtic aquí s'encarrega la conducció de l'administració de la casa.

Quan aprenem a conduir donem molts cops maldestres de volant; quan en sabem, només calen moviments infinitesimals de

correcció per mantenir l'estratègia de carretera desitjada.

Per a l'estratègia de mercat ens cal conèixer amb precisió d'espai i temps els fluxos monetaris reals o possibles, sempre homologats als corresponents fluxos de mercaderies, també reals o possibles. Amb aquests fluxos passa el mateix que amb els fluxos de l'estratègia hidràulica:

Un torrent cabalós i salvatge que després es torna gran riu de plana exigeix el control de fluxos d'aigua d'inundació (màxim) i de sequedat (mínim) possibles, amb la millor tecnologia i els càlculs més afinats, per poder evitar quasi totes les sequedats i inundacions futures i per poder anar reduint el marge d'errors al mínim possible. És l'art estratègic de la bona regulació dels rius.

No és objectiu d'aquesta obra profunditzar en estratègies més detallades, entre les diferents variables de les nostres fórmules.

Estratègia de deflació, equilibri i inflació monetaris en funció de la invenció de diners.

Fórmula fonamental (F1)¹⁶⁵ $\frac{P}{H_p} < = > 1$ producció partit per hisenda privada pot ser major, igual o menor que la unitat.

165Volum I, pàgina 368.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

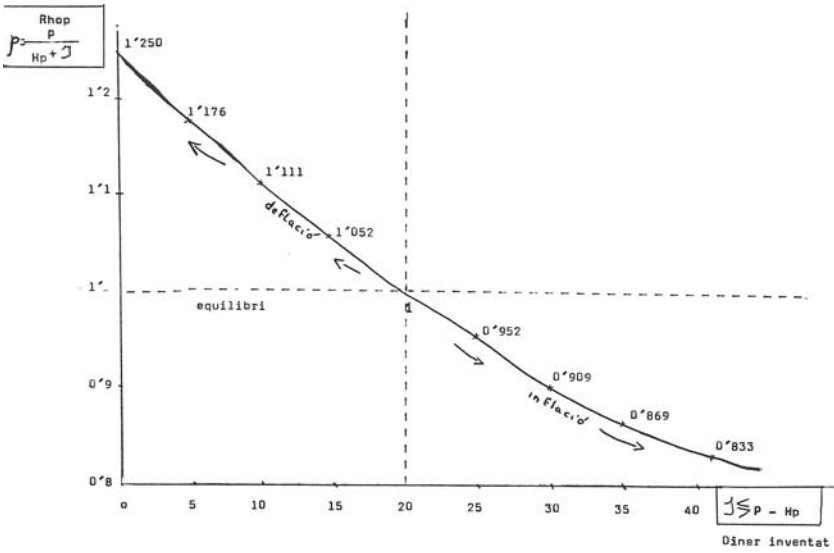
Suposició de dades subministrades pel servei telemàtic:

Producció: 100 unitats monetàries ($P = 100$)

Hisenda privada: 80 unitats monetàries ($H_p = 80$)

Invenció de diners: $\Pi = P - H_p = 100 - 80 = 20$

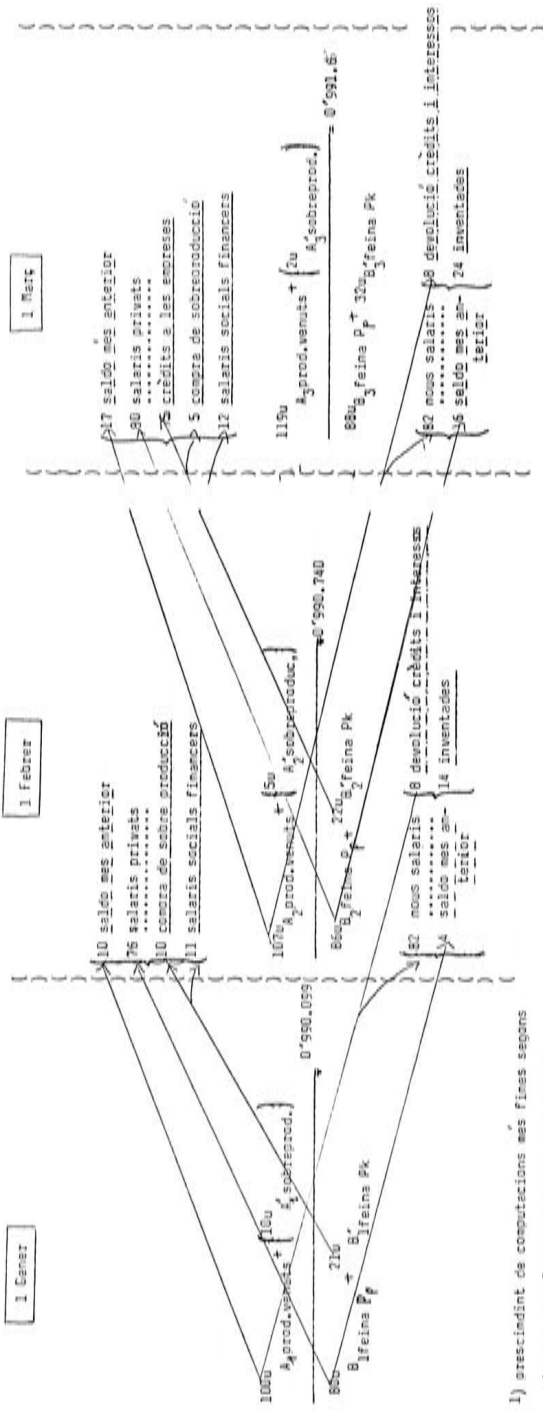
Invenció de diners $P - H_p$	Coefficient Rhop platonià $P / H_p + \Pi$	Efectes estratègics
0	$\frac{100}{80} = 1,250$	deflació decreixent ↓ ↑ creixent
5 Massa pocs diners inventats	$\frac{100}{85} = 1,176$	
10	$\frac{100}{90} = 1,111$	
15	$\frac{100}{95} = 1,052$	
20 diners justos	$\frac{100}{100} = 1,-$	equilibri
25	$\frac{100}{105} = 0,952$	inflació creixent ↓ ↑ decreixent
30 Massa diners inventats	$\frac{100}{110} = 0,909$	
35	$\frac{100}{115} = 0,869$	
40	$\frac{100}{120} = 0,833$	

Dibuix 14: Coeficient Rhop platonià.

EXEMPLE D'ESTRATÈGIA.

EIEMPLE D'ESTRATÈGIA

Dibuix 15: Exemple d'estratègia.

7.6. EL PROGRÉS GERENCIAL.

Paralític, si vols, alça't i camina!

Àdhuc les societats dites del «món liberal» pateixen paràlisi «muscular». Els gerents de qualsevol empresa o institució estan lligats de mans i peus en estructures rígidament piramidals, en les quals els comandaments intermedis són meres bieles de transmissió mecànica. Com si un indi ens hagués traspasat amb una fletxa impregnada de curare, així la moneda anònima roba la confiança dels uns als altres i no permet aquella àrea ben definida de responsabilitat que fa possible l'exercici de la llibertat fecunda i creadora.

No podem conduir («gerere») flexiblement el cos social si els diferents centres esglaonats de decisió que el componen no gaudeixen d'una autonomia definida i real.

El progrés gerencial està lligat a dues condicions objectives:

- A) l'autonomia clara i precisa de l'entitat gerenciada enfront d'instàncies externes superiors jurisdiccionalment,
- B) la descentralització administrativa interna al servei de la gerència a base de creació de subgerències responsables.

Aquestes dues condicions, capacitat de maniobra respecte dels superiors i delegació de responsabilitats respecte als inferiors, porten com a conseqüència l'eliminació del poder de les persones

sobre les persones i el màxim i òptim aprofitament del poder de les persones sobre les coses.

La paraula «administració» significa etimològicament un òrgan de pregovern automàtic de les coses, referit (AD-) a les coses petites (-MINUS), les quals cal preparar (per part de les subgerències) a fi que la gerència pugui triar, d'entre les opcions estudiades, les més importants, i pugui prendre a partir d'ací les decisions tàctiques que convinguin en vista a obtenir el màxim bé comú autònom de l'entitat gerenciada.

Abans de l'invent de la telemàtica, la dificultat de documentar responsablement i exhaustivament cada nivell de l'entitat gerenciada constituïen un pretext per refusar les dues condicions esmentades en nom de l'eficàcia. I així s'implantava un rígid, despòtic i patològic poder sobre totes les persones de nivell jurisdiccional inferior. Però actualment, quan la telemàtica s'està tornant una simple rutina diària progressivament a l'abast de moltes persones que no són les reduïdes minories de poder, el fet de refusar aquestes condicions objectives d'un ràpid progrés gerencial en totes les instàncies socials constitueix la prova d'un esperit sistemàticament oposat tant al progrés tecnològic objectiu, com al progrés de la llibertat responsable i personalitzadora.

A més a més, la telemàtica permet a tot nivell i en tot moment de fer presents, als ulls del responsable, totes les dades que ha de menester, ben actualitzades, cosa que li permet de resoldre els problemes amb decisions instantànies. Ja hem dit a propòsit de la comptabilitat general i ara ho repetim referit a qualsevol procés de gerència, que per evitar el poder «cap amunt» dels preparadors cal muntar tres sistemes independents.

I no cal dir que la intracomptabilitat general amb factura-xec, centralitzada quasi a l'instant, permet de complir amb les dues

condicions objectives del progrés gerencial. Això ja fa alguns anys que ho han entès les grans multinacionals, i és per això que, al marge de judicis ètics o morals, funcionen objectivament bé.

Una multinacional amb seu central a Los Angeles, pot delegar plena autonomia definida al director d'Europa amb seu a Ginebra, i aquest, al director d'Itàlia amb seu a Roma. Les decisions dels delegats són lliures dintre d'un marc definit. Però quasi instantàniament arriben a Los Angeles les decisions preses a Ginebra o a Roma. Una decisió inferior incomprendible per a les altures provoca una trobada a mig camí –les Açores?– i unes explicacions. Si són satisfactòries tot va endavant. Altrament el director que s'ha extralimitat o que no ha encertat pot ser destituït, castigat o amonestat.

En legislar la intracomptabilitat general telemàtica en tota l'àrea d'un imperi contemporani qualsevol, cal posar en pràctica les condicions anteriors i cal sancionar justicialment llur compliment o incompliment. Quan això sigui fet:

1. El lliure mercat clar que en sorgirà farà que, per pròpia llei de competència, les empreses s'organitzin segons els principis del progrés gerencial, puix en el mercat d'empreses només resisteixen les que assumeixen l'eficàcia i el rigor professional com a valors de permanència en vista a una productivitat i a una vendibilitat més altes.
2. La lliure societat transparent que en sorgirà, exigirà molt més esforç que el lliure mercat clar, per causa de la peresa mental i l'afany de poder i d'acaparament de competències adquirit per les burocràcies estatistes que han dominat fins ara. Com a primera providència caldrà, doncs, tantost s'hagin assolit les responsabilitats de comandament, desmuntar totalment, de forma gradual i prudent, tota la burocràcia estatista anterior. I, al contrari, cal donar de seguida la màxima autonomia

constitutiva a totes les associacions, col·lectivitats, institucions de vocació liberal, incloses aquelles la missió de les quals consisteixi a defensar interessos utilitaris dels seus afiliats (gremis, sindicats, etc.). Més endavant especificarem les condicions de comandament executiu i comandament legislatiu ben separats a l'interior de cada entitat liberal, així com el sistema general d'eleccions i de salaries socials financers. Però en les entitats liberals de gran volum d'inscrits és necessari preveure, a les ordres directes de l'òrgan de comandament executiu de cada entitat, un gerent, personalment responsable de la bona marxa directiva i administrativa en la vida diària de l'entitat. També segueix la tònica cada dia més necessària d'autonomia de les diferents seccions administratives al servei de la gerència, en totes les entitats una mica importants, caldrà preveure un cap de compres personalment responsable davant del gerent.

Esdevindran anacròniques i per tant inútils les traves administratives que les lleis vuitcentistes i noucentistes oposaven i oposen, sense cap eficàcia pràctica, a les ocasions i temptacions de corrupció en totes les seves figures històriques. Aquesta mena de corrupcions és impossible en la pràctica dintre d'un sistema d'intracomptabilitat general telemàtica per a un imperi qualsevol. Caldrà, doncs, suprimir tota aquella legislació actual que, malgrat les aparences, transforma la més mínima compra de béns de consum liberal, per part de qualsevol institució o associació, en corrupció normal i corrent.

Sota les ordres directes del gerent responsable de cada entitat liberal, el cap de compres responsable ha d'efectuar les compres necessàries amb els mateixos criteris tècnics que inspiren els seus col·legues homòlegs, immersos en el lliure mercat clar.

En les entitats liberals d'un volum petit d'inscrits, que no permeti

demanar els salaris socials financers de gerent i cap de compres, seran l'òrgan de comandament executiu i el seu secretariat, més o menys nombrós, els qui actuaran com a gerent i cap de compres responsables.

7.7. EL FUTUR: LA POSTLÒGICA.

Hem dit més amunt que avui dia i davant dels nostres propis ulls, sense que li donem massa importància, s'està produint una enorme revolució silenciosa purament tecnològica, però que, consegüentment, repercuteix d'immediat sobre les fenòmens que condicionen l'home, els pobles, la República, en el marc concret de l'espai i del temps.

Són possibles els captors adequats per a documentar en dades elementals precises, cada fenomen elemental amb totes les seves pervalències elementals qualitatives i quantitatives (magnituds) amb exactitud. La solució estratègica del fenomen conjunt corresponent esdevé automàtica i immediata. Són eliminables els factors subjectius que induïen a error. Podem des d'ara iniciar una estadística objectiva que fonamenta una ciència objectiva. Tot trajecte d'un procés lògic, on no intervé el cervell humà i transcorre dins més instruments i màquines telemàtiques, pertany a la hiperlògica. Cada dia més la hiperlògica prendrà el relleu als nostres processos sensitius-mentals-actius.

Però hi ha més. Anomenem postlògica la telemàtica al servei incondicional i gratuït de qualsevol persona, individual o comunitària, per mitjà d'ordinadors i bases de dades prou evolucionats per funcionar amb el llenguatge ordinari i segons

codificacions fàcils d'entendre per a tothom. Això ja és realitat tecnològica avui per a alguns privilegiats. Ho pot ser per a tothom si així es decideix per l'exercici conscient i responsable d'una decisió autopolítica per part del poble.

Cal començar per la introducció de la factura-xec amb la consegüent telemàtica monetària. Seguirà després qualsevol altra informació econòmica, científica, tècnica, educativa o cultural. La factura-xec i la telemàtica monetària són, avui dia, en ple apogeu en les empreses i institucions prou riques per a crear-se una comptabilitat interna privada ben centralitzada i exacta, que els permet una estratègia eficacíssima en qualsevol país, en qualsevol moment. D'ací a pocs anys aquesta pràctica s'estendrà fins i tot als pagesos de les zones més retardades del món postindustrial. Però, de moment, aquest procés només va endavant al servei del joc brut! Un martell serveix igual al fuster que a l'assassí. El saber – que és poder – de les noves tècniques comptables monetàries és patrimoni de pocs i al servei de llurs interessos particularíssims. Les masses populars marginades d'aquest saber creixen i creixen cada dia. Els enormes perills antieconòmics i antisocials d'una anticivilització tan evident són ben palesos en l'actual crisi de creixement «zero», deliberada, cínica i prolongada, sempre acompanyada de malbarataments increïbles.

La revolució tecnològica està accelerant la història de tot allò que anem fent, tant si es tracta de progrés, com si es tracta de corrupció. De moment, amb la nostra passivitat, allò que creix és la plutarquia: comandament subterrani, deslleial, subtil i explotador de tots els imperis de la terra per part del diner anònim i irresponsable.

El pas de la telemàtica monetària de l'esfera privada plutàrquica a l'esfera pública política, exigit per tots els ciutadans, pot permetre a cada imperi o comunitat geopolítica de conèixer exactament, en

cada instant, el bé comú mercantil, que sorgeix espontàniament i expansivament del mercat per acumulació ancestral de progressos tècnics, culturals i socials. Cal una ferma voluntat política de viure més i millor que ara, no solament en funció del propi treball, del propi capital, de les pròpies empreses o dels propis invents, sinó també de la participació, en funció exacta i estricta, del bé comú ancestral, cada dia mes acumulat i abundant.

Si, dèiem, «economia» vol dir repartició equitativa del bé comú nacional, també cal dir que «habitant» (d'«habitare» que ve d'«habere»: posseir) és el posseïdor amb tota legitimitat i plenitud jurídica del bé comú del país habitat. Per què, doncs, tolerar passivament que aquest bé comú sigui privatitzat a benefici d'uns pocs?

La telemàtica monetària postlògica serà posada en mans del poble, quan el poble prengui la decisió política de destinar-hi un pressupost suficient. Ja sabem tots que la gent en el poder, actualment, jutjarà utopia i demagògia un pressupost suficient per a una telemàtica avançada al servei de tot el poble. I mentre, un pressupost militar, per abundós i inhumà que sigui, sempre sembla assenyat i insuficient. Posar la telemàtica, en el sentit postlògic de la paraula, al servei del poble és, avui dia, finançerament possible, com tantes altres activitats liberals, el finançament de les quals és fàcil si s'escomet decididament la reforma telemàtica monetària que proposem. Si no es permet de fer-la, és perquè es tem que la intel·ligència del poble superi amb escreix la «intel·ligentsia» dels homes instal·lats en el pis de dalt de la societat. Una simple reforma del paper moneda vigent i una acceleració, amb caràcter social gratuït per a tothom, tot començant pels més pobres i incultes, de les xarxes telemàtiques utilitzant el llenguatge corrent en cada territori lingüístic, poden resoldre molt ràpidament, a Europa, el problema de l'equilibri econòmic i de les llibertats ecològiques de les ètnies del nostre

subcontinent.

Començar per Europa, tendir a tot el planeta. La postlògica, àdhuc si la considerem reduïda a la simple comptabilitat general, tendeix a la universalitat:

1. Des d'un punt de vista tècnic, és ja un fet inicial en la dècada dels vuitanta i serà un fet corrent en la dels noranta.
2. Des d'un punt de vista humanista, representa la major revolució instrumental després de la invenció de la paraula (-500000/-400000 anys) i de la màgia llibertària d'església i mercat (-60000/-50000 anys).
3. Des d'un punt de vista social exigeix:
 - a) Un finançament suficient en vista a l'acceleració del perfeccionament instrumental.
 - b) Una socialització que la posi al servei incondicional de tots els ciutadans, societats intermèdies i societat global.
 - c) Una gratuïtat total, fins que el cos social, en la seva totalitat, hagi tingut el temps suficient per pair i assumir una revolució instrumental tan nova.

Posats a fer de profetes, cal veure que en tota revolució –evolució social estratègica ràpida i repetida– es fa imprescindible de començar socialitzant l'instrument tècnic. Però això no treu que, després del temps suficient, l'instrument hagi esdevingut tan perfecte i la seva digestió per part de la societat tan consumada, que es pugui privatitzar l'instrument –en el nostre cas, la telemàtica–, a fi, que aquesta nova privatització evolutiva creï un nou bé comú –bé comú tercer– evolutiu.

Per a poder avançar aquesta hipòtesi, l'historiador només disposa d'un precedent que la fonamenta: la privatització del bé comú

Capítol 7. La telemàtica al servei del poble

primer a partir de -60000/-50000 anys que arribà a suprimir radicalment totes les institucions socials basades en ell. Si aquella privatització generà al llarg dels mil·lennis la aparició d'un nou bé comú segon, àmpliament explicat en aquest llibre, tot seguint idees descobertes per Plató, és possible de preveure la futuríssima aparició d'un bé comú tercer després d'una futura privatització de la telemàtica. Sembla que existeix una simbiosi evolutiva entre propietat comunitària i propietat privada.

Cal anotar tanmateix que, en el present assaig, la propietat i iniciativa privada en la producció de les màquines («hardware») i dels programes («software») no ha estat mai posada en qüestió.

Mentre esperem la confirmació o la fallida d'aquests auguris, cal tirar endavant la prova més immediata que és la hipòtesi d'aquest llibre.

Creiem que la seva experimentació obrirà la porta a uns imperis de nou disseny:

- a) Molt més adaptats a les actuals condicions geogràfiques, tècniques, comunicacionals i estratègiques que els imperis històrics heretats.
- b) Mundialment oberts a una moneda de mesura i compte abstracte, personalitzadora, i responsabilitzadora, i en quantitat sempre exacta, corresponent a les necessitats d'un lliure mercat clar i d'una lliure societat transparent.
- c) En marxa accelerada cap a una comunitat política mundial, oberta a totes les singularitats i llibertats ètniques, socials, professionals, convivencials i individuals.

Aquestes noves cultures polítiques mundialistes, de clara tendència humanista i democràtica, ho seran mercès al progrés

tecnològic en:

1. La telemàtica.
2. La moneda.
3. L'Estat imperial, reduït a simple gerent responsable de cada imperi.
4. La Justícia nacionalitzadora de cada imperi, independent de l'Estat, igualadora davant la llei, gratuïta, documentada objectivament, reductora de privilegis, fomentadora dels litigis esclaridors.
5. La reducció a rígida disciplina imperial justicial de les forces armades.
6. Les singularitats i autonomies indefinidament naixents i confederatives dins i fora dels imperis: ètniques, cíviques, mercantils, individuals, etc.

Per tancar aquest capítol, posem un exemple de transformació humanista degut a la telemàtica postlògica, més enllà de les nostres insistents consideracions econòmiques.

En una entrevista concedida a Dominique Simonnet (*L'Express* del 24 de desembre del 1981, número 1589) Seymour Papert, animador del programa Logo al Laboratori d'intel·ligència artificial del *Massachusetts Institute of Technology* d'EUA, i principal artesà del Centre mundial per al desenrotllament dels recursos humans que ha llançat el president François Mitterrand a París, es manifesta així a propòsit de la introducció dels ordinadors en l'educació:

«Avui dia és possible un canvi radical gràcies a l'ordinador. Però la revolució informàtica acaba tot just de començar i ja ella segrega el seu propi conservadorisme. Actualment l'ordinador és utilitzat per a programar l'infant. Mentre que, al meu judici, és l'infant qui hauria de programar l'ordinador. Es tracta, de fet, de

donar els mitjans a l'infant per menar el seu propi aprenentatge d'una fàisó més lliure, més espontània, jo diria gairebé sense instrucció. Els fonaments de la meua argumentació són manllevats de les teories de Jean Piaget. Per a Piaget, els nens construeixen ells mateixos llurs pròpies estructures intel·lectuals, tot utilitzant els materials que ells troben en llur entorn. La sala de la classe és un entorn artificial i de rendiment molt feble. L'infant, per exemple, aprèn a parlar sense pedagogia. Descobreix una geometria intuïtiva que utilitza en els seus desplaçaments. Adquireix el sentit de la quantitat en triar entre quelcom de gros o de petit. Empra molta lògica i molta retòrica per convèncer els seus pares. Una de les coses que fan francament bé els infants i de fàisó espontània és la d'aprendre una llengua. Per què, doncs, no pot ell «parlar» amb l'ordinador? A Gran Bretanya els nens aprenen molt bé a parlar l'anglès. I els francesos que tenen dificultats a classe, fan progressos ràpids un cop passat el canal de la Mànega. La mateixa cosa passa amb les matemàtiques. Observeu tots aquests infants que manipulen amb habilitat els nous jocs electrònics. Entren, pas a pas, en una espècie de país matemàtic. En comunicar-se amb un ordinador, aquest ser que «parla matemàtic», aniran aprenent també a expressar-se en matemàtiques com si es tractés d'una llengua viva. Per fer avançar una tortuga abstracta sobre una pantalla, cal donar una direcció mesurada en graus. Tradicionalment això és una cosa difícil per a un infant de menys de deu anys. Amb el «Logo», nens de cinc anys hi arriben sense ajut de ningú. Comencen per dominar la noció de nombre, després arriben naturalment a mesurar els angles amb aquests nombres. Per ells mateixos, salten grans obstacles escolars. Aborden per intuïció la noció de variable, i, àdhuc, de càlcul diferencial que rau al cor del sistema *Logo*. Programar la tortuga de la pantalla és reflexionar sobre la forma en què un faria la mateixa cosa en el seu lloc; és reflexionar sobre la pròpia acció. En esforçar-se d'ensenyar a pensar a la tortuga, el nen reflexiona sobre el seu propi mode de

pensament. Es retroba aquí la idea del «nen epistemòleg» i de l'aprenentatge espontani de Piaget. Un dia un alumne de cinc anys ha après com fer moviments a la pantalla al costat del seu germà gran de vuit anys. Immediatament ha ensenyat el codi als seus petits camarades, com si ell posseís un coneixement tabú ple de promeses. Així els infants s'entesten a dominar un concepte, sense pedagogia. Experimenten, s'imiten, repeteixen sense comprendre gran cosa. Exactament com han après a parlar. La tortuga de la pantalla és un micromón. En comptes de donar a l'infant construccions de fusta, se li dóna, aquesta vegada, quatre possibilitats: «avant», «endarrere», «dreta», «esquerra» per desplaçar la seva tortuga i dibuixar allò que vulgui. Es construeix un univers ensems matemàtic i estètic, dins del qual ell se sent molt segur de poder fer belles descobertes. Quan se li demani què està fent, pot respondre «Matemàtiques» o «Dibuix», poc importa. L'important és que les dues nocions hi siguin».

Acaba demanant que cada infant disposi d'un ordinador. Cal, diu, que la màquina sigui tan familiar en l'escola moderna com el llapis ho era en la tradicional. Si democratitzem la telemàtica, els nostres fills petits seran petits epistemòlegs, petits savis, autènticament amos dels seus processos mentals...

En un món futur en el qual el treball obligat tendirà asimptòticament a valdre zero, ¿quins horitzons immensos no se'ns obren per a la cultura, l'educació espontània, la creativitat obertes al diàleg en «totes direccions» que ja s'està fent possible amb la telemàtica?

CAPÍTOL VUITÈ. LA NOVA ERA DE L'ABUNDÀNCIA.

8.1. CONSEQÜÈNCIES PREVISIBLES I NOVES POSSIBILITATS DE FUTUR.

En el plantejament científic que ens hem imposat, hi ha una exigència que no podem pas eludir: cal enunciar les conseqüències pràctiques previsibles de la simple aplicació del protocol mètric comptable que hem proposat, per a la confirmació experimental de la nostra hipòtesi de treball (6.3)¹⁶⁶. A fi que no es pugui dir, quan els fets es produeixin, que són fruit de l'atzar, cal anunciar amb anterioritat suficient, com a signe de l'eficàcia del *Sistema General* ací exposat, tant les conseqüències que se'n deriven, com les noves possibilitats de futur emergents de l'aplicació pràctica dels principis, enumerats fins ara, als fenòmens més angoixants de la nostra antisocietat, tan insolidària i ineficaç.

Aquest capítol vol detallar un esbós de programa no exhaustiu de com han de ser les estructures mínimes de la nova societat, possibles a partir dels pressupostos explicats. En el capítol següent¹⁶⁷ parlarem de la nova vida possible a partir d'aquestes estructures.

Aquest primer paràgraf no és res més que un guió per clarificar el fil conductor d'aquest esbós de programa.

8.1. La reforma que proposem, ja hem dit, d'antuvi,

¹⁶⁶Volum I, pàgina 351.

¹⁶⁷Pàgina 713.

que exigeix un canvi monetari descrit en 6.6¹⁶⁸. per al qual cal la socialització i la gratuïtat de la telemàtica, com hem explicat en 7.3¹⁶⁹.

Cal dir, de passada i en vista al que seguirà, que distingim la socialització i l'estatalització. Són dues operacions polítiques diametralment oposades.

- a) La socialització és una operació autopolítica que fa passar uns béns utilitaris, des de la iniciativa privada i propietat particular, a iniciativa social-comunitària. En bona doctrina autopolítica, conscient i responsable, ens sembla que cal socialitzar, a més a més de la telemàtica, com direm més endavant, els treballs i serveis públics que només poden arribar a una gran eficàcia, combinada amb una gratuïtat total, si actuen com a monopolis de fet i de dret al servei incondicional de tot el poble. Són els únics «monopolis» admissibles en una societat democràtica autollibertària.
- b) L'estatalització, al contrari, és una operació antipolítica que no canvia en res el règim de propietat i d'iniciativa. La propietat continua essent particular, car l'Estat, simple gerent de la Comunitat, és una part petita de la societat total (imperi). La iniciativa de l'Estat sobre els béns de la seva propietat particular és sempre la més privativa de totes les iniciatives. Al servei incondicional d'aquesta privatització radical, dedica tota la força legislativa i executiva, armada i policial que la societat ha posat en les seves mans per a fins més generals.

168Volum I, pàgina 394.

169Pàgina 471.

La lliçó que se n'extreu, en vista a l'autopolítica, és que l'Estat – fort, breu i apartat de les temptacions mercantilistes estranyes a la seva noble missió social– cal que renunciï a qualsevol propietat sobre béns materials. La propietat sobre béns materials pot ésser privada o comunitària, però mai de l'Estat.

8.2. Les noves estructures bàsiques:

- 8.2.1. L'arquia.
- 8.2.2. La federació.
- 8.2.3. Les ètnies.
- 8.2.4. L'imperi.
- 8.2.5. L'autoritat.
- 8.2.6. L'Estat: el legislatiu.
- 8.2.7. L'Estat: l'executiu.
- 8.2.8. La Justícia.

8.3. Mercat clar i societat transparent.

Els sectors socials. Incompatibilitats.

Supressió de la misèria.

Invenció i exvenció de diner. Excedents. Congelació.

Establiments comptables. Concessió i distribució de crèdits.

Instauració del mercat lliure.

Comerç exterior i reforma duanera.

Simplificació fiscal.

Supressió de crims per raó de diner.

8.4. Protecció a la producció.

Empresa.

Invent.

Estalvi-capital.

Treball.

8.5. La qualitat de la vida.

Municipalització de la terra.

La telemàtica.

Deixalles humanes.

Motors d'explosió.

Malalties.

Polícia.

Forestal.

Habitatges.

Energies.

8.6. La Societat consumidora i liberal.

Estatuts de salaris socials financers: vital, liberal i utilitari.

Protecció de les persones.

Gratuïtat dels serveis públics.

Caps de compres.

Caixes d'estalvis.

Passanties.

Ingrés a les professions liberals.

Medicina, educació, instrucció.

8.7. No-violència.

Defensa nacional i seguretat interior.

Organització social i unificació tècnica de les forces armades.

De l'ús dels uniformes.

Desarmament total de la població.

Règim penitenciari.

En règim de moneda anònima, que és extracomptable i desinformativa per definició, els imperis naixents, com a projectes interètnics viables, es transformen ràpidament en imperialismes cruels sota la pressió dels «llestos en comptabilitat» (banquers). Aquests fan present de les engrunes de l'exercici ferotge de llur colonialisme, als seus còmplices en violència. Els «llestos» exerceixen una violència oculta. Els còmplices, una violència manifesta. Els primers són gent immensament rica. Els segons, «l'aristocràcia dels polls ressuscitats» famosa en l'exemple espanyol d'Àustries i Borbons.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Si s'estableix un sol règim de moneda intracomptable i informativa (factura-xec), àdhuc els imperialismes més absurds es veuran obligats, per la competència econòmica mundial, a moderar-se i esdevenir imperis normals, en els quals la nova supranacionalització s'anirà fent per socialització geopolítica (imperial):

- A. Municipalització de la terra.
- B. Socialització sectorial, intersectorial, global, remuntant dels municipis a les federacions més altes (imperi), de l'ús intracomptable del bé comú mercantil sota les dues formes següents:
 - a) dels excedents de producció,
 - b) dels excedents de comptes corrents.
- C. Socialització a escala imperial de la telemàtica universalitzada a partir de les capes més baixes de la Societat.
- D. Independència pràctica de la justícia, nova supranacionalitzadora, enfront de l'Estat imperial.
- E. Autonomia plena a les repúbliques interiors ètniques i interètniques, mercantils (empreses), gremials i sindicals, liberals i tècniques (forces armades).

8.2. LES NOVES ESTRUCTURES BÀSIQUES.

8.2.1. Arquia.

Encetem ací un tema candent: el diàleg fecundíssim i sempre difícil entre l'«arquia» i l'«anarquia». Cal bastir la cúpula que tanca l'edifici. Es tracta d'un edifici que, d'una banda, s'alça des de la humanitat primitiva en forma de comunitats naturals: de parentiu, de veïnatge, de costums nacionals i de comunitats sociovoluntàries federatives per formar «polis», imperis; i, d'altra banda, en forma de procediments econòmico-administratius per subvenir a les necessitats, conveniències i gustos d'aquestes comunitats.

Hem arrossegat més d'un segle sense resoldre'l, el contenciós entre l'anarquisme i el socialisme, –el primer no vol cúpula i el segon sí– que ha retardat la voluntat revolucionària, que fou única en la primera Internacional. Ens referim al poder.

Volem ací introduir una sèrie de precisions de llenguatge en un tema tan polèmic, com és el del comandament (arquia) dels pobles, perquè, si més no, les paraules no ens entrebanquin aquest ja de per si difícil camí. Cal denunciar tants discursos falsament polítics d'aquells que, contínuament, juguen a enterbolir la convivència i l'harmonia ciutadanes amb confusions permanents, en profit únic dels més forts.

La paraula «arquia» ve dels grec «arkho» (jo mano, sóc el cap). Llatí «archi» (arquetip, arquebisbe). Català «arxi» (arximandrita, arxiu que ve d'«arkheion» residència dels magistrats on es trobaven, com és natural, els documents oficials).

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Aquesta paraula té un origen ari o indoeuropeu realment remarcable pel que mira al nostre interès. «Ar» en sànscrit vol dir «conjuntar», «conjunt». Sembla que en l'indoeuropeu original vol dir, adaptar, articular, muntar, superposició sistemàtica de peces de fusta en una construcció (llatí «arca»).

D'ací surten munió de paraules de tots els idiomes filials. Grec: arma (carro), aritmos (número), arzon (artritis, articulació, juntura), aroo (arar). Llatí: arma, ars, (art, habilitat, professió), articulus, (articulació, artropods). Català: art, inert, arna, artell, eixartell (desconjuntament). Alemany: herde (escamot, ramat), risig (cercle). Anglès: ring, herd (escamot, ramat). Gòtic: hrings (cercle, reunió). Armeni: y ar (conjunt). Sànscrit: arah (raig d'una roda), aros (roda), ar-smont- (carro). Sorotàptic: Aros (rotllana, roda, cèrcol). Castellà: Aro, etc. (Vegeu: Joan Coromines, *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, veu «Arna», volum I, pàgina 395, columna 2, 23).

Arquia vol dir la clau de volta del cercle social: comandament social suprem, representat per un bastó (baculus). Era im-bècil qui no tenia arquia, l'an-àrquic sense bastó. L'Arquia és la clau de volta del conjunt («ar»). Se'n deriven: plutarquia (mana el diner), gerontarquia (manen els vells), oligarquia (manen pocs), etc.

Els anarquistes avui dia sovint s'estimen més anomenar-se «àcrates». L'arrel «CR-», que dóna l'enclítica «-cràcia» expressa el concepte de desenvolupament amb potència i harmonia.

En grec «Kratos» vol dir força, poder, imperi, comandament. I per metàtesi «Kartos», «Karteros» (fort, poderós, violent, ferm), «Kardia» (cor, cardias, estómac), «Ker» (cor, ànim, ment, pit), «Kramon» (crani), «Kara» (cap, persona, cara, aspecte, cim, vèrtex), «Karenon» (carenc), «Kerigusa» (anunci), «Kрино» (discernir), «Krysis» (distinció, crítica).

En llatí: «cerno» (discernir) crítica, criteri «credo» (ve de «cordare»).

I en el nostre idioma: crani, cara, cor, cervell, corporal, carn, carena, creure, critica, discernir, etc.

De la forma «cràcia» se'n deriven: aristocràcia (poder dels selectes), democràcia (poder del poble), burocràcia (poder dels administratius), tecnocràcia (poder dels tècnics), etc.

L'anarquisme o l'acràcia rebutja el poder. «El poder corromp». Si fóssim exigents caldria que distingíssim tres nivells: a) el poder, b) el poder delegat ben usat i c) el poder delegat usat contra els representants o el poder arrencat.

El poder: tots en tenim i tot en té, des de l'electró fins a l'home. El poder és innegable. Cadascú té el seu. Hi ha anarquistes radicals que volen només una societat, en la qual cadascú conservi el seu poder i no el delegui a ningú. Només es podran fer unions quan això no comporti cap cessió de poder propi. Aquestes unions exigiran democràcia directa. Cadascú es representa només a si mateix en l'assemblea composta de tots els membres de la unió. Tradicionalment això només permetia unions de 200 o 300 persones com a molt. Una assemblea de més gent esdevenia una Babel.

8.2.2. Federació.

El poder delegat. Es tracta del nomenament de representants. Tots deleguem poders constantment. Exemple: quan encarrego a un altre que em tiri una carta al correu. Cal l'encàrrec, el pacte

(«fœdus») concret que fixa el poder delegat. I cal la confiança («fides») en la persona triada com a representant que no usará malament el poder confiat. Sempre que les unions de persones són molt grans, cal la delegació de poders. Segons els anarquistes, la democràcia de representació és necessària però perillosa. I calen condicions. Ells volen que la votació de delegats sigui pública. Així el representant coneix els seus representats i pot consultar-los i recollir llurs voluntats.

Neix aquí una dificultat insoluble en una assemblea sense confiança. La publicitat cohibeix la llibertat de vot dels tímids o dels febles. El vot secret salva el vot però impossibilita la comunicació entre representats i representant.

També volen els anarquistes que el temps de mandat no sigui fix. En qualsevol moment el representant pot ser destituït si no representa bé.

En les unions federals, segons l'anarquisme, i això és ben legítim, la font de poder és a la base, no solament de les nacions sinó també de les regions, comarques, municipis, barris, comunitats de parentiu i persones individuals. És la base la que, si vol i quan vol, cedeix competències a l'altura, als representants. Això comporta el dret a veto i el dret a separació en qualsevol moment.

La majoria de les constitucions modernes posen en el primer article, que la «sobirania» resideix en el poble del qual emanen tots els poders de l'Estat. Tanmateix, i també ho diuen els anarquistes, aquesta és una declaració buida. Fa segles i mil·lennis que s'han instal·lat en les cúpules unes màquines automàtiques xucladores del poder, sempre naixent, del poble que s'acumulen en les altures contra la voluntat del poble. Aquest és l'aspecte corruptor del poder.

Cal dir que en el nostre estudi bandegem la paraula «Sobirania». Qualsevol ésser humà, sigui individual, sigui comunitari, és autosingularíssim, que vol dir: essencialment distint de tots els altres en qualsevol aspecte. Àdhuc la moderna química de l'especificitat de les proteïnes i de la genètica¹⁷⁰ de cada individu ens ve a donar la raó. Diem «autosingularíssim» perquè aquesta singularitat neix de les arrels més profundes de cada ésser humà i es manifesta amb espontaneïtat i expansió de vida pròpia. «Auto-» és un prefix grec que significa «a partir d'un mateix i per ell sol».

El no respecte d'aquesta autosingularitat porta, equivocadament, a considerar i fer idèntiques les persones. Aquesta pretesa identitat és l'element fonamental de tota alienació. Qualsevol persona subjecte de pacte lliure és igual a qualsevol altra, en el sentit que totes les persones tenen els mateixos drets. Cap persona és més o menys que una altra. El crim més gran és actuar com si una persona qualsevol fos més o menys que una altra.

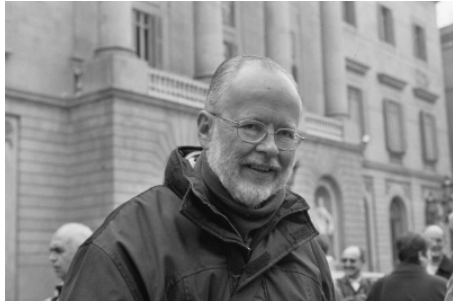
Aquests són principis validíssims de l'anarquisme. N'és una conseqüència sorprenent, però ineludible, que una persona individual val tant com una persona col·lectiva i recíprocament. Mai ningú no podrà dir d'un altre: «convé que un mori per a la salvació del poble». Ningú pot manar sacrificar contra la pròpia voluntat un altre, en nom d'una pretesa salvació del conjunt.

El confusionisme, encara vigent, entre igualtat (positiva) i identitat (rebutjable) de les persones neix de la no distinció entre qualitat i quantitat aplicada a les persones. La quantificació de les persones –«valen més molts que un»– és inadmissible. Les persones són impe(n)sables, imponderables.

170Cfr. Jacques Ruffié, catedràtic d'antropologia física al *Collège de France* (diari *Avui*, 17 de desembre del 1982) entrevista amb Mercè Ibarz.

Tot això denuncia la vacuïtat retòrica de la paraula i concepte «sobirania», que vol dir «estar un per sobre de tots els altres». Tota sobirania emmascara una realitat de poder il·legítim i immoral d'un sobre altres sempre en benefici propi.

Un exemple ben nostre: afirmem l'autosingularitat irrenunciable dels Països Catalans que els dona el dret radical a la seva autodeterminació, a la seva independència i al ple exercici dels seus drets de pactar («fœdus») com i amb qualsevol altra nació de la terra. No reclamem, en canvi, la seva sobirania perquè no se sent per damunt de ningú, com tampoc accepta de col·locar-se sota de cap altra nació¹⁷¹. Volem abandonar tot regust de provincianisme («pro-vincia» vol dir «ben vençuda») o imperialisme (vencedor sobre altres nacions) i volem mostrar al món amb senzillesa i gosadia què és posar-se dempeus i dir a tots els pobles «som una nació»!

Il·lustració 27: Lluís Maria Xirinacs, l'any 2000, plantat a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona, reivindicant l'Assemblea dels Països Catalans.

Però la mateixa cosa cal que es digui de la comarca del Vallès, destrossada pel veïnatge nefast de la comarca del Barcelonès o del municipi de Santa Coloma de Gramenet, esdevingut ciutat dormitori pel veïnatge nefast del municipi de Barcelona.

Les persones individuals o comunitàries es poden federar

¹⁷¹Veure nota relativa al terme «sobirania» al volum I, pàgina 71.

lliurement, són subjectes de pacte. El pacte social funda la societat.

El nostre idioma matriu, el llatí¹⁷², una de les llengües més arcaïques d'entre les anomenades indoeuropees, fa distinció entre les paraules «fides» i «fœdus».

«Fides» expressa l'ideal, íntimament sentit, d'una confiança i una fe en algú o en quelcom immaterialitzable en l'espai-temps. «Fœdus» expressa, també, fe i confiança però a nivell de fenòmens exteriors i concrets en l'espai-temps, ara i aquí, entre persones contractants i, per tant, de comprovació factual ben definida.

«Federar», «federació» són les úniques paraules derivades de «fœdus» i no deriven gens de «fides», puix expressen i són actes humans exclusivament fenomènics, així com ho és tot acte afederal o anti-federal. Federar és un acte voluntari molt específic que s'expressa per un pacte social i que dóna lloc a una comunitat federal o confederació.

És instructiva, enfront de certs anarquismes tancats, l'etimologia de la paraula «comunitat». No ve, com ens han volgut fer creure els centralistes, de «cum-unitate», amb unitat, sinó de «cum-munere», amb presents. És, doncs, qualsevol grup humà en el qual cada un dels membres aporta solidàriament, com a

172Nota dels editors: Matisant aquesta afirmació recordem que Alexandre Deulofeu (1903-1978) ens informa, en el seu llibre *Catalunya, mare de la cultura europea*, de l'existència de diferents llengües ibèriques, durant la que ell anomena fase de fragmentació demogràfica del primer cicle de la civilització europea occidental, abans de l'ocupació romana. Deulofeu també afirma, esmentant Sant Pacià en el seu *De similitude carnis peccati*, que aquesta ocupació romana imposà l'alfabet llatí, però sense eliminar el substrat lingüístic previ.

proveïments («munus») econòmics i com a protecció («murus») defensiva de la seva vida, totes aquelles coses que en ell són susceptibles de crear bé comú, i això segons un pacte constituti, sigui aquest determinat d'una forma tàcita o expressa. Cal fer «sacrificis» particulars, voluntaris, per fonamentar la creació del nou bé comú.

Les condicions de tot pacte federal (fenomènic) són, doncs, de naturalesa física i, per tant, no pertanyen a la categoria dels ideals metafísics, transcendents, noümènics.

Els podem enumerar:

1. Igualtat: Les persones contractants, individuals o comunitàries, siguin quines siguin llurs diferències de fet, llurs mutus greuges històrics i contenciosos presents, es reconeixen expressament com a iguals en el terreny contractual jurídic i, també, amb els mateixos drets socials i la mateixa capacitat de pactar. Implícitament es tracta de la concessió d'una amnistia mútua.
2. Llibertat: Aquest previ reconeixement d'igualtat jurídica comporta una plena i concreta llibertat de negociació interpersonal.
3. Precisió i perfecció jurídiques: L'acord mutu, tancat, com hem dit, amb igualtat i llibertat, cal que expressi el contingut pactat de federació comunitària o confederació amb molta precisió i cal que sigui definit amb perfecció jurídica, amb capacitat d'operativitat i compliment continuats i permanents.
4. Renúncia a la força interior: El pacte exigeix el renunciament al recurs interior a la força, el qual ha de fer-se de forma expressa. Aquesta força cal que sigui aportada com a patrimoni comunitari a la federació resultant. L'anarquisme, que en idea construeix la comunitat de baix a dalt sense el recurs de la força, ha emprat la força històricament en multituds

d'atemptats, de tal forma que en la mentalitat popular anarquia suggereix dinamiters, terroristes... El fet és que els imperis actuals estan armats. I una federació és un acte de desarmament interior. El desarmament de cara a fora només podrà avançar, a mesura que les federacions es facin més àmplies. I la humanitat es desmilitaritzarà totalment el dia en què assoleixi la federació mundial.

Tanmateix, resta encara en peu el problema dels desequilibris interiors i de la necessitat de l'existència i actuacions de les policies interiors armades, de què parlarem més endavant.

5. Expansió i vinculació: El patrimoni total resultant esdevé element expansiu i vinculant, des que se signa el pacte i les seves rendes enriqueixen tot el conjunt de la comunitat geopolítica federada, i no solament una part, més o menys gran, dels seus membres (desequilibris nacionals, regionals, comarcals, municipals, de barri, de grup de parentiu).
6. Condicció monetària: Avui per avui, i en tota la història dels darrers quatre mil anys i escriu, mentre s'ha pogut i es pugui corrompre les persones amb el diner anònim, ni s'han pogut ni es podran assolir, en la pràctica, les condicions fenomèniques necessàries per a complir els cinc requisits anteriors per les parts contractants i en vista a la consolidació del patrimoni comunitari. És, doncs, necessari i indispensable arribar immediatament, condició sine qua non, a la moneda personal i responsabilitzadora que preconitzem en aquest estudi.

Aquest és un pacte llibertari entre persones lliures.

Si en la negociació hi ha una persona més forta, cal que aquesta accepti, com a condició prèvia necessària, que la seva posició actual de força no serà element pertorbador de la igualtat jurídica

Capítol 8. La nova era de l'abundància

dels contractants i que, com a conseqüència del pacte, la seva força esdevindrà patrimoni comunitari.

Distingim «federació» (uni extrafederació) i «confederació» (multi intraconfederació). La federació és el pacte i és un acte potencial d'àmbit il·limitat en vista a l'exterior de cada comunitat federal ja existent. La confederació és una possibilitat social espontània i expansiva, en l'interior d'un àmbit federal ja ben definit.

El camp de la confederació és mes restringit (interior) que el de la federació (exterior).

La federació és de caràcter voluntari conscient. La confederació és de caràcter espontani a l'interior de la federació i entre els seus membres.

La federació és lògicament primera en el temps i implica una voluntat llibertària inicial. La confederació n'és la conseqüència.

La federació exigeix un pacte exprés i concret. La confederació és un estat de continuat pacte tàcit entre tots els membres.

La federació és un salt qualitatiu que estableix una discontinuïtat estàtica. La confederació és una continuïtat dinàmica diària.

La federació és una estructura geopolítica i, per tant, exigeix un territori ben delimitat. La confederació és una funcionalitat temporal dins l'espai federal.

L'esperit que anima federació i confederació és autogestionari i s'expressa pel principi de subsidiarietat: «tot allò que es pugui fer a nivells confederals més baixos no ho ha d'assumir cap nivell confederal superior». Exemple: si el barri pot resoldre's un

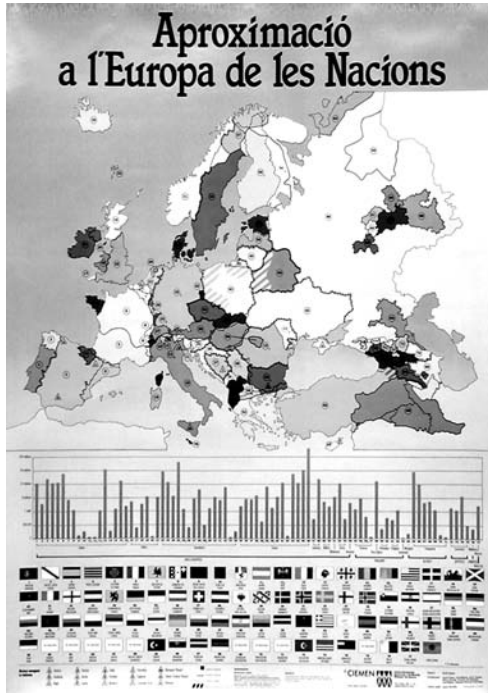
problema, no cal que l'assumeixi el municipi d'aquell barri.

Uns conjurats en un pacte alliberador donaren naixement i creixement a la Confederació Helvètica interètnica (alemanys, francesos, franco-provençals, italians, reto-romànics, etc.), de gran estabilitat i democràcia interna i de gran cohesió enfront d'atacs exteriors.

La Confederació catalano-aragonesa també demostrà les mateixes qualitats al llarg de mig mil·lenni.

Les imperfeccions federals de les respectives històries cal apuntar-les a l'incompliment de la condició monetària que feu caure la Confederació catalano-aragonesa i que ha transformat Suïssa en un «banc mundial» devorador de nacions tercermundistes.

Als catalans, després dels tràgics esdeveniments històrics dels darrers segles, ens cal alçar-nos revolucionàriament entre França (per causa de la Catalunya Nord), Espanya (per causa del Principat, les Illes Balears i Pitiüses i el País Valencià), contra tots dos (per causa d'Andorra) i contra Itàlia (per causa de l'Alguer de Sardenya), estats tots ells anti-federals des de llur fundació. Ens cal instaurar explícitament la federació que tradicionalment constitueix la interètnia dels Països Catalans. Però per poder desfer estats antifederals tan poderosos i, per poder fer front a les pressions econòmiques i militars dels grans gegants mundials, ens cal un Pacte federal amb els altres pobles veïns que es vulguin, també, alliberar. L'Aragó, els pobles ibèrics, Occitània, el Mediterrani. Especialment l'Europa de les nacions que, si s'establís federalment, constituïria un espai geopolític prou gran per fer front als dos grans blocs dominants, actualment constituïts en el planeta¹⁷³.

Il·lustració 28: Mapa fruit d'una aproximació a l'Europa de les nacions, confeccionat l'any 1990.

Imatge gentilesa del Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN).

173L'any 1982 en què es va escriure aquesta obra.

8.2.3. Les ètnies o les nacions.

Ja vàrem explicar (4.1)¹⁷⁴ que la nació –«g-n-a-tio»– és l'ànima animal («a»), nascuda («n») sobre la terra («g»). És una comunitat de parentiu animal. I ve de «genos», gènere. D'altra banda «ethos», en grec, vol dir costums humans, transmesos per aprenentatge i sempre acumulatius.

De la síntesi dels costums humans («ethos») i de la generació animal de parentiu («genos») surt la nació humana o ètnia.

La humanitat, en el seu desenvolupament, va generant contínuament ètnies i unions d'ètnies que anomenarem interètnies. També les desgràcies històriques en van destruint contínuament. Les comunicacions, el clima, el paisatge, les muntanyes, els rius, les costes, els vegetals, la fauna, els aliments, els altres recursos econòmics, les invasions, els mestissatges o les races pures, les llengües, el folklore, el dret, la història, les tècniques, el treball, les emigracions, les malalties, pestes i epidèmies, les victòries i les derrotes, les religions, les configuracions polítiques, els jocs, les cultures, etc., contribueixen a formar, deformar, fer créixer i castigar les ètnies.

Ningú des de fora no hauria d'ajudar ni de combatre les ètnies; tenen plenitud de drets i responsabilitats. Són elles mateixes les qui s'han d'ajudar o les qui renunciaran lliurement a existir. Aquest és el dret a l'autodeterminació de les ètnies o dels pobles. En un món de rapinyes, ens sentim contínuament inclinats a disposar de l'existència dels altres. Emancipació de l'individu o independència de l'ètnia vol dir que cadascú i ningú més, per a bé o per a mal, disposa d'un mateix.

174Volum I, pàgina 121.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Una ètnia té dret a l'autodeterminació, inclosa la separació. Però, des de fa més de 10000 anys, l'estat de guerra i d'opressió recomana la unió lliure d'ètnies, la federació per a ajuda mútua i defensa comuna. Cal, però que es respectin els següents principis confederals interns d'una manera estricta, i això ha estat impossible fins ara per raó de l'existència de la moneda anònima i irresponsable. Ens permetem des d'ara i prèvia la reforma monetària que defensem, de recomanar la república d'ètnies lliures i iguals sempre oberta i sempre creixent, sota aquests principis.

1. Cada ètnia forma part de la confederació per la seva llibertat. Quan vulgui pot anar-se'n (dret a la separació).
2. Les competències, mai no les concedeix l'estat confederal a les ètnies, sinó les ètnies a l'estat confederal (principi de plenitud de drets i responsabilitat de les ètnies).
3. Cal pactar acuradament quines competències cedeixen les ètnies a l'estat confederal. Sempre hi ha el dret al veto, però cal un gran esforç de sacrifici, disciplina, obediència, eficàcia, fidelitat, igualtat i justícia en el manteniment de les competències unificades.
4. En tot allò que no s'ha pactat confederalment, cada ètnia és plenament lliure de fer el que vulgui.
5. Tot allò que es puguin resoldre les ètnies mes primàries no ho assumiran les unions superiors (principi de subsidiarietat).

El compliment històric d'aquests punts va nacionalitzant la confederació fins a transformar-la en una nova ètnia:

Ara intentem fer una enumeració de les ètnies:

- a. Ètnies elementals primàries.
 - a.a. «Famílies» o grups sexuals-nutricis o de parentiu immediat.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

- a.b. Interfamílies, famílies «grans», «clans» familiars (els Pi i Sunyer de Barcelona).
- b. Ètnies territorials primàries.
 - b.a. Barris històrics (El Guinardó de Barcelona).
 - b.b. Interbarris o districtes lliures (L'antic Districte 5è de Barcelona, actual Raval).
- c. Ètnies territorials-jurisdiccionals primàries.
 - c.a. Municipis històrics (Barcelona).
 - c.b. Intermunicipis o àrees metropolitanes lliures (Àrea Metropolitana de Barcelona).
 - c.c. Subcomarques històriques (Pla de Santa Maria o la Conca del Barberà).
 - c.d. Comarques històriques (La Conca de Barberà).
 - c.e. Intercomarques lliures (Les terres de Lleida, les comarques gironines).
- d. Ètnies territorials històriques i jurisdiccionals plenes.
 - d.a. Ètnies pròpiament dites o nacions històriques (El País Valencià, Castella, Catalunya, Holanda).
 - d.b. Interètnies pròpiament dites lliures (els Països Catalans, els Països Castellans, els Països Baixos) la llengua hi sol ser com a determinant; comencen per multidialectals (Països Catalans de la Renaixença), tendeixen a unificar un fons comú (normalització de Pompeu Fabra) i s'enriqueixen constantment de noves formes dialectals i neologismes.
- e. Territoris històrics dialectals, resultat de particions històriques «desgraciades».
 - e.a. Territoris dialectals històrics (la part del Matarranya administrativament d'Aragó).
 - e.b. Interterritoris dialectals lliures (la Franja catalana de Ponent, administrativament d'Aragó).
- f. Territoris històrics multilingüístics, resultat de fets de força (estats imperialistes).
 - f.a. Territoris multilingüístics (França, Espanya, Perú).

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- f.b. Interterritoris multilingüístics (Europa dels estats històrics).
- g. Interètnies político-culturals (Suïssa, la Confederació catalano-aragonesa).
- h. Interètnies culturals (Europa històrica, especialment a l'Edat Mitjana amb el llatí).
- i. Interètnies sapiencials populars (l'Islam).
- j. Regions econòmiques (geo-tecno-dromo-administratives¹⁷⁵) (Pirineus, zona del Transiberià a l'antiga Unió Soviètica¹⁷⁶, el passadís Rin-Roine).

175El criteri de llur formació és econòmic, geogràfic, tècnic, segons vies de comunicació (dromo) i facilitat administrativa.

176En la Constitució Soviètica de 1977 prevalia el criteri «regió econòmica» sobre el criteri ètnic de la Constitució de 1924.

Il·lustració 29: Fotografia de la manifestació d'Òmnium Cultural a Barcelona, el 10 de juliol del 2010, amb un cartell reivindicador de l'esperanto.

L'esperanto és una llengua internacional dissenyada per l'oftalmòleg Ludwik Zamenhof, per tal que totes les nacions del món s'entenguin fàcilment entre elles, coexistint amb la llengua respectiva de cada lloc, facilitant que tothom conegui més d'una llengua i sense que la llengua d'una nació s'imposi en detriment de la llengua d'una altra. En el seu moment, un col·lectiu de joves esperantistes va celebrar diferents trobades a l'antiga i desapareguda fàbrica dels germans Chalaux del carrer Almogàvers 43, on també va deixar la seva petja el veterà esperantista Ricard S. Güell. Fotografia gentilesa d'en Llibert Puig, Ferriol Macip i l'Associació Catalana d'Esperanto.

Il·lustració 30: Els Doctors Meulemans i Elías impartint classe d'Endolingüística.

El Doctor Joseph Meulemans fou l'iniciador de l'Endolingüística. L'objectiu és aprendre diferents idiomes alhora, estimulament també el «punt de Meulemans», a la banda dreta del cervell, simètric a l'«àrea de Broca», a la banda esquerra, emprada pels lingüistes convencionals. Continuarors del seu missatge, la Doctora Christiane S. Meulemans, filla de l'investigador pioner, i el Doctor Josef Elías, ambdós doctors en Medicina i en Lingüística, impartiren una lliçó magistral, a l'antiga seu de la Fundació Tercera Via, sent alumne l'Agustí Chalaux. Foto del curs «Endolingüística, Metafísica Universal del Lenguaje» a la Casa del Lago, històric Castell de Chapultepec de Ciudad de México, gentilesa de la Doctora Christiane S. Meulemans, del Doctor Josef Elías i de la Fundació Doctor Joseph Meulemans y RIAL.

8.2.4. Imperi.

Ara fem un pas endavant, allà on els anarquistes clàssics ja no ens seguiran. Es tracta de la institucionalització permanent, de l'estructuració de la delegació de representació, conseqüència inevitable del pacte federal en una comunitat cada vegada més complexa, més intercomunicada i cada vegada i gradualment més integrada.

Com hem vist en 4.4¹⁷⁷, cronològicament, la comunitat geopolítica que impròpiament se sol anomenar «Estat» –l'Estat Espanyol, l'Estat Francès– i que nosaltres anomenem imperi és la primera comunitat permanentment sedentària en tota l'evolució humana. L'imperi és la conseqüència del desenvolupament del pacte entre nacions. «Democràcia» era una paraula usada, en el grec clàssic, en el sentit de desenvolupament dels pobles organitzats en imperi pels seus propis, lliures i sols ciutadans, segons llur peculiar i singularíssima vitalitat profunda. Plató insistia en que una «polis», una «ciutat-imperi», un «imperi», una comunitat geopolítica qualsevol, comença com a plurinació estratègica llargament negociada, voluntarista, eficaçment pactada, que durant molt de temps encara no és una neoètnia, una nova nació, una unanimitat autopacificant i autopersonalitzant, autocivilitzant i autoecumènica. Amb el temps, però, i si respon als desigs conscients i inconscients de tots els seus membres individuals i col·lectius, pot anar esdevenint una nova nació.

Una comunitat geopolítica o imperi llargament uninacional no ha existit mai. O uneix altres nacions per formar un imperi o va a parar a l'àrea d'altres imperis.

177Volum I, pàgina 156.

Els catalans, després de tantes vicissituds històriques, cal que meditem això seriosament i aprenguem la lliçó. No caldrà, per a recuperar les llibertats concretes, crear un nou imperi? No caldrà emprendre la gloriosa ascensió cap a l'ample imperi europeu-mediterrani-nordafricà, segons un pacte federal llibertari entre totes les persones comunitàries afectades, sense cap dels impediments que lliguen els vells i nostàlgics estats «uninacionals» europeus de *l'Ancien Régime* i de la revolució burgesa. (La nostra proposta de reforma monetària fa possible, per primera vegada, després de quatre mil anys, aquest pacte federal en llibertat, superador dels darrers intents d'imperis fallits: «La Commonwealth», «La France!», «El Imperio español traspassado de destinos inefables», per als quals s'han demanat tants i tants sacrificis fallits al poble).

No cal dir que aquesta proposta és només una fase intermèdia en vista al necessari imperi mundial.

El temps propolític, la mentalitat propolítica, la voluntat propolítica precedeixen l'espai geopolític. Les exigències de defensa, de seguretat, d'ajuda econòmica, etc., fan néixer en les persones individuals i col·lectives d'ètnies diferents, però igualment amenaçades, sense intenció de lluita entre elles, la noció, al principi subconscient, de la conveniència de llur federació sense cap pèrdua de llurs peculiars llibertats nacionals i ciutadanes obtingudes anteriorment. Aquesta darrera condició és imprescindible en vista a l'estabilitat del nou imperi en formació. Altrament som davant d'un imperialisme inestable.

Davant la consciència de l'home del carrer, la feina ben feta d'un imperi exigeix: a) la capacitat de respectar i fer respectar per tothom, en la vida diària, la llibertat i dignitat profundes de totes les persones individuals i col·lectives acollides dins la seva protecció i això, per ínfimes, marginades, desproveïdes de bona fama, detingudes, condemnades que siguin b) la capacitat de protegir eficaçment l'exercici quotidià de les llibertats concretes internes i externes ja aconseguides per tots i cada un dels components; c) la capacitat de fomentar eficaçment per a tots noves llibertats concretes possibles per al progrés tècnic, moral, cultural i intel·lectual conjunts: escoles llibertàries, lliure mercat clar, producció creixent i ecològicament controlada en funció de les necessitats i motivacions, repartiment equitatiu del bé comú prèviament produït, protecció del patrimoni natural i cultural, protecció dels invents i conseqüent aprofitament social, etc.; d) la capacitat de defensa eficaç del territori contra ingerències; e) la capacitat de convocatòria de tots els ciutadans a tots els lliures sacrificis, a favor de tots, contra emergències catastròfiques de causa natural o humana; f) la capacitat d'anar superant les diferències de classe i l'oposició de classe, perquè des de fa més de 10000 anys no ha existit cap societat política sense classes socials, però a partir de l'administració socialitzada del bé comú es podrà suprimir, gradualment, l'opressió antieconòmica amb una decidida actuació de solidaritat col·lectiva, sempre a favor del feble, sense suprimir la llibertat d'iniciativa privada.

Cal, doncs, parlar amb precisió de les estructures¹⁷⁸, i de les funcions¹⁷⁹, i dels òrgans¹⁸⁰ de l'autoritat-llibertat, del comandament-no comandament, de l'arquia-anarquia en cada imperi, en cada democràcia multinacional, pluriclassista i pluricultural.

178Espacials i de duració més o menys permanent, però lligada orgànicament a la mateixa permanència del ser considerat: són dites «diacròniques».

179Inscrites en el temps i llur duració és estrictament limitada al temps

8.2.5. Autoritat.

Les llibertats concretes no poden manifestar-se, en tot el seu contingut, sense una autoritat comunitària que les protegeixi eficaçment i en potènci de noves. L'actuació comunitària ha estat present al llarg de tota la història humana. «Actuació» ve del llatí «act-u-are» originat per «ag-ere» (fer). Aquesta actuació ha esdevingut cada vegada més conscient, més voluntària i, doncs, més freqüent: així apareix l'autoritat comunitària. Del llatí «ag-ere» en neix el freqüentatiu «aug-ere», que deriva cap a «auctum», «auctor», «auctoritas», «augmentum». Per principi, l'autoritat comunitària va dirigida a procurar l'augment qualitatiu i quantitatiu del bé comú, evident i experimentable per tots.

Els sinònims d'autoritat són:

- estratègia (del grec: «stratos-agein»): «actuació» («agein») comunitària sobre els diferents estrats («stratos») de les forces socials organitzades.
- govern (del llatí: «guberno»); la paraula grega corresponent: «Kübernetes», presa de l'art marítim, significa «guia de nau»): restringeix el significat d'estratègia al sol govern de les coses. Des dels seus orígens, l'home ha considerat la cosificació de les persones com el més gran crim contra l'esperit.

El capità d'una nau no és amo de tripulants o de passatgers. La seva única comesa és conduir la nau amb eficiència. D'igual faisó,

necessari per a lliure compliment dintre del quadre de l'estructura matriu diacrònica; són dites «sincròniques».

180 Espai-temporals diacrònic-sincrònics combinen harmoniosament funcions i estructures per a l'economia fundacional de tot l'ésser considerat.

el govern d'una comunitat no pot considerar-se'n l'amo, sinó simplement gerent que ha rebut una autoritat delegada per al govern més científic possible de les coses i per al comandament, més dialogal possible, de les persones per a una conducció eficaç del bé comú. D'aquesta conducció del bé comú n'hauria de respondre el governant, un cop acabada la seva tasca de govern constitucional, davant de la Justícia, estrictament independent de totes les altres autoritats socials. El comandament es materialitzarà en documents totalment comprensius de la funció exercida, creats segons llei, i a disposició de la Justícia.

Davant l'acció de l'autoritat el poble ben informat, es reserva la total llibertat de crítica i assumeix una obediència crítica que implica a) la lliure obediència activa, b) la lliure no-obediència passiva (no-cooperació) i la lliure desobediència activa (desobediència civil), segons consciència. Cal que aquestes condicions siguin intel·ligentment, eficaçment i permanentment protegides per la Justícia: «Contra el vici de mal manar hi ha la virtut de no obeir».

Des dels orígens, la humanitat distingeix clarament la independència entre:

- a) actuació (autoritat) justicial, sancionadora del passat que és recordat com a lliçó de justícia i saviesa popular i
- b) actuació (autoritat) estatal en el present i de cara al futur
 - b.a) en el present: autoritat (estratègia, govern o tàctica) executiva
 - b.b) de cara al futur autoritat de parlament legislatiu entre l'autoritat executiva i el poble.

A partir de les cultures plenament patriarcals polítiques, urbanes, civilitzades, va creixent una neta distinció entre les anteriors autoritats tradicionals i les forces armades (policia del temple

Capítol 8. La nova era de l'abundància

formada per esclaus i exèrcit defensor i expansionador format per guerrers lliures).

Apareixen també les autoritats cíviques, ben diferenciades, i independents de les anteriors. Són molt nombroses en funció de la mateixa prosperitat de la comunitat política.

El poder sobre les persones, en les comunitats humanes, no sorgeix fins a la invenció de la primera moneda metàl·lica concreta i anònima forçosa (-2600/-2300): només aquest anonimat permet la creació d'un poder ocult irresponsable.

La necessària autoritat serà comandament dialogal de les persones i govern tècnic de les coses. El poder establert entre les persones serà despotisme (poder irresponsable i indiscriminat) i tiranía (confusió entre autoritat estatal legislativa i executiva i autoritat judicial).

Malgrat que l'ús popular, per desgràcia, vagi en una direcció pejorativa, cal no confondre despotisme i tirania amb dictadura. La dictadura és una institució practicada en tots els pobles antics, a favor del poble¹⁸¹, el nom de la qual fou encunyat pels romans de la república i que cal no confondre amb l'imperialisme romà posterior:

La dictadura és una confusió deliberada entre les funcions legislativa i executiva –la funció justicial n'és exclosa i resta a part vigilant– per un període molt curt, havent-ne prèviament delimitat el termini (en el Dret Romà: 6 mesos), en situacions d'emergència, en vista a una enèrgica acció constituent per a sortir d'un perill greu

181A Grècia equival a les primeres «tiranies» (S. VII-VI) de Corint, Atenes, Sicília, Megara, Agrigent, etc. i no a les segones (S. IV i següents) que foren autèntiques tiranies i no dictadures.

evident per a tot el poble.

En resum: genera imbecil·litat en sentit etimològic confondre: autoritat, govern, estratègia, comandament, poder, despotisme, tirania i dictadura. Cal fer l'esforç d'evitar els confusionismes actuals.

8.2.6. L'Estat i el legislatiu.

La comunitat geopolítica ha de posseir òrgans permanents (consells o cambres) de comandament legislatiu i de consulta professional: «Cambres legislatives» i «Cambres consultives» de diàleg entre el poble i l'executiu, per establir lleis en vista al futur de la comunitat. Estructura: lleis. Funció: generar lleis. Òrgans: cambres.

Existirà una cambra de diputats. Aquests seran elegits per vot secret proporcional pur, en cas de no ésser possibles realment assemblees generals de cada demarcació territorial pel gran nombre d'inscrits. Potser la telemàtica farà això possible aviat.

També existirà un senat o cambra de les ètnies, de les minories, de les tendències. Els senadors seran elegits exclusivament pels inscrits en cada minoria organitzada.

El teu vot contra
la violència.

Xirinacs
al Senat

Il·lustració 31: Adhesiu de la campanya electoral de la candidatura de Lluís Maria Xirinacs al Senat, el juny del 1977.

Les dues cambres legislaran les seves pròpies estructures, funcions i organicitat.

Caldrà constituir tantes cambres consultives com calgui (sindicals, gremials, etc.), però només intervindran en la tasca legislativa com a consultors. Tanmateix, la consulta a aquestes cambres serà obligatòria i prèvia a tota tasca legislativa.

El dret d'iniciativa legislativa pertanyerà:

1. Al Cap de l'Estat.
2. Al seu consell executiu.
3. A la cambra de diputats, a un diputat o a un grup de diputats.
4. Al Senat: ídem.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

5. A qualsevol cambra consultiva o a un grup mínim de cinc consultors no necessàriament de la mateixa cambra.
6. A un grup d'electors no inferior a deu.

El dret a exigir referèndum es regeix pels mateixos criteris de l'apartat anterior¹⁸².

L'autoritat legislativa pertany, en comú, a les dues cambres legislatives i al Cap de l'Estat, que definirem en el paràgraf següent (8.2.7)¹⁸³.

En cas d'oposició del Cap de l'Estat a un projecte votat per les dues cambres i, eventualment, referendat, aquest pot oposar el seu veto. La durada del veto pot ser de sis mesos en el 1r. any de mandat, de quatre en el 2n., de tres en el 3r., i de dos en el 4rt. Al termini del veto, presentarà forçosament la seva dimissió.

En cas que el Cap d'Estat consideri urgent un text legal sense els tràmits legislatius previstos, declararà la seva dictadura personal durant els terminis expressats en l'apartat anterior¹⁸⁴. Durant aquests terminis, les cambres podran complir els tràmits legislatius normals. Altrament el Cap d'Estat dimitirà forçosament.

Totes aquestes normes valdran igualment per a qualsevol altra institució dintre de la comunitat geopolítica.

Dit això, cal afegir que és una obsessió nefasta la de voler legislar sobre coses que no necessiten ésser legislades, perquè depenen de persones lliures –individuals, col·lectives, ètniques, socials– en esferes que no s'han de cedir a cap organisme cívic o polític

182Vegeu on descriu el dret d'iniciativa legislativa, pàgina 537.

183Pàgina 541.

184Pàgina 535.

superior, ja que no fan mal a ningú. En tot cas només caldrà una mínima legislació a favor de totes aquelles persones que no tenen, de moment, per la raó que sigui, capacitat personal suficient per a prendre la iniciativa primera d'una llibertat concreta i pràctica. Només sobre la base d'experiències documentades i, davant la demanda confederativa de múltiples associacions ciutadanes confederades, intervindrà un qualsevol organisme polític o cívic superior per a legislar lleis mínimes a respectar pels organismes de rang inferior. «Nulla lex, sum a lex».

A propòsit de les eleccions cal dir:

1. Totes les eleccions per assemblea popular¹⁸⁵ seran nominatives. Totes les eleccions a realitzar per un nombre de ciutadans superior al possible en una assemblea popular seran per vot secret en urna, prèvia identificació de la persona.
2. En totes les eleccions a càrrecs de comandament executiu, siguin quines siguin les institucions afectades (jurisdiccionals: Estat, Justícia; o cíviques: repúbliques, municipis, gremis, sindicats, associatives de qualsevol mena), les eleccions secretes seran per majoria absoluta al primer torn i, en el seu cas, per majoria simple al segon torn.
3. Totes les eleccions a cambres legislatives o consultives seran pel sistema proporcional pur.
4. Totes les eleccions en totes les institucions seran a data constitucional fixa, tret de les que siguin per vacant aleatòria (defunció, dimissió, sentència judicial...), les quals seran convocades 90 dies després que s'hagi produït

185No fem referència a assemblees populistes, aquelles en les quals els promotors pretenen adular el poble en els seus instints més baixos i en els seus més grans defectes, tot excitant passions «rendibles» de menyspreu, odi, orgull, racisme, classisme, etc.

la vacant.

5. Tothom és lliure de votar o no votar. Però, també, la institució interessada en obtenir el vot lliure dels ciutadans inscrits en el seu cens pot tenir iniciativa de mitjans financers, tant coercitius com estimuladors que comunicarà a l'autoritat judicial competent.
6. En totes les eleccions polítiques (serveis liberals públics), d'institucions que no siguin els propis col·legis professionals-liberals, els professionals liberals no poden votar.
7. En totes les eleccions, del tipus que sigui, els professionals liberals, són elegibles i, per consegüent, es poden presentar a candidats.

El motiu d'aquestes dues darreres precisions rau en el fet que els professionals liberals tenen les qualitats convenients per a comandar homes, però, justament, llur mateixa professió els dona una influència decisiva sobre grans i petites poblacions d'electors. Aquesta influència s'exercirà sempre, però cal evitar que es pugui emprar en un sentit parcial, interessat i egoista.

8. Qualsevol candidat a eleccions polítiques o cíviques (serveis liberals públics) haurà de dimitir.
 - 8.1. Si és professional utilitari: de la seva actual situació utilitària, dipositant en la Caixa de Segrest els seus béns utilitaris per a la seva administració.
 - 8.2. Si és professional liberal: de la seva actual funció liberal i qualificació col·legial.

A les quals podrà tornar dos anys després del seu fracàs electoral o després dels seu judici postmandat.

9. Les eleccions només seran pagades per la comunitat. Ningú no pot aportar cap altra font de diners (aquest

extrem és verificable mitjançant la moneda telemàtica). Cada candidatura tindrà la mateixa assignació financera i d'espais publicitaris. L'assignació es farà efectiva abans de començar la campanya electoral.

8.2.7. L'Estat: l'executiu.

La comunitat geopolítica, al costat del legislatiu, ha de posseir òrgans de comandament executiu en vista a la gerència en el present de la pròpia comunitat.

En aquest estudi tractem de substituir l'antipolítica vigent, segons el dogma del «parlamentarisme executiu» que forma l'executiu de la majoria de la «classe política», perpetuada en el legislatiu i que fa així a l'executiu permanentment i, per tant, despòticament dependent del legislatiu, per l'autopolítica d'estratègia i tàctica de mercat clar i de societat transparent, a favor de totes les ètnies lliurement confederades a l'interior de l'Imperi, per tal que l'Estat, gerent de la comunitat, la protegeixi contra tot perill. Per a això cal un executiu senzill, fort, breu i independent del legislatiu, elegit per una via totalment separada de la de les eleccions legislatives.

Aquest principi també és vàlid per a l'autoritat en qualsevol institució interior.

La resta és confusió culpable, és acumulació de poder sobre les persones, és corrupció de la democràcia, se substitueix el diàleg fecund i difícil entre el legislatiu i l'executiu per un monòleg autocràtic del mateix partit, situat majoritàriament en el parlament i ocupant les carteres del govern. Com a mínim és una dictadura de quatre anys!

Entès això, entrem en la descripció de les estructures, funcions i òrgans de l'executiu. La finalitat és crear un «govern automàtic» (Cibernètica telemàtica) de les coses i suprimir, tot destruint-lo, tot «govern» sobre les persones individuals i col·lectives.

L'executiu estarà configurat de la següent manera:

1. Cap d'Estat responsable únic i monarca delegat per a l'estratègia del bé comú geopolític davant de la comunitat i sota sanció de la Justícia, corresponsable amb el legislatiu de la legislació i representant legal de la comunitat envers l'exterior. El comandament del Cap d'Estat, en exercici, suposa una obediència indiscutida dels seus ministres i secretaris, puix la seva responsabilitat personal serà completa. En cas de desacord pràctic d'un o més membres del Consell amb qualsevol ordre del Cap d'Estat, aquell o aquells hauran de dimitir instantàniament. Les forces armades i les policies queden sota el comandament directe i exclusiu del Cap d'Estat, responsable únic de totes llurs actuacions.
2. El primer ministre serà president del Consell de ministres i responsable únic, davant del Cap d'Estat, de la conjunta tàctica autopolítica diària del Consell al servei efectiu i corrent de tot el poble, el qual serà informat constantment i amb eficàcia pràctica de totes les accions del Consell.
3. El Canceller o ministre d'afers exteriors, sota les ordres directes i exclusives del primer ministre, serà responsable únic del bé comú resultant de totes les relacions contractuals exteriors lliures de l'Estat amb els altres Estats.
4. El ministre de la conciliació de les nacions, sota les ordres directes i exclusives del primer ministre, serà responsable únic del bé comú resultant de la coordinació de les

activitats i relacions contractuals lliures entre les diverses comunitats territorials de l'Estat.

5. El ministre d'economia, sota les ordres directes i exclusives del primer ministre, serà responsable únic de:
 - a) el bé comú mercantil, mesurable amb estricta precisió factual segons la nostra autopolítica de mercat clar i societat transparent;
 - b) la repartició equitativa del bé comú mercantil, exactament mesurat, entre tots els membres de la comunitat autopolítica, tot començant pels més febles, quant a finances alliberadores, i els més eficients, quant a crèdits productius a la inversió.
6. El secretari d'economia exterior, sota les ordres directes i exclusives del ministre d'economia, serà responsable únic del bé comú utilitari resultant de totes les activitats mercantils exteriors lliures amb empreses estrangeres.
7. El secretari d'economia interior, sota les ordres directes i exclusives del ministre d'economia, serà responsable únic del bé comú utilitari de totes les activitats mercantils lliures entre les empreses de la comunitat geopolítica, sense cap excepció de mercaderia legal ni d'empresa utilitària.

Només aquests set càrrecs constitueixen tot l'executiu. Com es pot veure, es tracta d'una simplificació dràstica. Els ministeris tradicionals no esmentats deixen d'existir; llurs competències retornen a les ètnies.

La implantació primera d'un govern d'aquest tipus no es pot predir. Però tractarem aquest tema en l'apartat «Consecució del comandament» (11.4)¹⁸⁶. Una vegada establert, la successió automàtica del Cap d'Estat restarà establerta segons el següent

¹⁸⁶Dins de la quarta part no escrita d'aquesta obra.

ordre:

Successor 1r.: President del Consell de ministres.

Successor 2n.: Ministre d'afers exteriors.

Successor 3r.: Ministre de conciliació de les nacions

Successor 4t.: Ministre d'economia.

Successor 5è.: Secretari d'economia exterior.

Successor 6è.: Secretari d'economia interior.

Els càrrecs que, per procés de successió o per dimissió, cessantia, incapacitat, mort o altres causes, quedin vacants hauran d'ésser proveïts per l'ascensió del càrrec següent i el darrer càrrec vacant serà proveït per elecció general i directa a tota la comunitat, convocada entre un i dos mesos després, per a elegir un membre i successor cada vegada. Tots els càrrecs cessats o dimitits es constituïran automàticament en presoners de la comunitat sota sanció de la Justícia.

Els candidats a l'executiu es presentaran personalment. Tots rebran del Tresor el mateix pressupost de presentació personal. Serà declarada nul·la la candidatura de qui rebi suport de qualsevol partit polític¹⁸⁷, i de qui esmerci altres diners que els del pressupost constitucional.

El mandat constitucional per al Cap d'Estat serà de quatre anys improrrogables.

Per decisió seva, sota la seva exclusiva responsabilitat, i sota sanció posterior de la Justícia, el Cap d'Estat, en qualsevol

187Nota dels editors: Creiem que aquesta mesura caldria modificar-la degudament, a la fi d'evitar que un partit polític aconseguixi anul·lar una candidatura, fent que formalment aquesta formació li doni suport, en el cas que el partit en qüestió no vulgui, en realitat, que aquesta candidatura es presenti i surti escollida.

moment del seu mandat, en cas d'emergència, per qualsevol causa, per al poble, podrà establir la seva dictadura personal (reunió en una persona del legislatiu i de l'executiu: govern per decrets-llei amb definició del seu terme final) per a un període màxim de cent vuitanta dies (sis mesos)¹⁸⁸. Immediatament queda dissolt el parlament en exercici. Després d'un termini de dictadura personal, es produirà l'automàtica i immediata successió del Cap d'Estat.

Cal convèncer-se amb fets que la dictadura és la figura democràtica més perfecta en dies d'emergència per a la comunitat geopolítica, i que no té res a veure amb els despotismes «imbècils», les tiranies absurdes i les monarquies des de dalt que ens han precedit i que encara patim.

Tota aquesta perceptiva referent a l'executiu de l'Estat, paral·lelament al que s'ha dit del legislatiu, val també per als càrrecs de comandament executiu de qualsevol institució de la comunitat (ajuntament, consells nacionals, sindicats, gremis, col·legis professionals, etc.).

És fàcil veure que, amb aquesta simplificació de l'executiu, l'administració també resultarà simplificada i restaran molts funcionaris cessants. A fi d'evitar que una categoria important de ciutadans no caigui en un estat de defraudació reconcentrada, generadora d'un clima de guerra incivil a més o menys llarg termini; cal que el poble s'adoni clarament que li cal fer un

188Nota dels editors: Hi ha la possibilitat que es produeixi una situació d'emergència perllongada que obligui a diferents caps de l'executiu successius a proclamar la seva dictadura personal, la qual cosa produiria, a partir del segon cap d'executiu, a convocar eleccions cada sis mesos fins esgotar tots els membres. Preguntant sobre aquest cas extrem a l'Agustí Chalaux, ell va proposar que caldria suplir les vacants amb jutges. El procediment exacte per fer-ho no ha quedat definit encara.

sacrifici transitori en solidaritat amb aquests funcionaris. És sempre molt menys costós, que les destruccions definitives de la guerra¹⁸⁹.

Així, tot funcionari cessant per aplicació d'aquest nostre programa haurà de declarar els seus ingressos anteriors, sense cap control previ. La quantitat total declarada serà multiplicada per un coeficient alt (per exemple, 3), i aquesta jubilació li serà pagada per la caixa d'estalvis corresponent al seu domicili per mitjà de «xec de funcionari cessat» cada mes. No es perdrà aquest estatut vitalici si no és per pròpia renúncia o per sentència de tribunals (delicte, falta de lleialtat en la declaració dels ingressos en el moment de cessar).

Abans de tancar l'exposició de les responsabilitats de l'executiu, volem esbossar el que seria una definició constituent de l'estratègia del nostre Estat.

Aquest, com a gerent monàrquic responsable de la comunitat geopolítica sencera, al contrari del que ha fet sempre l'estatisme buit que volem destruir perquè es considera propietari dels països que subjuga, promocionarà constitucionalment, davant de tot el poble, sense secrets absurds, ans explicant incansablement tots els avantatges objectius esperats i totes les dificultats objectives que sorgiran, la següent estratègia:

189Nota dels editors: L'Agustí Chalaux ens va recordar un fet històric que justifica aquesta mesura. Al principi de la Segona República Espanyola, es va donar l'oportunitat, als antics militars de l'exèrcit d'Alfons XIII, de renunciar a la seva professió, a canvi d'una pensió equivalent a la meitat del seu sou en actiu, permetent que poguessin exercir una altra feina remunerada que completés els ingressos que havien perdut. La situació econòmica posterior va fer que una part d'aquests militars restessin a l'atur. Llavors, el 18 de juliol del 1936, molts d'aquests militars cessants es van sumar a la revolta del general Franco, iniciant així la sagnant guerra incivil del 1936-1939, que va acabar amb la derrota del govern establert.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

1. En autoeconomia assegurar:
 - 1.1. Una màxima producció de qualitat social i natural òptima amb un mínim d'esforç humà.
 - 1.2. Una equitativa repartició del bé comú mercantil entre tots els membres de la comunitat; quant a crèdit comunitari, en funció de la capacitat empresarial productiva de mercaderies en quantitat i qualitat; i quant a finances comunitàries en funció de les necessitats físiques i culturals més peremptòries de cada ciutadà, família, ètnia, etc.
2. En autocultura, constitucionalitzar la llibertat, independència i gratuïtat de totes les seves funcions socials, encarregades finançament a la conjunta comunitat geopolítica confederal.
 - 2.1. Autogovernos territorials i llurs administracions públiques: masies, barris, municipis, comarques, regions econòmiques, ètnies, interètnies, intraconfederacions, etc.
 - 2.2. Institucions cíviques ancestrals i lliures.
 - 2.2.1. Educació i instrucció permanents: maternals, jardins d'infància, escoles, universitats, alts centres de reflexió i investigació, etc.
 - 2.2.2. Esplai, espectacles, esports, diversions, vacances.
 - 2.2.3. Belles arts i artesanies.
 - 2.2.4. Informació i premsa, edició.
 - 2.2.5. Salubritat, higiene, salut, sanitat, medicina, farmàcia, hospitalització, assistència, ajuda funerària, veterinària, etc.
 - 2.3. Treballs, obres i serveis públics gratuïts i fora de mercat.
 - 2.3.1. Monopolis comunitaris enterament gratuïts.
 - 2.3.1.1. Paisatge i sol rural i urbà, aigües, boscos,

- camins, etc.
- 2.3.1.2. Urbanisme.
- 2.3.1.3. Energia, aigua corrent, electricitat, correu, escombraries.
- 2.3.1.4. Telemàtica: telèfon, televisió, ordinadors.
- 2.3.1.5. Transports públics.
- 2.3.2. Confiats a empreses pagades per la comunitats.
 - 2.3.2.1. Mixtes (se'ls confia només la producció).
 - 2.3.2.2. Privades (també se'ls confia la distribució).
- 2.4. Lliures associacions ciutadanes de tot tipus.
- 3. En autopolítica.
 - 3.1. Interior: constitucionalitzar la gratuïtat total de totes les funcions socials, encarregades financerament a la comunitat geopolítica confederal.
 - 3.1.1. L'Estat confederatiu de cara a l'exterior i multiconfederatiu de cara a l'interior. Amb un parlament de cambres legislatives (Senat i Congrés) i consultives. Amb un govern breu, fort i responsable. Amb unes forces armades sota responsabilitat exclusiva del Cap d'Estat, compostes d'exèrcits: professional federal i cívics ètnics i interètnics; i de policies: de seguretat federal, territorials de pau cívica i justicial judiciària i penitenciària.
 - 3.2. Exterior: fomentar progressives federacions llibertàries cada vegada més àmplies: ibèrica, iberoamericana, europea, mediterrània, euroafricana, mediterrània-índica... mundial. Fomentar en llur interior la confederativitat llibertària. Fomentar les institucions ecumèniques i mundials segons tractats interfederacions o segons lliure iniciativa.

8.2.8. La Justícia.

Més val un país ple de jutges que un país ple de policies. Més val un país ple de jurisprudència que un país ple de lleis. Però cal que l'exercici de la justícia esdevingui un acte quasi científic, amb proves objectives, i amb referència amb la llei i la jurisprudència, que no pot ser abandonat a mans de persones no preparades sota capa populista de democratització de la justícia. En el nostre sistema l'objectivitat ve garantida per la factura-xec i la telematització de la informació, com també per la independència política i econòmica de la Justícia respecte de l'Estat. Especialment ens preocupa la socialització de la informació de tots els actes de comandament o funció pública.

Cap persona no pot ésser jutge i part; és, doncs, injust que, com ha ocorregut fins ara, l'Estat tingui en bona part la Justícia sota el seu control. En la història, les comunitats que més i millors progressos llibertaris han fet, no ho han aconseguit a través del creixement de l'activitat estatal, sinó a través de la jurisprudència creada pels seus Tribunals. La llei, feta genèricament i a distància dels fets concrets, només pot encertar si és simple i mínima, mai si esdevé casuística i prolixa. Només pot resoldre els casos particulars que concreten la llei el jutge que toca la realitat pràctica de cada dia. Ell és el creador de la jurisprudència amb les seves sentències, que són les úniques capaces d'omplir el buit deixat per les lleis generals.

En el nostre programa, la Justícia positiva es constitueix en òrgan radicalment independent de l'Estat, a través de la pràctica de pressupostos quinquennals determinats per la pròpia Justícia, constitucionalment independents de qualsevol iniciativa o veto de l'Estat.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Són membres de l'òrgan judicial:

1. Els servidors directes de cada tribunal constituït.
 - 1.1. Jutges:
 - 1.1.1. d'instrucció: no podrà simultanejar més d'un cas cada vegada;
 - 1.1.2. de tribunal: components i president responsable.
 - 1.2. Oficials.
 - 1.3. Auxiliars.
2. Els servidors directes de cada jutge d'instrucció: magistrats de policia judicial.
3. Els servidors directes de cada tribunal i jutge sentenciador: magistrats del sistema penitenciari.
4. Jurismantenidors (Ombudsman) segons drets consuetudinari i positiu.
5. Jurisorants.
 - 5.1. Jurisacusatius (fiscals).
 - 5.2. Jurisdefensors (advocats).
6. Juriscripturants (procuradors).
7. Juris fefaents (notaris).
8. Jurisconsults.
9. Jurisprudents.

La Justícia tindrà reglamentació pròpia interna. Es constituirà la confederació de tots els col·legis de vocacionals de la Justícia suara anomenats.

Potser caldrà en règim transitori mantenir la remuneració dels membres numeraris, amb el 5.2, 6 i 7, però es tendirà a aconseguir que tota l'administració de Justícia sigui gratuïta per a tothom.

Classificació dels Tribunals:

Capítol 8. La nova era de l'abundància

1. De pau i conciliació cívica: municipals, comarcals, ètnics i interètnics.
2. De dret civil: municipals, comarcals, ètnics (suprem a l'interior), interètnics (ídem) i suprem per a tota la federació.
3. De dret econòmic i gremial (de nova creació): municipal, comarcals, ètnics (ídem), interètnics (ídem) i suprem per a tota la federació.
4. De dret penal: municipal, comarcal, ètnic (ídem) interètnic (ídem) i suprem per a tota la federació.
5. De garanties: ètnics, interètnics i federal.
 - 5.1. Constitucionals.
 - 5.2. Legislatives al servei obligat i previ de l'actuació de tot organisme constitucionalment legislador.
 - 5.3. De judici polític sobre tots els responsables d'òrgans estatals i ètnics fins a batlles d'ajuntament.
 - 5.4. Tribunal Suprem per a conflictes entre tribunals.
 - 5.4.1. De cassació.
 - 5.4.2. De darrera instància.

A propòsit de la pràctica judicial i policial, advertim que cal que cada jutge i tots els jutges de cada tribunal, si el Tribunal té més d'un jutge, jutgin i fonamentin llur sentència: a) segons forma documentària tècnica legal i b) segons fons d'acord amb la seva personal consciència ètica. Tota sentència favorable o desfavorable, de dret penal, coercitiu, etc., resta sempre subjecta a revisió tan bon punt siguin presentats nous documents, que seran confiats a un nou jutge d'instrucció, el qual haurà de substanciar l'expedient en el termini màxim de tres mesos. La Justícia no donarà mai valor documentari a denúncies o autoacusacions signades davant qualsevol policia per qualsevol detingut, suspecte o interrogat. Cap denúncia, ni autoacusació obtinguda d'ells, no atorgarà mèrit als policies que l'hagin obtinguda. Tot detingut,

suspecte o interrogat per qualsevol policia serà presentat al Tribunal d'acusacions, com a màxim en el termini de 24 hores. No s'admet cap excepció d'aquest principi constitucional. El Tribunal d'acusacions es reunirà cada dia amb els suplents que calgui per atendre els casos del dia. Aquestes darreres mesures són evidentment per a evitar la tortura.

En règim normal no podrà ésser promulgada ni derogada cap llei, sense el preceptiu dictamen previ dels respectius Tribunals de garanties legislatives ètnics, interètnics i federals. En règim de dictadura constitucional, aquesta col·laboració prèvia no és preceptiva, però caldrà obligatòriament publicar els corresponents dictàmens tan bon punt siguin presentats.

D'entre els companys dels Col·legis de Vocacionals de la Justícia sortiran els candidats a les «Escoles de Jutges». Hi seguiran tres anys d'estudis. Si reïxen seran sotmesos a una passantia de dos anys. Si són aprovats seran nomenats Jutges suplents de llur demarcació d'origen. Dintre de termini fixat ascendirà a jutge de seu plena de per vida, excepte en cas de jubilació, dimissió, repulsa segons condicions o per designació acceptada a nova seu i funció també segons condicions. Els jutges s'especialitzaran segons votació.

Malgrat que la història registra, entre els legistes, casos de tant afany de lucre, poder i corrupció com en qualsevol altre estament de la societat, els servidors vocacionals de la Justícia, per raó de llur formació humanística i exercici d'exposició contradictòria de cada cas, són els més indicats, en llur conjunt, per a ésser garants de la Constitució plenament democràtica i llibertària que perfilem en aquest programa. Cal afegir que en ajuda seva, segons el nostre sistema, té la independència política i financera de l'Estat, la separació radical de tot contacte amb els interessos utilitaris i la disponibilitat de proves objectives per l'instrument de la factura-

xec, i pel control judicial de la telemàtica (7.3.3)¹⁹⁰ que fornirà al jutge informació exhaustiva. Caldrà també que en tot acte judicial, com en tot altre acte d'exercici de l'autoritat, es faci gravació en vídeo i s'arxivi aquesta informació a disposició del poble i dels tribunals. Les sentències seran acatades però podran ésser discutides pel públic sense censura.

La Justícia té l'alta missió de nacionalitzar o etnificar la federació lliure de nacions o ètnies, amb la seva pràctica equànime i igualitària. I àdhuc contra el Cap d'Estat autoconstituït en dictadura que s'oblida del termini fixat a la mateixa; la Justícia nacionalitzadora de la comunitat federada, usant enèrgicament la seva independència de l'Estat, cal que vetlli per a una correcta successió en el comandament autopolític de l'Estat. Si un Cap d'Estat o ministre intenten prescindir d'alguna prescripció constitucional, la Justícia, com un sol home respondrà:

«No ens és lícit d'acceptar això
i nosaltres, menys que vos en política
però més que vos en justícia,
deslliguem el poble i tots els servidors de l'Estat
de llur fidelitat i lleialtat
al Cap de l'Estat o al ministre traïdors.»

190Pàgina 476.

8.3. MERCAT CLAR I SOCIETAT TRANSPARENT.

Posades les estructures bàsiques de la nova comunitat, què cal fer mínimament per foragitar la confusió actualment regnant en ella? S'ha d'impedir el vici establert entre els «polítics» de donar gat per llebre contínuament. La picaresca és una tàctica «política» que torna a estar vigent en un món en crisi.

És fàcil de dir: «prou de models anacrònics, esgotats, inútils». És fàcil de dir: «Fem una nova societat lliure i justa, sense classes ni castes, jurídicament igualitària». És fàcil d'anar repetint el desig unànime d'una nova elevació ètica de la humanitat. És, en canvi, difícil però urgent de proposar mitjans pràctics i eficaços per a dur a realitat aquests ideals. I ens proposem de fer-ho en un curt espai de temps i creiem que això provocarà una exemplaritat contagiosa per a tots els pobles de la Terra.

Amb les armes espirituals de la no-violència intel·ligent i activa, lluitarem eficaçment i amb rapidesa contra:

- l'estupidesa «monetària»;
- el poder il·legítim i immoral sobre les persones, que n'és la conseqüència;
- la subversió dels valors per part dels poderosos;
- la violència armada entre grups desesperats i forces de repressió estatista;
- la burocràcia;
- la crisi ètica i moral de la nostra civilització multi-mil·lenària;
- les crisis antieconòmiques de superproducció, que vol dir de subconsum i subinversió;

- la crisi energètica;
- l'atur forçós, d'evident origen tecnològic, que tant costa d'acceptar per part dels poderosos.
- ...

8.3.1. Els tres sectors socials amb moneda: incompatibilitats.

L'estructura social més comuna i eficaç, en els tres sectors de la societat que expliquem a continuació, és l'instrument monetari, el qual, com bé diu la seva etimologia llatina, té la capacitat d'«avisar» cada vegada que es produeix un fenomen de comunicació interpersonal de béns materials reals i concrets.

Històricament els tres sectors s'inscriuen en una mateixa comunitat geopolítica, federació o imperi de nacions. La societat imperial totalitzant –Símbol S_I –, comprèn, doncs, aquests tres sectors socials ben definits:

1. Sector utilitari-actiu. Constitueix el cicle de la producció utilitària, des de fa uns 60000 mercant o canviària i, des de fa uns 8000 anys, a més a més, monetària o mercantil. Inclou les vocacions, activitats, professions, col·lectivitats, empreses, etc. utilitàries: permanentment vital-egoistes i evolutivament comptable-interessades. Símbol: S_U . És elementalitzable i discontinua.
2. Sector liberal-actiu: Constitueix el cicle de la producció no utilitària. Però ha de menester la moneda per subvenir a les necessitats de les vocacions, activitats, professions, col·lectivitats, etc., que el constitueixen, i que s'autoproclamen immemorialment liberals, això és: radicalment altruistes i

desinteressades¹⁹¹ Símbol: S_L . És continu i no és fàcilment elementalitzable. Qui quantificarà el valor de la salut proporcionada a un malalt pel metge o la llibertat a un acusat per l'advocat? L'elementalització de l'activitat liberal duu a un escandalós mercantilisme.

i 3. Sector consumptiu-passiu: Constitueix el cicle del consum per necessitat o desig, i comprèn tots els membres dels altres dos sectors, en tant que no productius, més tots els membres de la societat total que per les raons que sigui, no pertanyen ni al sector de la producció mercantil, ni al sector de la producció liberal. Símbol: S_C . És discontinu per natural ritme biològic de necessitats i àdhuc de desigs.

Els dos sectors, mercantil i liberal, estan vocacionalment al servei incondicional del tercer sector, consumptiu, que és tan totalitzant com la mateixa federació de nacions. El sector consumptiu és el camí per a passar a un nou aspecte de la societat, l'aspecte de motivació ètica-transcendent. Símbol: S_T .

La societat transcendent es contempla a ella mateixa com a:

- a) societat nacionalitzable sobre la terra concreta:

$$S_{T_N} \rightarrow N$$

- b) societat sacralitzable fora de l'espai:

$$S_{T_S} \rightarrow S$$

Les grans confusions dels darrers mil·lennis, tècniques i

¹⁹¹Metges, educadors, artistes, pastors d'ànimes, jutges, advocats, polítics, governants, administratius, etc.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

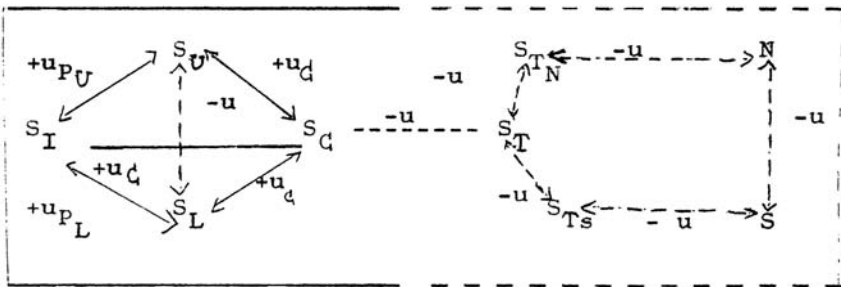
pràctiques, rauen en la no distinció dels sectors esmentats. Però sobretot els mals vénen de no definir entre ells l'ús o l'absència de l'instrument monetari, i la seva manca de personalització, perquè sempre cal que resplendeixi amb vigor i exactitud, la responsabilitat documentària de cada membre de la societat.

Simbolitzarem amb $+u$ l'ús de moneda i amb $-u$ l'absència de flux monetari:

u_{P_U} : moneda de producció utilitària;

u_{P_L} : moneda de producció liberal;

u_c : moneda de consum;

Dibuix 17: Circulació de moneda.

Com es veu per l'esquema:

1. Les monedes emprades en cada sector, cal que siguin ben diferenciades per tal que, al seu torn, quedin ben definits cada un dels sectors.
2. Cap moneda no pot intervenir en les relacions entre el sector utilitari i el sector liberal. Altrament, un escandalós mercantilisme de les professions i institucions liberals es posa al servei d'un poder il·legítim, d'origen crematístic, i el sector

consumptiu, que és tan general com el conjunt de la societat, resta deseparat i l'imperi deriva fatalment a imperialisme, plutarquia, sistema policíac, militarisme, burocràcia,...

3. Fóra simonia deliberada i cínica, que la moneda intervingués en les motivacions de la societat transcendent en totes llurs expansions.

Primera conseqüència: com que la producció utilitària depèn quasi exclusivament de l'egoisme vital i de l'interès comptable, que en són el motor, per definició, de llur professió mercantil general, és totalment incongruent de posar límits a l'ambició dels ciutadans que s'hi dediquin. No hi ha lloc, doncs, a legislar cap incompatibilitat per a les persones de professió utilitària immerses en el mercat. L'autodisciplina del sector utilitari-mercant-monetari, o sigui del mercat conjunt de tots els canvis monetaris elementals és la mateixa i sola llibertat de les persones que hi intervenen. En el mercat, tot és acumulatiu de funcions i no existeix cap acumulació manifestament utilitària, que sigui incompatible amb qualsevol altra acumulació igualment utilitària.

L'única reglamentació endocomptable que, a efectes d'estadística vàlida per a tota la comunitat, val a prescriure, és la següent:

- a) Tots els assalariats per treball utilitari cobraran llurs salaris de llurs empreses a través de la Confederació General de Caixes d'Estalvi a partir del llistat rebut per cada empresa: compte corrent individual laboral de producció en Caixa d'Estalvi.
- b) La resta dels rendiments: de capital (interessos, dividendes...), d'empresa (beneficis...), d'invents (regalies, marques de fàbrica...) seran pagats per l'empresa deutora directament al compte corrent bancari de producció a nom individual o col·lectiu de societat per accions. Si algú, a més a més, cobra ingressos per treball utilitari en la seva

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Caixa, els haurà de transferir automàticament al seu compte corrent de societat per accions de producció.

Aquestes prescripcions tenen l'única i social finalitat estadística, de conèixer exactament el nombre d'assalariats exclusivament laborals i el nombre de multi assalariats, per raó dels quatre factors humans de producció.

Segona conseqüència: En canvi en l'autodisciplina del sector liberal, això és, en el camp de les lliures vocacions, professions, associacions i institucions que s'autoproclamen altruistes i desinteressades al servei de l'home, no es pot permetre el més mínim inici d'acumulació de poder sobre les persones o de riquesa utilitarista. Tant els individus com les institucions liberals de qualsevol tipus només podran cobrar un sol salari social-financer liberal, dipositat exclusivament en llur compte-corrent de consum en Caixa d'Estalvi.

Queda prohibit a tots els professionals i a totes les institucions liberals de cobrar més d'un salari social-financer liberal ordinari, encara que existeixin motius diferents. El control és fàcil en una comptabilitat telemàtica. No cal detallar incompatibilitats concretes. El salari únic es refereix a què només hi ha una professió o un fi institucional principals. Això no impedeix l'exercici d'altres activitats, vocacions o institucions liberals secundàries, que no comportaran, però cap altre salari social-financer liberal per als seus actors, que en aquest aspecte no seran considerats professionals, ans amateurs o aficionats. En funció de la riquesa mercantil comunitària o bé comú mercantil, que serà determinat experimentalment per la comptabilitat telemàtica centralitzada, cada ciutadà individual podrà pertànyer a tantes associacions o institucions liberals per a aficionats, com determini cada any la llei general corresponent. En aquestes associacions o institucions, no solament els inscrits segons llei no podran pagar

cap cotització sinó que, al contrari, la tresoreria general pagarà a cadascuna d'aquestes lliures associacions liberals un salari social-financer per cada inscrit.

S'establirà incompatibilitat absoluta del servei liberal públic amb vagues i reivindicacions utilitaristes, puix que el servei liberal públic és prestat a tot el poble o sigui a tota la comunitat geopolítica, i és remunerat per tot el poble en funció de la sobreproducció real de mercat lliure. Si els vocacionals liberals consideren que no són prou ben remunerats, això serà degut a que els professionals utilitaris no sobreprodueixen prou. Aleshores, el vocacional liberal que així pensi podrà dimitir de llur tasca liberal i podrà entrar professionalment en el sector utilitari, per tractar d'actuar amb més encert i sobreproduir més.

Qualsevol ciutadà no elegit pel poble podrà lliurement prestar la seva col·laboració personal a un membre de l'executiu o a una institució liberal-pública, però, «ipso facto»: Si és d'estatut utilitari, se sotmetrà al segrest total dels seus béns utilitaris per la Caixa comunitària de Segrest i rebrà un salari social-financer liberal corresponent a una passantia. Si és d'estatut liberal, es mantindrà sense cap modificació de la seva categoria actual fins després de dos anys de la fi de la seva col·laboració.

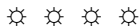
Tercera conseqüència: Cal també establir una senzilla i eficaç autodisciplina del sector de consum, això és, en el camp de les finances. Dèiem (2.3)¹⁹² que «finances» ve de «finir», acabar el cicle productiu. La paraula «consum» també implica acabament, liquidació. És més correcte i clarificador que el diner destinat a consum no torni endarrere al sector productiu, en forma d'inversions. Només pot tornar al sector productiu en forma de pagament de productes de consum. Per consegüent:

192Volum I, pàgina 85.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- a) Els propietaris de diners en compte corrent de producció unisalarial (en Caixes d'Estalvi) o multisalarial (en Bancs de negocis), podran transferir la quantitat que desitgen a llur compte corrent de consum (en Caixes d'Estalvi), amb destí exclusiu de consum o amb possibilitat de romandre en aquest compte corrent a l'interès que s'estableixi (Per exemple, 6 %). No podran, sota cap concepte, fer retrocedir diners del compte corrent de consum als comptes corrents de producció.
- b) Igualment, els propietaris de diners en comptes corrents socials financers, provinents de les finances comunitàries (individus, famílies, professions liberals i institucions), podran retenir el diner en llurs comptes corrents de consum a interès o hauran d'esmerçar-lo en consum, però no podran dedicar-lo a inversió productiva, ni tan sols transferir-lo a cap compte corrent de producció.

En els apartats següents veurem la utilitat pràctica d'aquesta 3a. conseqüència.

Serà bo que els pobles d'Europa, sempre tan sensibles a la crida de les llibertats fenomèniques concretes i de la llibertat personalíssima, davant les opcions ètiques-transcendents, arribin a exigir-se la conversió en esperit implicada en l'esquema anterior. Tant de bo que arribin a exigir, a llurs polítics responsables, les distincions d'àrees monetàries i amonetàries que es palesen necessàries davant una simple consideració de la història darrera de la humanitat. Si això és acceptat, l'Europa de les ètnies, finalment lliures en la nova federació, serà un fet que anirà desenvolupant-se cada dia a partir de les primordials àrees mercantil, liberal, consumptiva i transcendent de totes les opcions

lliures personals, per contràries que semblin a primera vista.

Aquest esquema de sectorialització de la societat total és més revolucionari del que a primera vista es manifesta. Elimina una sèrie d'institucions, estructures i funcions perfectament inútils en una societat dinàmicament equilibrada, en funció dels fins definits de cada sector social. Per exemple, la propietat intel·lectual, que avui és defensada tan aferrissadament, no té cap raó d'existir en una societat organitzada de cara a les produccions liberals. Si una persona vol conservar la propietat privada d'una producció intel·lectual seva, ho podrà fer d'acord amb el principi immemorial del dret a la iniciativa privada i a l'egoisme particular i d'acord amb el principi posterior del dret a l'interès comptable, però quedarà patent que no actua amb intenció altruista i desinteressada, en benefici dels seus germans conciutadans o contemporanis, de la seva generació o de generacions futures. El mateix val a dir de la figura de l'editor. O bé és de professió liberal amb la missió d'escollir les millors obres segons criteri declarat per reproduir-les, o bé es tracta d'un vulgar productor utilitari que va a editar allò que més convingui a la seva butxaca, amb denominació i imatge ben precises per als seus clients.

Il·lustració 32: Un seminari de la Fundació INEVAL, al 2006.

INEVAL.org pertanyeria al «sector liberal amb orientació ètico-transcendent». Des del 1996, una vintena de persones, entre elles l'Agustí Chalaux, es van donar el nom d'Ecoval i cada setmana debatien com portar l'ètica als negocis. Ecoval va «fer el cim» al 1999 amb el llibre «EQH» i el Premi Joan Casals a l'Empresa de Qualitat Humana, coorganitzat amb Pimec-Sefes. Va causar impacte pel ressò que va tenir en les cinc escoles de negocis catalanes i per INEVAL, fundació creada al 2001 per cinc membres d'Ecoval, inclòs Agustí Chalaux. Organitza seminaris a mida de lideratge natural i valors humans. INEVAL aplica els seus mètodes innovadors a empreses i governs municipals d'Europa i Àsia i a Catalunya assessora la Generalitat pel Pla Nacional de Valors. Imatge gentilesa de Marta García i Jordi Griera.

8.3.2. Socialització de l'administració de tots els excedents i dèficits de mercat.

En primer lloc, caldrà establir el termini de temps per definir el període que constituirà cada exercici comptable general de tota la comunitat. La seva longitud s'anirà reduint d'annual a semestral, trimestral, mensual, etc., en funció del progrés tecnològic de les persones, equips, programes i xarxes de la telemàtica comunitària. Quan la telemàtica permeti un balanç puntual permanent, caldrà establir les formules amb càlcul diferencial.

Al termini de cada exercici comptable, serà socialitzada:

- a) en el sector del consum, l'administració de la prèviament coneguda i publicada quantia, segons preu de mercat, dels excedents o dèficits de producció en poder dels comerços i indústries de servei al detall o immediatament lliurables als anteriors per les empreses de producció (stocks excedents), i dels excedents o dèficits de comptes corrents de consum («recursos aliens») en caixes d'estalvis.

Només es tracta de la potestat de crear diners segons la quantia d'aquestes variables. La producció i els comptes corrents, excedentaris o deficitaris, segueixen de propietat privada estricta.

Això permetrà el càlcul de la invenció de diner comunitari-financer o hisenda comunitària destinada a finances:

$$H_{k_f} = P_{v_E} - P_{p_{c_E}}$$

Hisenda comunitària destinada a finances.	Poder de venda al consum.	Poder privat de compra al consum.
--	---------------------------------	---

(Fórmula 8.1).

I, com es calculen el poder de venda i el poder privat de compra al consum?

$$P_{v_E} = P_{t \rightarrow d} + M_e + \Pi_d + E_{P_d}$$

Poder de venda al consum.	Suma de les factures-xec de totes les compres fetes de detallistes a majoristes de mercaderies destinades al consum. (telemàtica).	Marges empresarials de detallistes. (estimatiu).	Potencial d'indústries al detall no utilitzat. (per declaració).	Excedents de producció al detall. (per declaració).
---------------------------------	---	--	---	---

(Fórmula 8.2).

$$P_{p_{c_E}} = H_{p_E} + E_{h_E}$$

Poder privat de compra de consum. Diners de compte corrent de producció transferits a compte corrent privats de consum (conseqüència 3 de 8.3.1). (telemàtica) Excedents de compte corrent de consum. (telemàtica)

(Fórmula 8.3).

Cal entendre que algunes d'aquestes variables no es podran saber, amb exactitud, abans dels actes de compra real de consum per part dels ciutadans consumidors. En això el *Sistema General* no és millor que els sistemes tradicionals. La llibertat de la decisió de compra és imprevisible i convé que així sigui. Una cosa és el poder de compra o de venda, i una altra la compra i la consegüent venda real. La diferència que introdueix el *Sistema General* sobre els sistemes tradicionals és la dada precisa i exacta de la compra-venda real feta:

$$P_{t_d}$$

Producció total real al detall.

(Fórmula 8.4).

que permet corregir immediatament les desviacions ocasionades per les estimacions o declaracions inexactes. Aquesta és la nostra

Capítol 8. La nova era de l'abundància

nova forma d'evitar les crisis crítiques clàssiques d'inflació i deflació.

No cal dir que aquesta invenció de diner comunitari financer va destinat a individus i famílies (estatut liberal), a professions liberals (estatut liberal), a institucions (estatut institucional) i eventualment a països estrangers, (estatut de finances d'exportació) per tal que a través dels actes de consum, aprofitin els excedents de producció al detall. I aquesta distribució pot ser feta a nivell general o a nivell territorial definit (regió, comarca, municipi, barris).

- b) en el sector de la producció serà socialitzada només l'administració de la quantitat, prèviament coneguda segons preu de mercat i publicada, dels excedents o dèficits de producció de béns d'equipament en poder de les empreses productives. Això permetrà el càlcul de la invenció de diner comunitari creditici o hisenda comunitària creditícia al servei de la producció.

$$H_{k_c} = E_{p_{b_e}}$$

Hisenda
comunitària
creditícia.

Excedents
de producció de
béns
d'equipament.
(Per declaració).

(Fórmula 8.5. Càlcul de la invenció del diner comunitari creditici).

Sobtarà, potser, la reducció de l'ajuda comunitària a la producció de béns d'equipament, en el sector de la producció.

Primerament, el sector de la producció cal que es mantingui lliure, sense influències foranes. Només la lliure competitivitat fa a la producció intel·ligent, econòmica, competitiva, dinàmica. Qui fabriqui béns de producció corrent en excés no rebrà cap ajuda, però això provocarà la correcció immediata d'aquest mal fer, la reconversió sectorial, etc.

En segon lloc, s'ajuda el subsector de producció de béns d'equipament dintre d'uns límits, perquè els béns d'equipament representen un capital productiu inutilitzat que paralitza l'economia.

Així com la hisenda comunitària financera no té retorn, és a fons perdut i, per tant, s'acaba en el consum, la hisenda comunitària creditícia (Vegeu 2.2)¹⁹³ no s'entrega al fabricant excedentari, sinó que es deixa al fabricant necessitat dels béns d'equipament excedentaris (només si en té necessitat), sense garanties, amb estudi tècnic previ de la viabilitat de la producció que es pretén, al doble de l'interès de mercat, sense termini de retorn del capital privat; i amb la imposició d'una cogerència que vigili la bona inversió del capital acreditat.

Quan es presentin excedents negatius o dèficits de certa gravetat comunitària en produccions generals, sectorials o territorial, cal que la Constitució doni al Cap d'Estat la possibilitat de decretar una «congelació» parcial «sui generis» (per exemple, fins al 50 %) i selectiva (de cara a les inversions necessàries comunitàriament) dels comptes corrents de producció i inversió en els bancs de negocis, i d'estalvi de producció uniassalariada, en les Caixes d'estalvi. Els tenedors dels comptes corrents anteriors tindran llibertat absoluta en la selecció d'empreses, en la selecció

193Volum I, pàgina 79.

d'accions o obligacions de la deficitària producció general, sectorial o territorial, a les quals aplicarà la quantia congelada dels comptes corrents esmentats.

8.3.3. Sectors mercantils dits «saturats».

- a) Un sector mercantil destinat a un consum precís està interiorment i realment saturat, quan el ciutadà té suficient diner privat-solvent i financer-comunitari i no compra tota la producció tecnològicament possible, per raó de qualsevol lliure canvi de lliures motivacions en el lliure mercat de consum.

Aleshores, cal estudiar si aquest excés de producció no peridora i exportable en un sector mercantil intern ben precisat pot interessar a un país estranger, per qualsevol necessitat vital o lliure motivació:

- a.a) Si l'interessat país estranger és ric, se li pot vendre per sistema ordinari d'exportació mercantil segons tractat bilateral, multilateral o mundial (6.5, 5a fórmula)¹⁹⁴ de comerç.
- a.b) Si, en el país estranger, la població interessada en la compra de la mercaderia de consum esmentada, no té cap poder de compra o no en té suficient, cal obtenir del seu govern possiblement incapaç o corromput que
- a.b.a) un poder de compra necessari sigui repartit directament a les famílies necessitades i, per conseqüent, financerament compradores, per mitjà de comptes corrents de salaris socials financers

¹⁹⁴Vegeu Fórmula 6.35, Fórmula reguladora fonamental F5 al volum I, pàgina 390.

(ssf) fàcilment controlables per un sistema limitat de factures-xec a través de les corresponents caixes d'estalvi i per a comprar justament i solament aquesta determinada mercaderia;

a.b.b) aquest diner financer retornat (detret el marge comercial) pels comerciants al detall i a l'engròs a propòsit de la dita mercaderia, retornat a una Caixa General per al Desenvolupament d'aquest país, serà abonat a un compte especial de lliure disposició i iniciativa de l'Estat finançador.

- b) Un sector mercantil destinat a una producció inversiva (béns d'equipament) ben precisada no pot ésser dit interiorment i realment saturat, fins que les empreses compradores potencialment interessades, tot i tenir suficient diner privat –solvent propi i diner comunitari– creditici-inversiu, deixin de comprar l'indicada mercaderia produïda per a béns d'equipament, per qualsevol motivació, generalment de ràpid progrés tecnològic.

Aleshores, igualment:

b.a) o cal recórrer a l'exportació lliure ordinària si el país comprador té suficient poder de compra;

b.b) o cal recórrer a l'exportació amb crèdit propi a un país estranger sense poder per a efectuar la compra prevista, i que tanmateix la necessita:

- perquè és incapaç d'assumir, de moment, el ràpid progrés tecnològic que ha fet inviable, en el propi país productor, la venda de la mercaderia inversiva de tècnica retardada;
- però té ja un nivell de cultura tècnica suficient per a una bona utilització de dita mercaderia inversiva de la

Capítol 8. La nova era de l'abundància

tècnica retardada.

Igualment, en aquest cas, cal una organització creditícia pròpia del país exportador en el país estranger que no tingui possibilitats de pagament, amb les modalitats de control indicades anteriorment.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Exemples (1 M = 1 milió d'unitats monetàries):

A) OPERACIÓ D'EXPORTACIÓ FINANCERA D'EXCEDENTS DE CONSUM.

	<u>Saldo</u>
1. L'Estat exportador compra a detallistes propis excedentaris.	-1M -1M
2. L'Estat exportador finança el públic del país importador.	-1,5M -2,5M
3. L'Estat exportador finança els transportistes propis.	-0,5M -3M
4. Els detallistes estrangers reben a crèdit la mercaderia.	
5. Els detallistes estrangers venen la mercaderia a 1,5M.	
6. Els detallistes estrangers es queden un benefici de 0,5 M.	
7. Els detallistes estrangers tornen el crèdit al compte corrent del país exportador en Caixa de Desenvolupament del propi país.	<u>+1,M -2M</u>

1 M detallistes propis.
-3 M { 0,5 M transportistes propis.
 0,5 M comerciants estrangers.
 1- M ciutadans estrangers en mercaderies.
+1 M en divises de país estranger importador.

B) OPERACIÓ D'EXPORTACIÓ CREDITÍCIA D'EXCEDENTS DE PRODUCCIÓ DE BÉNS D'EQUIPAMENT.

	<u>Saldo</u>	
1. L'Estat exportador compra a productors de béns d'equipament excedentaris.	-1M	-1M
2. L'Estat exportador acredita a empreses compradores del país importador.	-1,5M	-2,5M
3. L'Estat exportador finança transportistes propis.	-0,5M	-3M
4. Els comerciants estrangers reben a crèdit la mercaderia.		
5. Comerciants estrangers venen la mercaderia a 1,5M.		
6. Comerciants estrangers es queden un benefici de 0,5M.		
7. Comerciants estrangers tornen el crèdit al compte corrent del país exportador, en Caixa de Desenvolupament del propi país.	+1M	- 2M
8. Les empreses compradores estrangeres tornen crèdit interessos al compte corrent del país exportador en Caixa de Desenvolupament del propi país.	+2M	0

1M empreses de béns d'equipament del propi país

-3M { 0,5M transportistes propis

0,5M comerciants estrangers

1M empreses compradores estrangeres (en béns d'equip)

+3M { 1M de comerciants estrangers

2M d'empreses compradores estrangeres } en divises del país estranger

8.3.4. Comerç exterior i reforma duanera.

El comerç exterior d'un Imperi, federació o comunitat geopolítica cal que sigui totalment comptabilitzat tant a l'entrada com a la sortida de qualsevol valor mercantil, sense cap excepció.

Les duanes no tenen per finalitat ni d'esdevenir un instrument fiscal ni de sectorialitzar per països les transaccions exteriors. Cal que resti clarificada la utilitat instrumental abstracta del comú denominador de tota mercaderia, que és la moneda. Les duanes, ben al contrari, tenen per finalitat autodemocràtica de portar a l'ànim de totes les persones, començant per aquelles que es dediquen a transaccions exteriors, que la riquesa pròpia d'un imperi consisteix únicament i exclusiva en automatitzar al màxim l'equilibri entre el valor total de les importacions i el valor total de les exportacions (compresos crèdits i finances corresponents) sense que això sigui cap destorb per analitzar, sectorialitzar, i àdhuc elementaritzar amb la màxima i òptima precisió estadística les transaccions reals portades a terme.

Recordem ací la fórmula F5 de 6.5¹⁹⁵:

$$\begin{array}{ccccccc} \text{Exportacions crèdits} & \text{importats} & \text{finances} & \text{Importacions crèdits} & \text{Finances} \\ & & \text{importades} & \text{exportats} & \text{exportades} \\ E + & C_I + & f I = & I + & C_E & f E \end{array}$$

Entre les exportacions, cal comptar les despeses dels turistes estrangers entrats i entre les importacions, cal comptar les despeses dels turistes propis sortits a l'estranger.

¹⁹⁵Vegeu Fórmula 6.35, Fórmula reguladora fonamental F5 al volum I, pàgina 390.

Aquest equilibri del comerç exterior conjunt pot ésser aconseguit sigui a través de tractats bilaterals, sigui amb conjunts d'estats estrangers, mitjançant tractats multilaterals ampliables a tractats mundials generals.

Sota aquest principi d'equilibri, bastim la corresponent reforma duanera en vista a un comerç exterior enterament lliure, dintre del marc dels interessos privats i dels crèdits i finances definits en cada tractat.

Els drets de duana ja no seran, en cap cas, per raó de la naturalesa de la mercaderia importada o exportada, sinó que seran, en cada moment, fixats automàticament en funció del desequilibri real i objectiu de totes les importacions en relació a les exportacions o inversament. Cap sector o cap territori, per cap motiu, no podrà ésser sostret de les sumes totals d'importació o exportació. En tot cas, si una catàstrofe imprevista obligués a eximir de càrregues un determinat sector o territori, els drets automàtics de duana serien pagats pel tresor comunitari.

Les duanes respondran per tèlex, en el termini d'hores, a qualsevol demanda que pregunti els drets de duana variables a l'exportació o la importació durant el període comptable-estadístic següent a la data de la pregunta. D'aquesta faisó, els importadors-exportadors de qualsevol mercaderia (comerciants, industrials, individus, etc.) podran orientar llur estratègia segons els resultats reals i objectius, i, per tant, variables, de comerç exterior dintre el marc del tractat interestatal en el qual es mouen.

Hi haurà uns drets de duana «antidumping» i es referiran, mercaderia a mercaderia segons qualitat i quantitat, al preu de venda mínim tecnològicament i empresarialment possible en l'imperi o comunitat geopolítica, i seran com a mínim del 75 % de

la diferència entre el preu de compra, a l'estranger, de les mercaderies importades i el preu exterior de venda mínim.

La totalitat dels drets de duana seran repartits automàticament, segons norma corresponent d'equitat territorial i poblacional, entre tots els municipis de la comunitat, a fi de millorar constantment amb aquestes aportacions duaneres, llur estratègia permanent i tàctica conjuntural en la municipalització del sòl.

Com que els viatgers individuals o familiars de la pròpia comunitat no poden importar mercaderies estrangeres de valor superior a la quantitat de divises estrangeres entregades, no s'exercirà sobre ells cap control duaner que no sigui en funció d'una demanda de divises estrangeres, normalment no justificable, per la duració de llur viatge a l'estranger.

Pel que fa als viatgers estrangers, es palesa la inutilitat de llur control duaner puix no podran vendre, per factura-xec normal, cap mercaderia fraudulentament importada, i entraran amb divises estrangeres forçosament declarades a l'establiment comptable (banc de negocis o caixa d'estalvis), triat per ells a fi de pagar llurs factures-xecs interiors. Contràriament, no es permetrà, sense la deguda inspecció duanera, a cap estranger cap transport de bagatges personals de pes superior a 50 kg per persona. Referent a això queda totalment suprimit el privilegi de la «valisa diplomàtica», àdhuc a les persones estrangeres amb estatut diplomàtic.

A la fi d'aquest apartat de comerç exterior, volem fer unes consideracions científiques i polítiques. En una concepció científica del mercat lliure, el comerç exterior és només un subconjunt del conjunt global del mercat. Si el nostre *Sistema General* no fa una llei de mercat que impliqui una exacta mesura comptable continua i dinàmica de cada element, subconjunt i

conjunt total del mercat, en resultarà, una vegada més, una llei imperfecta o simulada, i anirem de nou a parar a aquella coneguda situació de «feta la llei feta la trampa». El Sistema serà torpedinat sota la línia de flotació per les plutarquies o elits indígenes o mundials, mentre conservaran la forma populista aparent i externa per fer xantatge al «govern» incompetent que haurà fet la pseudorevolució i al poble ignorant que s'ho haurà cregut.

Per això, en el llenguatge legislatiu, oficial, caldrà fer desaparèixer tota referència a una possible divisa «nacional». Del llenguatge del carrer només en desapareixerà després d'un cert temps d'èxits rotunds. Caldrà en el llenguatge oficial parlar només d'unitats monetàries ben neutres i inertes, sense càrrega ideològica o afectiva. Potser, provisionalment, serà convenient referir-les a un «patró-or», «mesura-or», «mostra-or» bon minyonet, ben petitet, ben emmarcadet en una visitable urna de vidre, ben apropiat per a fer comprendre a tothom la total abstracció monetària que cal assolir.

Aquesta unitat monetària no pot ésser una vulgar divisa «nacional» atacable pel joc brut exterior. Tampoc cal defensar-la «patriòticament» contra la clàssica «especulació» inflacionista-deflacionista en el buit de les molt especialitzades, i intel·ligentíssimes i deslleials, borses intermonetàries.

Amb la nostra llei d'equilibri de comerç exterior, ni permetem la pressió importadora contra nosaltres de les grans potències del primer món, ni ens permetem la nostra pressió exportadora contra els països dels tercer món. Totes aquestes pressions generen imperialismes, colonialismes, invasions, terribles rapinyes internacionals, i el desequilibri entre països rics i pobres sempre creixent i sempre escandalós. Però, ensems, la nostra llei d'equilibri no ens tanca en una situació d'autosuficiència interna,

solució retrògrada, estranguladora del lliure comerç mundial, i a la llarga augmentadora dels desequilibris entre països ben dotats i mal dotats de recursos naturals. A més a més, la nostra estratègia anima els països amics a passar de pactes bi o multilaterals a una federació imperial de plena solidaritat lliure (8.2.2)¹⁹⁶.

En comerç exterior, ben lliure dintre dels límits radicalment abstractes de la llei d'equilibri propugnada, és possible que els poderosos de l'exterior boicotegin la realitat equilibrada econòmicament, per decisió autopolítica, del mercat conjunt global propi amb negatives de comerç, de creditacions o de finançaments. Però això és millor que no pas un respecte aparent com el que es practica tradicionalment que amaga sempre atacs per l'esquena. Tindríem, en el nostre cas, el poble enganyat i esdevingut víctima d'una tirania pitjor que l'actual, mercès al total control telemàtic de tots els moviments mercantils i de totes les persones que se serveixen de moneda telemàtica al servei d'aquests poderosos.

Des del punt de vista de la lingüística, podem observar que la paraula «divisa» és manifestament matemàtica, i els déus del caos actual n'han fet una «realitat» per a ràpid enriquiment plutàrquic superprivat i ràpida ruïna comunitària dels pobles que ho han de suportar. Realitat creada del no-res, la divisa «nacional» és el màxim exponent del nihilisme.

La implantació del *Sistema General* fa que les «plutarquies» (comandament pel diner) internes compreguin que, per sobreviure com a classe social, només tenen el recurs de transformar-se en legítimes «plutocràcies» (creixement del diner), per a les quals el diner només tindrà valor mercantil. I punt!

196Pàgina 514.

Les «plutarquies» externes hauran de comprendre que ells, no podran jugar brut amb la «nostra divisa». Al contrari, nosaltres podrem jugar brut, sense altre límit que la nostra voluntat de pau i fraternitat, amb llurs divises. Aquesta és clau de la força del nostre Sistema en mans d'uns polítics decidits a fer servir la intel·ligència amb avantatge. Ells no estaran gens ni mica supeditats al lucre immediat com ho estan les plutarquies externes, anarquistes des del poder mundial; molt més fràgils del que la gent es pensa.

Cabalment, en no poder transformar el diner mercantil en diner antipolític, les «plutocràcies», tant internes com externes, no sols seran perfectament legals, sinó fortament afavorides en i pel *Sistema General*. A intel·ligència igual, guanyaran més diners amb el joc net que propugnem, que amb el joc brut que actualment les «plutarquies» practiquen en el món.

8.3.5. Simplificació fiscal.

Els estudis científics del mercat històric palesen que els impostos són completament inútils en una economia racional de mercat, i tot allò que és inútil és nociu per a la comunitat. Els dirigents dels pobles lliures mai no han imposat fiscalitat als ciutadans lliures. En la llarga història dels imperialismes només s'imposava tribut als pobles vençuts. La paraula «impost» és prou expressiva. L'impost a tots els ciutadans per subvenir les necessitats públiques o col·lectives, el «deure impositiu», és una invenció de la plutarquia anglesa. Ella començarà a «donar exemple» pagant els seus impostos. Ella amagarà els mil recursos que seguirà tenint per recuperar-los per la porta del darrere. Ella convertirà els lliures ciutadans en súbdits vençuts.

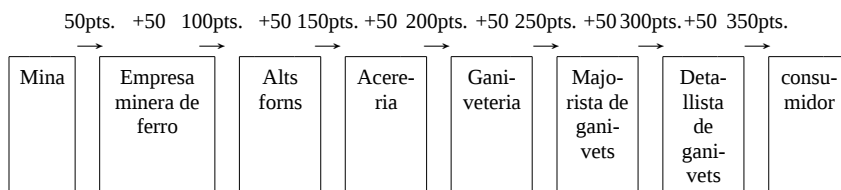
Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Amb tot el que hem dit a propòsit de la nostra hipòtesi fonamental de l'aparició del bé comú mercantil a partir de l'expansió del bé privat mercantil, és evident que a un poble lliure amb un mercat racionalment lliure no li calen impostos per finançar el comú. Tanmateix, cal anar pas a pas en la reconversió d'una situació com l'actual al sistema que volem.

De tota l'absurda complicació heretada d'impostos tradicionals i d'impostos nous, de càrregues parafiscals, gabel·les, drets reials, censos, taxes, arbitris, cànon, etc., la majoria dels quals gasten més en burocràcia de recaptació que la quantitat que recaptin, només volem dos impostos, en estricte sentit de prudència i amb la intenció d'anar-los extingint de forma gradual.

- a) Un impost sobre Tràfic d'empresa (ITE): simple, comprensible per a tothom que, aplicat a cada factura-xec, no ha de menester cap altra declaració, inspecció ni control que el de la legalitat de cada factura-xec, amb cobrament automàtic per les mateixes institucions comptables, sense possibilitat de frau o evasió fiscal.

Al Mercat Comú Europeu s'ha implantat l'impost del valor afegit (IVA) perquè és un impost més just. Vegem-ne un exemple:

ITE 1 %: $1 + 1,5 + 2 + 2,5 + 3 + 3,5 = 13,5$ total.

IVA 4,5 %: $2,25 + 2,25 + 2,25 + 2,25 + 2,25 + 2,25 = 13,5$ total.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Si cada empresa trasllada a la següent l'ITE, aleshores al final i amb escriuix:

50pts.	+50	100pts.	+50	150pts.	+50	200pts.	+50	250pts.	+50	300pts.	+50	350pts.	276811
→		→		→		→		→		→		→	-350
													=13,75
													27681
Mina	Empresa minera de ferro	Alts forns	Acere- ria	Gani- veteria	Majorista de ganivets	Detallista de ganivets	consu- midor						
		+1	+1,51	+2,0251	+2,545351	+3,0708451	+3,60	13,75					15125= 27681

En l'ITE es carrega un % sobre tota la facturació de cada empresa. La seva injustícia rau en que els darrers compradors del cicle econòmic paguen més impostos que els primers. En l'IVA es carrega un % sobre el valor que cada empresa afegeix al valor comprat. Així cadascú, amb més justícia, paga sobre el que ell ha fet.

Però la determinació de la quantia del valor afegit per cada empresa, que en l'exemple hem simplificat i uniformat (+50), és terriblement difícil d'establir i d'ací en surt una font interminable de litigis.

Tenint doncs present que aquest serà un impost baix, un impost a extingir, i que vol suprimir la burocràcia inflacionista, ens sembla més simple, més fàcil i més objectiu carregar al tirador de tota factura-xec l'impost del tipus ITE.

- b) Un impost sobre la propietat privada del sòl (IPPS). Per a l'educació del poble, per a la protecció del medi ambient i del patrimoni natural, per evitar l'antisocial «especulació» dels terrenys i per a garantir constitucionalment uns fonaments eficaços a això que la nova societat entén per llibertat creadora de base en cada ètnia; es conserva a més

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

un altre impost sobre la propietat del sòl, a benefici exclusiu de cada municipi, sobre bases imposables de lliure concert entre, d'una banda, propietaris de solars (urbans) i terrenys (agrícoles, forestals, no cultivables, etc.), i, de l'altra, cada municipi; aquest impost perseguirà una progressiva municipalització de tota la terra pàtria. El municipi és, de totes les ètnies, la que pot vigilar més d'aprop l'ús social o antisocial d'aquest bé-arrel per excel·lència. I, d'altra banda, cal no acumular a les mans de l'Estat l'immens poder que es deriva de la propietat de tot el territori.

O bé el propietari haurà de pagar un impost alt sobre el lliure preu, concertat cada 2 anys amb el municipi, de les seves propietats de terrenys, o bé podrà vendre-les al municipi comprador, el qual llogarà la mateixa propietat a l'antic propietari a un lloguer baix. El municipi disposarà, per comprar el terreny, dels impostos dels propietaris, de la part que els correspongui dels drets de duana esmentats a l'apartat anterior¹⁹⁷ i, en el seu cas, del plus d'interès dels crèdits comunitaris sobre els interessos de mercat (8.3.6)¹⁹⁸.

Sovint, els «propietaris» s'enganyen. Es pensen que els terrenys són seus. En realitat qui pot cobrar l'impost sobre la terra, en realitat és l'amo de la terra, i qui ha de pagar l'impost és un vulgar llogater.

La municipalització de la terra persegueix una altra finalitat important. La temptació fàcil, tradicionalment, de l'home ric és la d'invertir en terrenys. Sol ser un diner que s'adorm i que es mor («les mans mortes»). A mesura que avanci la municipalització de

197Pàgina 574.

198Pàgina 584.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

la terra, el diner sobrer és veurà obligat a invertir-se en producció, en empreses de futur, en dinamisme econòmic. Cal que qui es dediqui als negocis no s'adormi mai en somnis latifundistes feudalitzants. No cal dir que els petits propietaris de caseta i hortet, i fins i tot els explotadors agrícoles que siguin racionals i modèlics, seran respectats i ajudats pels corresponents municipis.

A partir dels ingressos autònoms suficients de cada municipi (salari socials institucionals, impost de la terra, lloguer de la terra, duanes) anirà naixent la lliure confederativitat en subcomarques, comarques, regions, ètnies, i interètnies. Existiran lliures caixes confederatives de mútua ajuda i solidaritat intermunicipals, intercomarcals, interètniques, etc.

D'aquesta faisó només caldrà protegir constitucionalment barris, llogarets, masies, etc., a base d'una caixa intra-municipal de lliure confederativitat, ajuda mútua i solidaritat entre les comunitats primàries de cada municipi.

El municipi no podrà mai, per cap motiu, vendre un solar o terreny ja municipalitzat. Només podrà llogar-lo a un preu lliurement concertat, però que no depassi d'un tant per cent fixat per llei sobre el preu de lliure mercat.

En cas de venda de qualsevol solar o terreny, el municipi té primera opció de compra al lliure preu de mercat. En cas de renúncia de municipalització, el venedor pagarà al municipi un impost extraordinari del 50 % sobre la diferència, entre el preu lliurement concertat amb el municipi i el lliure preu de venda convingut entre ell i el seu comprador.

8.3.6. Establiments comptables. Concessió i distribució de crèdits.

És necessari establir una diferenciació dels establiments comptables en vista a cibernètica o govern automàtic de les coses. El ciutadà no s'ha de deixar contagiar per pors absurdes, ans al contrari ha de persuadir-se de què ens seran útils a tots, els béns fets que la moderna tecnologia posa a l'abast de la nostra generació. Les màquines són instruments inerts al servei de la persona humana. Cada dia les màquines treballen millor i més de pressa, però cal facilitar llur feina perquè no deixin bloquejat o saturat llur servei. Ja acabem de dir a propòsit de l'impost ITE que és necessària la simplificació. Cal ésser prou humils per facilitar al màxim les elaboracions analítiques i logístiques, en lloc de buscar en complicacions una justícia absoluta que porta més mal que bé. Tot simplificant al màxim, obtindrem ràpidament que la telemàtica, aquí i avui, ens doni tot el servei possible en cibernètica autoeconòmica de lliure mercat clar i lliure societat transparent.

La diferenciació telemàtica-cibernètica dels establiments comptables i dels comptes corrents que els interessats hi podran obrir, persegueix l'educació de tot el poble en els dominis de la claredat d'un mercat lliure i de la transparència d'una societat llibertària.

Es diferencien, doncs, netament dos tipus d'establiments comptables:

- Els bancs de negocis: Són empreses exclusivament utilitàries. En la nostra òptica, ells es troben al mateix nivell que qualsevol altra empresa utilitària, i estaran al servei de totes les altres empreses no comptables del cicle de la producció.

- Les caixes d'estalvi: Malgrat ésser originàriament d'iniciativa privada local, tenen una altra tradició de servei públic de tipus social alliberador, sense afany de lucre. Per això ara esdevindran serveis comunitaris liberals, i s'identificaran plenament amb l'autopolítica i l'autoeconomia perseguida pel *Sistema General*. Estaran al servei exclusiu de les persones de professió utilitària uniassalariada (cas particular del cycle de la producció, vegeu la 1a. conseqüència de 8.3)¹⁹⁹ i de les persones de vocació liberal o simples consumidors (tot el cycle de consum).

A) Sobre els bancs de negocis.

A l'igual que totes les altres empreses utilitàries, el conjunt de tots els bancs de negocis en la federació sencera es confederaran en un gremi eficaç i subgremis especialitzats.

Els bancs de negocis només podran estar al servei de totes les altres empreses utilitàries, exclusivament en els cycles de la producció interior i del comerç exterior; només podran, doncs, manejar diner directament interempresarial per a producció de béns utilitaris i valors mercantils socialment no finits (no consum).

Els bancs de negocis treballaran lliurement segons contractes generals o particulars amb llurs clients. Portaran la comptabilitat completa de llurs clients, sempre a disposició immediata dels mateixos. Es dedicaran, com fins ara, a acceptar diner a termini fix, a efectuar descomptes i préstecs bancaris, exclusivament basats sobre capitals i reserves propis i capitals específicament i contractualment cedits a tal objecte pels clients interessats. Per

¹⁹⁹Pàgina 558.

consegüent, els bancs de negocis, segons aquest projecte, no podran confondre, com ho vénen fent fins ara, d'una banda, préstecs bancaris basats sobre capitals privats-solvents (de llur incumbència) i, de l'altra banda, crèdit comunitari basat en els saldos positius de comptes corrents, coneguts eufemísticament en l'actualitat com «recursos aliens» (d'incumbència comunitària).

Crearan, amb plena capacitat intra-legislativa i intraexecutiva, tantes caixes intra-bancàries com siguin necessàries per a oferir uns serveis màxims a tot el país i garantir una perfecta seguretat privada-solvent als seus clients, en funció d'una global solidaritat gremial, sub-gremial, etc.

L'Estat només intervindrà en l'especial negoci bancari a base de lleis mínimes (8.2.6)²⁰⁰, sense obstacle que també regeixin, per als bancs de negocis, tota la legislació i jurisprudència aplicables al conjunt general de les empreses utilitàries.

La Justícia, en els seus corresponents graus locals, ètnics, inter-ètnics, comunitaris, crearà tants tribunals especialitzats en dret bancari com siguin necessaris per a resoldre ràpidament tots els litigis que es puguin presentar en el sector. Intervindrà per pròpia iniciativa, per iniciativa dels defensors ètnics, inter-ètnics i comunitaris, per iniciativa dels fiscals, i sempre que algú reclami. Quan un banc no pugui fer front a les seves obligacions, la Justícia invocarà el principi de la total solidaritat interbancària en favor de la clientela d'aquest banc.

Tots els clients de bancs de negocis hauran de tenir estatut notarial d'empresa utilitària. Ja hem dit que els treballadors uniassalariats tindran el compte corrent d'estalvi de producció en Caixa d'estalvi. Però tota persona amb més d'un salari utilitari cal

200Pàgina 538.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

que tingui el seu compte corrent en banc de negocis. En conseqüència, estarà obligada a constituir una empresa per accions (EA) individual (EAI) o col·lectiva interindividual (EAC) o social intercol·lectiva (EAS), dedicada exclusivament a cobrar els salaris del(s) titular(s) i a obrir un únic compte corrent bancari d'estalvi de producció multi assalariada.

Les empreses per accions, i només elles, podran a més obrir en qualsevol banc:

- comptes corrents de producció normal amb descobert automàtic d'un 25 % sobre el saldo mig de l'exercici anterior i amortització en un any;
- comptes corrents d'inversions i reserves privatament solvents, amb descobert automàtic de fins al 50 % i amortització en tres anys;
- comptes corrents d'inversions creditícies comunitàriament solvents que s'alimenten dels salaris socials crediticis.

B) Sobre les caixes d'estalvi.

Totes les caixes d'estalvi existents s'hauran de socialitzar, però conservaran tota llur autonomia actual, tot confederant-se a nivell de cada ètnia, de cada interètnia i de tota la comunitat o federació.

Cada caixa existent fins al moment d'iniciar el nou sistema, administrarà, des del seu inici, la seva autonomia segons autogestió del conjunt d'establiments comptables oberts i de cada establiment comptable. Aquesta autogestió serà comandada pels delegats elegits pel personal i pels comptes-correntistes, segons llei.

Els comptes corrents que es podran obrir en les caixes d'estalvis seran els següents:

- comptes corrents individuals de productors utilitaris uniassalariats, per llur empresa (aliena, total o parcialment pròpia); cada productor només en podrà tenir un, i gaudirà d'un descobert automàtic de fins el 25 %, amb amortització en un any;
- comptes corrents individuals o familiars d'estalvi de consum privatament solvent que es pot alimentar del compte corrent d'estalvi de producció unisalarial, en caixa d'estalvi o del compte corrent d'estalvi de producció multisalarial de banc de negocis. Gaudiran d'un descobert automàtic de fins el 50 %, amb amortització en tres anys.
- Els comptes corrents individuals o familiars d'estalvi de consum comunitàriament solvent;
- comptes corrents de consum liberal-financer (comunitàriament solvent);
- comptes corrents de consum institucional-financer (comunitàriament solvent).

Els ingressos en els comptes corrents de consum comunitàriament solvent provenen dels salaris socials financers (ssf) individuals familiars, liberals (tècnics individuals, tècnics per equip i institucionals).

Interessa enormement a la nostra revolució llibertària, per a tothom, de conèixer al dia l'estadística exacta dels uniassalariats utilitaris, car es tracta d'una categoria social a extingir, evolutivament, pel simple augment de la riquesa privada i de la riquesa comunitària, totes dues complementàries, interdependents i omnisolidàries.

C) Sobre la concessió i distribució de crèdits.

(Vegeu 2.2)²⁰¹.

La concessió i distribució de crèdits comunitaris a les empreses productores i als candidats empresarials és confiada en exclusiva als bancs de negocis. Ells són, doncs, responsables del bon fi de la creença en la capacitat tècnica de l'empresari, al qual s'ha concedit el crèdit per a produir mercaderies en la proporció corresponent a la quantia del crèdit concedit.

Les condicions de concessió seran les següents:

1. en funció exclusivament de la capacitat tècnica de l'empresa productora peticionària o del candidat empresari;
2. la concessió comporta l'obertura d'un compte corrent especial de «crèdit»;
3. la concessió comporta el nomenament d'un cogerent, responsable davant del seu banc de la utilització eficaç del crèdit concedit;
4. el temps de muntatge i posta en marxa de la nova empresa o de les noves instal·lacions productores es pot considerar generalment de tres anys, però aquest període pot ésser disminuït o augmentat pel banc concessionari, a reserva del que dictaminin, en cas de litigi, el tribunal econòmic-creditici corresponent; durant aquest període, el banc de negocis no cobrarà cap interès;
5. a la fi d'aquest període inicial sense interès, l'interès normal d'un crèdit serà el doble del lliure interès bancari;
6. mentre l'acreditat pagui aquest interès normalment doble, no té cap data fixada per retornar el capital creditici que li ha estat concedit; el reemborsament al banc concedidor del crèdit resta a iniciativa i exclusives conveniències de l'empresari.

²⁰¹Volum I, pàgina 79.

La part d'interès que equival al lliure interès bancari serà per al banc responsable del crèdit concedit, en concepte de pagament dels seus serveis a la comunitat geopolítica, única i exclusiva inventora de dret de fet del crèdit comunitari, i de la qual l'Estat només és el gerent. La resta de l'interès normalment doble serà consignat pel banc en un compte corrent especial del tresor comunitari. Quan aquests ingressos no siguin considerats necessaris per la bona marxa i plena garantia del sistema dinari, passaran totalment o parcialment a disposició dels municipis per a la compra del sòl municipal.

La distribució del crèdit comunitari es farà segons llistes correlatives, tot seguint un ordre de petició a la Confederació interbancària a través del banc de negocis escollit pel peticionari. Aquestes llistes seran ateses tot parant compte en línies preferencials segons la importància revolucionària llibertària de la nostra societat, i rebran fraccions diferents de la massa creditícia comunitària total segons lleis i segons decisions polítiques:

- a) en funció de l'autogestió empresarial interna:
 - a.a) empreses autogestionàries d'origen,
 - a.b) empreses en vies d'autogestió,
 - a.c) empreses decidides a iniciar l'autogestió,
 - a.d) empreses refractàries a l'autogestió,
- b) en funció del volum de personal per torn (el progrés tecnològic va a favor de les empreses de més fàcil directivitat especialitzada):
 - b.a) empreses autogestionades artesanes d'un màxim de 6 col·laboradors per torn, comptant-hi l'empresari,
 - b.b) empreses autogestionades de 7 a 50 obrers per torn,
 - b.c) empreses autogestionades de 51 a 200 obrers per torn,
 - b.d) empreses autogestionades de més de 200 obrers per

- torn,
- b.e) empreses refractàries a l'autogestió,
 - c) en funció de l'horari de treball:
 - c.a) empreses produint, pel sistema de torns, els 365 dies de l'any, les 24 hores del dia (incloent el temps de manteniment) i 3,5 dies/setmana per torn (una setmana: 3 dies i l'altra: 4) a 6 hores 30 minuts per dia (o sigui 20 hores 30 minuts per setmana/treballador),
 - c.b) empreses produint durant 5 dies de 6 hores per setmana (amb torn o sense): 30 hores/setmana/treballador,
 - c.c) altres empreses acollides a l'actual horari legal de 40 hores setmanals,
 - d) en funció dels excedents reals de producció de mercaderies no finites de béns d'equipament i dedicats els crèdits a comprar aquests excedents (Vegeu 8.3.2)²⁰².

8.3.7. Instaauració d'un mercat clar radicalment i totalment lliure.

El conjunt del mercat d'un imperi, federació o comunitat geopolítica comprèn dos subconjunts: el mercat interior i el mercat exterior. L'operativa en els dos casos és la mateixa: la recerca i el manteniment de l'equilibri unitari. Però en cada subconjunt cal operar per separat, segons les dues fórmules apropiades.

²⁰²Pàgina 564.

Aquest equilibri unitari demana l'oposició, la complementarietat, la comparació monetària, la compensació de Producció i Hisenda en el mercat interior i de diners entrats i sortits en el comerç exterior, segons comptabilitat unificada, tancada i clarament documentada de tota la comunitat:

$$P_t = H_t \qquad E + C_I + fI = I + C_E + fE$$

(Fórmula 8.6. Compensació entre producció i hisenda en el mercat interior). (Fórmula 8.7. Compensació de diners entrants i sortits en el comerç exterior).

En vista a la total transparència de mercat cal, doncs:

- a) que la nostra nova economia persegueixi d'obtenir lliurement:
 - a.a) una producció màxima, de qualitat òptima, al servei de tot el poble, amb el mínim esforç i risc per part de tots els factors privats productius,
 - a.b) una inversió màxima i de qualitat òptima en el cicle de la producció, també amb esforç i risc mínims tecnològicament,
 - a.c) un consum màxim²⁰³ i òptim per part de tots els membres de la comunitat,
- b) i, per a això, exigir lleis generals i especialitzades de protecció eficaç a les forces productores d'iniciativa privada i propietat particular practicades des de temps immemorial: empreses, invents, capital i treball utilitaris, puix són les que, fins ara i previsiblement en el futur, donen dinàmicament i expansivament, una producció màxima de qualitat òptima a canvi de riscos i esforços

²⁰³En dir «un consum màxim» no ens referim a la bogeria actual del consumisme on es despenen ingents quantitats de recursos en una absurda publicitat per consumir allò que no es desitja realment consumir. Ens referim a allò que realment els homes desitgen per realitzar-se millor.

- mínims,
- c) suprimir immediatament tot entrebanc burocràtic, estatista, creador de serveis-fantasma (mercaderies buides amb sou real) en el mercat interior,
 - d) tancar l'equilibri cibernètic de producció excedent sobre hisenda privada amb l'autoeconomia d'invenió creditícia i financera de diner comunitari,
 - e) repartir equitativament el bé comunitari:
 - e.a) segons equitat en funció d'eficàcia i mèrits:
 - productius dels professionals utilitaris,
 - socials dels vocacionals liberals,
 - e.b) segons solidaritat comunitària en funció de les funcions naturals, nacionals, vitals de tots els habitants i, en especial, dels més necessitats.

Hem separat del sector utilitari o de mercat tot servei «misteriós», tota venda de situació, tot pagament en buit. En aquest sector no hi haurà moviment de diner sense el corresponent moviment de mercaderia real i viceversa. Es tracta en aquest sector de «retribuir a cadascú segons el seu treball».

Deixem per al sector liberal i per al sector de consum «retribuir a cadascú segons la seva necessitat» o el seu desig si és possible.

És lliure estar en un o en altre sector, però la disciplina de sector serà respectada inexorablement. La finalitat normal d'una societat realment automoralitzant és d'anar posant constantment les «coses» tan clares que les mentides, la hipocresia, l'ocultació, etc. siguin instrumentalment impossibles. Aquesta finalitat, no negada per ningú fins ara, no ha pogut ésser portada a la pràctica, perquè la moneda anònima sense lligam precís i documentat amb les persones responsables de cada moviment dinerari, permetia tots els moviments en buit, tantes vegades i en tanta quantitat com

convenia als poderosos, als criminals, als delinqüents.

En el nostre sistema monetari, el diner comptable no pot circular en buit. Tot moviment elemental de diner abstracte és, a més a més de personalitzat i reponsabilitzador, exactament paral·lel i en sentit contrari al moviment concret de mercaderies concretes legals, és a dir, exclusivament les inscrites en l'aranzel mercantil de la comunitat i de cada tractat inter-estatal de comerç.

Es barra, doncs, el pas a qualsevol crim, delictes o falta tradicionals per mitjà de diner.

Malgrat tot, ni el legislador, ni el jutge podrà ésser tan ingenu de creure que el problema ja està definitivament resolt. El canvi radical, en el sentit moral de la nostra civilització multimil·lenària, no pot implicar una tal solució definitiva per definició de la mateixa intel·ligència i llibertat més pregons de l'home.

La malícia és inherent a la naturalesa humana, i en una visió conjunta i lúcida de l'evolució global de la nostra espècie, no es pot negar que, potser en la mateixa proporció que la bondat, aquesta malícia és un camí de progrés per a la comunitat, en imposar al poble i a l'autoritat legítima unes reaccions d'autodefensa que, quan no es cau en excessos tan arbitraris i irresponsables com els mateixos crims i delictes perseguits, augmenta la intel·ligència i la llibertat profundes i acumulades de tots els homes.

8.3.8. Supressió radical de tota misèria i marginació anti-social per raó de diner.

(Vegeu 3.1)²⁰⁴.

Una comunitat s'arruïna més fàcilment en l'aspecte moral que no pas en el material. Cal, doncs, que el poble faci el que cal perquè no sigui possible, en la vida de cada dia, la seva ruïna moral. L'existència de miserables involuntaris és una ruïna moral per a ells i per a tots els ciutadans.

En l'aspecte material, un poble no s'arruïna així com així. Cal la prèvia ruïna moral. Si una comunitat està moralment plena de coratge i de força creadora de bellesa cultural i de béns utilitaris, res ni ningú no la pot arruïnar.

Per consegüent, abans que cap altra mesura, des del primer moment de l'acceptació del nou sistema i en espera d'una posterior normalització dels salaris socials financers, aquestes persones individuals i familiars que pateixen actualment de misèria i marginació antisocial, per raó de diner, tindran prioritat d'obrir comptes corrents individuals i familiars en les caixes d'estalvi.

En aquests comptes corrents se'ls abonarà un salari mínim vital determinat prèviament. Immediatament la Justícia, en les respectives demarcacions territorials, tot començant per les àrees on hi hagi una més forta proporció de comptes corrents esmentats abans, crearà tribunals de protecció a les persones individuals i familiars. Aquests tribunals seran a càrrec d'un sol jutge, que disposarà dels auxiliars de jutjat, policia judicial, assistents socials, etc., que cregui necessaris per al seu comès. Crearan un registre molt detallat de totes les persones individuals i familiars

²⁰⁴Volum I, pàgina 95.

protegides. Mentre no existeixi una legislació general adient a tots els casos de necessària protecció social, el jutge únic de cada un d'aquests tribunals, d'acord amb la legislació no específicament derogada, establirà la seva pròpia jurisprudència.

Si l'imperi o federació ha de representar una unió d'amistat i ajuda entre les nacions lliures confederades, caldrà no limitar la solidaritat als individus i famílies submergits en la misèria, sinó també en la forma que correspongui i que no detallem ací, als barris, municipis, comarques, regions, països i nacions deprimits per raó de diner. La felicitat no ve de tenir més jo que l'altre (diners, educació, cultura, informació, etc.) sinó de conviure essent diferent de l'altre.

8.4. LA PRODUCCIÓ.

La producció és l'energia del mercat, la distribució és la intel·ligència del mercat. En tota la història de la humanitat, la producció és la condició material bàsica de la supervivència i del desenrotllament de la nostra espècie. Ja hem vist com l'excedent de producció constitueix el moll de l'os del progrés humà. La llibertat, la felicitat, la creativitat pura, depenen de la producció tant com la supervivència i el benestar natural.

Des de fa molts mils d'anys la producció comunitària treballa i es crea dins de la producció privada. Quan en una empresa privada, un obrer fabrica un bolígraf amb patent privada i amb capital privat, s'està aplicant ensems inconscientment un paquet de factors comunitaris de producció: invents no privats, infraestructures d'obres públiques, educació dels productors, pau

social, etc., que fem assolir a aquell bolígraf les més altes i bones condicions de fabricació d'un lloc i d'un moment determinat: màxima i òptima producció amb els mínims esforç i risc.

Tractarem, doncs, succintament, dels factors privats de producció, un a un, des de la nostra òptica.

El primer que cal dir és que en la prehistòria l'invent utilitari és la primera prova de la manifestació de l'esperit humà. L'empresa utilitària progressiva en fou la conseqüència immediata. L'estalvi o capital nasqué el dia en què l'home inventà la conserva de caps de caça o pesca. Referent al treball específicament utilitari i sotmès a una disciplina de producció directa, més o menys fàcilment comprovable per qui el dirigeix, només fou inventat ara fa uns 20000 anys, per les matriarques, a través del ritu del «matrimoni de servitud» com hem explicat en 4.3²⁰⁵. Aquest origen servil del treball utilitari, com a disciplina social especialitzada al servei de l'empresa, ens condueix, si hi reflexionem, a l'empíria (comprensió per travessament interior en qualsevol realitat) de la necessitat de tractar de reduir (assimptòticament) el factor treball utilitari servil, en funció del progrés tècnic i de l'elevació del nivell moral i ètic de tota la població d'una comunitat.

²⁰⁵Volum I, pàgina 145.

En segon lloc, la matemàtica explica molt bé que els distints factors privats de producció es classifiquen: 1r. l'invent, 2n. l'empresa, 3r. el capital, i 4t. el treball, en ordre a llur capacitat productiva:

$$\text{Treball (T):} \quad T = T^{[1]}$$

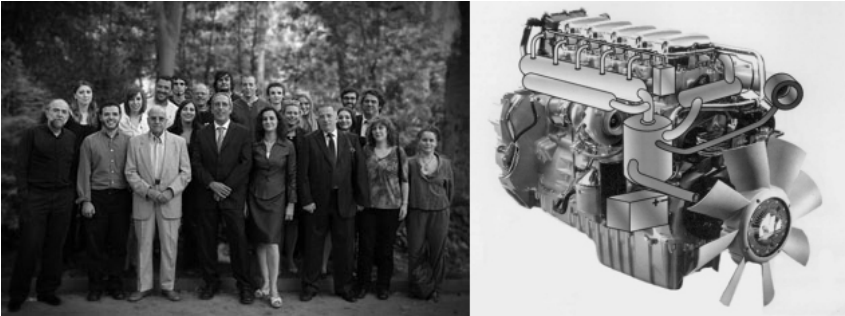
$$\text{Capital (K):} \quad K = nT = T^{[n]}$$

$$\text{Empresa (E):} \quad E = T + K = T + nT = T^{[n+1]}$$

$$\text{Invent (I):} \quad I = T + K + E = T^{[2n+2]}$$

La realitat de l'actual crisi tan llarga de civilització radica justament en la incapacitat dels nostres contemporanis i, en especial, dels més responsables polítics i sindicalistes, de comprendre que és completament desfasada la pugna dels treballadors per a disputar privilegis anacrònics als capitalistes i patrons.

Nosaltres proposem el reforçament eficaç de les empreses com a primer pas perquè s'entengui bé el paper excepcional i decisiu de l'invent, aquesta empresa especial amb seu en el cervell dels homes d'on ha sortit i pot seguir sortint tota solució als problemes del progrés humà.

Il·lustració 33: Fotografia de l'esquerra: Membres de l'equip d'Air Car Factory que van impulsar la comercialització d'un equip d'explosió dins un motor d'explosió convencional. Fotografia de la dreta: Esquema de l'aplicació de l'equip.

El 16 de juny del 2008, l'enginyer Antonio Ibáñez de Alba, en funció de director general dels laboratoris Alba Montecristo de Ciudad Real, va elaborar un equip d'explosió que, afegint-lo al motor de qualsevol vehicle, pot fer prescindir a camions, turismes, ciclomotors i embarcacions de l'ús de carburants derivats del petroli, sense que el motor quedi afectat per modificacions considerables. És una mostra d'invent útil per la humanitat que, d'ésser aplicat, eliminaria moltes limitacions energètiques. Fotografies gentilesa de Miquel Celades i Air Car Factory.

Il·lustració 34: Demostració pública de l'aigua tractada per Ayhan Doyuk.

Un altre bon exemple d'invenció. Partint de la base que la natura utilitza l'aigua com solvent universal, Ayhan Doyuk ha desenvolupat diferents productes capaços d'incidir com potents catalitzadors en molts processos químics. Els seus descobriments permeten, per exemple, apagar i prevenir incendis, així com netejar les aigües, amb molta més eficiència. Feu una demostració pública el 23 de juliol del 2005 a les 16:30h al Pavelló Municipal de Castellterçol, que finalitzà a la Plaça dels Estudis amb proves a l'aire lliure. El mateix Ayhan Doyuk, a la imatge, fa una prova de prevenció d'incendis amb el seu propi dit. Fotograma del vídeo de demostració, gentilesa d'Ayhan Doyuk i l'Equip de Free-News (<http://free-news.org>).

8.4.1. Treball utilitari.

A) Supressió de paperassa.

A cada persona individual, en néixer, se li dóna, en la Caixa d'Estalvi del domicili dels seus pares, en funcions de Registre Civil, un número telemàtic únic que servirà des del primer moment per a tots els documents necessaris a la vida civilitzada en comunió i solidaritat humanista d'aquesta persona en les seves diferents edats: registre civil, llibret familiar dels pares, llibret sanitari, llibret escolar, comptes corrents individuals, número de matrícula de vehicles, llibret laboral, fitxa policial o justicial, etc.

La Caixa d'Estalvi del domicili dels pares del nadó s'encarrega, doncs, no sols de l'estat civil, sinó de tots els documents individuals necessaris en una societat civilitzada, des del moment del naixement, i està encarregada de llur conservació i arxiu en connexió telemàtica de totes les xarxes dependents exclusivament de la Justícia.

Pel sol fet d'haver nascut i de viure, tota persona individual té dret des del dia del seu naixement fins al dia de la seva mort a un salari social individual de solidaritat calculat segons el sistema general de punts. La Caixa d'Estalvi del domicili dels pares li obrirà automàticament un compte corrent, a nom seu, on seran inscrits periòdicament els pagaments d'aquest salari social i individual, a la disposició del qual els seus tutors abans dels 16 anys, i el titular, dels 16 anys als 18 anys, només tindran accés en la proporció que en cada cas concret sentenciï el jutge de família

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

que tindrà el seu despatx en la mateixa Caixa d'Estalvi.

Quan els pares del menor, o ell mateix a partir dels 16 anys, determinin canvi de domicili, tota la documentació els segueix telemàticament a la Caixa del nou domicili. Dels 16 als 25 anys, el jove podrà canviar a voluntat i tantes vegades com vulgui de l'estatut liberal d'estudiant al d'aprenent o viceversa. També podrà renunciar a qualsevol dels dos estatuts liberals referits per posar-se a treballar com assalariat utilitari a partir dels 18 anys. Però podrà tornar a les seves possibilitats anteriors a voluntat fins als 25 anys. Passada aquesta edat podrà demanar pròrrogues fonamentades per continuar els seus estudis o el seu aprenentatge en estatut liberal.

A partir del dia en què una persona individual es posi a treballar com a assalariat utilitari, amb un mínim legal de 18 anys, se li obrirà a la Caixa d'Estalvi un compte corrent d'estalvi de producció i un llibret laboral amb totes les incidències que comuniqui l'empresa i el mateix interessat. Cobrarà de la seva empresa el seu salari a través de la Confederació General de les Caixes d'estalvi, la qual rebrà, de cada empresa mensualment, la llista total de col·laboracions i salari total corresponent a cadascú, amb les indicacions estadístiques necessàries.

B) Defensa del treballador.

Els assalariats utilitaris, persones lliures al servei lliure d'una empresa lliure, no necessiten cap legislació humiliant, mediació, arbitratge, conciliació, inspecció, magistratura laboral estatista, col·lectivista, burocràtica o arbitrista. No cal complicar coses que són clares.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

La defensa pràctica, tant individual com col·lectiva, dels assalariats contra tot intent subjugador de la patronal rau en el salari social d'atur (forçós), de vaga o de lock-out sense límit de temps. Aquest salari social és calculat pel sistema general de punts. Cal que sigui substanciós. Sobre ell, el salari mínim legal laboral haurà de representar un coeficient 2.

Aquest salari social d'atur (forçós), vaga o lock-out serà abonat al seu compte corrent per la Caixa d'Estalvis a partir del moment mateix que presenta la carta d'acomiadament de l'empresa on treballava, indiferentment que sigui a iniciativa d'ell o de l'empresa, i l'abonament es farà mensualment a l'avançada.

Per simple indicació de l'interessat, si l'acomiadament obeeix a estúpides represàlies anacròniques de l'empresa referent a actuacions sindicals de l'acomiatat, tindrà aquest dret a cobrar dobles del salari d'atur durant dos anys; però durant aquest temps el seu nom haurà d'estar obligadament inscrit en públic en totes les Caixes d'Estalvi, en les oficines dels gremis i en els butlletins sindicals obrers i patronals, sotmès així a judici dels seus propis companys.

S'admeten la vaga i el lock-out d'empresa com a generadors del dret a cobrar normalment el salari social de vaga i de lock-out. Tota vaga de més d'una empresa de la mateixa especialitat, del mateix gremi, no dóna cap dret al salari social de vaga, perquè és una maniobra subtil que va contra els interessos dels mateixos assalariats de les empreses afectades²⁰⁶.

Tot lock-out de més d'una empresa comporta el pagament dels salaris socials de lock-out corresponents als afectats i la

206Nota dels editors: Creiem que convé preveure excepcions en el cas de diferents empreses de la mateixa especialitat i del mateix gremi que pertanyen al mateix o mateixos propietaris.

reclamació judicial automàtica de l'import total anterior a unes empreses prou temeràries, per a pretendre amb aquesta acció jugular el mercat lliure del treball lliure.

SINDICATS. Cada col·laborador de qualsevol empresa utilitària tindrà plena llibertat personal en la selecció dels sindicats professionals que més convinguin.

C) Contractes privats lliures entre empresa i assalariats.

Tots els beneficis socials anteriors no impedeixen que entre empreses i assalariats puguin pactar-se lliurement tots els contractes privats que convinguin a ambdues parts. Aquests lliures contractes privats cauen sota la jurisdicció de la Justícia de dret civil.

D) Empreses Pro-autogestionàries en l'aspecte laboral.

Aquestes empreses, afavorides sempre en la concessió de crèdits comunitaris (8.3.6 C)²⁰⁷, iniciaran llur ruta autogestionària tot pagant als seus assalariats, a més dels salaris lliurement convinguts, com a mínim una acció per cada mes treballat amb assiduitat i eficàcia. L'empresa, conjuntament i paritàriament amb el jurat d'empresa lliurement elegit per tots els assalariats, és jutge de dita assiduitat i eficàcia en el cas concret de cada assalariat. En cas de divergència entre empresa i jurat d'empresa, sentenciarà un jurat paritari gremial dins un temps determinat. En cas que un assalariat no estigui d'acord amb la sentència de privació d'acció o accions, podrà recórrer al Jutjat d'autogestió empresarial instituint en la mateixa llei d'empreses pro-autogestionàries.

207Pàgina 589.

Les accions entregades a cada assalariat seran sindicades a favor del conjunt del personal, única assemblea reconeguda com a decisòria per la llei. L'assalariat que se'n vagi de l'empresa, en sigui acomiadat o es jubili, –o els seus hereus, en cas de defunció–, decidira(n) si vol(en) conservar dites accions o se les volen vendre. La sindicatura sempre té opció preferent de compra.

No hi ha límit al % d'accions posseïdes pel personal conjunt en les empreses pro-autogestionàries. El Consell delegat del personal intervindrà en les decisions empresarials a prorrata de les accions sindicades. En el personal de cada empresa hi són comptats tots els qui hi treballen des de l'empresari, el gerent, els apoderats, enginyers, fins els guardes i el darrer peó. Cada empresa pot convenir amb alguns dels seus assalariats l'entrega de més accions que les acordades pel conveni col·lectiu de tots els assalariats amb l'empresa.

En conseqüència, perquè aquesta constant entrega d'accions al personal es pugui fer amb plena llibertat empresarial i salarial, cal fer desaparèixer qualsevol fiscalitat entorpidora de tot augment o reducció de capital, que serà lliure per simple inscripció en el registre interbancari de la comunitat, el qual serà públic, a disposició de qualsevol interessat.

Cal calcular de 10 a 20 anys de mitjana per a la necessària conversió mental dels assalariats en coempresaris, segons vocació llibertària comunitària. La vocació d'empresari no s'improvisa. Hi ha qui no la vol. Hi ha qui la vol i no sap el que vol. Cal un temps d'aprenentatge seriós i sacrificat. Per això parlem de pro-autogestió. D'altra banda, quan l'assalariat participa en l'empresa se la sent més seva i se sent ell més realitzat. És aquesta una via real per a la desaparició de les classes socials i de les terribles

lluites antieconòmiques que genera.

E) De les eleccions en les empreses pro autogestionàries.

Totes les delegacions del personal conjunt per a jurat d'empresa o consell d'empresa es faran a raó de set delegats²⁰⁸ tots ells amb un mandat normal de dos anys. Hi haurà set nivells en el jurat o en el consell. Al cap d'un any de mandat, tot delegat ascendeix de nivell i aquell que és dalt cessa. En totes les eleccions per vacants d'acabament de mandat o d'aleatòries defuncions, dimissions, etc., els llocs coberts seran sempre els de baix, àdhuc en el cas de reelecció. Exemple:

208 A partir de 2 assalariats fins a 6 correspondran 2 delegats; de 7 a 13, 3; de 14 a 20, 4; de 21 a 27, 5 i de 28 a 34, 6 delegats.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

		anys						
		0	0,5	1	1,5	2	2,5	3
Llocs graduats	1	A	A	C	C	I	J	L
	2	B	C	D	F	J	K	M
	3	C	D	F	I	K	L	N
	4	D	F	H	J	L	M	O
	5	E	G	I	K	M	N	P
	6	F	H	J	L	N	O	Q
	7	G	I	K	M	O	P	B
	Elegit A	Dimiteix B	Cessa A (ascensió (an.))	Dimiteix D		Cessa I (2 anys)	Cessa J (2 anys)	
	Elegit B	Dimiteix E		Dimiteix K	Cessa C (2 anys)	Elegit P	Cessa K (2 anys)	
	Elegit C	Elegit H	Mor G	Mor H				
	Elegit D	Elegit I	Elegit J	Elegit L	Cessa F (2 anys)			
	Elegit E		Elegit K	Elegit M			Elegit Q	
	Elegit F				Elegit N		Reelegit B	
	Elegit G				Elegit O			

Els qui cessin en el jurat d'empresa poden ésser candidats al Consell d'empresa i inversament, però no es poden simultaniejar càrrecs en els dos llocs. Els delegats a jurat d'empresa i a consell d'empresa tenen dret, cada mes, a un nombre doble d'accions que les atribuïdes a la resta del personal. Així mateix, cobraran de la caixa comunitària alimentada amb el 10 % del dividend atribuït al conjunt de les accions sindicades, les hores en què es reuneixin per treballar en llur comesa fora de l'horari legal de treball, al preu normal mitjà de l'hora per tot el personal. Jurat d'empresa i consell d'empresa poden admetre membres honoraris amb veu, però sense vot, sense accions i sense pagament d'hora.

F) Fiscalitat.

Se suprimeix tota fiscalitat o parafiscalitat sobre rendiments del treball utilitari personal. L'impost (ITE) sobre el total dels salaris pagats per l'empresa compradora de treball assalariat és a càrrec de l'empresa. L'assalariat no deu a ningú, ni menys a l'Estat, cap impost sobre rendes de treball. L'única fiscalitat que provisionalment resta a l'assalariat és l'impost sobre tràfic d'empresa (ITE) en les seves compres i inversions de consum individual i familiar.

8.4.2. L'invent utilitari.

Els invents utilitaris, el conjunt dels quals forma un sistema comunitari geopolític que anomenem «inventisme», és el factor de producció i productivitat²⁰⁹, és a dir, forístic, de més gran i millor potència acumulativa de béns produïbles²¹⁰.

En el segle XIX els Estats meridionals (espanyol, italià...) d'Europa, els més endarrerits, per aconseguir l'augment de producció fomentaven l'augment de treball. França, país de capitalistes, estalviadors i rendistes, més intel·ligent, fomentava l'estalvi capital. Aquesta també ha estat una constant a Catalunya, però canalitzada a les Caixes i no als Bancs. Anglaterra, més desperta, es dedicà a fomentar el millorament i progrés de les empreses. No cal dir que anà avançant als altres estats. Però, a

²⁰⁹La consideració conjunta de la producció i de la productivitat es diu «foristivitat»; de «fero» (grec) («produir») surt el freqüentatiu «foreo» (en passiva: «ésser empentat, arrencat, arrossegat»).

²¹⁰Vegeu les fórmules de la pàgina 598.

finals de segle, el canceller Bismarck, d'Alemanya, intuï que la protecció a l'invent utilitari era el motor més eficaç de la producció, i feu la primera llei de patents. En pocs anys Alemanya es posà al capdavant dels països industrialitzats d'Europa.

En aquest sentit, l'invent utilitari es presenta com una empresa essencial, que no pot tenir rendiments beneficiaris fins al dia en què passa de l'esfera de les idees a l'esfera de les realitats rendibles objectivament en el mercat. La comunitat geopolítica ha d'ajudar a que l'invent, assolit individualment o en equip, arribi el més ràpidament possible a la seva màxima, i òptima utilització possible, segons les capacitats econòmiques d'aquesta comunitat.

En l'aspecte forístic, l'única primera matèria imprescindible a l'home és la seva intel·ligència creativa, inventiva pràctica. És evident que l'inventisme pràctic ha d'anar precedit d'investigació fonamental i de recerca especialitzada, dites generalment «teòriques». Cal ajudar-ho tot. Però per vies diferents.

Es crearà, doncs, en el ministeri d'economia, un departament especialitzat en l'estudi i registre dels invents utilitaris, objecte de futures patents o marques. I, paral·lelament, es crearà una organització judicial corresponent. Caldrà formar tantes oficines com calguin als diferents nivells territorials per atendre la creativitat allí on neixi. Cal que tota demanda d'invent, patent o marca siguin atesos segons estudi i registre competents, ràpids i gratuïts. En cada cas, l'estudi comportarà la concessió o denegació de l'ajuda, sigui creditícia, sigui financera, que hagi demanat l'aspirant a registrar invent, patent o marca pròpia. Tot litigi sobre aquests aspectes serà portat automàticament a instrucció i sentència del Tribunal esmentat.

Quan l'invent, patent o marca hagin estat concedits sobre proves

experimentals tècnicament indiscutibles, l'organització d'invents, patents o marques podrà:

- a) proposar, a la decisió lliure de l'inventor o propietari d'una nova patent o marca, la compra a benefici de totes les empreses de cada ram afectat (gremis o subgremis interessats) (8.4.4.3)²¹¹;
- b) altrament, l'inventor-propietari pot explotar ell mateix l'invent o vendre'l a una empresa particular;
- c) demanar l'automatisme justicial de la proposició a) quan l'inventor-propietari hagi fracassat tres vegades en el seu intent d'explotació o venda privades, un cop degudament acreditat o finançat segons demanda pròpia.

8.4.3. L'estalvi-capital utilitari.

A) Socialització de l'administració dels excedents o saldos de tots els comptes corrents fins ara administrats pels establiments comptables (Caixes i Bancs).

Tots els saldos socialitzats de comptes corrents (no de comptes a termini) en bancs de negocis, caixes d'estalvi o municipis (en el cas provisional de no disposar dels recursos propis corresponents), tindran un interès compost automàtic del 6 % anual i una garantia econòmica total de la comunitat geopolítica conjunta. Els descoberts automàtics esmentats en 8.3.6²¹² acreditaran el lliure interès bancari.

²¹¹Pàgina 616.

²¹²Vegeu pàgina 587 respecte els bancs i pàgina 588 respecte les Caixes d'Estalvi.

B) Contractes lliures entre els bancs i llurs clients privats.

Referent als capitals privats que els clients posin, per contracte lliurement negociat entre les dues parts, a disposició de llurs bancs de negocis per al corresponent comerç bancari de diner, l'interès serà el lliurement contractat.

El gremi i subgremis bancaris són obligats a crear les diferents Caixes de Garanties interbancàries de jurisdicció tècnica i territorial ben definida, necessàries per a una protecció màxima i optima dels estalvis-capitals que els hagin estat entregats lliurement segons contracte per llurs clients.

Aquestes Caixes de Garanties interbancàries Gremials i subgremials vendran o liquidaran tot banc incapaç de fer front als seus compromisos contractuals lliures, fent-se'n responsables, fins a un màxim del 50 % quan la compra, venda o liquidació no permeti de complir aquests compromisos al 100 %. La resta (l'altre 50 %) serà cobert pel banc en la mida que pugui i allò que resti sense cobrir serà pèrdua per al client.

C) Borsa.

Postulem, al costat de la llibertat total del comerç bancari, la llibertat total de les Borses, generals i especialitzades, de valors.

Totes les empreses actuant en Borsa, sigui d'una forma eventual sigui de forma professional, cooperaran, proporcionalment a llur xifra de negocis a la creació i funcionament de les distintes Caixes de Garantia intra-borsística o inter-borsística necessàries, amb les mateixes obligacions que en l'apartat anterior²¹³ han estat

213Pàgina 611.

exigides als bancs.

D) Justícia econòmica d'activitats bancàries i borsístiques.

Dintre del marc de la Justícia econòmica, de la mateixa manera que s'han creat tribunals especialitzats en cada activitat creativa mercantil, es crearan tribunals especialitzats en les activitats bancàries i borsistes. Tot litigi d'aquesta índole els serà automàticament sotmès per a instrucció i sentència gratuït.

8.4.4. L'empresa utilitària.

Amb tot el que s'ha dit fins aquí, ja es descriu una situació pràctica molt favorable a una producció lliure, econòmicament creixent, de mercaderies:

- a) La factura-xec de cobrament automàtic i immediat en tots els casos, sense excepció possible.
- b) La supressió de tot impost a l'empresa a excepció de l'ITE, per al qual, l'empresa en general i el seu banc de negocis en particular, només fan que de recaptadors, puix en realitat és pagat pel darrer client de la cadena.
- c) La supressió de les duanes discriminatòries i burocràtiques.
- d) La derogació immediata de qualsevol altre control legalista (estatista, burocràtic, policíac, militarista, etc.) que no sigui la moralitat de les mercaderies, acceptada pel poble, legislada segons constitució i sancionada exclusivament per la Justícia comunitària.
- e) Els descoberts automàtics en els bancs de negocis i Caixes d'Estalvi.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- f) La socialització creditícia i financera de l'administració derivada dels excedents de producció inversiva i consumptiva que representa indefinides facilitats creditícies exactes.
- g) A favor de les empreses clients, pel que fa als excedents de mercaderies inversives (béns d'equipament) no finits i indefinides facilitats financeres exactes a favor dels consumidors clients (augment de demanda de base), pel que fa als excedents de mercaderies finites (consumptives).
- h) La conducció eventual, parcial i selectiva dels comptes corrents empresarials a favor de la inversió lliure en accions i obligacions de les empreses de sectors i territoris productius transitòriament deficitaris per catàstrofes, imprevisions, crisis, etc.
- i) La municipalització del sòl que permetrà un lloguer baix de les superfícies ocupades per les empreses de producció segons pla previ de paisatge i antipol·lució urbans i rurals, i que alliberarà a favor d'accionistes i obligacionistes molts capitals fins ara immobilitzats i adormits.

Aquests nou punts representen, ja en ells mateixos, una invitació a les empreses a preocupar-se només de la seva vocació i professió: la producció lliure, amb beneficis o lucre, de les seves mercaderies concretes necessàries per a tota la comunitat.

Ara falta determinar unes mesures específiques mínimes de foment a l'empresa, que caldrà constitucionalitzar i posar sota la sanció i protecció de la Justícia econòmica, en els seus diferents nivells.

8.4.4.1. Lleis mínimes de convivència i ecologia per a les empreses utilitàries.

1. Reglamentacions gremials i subgremials lliurement pactades.
 - 1.1. Les empreses lliures, en una economia lliure de mercat clar i societat transparent, no tindran altres obligacions socials que les lliurement pactades en i pels gremis:
 - sobre la base de lleis de convivència i d'ecologia mínimes vàlides per a tota la comunitat confederal
 - en funció del progrés tecnològic
 - o de les condicions evolutives
 - o de la seguretat de les persones
 - o de la no pol·lució de l'ambient
 - o de la seguretat interna i externa de tota la comunitat
 - o etc.
 - 1.2. Aquests pactes gremials de solidaritat amb tota la societat seran periòdicament discutits en total llibertat, en l'interior de cada gremi, en presència dels advocats especialistes de les diferents institucions liberals jurisdiccionals (Estat, Justícia, Exèrcits, Polícies, Repúbliques ètniques territorials), i liberals cíviques, totes les quals insistiran constantment en les millores de convivència, d'ecologia, de qualitat de la vida a aportar a les instal·lacions i al funcionament de totes les unitats de producció en general, dintre de la disciplina gremial lliurement pactada.
2. Inspeccions gremials.

Les empreses només podran ser inspeccionades per

Capítol 8. La nova era de l'abundància

personal del propi gremi o subgremi. Aquest personal inspector, només serà reclutat en i pel propi gremi, en estatut de professionals liberals, entre treballadors assalariats de qualsevol categoria tècnica:

- que hagin treballat un mínim de deu anys en qualsevol empresa del ram,
- que sentin aquesta vocació liberal lliure,
- que segueixin els estudis necessaris, previstos per lleis generals i reglaments gremials o subgremials,
- que facin la passantia adequada (dos anys),
- i que siguin finalment acceptats a la titularitat per l'assemblea anual de cada gremi o subgremi a la qual seran presentats pel seu tutor.

3. Justícia de dret empresarial social.

Per a totes les qüestions que qualsevol persona individual o col·lectiva cregui que no poden ésser resoltes pels gremis a través de llurs propis inspectors, cal instituir una justícia de convivència i ecologia de les empreses utilitàries. Els magistrats d'aquesta Justícia especialitzada seran reclutats entre inspectors gremials o subgremials de cada ram que, després de 10 anys de ple exercici de la inspecció gremial a satisfacció de la majoria dels interessats, manifestada en l'assemblea anual, acceptin de fer els estudis generals i especialitzats per a esdevenir jutges inicialment passants, després suplents i, finalment, titulars dels tribunals corresponents.

8.4.4.2. *Impostos.*

Supressió de tots els impostos estatals, provincials, municipals.

Nomès restarà, provisionalment, l'ITE a la compra de primeres matèries per a producció corrent, d'instal·lacions inversives, amortitzables, de salaris a col·laboradors, i l'impost educatiu de tipus georgista (8.3.5 b)²¹⁴ d'impost anual sobre el valor pactat del solar de propietat, que pot ésser eliminat per simple venda a la comunitat municipal; després de la venda el lloguer a cobrar pel municipi serà baix (per exemple de l'1 %). En tot cas, ITE i impost sobre solar són coneguts amb precisió respectivament, abans de compra o abans de començar l'any.

Supressió de tota càrrega parafiscal per a la seguretat social.

El cost total de producció comprendrà, doncs, només quatre capítols:

- a) cost de les primeres matèries i energies,
- b) cost de les amortitzacions,
- c) costos salarials (treball, capital, empresa, invents),
- d) ITE sobre a), b), c) i impost georgista.

Amb aquest procediment impositiu controlat pel sistema de factura-xec desapareix el frau fiscal, i, en conseqüència, se suprimeix radicalment la competència deslleial entre les empreses.

8.4.4.3. Gremis i preus.

Cal obligar les empreses a guanyar diners, a fer beneficis. No són admissibles pèrdues per mal càlcul i per preus de cost o «marketing» deficients o per malícia insidiosa en el preu de venda: «rebotar el mercat» en vista a un futur oligopoli o

214Pàgina 581.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

monopoli. La causa més forta de desordre i, a la llarga, de manca de llibertat en el mercat és la venda, per irracionalitat o malícia, de mercaderies a preus inferiors a llur cost de producció (inclosos els salaris empresarials, anomenats beneficis). En el cas de malícia, aquestes manipulacions de preus de venda per sota del preu de cost, persegueixen no tan sols una competència deslleial, sinó que, quan el malfactor encobert ha arruïnat empreses competidores en nombre suficient, estableix el seu oligopoli o monopoli sobre el mercat, tot fent pagar després molt car a la comunitat sencera els preus barats que hagi pogut practicar durant el temps necessari a la seva «escalada».

És necessari, doncs, establir una disciplina legal gremial i una Justícia econòmica de preus. Contra les jugades de les potències del diner que vol, dintre de la societat, prerrogatives superiors a les inherents a la seva pròpia naturalesa exclusivament mercantil, els gremis són útils i, en conseqüència necessaris, des d'un punt de vista humanístic, a la comunitat geopolítica sencera, tant en l'aspecte comercial intern com en l'extern.

L'experiència històrica ens mostra que cal limitar l'acció dels gremis i de llurs subgremis a la sola estratègia de preus, de publicitat i de saldos. Tota altra activitat només pot ser empresa pels gremis per majories amples del 75 % dels inscrits, sota reserva de sentència de la Justícia econòmica, quan altres persones i interessos se sentin lesionats. El criteri primordial per a la Justícia econòmica és que els gremis han de servir per augmentar les llibertats mercantils concretes de tots els professionals utilitaris sobre la base de limitacions racionals i comprensibles a tothom, per tal que ningú pugui transformar el mercat en una jungla de fet.

Cal que cada empresa s'inscrigui per llei als seus respectius gremi i subgremi amb especificació professional de tots els seus

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

col·laboradors. Tots els gremis i subgremis seran autogestionats a nivell, local i en totes llurs confederacions lliures tècniques i territorials.

La primera responsabilitat de cada gremi i subgremi, de cada confederació gremial, fins a arribar a la corresponent confederació tècnica de tota la comunitat geopolítica, radicarà en el càlcul del preu de cost mínim, tecnològicament possible, en cada espai-temps sectorial i territorial, per a cada mercaderia considerada en les seves diferents qualitats i quantitats de producció i venda, i en la fixació d'un percentatge mínim de benefici empresarial mercantilment necessari.

Cada subgremi, dintre de la disciplina del seu gremi i de les confederacions a què pertanyi, decretarà, segons l'estudi fet, els preus de venda mínims tecnològicament possibles i mercantilment necessaris per cada qualitat i quantitat estadística de cada tipus de mercaderia ben definit. Cap empresa del ram no podrà vendre la seva producció per sota els preus gremials de venda mínima, controlables senzillament per factura-xec sense cap odiosa i burocràtica xarxa d'inspectors.

En el primer moment, els gremis disposaran d'un any per posar-se d'acord sobre un aranzel i catàleg, ben especificats, de totes les produccions de les empreses agremiades per decidir els preus mínims de cost i de venda de cada article. A partir d'aquest inici, els gremis hauran d'anar ampliant contínuament el catàleg inicial de models i preus, tot adaptant-se a les noves produccions, i podran reformar a l'alta o a la baixa els preus mínims de venda de cada producte.

En el cas que els gremis es mostrin incapaços de complir els terminis legals, portaran el plet davant de la Justícia econòmica intergremial especialitzada en preus, la qual decidirà ràpidament

sobre els preus legals mínims, vigents durant tot el temps que duri la indecisió del gremi.

En tot moment, qualsevol empresa del gremi pot presentar a la Justícia Econòmica de preus demanda d'elevació o rebaixa de preus de cost i de venda mínims, tot basant-se en arguments de mercat, de mètode, d'invents, etc. Si el Tribunal econòmic els donà la raó:

- en cas d'elevació de preus, aquesta elevació haurà d'ésser facultativa des del moment de la sentència i obligatòria a partir d'un termini curt fixat (per exemple, de quatre mesos),
- en cas de rebaixa de preus, la sentència haurà de comportar:
 - a) que l'empresa o empreses guanyadores hagin d'optar en un termini curt fixat (per exemple, de tres mesos) entre reservar-se totalment la nova metodologia tècnica o el nou invent utilitari, o fer-ne partícip a tot el gremi contra un pagament contractual conjunt o contra una regalía (royalty) elemental per cada article produït (8.4.2)²¹⁵.
 - b) que esdevingui obligatori aquest preu més baix de venda per a tot el gremi a un termini llarg fixat (per exemple, de dos anys).

8.4.4.4. Gremis i publicitat.

Als subgremis com a element de base, als gremis i a llurs respectives confederacions tècniques i territorials i generals, els correspondrà en exclusiva la realització de la publicitat tècnica al servei de la informació i educació mercantil de tot el poble. Restarà, doncs, prohibit qualsevol tipus de publicitat per empresa.

²¹⁵Pàgina 608.

Tota publicitat gremial ha d'incloure, per rams tècnics, la totalitat de les empreses inscrites i de llurs produccions empresarials, tot especificant les indicacions tècniques, comercials i estadístiques útils a la clientela de la generalitat de mercaderies, una ressenya comparativa entre empreses per cada mercaderia-qualitat-preu, i les indicacions convenients a la disciplina gremial per a cada empresa.

8.4.4.5. Gremis i Saldos.

Cap empresa no podrà vendre saldos, directament a la seva clientela, a preus inferiors als gremials. Tots els saldos dels comerços al detall en fi de temporada, seran exclusivament oferts a la secció corresponent de cada gremi o subgremi. Aquesta secció els reunirà per qualitat i en donarà l'estadística exacta a la corresponent confederació general, la qual rebrà ordres oportunes de finançament i venda interna o externa, per part de les autoritats econòmiques federals.

8.4.4.6. Contractació i descontractació lliure. Salari. Primes.

La protecció social dels treballadors de cada empresa està assegurada per les mesures financeres esmentades en 8.4.1 B²¹⁶. En conseqüència, resten completament lliures la contractació i la descontractació de treballadors, tant per part de l'empresa com per part de cada treballador. El salari individual és un contracte privat, establert lliurement entre l'empresa i cada col·laborador. Però s'hi pot interposar el sindicat. El contracte de treball és un contracte civil sotmès al Dret civil, no un contracte especial. Desapareix, doncs, la Magistratura del Treball.

216Pàgina 602.

El salari mínim utilitari haurà d'ésser el doble del salari social d'atur. Els multiassalariats (8.3.6 A)²¹⁷ no podran percebre salari social d'atur si no han perdut tots els seus ingressos laborals, i a condició que els altres ingressos per raó de capital, invent o empresa no arribin al salari mínim utilitari. Es donarà de baixa del compte corrent d'estalvi de producció multiassalariada, en banc de negocis, i obrirà el compte corrent d'estalvi de producció uniassalariada, en Caixa d'estalvi o banc de negocis per als altres ingressos esmentats. Aquesta mesura representa una rebaixa de categoria social que, d'una banda, suscita les atencions de la comunitat, i de l'altra, tendeix a frenar l'addicció a l'atur.

Tot detentor de compte corrent d'estalvi de producció uniassalariada, a partir del moment mateix en què deixa de col·laborar en una empresa, cobrarà automàticament, sense límit de temps prefixat, el salari social financer d'atur en el seu compte corrent d'estalvi de consum, fins al moment en què torni a col·laborar en una altra empresa.

Per fer augmentar la competitivitat entre empreses a la recerca de bons col·laboradors i i per fer augmentar l'esforç dels col·laboradors per al seu propi perfeccionament productiu, a més a més del salari individual, serà de conveni col·lectiu, entre l'empresa i la totalitat del seu personal, la fixació de les primes individuals a la qualitat i quantitat de la producció.

També hi haurà primes col·lectives, pagades per l'empresa i calculades en un % sobre les primes individuals que seran repartides, al cap de l'any, a cada col·laborador de l'empresa en la part que li correspongui per votació secreta de tot el personal, segons un sistema senzill de puntuació:

²¹⁷Pàgina 586.

1. 25 % a cada colla o secció de producció.
2. 20 % a cada unitat de producció.
3. 15 % al personal conjunt de cada empresa.
4. 10 % al personal conjunt de cada subgremi.
5. 5 % al personal conjunt de cada gremi.

8.4.4.7. Caixa comunitària intergremial de segrest, dipòsits i consignacions.

Caldrà instituir-la en cada territori i constituir-ne la corresponent federació general. Es tracta d'una institució liberal.

A França existeix la *Caisse de Dépôt et Consignation*. A Anglaterra funciona sota forma d'advocats especialitzats.

Entre altres funcions que li puguin ésser encomanades per la llei, aquesta caixa tindrà com a finalitat primordial l'execució de:

1. La política i economia financera dels saldos tant a favor de poblacions internes com de poblacions externes.
2. La política i economia, exclusivament mercantil-productiva, de les empreses en perill que o bé ho demanin voluntàriament, o bé els calgui intervenció automàtica per amenaça de fallida, de suspensió de pagaments, o per dificultats denunciades pels treballadors.

8.4.4.8. Autogestió empresarial.

Existeix una confusió pràctica en l'ús dels termes «autogestió» i «cogestió». Ací bandegem la «cogestió» entesa com una

Capítol 8. La nova era de l'abundància

democratització de l'empresa indirecta, delegada, llunyana, carregada d'intermediaris no implicats directament en l'empresa (advocats del gremi o de la patronal que discuteixen amb advocats dels sindicats). És el prototipus de l'fracapitalisme més corromput que acaba impregnat de manipuladors mafiosos.

Ací entenem per «autogestió» la democràcia intraempresarial, propera i directa, tot i que no sigui consumada o plena en un principi, quan encara hi ha part del capital que no és en mans dels treballadors. Veiem la necessitat d'una etapa transitòria cap a l'autogestió plena, etapa imprescindible per a crear aquelles generacions de treballadors amb experiència i responsabilitat empresarial. Els aventurismes ensorren l'empresa, motor de l'economia i, a continuació, ensorren el poble.

Però en el camí de l'autogestió, d'entrada, volem evitar la desviació cap a solucions corrompudes. L'autogestió és allò que els anarcosindicalistes de principi de segle en deien «l'acció directa», que el confusionisme interessat interpreta com a «bombes i sabotatge», però que volia dir «diàleg permanent entre empresari i tots els seus col·laboradors». Cal una educació permanent de tots els membres de l'empresa per a fer aquesta última el més econòmica possible, això és: productora en grau màxim i qualitat òptima de valors premercantils (mercaderies produïdes) i salari mercantils (mercaderies productores o factors de producció), contra un risc i un esforç mínims. Una plena autogestió d'empresa cal que sigui preparada lentament i assimilada no solament pels col·laboradors individuals, sinó per tot el cos social, avui dia malejat per l'afany d'un sou sense responsabilitat amb una feina mínima segura, monòtona i poc creativa. Però aquesta transició haurà d'ésser empesa constitucionalment per tal que no resti aturada a mig camí.

Per consegüent, independentment de la plena llibertat contractual

laboral, després de tres mesos de col·laboració a prova, cada col·laborador de cada empresa haurà de tenir dret a un mínim d'una acció de la seva empresa, per cada mes correctament treballat amb assiduïtat i eficàcia, sense faltes ni abstencionismes, i amb un valor de primes individuals igual o superior a la mitjana de primes individuals.

Ja es veu que això demana la supressió de les societats anònimes, limitades, etc., amb número rígid d'accions. En el *Sistema General* proposem la forma de «Societat per accions», oberta contínuament a l'ampliació del capital.

Un nombre d'accions igual a la suma de les entregades, cada més, als col·laboradors individuals de l'empresa, serà inscrit, per aquesta última, al conjunt del seu personal, compresos tots els directius, gerents, empresaris. I es repartiran a fi d'any per puntuació (sobreprimes).

Tant les accions individuals com les del conjunt del personal seran sindicades. En el cas que un col·laborador qualsevol, per qualsevol motiu, vulgui vendre la totalitat o una part de les seves accions, estarà obligat a vendre-les a la sindicació i organisme d'autogestió de tot el personal de l'empresa. El personal de l'empresa elegirà lliurement, per votació secreta, els seus representants al consell d'administració, en proporció al nombre i valor de les accions sindicades a preu de mercat i borsa lliures.

Cal veure l'autogestió empresarial com a pròximament futura estructura, funcionalitat i organització de cada empresa considerada independent, sense cap intervenció forana, a excepció de les lleis mínimes de tipus general. L'autogestió empresarial, així definida com a afer privatiu i exclusiu de cada empresa, començarà de fet en el moment en el qual el personal considerat en el seu conjunt de sindicació d'accions, posseeixi,

Capítol 8. La nova era de l'abundància

com a mínim, més del 50 % del capital de l'empresa, amb més del 50 % dels drets i responsabilitats efectius en l'art empresarial, tant de cara a dintre com de cara a fora. Per consegüent, i a partir d'aquest moment, la llei ja no ha d'intervenir en les empreses autogestionades. I no oblidem que els atorgarà prioritat, segons 8.3.6.C²¹⁸, en la repartició del crèdit comunitari, a condició que responguin als mínims d'eficàcia exigits per cada banc responsable.

218Pàgina 589.

Il·lustració 35: Fotografia d'Enric Duran, membre fundador de la Cooperativa Integral Catalana (CIC).

Hi ha associacions i entitats, com la Cooperativa Integral Catalana (CIC), sorgides des de la societat civil, que apliquen les propostes d'aquesta obra i del seu equip, emprant xarxes telemàtiques sòlides, a fi d'establir una transparència informativa en els seus sistemes d'intercanvi, i aplicant la factura-xec com a únic instrument monetari. També gestionen la massa monetària interna amb gran intel·ligència i en coherència amb els principis econòmics d'Agustí Chalaux. La robustesa del seu plantejament està essent l'exemple a seguir per cooperatives del País Basc, d'Espanya, França, Grècia i altres països, utilitzant una base telemàtica mundial. Imatge d'una presentació del projecte, dijous 15 de desembre del 2011, dins la seu de l'associació Nova-Innovació Social de Barcelona. Fotografia gentilisa d'Enric Duran, Nova-Innovació Social i Cooperativa Integral Catalana.

8.4.4.9. Justícia econòmica i litigis laborals.

Amb referència al càlcul gremial dels preus de cost mínims possibles tecnològicament, i necessaris intragremialment, caldrà establir tribunals especialitzats per a tot litigi que s'hi refereixi. Els gremis i subgremis que es vagin formant, tindran un temps (per exemple, un any) per a decretar els preus mínims corresponents a les produccions de llur jurisdicció. Si, al cap d'aquest temps, no s'han acabat les discussions tècniques referents a un cost mínim, les diferents tendències oposades en el si del gremi per a la fixació d'aquest preu, portaran el plet davant del jutge corresponent, el qual decidirà per a un període provisional (per exemple, dos anys).

Tots els litigis intra-gremials o intergremials, i en particular tots els referents a publicitat i saldos, seran sentenciats sense demora pels tribunals territorials de dita justícia especialitzada en economia empresarial i gremial. Per obtenir aquesta rapidesa d'instrucció i sanció de qualsevol litigi presentat, aquests Tribunals constaran d'un jutge especialitzat i d'assessors tècnics, extrets de les mateixes professions especialitzades, per consens de llurs parts. Recordi's l'extraordinària eficàcia dels tribunals històrics d'aquest tipus com el de les Aigües de València, els de Prudhommes de França o els Tribunals hanseàtics.

Il·lustració 36: Quadre del Tribunal de les Aigües de València.

Obra d'en Bernat Ferrandis, 1865. Font: Wikimèdia Commons.

En l'aspecte laboral, cal insistir en què esdevé radicalment innecessària i nociva qualsevol legislació «laborista», ja que acaba resultant esclavista, immobilitzadora de les classes socials, paralizadora de les iniciatives lliures i de les apropiacions privades legítimes de mercaderies produïdes o productores. Cal anar decididament a la mobilitat i a la promoció mercantils més llibertàries dels professionals utilitaris.

En conseqüència, per raó del caràcter general de contracte i descontracte laborals lliures, queda suprimit qualsevol tipus de justícia laboral especialitzada, i tot litigi serà sotmès al dret civil corrent.

Prèviament, com a primera instància actuarà una comissió presidida per un jutge. Aquesta comissió serà composta de tres subcomissions. Les dues primeres seran elegides a paritat, dintre de cada gremi i subgremi:

- a) pel personal empresarial amb intraparitat de les diferents categories professionals,
 - b) per l'empresariat.
- I la tercera, c) serà una subcomissió de juristes, no necessàriament magistrats, elegida pel conjunt dels respectius col·legis professionals jurídics.

Les decisions d'aquesta comissió conjunta tripartida seran immediatament executives, excepte si una minoria de la mateixa o el magistrat-jutge exigeixen que el litigi sigui traspassat a la jurisdicció ordinària de dret civil. També pot exigir aquest traspàs o recurs qualsevol de les dues parts litigants, però amb el benentès que en aquest cas el tribunal de dret civil podrà aplicar-li la clàusula de recurs temerari.

8.5. LA REPARTIDORA!

8.5.1. Salaris socials financers.

L'ancestral crit dels pobres «ja vindrà la repartidora, i els rics d'avui seran els pobres de demà» en l'esperança d'un capgirament revolucionari, es fa possible en el nostre programa sense que els rics d'avui esdevinguin pobres demà.

Tinguem la repartidora en pau!

En la seva evolució, l'home es mostra com un ésser d'instints naturals tancats pels seus condicionaments biològics, i de vocació social oberta per la tendència llibertària del seu esperit, amb una capacitat mental acumulativa, progressiva i accelerada del seu passat i present en vista al futur, però també amb una intensa necessitat consumptiva, progressiva i accelerada, en el present, mentre augmenti la capacitat estratègica de cara al futur.

Els errors estratègics comesos són comprensibles «Errare humanum est». Però cerquem una política i una economia que facin impossible instrumentalment qualsevol falsa estratègia deliberada i cínica contra el poble.

«Estratègia» és acció continuada o autoritat eficaç sobre les forces organitzades d'una comunitat. «Tàctica» és el tempteig de cada dia per fer front a les eventualitats adverses, i tot aprofitant els esdeveniments que condueixen a l'estratègia desitjada (Vegeu 8.2.7)²¹⁹.

Tant l'estratègia com la tàctica adequades requereixen informació. No es tracta de la informació malaltissa i paranoica sobre les forces que s'oposen a l'estratègia o al tàctic, sinó primordialment sobre totes les forces pròpies i sobre tota llur activitat. Cal, aleshores, cercar el punt feble i de menor resistència en la realitat de cada instant. Això desqualifica la frivolitat dels estrategues i tàctics falsos que tot ho esperen de l'espionatge de la mena que sigui; car, manifestament, l'espionatge és una falsa força constantment anul·lada per l'espionatge del contrari. En aquest tema el que cal és fer instrumentalment ben difícil qualsevol espionatge i males arts dels contraris. La factura-xec telematitzada dificulta extraordinàriament el finançament de

219Pàgina 541.

l'espionatge.

El mercat és, sobretot per als empresaris, una tàctica, en la que «el temps és or»: l'especulació lliure en el temps borsista és el motor mateix del mercat. Des d'un punt de vista mercantil productiu, destruir, negar o ignorar això és un suïcidi. Gradualment, però inexorablement, se'n deriven retraccions inversionistes i deficiències socials molt grans i quasi insuperables en la pràctica.

Per damunt d'això cal una bona estratègia de mercat, bona moralment, incondicionalment exercida a favor del poble i no de minories interessades materialment o ideològicament. Ens referim a l'equilibri unitari de mercat o economia de mercat, a la llibertat total de mercat, o la democràcia de mercat, etc. I consisteix principalment per als polítics, però també per a tots els ciutadans en general, en una estratègia radicalment respectuosa de tota especulació mercantil-productiva lliure, sigui o no sigui borsística, i en una estratègia en tot temps informada de tots els moviments tàctics, és a dir, del conjunt estadístic de l'empresariat, del treball, del capital i de l'inventisme reals.

Per totes aquestes raons anunciem, amb anterioritat suficient, fonamentats en els plantejaments procientífics anteriors, els previsibles èxits mercantils-productius en la societat que porti a la pràctica el *Sistema General*. A través de la invenció (o exvenció) de diner comunitari solvent per la línia creditícia empresarial productiva i per la línia financera social consumptiva, aquests resultats permetran a la societat anar a poc a poc, però amb seguretat estratègica, vers una articulació llibertària i confederativa de les persones i de les nacions de l'àrea geopolítica, sense classes discriminatòries per raó de diner. Hi haurà «poder de compra», suficient en tot instant, per vivificar constantment la prèvia producció corresponent.

Des d'ara anunciem això amb modèstia i dins del relativisme que dona la ciència i lleva el dogmatisme. Volem fugir de fanatismes i intoleràncies, de messianismes i paternalismes, de censures i desconfiances en les persones, que són com són i no com voldríem que fossin. Ho esperem tot de l'esforç tàctic dels empresaris i de l'esforç estratègic de la comunitat. Aquests èxits anunciats seran la base de la nostra revolució llibertària. Ells constituïran la capacitat persuasiva de cara al nostre poble, força vivent i responsable, organisme ple de vida fecunda i bella.

El poble individit, persuadit i operant, farà possibles els següents salaris socials financers (ssf):

- a) segons els corresponents:
 - estatut general,
 - estatut professional utilitari,
 - estatut vocacional liberal individual i institucional.
- b) segons el sistema de punts, que prenen un valor monetari precís dins de cada període econòmic d'acord amb les dades de la informació telemàtica.

Cal insistir en què la nostra revolució llibertària no pretén donar la felicitat a totes les persones, com un repartiment de «soma» segons *Un Món Felix* d'Aldous Huxley, sinó les llibertats elementals concretes i pràctiques que permetin a cada persona de buscar, per ella mateixa, en la seva relació vivent contínua amb els altres, la clau de la seva felicitat íntima i profunda que ningú no pot donar íntegrament a ningú, però de la qual tothom pot participar amb tothom.

8.5.1.1. Estatut general.

Des del barri més humil a la federació total, les Caixes d'Estalvi seran les encarregades del registre d'estat civil, de les estadístiques demogràfiques i dels estudis sobre l'home local, els hàbitats i el conjunt dels ciutadans i de tota mena d'associacions.

Tots els salaris d'estatut generals són acumulables amb qualsevol altre ingrés utilitari o social financer.

A) Salari social financer individual vital (ssf IV).

A la declaració de naixement serà obert a l'infant un compte corrent d'estalvi de consum, en el qual s'ingressarà mensualment, de manera automàtica, el ssf IV que li correspongui, durant tota la seva vida i, per tant, fins a la seva mort.

El número d'aquest compte corrent serà el número poblacional estadístic de cada persona individual per a tot allò que es refereixi a ella en la seva vida civil: identitat, llibret familiar sanitari, escolar, militar, professional, justicial, polític, carnet de conduir, número de vehicle, etc.

El nombre de punts serà diferencial: la unitat per a persones del sexe masculí, amb un factor multiplicatiu per als grups socials marginats: la dona, els immigrants, altres races, etc.

L'interessat no en podrà disposar plenament abans dels 25 anys. A partir dels 16, podrà demanar al jutge protector de nens, joves i llurs famílies en cada barri o municipi, un tant per cent de lliure disposició. La decisió serà motivada, comunicada a cada jove demandant, i inapel·lable.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

En cas de mort abans dels 25 anys, el capital acumulat passarà íntegrament a mans de la mare, del pare o dels germans o del municipi (per nacionalitzar el sòl). Serà per al següent en defecte de l'anterior.

Els pares o tutors només podran disposar de fins al 5 % del capital en cas greu, i per concessió del jutge encarregat amb decisió motivada i inapel·lable.

B) Assignació de promesa nupcial.

A la declaració de lliure promesa de matrimoni en la Caixa d'Estalvi del domicili de la promesa, els dos promesos, majors de 16 anys, obriran un compte corrent conjunt, dit «de creació de llar familiar», que durarà fins a la mort d'un dels dos declarants, o en cas de ruptura de prometatge o matrimoni. Es tracta d'una declaració lliure amb valor notarial. No comporta ni impedeix cap cerimònia especial.

En cas de ruptura de prometatge o matrimoni, el saldo del compte corrent i totes les pertinences comprades amb aquesta assignació passen íntegrament a la promesa o dona. Però cap dels dos no podrà mai més obtenir una nova assignació de prometatge.

La quantia podria ésser d'uns 500 punts (una sola vegada).

C) Assignació de matrimoni.

A la declaració de lliure matrimoni, si no ho han fet al temps del

prometatge²²⁰, els dos contraents obriran un compte corrent conjunt «de creació de la llar familiar» en la Caixa d'Estalvi de llur futur domicili conjugal.

En cas de ruptura de matrimoni, totes les pertinences comprades amb l'assignació de matrimoni i el saldo d'aquest compte corrent passaran íntegrament a l'esposa, excepte si el jutge de família ho veu diferentment, la decisió motivada pel jutge de família només podrà ésser apel·lada davant la cambra, municipal o comarcal, de tots els jutges de família, la decisió de la qual serà inapel·lable i executada immediatament.

La ruptura de matrimoni comporta la pèrdua, per als dos afectats, de qualsevol dret a una nova assignació de matrimoni.

La quantia podria ésser d'uns 1.000 punts.

D) Salari social financer i assignació de maternitat futura.

A partir de la data del certificat mèdic d'embaràs, tota futura mare té dret:

- a una assignació de maternitat futura (per exemple, una quantia de 100 punts) ingressada automàticament en el seu compte corrent de consum,
- a un salari social financer familiar fins al part o avortament (per exemple, d'una quantia de 25 punts mensuals).

²²⁰Nota dels editors: Aquí l'autor no va concretar encara les edats mínimes de prometatge i de matrimoni.

E) Salari social financer i assignació de maternitat.

A la declaració de naixement, la mare del nadó té dret a una assignació de maternitat (250 punts) en el seu compte corrent.

Si la mare declara lliurement de no voler fer altra activitat que la de la seva llar familiar i de l'educació del(s) fill(s) rebrà, en el seu compte corrent de matrimoni o de maternitat, un salari social financer de dedicació exclusiva a la família (per exemple, quantia de 25 punts mensuals), que durarà mentre la mare no canviï de criteri i no es dediqui a qualsevol altra activitat professional i en rebí els ingressos corresponents.

F) Salaris socials financers infantils.

La mare cobrarà els següents salaris socials financers pels seus fills en compte corrent de matrimoni o de maternitat.

- nens més petits d'un any (per exemple, 10 punts),
- nens d'un a tres anys (per exemple, 7 punts)²²¹,
- nens de tres a nou anys (per exemple, 8 punts)²²²,
- nens de nou a setze anys (per exemple, 10 punts).

G) Salaris socials financers a la mare de fills de més de 16 anys o morts.

²²¹Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta subdivisió.

²²²Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta subdivisió.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- Per número de fills vivents (per exemple, 1 punt per cada un).
- Per número de fills morts (per exemple, 1/2 punt per cada un).
- Per número d'avortaments medicalment certificats (per exemple: 0,1 punt per cada un).

H) Assignacions periòdiques i préstecs financers a a la llar familiar i a l'habitatge.

Tota persona viva, àdhuc si viu sola, té dret a les assignacions periòdiques i als préstecs financers per a la seva llar.

El(s) cap(s) de família –persona sola, parella matrimoniada, tutor(s), etc.– cobrarà(n) la part d'aquesta assignació corresponent a totes les persones que, per minoria d'edat o per lliure decisió, s'hauran declarat dependents d'ell(s) en quant a habitatge. El(s) cap(s) serà(n) responsable(s) de la utilització d'aquestes assignacions no estrictament individuals, davant del jutge de protecció als nens, joves i llurs famílies en la demarcació de llur domicili.

Els crèdits automàtics per a la llar familiar, àdhuc per a una persona que visqui sola, seran concedits per 50 anys en una proporció màxima del 95 % del cost i a interès comunitari del 6 %, sobre simple presentació del certificat d'habitabilitat i del contracte de compra per part del prestatari. Els hereus acceptaran, amb l'herència, les obligacions d'aquest préstec.

També hi cabrà la forma de lloguer que es pagarà amb l'interès del 6 % de les assignacions posades en el compte corrent del llogater.

Referent a l'habitatge es concediran crèdits automàtics a 50 anys

al 3 % anual pel 95 % del seu valor de compra.

I) Malaltia, accidents, incapacitat, invalidesa i minusvalidesa.

A presentació simple del certificat del metge responsable (de família o ocasional), tot malalt o accidentat te dret a una atenció mèdica completa, sigui en el seu domicili, sigui en un hospital, i a un salari social financer de malaltia o accident (per exemple, 30 punts per mes) a pagar des del primer dia de la declaració.

Tota incapacitat, invalidesa o minusvalidesa, sigui quina sigui la seva causa, serà dictaminada per la comissió mèdica del barri, vila o comarca, en la qual serà obligatòriament present o representat el metge de família de l'interessat (per exemple, un màxim de 100 punts mensuals). La comissió determinarà lliurement, en llur consciència professional i responsabilitat comunitària, el tant per cent de salari social financer d'incapacitat, invalidesa o minusvalidesa.

Aquests salaris seran assignats a la persona afectada o en cas d'impossibilitat, segons el jutge de família, a la mare, al pare, etc.

J) Assignació per defunció.

Els hereus (o hereu) d'un difunt, a la presentació del certificat mèdic de defunció, rebran, en la persona d'un d'ells acceptada per tots els altres i responsable davant d'ells, una assignació de defunció (per exemple, de 100 punts).

No cal dir que tots els ciutadans tenen dret a inscriure's lliurement a qualsevol tipus de societat privada de previsió (societat

mercantil, cooperativa, mútua, etc., d'assegurances) per qualsevol capital, renda, pensió, danys i perjudicis, etc.

K) Assignacions eventuais als consumidors.

Els municipis i comarques estan facultats per a atorgar, en els comptes corrents de consum dels seus administrats, les assignacions necessàries per a un lliure consum d'excedents –en els comerços a l'engròs i al detall– de mercaderies socialment finites i físicament peridores a curt termini.

Evidentment, aquestes assignacions eventuais seran objecte d'una publicitat immediata i intensiva per part de tots els mitjans d'informació popular, a demanda simple de les autoritats municipals o comarcals interessades. Aquestes assignacions eventuais només serviran per a factures-xec de les mercaderies de consum que siguin excedentàries, i només durant el temps en que existeixin dits excedents. Seran immediatament anul·lades en els respectius comptes corrents dels consumidors, tan bon punt hagin desaparegut els excedents corresponents.

8.5.1.2. Estatut professional utilitari.

A) Salari social financer d'atur forçós, vaga o «lockout» d'empresa.

No són legals ni les vagues ni els «locks-outs» en múltiples o totes les empreses de la mateixa professió o localitat, gremi o subgremi. Fora d'aquest cas, qualsevol professional utilitari en atur, vaga o lock-out té dret a un salari social financer (per

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

exemple, de 35 punts mensuals), pagador des del primer dia de la declaració. Si la causa de l'atur és la defensa, en l'empresa, dels seus companys, el salari social serà doble (per exemple, 70 punts) durant dos anys, però el nom del beneficiari d'aquesta excepció serà portat, cada mes, a publicitat en l'empresa d'origen i en el gremi i sindicat als quals pertanyi. Aquesta excepció només serà admesa a favor d'una mateixa persona una vegada per cada període de deu anys, i després d'un període mínim de cinc anys de treball ininterromput en una mateixa empresa.

B) Jubilació.

Als seixanta anys, tota persona de professió utilitària té dret automàtic a una jubilació de vellesa corresponents a 40 punts. El fruïment d'aquesta jubilació no l'obliga a abandonar les activitats professionals o no, assalariades o no, que més li convinguin o agradin. La jubilació de vellesa és compatible amb qualsevol altre mecanisme mercantil privat de previsió.

8.5.1.3. Estatut liberal.

A) Salari social financer.

Tot vocacional liberal tindrà dret al salari social financer íntegre, segons categoria obtinguda en l'exercici evolutiu de la seva vocació:

1. Candidats a eleccions: fins a renúncia després de les

eleccions²²³.

2. Estudiants i aprenents: fins a renúncia en passar a una professió utilitària abans dels 25 anys o en passar a una altra categoria liberal.
3. Fins a la seva mort: en cas de dimissió o jubilació, dintre de la categoria obtinguda i sense passar a qualsevol altra activitat liberal o utilitària; en cas de repulsa o expulsió pel seu col·legi, sense tramitació de causa acusativa al jutjat, i a condició de no passar a qualsevol altra activitat liberal utilitària; en cas contrari serà el jutge qui determini el % de salari.

La seva família, en la persona de la mare (si no és ella la interessada), té dret a tots els salaris socials familiars de l'estatut general i a totes les assignacions financeres de caràcter auto-econòmic general i sectorial.

B) Estatut vocacional liberal individual-familiar.

Categories:

1. Candidat a qualsevol tipus d'eleccions (per exemple, 25 punts mensuals).
2. Auxiliars (per exemple, 45 punts mensuals).
3. Estudiants-aprenents, de 16 a 25 anys, o amb pròrrogues segons jutge (per exemple, 40 punts mensuals).
4. Passants (per exemple, 60 punts mensuals).
5. Titulars (per exemple, 75 punts mensuals).
6. Titulars superiors (per exemple, 100 punts mensuals).
7. Titulars nacionals ètnics i interètnics (per exemple, 125 punts mensuals).

²²³Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

8. Titulars comunitaris (150 punts mensuals).

Cada any, els col·legis de vocacions liberals podran, per votació secreta, demanar la inclusió, per mèrits, del 5 %, com a màxim, dels seus membres, en la Categoria superior (excepte si es tracta de candidats i estudiants o aprenents).

El corresponent salari social es manté a títol honorífic després de la jubilació i fins al mes següent a la mort.

En cas de viduïtat, consegüent a un lliure matrimoni anterior, la part que sobreviu cobrarà fins la seva mort el 50 % d'aquest salari del difunt, acumulable amb qualsevol altre recurs del beneficiari.

Si el difunt deixa fills de menys de vint-i-cinc anys, a més a més, aquests en conjunt tindran uns drets equivalents en total i com a màxim del 100 % d'aquest salari del difunt. L'administració serà fixada i motivada pel jutge d'infants i joves i llurs famílies. Davant del qual acudiran tutors i joves per a qualsevol modificació: El recurs contra aquest jutge només podrà ésser interposat davant la Cambra local corresponent, formada per tots els jutges de família.

C) Estatut vocacional liberal tècnic per a l'exercici professional.

1. Individual.

Cada col·legi especialitzat determinarà el mínim d'equipament necessari al facultatiu debutant individual. L'assignació corresponent li serà abonada al seu compte corrent liberal de

consum.

El progrés tecnològic de cada especialitat facultativa exigeix una evolució permanent dels equipaments. Tota demanda d'equipament suplementari serà feta al col·legi liberal corresponent, el qual negociarà amb les autoritats financeres pertinents i donarà la solució adequada al pressupost total i segons ordre de data de demanda.

2. D'equip.

Tot equip uni o interdisciplinari, format lliurement per dos o més facultatius de qualsevol especialització, presentarà, al col·legi o intercol·legi corresponent, la demanda motivada d'equipament necessari. El col·legi o intercol·legi actuarà com en el cas anterior.

Un vocacional liberal sempre té dret a formar amb col·legues un equip de treball, d'integrar-se en un de ja format, o d'abandonar aquell en el qual treballa.

3. Despeses de viatges, estudis i representació en reunió de la seva feina.

Els vocacionals liberals presentaran les demandes especials per aquests conceptes al seu col·legi o intercol·legi corresponent, que actuarà com en els casos anteriors.

D) Estatut institucional.

Totes les associacions lliures que no siguin taxativament

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

mercantils en els seus fins propis (àdhuc quan llurs inscrits exerceixen professions utilitàries) seran, constitucionalment sense excepció, considerades com a institucions liberals. Entren, doncs, en aquesta categoria tots els agrupaments humans i expressament empresarials mercantils, i comprenen des de la mateixa comunitat geopolítica o imperi total fins a l'associació més ínfima de només dos ciutadans per afinitats llibertàries.

Totes les institucions liberals rebran mensualment un salari social financer liberal institucional (1 punt per inscrit), el qual constituirà el seu pressupost financer ordinari.

Qualsevol institució liberal podrà presentar al Tresor comunitari, quan ho cregui oportú i amb les motivacions corresponents, demanda de pressupostos extraordinaris a fins ben especificats. L'ur concessió serà acceptada o refusada per ordre rigorós de presentació, en funció de les disponibilitats financeres comunitàries i de l'interès tècnic-estratègic que pugui presentar per a la comunitat geopolítica o imperi.

La presentació dels pressupostos extraordinaris de les institucions adscrites a una disciplina determinada, dintre de cada ètnia, serà feta a nivell local (barri, municipi o comarca segons extensió demogràfica de la institució) i presentada per a la confederació ètnica i interètnica corresponent a dita disciplina.

Les demandes de pressupost extraordinari refusades seran inscrites, a la mateixa data del refús, com a nova demanda en la llista comunitària cronològica.

A títol indicatiu, i perquè el lector es formi una idea de la vastitud del món de les institucions liberals, en fem ací un esbós d'enumeració:

Capítol 8. La nova era de l'abundància

1. Centres personals d'acció liberal jurisdiccional estratègica (institucions liberals jurisdiccionals).
 - 1.1. Transcendents: Esglésies.
 - 1.2. Per llei de civilització.
 - 1.2.1. Estat imperial.
 - 1.2.1.1. Cambres legislatives.
 - 1.2.1.2. L'Executiu.
 - 1.2.2. Justícia.
 - 1.3. Per llei de subordinació a les anteriors (1.2): última ratio coercitiva.
 - 1.3.1. Exèrcits.
 - 1.3.1.1. Professional imperial.
 - 1.3.1.2. Cívics.
 - 1.3.2. Polícies.
 - 1.3.2.1. de jurisdicció política;
 - 1.3.2.1.1. de seguretat de l'Estat;
 - 1.3.2.1.2. de Pau cívica;
 - 1.3.2.2. de jurisdicció judicial;
 - 1.3.2.2.1. judiciària;
 - 1.3.2.2.2. penitenciària.
 - 1.4. Repúbliques ètniques i inter-ètniques.
 - 1.4.1. Primàries.
 - 1.4.1.1. Parelles.
 - 1.4.1.2. Famílies.
 - 1.4.2. Jurisdiccionals primeres.
 - 1.4.2.1. Barris (lliures confederacions de famílies).
 - 1.4.2.2. Municipis (lliures confederacions de barris).
 - 1.4.2.3. Comarques (lliures confederacions de municipis).
 - 1.4.3. Nacions.
 - 1.4.3.1. Països (lliures confederacions de comarques).

- 1.4.3.2. Interpaïsos (lliures confederacions de països).
- 1.4.4. Altres.
 - 1.4.4.1. Àrees lingüístiques i dialectals.
 - 1.4.4.2. Regions econòmiques.
 - 1.4.4.3. Ex-imperis.
 - 1.4.4.4. Àrees geogràfiques amples.
- 1.4.5. Comunitat mundial.
- 2. Centres d'acció liberal cívica superpersonals (institucions liberals cíviques. Són més llibertàries).
 - 2.1. Professionals.
 - 2.1.1. Administració pública d'ètnies i interètnies (numerus clausus de funcionariat).
 - 2.1.2. Educació, instrucció, edició, publicitat i lleure permanents (administratius i nens: números clausus).
 - 2.1.2.1. Ensenyament i protecció.
 - 2.1.2.1.1. Prematernals.
 - 2.1.2.1.2. Maternals.
 - 2.1.2.1.3. Jardins d'infància.
 - 2.1.2.1.4. Escoles.
 - 2.1.2.1.5. Universitats, facultats.
 - 2.1.2.1.6. Alts centres d'estudi, investigació i meditació.
 - 2.1.2.2. Esports, espectacle.
 - 2.1.2.3. Producció i edició per qualsevol mitjà gràfic.
 - 2.1.2.4. Vacances, diversions (organitzades per professionals).
 - 2.1.3. Salubritat, higiene, sanitat (administratius: numerus clausus).
 - 2.1.4. Treballs i serveis públics (administratius: numerus clausus).
 - 2.1.4.1. Monopolitzats, per raó tècnica de servei

públic (totalment gratuïts).

2.1.4.2. Mixtes, per competir amb els monopolis.

2.1.4.3. Concedits a empreses privades (condicions rigoroses).

2.2. Associacions lliures d'aficionats lliures de tota mena (altruistes i desinteressades).

E) Litigis.

Tots els litigis ocasionats per l'execució dels anteriors punts seran resoltos en primera instància en conciliació amigable, al si del Col·legi o Intercol·legi interessat. En segona instància ho seran per la Justícia liberal especialitzada.

8.5.2. Gratuïtat de tots els serveis públics.

La finalitat vigorosament proclamada, de la nostra revolució omnillibertària, és de fer desaparèixer l'opressió d'unes classes socials sobre les altres per raó de diner i, sense, per això, limitar la riquesa dinerària dels més capacitats en la producció màxima i òptima de béns utilitaris. Aquesta recompensa social a llurs esforços productius, és, ara com ara, i per simple sedimentació de costums durant molts mil·lennis, la condició necessària per a obtenir grans excedents mercantils.

Tanmateix si un servei és dit «públic», és evident que existeix per a tot el poble. Cal, doncs, que així sigui en l'estadi actual de la nostra civilització, en el qual existeixen manifestament classes socials principalment diferenciades per raó de diner. I, en conseqüència, els serveis públics per a tot el poble seran enterament gratuïts i d'igual qualitat per als pobres i per als rics.

Només existiran monopolis per raons tecnològiques, per donar un màxim i òptim servei al poble. Independentment de que siguin, en llur origen, mercantils o liberals, esdevindran sempre institucions liberals gratuïtes. I prestaran llurs serveis a llurs inscrits o al poble en general, sota la crítica enterament lliure dels seus beneficiaris legals, sota l'impuls de les pròpies autoritats legislatives i executives i sota la sanció plenament documentada de la Justícia, en cada nivell territorial, per denúncia de qualsevol ciutadà, dels diferents defensors de poble i dels diferents fiscals.

Encapçalen la llista dels serveis públics gratuïts:

- L'Estat amb tots els seus serveis.
- La Justícia a tots els nivells i en tots els serveis.
- Les Autonomies ètniques i confederacions a tots els nivells i en tots els serveis
- Exèrcits i policies.
- Lliures associacions ciutadanes, inclosos els sindicats
- Gremis professionals i col·legis vocacionals obligatoris.

8.5.3. La figura del cap de compres.

En el nostre sistema desapareixen, automàticament, les complicades reglamentacions burocràtiques i les ocultes corruptes administratives de les associacions i de les institucions liberals. Tots els serveis prestats al cos social per aquestes associacions i institucions seran completament gratuïts. Els salaris socials financers seran pagats als col·laboradors individuals directament del Tresor comunitari, a través de la telemàtica de les Caixes d'Estalvis. Idènticament a les associacions i institucions els seran abonats els pressupostos ordinaris i extraordinaris com ja s'ha dit.

Per a resoldre totalment el problema pràctic plantejat per la bona marxa de l'associacionisme i institucionalisme liberal cal:

- A) un cap de compres únic, personalment responsable, en cada associació o institució liberals, i
- B) una Justícia especialitzada als mateixos nivells que cada categoria d'associacions i institucions liberals.

Amb la factura-xec, amb la unicitat personalitzada de responsabilitats compradores i amb una Justícia amatent, desapareixen la corrupció, els suborns, els nepotismes, els untets, les venalitats.

8.5.4. Les Caixes d'Estalvi.

Ja n'hem parlat a 8.3.6 B²²⁴. Ací cal afegir que totes les Caixes d'Estalvi i tots llurs col·laboradors seran considerats de vocació liberal, altruista i desinteressada. La nostra revolució social els ha de menester i espera d'ells una ajuda inapreciable.

Transitòriament, mentre no estigui a punt el sistema pràctic de salaris socials financers, els emoluments totals dels col·laboradors de les caixes seran els actuals, simplificats en un sol import mensual i multiplicats per un coeficient convenient (per exemple 1,5). Aquest nou import dels emoluments no serà substituït pel corresponent salari social financer, fins i tant que pel sistema de punts no s'atenyi una quantitat superior.

L'administració de tots els saldos de comptes corrents en les Caixes d'Estalvi està socialitzada al servei de la Comunitat

²²⁴Pàgina 587.

federada i de les seves comunitats autònomes confederades. Només en cas de dèficits greus de producció per causes imprevisibles (catàstrofes, perills de guerra, evolucions socials espontànies imprevistes, etc.), podrà ésser congelada pel govern executiu, una part d'aquests saldos (per exemple, no superior al 40 %) i no per més temps de mandat del Cap d'Estat.

Totes les Caixes d'Estalvi es confederaran autogestionàriament dintre dels marcs de les autonomies locals (barris, municipis, comarques, països, ètnies, etc.), fins arribar a la confederació completa en tot l'àmbit federal.

Ja hem vist com les Caixes tindran encomanats els serveis al públic necessaris, com el registre i estadística de població, control de la propietat i urbanisme, seguretat social, etc.

Tots els serveis seran gratuïts.

8.5.5. Condicions d'entrada, sortida o retorn a una professió liberal.

Són professionals liberals indirectes totes les persones que exerceixen càrrecs de comandament executiu, legislatiu o judicial, d'assessorament consultiu en qualsevol institució liberal encara que sigui per defensar interessos utilitaris de qualsevol tipus: gremial, sindical, col·legial, confederatiu, federatiu, interior o internacional.

Són professionals liberals directes totes les persones que exerceixen una professió liberal en els graus següents:

1. Candidats a eleccions polítiques, cíviqes, liberals, gremials,

sindicals, etc.

2. Auxiliars (per exemple, 50 punts).
3. Estudiants o aprenents (per exemple, 45 punts).
4. Passants (per exemple, 60 punts).
5. Titulars (per exemple, 75 punts).
6. Titulars superiors (per exemple, 100 punts).
7. Titulars generals (per exemple, 150 punts).
8. Titulars internacionals (per exemple, 200 punts).

La permanència en un grau determinat no és per a tota la vida en el sentit d'honoraris ni en el sentit de prestigi, perquè un auxiliar de qualsevol tipus pot esdevenir tan indispensable per a la seva professió com qualsevol titular del tipus més alt. Per consegüent, la llei general de promoció liberal haurà de permetre que els col·legis liberals puguin elegir de cada grau i cada any un 5 % (per exemple) de llurs membres per a la categoria superior següent. N'estan excloses les categories d'estudiants, aprenents i passants.

Tots els professionals liberals, en entrar en la professió hauran d'abandonar totes llurs propietats i interessos de tipus utilitari –si en tenen– i confiar-los a una Caixa de Segrest, Dipòsits i Consignacions. Aquestes Caixes també estaran confederades. D'aquestes Caixes hi ha precedents de tipus privat a Anglaterra i de tipus públic a França. Sempre han funcionat bé en l'administració de béns que, per la raó que sigui, el propietari legal no podia administrar.

En tot moment, un professional liberal pot canviar d'especialització i de grau. També en tot moment, un professional, sigui utilitari, sigui liberal, pot canviar, i tantes vegades com vulgui en la seva vida, d'activitat i passar a un altre sector social, amb la condició de conformar-se a la legislació de les professions liberals.

8.5.6. Passanties.

En la societat organitzada, els complicats i inútils concursos-oposicions seran substituïts per passanties. Els primers obliguen a un treball memorístic i superficial, aliat al format de la desimboltura pròpia dels ignorants, mandres o corromputs. I ens referim tant als examinats com als examinadors.

Les passanties –de dos anys, per exemple– sota el guiatge d'un titular tutor carregat de temps d'experiència en les responsabilitats professionals, facilita al passant l'adquisició d'un saber profund, similar al del seu mestre, el qual pot jutjar, amb coneixement de causa, de la capacitat del passant per afrontar científicament, tecnològica, deontològica i pràctica, les mateixes responsabilitats que ell.

Gandhi, en el pol oposat del procediment de concursos-oposicions, volia que els fills tinguessin el mateix ofici del pare a fi que de petits ja «mamessin» l'ofici²²⁵. Cal veure, però, en la figura del tutor, com un pare provisional que ensenya, no acadèmicament, sinó per connaturalitat. Podem observar també que Jesús ensenya la pastoral –vocació ben liberal per cert– als seus seguidors, no amb cursos de seminari i exàmens sinó exercint-la amb ells colze amb colze.

La justícia ideal, absoluta, perfecta, no és d'aquest món. Però cal arribar a una justícia tan eficaç com sigui possible en cada moment ètnico-cultural. En l'accés a qualsevol funció liberal, cal parar compte que, per definició de la vocació autodeclarada, és més important el servei altruista i desinteressat al poble que els

²²⁵Aquesta exageració porta a un conservadorisme i un immobilisme absurds.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

drets, per més legítims que siguin, del professional. Cal, també, amb el sistema de passanties, protegir la igualtat de condicions de tots els ciutadans per entrar en funcions liberals, si ha d'estar el sistema al servei total i eficaç del poble.

Així, tot lliure accés de qualsevol ciutadà, degudament preparat pels seus estudis i pràctiques anteriors, testimoniat pels seus professors, en qualsevol titularitat liberal, haurà de comportar la prova d'una passantia d'un mínim de dos anys, amb aprovació final favorable de la part del titular tutor, que s'haurà beneficiat de dita passantia en la seva ordinària funció social liberal.

Els col·legis liberals especialitzats seran els encarregats de legislar tot el concernent a les passanties-tutories, dintre el marc mínim d'una llei general, i de proposar les passanties-tutories convenients, que per qualsevol motiu no s'hagin pogut concretar directament.

Tot estudiant tindrà dret d'una a tres passanties ordinàries abans d'ésser, en principi, rebutjat pel col·legi corresponent, i a la protecció de la Justícia comunitària de la seva especialització en la seva demarcació territorial. L'estudiant rebutjat en tres passanties ordinàries successives té dret d'apel·lar, en primer lloc, al seu col·legi i d'optar a una quarta passantia excepcional i d'apel·lar, en segon lloc, al tribunal corresponent.

Cada vegada que un titular vulgui canviar d'especialitat, haurà de sotmetre's als estudis preparatoris i a les passanties tutories que determini el col·legi respectiu.

Ningú no podrà dirigir tecnològicament una institució liberal especialitzada, sense haver estat abans post titular dirigit en la mateixa. Cal considerar la direcció de les institucions liberals com una nova especialitat. L'aspirant haurà, doncs, de sotmetre's

prèviament a una o unes passanties ordinàries. És el mateix esperit que inspira el procediment electoral de tots els càrrecs executius.

Pensem que la realitat s'anirà millorant per lleis mínimes en funció de les experiències sempre documentades. I demostrarà que en aquest sistema no hi podrà haver injustícies d'importància, en no ser possibles els favoritismes per interès i diner anònim, en no haver-hi limitació en el nombre total de titulars liberals de cada especialització («versus numerus clausus»). La societat contemporània, cada dia més complexa, necessitarà un nombre creixent de titulars per alliberar el cicle de la producció de funcions socials de suplència, alienes a la seva única i noble missió: produir cada dia més i millor.

8.5.7. Medicina.

La transmissió i conservació de la vida, de l'educació i de la instrucció, constitueixen l'acte conjunt que més tendeix a l'acumulació de riquesa espiritual de l'home.

Si bé el joc de la parella és l'origen i salvaguarda de la vida en el nen, en l'adolescent i en el jove fins a l'edat adulta, el progrés real es fa possible amb l'ajuda d'una medicina total, corporal (somàtica) i anímica (psíquica) cap a l'eclosió i el desenvolupament de l'esperit (pneumàtica o noümenica) espontani, expansiu, singular, conscient, lliure i responsable de cada persona vivent.

La medicina preventiva té com a finalitat primera la successió de les generacions humanes, la qual pot, sempre i arreu, ésser perfectible en tots els sentits de la persona. Només al metge

generalista li és possible un coneixement profund de cada persona individual en les successives generacions, dintre d'una línia materna, en comunió més o menys harmoniosa amb la línia paterna.

Això no s'aconsegueix sense les condicions següents:

1. Una gran llibertat d'esperit del metge generalista²²⁶. Aquesta només li pot ésser donada per una situació social independent, conforme a la seva vocació, dignitat i capacitat d'aprendre, no solament les coses del seu ofici, sinó la realitat viva de les persones, totes elles tan singulars i de capacitats tan diferents.
2. Un nombre molt limitat de «famílies» a protegir, per part del metge generalista, en tots els aspectes de la vida individual, de la solidaritat «familiar» i de la convivència social.
3. Elecció lliure del metge «familiar» generalista per cada «família» o per cada persona major de setze anys. No cal dir que el metge triat pot refusar aquesta elecció.
4. La lliure disponibilitat immediata, per part del generalista, dels diagnòstics, consells, pronòstics i tractaments que li puguin aportar tots aquells col·legues especialistes o generalistes, la col·laboració dels quals li sigui imprescindible, necessària o simplement útil.
5. També la lliure disponibilitat immediata de tants centres hospitalaris i de tants auxiliars de medicina preventiva (infermers, assistents socials, assistents a domicili, puericultors) com hagi de menester en cada cas.

²²⁶Nota dels editors: En el llibre *Disseny de Civisme* (1987), publicat pel Centre d'Estudis Joan Bardina, en el seu apartat 3.3.7, es proposa una sèrie de canvis profunds en la Seguretat Social. Entre ells el següent: «La pluralitat d'escoles i tradicions mèdiques (alòpates, sanadors, homeòpates, naturòpates, acupuntores...) podrà desenvolupar-se lliurement tant a dins els col·legis professionals com en l'exercici quotidià per a la lliure opció dels clients». Vegeu l'enllaç <http://bardina.org/dcivctq7.htm>.

Sobre medicina curativa diem que el responsable primer de la salut de cada persona individual –llevat d'un mateix– és el metge generalista de la «família». Tot el conjunt de la medicina curativa cal, doncs, que estigui a la seva immediata disposició i que treballi, en tots els aspectes, en plena col·laboració amb ell. Sempre que sigui possible, la medicina curativa es farà en el domicili familiar del malalt. Quan, per qualsevol causa, aquesta cura domiciliària no sigui possible, es recorrerà a l'hospitalització, que es durà a terme amb la plena col·laboració del metge de «família», que serà el més humana possible tot respectant la dignitat del malalt i l'eventual atenció solidària de parents. Els hospitals, en conseqüència, seran petits –per exemple, un màxim de 60 llits– amb suficients habitacions individuals i comptant amb l'equip de persones i mitjans necessaris. Caldrà que siguin prou nombrosos i escampats per tots els territoris, talment que el malalt no se senti massa lluny de casa seva, i tan especialitzats com sigui possible en funció de la riquesa comunitària. Cal entendre bé que un hospital curatiu especialitzat no és una casa de convalsència ni de geriatria. Cal, doncs, institucions especialitzades a aquests efectes.

L'educació sanitària de la població és missió primordial del metge generalista, però, pràcticament, hi han de col·laborar les escoles, els esports, les institucions de salubritat pública i privada, d'higiene, de veterinària, de medicina curativa i hospitalària, d'assistència i ajuda social, de farmàcia, d'ecologia, etc.

És indispensable d'organitzar una assistència social eficaç, de cara a una plena col·laboració amb cada metge generalista, per a mares de família, malalts i vells, sempre que sigui possible en el propi domicili, mentre la riquesa comunitària no permeti de reduir a nivell òptim el nombre de famílies assignat a cada metge generalista en cada nucli poblacional. Aquesta assistència social

Capítol 8. La nova era de l'abundància

ha d'ésser pràctica i eficient, aportant ajut a les persones més necessitades a judici del metge generalista, en col·laboració amb tots els seus col·legues en cada nucli poblacional, per evitar al màxim situacions de privilegi en detriment dels més marginats. Això no obstant, en funció de la riquesa comunitària, l'assistència social anirà progressant a partir d'aquests mínims.

A propòsit de la medicina escolar, cal entendre bé el significat de la paraula «escola» en el seu sentit general: es tracta d'educar i instruir totes les persones necessitades d'ajuda social, en totes les seves potencialitats dintre de les possibilitats de cada nucli escolar. La medicina escolar s'ocuparà, preferentment, de la salut total de cada persona individual i de cada nucli poblacional dintre de cada establiment escolar. Cal incloure aquí les prematernitats on seran degudament ateses, vigilades, curades, educades, instruïdes, etc., totes les possibles futures mares amb la simple presentació de la sol·licitud de llur metge generalista. Caldrà també incloure les maternitats, les guarderies i jardins d'infants a càrrec de metges, infermers i puericultors. La llista d'altres establiments comprèn des de les escoles infantils fins als més alts centres d'estudi. Cada un d'aquests establiments haurà de comptar amb el quadre mèdic suficient (metges, assistents, infermers, etc.), per a poder seguir estadísticament llur població variable d'any a any, de mes a mes, etc. Aquests quadres mèdics tenen una funció molt especialitzada, al servei de llur població específica conjunta, i, sobretot, al servei del metge generalista de cada persona inscrita en cada establiment.

Referent a la medicina d'empresa en el mercat lliure que propugnem, les empreses utilitàries tenen per sola missió social, la màxima i òptima producció de valors preumercantils. De cara a aquesta missió, cal, dintre de cada empresa, organitzar la medicina a favor de tots els productors, per tal que puguin atendre al màxim i amb eficiència òptima llur col·laboració. El quadre

mèdic de cada empresa ha de treballar en harmonia amb el metge generalista de cada col·laborador. Els metges d'empresa vetllaran perquè s'estableixin, en cada gremi, les bases mínimes de protecció efectiva de la salut de tots els components del gremi. En aquest aspecte, es coordinaran en llur acció amb els quadres mèdics sindicals.

Referent a medicina sindical, cada sindicat, en proporció al nombre dels seus lliures inscrits, podrà disposar d'un quadre mèdic suficient per atendre la salut individual i col·lectiva dels seus membres, en funció de llurs aspiracions i directives.

Semblantment, referent a la medicina col·legial, cada col·legi, en proporció als seus inscrits d'ofici, podrà disposar també d'un quadre mèdic suficient per atendre la salut individual i col·lectiva dels seus membres, en funció de llur vocació, professió, especialitat, aspiració i directiva pròpia.

Medicina al servei de qualsevol lliure associació. Les lliures associacions de ciutadans, en funció de llurs afinitats, inclinacions i aficions, podran disposar igualment d'un quadre mèdic suficient per als seus membres en funció de les seves aspiracions i directives.

8.5.8. Esglésies.

Referent a les vocacions, activitats i institucions eclesials, hem de dir que per «Església» entenem (vegeu 4.3.1)²²⁷: «convocatòria confederativa i llibertària de persones (individuals, social-col·lectives i nacionals-comunitàries) molt diverses a efectes sagrats comuns».

227Volum I, pàgina 133.

Cal distingir bé entre:

- La «noüimènica» i la «fenomènica» com a sabers bàsics de l'home.
- La «concreta llibertat noüimènica» i «les concretes llibertats fenomèniques».
- «L'energia noüimènica de l'ésser» i «el motor fenomènic de les persones».

L'energia noüimènica de l'ésser és l'única energia capaç d'alimentar i fer moure el seu propi motor fenomènic personal, útilment per al propi interessat i per al seu proïsme.

Cal distingir també entre la força dels «ideals» o energia noüimènica i la feblesa de la «carn» o motor fenomènic. La «carn» és el «lloc» en l'espai i en el temps, en què s'inscriuen totes les activitats fenomèniques de l'home.

Cada un d'aquests conceptes mereix explicacions molt matisades, que no caben en aquest llibre, en vista a una teoria o hipòtesi científica de l'home basada en l'afirmació que l'home frueix d'una lliure solidesa panòntica (còsmica) anterior i superior a tota rígida, molt posterior i limitadíssima capacitat d'intel·ligència, dita «lògica», que més ens estimaríem de denominar «artificial», que és la que avui dia ens pot permetre un fàcil govern automàtic de les coses i solament de les coses, mitjançant la factura-xec, mer senyal fenomènic abstracte d'una socialització i democratització de la moneda cada dia més progressiva. La pràctica d'aquest «govern automàtic de les coses» exigeix, abans que tot, en l'home polític, humilitat fenomenològica, científica, filosòfica i tecnològicament. Només així se'n podrà servir com a instrument precís d'«arquia» responsable, forta i regressiva i

d'«anarquia» llibertària, feble i progressiva al servei del seu projecte humanista. El polític pot exercir una certa acció, una certa estratègia sobre les forces socials orgàniques, que no pot mai ni enlloc arribar a «poder».

Aplicar aquella afirmació bàsica d'una possible teoria de l'home a les Esglésies, a totes les Esglésies possibles i imaginables en la pràctica ordinària de les persones, ens condueix políticament a un respecte fonamental de la llibertat noümenica que inspira les esglésies, i a una limitació dràstica de llurs instruments històrics de poder institucional manifestament fenomènic i que, per tant, no són de llur incumbència.

No ens ha d'estamordir el fet que moltes «institucions» eclesiàstiques confonen «concreta llibertat noümenica de cada persona singular i de totes les persones lliures» amb «concretes antilibertats fenomèniques» que només són poders, fanatismes, sacrilegis, inquisicions, ideologismes, afectivologismes, llibertinatges, llicències escandaloses, privilegis, etc., tots tan hipòcrites com cruels i classistes.

Davant d'aquest fet no podem canviar la mentalitat, els usos i costums dels nostres contemporanis, heretats de molts segles de clericalismes i anticlericalismes mitjançant lleis estúpidament prohibitives. Ben al contrari, l'objectiu del polític, responsable de l'arquia i fomentador de l'anarquia més amunt qualificades, cal que sigui obrir simplement el camí per a una major i millor intel·ligència concreta vivent i pervivent de la bàsica solidesa panòntica (còsmica) de l'home. Una aital visió ens palesa que la intel·ligència artificial només té un rol instrumental en la conducció política dels homes. La qual cosa no impedeix de cultivar-la al màxim i de forma òptima en tot el que val.

Així, doncs, definim la nostra estratègia autopolítica davant les

Esglésies:

1. El polític ha de respectar taxativament la independència de la vocació ètico-transcendent de les Esglésies i, en conseqüència, llur capacitat de convocatòria, cronològicament i acumulativament, ancestralment anterior i superior a la de la pròpia política.
2. Tanmateix, el polític ha d'impedir, en la pràctica de cada dia, que aquesta vocació ètica-transcendent i aquesta capacitat de convocatòria social-sagrada de les Esglésies pugui prostituir-se en poder (fenomènic); cal que faci avortar de soca-rel tot intent de poder dels alts clergats. A efectes d'assignació de salari social financer, imperarà el principi que, en les Esglésies, tant a nivell local com a nivells més extensos, els responsables, en quant a la designació dels corresponents presidents d'assemblea o preveres, són els inscrits de base, els quals només podran pertànyer a una sola Església.

Els alliberats o preveres de les Esglésies, (a efectes administratius), seran un per cinc cents inscrits o fracció d'inferior responsabilitat en llur designació²²⁸. Tots els alliberats o preveres de les Esglésies, a l'igual que qualsevol altra vocació liberal, només podran cobrar un sol salari social financer i aquest serà, per a tots ells, el corresponent a l'estatut d'auxiliar institucional.

Els pressupostos institucionals ordinaris gaudiran del mateix nombre de punts per inscrit de base que qualsevol ens ètnic confederat. Els pressupostos institucionals extraordinaris hauran d'ésser legislativament presentats, estudiats, discutits i aprovats, per la via parlamentària normal al nivell territorial implicat (consells consultius pertinents en cada cas; Justícia; diputats;

²²⁸Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

senadors)²²⁹.

Tindran dret a l'ocupació de terrenys segons lleis generals i locals d'urbanisme, en igualtat de condicions amb qualsevol altre ens cívic. També les deixes, legats, donatius. etc., es regiran per idèntiques condicions a les què estan sotmesos els altres ens socials (sanció de la justícia, administració per caixa de consignació, al nivell territorial corresponent). En gaudiran disponibilitat lliure dels interessos, dividends, etc. Però quan sigui demanada la disponibilitat total o parcial dels capitals només és farà, segons llei, en funció dels motius al·legats, amb decisió final de la Justícia corresponent.

8.5.9. Altres institucions cíviques necessàries: publicitat, educació i instrucció, etc.

Segons la nostra peculiar –i, volem, revolucionària– visió de l'home total, educació, instrucció i publicitat poden ser o bé llibertàries, humanistes i personalitzadores en la recerca permanent de la singularitat màxima i òptima, natural, radical i panòntica de cada persona humana individual i col·lectiva, social i ètnica; o bé antilibertàries, antihumanistes i despersonalitzadores i, en conseqüència, massificadores. No cal dir que la nostra opció és la primera alternativa, tant pel que fa a l'individu més humil com a l'ètnia més polititzada a la recerca de grans federacions.

1. Publicitat.

229Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

Etimològicament «publicitat» ve a significar «acció i efecte d'educar i instruir el poble».

La Constitució i les autoritats territorials en llurs diferents estrats, només podran permetre la publicitat en l'àrea utilitària sota la responsabilitat exclusiva dels gremis autogestionats per la totalitat dels productors (empresaris, col·laboradors, capitalistes i inventors) inscrits, i en l'àrea liberal, sota la responsabilitat exclusiva dels col·legis autogestionats pels corresponents vocacionals inscrits.

Tant en el cas de la publicitat gremial com en el de la col·legial, sota una legalitat mínima, i sota sanció justicial, tenen els respectius gremis i col·legis una completa llibertat responsable sense limitacions d'espai ni de temps en l'àrea federada. No hi pot haver censura prèvia. Només responsabilitat omnidocumentada davant de la justícia per denúncia.

2. Educació i instrucció.

Etimològicament, «educar» significa «conduir a fora». El significat clàssic és d'ajudar la persona educanda a conduir fora d'ella, això és: ex-sistencialment, totes les seves potencialitats profundes originàries, heretades i adquirides, espontànies, expansives i naturalment insistencials, de ser i de viure plenament. L'educand és el subjecte més actiu i autoperonalitzant en qualsevol intent d'educació real i fecunda.

Etimològicament «instrucció» (in, str) significa «acumulació per capes (str) o estrats dins, a l'interior (in)». El significat clàssic és de dipositar en l'alumne, en l'estudiant, en el poble, per capes progressivament acumulades, però, sobretot, digeribles per ells,

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

en funció del desenvolupament evolutiu de les intel·ligències variadíssimes naturals concretes i artificials abstractives, tots els sabers humanistes dels quals cada persona anirà adquirint consciència i saviesa concretes i lucidesa i filosofia abstracta, lògica. Es tracta d'una vocació selectiva dins de la progressiva educació pròpia.

Avui dia un instructor i educador, digne d'aquest nom, sap que els pensaments científics en llur parcel·la lògica no eduquen. Només instrueixen d'una faisó cada vegada més inerta, impersonal i instrumental, a mesura que augmenta el grau d'abstracció en les escoles secundàries i superiors.

Qui s'està instruint en general i, molt més, qui s'està instruint segons lògica és, en realitat, subjecte passiu vers una total inèrcia i despersonalització del pensament científic, filosòfic, tecnològic.

En la pràctica cal distingir una educació i instrucció directa i una d'indirecta.

La directa es realitza en prematernitats, maternitats, jardins d'infància amb les responsabilitats de puericultura, medicina i higiene infantils; en escoles primàries, secundàries, tècniques, d'aprenentatge, professionals, d'arts i oficis i tecnològiques superiors. En aquest nivell cal fer observar que les matèries concretes són tan o més importants que les de saber abstracte que, fins ara, han dominat indègudament. La raó d'aquest predomini és que l'educació i instrucció en i amb matèries concretes és més difícil i cara. Però cal comprendre que és, ensems, molt més personalitzadora i molt menys uniformadora i massificadora.

La formació directa també ateny les facultats, les universitats de múltiples facultats i tot altre centre d'estudis, de perfeccionament, de reciclatge, de consulta, investigació, erudició, aprofundiment,

reflexió, meditació, recerca teòrica general o especial i de recerca aplicada, de col·laboració amb gremis, col·legis liberals, etc.

L'educació i instrucció indirectes es fan a través d'espectacles i esports, de lleures, vacances i diversions per a totes les edats, d'associacions lliures de ciutadans per afinitats i vocacions no utilitàries, qualsevol que sigui llur objecte. També es fa a través de la premsa i edició sota totes llurs formes orals, escripturals, gràfiques, audiovisuals, etc., des de les més tradicionals fins les més innovadores, avui dia compreses sota el vocable anglosaxó de «mass-media».

Aquest vocable que vulgarment es tradueix com a «mitjans de masses», cal traduir-lo «mitjans massius» de comunicació. Són tots els mitjans que permeten una repetibilitat massiva per raó de llur inèrcia i automatització tecnològica progressiva. Recordem que «inèrcia» implica «sense l'art suprem de la vida» i «automatització» vol dir «matemàtiques que es dedueixen elles mateixes». Avui, com hem explicat en el capítol 7 d'aquest llibre²³⁰, tots aquests procediments els englobem en el vocable «telemàtica»: matemàtiques a distància. I la transmissió ja no es fa pel procediment analògic com en els temps heroics, fins a 1960, sinó pel procediment digital o numèric gràcies als nous progressos.

Si la vida no rau en el «mass-mèdiu», sí que es troba en el lliure editor, productor, periodista, escriptor, artista, creador, pedagog, promotor d'obres i missatges de tota mena a través del «mass mèdiu». Cal responsabilitzar a fons aquests «insufladors de vida» a través dels «mass-media» inerts. Això entra de ple en l'apartat de la llibertat i responsabilitat en les activitats liberals cíviques.

230Pàgina 453.

3. Llibertat i disciplina responsable en les activitats liberals cíviques.

Dintre de cada república autònoma (barri, municipi...) i en la comunitat confederada conjunta de nacions lliures, la llibertat i consegüents disciplina i responsabilitat personals han de constituir-se segons el principi de totalitat, espontàniament i expansivament, en simbiosi coherent i vivent, social democràtica.

Tot ciutadà i grup de ciutadania tindrà dret a participar en les lliures activitats liberals cíviques en general; en les lliures associacions no utilitàries autogestionades ja creades o per crear lliurement, de qualsevol activitat que es tracti, independentment de la seva professió principal, sigui aquesta utilitària o liberal; en les concretes institucions liberals professionals segons iniciació apuntada més amunt (8.5.5)²³¹ i segons proves de competència en l'exercici subsegüent en vista a promoció; en els corresponents col·legis professionals.

Només lleis mínimes segons respectives constitucions vigents en els diferents nivells territorials (confederal general, confederals interètnics i ètnics), per raó de motivacions serioses demanades de la disciplina pròpia a cadascuna d'elles, podran restringir la llibertat primera de tots els ciutadans i grups de ciutadania. També podran restringir-se llibertats en les lliures associacions no utilitàries o en els col·legis professionals segons lleis mínimes més generals.

Els conflictes entre les diferents persones: grups, unitats, àrees, serà dut a la Justícia territorial especialitzada corresponent.

231Pàgina 650.

Els creadors, promotors i directors de noves unitats (associacions i institucions) o confederacions d'unitats liberals cíviques tindran plena autoritat autogestionària en llur respectiva àrea, en qualitat d'elements decisoris finals, amb tota la resta de col·laboradors dins de la mateixa vocació liberal cívica i, per tant, també, personalment responsables davant la Justícia, tant per causa de denúncia com normalment a la fi del seu mandat limitat a quatre anys, no reelegible fins a alguns mandats més (per exemple, vuit anys).

Els ciutadans i grups de ciutadania que ho desitgin, amb vocació llargament i eficaçment demostrada, tindran lliure accés preferent per a ajudar desinteressadament els vocacionals de qualsevol entitat liberal cívica constituïda.

Caldrà castigar severament tot intent utilitarista, és a dir, tot servei no enterament gratuït, gràcies, en qualsevol àrea liberal. En cas d'exigència tecnològica evident i insuficiència de capacitat per part de les entitats liberals-cíviques existents, l'autoritat concernida concretarà la legislació i la concessió a favor d'una empresa privada lliure utilitària. Cal que la legislació i concessió siguin ben precises i prevegin, al final del contracte, el retorn de totes les instal·lacions a la institució liberal cívica corresponent.

Aquesta disciplina liberal cívica no pot ésser ben entesa si no es tenen presents els estatuts de salaris socials financers liberals cívics (8.5.1.3)²³², que regulen a nivell monetari tota la vida individual, familiar i professional, (individual, per equip, institucional liberal cívica) dels vocacionals liberals. No creen problemes pràctics en els diferents sectors socials, ni de pressupostos, puix reben sempre una part equitativament

232Pàgina 640.

calculada i repartida del «bé comú mercantil» produït per i en solidaritat profunda entre totes les persones membres de la conjunta comunitat confederal de nacions. Els salaris socials financers els seran pagats pel «govern automàtic de les coses», sobre la base de la hisenda comunitària de consum. Els pressupostos ordinaris i extraordinaris de totes les institucions liberals serviran exclusivament per a compres de valors preumercantils de consum humanista. És fàcil comprendre la simplificació i clarificació social que se'n deriva. Societat transparent?

Les característiques del *Sistema General* permetran, doncs, de simplificar al màxim, i de manera òptima, l'administració, gerència i comptabilitat de totes les entitats liberals, grans i petites. Un sol gerent responsable de les compres (8.5.3)²³³ podrà decidir amb la mateixa rapidesa amb què ho fa qualsevol gerent d'empresa privada, a quina empresa, quan, com i què ha de comprar (mercaderies) segons el mandat de l'autoritat legítima de la seva entitat, en funció de la capacitat adquisitiva dels seus pressupostos ordinari i extraordinari atorgats pel «govern automàtic de les coses», per la Repartidora general!

233Pàgina 648.

8.6. LA QUALITAT DE LA VIDA.

És un signe del nostre temps la lluita popular contra la degradació creixent d'una anticivilització estúpida, de la qualitat de la vida. Les campanyes ecologistes esclaten una mica per tot arreu. En diversos països, partits radicals, partits ecologistes i candidatures «verdes» assoleixen escons parlamentaris amb gran inquietud dels partits tradicionals.

El ciutadà vol eliminar tota pol·lució. Vol un país salubre, en comunió humanista amb la geografia i amb tota la naturalesa habitades per l'home. I vol l'ecologia a nivell estrictament humà: una solidaritat completa entre tots els ciutadans, societats utilitàries i liberals i comunitats ètniques de tota la terra. Cal declarar la guerra a la pol·lució o corrupció en el sentit més ampli de la paraula.

Aquesta voluntat radical de llarga i difícil transformació i conversió interna de totes les persones, a favor d'un projecte verament ecològic, que retorni l'harmonia perduda en el planeta, sense renunciar a cap conquesta positiva de la humanitat, és necessària i imprescindible. Però cal més. Cal el saber econòmic que farà eficient aquesta voluntat comunitària.

El primer pas, doncs, ha estat el de la depuració del diner corrupte i l'obtenció de diner impol·lut. Amb la factura-xec, el diner es torna transparent, científic, responsable, eficaç i creador de mesura, de justícia, de riquesa, de civilització.

El segon pas és que, amb aquest diner, la federació conjunta es fa mestressa de la capacitat inventiva del poder de compra provinent de la producció i evita, així, l'erosió i degradació de l'economia

per la terrible via de les inflacions i deflacions cròniques.

El tercer pas és que amb aquest bé comú mercantil es pot oferir al poble, en quantitat màxima i qualitat òptima, uns serveis i equipaments públics adequats:

- L'autoritat federal i les seves administracions públiques (Separació estricta entre Justícia, Legislatiu i Executiu).
- Les autoritats ètniques i territorials, amb autèntic autogovern i autonomia i les seves administracions públiques.
- L'educació i instrucció nacionals permanents en llibertat i justícia.
- La salubritat, higiene, medicina, farmàcia, hospitalització, assistència social i veterinària, puericultura, geriatria, urbanisme, preservació de patrimonis naturals, culturals.
- Uns mitjans de comunicació: diaris, llibres, revistes, telèfon, ràdio, televisió, cinema, telemàtica, etc.
- Uns serveis públics (aigua, llum, electricitat, escombraries, correus, transports, etc.).

El quart pas és de destruir l'actual mercantilització, tan escandalosa, de la societat liberal. En l'apartat anterior²³⁴ l'hem descomercialitzada, l'hem desfuncionaritzada a través dels salaris socials financers individuals i col·lectius, amb la institució de la figura del «cap de compres», amb les incompatibilitats, amb l'ingrés per passanties.

El present programa, doncs, bàsic i constitucional, proposa el que cal saber, actuar i comunicar a tot el poble, quants mitjans generals per evitar qualsevol pol·lució, fer de cada unitat d'«hàbitat» un mirall de salut, i de tota la comunitat una meravella de progrés solidari continuat.

²³⁴Pàgina 640.

Però cal atacar, una a una, a fons, cada pol·lució específica. La lluita ecològica és una lluita de diner i de tècnica, comprada amb aquest diner. Cal combatre la pol·lució amb totes les armes tecnològiques al nostre abast.

Il·lustració 37: Xirinacs caminant durant la Marxa pel Llobregat, any 1978.

Lluís Maria Xirinacs també es va comprometre amb la lluita per una relació més harmònica de l'ésser humà amb la natura de la qual depèn, en aquest cas amb gent del Grup de defensa del Prat de Llobregat. Fotografia gentilesa del periodista Xavier García.

Il·lustració 38: Fotografia de l'esquerra: Riu Llobregat a Sallent, runam Cogulló, amb 45 milions de tones de residus salins. Fotografia de la dreta: Riu Cardener a Súria, runam Fusteret, amb 23 milions de tones de residus salins.

En el moment de l'edició d'aquesta obra, el problema mediambiental més greu que hi ha al Sud del Principat de Catalunya, si exceptuem una possible fuga radioactiva de les centrals nuclears d'Ascó i Vandellós, és l'acumulació de runam salí procedent de les mines de potassa de Sallent i Súria que, arrossegat per les pluges, contamina el riu i els aqüífers avall del Bages, sobretot el de la Vall Baixa i Delta del riu Llobregat, afectant greument els recursos hídrics per a l'aigua potable pel consum humà, agrícola, industrial i ramader. Els costos de diner públic per la remediació i compliment de la Directiva Marc de l'Aigua de la Unió Europea, a les aigües de la conca del riu Llobregat, ja depassen els 300 milions d'Euros (font Agència Catalana de l'Aigua). Imatges gentilesa d'en Roger Lloret i la Plataforma Montsalat.

8.6.1. Municipalització de la terra.

Ja hem explicat (8.3.5. b)²³⁵ quin sentit té aquesta mesura importantíssima i, més endavant (8.6.7.1)²³⁶, veurem com es realitza. No cal insistir en la importància transcendental d'aquesta mesura. Si en les grans civilitzacions agrícoles la terra era el punt d'arrancada de tota la creació de riquesa, en les actuals civilitzacions industrials, la superpoblació i la superconcentració han desencadenat un absurd procés «especulatiu» que encareix un terreny i en desertitza un altre, antiproductivament i antisocialment. Però en aquest nostre capítol de la qualitat de la vida, allò que més ens interessa és que només podem lluitar amb eficàcia en la protecció del patrimoni natural, dels recursos naturals, en la lluita contra la pol·lució de terra, aigua i aire, si el municipi és amo, administrador i vigilant de la pròpia terra. Moltes campanyes i organitzacions ecologistes serien sobreres si s'arribava a poder prendre aquesta mesura. Desapareixeran els terrenys infrautilitzats, mal utilitzats i sobreutilitzats. Com deien els georgistes: «la terra és de tots».

8.6.2. La telemàtica.

La telematització del món és imminent i irreversible. Només cal diner i temps. El diner, tot i que està molt mal repartit, és abundant. El temps, malgrat els sempre abundants profetes apocalíptics, sembla que no porta camí d'acabar-se.

Cal saber si anirem a parar a una telemàtica pol·lucionada i pol·lucionadora, o a una telemàtica transparent i cristal·lina.

235Pàgina 581.

236Pàgina 685.

Si aquest progressiu control telemàtic de tota la població del nostre país es farà antipolíticament,

1. per mantenir una moneda telemàtica indocumentària, anònima, irresponsabilitzadora... incomptable, antianalítica i inestadística,

2. per concentrar encara més injustament tot el progressiu bé comú produït en el manipulat mercat per molt poques mans ocultes, segons una desgraciada antieconomia,

2.1. en forma del diner de la comunitat, que en mans dels rics significa la misèria dels pobres,

2.2. i en forma de poder ocult que dóna el diner anònim,

3. per esclavitzar encara més la gent al «mam, caca i non» o «méto, boulot, dodo»,

4. per sotmetre i corrompre dineràriament l'autoritat,

O si es farà al servei d'una autopolítica conscient, lliure, deliberada i responsable,

1. per instaurar una moneda telemàtica omnidocumentària, personal, responsabilitzadora... omnicomptable, pananalítica i omniestadística,

2. per distribuir equitativament tot el progrés: bé comú produït en el lliure mercat, en ple acord amb el sentit popular i etimològic d'«economia»,

2.1. en forma del diner de la comunitat que farà de la riquesa dels eficients la base de la desaparició de la misèria dels altres,

2.2. i en forma d'autoritat transparent que dóna diner personal,

3. per a reduir tecnològicament al mínim l'horari de treball utilitari, i fer possible la vera llibertat personal, ètnica i social,

4. per independitzar financerament l'autoritat,

Capítol 8. La nova era de l'abundància

4.1. dels Jutges sense pressupostos i sense documents provatoris lligats,

4.2. Dels legisladors i governats de l'Estat,

5. per augmentar l'estatisme gegantí anònim, ineficaç i irresponsable, al servei incondicional dels grups de pressió contra les llibertats concretes tecnològicament possibles,

6. perquè el màxim de fills del poble, arribats a la vida adulta gràcies als sacrificis ingents dels seus familiars esclaus que hauran posat en ells totes llurs il·lusions de llibertat, esdevinguin còmplices abjectes dels seus propis poderosos enemics, per a sobreviure.

4.1 dels Jutges amb pressupostos i amb proves documentades deslligats,

4.2. Dels legisladors i governats de l'Estat,

5. per a fundar un Estat breu, monàrquicament fort, eficient i responsable, al servei incondicional del poble en totes les llibertats concretes tecnològicament possibles,

6. perquè tots els fills del poble, arribats a la vida adulta gràcies a l'amor dels seus familiars i a la solidaritat comunitària, no hagin de traïr el seu poble per a sobreviure i per demostrar llur intel·ligència i eficiència professional.

8.6.3. Deixalles humanes.

L'explosió demogràfica ha trencat l'equilibri natural. Les deixalles dels habitants, cada dia més nombrosos, de cada país, comporten una pol·lució superior a la capacitat natural de digestió pròpia dels elements naturals.

La inversió en clavegueres sempre es veu retardada per la seva poca «eficàcia electoral o dictatorial» per manca de vistositat. La racionalitat exigeix que totes les canalitzacions d'aigües residuals,

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

incloses les de les mines, indústries, etc., sempre que sigui possible, siguin construïdes sota el llit dels rius, els quals siguin alimentats per pantans destinats a corregir les conjuntures climàtiques, hidrològiques desfavorables.

Aquestes canalitzacions subfluvials seran totalment separades dels corrents fluvials alvis i subalvis per comportes automàtiques cada x metres, que només s'obriran perquè la canalització vagi suficientment plena d'aigua. Al final de les canalitzacions sempre hi haurà una estació de decantació (eventualment, evaporació solar), recuperació i depuració final d'aigües decantades.

Cal retornar a l'agricultura tots els productes sòlids i precipitables de desassimilació humana, però no segons el mètode antic, i encara xinès, de conservació domèstica i transport manual, sinó a través de sistemes microbiològics automàtics, els quals entraran a l'agricultura briquetes d'adob inodor, pràctic, còmode i higiènic. Si es vol que aquest sistema doni els resultats necessaris i a un terme curt, cal organitzar-ne el servei sota forma d'una molt complexa multiconfederació tecnològica a aquests efectes, de tots els barris, municipis, comarques, països, etc., ensems molt centralitzada per homogeneïtzar la tecnologia a triar, i molt descentralitzada en la pràctica a nivell local.

En els rius, llacs, canals, ports, etc., cal reciclar les aigües brutes per qualsevol causa, sempre que sigui possible amb jacints d'aigua o altres plantes de gran poder biomàssic regenerador. En quant a estudis previs, tècniques a aplicar i pràctica, cal muntar un servei públic transcendental a l'estil del muntat per a les clavegueres, multiconfederal, molt centralitzat a nivell directiu mínim i molt descentralitzat en la pràctica.

8.6.4. Primeres matèries i energies.

Pel que fa a les primeres matèries, la tecnologia moderna, especialment des dels satèl·lits artificials, permet detectar nous jaciments, noves vetes de minerals; i la genètica permet multiplicar i millorar el rendiment de les espècies vegetals i animals. Caldrà fer tot això dintre del més gran respecte a la protecció del patrimoni natural heretat.

Tanmateix:

1. S'ha d'instituir un sistema de reciclatge rigorós de totes les deixalles i ferralles recuperables, seleccionades d'origen, amb disciplina patriòtica de les famílies i dels nens (escoles), amb neteja habitual i corrent de totes les àrees de riquesa, bellesa i harmonia comunitària.
2. S'ha d'estudiar, cosa avui ben possible, la substitució de primeres matèries escasses per primeres matèries abundants: fil de vidre en comptes de fil elèctric de coure, fibra de vidre en comptes de fibra tèxtil vegetal o derivada del petroli.
3. També estan ben avançats els estudis i la pràctica de l'agricultura i de la ramaderia biològiques, que prescindeix del adobs i plaguicides químics i que millora la terra en comptes de deteriorar-la.

Per a lluitar contra la no pol·lució per gas carbònic i altres gasos i pols, nocius a nivell humà i ecològic, producte d'indústries, calefaccions i mitjans de transport, caldrà, mentre no es descobreixin i es puguin aplicar solucions més radicals:

1. Que tots els serveis en les ciutats de més de 10.000 habitants o en les de 100 habitants per hectàrea siguin, en un termini moderadament curt (per exemple, cinc anys), transformats en

consumidors, només, d'electricitat a baixa tensió (per evitar accidents), amb supressió total dels serveis de fuel, petroli, propà, butà, gas ciutat, carbó, fusta, etc. L'electricitat serà gratuïta. És cert que pot resultar més cara a la comunitat, però se suprimirà la pol·lució d'origen domèstic a les ciutats. Per a resoldre eventuais avaries elèctriques generals, tota instal·lació industrial domèstica haurà de comptar amb una instal·lació de socors, a base del material estratègic energètic més assequible en l'àrea considerada, del qual existirà una reserva permanent. Ningú no la podrà utilitzar fora del període vigilat d'engedada o de control i en els casos d'emergència.

2. Caldrà fer l'esforç necessari, perquè totes les centrals productores d'electricitat que utilitzen les fonts clàssiques d'energia, excepte la hidroelèctrica, així com totes les indústries de química pesada, metal·lúrgiques, etc., i, en general, totes les instal·lacions altament pol·lucionants, siguin instal·lades en illes artificials, una per a cada unitat de producció. Aquestes unitats hauran d'ésser quant més petites millor, i ordenades a una producció automatitzada al màxim i de gran rendiment tècnic i econòmic. Estaran localitzades a alguns quilòmetres de la costa, amb neutralització i vigilància molt estricta del mar circumdant a un radi prudencial. A mesura que entraran en funcionament les instal·lacions anteriors, seran desmuntades totes les instal·lacions actuals en terra ferma tot començant per les properes a contrades superpoblades.
3. Seran multiplicades i potenciades al màxim de les possibilitats tecnològiques actuals, les instal·lacions hidroelèctriques, d'energia solar, d'energia eòlica, d'energia geotèrmica, d'energia tèrmica dels mars i, en general, de totes les aprofitadores de condicions naturals renovables.
4. S'haurà d'organitzar un servei multiconfederatiu molt complex d'estudis referents a producció d'energia elèctrica per a tota la federació, centralitzat fortament a nivell d'investigació

fonamental i especialitzada, i fortament descentralitzat a nivell de realitzacions i aplicacions pràctiques.

5. Segons convenis a estudiar en cada cas, l'electricitat que entrarà en la xarxa general interconnexionada serà pagada a les empreses productores.
6. La distribució serà enterament gratuïta fins un límit a fixar experimentalment. Els actuals comptadors s'hauran de conservar i perfeccionar. Si és possible seran duplicats centralitzadament.
7. L'explotació de l'energia natural renovable es farà el més localment possible, per evitar les grans pèrdues de gran quantitat d'electricitat a distància. Quan l'electricitat produïda no tingui aplicació immediata en el mateix lloc de producció, la xarxa comunitària d'electricitat absorbirà l'excedent amb finalitat compensatòria.

A l'interior de ciutats de més de 10.000 habitants o zones densament poblades de més de 100 habitants per hectàrea, els motors d'explosió fixos seran conservats exclusivament a títol de suplència eventual. En un termini prudent (per exemple, cinc anys) no s'hi permetrà l'entrada de cap vehicle amb motor d'explosió. A aquest efecte s'hauran de construir les necessàries derivacions de carretera i aparcaments extraradi. Només s'hi admetran taxis elèctrics.

Avui dia, sense esperar nous progressos, ja es pot construir de forma corrent, el taxi elèctric amb remolc d'acumuladors, llogables a les estacions de servei. En el canvi de remolc es paga l'energia gastada. El canvi representa un màxim d'un minut de temps.

Així el taxi funciona amb motor elèctric no pol·lucionador. Pot anar a 70 qm/h de velocitat màxima, quatre places a més del taxista, autonomia de 200 quilòmetres. Caldrà que hi hagi parades

de taxi cada 500 m, amb tots els serveis fixos. No s'haurà de permetre la circulació de cap taxi en buit, ni la recollida de viatgers fora de les parades de taxi, a excepció de casos especials. Taxímetre amb màquina de fra-xec enregistradora de la tarja d'identitat del client.

8.6.5. Tractaments mèdics especials.

El sector de malalties contagioses, venèries, alcoholisme, drogoaddicció, etc., malgrat sigui sovint oblidat pels ecologistes, és molt important per a la salut de les poblacions humanes. Calen hospitals especialitzats en els quals el malalt estigui perfectament atès, en l'anonimat total, si aquest és el seu desig, però amb obligació legal d'obeir al seu metge generalista, tot just aquest, amb l'ajuda pertinent dels especialistes, hagi diagnosticat tal mena de malalties. La desobediència documentada a l'ordre taxativa del metge serà castigada per la Justícia. L'hospital només concedirà l'alta davant la certesa humana mèdica actual de no contagi²³⁷.

Esperem, tanmateix, que amb la reforma general de la societat, en fer quasi impossible la prostitució, el tràfic de drogues, i en desaparèixer els motius principals dels desequilibris psíquics que turmenten l'actual anticivilització, anirà desapareixent el també

237Nota dels editors: Cal recordar que han de ser considerades com malalties contagioses les que responen a aquests paràmetres de transmissió, establerts d'acord amb criteris científics rigorosos, tot enunciant hipòtesis que poden ser tant verificables com falsables, les quals obliguen a fer els corresponents experiments i estudis epidemiològics. Els mateixos experiments, amb les mateixes condicions, al seu torn, han de ser reproduïbles en diferents laboratoris i centres d'investigació, per així poder arribar o no a les mateixes conclusions. Vegeu les exigències científiques en el volum I, pàgina 291.

actual excés escandalós tant de les malalties esmentades, com de les malalties mentals.

L'avortament és un crim ètic sense discussió possible en el context històric de la cultura occidental actual²³⁸. Com més es vagi afinant la consciència ètico-transcendent de cada persona, més l'avortament serà rebutjat. La democratització de la cultura permetrà la conscienciació sobre maternitat i paternitat lliures i responsables. Però l'avortament no és un crim documentable científicament. No hi ha diferència analítico-mèdica entre un avortament espontani i un avortament provocat. A nivell d'especialistes es parla d'una possible anàlisi indicativa, però caldria fer-la dintre d'un espai de temps molt curt després de l'avortament. Totes les legislacions contra l'avortament o sobre l'avortament han fracassat sempre per falta de proves documentàries. Tothom hi juga brut i els sistemes de policia i de justícia imperant només es fiquen amb individus de les classes més marginades, incultes i desheretades de cada país.

Ací fem una proposta que s'inspira en una legislació danesa, proposada per un polític adscrit a la més puritana església protestant i al partit més conservador d'aquell país. Gràcies a aquesta legislació ha baixat dràsticament en aquell país el nombre d'avortaments oficials.

Certificat d'embaràs per un ginecòleg responsable davant la

²³⁸Nota dels editors: Lluís Maria Xirinacs era conscient de les diferents circumstàncies que poden justificar un avortament decidit per la dona gestant, la qual és, en la present obra, qui té la darrera paraula en la decisió. Una mostra de la bona entesa amb persones defensores d'aquest plantejament, és que Xirinacs va presentar-se a les eleccions del Parlament de Catalunya de l'any 1980 pel *BEAN-Unitat Popular*, amb el suport del partit dirigit per l'advocada i periodista feminista Lidia Falcón O'Neill. Abans compartiren presó a la Model, en àmbits separats, on Xirinacs va rebre, entre altres presents, un ram de flors, que ell va fer arribar a la Lidia.

Seguretat Social, la futura mare té dret a un salari social de maternitat fins a avortament espontani o part normal (8.5.1.1. D)²³⁹. Des del part la mare té dret a una assignació superior de maternitat (8.5.1.1. D)²⁴⁰, a més de la gratuïtat de totes les despeses en clíniques. Es reconeix al nen noutat un sobresalari social infantil (8.5.1.1. A)²⁴¹.

Tanmateix la llei ha de reconèixer el dret de tota dona embarassada d'avortar lliurement en condicions de qualitat, seguretat i anonimat social màxims. Existiran uns hospitals especialitzats, dels quals, qui vulgui, podrà obtenir la llista oficial, en els quals les dones embarassades, amb certificat del ginecòleg o sense, podran entrar i sortir a voluntat, sense cap exigència administrativa burocràtica referent a nom, adreça, família, estat civil, situació social, etc. Primerament l'hospital procedeix al «check up» exhaustiu de la peticionària. Amb les dades mèdiques, un metge qualificat convoca la peticionària sola i li explica tota la situació seva personal i de l'embrió des d'un punt de vista estrictament corporal-mèdic, tan científic com ella ho vulgui entendre. Ella pot fer-se acompanyar voluntàriament en successives visites. En les visites diàries que seguiran a la primera, passa per la consulta d'especialistes en psicologia, seguretat social, etc., que li reafirmen la seva llibertat total de decisió, però que també li van fent avinents les conseqüències purament experimentals, objectives i subjectives, que es derivaran de la seva decisió lliure, sigui quina sigui i que, si així ho vol, restarà en anonimat total. Se li precisaran bé els avantatges i inconvenients mèdics, socials, psicològics, afectius, etc., de ser mare. Enfront els pseudo avantatges de l'avortament se li assenyalen, sense insistir-hi moralísticament, les segures infelicitats corporals, anímiques i espirituals que sofrirà a curt,

239Pàgina 635.

240Pàgina 635.

241Pàgina 633.

mitjà i llarg termini. Se la situarà amb la màxima precisió possible davant les seves responsabilitats envers ella mateixa, el fill que està gestant, la continuïtat de la vida solidària, de la qual ella participa, la seva ètnia, el progrés de la societat per acció del seu fill, tot i que, de moment, només representi amor, continuïtat i solidaritat. Al final de totes aquestes consultes se li demanarà una setmana de repòs i reflexió, ben atesa i amb tot allò que demani: diaris, llibres de la biblioteca, etc. Durant aquesta setmana podrà rebre les visites que ella mateixa hagi convocat. Al final de la setmana, ella signa un dels dos fulls que se li han donat. En cas que vulgui ésser mare, l'acompanyarà la protecció de l'hospital fins al temps que calgui després del part.

A Dinamarca l'única dificultat per a dones d'alta posició social era l'acció dels periodistes, fotògrafs, xantatgistes, etc. En aquests casos els interessats triaven el viatge a l'estranger.

8.6.6. Seguretat i protecció del patrimoni rural.

En cada ètnia existirà una sola policia cívica rural, que vetlli per la plena seguretat de les persones, dels patrimonis privats i del patrimoni comunitari en totes les àrees poc poblades.

Aquesta policia tindrà un coneixement profund de la població sedentària i fluctuant de la seva àrea de vigilància. Seran vigilats especialment per aquesta policia tots els elements estrangers, siguin eventuais, siguin residents, sense, emperò, mai ni en lloc ésser molestats. Cal insistir en que ningú mai no pot ésser intervingut per la policia si no és en el cas de flagrant delictes o per ordre escrit del jutge.

La re població forestal intensiva serà feta de cara a

l'hidrovegetació, en un programa a llarguíssim termini i no amb curtes intencions de rapinya.

Il·lustració 39: Fotografia de l'esquerra: Lluís Maria Xirinacs en una trobada a la masia de La Plana (El Bages). Imatge de la dreta: Coberta de la revista «El Balcó d'Almogàvers» dedicada a les jornades forestals realitzades a La Plana.

Els dies 27 i 28 de juny del 1987, es va celebrar a la masia de La Plana (Artés, Santa Maria d'Oló, El Bages) unes jornades forestals organitzades pel Centre d'Estudis Joan Bardina i anunciades a la seva revista «El Balcó d'Almogàvers», en el seu número 14. En aquestes jornades es va posar de manifest la necessitat de realitzar una cura i manteniment dels boscos per tal d'evitar els incendis, evidenciant que la repoblació forestal de les muntanyes ermes permet recuperar els aqüífers del subsòl. Fotografia cedida per gentilesa de la Hilària Miró, la Imma Vives i la Fundació La Plana.

8.6.7. Protecció de la construcció, en general, i de l'habitatge en particular.

1. La primera condició d'un urbanisme i d'un ruralisme progressivament més útils, millor estructurats, funcionals i organitzats i, doncs, més bells, és la propietat municipal comunitària del sòl.

Comentem-ne els principis bàsics.

- 1.1. Com a primera providència, àdhuc en cas de despoblament i desertització total, cal recrear tots els municipis ètnics i històrics de cada comarca o subcomarca. L'ur assassinat o negació, sempre per estúpides raons de «rendibilitat administrativa», després d'un criminal abandó, propi de les burocràcies centralitzadores, generalment multiseular, han d'ésser immediatament reparats per la comunitat geopolítica solidària, amb els «sacrificis» financers que facin falta per a retornar-los la vida i una vida bella i fecunda sobre la base de l'essencial col·laboració:

- dels vocacionals liberals cívics necessaris per a aquest ressorgiment des de les entranyes més pregones del passat, assegurats amb els salaris socials financers liberals, augmentats;
- excepcionalment en vista a l'èxit nacional i social perseguit;
- dels artesans igualment protegits segons llei amb salari social financer-excepcional;
- dels residents i domiciliats, també protegits

adequadament;

- dels pagesos i d'altres professionals utilitaris, amb la seva corresponent ajuda excepcional.

1.2. Caldrà crear en cada municipi una comissió mixta permanent, amb el número de membres segons la importància demogràfica i cívica del municipi, amb subcomissions especialitzades, representants:

- de l'Estat Federal, de la Justícia, de les repúbliques, autonomies i autoritats ètniques territorials afectades, del municipi, barris i interbarris interessats;
- dels propietaris de terrenys del municipi, comarca, etc., interessats;
- de tots els ciutadans i grups de ciutadania del municipi, barris, etc., interessats.

Les eleccions seran unitat per unitat per triar compromissaris. Aquests triaran els comissionistes definitius. Cada quatre anys. Sense reelecció. Però amb possibilitat d'aconsellar.

Aquesta comissió mixta negocia amb cada propietari de terreny urbà o rural situat en el territori municipal, el valor, en mercat lliure, de la seva propietat. Aquesta negociació lliure es fonamenta en els principis següents:

En cas de lliure acord, el preu convingut serà pagat rigorosament pel municipi, en funció de les possibilitats financeres dels seus pressupostos liberals comunitaris extraordinaris, per a l'adquisició integral del sòl municipal. Mentre aquest pagament pel municipi no sigui possible, l'acord lliure convingut comporta les següents clàusules hipotecàries.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- inscripció en el Registre del Deute Públic Municipal, amb garantia d'un interès comunitari convenient (6 %),
- el preu lliure convingut serà revisat cada cinc anys, però només a favor de l'expropietari, quan, en aquest període de temps es produeixin variacions del preu en general, segons estadístiques oficials d'importància (per exemple, superiors a un 5 %),
- un contracte de lloguer, per cent anys, indefinidament renovable, equivalent a un tant per cent (l'1 %) del preu lliurement convingut, serà inscrit en el Registre Municipal de la Propietat del Sòl i convencions hipotecàries, a favor de l'antic propietari i nou inquilí permanent,
- l'esperit de la llei vol que l'usdefruit del lloguer sigui permanent «dinàsticament», tanmateix en cas de no continuació, per qualsevol causa, del contracte de lloguer anterior, abans o després dels cent anys, l'expropietari i nou inquilí permanent o els seus hereus legítims, cobraran una indemnització, adequada segons llei, inversament proporcional al nombre d'anys de l'usdefruit del lloguer.

En cas de no acord, entre el propietari lliure i la Comissió del Sòl Municipal, aquell, amo del terreny no venut lliurement al municipi:

- consignarà en acta notarial el preu lliure que ell vol del seu terreny i que, ara, la Comissió no accepta,
- pagarà anualment sobre aquest preu lliure de no acord un impost municipal (per exemple, del 12 %),
- en tot moment podrà demanar noves negociacions amb la Comissió, i, en cas de no assolir novament acord, pot demanar a la Justícia especialitzada del Sòl que sentenciï una decisió contradictòriament i plenament documentada.

Els terrenys urbans petits (per exemple, no superiors a 2.500 m²), que només serveixin a un habitatge uni-individual o uni-familiar i, eventualment, a una artesania o art pròpia del propietari o usufructuari; i els terrenys rurals petits (no superiors a 10 Ha) que només serveixin per a habitatge o/i explotació agrícola uniindividual o unifamiliar i, eventualment, a una artesania o a una art pròpia del propietari o usufructuari, no seran afectats per la llei de municipalització del sòl, mentre duri aquesta utilització tan limitada a nivell privat.

Tot litigi, sobre la interpretació de la Llei de Municipalització del Sòl, serà sotmès a la Justícia especialitzada corresponent en els diferents graus, segons judici i possibilitat de recurs a un grau superior, excepte si la instància superior aprecia temeritat en la part actora a resoldre pel Tribunal de Cassació del mateix nivell que la instància apreciadora de temeritat. La primera mesura cautelar del Tribunal primari, a qui estigui sotmès a litigi, serà l'obligació de pagament de l'impost municipal vigent (per exemple, del 12 % anual) sobre el valor consignat, lliurement per la part actora, com a valor preumercantil del terreny en litigi.

2. La segona condició d'un urbanisme i d'un ruralisme més harmònics és la vigilància en la construcció d'edificis de tota mena.

Esmentem-ne els principis bàsics:

- 2.1. Tant en els terrenys de propietat municipal com en els de propietat privada, els promotors, constructors, futurs propietaris privats, etc., d'habitatges o d'edificis destinats a altres usos, no rebran mai per cap causa la més mínima subvenció financera.
- 2.2. Tindran, però, plena llibertat mercantil d'acudir als bancs de negocis a demanar préstecs bancaris o crèdit

comunitari.

- 2.3. No es podrà construir cap edifici sense el corresponent projecte facultatiu d'un arquitecte de professió liberal, inscrit en el corresponent col·legi. Aquest estudi i projecte, sotmès a les normes tècniques mínimes legals comunitàries i a les normes tècniques eventuales pròpies de les autonomies territorials en llurs diferents nivells, serà sempre gratuït i obligarà totes les persones individuals i col·lectives responsables de la construcció. En el cas de construcció en terrenys petits urbans o rurals, segons hem especificat més amunt, també estarà assegurada la col·laboració responsable i gratuïta, al propietari privat, de l'arquitecte liberal.
- 2.4. Acabada la construcció, l'edifici serà sotmès a revisió comunitària per un número d'arquitectes liberals proporcional a la importància de l'edifici, designats pel corresponent Col·legi professional. Aquests arquitectes, sancionadors de la qualitat de la construcció, lliuraran al futur propietari o bé el certificat d'habitabilitat o d'adaptació comprovada als fins proposats, o bé llur sanció contrària que obligarà tots els responsables de la construcció. Seran responsables solidaris de qualsevol defecte, posteriorment detectat, en la construcció, tots els arquitectes concernits: el liberal responsable del projecte i eventualment de la construcció, els professionals utilitaris de les empreses constructores, els liberals sancionadors de la qualitat, conjuntament amb els respectius Col·legi liberal i Sindicat utilitari.
- 2.5. Cap construcció, per a l'ús que sigui, no podrà ésser usada, ni venuda, ni llogada, sense el corresponent certificat d'habitabilitat o adaptació a l'ús declarat en la seva edificació, literalment copiat en l'eventual

contracte de compra o lloguer.

- 2.6. En el cas de venda d'un habitatge uniindividual o unifamiliar, el comprador pot demanar un préstec financer (per exemple, a cinquanta anys a un 3 % anual, fins a un muntant del 95 % sobre el preu de venda). Això, a part del dret a subvencions financeres previstes pel prometatge, pel matrimoni i del dret a subvencions financeres per habitatge uniindividual o unifamiliar, periòdiques i d'origen comunitari.
- 2.7. Les subvencions financeres periòdiques comunitàries per a habitatge seran iguals per a totes les persones individuals o familiars, (vegeu 8.5.1.1 H)²⁴². Es calcularan en funció de les possibilitats reals i de les realitzacions efectives del mercat privat lliure per a la construcció d'habitatges uniindividuals o unifamiliars, segons les especificacions legals anteriors.

Aquestes subvencions seran automàticament ingressades en el respectiu compte corrent d'estalvi de consum financer-habitatge, a prorrata de les persones inscrites lliurement com a membres d'una família determinada, representada indistintament i solidàriament per dos caps de família (pare-mare, espòs-esposa) o, eventualment, per un de sol. I donen dret al tant per cent normal (6 %) d'interès comunitari mentre resten dipositades a la Caixa d'Estalvis. Donen dret a què aquest interès pugui esmerçar-se per pagar, parcialment o del tot, el lloguer d'habitatge uniindividual o unifamiliar²⁴³. I donen dret fins al 50 % de dit compte corrent, per a

242Pàgina 637.

243Donen dret a pagar, parcialment o del tot, la compra d'un habitatge uniindividual o unifamiliar.

millorar la corresponent llar, segons projecte d'interiorització ben especificat amb Sanció del Col·legi d'Arquitectes corresponent i, naturalment, factura-xec conforme al projecte sancionat.

- 2.8. El prometatge i eventual matrimoni posterior, totalment lliures, donen dret a les subvencions descrites en 8.5.1.1 B²⁴⁴ i 8.5.1.1 C²⁴⁵.
- 2.9. Les normes de qualitat en la construcció dels edificis segons llur especificitat projectiva, seran estudiades successivament pels corresponents Col·legis liberals d'arquitectes des del nivell territorial més primari – barri– fins al més ampli, sense prescindir d'estudis tècnics i recomanacions que depassin la Comunitat geopolítica. Caldrà que siguin revisades pels Consell Consultius d'Arquitectura liberal i Consultiu de ciutadans i grups de ciutadania interessats en la construcció, a nivell de cada autonomia ètnica. Caldrà que siguin sancionades per la Justícia juriconsultiva i jurisprudencial, com a no contràries al conjunt legal vigent. En cas de no conformitat, els òrgans legislatius, cadascun dins dels seus límits, optarà per modificar el nou projecte de llei, o el cos legal vigent, o tots dos. Caldrà, també, que siguin votades pels òrgans legislatius corresponents, lleis mínimes de l'Estat Imperial i lleis més àmplies en cada autonomia. Finalment, caldrà que siguin sancionades pel Cap de l'Estat pel que fa a les lleis mínimes imperials i pels diferents Presidents de cada República autònoma en les altres lleis.

244Pàgina 634.

245Pàgina 634.

8.6.8. Control de qualitat.

En especial, dels aliments i, en general, dels béns i serveis al consumidor i protecció d'aquest. Ací ens referirem principalment als béns i serveis utilitaris, és a dir, preumercantils. Inclou totes les mercaderies produïdes.

1. La finalitat del mercat lliure de tots els valors lliures preumercantils, per sobre del preu mínim tècnicament i comercialment possible i, doncs, legal, és de facilitar al client les mercaderies produïdes:
 - A) en quantitat suficient perquè no hi hagi desabastament en cap sector o territori del mercat,
 - en funció de les necessitats de tota mena del propi poble i d'altres que es vulgui ajudar,
 - en funció de la capacitat i voluntat de compra: privada d'origen salarial productiu i comunitària d'origen creditici inversiu o financer consumptiu;
 - B) en qualitat suficient, segons demanda culturalment progressiva tant de la clientela privada com comunitària.
2. El control de qualitat serà preocupació i responsabilitat legal primera dels gremis, col·lectius d'estatut liberal i cívic que confederaran totes les empreses i els productors.
3. La publicitat d'empresa segons el tipus actual comercialista quedarà totalment prohibida per llei.

La publicitat, finançada per pressupostos liberals, serà funció exclusiva dels gremis a favor de totes les empreses del ram i amb indicació del preu mínim legal de venda per a cada mercaderia produïda, amb indicació de totes les seves pervalències tècniques.

Té, per finalitat única, d'eleva constantment la informació i la cultura de tot el poble referent al coneixement de la qualitat intrínseca i extrínseca de cada mercaderia produïda, en general dintre del gremi i en particular en cada empresa, incloses les artesanals.

Les indicacions publicitàries de marca empresarial hauran sempre, per llei, d'ésser a l'abast del més ignorant dels consumidors del producte.

4. Les denúncies, per falta de qualitat d'un producte, poden ésser fetes al gremi corresponent o a la Justícia especialitzada corresponent del seu grau, per qualsevol persona individual o col·lectiva, privada o autoritat, autonòmica, estatal, o judicial, a través de llurs advocats propis o d'ofici o, en el cas de la justícia, pels fiscals o defensors del poble.
5. Els gremis tindran l'obligació estricta de contestar tota denúncia de falta de qualitat, en el termini màxim prudencial de tres mesos, segons la tecnologia més avançada: laboratoris propis especialitzats al màxim i instal·lats de forma òptima, d'acord amb les respectives possibilitats financeres liberals. Podran demanar pròrroga motivada davant la Justícia corresponent, amb un mes d'anticipació com a mínim.
6. La Justícia especialitzada també disposarà dels propis laboratoris necessaris tecnològicament, per a poder contrastar, sota la seva pròpia responsabilitat jurídica intrajusticial, tota la documentació aportada per les tres parts: la denunciant, la gremial i l'empresa denunciada.
7. Laboratoris independents, tant d'entitats liberals (universitats, facultats, escoles tècniques i professionals, alts centres d'estudis i investigacions de ciència aplicada i tecnologia avançada, etc.) com d'empreses utilitàries,

poden estudiar en concurrència qualsevol dels aspectes tècnico-documentaris, petició motivada de les parts implicades en el procés, inclosa la mateixa Justícia. Acceptada la responsabilitat primera de l'estudi encomanat, hauran de continuar-lo fins al final amb presentació d'una memòria exhaustiva sobre el mateix. Totes les parts implicades poden demanar, a la Justícia corresponent, que dicti l'obligació legal per a qualsevol d'aquests laboratoris independents de procedir a l'estudi tècnic demanat. A la fi del procés, el Tribunal especialitzat corresponent dictaminarà a qui correspon el pagament de la factura del laboratori independent emprat. En el cas del consumidor privat o social liberal el pagament serà sempre a càrrec, en l'interior de la federació, de les finances comunitàries.

8. El Tribunal especialitzat en la garantia de qualitat de les mercaderies produïdes dictarà, al final, segons documentació completa i procés justicial, la seva sentència tendent a penalitzar l'empresa responsable, a donar satisfacció moral i, si cal, pecuniària, al client defraudat, i a obligar les empreses del gremi concret, a una elevació constant de qualitat i corresponent informació al públic a través de publicistes capacitats.

8.7. SOCIETAT AUTOPACIFICANT.

(Vegeu 8.2.2 condició 4)²⁴⁶.

El desig d'origen i la intenció final de tota l'autenticitat en política, en justícia, en estratègia i en tàctica de la nostra comunitat imperial, unifederada de cara a l'exterior i multiconfederada de cara a l'interior, d'ètnies i interètnies ben conegudes i precisades per llur cultura geohistòrica, consisteixen en la no-violència intel·ligent i activa de cara a tots els aspectes i esdeveniments de la vida humana. La segona part d'aquest llibre és una llarga reflexió sobre l'origen, les causes i les formes d'aparició –tardana– de la violència en el món. La nostra voluntat, radicalment no violenta, no ens impedeix de veure com la violència s'instal·la gradualment i com no desapareixerà de cop. Des d'un punt de vista ideal, ètic, és correcte voler i lluitar per a la desaparició total de la violència. Des d'un punt de vista polític i pràctic, cal despendre molta intel·ligència per descobrir i desmuntar ordenadament i, per parts, els diversos mecanismes econòmics, socials i culturals que asseguren la violència en el nostre món. Tot aquest llibre és una responsable aportació a aquest desmuntatge, molt més revolucionari, que certes actuacions antiviolentes frontals que, a la llarga, no fan més que provocar el perfeccionament dels mecanismes de la violència.

En aquest sentit, de moment, intentem resoldre els imperialismes agressius, els quals han generat els militarismes, i retornar a la figura d'imperi democràtic defensiu amb una força militar també només defensiva. L'etapa neolítica dels imperis civilitzats fou autopacificant. Generava augment de pau, no augment de guerra. L'únic obstacle que els imperis no saberen resoldre i que els precipità a les agressions imperialistes, fou no saber controlar el mercat expansiu, eufòric, abassegador, alliberador, culturitzador,

246Pàgina 519.

civilitzador, amb una moneda o mesura i valor de mercat adequada. Però si, aleshores, els escribes no podien estar a l'altura de les circumstàncies, avui els electrons sí que n'estan. Tenim, doncs, la solució instrumental necessària per passar d'imperialistes a imperials, per a que les nostres forces armades passin de militaristes a militars. A nivell polític, en els nostres dies, la no-violència intel·ligent i activa no demana més.

És molt probable que amb el constant repartiment equitatiu del bé comú rescatat per al poble, a partir del restabliment de la factura-xec i de la consegüent gradual desaparició de les classes socials, es puguin donar noves passes endavant en vista a la total desaparició de qualsevol forma coactiva dintre de la societat humana.

Ara tots els ciutadans i grups de ciutadania són cridats a exercir amb plenitud autodemocràtica, tots llurs drets de dignitat i llibertats personals, assegurats com estarem amb la protecció constant i eficaç:

1. del nostre Estat autènticament polític,
2. de la nostra Justícia radicalment independent de l'Estat o de qualsevol poder fàctic, per més ocult i subtil que sigui,
3. de les forces armades i exèrcit de cara a l'exterior i policies de cara a l'interior.

8.7.1. Defensa imperial i seguretat interior.

Cal, sense por, obrir els ulls del poble sobre el problema permanent de la violència, especialment de l'organitzada, de la força bruta, segura fins a la insolència, de la immediatesa i la seva eficàcia, dels poders imperialistes i militaristes, tant propis com estranys, actuant sota la fèrula del diner anònim i de la plutarquia indígena i mundial; de la tirania o confusió estatista de l'Estat i la Justícia, de la burocràcia, sovint subtil i verinosa, omniscient, omnipresent, omnipotent i irresponsable, del despotisme terrorista generalitzat, sobretot per la burocràcia estatista i els sistemes policíacs que ella genera.

Il·lustració 40: Els «Captaires de la Pau» amb Ferran García Faria i Xirinacs, protegint-se de les garrotades de la policia.

Fou durant una manifestació convocada per l'Assemblea de Catalunya, l'1 de febrer del 1976, de lema: «Llibertat, Amnistia i Estatut d'autonomia». Per aquesta imatge i d'altres, en Manuel Armengol va guanyar el Premi Nacional de Fotografia de la revista «Flash-Fotografia». El reportatge es pot veure a la col·lecció de fotografia del Museu Nacional d'Art de Catalunya.

La pau no consisteix en lliurar-se, peus i mans autolligats per ideologies i afectivologies pacifistes als, amunt esmentats, enemics de l'home lliure i del ciutadà responsable. Un gest aital pot esdevenir testimoni, com tants n'hi ha hagut al llarg dels darrers quatre mil anys de violència, del desig i dels ideals pregons de no-violència de la humanitat. En casos heroics i extrems, personals i col·lectius, la humanitat ensenya la seva bellíssima cara profunda davant els poderosos corromputs de torn. Però això sol, mai no obrirà la solució política estructural estable. Cal defensar la pau amb el coratge, però sobretot amb intel·ligència de les veres causes de la violència. Al metge li exigim bona voluntat i generositat, però sobretot intel·ligència, ciència, saviesa, tècnica.

Els pobles s'estimen més l'esclavitud que el suïcidi. No podem fonamentar la nova societat en l'heroisme permanent de tots els seus membres. Un militar que visqui amb honor la seva funció, no continuarà una guerra tècnicament i moralment perduda, sacrificant infants i vells. Preferirà sacrificar-se ell personalment. Ell reconeixerà com a seva la responsabilitat de la seva tècnica defectuosa i de la baixa moral dels seus exèrcits, i ho atribuirà al fet de no haver sabut comunicar-se i fondre's amb el seu poble.

Mentre no evolucioni més la societat, la pau interna i externa d'una comunitat geopolítica, federació o imperi, es defensa amb uns exèrcits i unes policies intel·ligentment capaços d'inspirar respecte als violents, als partidaris de la força bruta.

8.7.2. Organització i unificació de les forces armades.

Les forces armades del nostre Estat, sempre sobre la base del

voluntariat, s'organitzaran com segueix:

1. Exèrcits.
 - 1.1. Exèrcit professional de defensa comunitària a les ordres directes del Cap d'Estat.
 - 1.1.1. Exèrcits de fronteres.
 - 1.1.2. Exèrcits de reserves estratègiques.
 - 1.2. Exèrcits cívics ètnics i interètnics.
2. Polícies.
 - 2.1. Policia de seguretat de l'Estat a les ordres directes del Cap d'Estat.
 - 2.2. Polícies de Pau cívica de barris, municipis, comarques, regions, ètnies, etc.
 - 2.3. Polícies justicials.
 - 2.3.1. Policia Judiciària a les ordres dels Jutges d'instrucció activa.
 - 2.3.2. Policia judiciària a les ordres dels Tribunals constituïts.
 - 2.3.3. Policia Penitenciària.

Totes les forces armades anteriors seran unificades en tots els aspectes tècnics, però dependran absolutament de l'autoritat civil en el referent a llur comandament directe²⁴⁷. L'autoritat civil corresponent seran els batlles de barri i municipi, els consells comarcals o regionals, els Presidents de les ètnies i interètnies, el Cap d'Estat, els jutges d'instrucció, els presidents de Tribunal i els jutges penitenciaris.

Ningú no podrà ingressar en qualsevol Exèrcit de Defensa Exterior Estratègica, Exèrcit cívic o Policia interior sense haver servit x anys (per exemple, dotze) en l'Exèrcit de Fronteres. Al

²⁴⁷Nota dels editors: Aquí l'autor planteja interrogants sobre si les policies unificades són autònomes i si han d'estar per separat l'exèrcit i la policia.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

cap d'aquest temps de servei, podrà triar entre l'Exèrcit Professional de Reserves Estratègiques i els Exèrcits cívics ètnics o interètnics, o la Policia de seguretat de l'Estat. La seva demanda d'ingrés podrà ser acceptada o refusada, amb les motivacions corresponents, pels seus superiors.

Després d'haver servit x anys (per exemple, deu) en l'Exèrcit Professional de Reserves Estratègiques, tot soldat professional, sigui quina sigui la seva graduació, podrà demanar l'ingrés, en un Exèrcit Cívic ètnic o interètnic, o bé en la Policia de Seguretat de l'Estat. La seva demanda podrà ser acceptada o refusada pels seus superiors, amb les motivacions corresponents.

Després d'haver servit x anys (per exemple, deu) en un Exèrcit ètnic o interètnic, tot soldat professional, sigui quina sigui la seva graduació, podrà demanar l'ingrés o bé en un altre Exèrcit Cívic, ètnic o interètnic, o bé en la Policia de Seguretat de l'Estat. La demanda podrà ser acceptada o refusada com les anteriors.

Després d'haver servit x anys (per exemple, deu) en la Policia de la Seguretat de l'Estat, tot policia professional podrà demanar l'ingrés, o bé en les Polícies de Pau Cívica, o bé en les Polícies Justicials. La seva demanda podrà ser acceptada o refusada com les anteriors.

Hi haurà escoles especialitzades per a Exèrcits i Polícies. Després de tres anys de servei actiu en l'Exèrcit de Fronteres (terra, mar, aire, intendència, armament, serveis diversos), tot professional militar de fronteres ingressarà en una escola especialitzada de la seva arma, en la qual els estudis duraran un mínim de tres anys. En sortir-ne, amb la graduació que li correspongui, ingressarà de nou en un cos actiu de l'Exèrcit de Fronteres, en el qual, si no fa ús de la facultat de canvi, podrà servir fins els quaranta-cinc anys, passant seguidament a jubilació i disponibilitat militar en la

reserva de la seva unitat.

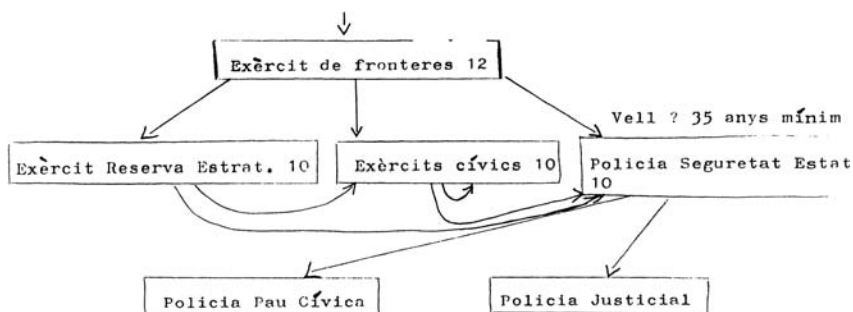
Quan un militar professional de fronteres ingressi en l'Exèrcit Professional de Reserves Estratègiques, ho farà en una escola especialitzada de la seva arma, en la qual els estudis duraran un mínim de tres anys. En sortir-ne, amb la graduació corresponent, ingressarà en un cos actiu de l'Exèrcit de Reserves Estratègiques, en el qual, si no fa ús de la facultat de canvi, podrà servir fins als cinquanta-cinc anys, passant seguidament a jubilació i reserva de la seva unitat.

Quan un militar professional o cívic ètnic ingressi en la Policia de seguretat de l'Estat, ho farà en l'escola especialitzada per un mínim de tres anys. Graduat, servirà en la funció que se li assigni fins als cinquanta-cinc anys. Després es jubilarà i passarà a la reserva policial de l'Estat de la seva unitat.

Quan un militar professional ingressi en un Exèrcit Cívic ètnic o interètnic, ho farà en una escola especialitzada d'aquest exèrcit i en l'àrea escollida, durant tres anys mínim. Graduat, servirà en la funció que se li assigni fins als seixanta-cinc anys. Després es jubilarà i passarà a la corresponent reserva militar-cívica de la seva unitat.

Quan un policia de seguretat de l'Estat ingressi en una Policia cívica o justicial, ho farà en una escola especialitzada d'aquesta policia, durant un mínim de tres anys i dos anys més de passantia. Graduat, servirà en la funció que se li assigni fins als setanta anys²⁴⁸. Després es jubilarà i passarà a la corresponent reserva policial de la seva unitat.

248Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

Dibuix 18: Recorregut en les forces armades.

Cal ordenar l'ús de l'uniforme i armament individual.

En els exèrcits professionals, tots els professionals militars només tindran (un) uniforme i armament individual de campanya i guerra. No podran portar ni l'un ni l'altre fora de terrenys d'estricta jurisdicció militar, sota pena de sancions gravíssimes per a ells i per als seus superiors directes. Igual disciplina serà observada pels militars dels Exèrcits cívics.

Els professionals de la Policia de la Seguretat de l'Estat, fora dels recintes i terrenys de llur jurisdicció, només portaran l'uniforme o/i l'armament prescrits per a cada servei, sota el comandament directe d'un oficial el qual obeirà, una ordre de servei ben precisa, per escrit, firmada per un superior responsable plenament i directament davant del Cap d'Estat, essent, en definitiva, aquest últim constitucionalment el responsable final personal.

Totes les Polícies de Pau Cívica i de Justícia Comunitària només portaran l'uniforme de servei, quan en rebin l'ordre de llur superior directe o responsable, però, sempre i arreu, normalment, serviran llurs conciutadans o a la Justícia, sense cap arma. Només portaran armes per serveis especials molt precisats, sota les ordres

Capítol 8. La nova era de l'abundància

directes d'un oficial, el qual haurà rebut l'ordre per escrit d'un superior Civil o Justicial directament i plenament responsable, sense que aquesta responsabilitat del seu superior eximeixi l'oficial de la responsabilitat de qualsevol extralimitació.

Les Polícies de Pau Cívica estaran sota les ordres directes:

1. de l'alcalde de barri en els barris,
2. del batlle de municipi en els municipis,
3. del president del Consell subcomarcal en les subcomarques,
4. del president del consell comarcal en les comarques,
5. del president o veguer del consell regional en les regions o vegueries o «províncies»,
6. del president autònom en les ètnies,
7. del president confederal en les interètnies,
8. del president confederal en les lliures confederacions exestatals.

Cap policia de Pau Cívica, de grau territorial Superior, podrà actuar en jurisdiccions autònomes confederades de rang inferior, sense que existeixi per escrit la crida del responsable de l'autonomia inferior al responsable de l'autonomia superior, i sense que el seu propi comandant directe li hagi donat per escrit l'ordre corresponent.

La mateixa regla de responsabilitat directa, i responsable de cada unitat policial justicial, serà seguida per la Justícia comunitària quant als jutges d'instrucció, els presidents de Tribunal o els jutges penitenciaris.

La Policia de Seguretat de l'Estat només podrà actuar per ordre directa del Cap de l'Estat, sigui a petició expressa de l'autoritat cívica autònoma o justicial territorial que es consideri sobrepassada pels esdeveniments, sigui per iniciativa personal del

Cap d'Estat, constitucionalment responsable, si considera que una autoritat cívica no compleix les obligacions executives que li tenen reservades la Constitució i les lleis referents a autonomies ètniques i interètniques²⁴⁹.

En temps de pau, cap unitat dels exèrcits professionals i cívics, ètnics i interètnics, no podrà actuar orgànicament fora dels terrenys de campanya. Les úniques excepcions seran:

- en el cas dels exèrcits professionals, per ordre directa del Cap d'Estat, constitucionalment responsable de les lleis confederatives pactades (8.2.2)²⁵⁰ per cada ètnia o interètnia;
- en el cas dels exèrcits cívics ètnics o interètnics, a les ordres directes a la vegada del Cap d'Estat i del President²⁵¹ de l'Autonomia ètnica o interètnica, o d'aquest últim solament, per delegació expressa del Cap d'Estat.

Un bon programa per a cada unitat orgànica dels Exèrcits Professionals comunitari i Cívics ètnics i interètnics, sota el comandament del seu oficial superior, personalment i plenament responsable davant del Cap d'Estat, dintre, normalment, dels terrenys de la seva jurisdicció, fóra aquesta seqüència cíclica:

1. una setmana de preparació de maniobres,
2. una setmana de maniobres,
3. una setmana de crítica de maniobres a tots els nivells de la unitat, sota la direcció d'un oficial directament responsable davant del seu comandant en cap,
4. una setmana de vacances i tornar a començar.

249Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre si la Policia de Seguretat de l'Estat és o no és justicial, o si és ètnica o no.

250Pàgina 519.

251Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Les unitats de servei asseguraran la regularitat d'exercici, maniobres i marxa de les unitats actives.

Cada unitat de La Policia de Seguretat, evidentment més petita que les unitats de l'Exèrcit Professional comunitari, s'exercitarà segons un esquema equivalent, en els terrenys de la seva jurisdicció, o actuarà fora d'ells sota les ordres directes i la responsabilitat única final del Cap d'Estat.

En cas de proclamació de l'Estat de pre-guerra, tots els exèrcits passen a les ordres directes i personals del Cap d'Estat, amb l'única restricció que no podrà emprar els exèrcits cívics ètnics i interètnics, fora dels territoris autònoms respectius, excepte en cas d'ofertament total o parcial segons constitució i pacte de lliure confederació, del respectiu President de cada Autonomia i República ètnica o interètnica.

En cas de guerra, el Cap d'Estat esdevé l'únic responsable de la conducció de les operacions militars i totes les forces armades, menys les justicials, li deuen obediència total. Ningú no es pot oposar a aquesta solidaritat total comunitària en el perill de la guerra declarada²⁵².

Els exèrcits cívics ètnics i interètnics tenen com a principal visió la defensa del seu propi territori autònom i, en cas d'invasió, la defensa a ultrança –fins a la lluita de guerrilla– contra l'invasor²⁵³.

Fora del temps de guerra, no hi pot haver constitucionalment Justícia Militar com a cos organitzat propi, l'administració de la

252Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre qui proclama la guerra i qui està obligat a anar a l'exèrcit en cas de guerra.

253Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre si aquesta guerrilla ha de ser o no única.

justícia dependrà enterament de la Justícia comunitària ordinària. Es farà una distinció molt neta entre la justícia militar per afers gravíssims i les penes disciplinàries previstes pel codi militar a judici de cada superior respecte als seus inferiors²⁵⁴.

8.7.3. Desarmament total de la població.

L'execució de l'anterior apartat permetrà de legislar, a continuació, el desarmament total dels ciutadans i dels grups de ciutadania. La nostra autopolítica de tendir a la no-violència activa ens porta constitucionalment a limitar l'ús de la força coercitiva al monopoli legal de l'Estat i la Justícia, i a fer-ne concentrar, doncs, la responsabilitat personal respectivament al Cap d'Estat i als Presidents de les Autonomies locals, als quals el Cap d'Estat n'ha fet delegació constitucionalment expressa, i als jutges d'instrucció activa, de Tribunals constituïts per jutjar cada cas concret i d'encarregats dels diferents sistemes penitenciaris, de cada condemnat concret i de tots els condemnats pels anteriors Tribunals. També la nostra política ens porta a basar dit monopoli, respectivament Estatal i Justicial, de la coerció, en la restricció –màxima i òptima possible tecnològicament– de la violència incontrolada, a través del desarmament total de la població.

És, doncs, normal, que tot acte documentat de violència, executat per ciutadans o grups de ciutadans, sigui sentenciat per una condemna a incorporació dels responsables a les forces armades, a l'exèrcit Professional o a un Exèrcit cívic, segons gravetat de l'acte i qualificació del jutge, lloc «natural» de la violència estrictament imprescindible a la convivència i pau ciutadana:

²⁵⁴Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre si la justícia militar ha d'actuar tant en temps de guerra com en temps de pau.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

- Fins a tres anys, per tot acte de violència verbal, no escrita testimonialment i contradictòriament documentada.
- Fins a sis anys, si l'acte de violència és per escrit.
- Fins a nou anys, si l'acte és de violència física amb danys lleugers a altri i hi ha confessió espontània.
- Fins a dotze, si no hi ha confessió i cal establir documentàriament i contradictòriament l'acusació.
- Fins a dotze, tinença fora de domicili privat o recinte professional, de qualsevol instrument contundent, «arma de cop», o penetrant, «arma blanca».
- Fins a quinze anys, servir-se'n sense ferides greus.
- Fins a vint anys, servir-se'n amb ferides greus.

Estarà totalment prohibit per la llei de guardar en el propi domicili o portar al damunt qualsevol arma de foc. Serà, doncs castigada la infracció d'aquesta llei fins a quinze anys d'incorporació a l'exèrcit professional.

Armes de caça, de tir (esport), de defensa... podran, a nom de cada propietari, ésser guardades en la caserna territorial més propera de la Policia de Seguretat. L'ur tinença i utilització només seran permesos amb l'autorització, escrita en document fefaent pel Cap de la Policia de Seguretat responsable, si és possible, en grup manat per un oficial; en tots els casos, a l'interior d'un espai o territori ben delimitat (barri, municipi, comarca...) i per un temps molt curt, àdhuc en terreny completament despoblat (en aquest darrer cas, una setmana, deu dies). Les infraccions seran castigades, en el cas del cap de Policia responsable, a deu anys de presó militar, en el cas de qualsevol ciutadà, fins a vint anys d'incorporació a l'Exèrcit Professional.

Tot crim o delicte comès amb arma de foc serà castigat a

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

incorporació a l'Exèrcit Professional:

- Fins a vint-i-cinc anys, si no hi ha hagut víctimes.
- Fins a trenta anys, si hi ha hagut ferits.
- Fins a quaranta anys, si hi ha hagut morts.

Tot militar o policia de seguretat trobat armat, sense permís del seu superior directe, fora de terrenys militars, serà castigat, en temps de pau:

- Per vint anys de presó militar, si no és oficial.

Si és oficial, serà immediatament passat per les armes²⁵⁵. L'ur superior d'unitat en serà totalment responsable, per no haver exercit l'autoritat i vigilància necessàries.

Cap Policia de Pau Cívica no pot portar armes de foc, ni servir-se'n sense el permís del seu superior directe d'unitat, el qual n'és enterament responsable, en cada cas concret i davant del Cap d'Estat.

La Justícia comunitària, radicalment independent de l'Estat, dintre de la federació o imperi, farà públiques ordenances per a tot allò referent a eventual armament i utilització del mateix en casos

²⁵⁵Nota d'en Jordi Griera, responsable d'INEVAL: Sorprenen veure aquesta radicalitat en un pacifista tan significat com l'autor, però es pot entendre si hom considera que ell va ser el polític català de tots els temps més compromès en la defensa dels presos i que, en perfecta coherència, proposa que en el *Sistema General* no hi hagi presons i els malfactors ingressin en l'exèrcit. Escrivint pocs mesos després del cop d'estat del 23 de febrer del 1981, es devia preguntar com dissuadir esperits tan exaltats, ja que tornarlos a l'exèrcit no seria, evidentment, ni fre ni solució. Creiem que qui hagi conegut en Xirinacs ho interpretarà com un «cop calent» reflex de la indignació general del moment. Segurament ell mateix, anys més tard, ho devia rellegir amb un somris.

concrets en què sigui necessari.

Cap uniforme, d'intenció partidista violenta, fora del militar o del policial, no serà permès a qualsevol ciutadà o grup de ciutadania, per cap motiu. El més petit intent d'implantar qualsevol distintiu de tipus partidista violent serà castigat, en flagrant delictes, com a mínim per cinc anys d'incorporació a l'exèrcit Professional. Qualsevol inducció a la violència o a tinença d'uniforme partidista violent per part de persones no subjectes a estricta disciplina militar o policial, serà castigada amb deu anys, aplicables a l'individu o al grup en qüestió. Malgrat llur constitució anterior sigui legal, tota associació que hagi avalat, com a grup organitzat, l'anterior delictes d'incorporació pro violenta, serà immediatament dissolta per sentència judicial²⁵⁶.

8.7.4. Sistema penitenciari.

La regla serà la no presó preventiva. Només el jutge d'instrucció, en casos gravíssims dels quals ell és l'únic jutge responsable davant de la mateixa justícia, pot decretar la presó preventiva. En cas de fugida a l'estranger del suspecte o acusat, la instrucció i el procés subsegüent seguiran el seu curs normal fins al final en vista a l'exemplaritat cultural del poble, i el fugitiu serà sentenciat en absència voluntària d'ell o en presència professional del seu advocat designat per ell, per la seva família o grup de ciutadania o, en darrer cas, com advocat d'ofici. Aquesta sentència serà completa en cas de retorn del fugitiu i no hi pot haver, en aquest cas ben precís, ni indult ni prescripció.

²⁵⁶Nota del editors: Com que es pot produir el cas d'una persona que cometi un delictes amb violència per aconseguir entrar dins l'exèrcit, creiem que caldria estudiar cada cas per separat.

D'una manera general no hi ha prescripció per cap crim o delictes documentat, puix el fi perseguit per la justícia no és tant la pena del condemnat, com l'exemplaritat cultural al servei del poble. Tot condemnat a més de dos anys podrà escollir davant del seu jutge penitenciari entre:

- la presó sense cap avantatge particular,
- l'Exèrcit Professional Imperial, mínim tres anys, o múltiple de tres, amb tots els avantatges inherents al fet de què se li canviï la seva identificació civil (nom, cognoms, etc.). Així anirà a l'Exèrcit amb personalitat nova; només el seu jutge penitenciari i el seu coronel de regiment sabran la seva identitat real; podrà el condemnat, doncs, optar a tots els estudis i promocions normals en els Exèrcits, i, en el cas de total recuperació, en les Polícies.

La Justícia especialitzada en els suspectes de crims i delictes, que no han pogut ésser provats documentàriament pel jutge d'instrucció que ha treballat llur causa, podrà, si les presumpcions són prou fortes, exiliar el suspecte a una població de menys de 500 habitants, en la qual haurà de fer avalar personalment tots els seus xecs de consum pel secretari de l'ajuntament, al qual, a més a més, haurà de presentar-se matí i tarda (per exemple, de 10 a 12 i de 17 a 19 hores). Cobrarà el salari social financer d'estudiant o aprenent. Podrà exercir d'empresari agrícola per compte propi, d'obrer agrícola, d'artesà per compte propi, o d'obrer en una empresa artesanal existent. Podrà estudiar o dedicar-se lliurement a qualsevol afició manual o intel·lectual que li abelleixi. Dependrà del jutge de pau en el municipi, per avalar la seva demanda de recuperar la seva llibertat ciutadana total, després del mínim de tres anys d'exili²⁵⁷.

257Nota dels editors: Aquí l'autor havia posat interrogants sobre aquesta mesura.

Capítol 8. La nova era de l'abundància

Quan les presumpcions no siguin prou evidents, l'exili, en les mateixes condicions, es farà en poblacions de fins a 5.000 habitants, i només per a un o tres anys. En un cas i en l'altre, el suspecte podrà canviar l'exili per un contracte de voluntariat a l'Exèrcit per tres anys, al final del qual el coronel del seu regiment haurà de donar el seu avís motivat sobre la seva honorabilitat en la vida militar transcorreguda. El jutge encarregat de cada un dels militars suspectes haurà de donar el seu parer motivat sobre la seva capacitat de vida ciutadana, lliure i responsable.

CAPÍTOL NOVÈ. EL DINER ÉS VIDA.

9.1. «TIME IS MONEY».

És un adagi anglès que segurament té origen en la dita d'un banquer. Per al banquer, per als grans executius: «el temps és diner». Hem vist com les decisions dels grans banquers marquen el curs de la història humana. També hem vist que tanmateix els grans banquers fan com els talps, no s'hi veuen gaire més enllà de llur nas. Ells van de cara a la màxima rendibilitat de llurs negocis. I llurs negocis són qüestió d'hores, de minuts, de les diferències horàries dins d'un mateix dia de les cotitzacions en les diferents borses del món. Ells no pensen en les conseqüències a llarg termini de llurs decisions. Així el món va governat per uns inconscients, el temps dels quals és molt car. No pots entretenir amb la teva conversa insubstancial el gran executiu, el gran banquer. Et mira indignat, alçant per un moment els ulls del teletipus o separant un instant l'orella del telèfon i et diu: «No sap que el meu temps és molt car?».

Quan algú et diu: «El meu temps, és molt car», t'està dient: «Vostè, és un pobre i insignificant pelacanyes que pot entretenir-se a garlar perquè no guanya diners, però jo, com que guanyo molts diners en cada minut, no puc perdre ni un minut, perquè la pèrdua en diners fora immensa». La gran paradoxa! Sembla que qui guanya tants diners en poc temps disposarà de molt temps lliure, perquè amb poc temps ja fa els diners que necessita. Però no. Encara en vol més.

Sovint quan orgullosament diem «no tinc temps, dispensi, estic

molt ocupat», volem dir, en realitat, «això que vostè vol no em dóna diners, en canvi per a aquelles coses que em donen diners sempre tinc temps». Així només els pobres tindríem temps... per badallar!

Per a l'executiu el temps és diner. Per al mercantilista la mercaderia és diner. Com bé explica Karl Marx en *El Capital* al principi la mercaderia (M) produïda i venuda donava diner (D) amb el qual es podia comprar una altra mercaderia:

Fórmula 9.1:

$$M \rightarrow \underline{D} \rightarrow M$$

(Fórmula 9.1. La mercaderia produïda i venuda dóna diner).

Però en l'etapa mercantilista es produeix una inversió curiosa: Es busca diner (D): crèdits, que s'inverteix en mercaderies (M): fàbrica, primeres matèries, mà d'obra, maquinària, energia, productes que, un cop venuts, donen diners (D): beneficis.

Fórmula 9.2:

$$D \rightarrow \underline{M} \rightarrow D$$

(Fórmula 9.2. Etapa mercantilista).

Igual transformació s'operà en el treballador. L'artesà treballava per produir mercaderies (M). El proletari industrial treballa per produir sou (D). També per a ell la mercaderia treball és diner i el seu temps és diner. Per això sol cercar, desficiós, l'augment suïcida de les seves hores extra de treball, a la caça d'un sobresou:

$$(M \rightarrow D)$$

(Fórmula 9.3. Canvi de moneda en mercaderies).

Però cal tornar als orígens. El «retro progrés» de Salvador Paniker²⁵⁸. La realitat bàsica és que el diner és temps. Interpretat així l'aforisme anglosaxó «Time is money» ens mostra amb tot el seu proverbial pragmatisme que el temps subjectiu pot ésser mesurat primàriament en la dimensió utilitària i, en conseqüència, en la dimensió cultural, pel lliure valor de canvi de la moneda (D) en mercaderies (M) concretes (única definició unívoca del diner en economia):

$$(D \rightarrow M)$$

(Diner → Temps)

(Fórmula 9.4. El diner és temps).

Si comprem en tota la seva amplitud humanista el proverbi anglès, estructurarem el paper moneda, actualment vigent en qualsevol comunitat geopolítica, en funció dels drets humans dels seus membres, sense excepció, car tots tenen dret a tenir temps, tots tenen dret al màxim poder utilitari sobre les coses i al màxim govern automàtic de les coses, progressiu i pròsper.

²⁵⁸Vegeu l'article de Salvador Paniker *Vivir más. Adentrarse hacia lo nuevo y hacia el origen* (*Viure més. Endinsar-se cap allò nou i cap a l'origen*). *La Vanguardia*. Diumenge 9-dilluns 10 d'abril de 1982. Tribuna. Pàgina 7, que esmenta el llibre de Guy Aznar titulat *Tous à mi-temps!, ou, Le scénario bleu*. Vegeu, dins del lloc web del Centre d'Estudis Joan Bardina, la traducció al català a <http://bardina.org/nw/escrits/salvap-viuremes.htm> i l'original en castellà a <http://bardina.org/nw/escrits/salvap-vivirmas-es.htm>.

9.2. EL DINER ÉS VIDA.

Qui reflexioni sobre tot el que hem dit fins aquí, pot comprendre que la reforma del diner amb la consegüent possible repartició equitativa del bé comú que proposem, representa la immediata prolongació o ampliació de la vida subjectiva de cada ciutadà i de cada grup de ciutadania, simplement perquè els permetrà una major i millor realització de llur propi ésser segons llur vocació vital i llibertària.

Guy Aznar en *Tous à mi-temps!, ou, Le scénario bleu* diu: «tot projecte de societat que proposa a la gent de consagrar quaranta hores setmanals a un treball, odiat, en el pitjor dels casos i, en el millor, monòton, realitzat per obligació, només per guanyar el sustentament i desitjant sempre que arribi l'hora de sortida, no és un projecte d'existència sinó un «planning» d'aquarterament». Ell proposa, com de moment nosaltres, un treball a mig temps. Com comenta Salvador Paniker (*La Vanguardia*)²⁵⁹: una meitat per a l'obligatori i monòton i l'altra per a l'implicant i creador, una meitat per a les exigències de «la gran escala» i l'altra meitat per a l'artesanal i petit. I segueix: «Al meu judici, allò que importa és aconseguir el concepte de retrogressió. Si la revolució electrònica no arriba a aproximar l'home al seu origen, no serveix per a res. Recuperar el vell individualisme grec, el goig de les arts liberals, la festa neolítica, en suma, alguna cosa més que la magnificació del treball pel treball. Els contestataris dels anys seixanta compregueren que la vida no es pot viure sense ritme, sense festa ni dansa. La dansa s'oposa a la mecanització de la vida. En què consisteix viure més? Viure més consisteix a endinsar-se ensem cap a allò que és nou i cap a l'origen, dilatar la franja d'ambivalència, recuperar la festa, fer les coses pel mateix gust de fer-les, suprimir l'anestèsia (ideològica), tallar la

²⁵⁹Vegeu nota de la pàgina 715.

inflació de signes que ja no signifiquen res, retrobar un nou gust per les coses difícils; substituir el mite abstracte del progrés per la noció més subtil de retroprogrés».

La vida és diner per a aquells mortals que viuen enderiats a fer-se rics, però per al comú val la inversa. El que volen els éssers vivents és viure i viure amb abundància. El diner no és estrictament vida. La vida no ve del diner, ve d'una font molt més profunda, molt més assegurada. Ningú no es dona la vida. Ai, si la vida en l'univers hagués de dependre de la nostra voluntat o dels nostres diners! I, en concret, la vida humana creix, es multiplica i es diversifica damunt la terra des de fa milions d'anys sense programes polítics, sense plans quinquennals, sense política econòmica, sense diners.

Més encara, la documentació actualment disponible sobre l'evolució ens mostra que el progrés humanista és en funció de l'allargament de les etapes preparatòries de la vida adulta: la infància, l'adolescència i la joventut, en el sentit més lúdic de la paraula. Jugar més i treballar menys. L'oci, el joc, la imaginació, són la font de la saviesa i de la ciència. Cal, per tenir diners, per tenir temps, per tenir més vida. I la saviesa i la ciència s'han d'acompanyar de biblioteques, de materials, d'instruments artístics i artesans de laboratoris, de matèries primeres, d'energies i tècniques de comunicacions i viatges d'estudi. Tot i així, són diners.

El diner no crea la vida, però n'és una condició en el nostre món; una condició molt material, molt vulgar, només instrumental, però què farà un gran violinista sense violí! Les terribles carències de diners generen les terribles carències de vida, les absències d'oportunitats per a tants milions de marginats. La nostra humanitat tira a perdre ingents quantitats de riquesa mental potencial, per manca d'accés de la majoria a uns recursos

merament instrumentals. Cal, doncs, fer l'esforç autopolític d'instrumentar la vida.

Quan donàveu pa a un d'aquests petits a Mi me'l donàveu.
Quan donàveu aigua a un d'aquests petits a Mi me la donàveu.
Quan vestíeu o donàveu aixopluc a un d'aquests petits a Mi m'ho fèieu.

La Vida amb majúscula es fa impossible sense el pa, l'aigua, el vestit, l'habitatge, la cultura, la informació, les oportunitats, els mitjans materials de fer-la realitat dia a dia.

9.3. EL DINER ÉS LLIBERTAT.

La seva condició de mitjà i valor de canvi universal li dóna el poder taumatúrgic de fer reals, en l'home, els desigs reprimits per manca d'instruments.

Nosaltres, simples estudiosos de fenòmens socials al llarg dels segles, en els països civilitzats, diem que de la consideració històrica dels documents corresponents se'n dedueix:

1. que cal distingir el món de la necessitat (àrea utilitària) del món de la llibertat;
2. que cal distingir dintre del món de la llibertat l'àrea llibertària de l'àrea liberal.

«Llibertat», «lliure» són dos mots derivats dels llatins «libertas», «liber».

A) El mot allargat «llibert-ari» s'aplica exclusivament l'«àrea llibertària» de les llibertats concretes fenomèniques dels ciutadans i dels grups de ciutadania, de les ètnies i de llurs institucions. Ací no parlem d'una altra llibertat, «la llibertat en esperit, noümènica, transcendent, radical, metafísica, mística, ètica...», que tothom sap, posseeix, experimenta i exercita, íntima, personalíssima, singular, inviolable, inefable, intransferible, embriagadora... que ningú no ens pot prendre ni per coacció, ni levant-nos la fama, la fortuna, la salut o la vida i que, per definició, és de naturalesa i rang molt superiors, anteriors i creatius que totes les altres llibertats.

La llibertat llibertària, en canvi, és concreta, física o material. Requereix béns materials i serveis materials per al seu exercici. Això en la nostra societat s'obté amb diners. Es tracta de la capacitat de consumir per crear. En un món dominat per una publicitat boja i alienadora es confon augment de consum amb consumisme. Cal distingir-los bé. El consumista adquireix allò que ell no vol, allò que el fabricant vol vendre, allò que el publicista li ha fet desitjar des de fora sense que l'interessat ho desitgi des de dins. L'augment de consum és la possibilitat pràctica de posseir allò que hom desitja realment des de dins d'ell mateix. Un privilegi ara reservat a uns pocs homes rics de cap buit que pontifiquen: «no és bo per al poble nedar en l'abundància», «al poble li convé l'austeritat, és més sana».

La llibertat llibertària de la Societat Consumidora (de la qual tots formem part) exigeix l'augment del consum, l'augment de poder de compra, l'augment de disponibilitats dineràries. El diner ací és llibertat. Abans

que tot, en política, cal respectar aquesta societat consumidora, que la constituïm tots plegats. Cal fomentar, augmentar (tasca d'«auctoritas» → «autoritat») la llibertat llibertària de les persones individuals, de les col·lectivitats socials, de les ètnies i interètnies de les quals sempre es pot dir «chassez le naturel, il reviendra au galop», «foragiteu allò que és més natural en l'home: la seva pàtria, la seva nació i, tard o d'hora, retornarà al galop, tot repartint coces a dreta i esquerra».

- B) El mot allargat «liber-al» s'aplica exclusivament a l'àrea liberal de les vocacions, de les activitats, de les professions, de les col·lectivitats, de les institucions que s'autoproclamen des de temps immemorial, altruistes i desinteressades «al servei de tots els membres de la societat».

Aquesta llibertat liberal, en la societat actual corrompuda pels diners, nosaltres la volem transparent. La funció de la Societat liberal és treballar sobre les persones: medicina, pedagogia, sacralitat, política, art... És una feina nobilíssima que no es pot pesar, mesurar, comptar, taxar. És, per això, liberal. Allunyada de la mètrica del mercat. Però per existir i per desenrotllar-se sempre més, com caldrà en la nova societat, li calen diners i diners cada vegada més abundants. No per fer-ne més, ans per no haver-hi de pensar, per poder-se dedicar a cor ple a l'insondable servei dels homes.

- C) Finalment el món de la llibertat resta distingit del món de la necessitat o àrea utilitària: pren el nom de l'allargament de la paraula «utilitat» en la paraula «utilit-ari» que s'aplica a les vocacions professions, col·lectivitats, empreses, etc., que tothom coneix abastament com a

«egoistes i interessades» acompanyades sempre de la intel·ligent benedicció de la gent assenyada segons allò que repeteix Marià Iglesias d'Abadal: «Si Déu ha posat un egoisme vital tan fort en el cor de l'home per a alguna cosa gran serà». Les coses útils són per satisfer les necessitats i per això calen diners. Però, perquè es produeixi suficientment per a les necessitats i els gustos, cal llibertat de propietat, llibertat d'empresa, llibertat de producció i llibertat de mercat. Per això en el capítol segon²⁶⁰ hem afirmat diners per a tothom, per a produir i per a consumir i, cal afegir, per a servir. Són els diners, instrument imprescindible de la llibertat!

9.4. NECESSITAT DEL DINER.

Aristòtil en la seva *Política* definí la moneda com a «una mercaderia intermediària que serveix per a facilitar els canvis». I en efecte la moneda, com hem vist (4.4)²⁶¹, sorgí en la història de la humanitat fa uns 10000 anys, per facilitar, multiplicar i accelerar el canvi que existia des de feia uns 60000 anys. Li atribuïm la qualitat de mercaderia perquè té valor de canvi o capacitat per ser canviada amb mercaderies concretes, tot i ésser, en el nostre sistema, a més a més, una mercaderia «sui generis» d'entitat abstracta (unitat de mesura i compte). I perquè és mercaderia existeix un mercat del diner: de lletres, de préstecs, d'accions, d'obligacions, de dipòsits a termini, etc. Els bancs i la borsa són els llocs instituïts per a aquest mercat especial.

²⁶⁰Volum I, pàgina 75.

²⁶¹Volum I, pàgina 156.

La raó principal de l'existència i permanència del diner, és doncs, la facilitació dels canvis. El canvi en espècies, per troc o permuta, és molt més difícil i sovint esdevé impossible. Pot ser que la mercaderia oferta per un no convingui a l'altre que pot tenir, al seu torn també, una mercaderia que no convingui al primer. També es fa difícil que cada part tingui la quantitat o mercaderia que compensi la quantitat de mercaderia que ofereix l'altre. Per exemple tres sacs de blat per compensar quatre sacs d'ordi. I, a més a més, es fa difícil establir la proporció de canvi entre dues mercaderies heterogènies. I moltes mercaderies no són divisibles. Molta mercaderia, així, es queda sense vendre. Cal trafegar molt la mercaderia. Es frena la producció, el comerç i el consum i, per tant, l'economia. La moneda, en canvi, permet canvis oberts sense contrapartida determinada. Permet el fraccionament. És de fàcil transport. Permet les transaccions amb intermediaris no interessats directament en la mercaderia en qüestió.

La facilitat que dona la moneda li porta com a conseqüència:

1. L'augment indirecte de la potència productiva del treball en augmentar la comercialització i el consum.
2. Serveix científicament com a unitat de mesura i compte dels valors de les mercaderies.
3. És un instrument d'acumulació de riquesa:
 - 3.1. d'estalvi dels dipòsits efectuats en les institucions d'estalvi;
 - 3.2. de capitalització a través dels crèdits, dels préstecs, de la compra d'accions, obligacions, etc.;
 - 3.3. d'inversió per compra de factors materials i humans de producció, de béns d'equip, etc.
4. En el nostre sistema, a més a més, forneix un sistema documentat precís que fixa les responsabilitats personalitzades de tota transacció mercantil, prova objectiva davant de la Justícia.

El diner té, doncs, una gran importància social. Tal com funciona en els darrers quatre mil anys és molt vulnerable i manipulable, amb terribles i cruels conseqüències socials. Tanmateix, ni ho és tot, com volen els mercantilistes radicals, ni és tan inútil que sigui bo de suprimir-lo, com ho han intentat els comunistes utòpics de tots els temps.

Aquesta mercaderia «sui generis» és una gran adquisició de la humanitat i la humanitat difícilment renunciarà a ella. Però calen unes condicions referents a la seva qualitat i a la seva quantitat per tal que la seva existència no esdevingui nefasta.

9.4.1. Qualitat del diner.

La gran discussió entre els clàssics és si el diner només és signe o, a més a més, cal que sigui una mercaderia concreta amb valor d'ús i valor de canvi intrínsecs independentment de la seva condició monetària. Fins fa poc tots els tractadistes exigien el valor intrínsec concret: la moneda metàl·lica d'or, plata, coure, etc. Això, deien, guanya la confiança del poble. És una garantia real que sempre es té a la mà. I això fou base de l'acceptació per part del poble de la funció monetària addicional. L'Estat es limitava (teòricament) a garantir el contingut i qualitat del metall elegit com a moneda. Ja hem vist, d'una banda, com els Estats es van dedicar a estafar el poble, tot augmentant el valor formal atribuït o disminuint la quantitat real de metall en les monedes. D'altra banda, els metalls com qualsevol mercaderia, també estan sotmesos a grans fluctuacions i fan impossible l'estabilitat del diner com a instrument de mesura. Imagineu que els metalls s'encarissin i fessin metres de 90 cm, o hi haguessin botigues de roba que no poguessin vendre tela per manca de metres per

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

mesurar-la. L'aparició de l'or provinent primer de l'Amèrica llatina, després d'Amèrica del Nord, d'Austràlia, de Rússia, d'Àfrica del Sud, ha reduït a menys d'una quarta part el valor de l'or des de l'Edat Mitjana.

Una altra dificultat ja apuntada és l'escassetat deflacionària i congènita de diners, deguda a que els metalls són limitats i han de servir per comercialitzar totes les altres mercaderies. Mai la part es podrà correspondre al tot, unitat a unitat. Això només pot interessar als poderosos, que fan llurs guanys a base de fer patir estretors a les grans masses de població. Però totes aquestes discussions de sempre s'han anat acabant amb la imposició acceptada pel poble del bitllet de banc de curs forçós.

Tanmateix, si el diner no té valor intrínsec i només és signe, d'on li ve la qualitat de mercaderia desitjable, la qualitat de valor de canvi de què gaudeix, la qualitat de poder adquisitiu, de títol acreditat de dret a béns materials? La resposta moderna és taxativa: només li ve de la seva correspondència científica i jurídica amb les mercaderies realment produïdes i vendibles. No ho oblidem, el diner ($\mu M'$) és a les mercaderies (M') com l'ombra és al cos. I com el diner també és mercaderia, direm:

M	=	M'	+	$\mu_{M'}$
Mercaderies totals		Mercaderies no monetàries		Massa monetària corresponent a les mercaderies no monetàries

(Fórmula 9.5. Mercaderies totals).

Sempre que:

$$\begin{array}{ccc} M' & = & \mu_{M'} \\ \text{Mercaderia} & & \text{Massa monetària} \\ \text{no monetària} & & \text{equivalent} \end{array}$$

(Fórmula 9.6. Mercaderia no monetària).

o bé:

$$\frac{M'}{\mu_{M'}} = 1$$

(Fórmula 9.7. Mercaderia no monetària 2).

que és equivalent a la nostra fórmula reguladora fonamental F3:

$$\frac{P' + M'}{\mu_{P'} + \mu_{H'}} = 1$$

(Fórmula 6.21, Fórmula reguladora fonamental F3)²⁶².

perquè

$$P' + H' = \mu_{M'}$$

(Fórmula 9.8).

i

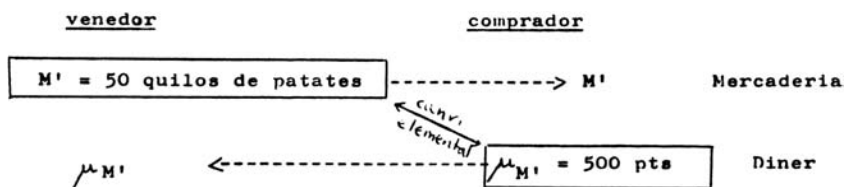
$$\mu_P + \mu_H = \mu_M$$

(Fórmula 9.9).

Però allò que aquí ens interessa és observar que, en cada canvi elemental a una mercaderia elemental concreta, correspon a una quantitat de diner abstracte determinat:

$M' = 50$ quilos de patates

$\mu_{M'} = 500$ pessetes

Dibuix 19: Canvi elemental.

Les patates canvien de casa i les pessetes canvien de compte. Si el comprador desprodueix, consumeix, es menja les patates i no produeix res, hi ha més diners que mercaderies, subproducció, caldrà «exventar» diners, altrament s'estarà generant inflació per excés de diners i els preus pujaran. Si el comprador produeix, crea, fabrica sabates per valor de 500 pessetes hi ha equilibri econòmic. Si el comprador produeix sabates per valor de 1.000 pessetes hi ha superproducció: caldrà «inventar» diners, altrament s'estarà generant deflació per defecte de diners i els preus baixaran.

Allò, essencial, que dóna a la moneda abstracta el seu valor intrínsec, és la seva relació i referència ajustada a la realitat de la

producció mercant.

Avui s'ha passat de la moneda metàl·lica a la de bitllets abstractes per força i sense cap garantia seriosa. L'Estat i les institucions internacionals exigeixen una «fe», un «crèdit», una «imatge de Monarca» que no creu ningú del tot. Referent als diners tot es veu tèrbol i confús. Per això molts enyoren l'or, prohibit com a instrument monetari. I per això es perd el valor o poder adquisitiu del diner: fenomen inflacionari. Les lleis de delictes monetaris i les obsessions patriòtiques aguanten unes monedes trucades que permeten, avui dia, sense que et toquin el «muntant» dels teus diners, que cada any et robin «legalment» un 10 %, un 15 %, un 20 %. El més gran robatori de la història, fet contínuament i a plena llum.

En el nostre sistema el valor intrínsec del diner ve assegurat per un mecanisme cibernètic telemàtic. I la nostra moneda no té vel·leïtats nacionalistes. Volem i és possible arribar a instaurar una única unitat monetària mundial, es digui com es digui.

A més del seu valor essencial, cal que una moneda bona tingui altres qualitats:

1. Disponible en tot temps. La moneda que nosaltres propiciem estarà disponible, en tot temps, amb la «instantaneïtat» de la telemàtica electrònica.
2. Disponible en tot lloc. Caldrà que s'estengui l'ús dels aparells telemàtics fins als llocs més apartats i xics per a què això sigui possible.
3. Homogènia en totes les seves parts (una part no pot valdre més que altra). Qualitat inherent als números abstractes en què consisteix el signe monetari.
4. Summament divisible. També aquesta és qualitat inherent als números abstractes de la nostra moneda.

5. De fàcil maneig. Això ho permet la telemàtica. Ja ara es constata que els pagaments per telemàtica són més fàcils que els clàssics. I la nostra moneda permet la creació privada del document monetari. Ja ens hem anat acostumant a això amb el creixent ús dels xecs, talons, targes de crèdit, etc.

9.4.2. Quantitat del diner.

La fòbia clàssica contra el diner abstracte o el diner signe és deguda a la història dels excessos, ocorreguts quan, en règim de moneda anticientífica, s'ha intentat substituir la moneda metàl·lica per bitllets o signes abstractes. Tothom reconeix que el «Sistema» del *Banc general* i de la *Companyia de Law* (1671-1729) fou un encert, una font de creació de treball i de riquesa a França. Tanmateix l'excés de producció de bitllets ensorrà el «Sistema». Els anglesos, poc després, feren el mateix joc, però la retirada després de l'excés inevitable es feu més ordenadament. El mètode dels «assignats» practicat pels revolucionaris francesos aprofitant idees de Nècker també feu fallida per l'excés de producció d'«assignats». Els tractadistes accepten la utilitat inicial del mètode.

Il·lustració 41: L'economista escocès John Law (1671-1729).

Retrat per Casimir Balthazar. Font: Wikimedia Commons.

En els fets esmentats en el primer capítol d'aquesta obra²⁶³, Finaly, Deterding i Morgan, escolten els economistes a l'hora d'arraconar la moneda metàl·lica i introduir el bitllet sense relació amb l'or. Però desoeixen el segon consell: la racionalització de la nova moneda abstracta. Aquest fet sumeix el món en uns desequilibris tan grans que el porten a la Segona Guerra Mundial. Avui seguim patint del mateix mal. No n'hi ha prou amb canviar la qualitat de la moneda, tot fent-la passar de metàl·lica-concreta a escriptural-abstracta. Cal mesurar la qualitat d'aquesta nova moneda. Perquè inventar-se paperots és molt fàcil, i inventar or és una cosa que l'Alquímia no ho aconseguí i els ciclotrons moderns, de moment, només en fan en quantitats infinitesimals i a un cost caríssim.

Segons el Sistema clàssic, el càlcul de la quantitat de moneda necessària depenia de quatre factors:

1. El número o quantitat de transaccions comercials en moneda concreta.
2. La rapidesa en la circulació monetària concreta.
3. La quantitat d'instruments de crèdit.
4. La rapidesa de la circulació dels instruments de crèdit.

En el *Sistema General*, aquests quatre factors es redueixen a un de sol: la factura-xec. En el Sistema clàssic uns mateixos bitllet o moneda o lletra podien pagar diferents operacions. Calia, doncs, seguir la pista de la seva velocitat. En el nostre sistema a cada pas una i una sola factura-xec. La velocitat (2 i 4) ve documentada pel número de factura-xec per unitat de temps. En el nostre sistema, la distinció entre moneda i instrument de crèdit (1 i 3) desapareix. Tot consta en cada factura-xec. I, a més a més i sobretot, en el sistema clàssic no existia cap documentació de cap dels quatre

²⁶³Volum I, pàgina 45.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

factors esmentats, mentre que en el nostre sistema tot resta documentat punt per punt.

Disposem, doncs, de la mètrica adequada.

També disposem del programa tècnic segons lleis formulades algèbricament que dóna la quantitat exacta de moneda existent, o excedents de comptes corrents:

$$\mu_{M'}$$

la quantitat de moneda convenient segons la fórmula fonamental F3:

$\frac{M'}{\mu_{M'}} = 1 \quad \rightarrow \quad \mu_{M''} = M'$	
Fórmula F3.	Quantitat de moneda convenient (Fórmula 9.10).

i la quantitat de moneda a crear o retirar que defineix el bé comú mercantil:

$$\mu''_{M'} = \mu_{M'} - \mu'_{M'}$$

(Fórmula 9.11. Bé comú mercantil).

diferència entre la moneda convenient i la moneda existent.

				M_P		M_H	
	100	50	50	100	25	25	25
1 M = mercaderia total							
12 M _P mercaderies produïdes o Producció total							
13 M _H mercaderies productores o Hisenda total							
	100	50	50	25	25	25	25
4 M' mercaderies no dineràries							
54 μ _{M'} mercaderies dineràries							

$$M = M_P + M_H; M = (M'_P + \mu_{M'_P}) + (M'_H + \mu_{M'_H})$$

$$M = M' = \mu_{M'} = \underbrace{(M'_P + M'_H)}_{M'} + \underbrace{(\mu_{M'_P} + \mu_{M'_H})}_{\mu_{M'}}$$

Fórmula 9.12:

$$\frac{50}{\mu_{M'}} = 1 \rightarrow$$

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

$$\rightarrow \frac{\frac{25}{M'_P} + \frac{25}{M'_H}}{\frac{\mu_{M'_P}}{25} + \frac{\mu_{M'_H}}{25}} = 1 \quad \left. \begin{array}{l} \text{Demanda de} \\ \text{moneda} \\ \text{Oferta de moneda} \end{array} \right\} \text{Valor real} \\ \text{de la} \\ \text{moneda} \rightarrow$$

$$\rightarrow \frac{\left(\frac{15}{M'_{P_p}} + \frac{10}{M'_{P_k}} \right) + \left(\frac{15}{M'_{H_p}} + \frac{10}{M'_{H_k}} \right)}{\left(\frac{\mu_{M'_{P_p}}}{15} + \frac{\mu_{M'_{P_k}}}{10} \right) + \left(\frac{\mu_{M'_{H_p}}}{15} + \frac{\mu_{M'_{H_k}}}{10} \right)} = 1$$

$$\frac{\frac{25}{M'_P}}{\frac{\mu_{M'_P}}{25}} = 1$$

$$\frac{\frac{25}{M'_H}}{\frac{\mu_{M'_H}}{25}} = 1$$

$$\frac{15}{M'_{P_p}} = 1$$

$$\mu_{M'_{P_p}} = 15$$

$$\frac{10}{M'_{P_k}} = 1$$

$$\mu_{M'_{P_k}} = 10$$

$$\frac{15}{M'_{H_p}} = 1$$

$$\mu_{M'_{H_p}} = 15$$

$$\frac{10}{M'_{H_k}} = 1$$

$$\mu_{M'_{H_k}} = 10$$

Fórmula 9.13:

2 P producció

3 H hisenda

5 μ diners

6 p privat

7 k comunitari

$$\frac{50}{M_p} = 1 \rightarrow$$

$$\mu_{M_p} = 50$$

$$\rightarrow \frac{\frac{30}{M_{P_p}} + \frac{20}{M_{P_p}}}{\frac{30}{M_{H_p}} + \frac{20}{M_{H_k}}} = 1 \rightarrow$$

$$\rightarrow \frac{\frac{15}{(M'_{P_p} + \mu_{M'_{P_p}})} + \frac{15}{(M'_{P_k} + \mu_{M'_{P_k}})}}{\frac{15}{(M'_{H_p} + \mu_{M'_{H_p}})} + \frac{10}{(M'_{H_k} + \mu_{M'_{H_k}})}} = 1$$

Fórmula 9.14. Variable:

- 46 M'_p mercaderia no dinerària
- 47 M'_k mercaderia no dinerària comunitària
- 42 M'_p mercaderia no dinerària de producció
- 43 M'_H mercaderia no dinerària d'hisenda
- 36 H_p hisenda privada
- 37 H_k hisenda comunitària
- 26 P_p producció privada
- 27 P_k producció comunitària
- 16 M_p mercaderies privades
- 17 M_k mercaderies comunitàries

$$\frac{60}{40} \frac{M_p}{M_k} < 1 \rightarrow$$

$$\frac{30}{20} \frac{M_p + \mu_{M'_p}}{M_k + \mu_{M'_k}} < 1 \rightarrow$$

$$\frac{15}{10} \frac{(M'_{P_p} + M'_{H_p}) + (\mu_{M'_p} + \mu_{M'_{H_p}})}{(M'_{P_k} + M'_{H_k}) + (\mu_{M'_k} + \mu_{M'_{H_k}})} < 1$$

$$\frac{M_{P_p}}{M_{H_p}} = 1$$

$$\frac{M_{P_k}}{M_{H_k}} = 1$$

$$\frac{15 M'_{P_p}}{15 M'_{H_p}} = 1$$

$$\frac{10 M'_{P_k}}{10 M'_{H_k}} = 1$$

$$\frac{15 \mu_{M'_{P_p}}}{15 \mu_{M'_{H_p}}} = 1$$

$$\frac{10 \mu_{M'_{P_k}}}{10 \mu_{M'_{H_k}}} = 1$$

$$\frac{30}{M'_p} = 1$$

$$\mu_{M'_p} = 1$$

$$\frac{20}{M'_k} = 1$$

$$\mu_{M'_k} = 1$$

9.5. EL FETITXISME DEL DINER.

Creure en poders taumatúrgics del diner, témer o menysprear el diner com al diable, adorar-lo com a un ídol, casar-se o professionalitzar-se només per diners, identificar-se amb el diner que es té, que es desitja o que s'espera, emmagatzemar-lo pel gust de tenir-ne més i comptar-lo i contemplar-lo desficiosament sense més finalitat, tot són fenòmens de fetitxisme, aspectes de l'alienació econòmica de què parlava Marx en els *Manuscrits* de joventut. Tot això pertany al terreny de la màgia.

El món dels homes es pot subdividir en el món de les coses concretes i el món de les coses abstractes. (Vegeu 9.6)²⁶⁴.

En el món de les coses concretes cal distingir l'àrea dels fenòmens sensibles, experimentables pels nostres sentits, de l'àrea dels noïmens sagrats, experimentables directament pel nostre esperit. L'àrea sacral és concreta tot i que és profunda, i no es pot confondre amb el món màgic. Molta gent barreja sagrat amb màgic. Altres barregen fenòmens amb Noïmens.

²⁶⁴Vegeu 9.6.1, pàgina 743 per les convencions concretes i 9.6.2, pàgina 745 per les convencions per la via de l'abstracció (màgia).

El món màgic és el món de les coses abstractes. Aquesta semblarà una definició sorprenent de la màgia. El comú creu que «màgic» vol dir misteriós, sobrenatural, sagrat. No és cert. La màgia sol utilitzar-se per expressar els misteris sagrats inefables, inexperimentables pels nostres sentits. Però la màgia és una «trampa», un «artefacte», una «ficcio», una «mentida», un «fantasma», que sembla allò que no és. La màgia és el món de les coses abstractes.

1. Món concret: intuïció.
 - 1.1. Fenòmens externs, sensibles, explicables
 - 1.2. Noümens misteriosos, sagrats, inefables.
2. Món abstracte: màgia.
 - 2.1. Màgia llibertària, artística, poètica.
 - 2.2. Màgia disciplinada, lògica, científica.
 - 2.2.1. Analítica
 - 2.2.2. Logística, Formàtica, Matemàtica.

Existeixen dues classes de màgia ben legítimes i una d'il·legítima o confusionària. Les dues màgies legítimes són la màgia llibertària i la màgia disciplinada. I la màgia confusionària és la pensada o religió.

La màgia llibertària és constituïda per les abstraccions, ficcions, i mentides pròpies del joc lliure creatiu, multidimensional, poètic, metafòric, analògic, artístic, imaginatiu, fantàstic, contradictori, tan apte per expressar el caos vivíssim i contradictori del món concret dels Noümens, de la sacralitat, la mística. El mag que s'expressa llibertàriament, ben conjuntat amb el seu fons ètic, místic, sacral, es diu inspirat: «El meu estimat és un nard».

La màgia disciplinada és constituïda per les abstraccions, ficcions i mentides pròpies del joc disciplinat, unívoc, unidimensional, rigorós, lògic, matemàtic, científic, tècnic, exacte, no contradictori, tan apte per expressar el cosmos harmoniós i regular del món concret dels fenòmens, de les coses sensibles, i materials. El mag que s'expressa disciplinadament ben conjuntat amb el seu entorn moral, físic, profà, es diu sistemàtic. «Energia igual a massa per velocitat de la llum al quadrat» ($E = mc^2$).

La màgia pensada és constituïda per les abstraccions, ficcions i mentides pròpies d'una confusió intencionada o inconscient entre les dues lògiques anteriors a base de descriptives equívokes, pseudològiques, pseudofilosòfiques, pseudocientífiques. Articles de fe, manaments morals, aforismes, adagis i proverbis pontificals, classificacions i terminologies superficials, ideologies i afectivologies aparentment rigoroses que precisen les coses imprecisables i sacralitzen coses profanes. «Déu és format per una naturalesa divina i tres persones Divines».

Papini escriu: «El Diner és Satanàs».

Vet aquí un exemple clar de màgia llibertària, que fa les abstraccions que li dóna el gust i la gana, tot perseguint qualsevol fi sense por a les contradiccions, sense por a les incoherències, mentre tot es mantingui «coherent» a l'entorn de la intuïció primera, genuïna, ingènua, expressada llibertàriament i poèticament. En aquesta frase Papini mitifica el diner. Ací Papini és animista i ensuma la ferum de l'«ànima» del diner. Tot i que això és mentida. Però, visqui la llibertat!

El diner és un fenomen sense ànima, un fenomen estudiable disciplinadament per la màgia rigorosa de la ciència, com intentem en aquest llibre.

Però em puc embolicar a descriure l'abstracció màgica-llibertària «Satanàs» d'una manera equívoca pensada –com si es pogués pesar, mesurar i comptar l'esperit del mal–. Vull saber quines orelles té, per on bufa el foc infernal, de quin sexe és o si és hermafrodita. Estic fent màgia pensada de la més dolenta, aquella que sempre acaba al servei incondicional dels poders fàctics ocultament establerts, subtilment tirànics, brutalment despòtics i repressius pertot, talment d'empènyer els oprimits a la temptació de rebel·lia. El diner és pecat en tots els qui han tingut la sort de néixer pobres. El diner en mans del rics no és pecat perquè, pobrissons! La seva administració els deixa destrossats de tant treballar i rumiar per treure-la endavant. Ells seran tots contents i salvats.

L'estudi fenomènic i analític fet en aquest llibre del problema ètic i transcendent plantejat per Papini de faisó poètica, mística, el·líptica, ens porta a unes conclusions un xic menys contundents que a Papini:

No tot el diner és dolent. Papini jutja tot el diner pel diner anònim. Fa aquella figura poètica que pren el tot per la part. El diner anònim i, per tant, irresponsable, és dolent per les llibertats concretes, fenomèniques, pràctiques de tots els homes, com ho ha demostrat l'experiència dels quatre mil darrers anys d'història. És anticientífic perquè és antidocumentat. I amb l'anonimat, primer exigeix la uniformitat de l'instrument, aquest esdevé antianalític. Finalment, l'anonimat i la uniformitat duen a una circulació dinàmica social permanent i, en conseqüència, és antiestadístic.

Qui més qui menys, tothom veu la «malícia» pràctica del diner anònim, però uns, fascinats pel fetitxe de mirada freda, intenten jugar amb el diner per situar-se de la part dels aprofitats. D'altres, terroritzats pel fetitxe de mirada freda, intenten prescindir del

diner i situar-se de la part dels justos.

Després d'un estudi disciplinat, afirmem que avui hi ha la possibilitat tècnica de l'ús d'un diner abstracte, exacte, personal, responsabilitzador, documentari, analític, estadístic, que no solament no obstaculitza, sinó que permet l'expansió del temps humà, de la vida humana, de la llibertat humana, expansius de si mateixos i captius fins ara en la presó estanca del diner anònim.

Però tot seguit, ens apareix una altra forma de fetitxisme del diner. En els col·loquis que segueixen a les moltes conferències i cursets explicatius, no falta mai algú que es queixi decebut pel «materialisme» de la nostra exposició. Ell hauria volgut que del nostre projecte de nova societat sortissin mètodes educatius, noves formes de felicitat, medicines originals o meditacions transcendents que ens transportessin al setè cel. Els sembla trist que la clau i desllorigador de la nova societat es redueixi a una reforma monetària i a una redistribució hisendística.

El seu fetitxisme del diner és palès. Aquestes persones que així es queixen, són elles les materialistes. Accepten la reforma econòmica, però esperen que d'ella es dedueixin els corresponents canvis i novetats humanístics. I res no pot ser més equivocacat. El potencial de l'esperit humà no neix de l'economia, sinó de la pròpia naturalesa de l'home, sempre creadora. Nosaltres tenim tanta fe en aquest «espiritualisme» que, en la nostra exposició, només revolucionem aquells aspectes econòmics instrumentals que són un obstacle (en llatí: «pecat» vol dir «ensopec») per a la lliure i constant autoexpansió de l'home. Qui som nosaltres per intentar suplir la inabastable creativitat de l'esperit humà quan en la vida pràctica se sent lliure? Ens limitem a retirar la pedra d'ensopec que impedeix a la humanitat de fer la seva cursa lliure. Tots els lectors d'aquest llibre, tots els informats d'aquestes propostes, són cridats a exercir llur pròpia llibertat creadora...

després d'haver-nos ajudat a enretirar la tanca inexorable que ens tenia frenats des de feia quatre mil anys.

Així, doncs, poques coses direm de com podrà ser la nova vida a nivell humanista. Pensem que els poderosos del diner anònim ens han volgut mantenir en un concepte pejoratiu de nosaltres mateixos. Ens han fet creure que l'home val poc, pot poc, és culpable, és feble, és pecador, és condemnat. Hi han ajudat els apassionaments, les imposicions, l'educació, la nostra paciència i complicitat, certs voluntaristes, certs hipòcrites, els apriorismes orbs, els racionalismes superficials, les ideologies i afectivologies messiàniques, els classismes, les propagandes, publicitats i xerrameques, les demagògies populistes, els revolucionarismes i reaccionarismes, els indiferents aprofitats, els purs i separats, els simoníacs, els subornadors i subornats, els buròcrates i tecnòcrates, i sobretot el cinisme de la gran altura.

Actualment l'home, en la societat organitzada, ho pot quasi tot en el terreny de la transformació, instrumental i instructiva, de tipus tècnic inert i amoral, del cosmos ambient. Ho pot quasi tot. La prova terrible es troba en el sector dels armaments a mans de les grans potències mundials. Podem avui destruir la terra seixanta vegades. Però també es pot veure en els progressos, menys misteriosos, de l'electrònica, energètica, astronàutica, transportística, indústria, agricultura, sanitat, medicina, genètica, etc.

No es tracta d'un optimisme ingenu, sinó d'una realitat evident. En el terreny precís de la transformació tècnica del cosmos existent, quasi tot és possible a l'home contemporani si s'hi posa el diner convenient.

I si això és cert per a les coses tècniques que són d'ahir, ¿què haurem de dir del potencial humanístic i espiritual que és de

sempre, si no manca el poc diner que li és necessari?

9.6. LA MONEDA ESTRATÈGICA.

La naturalesa fa allò que li convé encara que no sempre li agradi, per a evitar mals majors. Volem ací fer una llista de realitats convencionals de la història natural per a fer-ne filosofia comparativa i treure una conclusió.

«Convenció» ve de «convenire» que traduït amb gust popular vol dir «tots s'hi avenen», per a evitar desgràcies o obtenir avantatges.

És admirable la plasticitat, la indefinida gamma de variacions de les convencions humanes.

9.6.1. Convencions concretes.

Arrenquen molt endarrere en l'escala animal i vegetal.

- A) Són comunes a l'animal i a l'home:
- a) L'instint genètic o naturalesa innata o heretada. Les informacions pròpies de cada espècie, inscrites en els cromosomes específics, són convencions vitals que defineixen el fer de cada ésser vivent.
 - b) L'aprenentatge nacional o naturalesa apresada que, ja sigui en el mateix ventre de la mare o, sobretot, en els primers anys de vida, s'aprèn sense que el fill se n'adoni i s'ensenya sense que la mare se n'adoni, per via de connaturalitat. Molts comportaments

convencionals en les diferents espècies animals són falsament atribuïts a herència, i són deguts a aprenentatge nacional. Per exemple, està comprovat que una balena primípara no sap per instint portar el fillet nou-nat a superfície de l'aigua perquè respiri, i si se la separa de les seves companyes més experimentades que portarien el seu fillet a superfície, no sap impedir que el seu fillet es mori ofegat. També avui dia s'ha comprovat que les activitats de la mare gestant traspassen predisposició en el fill que és en el seu ventre.

- B) Convencions espirituals pròpies de l'home (-5000000/-4000000 anys?):
- Intuïcions primàries, generades i sintetitzades dintre de la ment. N'hi ha de noümeniques o de consciència profunda, i de fenomèniques o de consciència exterior.
 - Post-intuïcions o intuïcions secundàries, joc cada vegada més complex, sempre sintètic, mai analític, també en el vessant noümenic o profund i fenomènic o exterior. En són exemple l'àgica o acció que pot ser estrat-ègica o acció complexa sobre els diferents estrats d'un organisme; sociativa o associació mental o grupal i ètica o inspiració profunda que a nivell exterior pren el nom de moral; ètnica, d'«etos» (costum) «genos» (naturalesa), que caracteritzen les nacions humanes; i sòfica que és aquella saviesa profunda (un proverbi) o exterior (l'invent de la destal) que depassa les fronteres nacionals i es fa universal.
- C) Convencions mixtes o de retorn parcial de l'esperit a la carn, o, també, llenguatges o expressivitat psicosomàtica o corporal-anímica:
- Gestualitat animal progressivament humanitzada: mímica, fisiognòmica (-8000000/-7000000?)

- b) Rítmica, dansa, cant, música (-600000/-500000?).
- c) Artesanies o tècniques primitives (-3000000/-2000000?).
- d) Arts i artesanies derivades, més elaborades (-600000/-500000?).
- e) La paraula humana (-500000/-400000?) primer consonàntica, després, també, vocàlica (-400000/-350000?). Fins ara, qualsevol idioma ètnic ha necessitat, com a mínim, 1000 anys per a constituir-se en una llengua distinta, sòlidament ancorada en la realitat d'un poble.

9.6.2. Convencions per via de l'abstracció (màgia).

(Vegeu 9.5)²⁶⁵.

Hi ha dos nivells d'abstracció: l'anàlisi acurada de continguts abstractats de la realitat concreta, que constitueix l'anàlisi, i el joc pur de relacions entre abstraccions buides o continents purs, que constitueix la logística, o formàtica, o matemàtica pura.

Al principi aquests dos nivells són intuïtivament globalitzats (màgia llibertària). Més tard són més o menys deliberadament confosos a efectes d'engany populista (màgia pensada). I finalment, a partir de Plató i Aristòtil, són definitivament separats en dues subdisciplines independents, malgrat llur íntima i constant imbricació en el discurs lògic.

- A) Màgia llibertària: Coherència del poble en festa a l'entorn de la llibertat noümenica o interior, en esperit pur, i de les llibertats fenomèniques o exteriors, considerades l'una i les altres com a bé suprem de cada persona individual i

265Pàgina 737.

col·lectiva. Sorgida cap als -60000/-50000 anys, la màgia llibertària aguanta les escomeses dels segles posteriors i, malgrat les ferotges persecucions sofertes des de fa uns 4300 anys i que tant l'han desvirtuada, resorgeix avui dia amb una força més irreprimitible que mai.

- B) Màgia pe(n)sada: Coherència dels opressors del poble esclavitzat a l'entorn del poder constituït de l'home sobre l'home. La seva invenció i institucionalització a partir del -2300 s'ha d'estudiar en cada imperialisme concret, en el moment en què, segons els estudiosos del tema, les religions més o menys oficials traeixen, giren a l'inrevés, capgiren, les creences, els mites, els ritus, els tabús, els sacraments... primitius ingenus de la màgia llibertària primera. Tant si agrada com si no, les religions, totes les religions, nascudes d'elaboracions molt calculades de màgia pensada, i tots els verbalismes, retòriques, racionalismes, ideologies i afectivologies, van desapareixent inexorablement, perquè són traïcions al primitiu i ingenu esperit creador i lliurement expressiu, amb enganys, evasions, fanatismes, intolerància, persecucions, dogmatismes, ortodòxies, inquisicions, guerres, etc., durant tots els segles de llur vigència.
- C) Màgia disciplinada o lògica (des de -500/-300).
- a) Els eleàtics (~-500) són uns revolucionaris irreligiosos, sense insistir molt, d'actitud fonamentalment crítica en llur pensament naixent global.
 - b) Els sofistes (~-100) representen una marxa endarrere. Utilitzen el pensament eleàtic, perfeccionen les retòriques de màgia pensada, i exploten així el nou i revolucionari prestigi popular de la lògica incipient als eleàtics.
 - c) Amb Plató (~-350) comença la revolució analítica dels uniconceptes continguts concrets.

- d) Amb Aristòtil (~-300) s'inicia la revolució del pensament lògic sobre les relacions entre els senyals continents abstractes.
- e) Després d'Aristòtil (~-250), com a conseqüència de la rapidíssima decadència hel·lenística, amb més o menys consciència cínica o lucidesa retardada, els racionalistes han continuat usurpant el prestigi de la lògica i n'han ajornat contínuament la perfectibilitat possible en cada moment històric.
- f) Amb Diofant d'Alexandria (~+300), potser precedit per savis del pensament hindú, i, després, ja d'una forma més precisa amb Alwarizmi, a través de la seva àlgebra (~+900), cultivada pels àrabs en l'apogeu de llur imperialisme i transmesa a tota Europa, s'inicia la revolució lògica que tant ha anat canviant els sabers fenomènics experimentals, segons la nova intenció d'estratègia instrumental eficaç.
- g) Tanmateix, la reacció escolàstica (~+1200) primer, nominalista (~+1400) després, racionalista (~+1600) a continuació i idealista (~+1800) finalment no han parat de posar obstacles de màgia pensada contra l'establiment definitiu de les simples i transparents convencions de la màgia disciplinada.
- h) La lògica formal moderna (des de ~+1850) és fruit d'una llarguíssima lluita i paciència ja en l'Edat Mitjana per alquimistes perseguits i personalitats tolerades com Albert Magne, i en l'Edat Moderna i Contemporània per insignes físics, químics, matemàtics, contra «les veritats objectives ontològiques» i «filosofies perennes» dels diferents racionalismes unidimensionals o dicotomies de la història, enemics entre ells, però sempre orgullosament col·ligats contra la humil lògica instrumental-inert que s'ha esforçat en seguir

l'ensenyament d'Aristòtil tot separant «analítica abstracta de continguts concrets» de «logística abstracta de continents abstractes», fundadora de la coherència deductiva rigorosa a l'entorn del principi de la no-contradició, a partir d'una matriu de senyals donada.

- i) La hiperlogística automàtica comença amb la primera màquina de calcular de Pascal, i constitueix actualment la imparabile revolució telemàtica. Les seves impressionants conseqüències pràctiques, impedides només per l'absurda antieconomia vigent, crearan més ràpidament del que la gent sol creure, unes novíssimes cultures postlògiques (7.6)²⁶⁶.

9.6.3. La convenció més convenient.

Estudiant el lapse de temps esmerçat per la història natural i humana per consolidar cadascuna de les moltes convencions anteriorment explicades, s'arriba a la conclusió estratègica que les darreres convencions es consoliden molt més de pressa que les més antigues. Una espècie es consolida en un milió d'anys, una llengua en un miler d'anys, el telèfon o l'avió en cinquanta anys. Hem dit que els costums ètnics i socials són difícils de canviar però que no és així amb els instruments tècnics.

L'única via intel·ligent de canvi, a molt curt termini, és fundada en la coherència deductiva de la logística processadora i expandidora telemàticament de totes les dades analítiques captades de la concreta realitat exterior.

Sabem ja que els sistemes ideològics a base d'idees polivalents i

266Pàgina 493.

opinions complexes, de generalitzacions fàcils i distincions confuses, i que els sistemes afectivològics sobretot dominats per passions, sentiments, gustos i afectes, són prelògics, perquè van ben barrejats d'intuïcions i post intuïcions transcendents de molt variats i desconeguts orígens. També sovint són antilògics perquè es tanquen fanàticament en monismes o en antinòmies basades en dicotomies exclusives, quan una tercera, quarta, solució és també possible. I tendeixen al dogmatisme, a la idolatria, al messianisme i a la persecució del contrari, el dissident, l'heretodox, l'heretge.

Sabem, en canvi, que l'anàlisi i formalització tècnica de la realitat concreta exterior només va entrant en el cap de la gent a través de l'aritmètica més simple, els números eloqüents, la mesura exacta, l'àlgebra màgica, els gràfics clars, l'experimentació incontestable, les estadístiques contundents, els aparells eficaços, les maquetes calculadores i tota la panòplia de la telemàtica, sobretot, la televisió, el vídeo i els hologrames, amb llur enorme plasticitat de dibuix i color, encara no prou explotada.

La logística superprecisa dels números comptables només té una finalitat: l'eficàcia experimentadora de tipus exclusivament fenomènic, l'èxit pràctic d'una prèvia teoria fenomenològica. D'això se'n diu, i a molta honra, «materialisme històric», perquè només gràcies al domini de la matèria –sense idolatries ni dogmatismes desfasats– l'home pot augmentar la seva pròpia eficàcia fenomenològica experimentadora.

Aquest raonament ens aconduïx a la tria de la factura-xec, instrument logístic-tècnic-telemàtic, captor exacte de la concreta realitat utilitària i fonamentador d'un equilibri econòmic com a factor estratègic prioritari en la nostra revolució, que permeti la instauració d'una nova humanitat. Estratègicament és la convenció més adequada a una implantació fàcil i ràpida, segons la direcció d'avenç de la història, que no xoca, frontalment amb

les altres convencions més arrelades en l'home i més difícils de canviar, i que toca, en el seu centre causal, l'horror d'una societat antieconòmica, antipolítica, antisocial i antipsicològica que dura i dura des de fa més de quatre mil anys.

És una convenció adequada al servei del més eficaç humanisme evolutiu i del dret natural, és a dir, del dret constantment naixent de la mateixa evolució de l'home, en marxa cap a (en grec «Kata», «Kat», en català «cat-») la solidaritat (en grec «holos»). És el pregon sentit més antic de la paraula «cat-òlic»: «en marxa cap a la solidaritat plena dels homes». I està al servei instrumental-inert i a-moral, de la caritat de Crist i de tantes altres «grans ànimes» com han il·luminat la terra amb llur amor total, per a promocionar el progrés del dret natural, de les lleis positives, de la justícia real i de les llibertats concretes.

9.6.4. Avís a l'home polític.

Interessa al polític –si vol que la seva obra sigui útil i durí– el canvi logístic-monetari que ara i aquí propugnem: la factura-xec. Donarà el màxim d'eficàcia instrumental al mercat productiu. Farà que el mateix mercat distribueixi aquesta millor i major producció, segons la competència productiva demostrada: mercat lliure de salaris al treball eficient, als capitals més ben invertits, a les empreses més dinàmiques, als invents més pràctics. Farà que el mercat lliure permeti a la societat de distribuir l'excedent de producció, segons les necessitats vitals i socials de cada persona individual o col·lectiva-liberal en funció del bé comú. Posarà, així, el mercat lliure a la disposició incondicional de la societat liberal, per definició altruista i desinteressada. I posarà, finalment, la global societat fenomènica llibertària –suma de la societat mercant monetària i de la societat liberal monetària– a la

disposició, incondicional, de la lliure societat ètica-transcendent, en la qual hi ha la felicitat o la infelicitat de cada persona individual o col·lectiva.

Però si en la societat fenomènica llibertària pot incidir l'acció del polític, i aquest la pot fer progressar fent-hi intervenir el canvi monetari telemàtic proposat, no té res a fer en la societat ètica transcendent. Aquesta societat simplement el transcendeix, el sobrepassa.

En conseqüència, el polític no parlarà mai:

1. De llibertat ètica transcendent, de «llibertat de consciència», puix tothom la té radicalment, encara que sigui ben amagadeta, per por, en el seu ésser més íntim, en el seu esperit pur, no fenomènic.
2. De felicitat o infelicitat personal, perquè aquesta no depèn per res de la política, de la prosperitat material, ni del diner; és un problema a resoldre interiorment, en la intimitat més profunda, per cada persona, a través de les seves relacions ètiques transcendents amb ella mateixa i amb les altres persones.

Altrament, esdevé un «antipolític» populista, afalagador dels pitjors defectes del poble per a poder-lo explotar millor, fa «demagògia» de la dolenta i embolica la gent que es deixa enganyar. Als pobles, tot i que són ingenus, no els agrada que els enganyin reiteradament. Tanmateix ara som només als inicis de l'era democràtica.

L'única cosa a la qual pot aspirar el polític és a evitar la causa material fenomènica de moltes penalitats humanes, per a tothom i en el món sencer, tot començant per qualsevol dels estats contemporanis que es decideixi a donar un exemple pràctic i convincent d'economia «neoclàssica» de mercat lliure, que posi

les vocacions utilitàries al servei de les més altes vocacions liberals i el conjunt de totes dues, al servei de les més altes aspiracions ètiques-transcendents de cada persona.

El polític pot aconseguir avui i ací:

1. Un mínim vital individual.
2. Un mínim vital familiar.
3. Seguretat social tan àmplia i perfecta, com sigui tècnicament possible en cada moment, cultura i país, sense repercussions parafiscals en els lliures salaris mercantils privats, la suma dels quals és el «preu de cost».
4. Vocacionals liberals amb total independència professional, individual i familiar assegurada per a tota la vida, si no interfereix sentència judicial, fonamentada de proves greus i molt ben documentades.
5. Llibertat de passar de l'estatut utilitari al liberal i viceversa només sota condicions constitucionals permanents ben conegudes de tothom.
6. Simplificació fiscal: un sol impost directe, a extingir, pagat exclusivament pel client, talment que no té cap repercussió sobre «el preu de cost»; això en espera d'uns resultats econòmics exitosos que permetin d'anar reduint aquest únic impost indirecte fins a la seva supressió total.
7. Progressiva municipalització de la terra.

9.7. DE LA SOCIETAT UTILITÀRIA A LA SOCIETAT LIBERAL.

9.7.1. Les tres societats.

La societat general està composta per la societat utilitària més la societat liberal, més la societat transcendent:

S_g	=	S_u	+	S_l	+	S_t
Societat general		Societat utilitària		Societat liberal		Societat transcendent

(Fórmula 9.15. Composició de la societat general).

La societat utilitària, composta de tots els dedicats a la producció de béns i serveis utilitaris, és un conjunt d'homes limitativament,

dedicada a mantenir la vida,
amb canvi egoista,
alimentada amb diner privat.

La societat liberal, composta de tots els homes dedicats a viure i a serveis liberals, és el conjunt dels homes vivents,

dedicada a que la vida sigui més bella,
amb canvi comunitari,
alimentada amb diner comunitari.

La societat transcendent composta dels esperits de tots els homes que actuen amb plena llibertat és el conjunt pervivent,

dedicat a la felicitat,
sense canvi,
sense diner.

A través de l'estratègia, en la societat utilitària, d'autoeconomia de lliure mercat, cal influir indirectament en la societat liberal lliure i transparent, estratègia bella, per influir indirectíssimament en la societat transcendent, el món de la gratuïtat sense estratègia.

A partir de la senzilla instauració de la factura-xec es pot crear, rapidíssimament, un lliure mercat clar i transparent i la repartidora equitativa igualitària del bé comú mercantil demostrat per una automàtica i quasi immediata comptabilitat tancada, intersectorial i interterritorial, en cada comunitat geopolítica. En això consisteix una econometria de mercat verament clàssica.

Sobre aquesta base primera d'una econometria exacta de mercat es pot anar creant una lliure societat liberal transparent i la repartidora, encara més equitativa igualitària del bé comú liberal. En això consisteix precisament una economia de societat (liberal) verament clàssica. En el nostre estat actual de sabers tecnològics, encara no la podem considerar mesurable, però potser s'hi podrà arribar més endavant.

Sobre les bases econòmiques anteriors, s'anirà desenvolupant, espontàniament i expansiva, una lliure societat ètica-transcendent, de la contínua elevació perconscient i pervivent, de la qual derivarà la dolçor de viure completament gratuïta, graciosa, festiva, popular, poètica, amorosa, aimada i la joia de traspassar l'**horitzó fenomènic** cada vegada que l'esperit ho demani.

D'aquesta senzilla manera es destrueix de soca-rel:

1. El poder, que sempre ha estat d'origen plutàrquic, secret, hipòcrita i deslleial.
2. La idolatria universalista del diner anònim, fetitxisme estúpid en el qual s'assenta tot poder real, fàctic, com és moda de dir-ho entre els còmplices i prebendaris de segona fila.
3. La inseguretats del demà, la por que fa cometre tants delictes, crims o simples imbecilitats al comú dels mortals; aquesta inseguretats personal i familiar és la promotora de la idolatria del diner, el qual, si bé és imprescindible a tothom en la vida pràctica de cada dia, per a tota persona que, en frase d'Erich Fromm, més s'estima ésser que tenir, només consistirà en un vulgar instrument tècnic segons lògica.
4. La progressiva proletarització de les classes mitjanes, aquest és l'origen de tota concepció dinerària (anònima) de cossos i esperits, de consciències i intel·ligències al servei incondicional dels plutarques indígenes i mundials.

9.7.2. De la societat utilitària.

La vida crea per ella mateixa conflictes, lluites, confrontacions, competència, emulació. En funció de la progressiva complexificació de l'home actual, s'ageganten enormement totes aquestes tensions entre individus, entre famílies, entre ètnies, entre col·lectivitats en general.

Tractem ací de proposar un sistema convencional lògic, semblant a la invenció anglesa d'esports com el futbol, que sigui capaç:

1. D'exacerbar aquestes tensions –això és vida– dins d'un marc o

- context autopacificant intern i extern (com el reglament de futbol).
2. De transportar-les totes únicament al terreny de la competitivitat econòmica (en el futbol la competitivitat va al terreny lúdic), tot apartant-les de la vella obsessió estratègic-militar pròpia dels imperialismes passats de moda.
 3. I finalment i, en conseqüència, d'impedir als imperialismes planetaris d'anar creant focus de guerres locals, i d'aconseguir –gran ambició!– llur desaparició definitiva com a potències violentes ofensives.

Aquest sistema logístic és fàcil de definir, en el terreny científic, amb una anterioritat i amb un detallisme tal que vagi entusiasmant tothom, primer els tècnics, després els artistes i finalment, a través primordialment dels artistes, el poble sencer en la seva totalitat.

En el terreny estatal, és fàcil de legislar, automàtic de governar i fàcil d'executar.

En el terreny judicial, és fàcil de sancionar, amb proves documentades i, insensiblement, és creador d'una jurisprudència llibertària radicalment nova.

És per aquest camí que hom pot destruir, des de dintre, com un nou cavall de Troia, els imperialismes actuals, i la dèria estúpida del poder sobre les persones: La prosperitat mercantil produirà l'automatisme del bé comú, i aquest la llibertat de la societat liberal, que cadascú pugui cultivar lliurement la seva vocació, consciència, veritat, justícia més íntimes, profundes i singulars.

9.7.3. Ningú sense diner.

Ningú no podrà quedar sense el diner suficient per a viure bé!

«Tota persona humana té dret al treball» és avui un dret humà proclamat per les Nacions Unides, per la declaració de drets de la Unió Europea, per les Constitucions de la majoria dels països del món. «Ningú sense treball» és l'eslògan que d'entrada, accepta el sistema actual format per una gran majoria d'esclaus que lloguen llur força de treball i per una exigua minoria de dèspotes que els tiranitzen, mentre no els resulta més rendible d'engegar-los a la misèria propera o al tercer món llunyà.

El nostre crit de «ningú sense diner suficient per a viure bé!» voldríem que fos el de tots els pobles lliures; rebutja radicalment el model actual i en proposa un de nou en tot conforme a les possibilitats tecnològiques d'una comptabilitat integrada de totes les persones d'un «Estat» contemporani qualsevol.

El treball obligat no està fet per a l'home. Sempre el cansa. L'esforç vocacional creatiu no cansa perquè és lliure, fecund, autoperonalitzador o, com diuen les dones feministes d'avui, «autorealitzador». Però no es pot passar fàcilment del règim actual de treball obligat, llegat per segles d'esclavitud més o menys dissimulada, a un règim llibertari de vocacions d'artesans i artistes. Tanmateix es pot preparar políticament en no gaire temps aquest règim de llibertat ciutadana, que s'anirà implantant en funció de la cultura real que mestres vocacionals de minyons aprenents i estudiants, vagin donant a les noves generacions. Les condicions objectives, és a dir, les disciplines tecnològiques actuals i les que s'albiren en el proper futur, van a favor de l'obra artesana ben feta, de l'obra d'art individual i en equip. Només falten les condicions subjectives. La realitat exterior corre més de

pressa que els nostres cors desencisats i emmandrits. Només les poden donar les escoles llibertàries i les universitats lliures.

9.7.4. A la societat liberal.

Què vol dir posar econòmicament el mercat al servei incondicional de la societat liberal (vocacionalment altruista i desinteressada)?

Aquesta expressió significa que s'ha de suprimir del tot, oblidar, per sempre més, els criteris mercantilistes en la conducció estratègica política de la societat liberal. Aquesta té com a finalitat la prestació de serveis enterament gratuïts a tots els membres individuals i col·lectius de cada ètnia o federació d'ètnies. L'expressió «Serveis gratuïts» ja indica tota la llibertària graciositat de les vocacions liberals.

Il·lustració 42: Lluís Maria Xirinacs al Montseny, l'any 2006.

Per exemple: en lloc de permetre, amb el menyspreu i l'oblit oficial, el creixement de la desertització d'un poble antic, mig abandonat pels seus habitants, cansats de la misèria i la incultura que els imposa des de tant de temps la incúria antisocial de «l'Ancien Régime de la moneda anònima», cal inspirar les necessàries vocacions liberals de mestre, secretari, enginyer de boscos, camins i aigües, enginyer agrònom, metge, etc., per a retornar la vida al poble moribund. Això exigeix donar alt prestigi i alt salari social als qui tinguin la vocació de fer en aquest poble

«feina útil», sense imposar-los reglamentacions estúpides que tractin de tallar-los el contacte freqüent amb la «gran» civilització.

S'ha de pagar igual a un mestre amb sis o vuit alumnes en aquest poble que a un altre amb trenta en una ciutat superpoblada. Amb el benentès que cal tendir a que tots els mestres tinguin pocs alumnes, i menys, si els alumnes són retardats.

9.7.5. La política, vocació liberal «sui generis».

En el nostre sistema, la política consistirà exclusivament en allò que els grecs anomenaven «arquia», o sigui, «comandament personal i responsable de les persones lliures», la qual cosa és un art molt superior al «govern automàtic de les coses», en el nostre sistema, simple aplicació tecnològica d'unes mínimes lleis constitucionals i d'altres mínimes lleis de conjuntura previstes en les primeres.

La funció autoritària, augmentativa de la vida i llibertat de l'«anarquia», és la funció pròpia de l'«arquia». Sempre que estiguin amenaçats per forces superiors, el polític en exercici caldrà que protegeixi:

- l'amor en la parella, jove, adulta, vella;
- la seguretat de la família;
- la jubilació digna dels vells;
- l'atenció a totes les febleses passatgeres o permanents: accidents, malalties, incapacitats, subnormalitats, marginacions, etc.;
- totes les llibertats pràctiques tecnològicament possibles en cada espai-temps geopolític, a més de les ja adquirides

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

consuetudinàriament de temps enrere;

- unes professions, associacions i institucions, dignes de llur original prestigi;
- unes autonomies ètniques territorials reals;
- una progressiva democràcia directa a tots els nivells cívics polítics en què sigui possible gràcies a tots els progressos telemàtics, cada dia més densament interconnectats;
- una justícia radicalment independent de l'Estat en la pràctica diària de la seva altíssima vocació pacificadora, nacionalitzadora, fraternitzadora, tan diferent de la vocació política;
- un Estat constitucionalment fort i breu:
 - a) en el qual el Cap d'Estat, encarregat del comandament executiu, sigui personalment responsable, de tots els actes d'Estat i, en particular, dels actes de violència orgànicament monopolitzada, davant de la Justícia a fi de mandat;
 - b) en el qual el Parlament amb els ciutadans i pobles, sigui directament, sigui a través de llurs diputats, senadors i consultors, perseguirà exclusivament un comandament legislatiu cada cop més clar i curt, concís i positiu... i educatiu;
 - c) en el qual la vitalment necessària continuïtat de comandament és obtinguda, de moment, a través de la discontinuïtat electiva de les persones.
- ...
- ...
- unes Pàtries xiques i entranyables i un Imperi gran i eficaç, que facin honor als seus fills i ciutadans.

9.8. ESQUEMA-RESUM.

Perquè el lector pugui fruir d'una visió de conjunt de com queda orgànicament la nova societat des del punt de vista econòmic, construïrem ací un esquema resum aclaridor.

- A) En la nova societat, el motor i, per tant, la part més decisiva per al funcionament conjunt, és la «Societat Utilitària», que determina el «Cicle de la Producció» ($p_{\bar{f}}$) o producció total no financera, que es governarà per la coneguda fórmula:

$$\frac{P_{\bar{f}}}{H_{p_{\bar{f}}} + c} = 1$$

Hisenda
privada
no financera
(Fórmula 9.16. Societat utilitària).
Crèdits
comunitaris

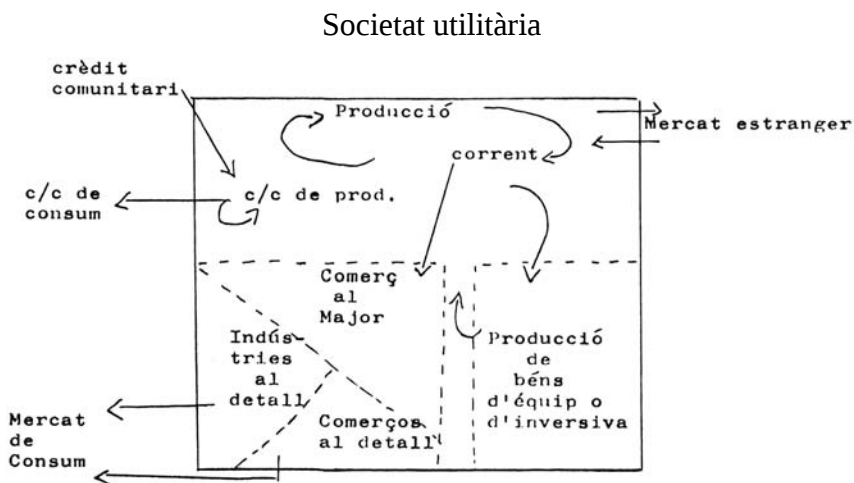
La quantitat de crèdit a crear per la comunitat és:

$$c = P_{\bar{f}} - H_{p_{\bar{f}}}$$

Crèdit comunitari Producció no financera Hisenda privada no financera

(Fórmula 9.17. Quantitat de crèdit a crear per la comunitat).

L'esquema del Cicle de la Producció és:

Dibuix 20: Societat utilitària.

La producció no finita es pot subdividir en: producció corrent que en principi, no cal que sigui ajudada comunitàriament, producció de béns d'equip o inversiva –cal concedir crèdits comunitaris als industrials compradors necessitats quan hi ha excés de producció de béns d'equip, per tal que els industrials compradors aprofitin el capital invertit per a produir més–; i producció al consum que, de forma gradual, es va allunyant de la societat utilitària. Primer és producció comprada pels majoristes, dintre del cicle de la producció; després és comprada als majoristes pels minoristes, indústries (restaurant, perruqueria, etc.) o comerços al detall, encara dintre del cicle de la producció.

Quan el minorista ven, ja no es troba en el cicle de la producció, sinó en el de consum, que veurem després.

El cicle de la producció defineix el mercat de la producció. Totes

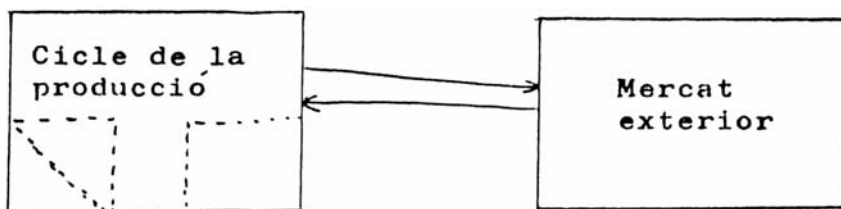
les operacions financeres es fan per Bancs de negocis on hi ha «comptes corrents de producció», els excedents dels quals són d'administració pública, i comptes a termini, de producció d'exclusiva administració privada. Els diners guanyats pels productors-hisenda privada poden reinvertir-se i estalviar-se en el cicle de producció o sortir cap al consum, com veurem.

El mercat de producció cal que sigui lliure. Per consegüent, teòricament l'Estat no hi hauria d'intervenir gens. Com més lliure sigui millor. «Laissez passer, laissez faire», la consigna dels lliurecanvistes clàssics. Tanmateix, l'experiència històrica ha demostrat que el no intervencionisme pur és contraproductiu per a protegir la llibertat de mercat dels «dúmpings» dels monopolis i trusts, creats pels més forts cabalment gràcies a la llibertat del mercat. Calen, doncs, unes mínimes intervencions indirectes de l'Estat en el mercat lliure, precisament per protegir-ne la seva llibertat, a executar, principalment, pels gremis:

1. La més decisiva: preus, mínims legals de venda superiors a un 25 % sobre el preu de cost.
2. Prohibició de la publicitat per empresa: caldrà fer-la per gremi.
3. Protecció de les empreses i gremis per caixes gremials amb els serveis d'assegurances, auditories, patents, dipòsits i consignacions, segrest, estudis, etc.
4. Protecció del treballador, amb comiat lliure, a base de l'elevació del salari de vaga i lock-out; protecció de l'horari legal reduïble en funció del progrés tecnològic.
5. Protecció de l'estalvi i capital, amb uns interessos mínims comunitaris de saldo de comptes corrents de producció (i de consum).
6. Els crèdits comunitaris (c) a temps indefinit i sense garantia, concedits a determinades empreses, podria representar un privilegi d'aquesta enfront de la competència. Per tal d'evitar-

ho, cal posar les dificultats esmentades més amunt (2.2)²⁶⁷ de l'interès doble, de la presentació d'estudi revisable i de l'acceptació d'una cogerència, per a no enfonsar la competitivitat de préstecs bancaris privats.

- B) La nova societat no està aïllada del món exterior, però tampoc practica una obertura indiscriminada. Tracta de negar-se sí mateixa la passió dominadora o colonitzadora dels imperialismes històrics i tracta, també, d'impedir que els altres la dominin a ella: transaccions equilibrades. Però de cap manera no es vol tancar en la temptació estèril i injusta de l'aïllacionisme.

Dibuix 21: Mercat exterior.

267Volum I, pàgina 79.

Resta dit que la fórmula reguladora del mercat exterior és:

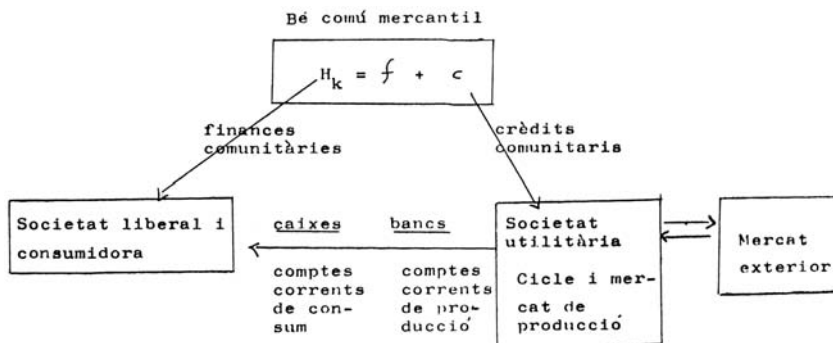
Exportacions entrada de turisme		Crèdits importats i retorn de crèdits exportats		Finances i transferències importades	
E	+	C_I	+	F_I	
I	+	C_E	+	F_E	= 1
Importacions sortida de turisme		Crèdits exportats i retorn de crèdits importats		Finances i transferències exportades	

(Fórmula 9.18. Fórmula reguladora del mercat exterior).

També ací cal respectar la llibertat de mercat, per consegüent la intervenció de l'Estat serà mínima i indirecta, a base de drets de duana o aranzel general a totes les mercaderies indiscriminadament, per mantenir l'equilibri de la fórmula. S'aplicarà només un aranzel especial quan es tracti de protegir-se de «dúmpings» internacionals deguts a l'explotació despietada del obrers en altres països. Tot això es vàlid tant pel comerç bilateral, trilateral, multilateral, com en el desitjable comerç obert mundial.

- C) La societat utilitària alimenta monetàriament la societat liberal i consumidora. Els titulars de qualsevol compte corrent de producció poden transferir diners als comptes corrents de consum en Caixes d'Estalvi, per desprendre'ls en consum. Mai aquest diner traslladat al consum no pot retornar, per la via de comptes corrents a la producció. Només hi retornarà si s'ha despès comprant béns o serveis en el mercat de consum. La societat liberal i consumidora també s'alimenta de les finances –diner inventat a partir de

l'excés de producció finita– concedides per la comunitat a través de l'Estat.

Dibuix 22: Societat liberal i consumidora.

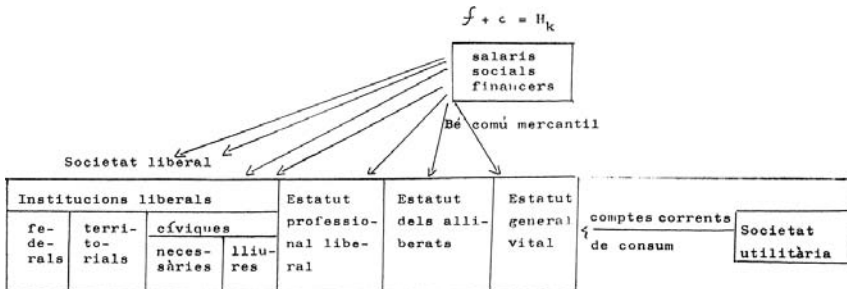
La societat liberal i consumidora consta dels següents apartats:

1. Estatut general, amb un sou mínim vital (que evita la misèria), millorable per als oprimits (que evita la marginació) i que inclou tota l'assistència social. En aquest estatut hi entra tothom.
2. Estatut utilitari o dels alliberats. Dóna salari social als acomiadats o aturats del cicle utilitari de la producció.
3. Estatut dels professionals liberals que atribueix salari social a totes les professions liberals (mestres, artistes, metges, periodistes, advocats, jutges, polítics, sacerdots...).
4. Estatut institucional.
 - 4.1. Finançament de les institucions federals: Justícia i Estat (Legislatiu i Executiu, amb els seus administratius, Exèrcits i Polícies).
 - 4.2. Finançament de les institucions territorials: interètnies, ètnies, regions, comarques, municipis i barris.

4.3. Finançament de les institucions cíviques:

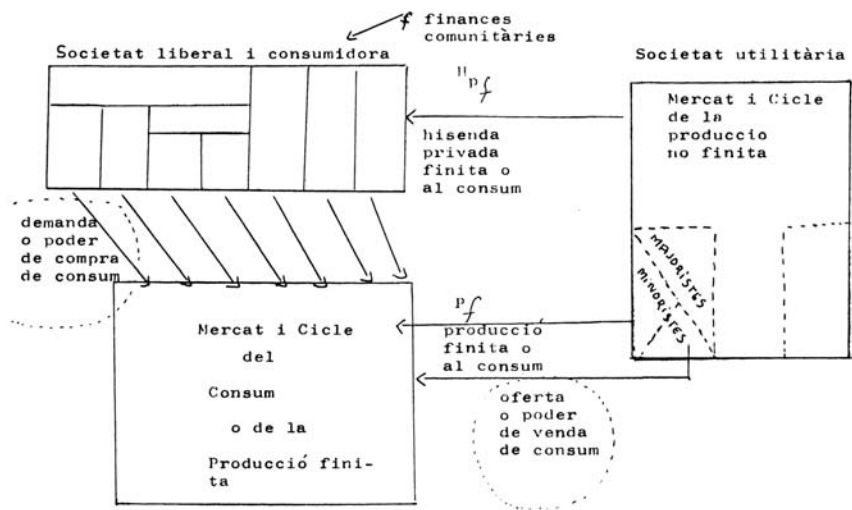
4.3.1. necessàries: hospitals, escoles, mitjans de comunicació i transports, sindicats, gremis, col·legis, esglésies, etc.

4.3.2. lliures: associacions de tota mena.

Dibuix 23: Societat liberal.

D) La societat liberal i consumidora atén les seves necessitats o gustos acudint al mercat de consum amb els diners provinents dels comptes corrents de consum i de les finances comunitàries. Aquest mercat és proveït de béns i serveis pels minoristes del cycle de la producció, tant industrials com comerciants.

Dibuix 24: Mercat de consum.

Aquest mercat es regula per la coneguda fórmula:

$$\frac{\text{producció financera}}{H_{p_f} + F} = 1$$

Hisenda privada financera + Finances comunitàries

(Fórmula 9.19. Fórmula reguladora del mercat de consum).

La quantitat de finances a crear per la comunitat és:

F	=	P_f	-	H_{p_f}
Finances comunitàries		Producció finita o al consum		Hisenda privada finita o al consum

(Fórmula 9.20. Quantitat de finances a crear per la comunitat).

en forma de salaris socials financers corrents o en forma de salaris socials financers territorials o sectorials atípics davant situacions localitzades o sectorialitzades d'excedents.

- E) En resum, es veu el conjunt de l'esquema on la producció genera bé comú mercantil en forma de crèdits en el seu propi cicle i en forma de finances en el cicle del consum. Tots dos sumen la hisenda comunitària. A més a més, la producció genera una hisenda privada que es pot reinvertir en el cicle de la producció o pot passar al consum a través de la societat liberal i consumidora.

Les persones són lliures de dedicar-se a la producció o de servir en professions liberals vocacionalment. També és possible, menys retribuïda, la figura de l'alliberat sense professió.

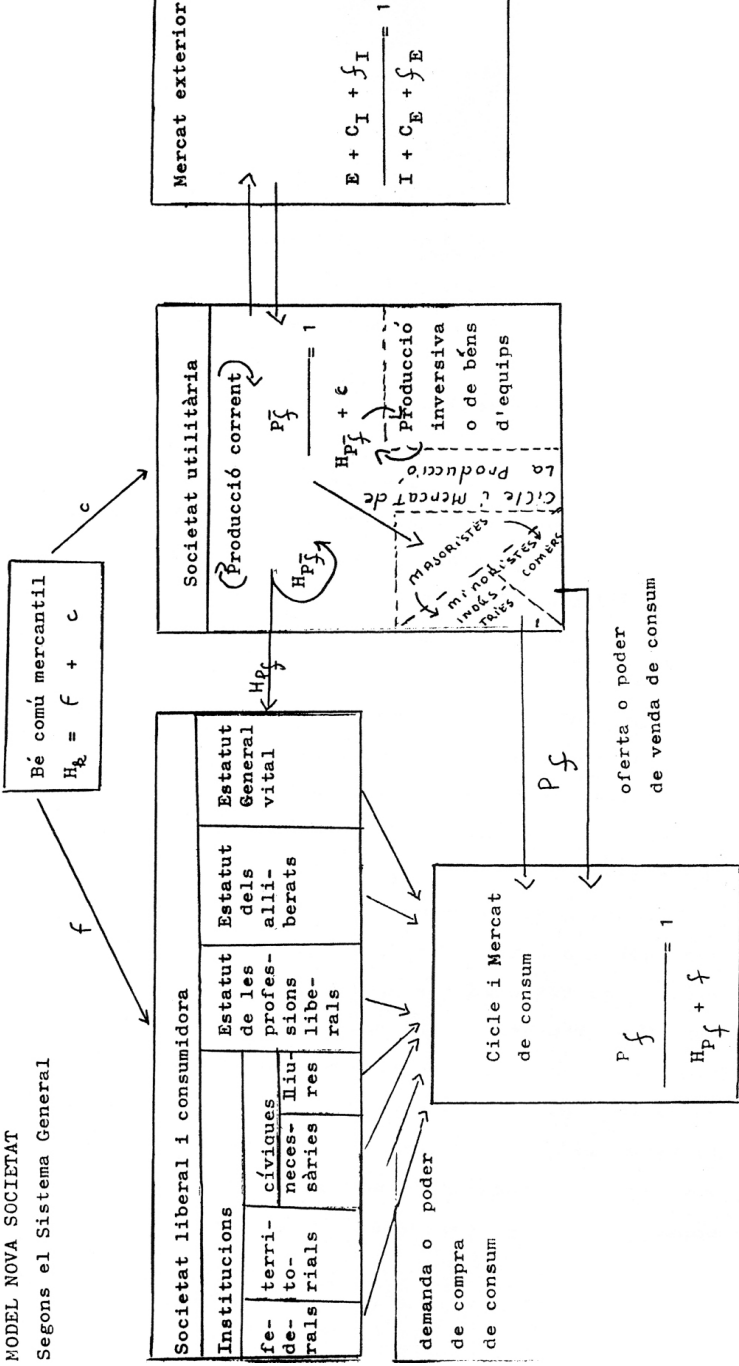
La societat utilitària és egoista però productiva de bé comú mercantil. L'altra societat viu de la utilitària (paràsit) però és altruista, desinteressada i humanista. Cal que creixi la societat liberal, però és a costa d'una major sobreproducció de la societat utilitària. Si Marx profetitzava l'enfrontament de la societat capitalista per causa de la sobreproducció, ací nosaltres proposem «menjar-nos» aquesta sobreproducció creixent amb l'expandiment

de la societat liberal i consumidora i, sobretot, de la societat transcendent.

Si molta gent fuig lliurement del cicle de la producció perquè vol dedicar-se a la seva vocació liberal, baixarà la taxa de producció de bé comú mercantil, baixaran en conseqüència la hisenda privada al consum i les finances comunitàries. Dit d'una altra manera, els liberals i consumidors «la ballaran prima». Això decidirà a molts a passar del cicle liberal i consumidor al cicle productiu, pas que reequilibrarà la balança.

Apareix, així, un sistema cibernètic de retroacció negativa, compensadora automàtica dels desequilibris socials que puguin sorgir de l'ús de la llibertat sense restriccions jurídiques. Un sistema vital gaudeix d'una gran estabilitat.

MODEL NOVA SOCIETAT
Segons el Sistema General

Dibuix 25: Model de la nova societat segons el Sistema General.

9.9. LA SOCIETAT ÈTICA-TRANSCENDENT.

Permeteu-nos, ací, al capdavall de l'exposició àrida i disciplinada de la nova societat, des del punt de vista econòmic, científic i jurídic, de deixar-nos volar per l'espai lliure de la societat transcendent. Ella és l'origen i el fi de l'aventura humana. Els diners generats en la societat utilitària i despesos en ella i en la societat liberal i consumidora, ara ja no serveixen per a res. La societat transcendent no es compra ni es ven, ni s'alimenta del pa i de l'aigua de la terra: «Si tu volguessis et donaria l'aigua...»²⁶⁸.

I tanmateix aquesta energia transcendent que és la força original de la història de tota la humanitat i de cadascun dels homes, ha quedat com soterrada amb l'aparició d'uns motors desballestats, que són els imperialismes històrics. La transcendència no es paga. Però s'ofega a nivell de superfície. Se li pot impedir de sorgir en la vida concreta. I tant és així que, tot i portar cadascun de nosaltres la vida transcendent dintre nostre, moltíssima gent en perd la consciència i viu alienada, identificada amb els diners, la fama, la salut, la vida física, l'èxit, etc... amb tot allò que no és ELLA mateixa.

Il·lustració 43: Lluís Maria Xirinacs tocant una peça de piano.

Una gran barrera ha estat dreçada pels imperialismes històrics

²⁶⁸Fragment del petit poema *Missiva* del poeta, pintor i educador Eulogio Díaz del Corral: «Si tu volguessis et donaria l'aigua d'amor eterna».

entre allò que, de veritat *SOM*, i allò que, cada dia, *ENS PASSA*, tant a nivell individual com col·lectiu. Han sorgit al llarg de la història dels imperialismes *GRANS ÀNIMES* i àdhuc moviments espirituals impetuosos que *ENS* han estat recordant el nostre origen, el nostre fi, la nostra essència. *ENS* han marcat uns camins i uns procediments per separar-nos «d'aquest món», el món dels imperialismes, però cal reconèixer que només els han pogut seguir minories especials, gent de fina educació espiritual o gent senzilla, però pura, en petitíssimes quantitats, gent de «sort», perquè la gran massa popular ha estat descastada i explotada fins a fer impossible el mínim de serenitat per escoltar la *VEU* que clama de tant en tant, de dins i de fora d'un. I cal veure també que fugir del món és una sortida retrògrada, que deixa intacte, sense resoldre, el problema d'«aquest món». Molta gent ha arribat a la conclusió racionalista –de moda en els darrers segles– que aquesta *VEU* no existeix, que la consciència humana només és un producte de la situació econòmica, que no hi ha res que transcendeixi la realitat pràctica, concreta, fenomenològica. No hi ha noümen, no hi ha transcendència, no hi ha esperit, no hi ha ànima!

Respectarem els qui pensen així. Seguirem creient que són víctimes de l'opressió imperialista vigent i creixent de fa més de quatre mil anys. I, si més no, creurem que cal deixar la porta oberta perquè circulin de dintre a fora i dels uns als altres les fulguràncies inefables, caòtiques, llibertàries, indisciplinades, creadores de tota disciplina, convencionalitat i estructura existents, a la qual anomenem amb l'expressió «societat ètica-transcendent».

Amb el *Sistema General* dibuixem una nova societat que no posa entrebancs ni obstacles a l'emergència llibertària de la transcendència lliure i gratuïta, si és que existeix. Creiem que, –i això és el «misteri» de la nostra hipòtesi central de treball–,

aquesta transcendència no solament fonamenta tots els éssers de l'univers, sinó que sobretot n'explica el progrés. Les grans explotacions imperialistes no pagades són poc acumuladores de riquesa, o gens, o àdhuc són deficitàries perquè les contrapartides de «força repressiva», de «revolta improductiva», de «destrosses de guerra», de «vaga de treball lent», de «sabotatge», de «despeses per mantenir la revolució guanyada», etc. són desastrosament antieconòmiques.

Només allò que es fa gratuïtament amb alegria és progressiu. Les coses que quan es fan es paguen mantenen el nivell històric adquirit, però donen un increment zero de progrés. Recordem ací que «els factors de producció comunitària» que contraposàvem als factors de producció privada (treball, capital, empresa i invent) són: els invents, les tècniques, les construccions, l'herència dels avantpassats que ja han esdevingut del domini públic i, per tant, de les quals ningú no paga «peatge». El meu avi feu una paret per tal que no s'esllavissés la terra de la vinya. Un avantpassat desconegut plantà un arbre que espanta els mosquits de casa. Un avantpassat més desconegut encara inventà els apòstrofs per reduir paraules i estalviar tinta, o una llei que millora la nostra convivència.

Però no són els avantpassats els qui han mort a l'avarícia i a la cobdícia del món. També el present està prenyat de desinterès generós. Qui més qui menys tots tenim moments en els quals morim a nosaltres mateixos per fer un acte d'amor. El polític que es juga la seva pertinença estable dintre de la «classe política» i fa que triomfi un programa impopulista, a favor del poble i així perd les eleccions següents. La mare o el pare que fan i puguen fills tot i perdre així molts anys d'independència. El pres que es gasta uns cèntims per posar un ram de flors que alegri la vida dels seus companys de cel·la. El nen que accepta no llençar el xiclet a terra. La prostituta que posa un xic de dolçor en els seus ulls, o el

contemplatiu que, en comptes de dormir, verament contempla en les estones de meditació...

Fariem la llista interminable. Arribarà un dia en què la societat utilitària serà un zumzeig lleu, quasi imperceptible, una mena d'«inconscient col·lectiu» automàtic, com la circulació de la sang en el nostre cos. Arribarà un dia en què la societat liberal serà la remor de les onades en la mar, una mena de «subconscient col·lectiu», com els sentiments i les emocions en la vida humana. I, en aquell dia, la societat transcendent esdevindrà el contingut «conscient col·lectiu» principal, ple i corrent de la vida de la humanitat. Haurà triomfat l'amor que és la transcendència.

Cal, doncs, ordenar en la pràctica la vida econòmica, la vida ordenable, i alliberar en la pràctica la vida transcendent que és radicalment lliure. I la nostra confiança en la fecunditat de la vida transcendent en tots els homes ens fa posar punt final en el tema de la transcendència.

Només afegir, en el tema afí de l'expressió de la transcendència, que hem de ressuscitar la màgia llibertària com a joc abstraccionista primigeni imaginatiu, creador de mites exaltants i de bellesa pura, popular, festiva, tan alegrement contradictòria com la mateixa vida.

La lògica actual és una disciplina analítica i formàtica d'un caire rígid i escarit. No serveix, per tant, per a universalitzar els ideals més nobles, els Noümens més misteriosos, personals i singulars, els somnis humans més dignes de tots els primitius llibres sagrats en tots els països i ecumenes.

Cal, a través de la resurrecció llibertària de la màgia, anar a l'estat popular naixent més pur, espontani i expansiu, matar definitivament totes les màgies pensades a l'entorn del poder i de

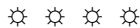
Capítol 9. El diner és vida

la corrupció, de l'imperialisme criminal i del nacionalisme idolàtric. Aquesta és una tasca que només es fa possible a partir de la destrucció del poder antieconòmic que senyoreja avui a la Terra. El preu de la llibertat pràctica és l'esforç humà intel·ligent i coratjós per introduir, en aquest món, l'altre que «pateix violència» per entrar.

GLOSSARI DE TERMES INEQUÍVOCS.

INTRODUCCIÓ.

Encara que l'objecte d'aquest glossari és definir de manera inequívoca els principals termes tècnics, cal tenir en compte que molts d'ells són explicats, de manera més completa, en els diferents volums d'aquesta col·lecció, en el context de cada temàtica adient. Per tant, aquest glossari només té la finalitat d'oferir al lector una primera i breu aproximació del sentit que donem al termes tècnics més importants que s'aniran definint en tot el gruix de la col·lecció.

Acràcia

(Vegeu **cràcia**, pàgina 805, i **arquia**, pàgina 784).

Administració

Ocupar-se de les petites coses no és funció de l'**Estat**. (Vegeu **Principi de subsidiarietat**, pàgina 863).

Afectivològic

Incorrecte tractament **lògic** dels afectes i les passions que permet manipular i dominar les **persones**. Els afectes i les passions són tan subjectius, tan singulars, íntims i inefables, que és radicalment impossible donar-los una interpretació lògica sense convertir-los en instruments de **poder** i manipulació contra les **persones**.

(Vegeu **ideològic**, pàgina 835).

Altruisme

Obertura als altres que es genera quan l'**egoisme** vital s'ha pogut desenvolupar amb lliure espontaneïtat i expansió personal.

Amortidors auxiliars per a finances i crèdits comunitaris

Una de les principals possibilitats d'un sistema monetari plenament informatiu és la de poder contrastar les hipòtesis que es formulen, especialment en el camp de l'economia. Una de les hipòtesis que proposem és que el finançament de les institucions, serveis i professions liberals pot ser realitzat gràcies a la **creació de diner** en funció dels **excedents de producció**, sense haver de recórrer a una permanent recaptació fiscal. Ara bé, les oscil·lacions sectorials i temporals que tot mercat genera en la seva capacitat de producció, han de ser amortides amb altres sistemes complementaris al d'aquesta creació política de diner comunitari-solvent en funció dels excedents de producció.

La mateixa racionalització del sistema monetari permet, doncs, disposar d'uns instruments auxiliars que avui són de difícil i costosa aplicació.

El primer d'ells és la congelació parcial-selectiva dels excedents de comptes corrents, a favor de la lliure inversió en empreses de sectors productius deficitaris de qualsevol bé utilitari considerat d'importància estratègica, ecològica... per la comunitat. Aquest estalvi forçós, sempre al màxim de parcial i reduït possible, afavorirà que lliurement cada compte-correntista pugui invertir en un sector en dificultats productives per catàstrofe natural o per desfasament tecnològic. L'estalvi forçós que els lliures compte-correntistes no vulguin invertir, continuarà congelat en llurs

comptes corrents fins que sigui suprimida legalment la congelació anteriorment legislada i augmentarà el coixí comptable del qual parlarem coma tercer amortidor auxiliar.

El segon amortidor és la implantació d'un senzill, únic i automàtic impost de solidaritat social d'un tant per cent sobre el muntant de cada compra-venda elemental. Aquest impost evita l'evasió i el frau fiscal i no precisa de cap organisme recaptador i ha de substituir tots els nombrosos, costosos complicats impostos, taxes i arbitris actuals. Només s'implantarà, al principi, per prudència política fins a confirmar pràcticament la hipòtesi d'invenció de diner en funció dels excedents de producció. També s'hauria de reimplantar en els possibles casos posteriors de producció insuficient si la congelació selectiva de comptes corrents és inadequada. (L'impost que popularment es considera inútil esdevé summament nociu).

El tercer amortidor, és un coixí comptable fonamentat en la socialització dels lliures saldos diaris dels comptes corrents a la vista. Avui sobre aquests saldos, anomenats «recursos aliens», els bancs –empreses privades– fonamenten el principal sistema de creació de diner.

El primer objectiu d'aquesta socialització que es planteja és de donar la protecció i la garantia de tota la societat geopolítica, a l'estalvi privat global –considerat un «bé comú» amb un interès normal mínim (per exemple del 6 %)- i amb el qual, l'Estat com a gerent de la societat geopolítica, pot emprar com a coixí comptable per a la creació de diner comunitari. El segon objectiu, i quasi més important, és el d'empènyer els bancs a una constant recerca de nous al·licients per a la lliure contractació d'estalvi a termini, exclusivament privada entre cada banc i els seus clients cara a una capitalització bancària també privada.

Analògic, analogia, analògic

El prefix **ana-** significa «cap amunt» amb matisos acumulatius d'interacció: endavant, enrere, repetició, reversibilitat, comparació, error, intensificació. (Vegeu **logos**, pàgina 849, i **lògica**, pàgina 848).

L'analogia, relació de semblança entre coses diverses, és lliure i legítima. Però els discursos «analògics» són sempre la forma més hipotètica, i sovint la més errònia, del pensament **pre-lògic** i **pre-logístic**.

Anarquia

Espai de lliure responsabilitat personal que no està subjecte a l'**arquia** (comandament responsable). (Vegeu **arquia**, pàgina 784).

Tot allò que no és «àrquic». Això vol dir que tot allò sotmès de per sí, **confederativament** i **llibertària**, a una estructura de «**comandament social**» d'envergadura i rang més amplis, és «anàrquic», «no àrquic». Tota «arquia» d'una determinada estructura social té els límits constitucionals que són propis al seu àmbit d'actuació, pactat per les parts del tracte constitutiu.

Fora d'aquests límits, qualsevol «comandament social» ha de respectar pràcticament i jurídica les «anarquies» naturals, espontànies i expansives de totes les estructures socials lliurement confederades sota la seva «arquia».

En definitiva, el progrés històric consisteix a precisar molt bé les funcions «àrquiques», a fi que no es transformin subtilment en «poder contra les **persones**» i no ofeguin les lliures «anarquies»: a partir d'aquesta clarificació pràctica hom pot anar estrenyent el

cercle àrquic i eixamplant, lliurement i responsable, el cercle anàrquic. Anarquia no té res a veure amb acràcia (Vegeu **cràcia**, pàgina 805).

Ànima

«Ànima», «psique, psico-» i «esperit», etimològicament (en grec i llatí), només signifiquen «vent». El «vent» indica, metafòricament, que té vida, alè, que es mou.

Animal

Ésser que té vida animada, que té ànima, que té capacitat de moviment anímic-intern i corporal-extern.

Anticivilització

El contrari de **civilització**. La «cultura de ciutat», girada contra les **persones**.

Antiliberal

Que impedeix el lliure exercici de la **societat liberal**.

Antilibertari

Que ataca les llibertats **utilitàries**, les concretes llibertats fenomèniques de mercat.

Antipolític

Anti- i **auto-** són dos prefixos d'origen grec que indiquen dues cares del concepte que acompanyen: **Auto-** vol dir per si mateix, a partir del propi ésser, segons espontaneïtat i expansió personal

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

responsable pròpia. **Anti-** indica el contrari, deliberadament practicat, de l'«auto-» corresponent.

Així, **autopolític** significa el desenvolupament de la «polis» (de la «ciutat-imperi») per ella mateixa amb mesures pràctiques en el camp jurídic i justicial que afavoreixen responsablement el desenvolupament i l'autodisciplina en la «polis», de tots els seus membres: ciutadans individuals, ciutadanes col·lectives i ètnies lliurement unifederades i multiconfederades.

Mentre que **antipolític** és el contrari del què acabem de dir. A nivell quotidià, l'antipolítica és «**poder** sobre i contra les persones lliures, especialment les més dèbils».

Antipolítica

Quan la **política** esdevé poder sobre i contra les **persones**.

Antisocietat

Quan les articulacions socials han perdut el seny i afavoreixen l'**anti-civilització**, els **poders** establerts (sempre il·legítims) i l'**anti-política**.

Antisocietat dels marginats

El sector social actual segregat per motius de diner i d'incultura que cal fer desaparèixer amb solidaritat.

Arquia (anarquia)

Legítim i vitalment necessari **comandament** (ètnic-social), amb responsabilitat personal de qui l'exerceix, exigible al final del seu mandat constitucional.

L'arrel «ar» en indoeuropeu té el sentit de conjuntar, articular, muntar. «Arquia», en grec **arkho**, vol dir «jo mano», «jo sóc el cap»; del llatí **archi**, en català pren les formes «arque-» (arquetip, arquebisbe) i «arxi-» (arxiduc, arxiu...).

Arquia és doncs el «**comandament social**» (**cívic, polític o justicial**) legítim i necessari en cada lliure nivell **ètnic** i inter-ètnic, territorial i social. Aquest «comandament» és responsable i no té res a veure amb el «poder sobre i contra les persones» (**despotisme, tirania, domini...**).

Alguns noms compostos formats amb «arquia» són: monarquia (mana un), oligarquia (manen pocs), gerontarquia (manen els vells), **plutarquia** (mana el diner), demarquia (mana el poble)...

Anti-

(Vegeu **auto-**, pàgina 785).

Assignacions de solidaritat social

Aportacions de diner comunitari per a certs esdeveniments (naixement, casament, mort...) i per afavorir les condicions d'un mínim nivell de vida (habitatge, millora de la llar...) complementàries dels salaris de solidaritat social.

Auto- (anti-)

Són dos prefixos d'origen grec que indiquen les dues cares del concepte que acompanyen:

- **Auto-** vol dir per si mateix, a partir del propi ésser, espontàniament.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

- **Anti-** indica el contrari, deliberadament practicat, de l'«auto-» corresponent.

Entre els termes que s'empren amb aquests prefixos podem citar-ne un exemple:

- **Auto- polític.** Desenvolupament de la «polis» (de la «ciutat-imperi») per ella mateixa; mesures pràctiques en el camp jurídic i **justicial** que afavoreixen el desenvolupament i l'autodisciplina de la «polis».
- **Anti- polític.** El contrari del què acabem de dir. A nivell quotidià, l'antipolítica és «**poder** sobre i contra les persones lliures, especialment les més dèbils».

Autodeterminació

Capacitat de decidir sobre els propis afers.

Autonomia

Llei pròpia d'una **comunitat** qualsevol.

Autopolítica

Disciplina de **societat civil** («civitas»); art de conduir la «polis» (**societat geopolítica**) a favor de totes les **persones** (individuals, familiars, col·lectives utilitàries i liberals).

Autoritat

Actuació repetida d'una comunitat. D'**agere** en surt el freqüentatiu **augere**. Tota autoritat és comunitària, sigui d'una comunitat ètica-transcendent o ètnica.

Tota comunitat ètica o ètnica necessita vitalment d'una institució fenomènica de comandament social (arquia).

Aquest comandament es torna poder sobre les persones quan la institució es pensa que l'autoritat és d'ella mateixa (de la institució) i es creu més important que la comunitat que regeix (= segons dret).

Autoritat autònoma

Actuació constant i repetida d'una comunitat amb **autonomia**.

Autosingular

Essencialment distint de tots els altres.

Bè·lic

Qualificatiu de qualsevol acció de guerra. La guerra és sempre una actitud, una voluntat i un fet infra-animal.

Burrocràtic

Joc de paraules format amb el castellanisme «burro», que tan bé quadra per a designar els poders de l'**estatism**e modern i dels seus múltiples, quasi sempre insolents i inútils, per no dir nocius, estaments pseudo-administratius, tan «antipolítics». (Vegeu «**auto- anti-**», pàgina 785).

Caos

Espai-temps il·limitat, indefinit, que veiem aparentment, fenomènicament confús, degut a la limitació de la nostra

intel·ligència davant tan immensa obertura.

Etimològicament: OBERTURA (A UN ABISME IMMENS).

Semànticament: OBERTURA A UN ABISME IMMENS D'ESPAI I/O TEMPS INDEFINIT, TORRENCIALMENT CREATIU-EVOLUTIU QUE el subjecte observador –degut a les limitacions intrínseques de la seva pròpia intel·ligència, no obstant perfectible– considera ple de confusió, faltat de forma precisa, de «recensament» possible, d'ordre necessari, d'adornament interjectiu, etc.

El CAOS és **primigeni** en tota observació **inicial**. Només observacions indefinidament repetides de fenòmens indefinidament repetits ens pot fer «pe(n)sar» en un cosmos o ordenació.

El que és terrible de les cosmològiques és la confusió «fenòmens indefinidament repetits i repetibles» amb «NOÛMENS» singulars, inefables, irrepitits i irrepitibles, irreductibles a tota fenomenologització. Només podem anar acotant cada dia més el camp dels NOÛMENS REALS, per confusió, inconscient o deliberada, amb fenòmens normals i corrents. (Vegeu **cosmos**, pàgina 798).

Captor

Instrument que permet mesurar una magnitud física, les variacions de la qual condicionen el funcionament d'un sistema determinat. Amb la telemàtica, aquesta magnitud es transforma en senyals elèctrics i electrònics que són transmesos a distància per tal d'actuar sobre el sistema de què es tracta.

Els multicaptors són instruments complexos formats per diversos captors. Si les dades captades són tractades correctament per un ordinador, aquest les sintetitza i ofereix resultats integrats de les

diferents observacions elementals. L'ull humà i alguns satèl·lits artificials són exemples de multicaptors.

El que anomenem **factura-xec telemàtica** és també un multicaptor que ofereix les diverses magnituds de cada canvi mercantil elemental, fonamentals per a una comprensió del **mercat** i imprescindibles per al seu funcionament automàticament equilibrat.

Carn, carnal

En grec «sarx», «sàrquic». Aquests termes es refereixen al conjunt global «cos-animat, **psico-soma**». Recordem el valor immens del verb «encarnar».

Catòlic

Del grec «Katal» i «-holos»: obert a tots.

Cibernètic

Govern automàtic, retroactiu, autoregulat, autoregulador, autoequilibrant... exclusivament de les coses. No és aplicable a les **persones** sense caure en l'opressió.

Ciència

Conjunt d'hipòtesis fenomenològiques, provisionalment fins ara acceptades per haver estat sotmeses a repetides experimentacions estadísticament positives dintre l'**empirisme fenomenològic pro-experimental** (Vegeu pàgina 811).

Ciència econòmica

Sota aquest nom s'apleguen diverses i confoses disciplines i teories que intenten aproximar-se al coneixement de la dinàmica dels sistemes de producció, inversió, comerç exterior i consum de béns utilitaris.

Amb un desenvolupat aparell de models matemàtics i de previsions espectaculars –desconnectats, els uns i els altres, de la captació **exacta** i exhaustiva de la realitat mercantil– la «ciència econòmica» no disposa de dades fiables per a l'elaboració correcta d'anàlisis i estadístiques dignes d'aquest nom. Aquesta pretesa, i mal anomenada, «ciència econòmica» demostra la seva inèrcia en els nombrosos fracassos de les seves teories i dels seus experiments. No hi ha, per exemple, cap «teoria (es a dir, hipòtesi) econòmica» clàssica que sàpiga explicar, ni resoldre pràcticament, el fenomen de la inflació-deflació (stagflation).

Fer de l'**economia** una disciplina rigorosa demana precisar molt bé els objectius i els mètodes. Sense un sistema de mesura exacte (**mercometria** i **econometria**), i sense un tractament de les dades captades mitjançant un sistema **lògic-telemàtic** (**mercològica**), és impossible aconseguir un equilibri del **mercat** i una distribució equilibradora (econòmica i ecològica) de recursos, entre totes les **persones** que formen part d'una **societat geopolítica**.

La **factura-xec telemàtica** està dissenyada com a un multicaptor necessari per a fer viable una mercometria i econometria exacta. Sense dades fiables, qualsevol intent d'aplicació d'hipòtesis de treball, de models matemàtics o de decisions polítiques no són altra cosa que especulacions fal·laces. Aquesta és, per definició, la característica més clara de la «ciència econòmica».

Ciència mercològica

(Vegeu **ciència econòmica**, pàgina 789).

Ciutadanes

Entitats (**utilitàries** i **liberals**) ciutadanes.

Ciutats-imperis

Primeres ciutats multi-**ètniques** encara sense Estat i no sotmeses a **imperialismes** (a l'Àsia sudoccidental entre els -8500 i els -2500).

Cívic

Comportament responsable en la «civitas». Ús específic per a designar l'àmbit de la **societat civil** autònom de la **política**.

Civilització

Cultura de ciutat afavoridora de totes les **persones**. No es pot parlar de «civilitzacions» abans de la creació de les primeres **ciutats-imperis**.

Civisme

Sistema d'organitzar correctament la «civitas».

És l'actitud d'assumir responsablement la civitas. Aquest terme llatí, del qual deriva «ciutat» i «civilització», és sinònim del terme grec **polis**: «política», «policia...» Originalment, la «ciutat-imperi» era formada per diverses ètnies que es federaven per a formar un sol poble (**demos**, en grec; **populus**, en llatí). Fer un **disseny de civisme** vol dir posar les bases **estructurals** perquè les **persones** formin part lliurement i solidària d'una **societat geopolítica**, gràcies a un sistema de llibertats concretes i de

responsabilitats on puguin néixer actituds cíviques responsables, lliures i solidàries.

Col·lectivitat

Grup humà nascut de la co-elecció lliure dels seus membres dintre d'una **ètnia** històrica (i en el marc d'una **societat geopolítica** determinada).

Comandament

Capacitat de manar responsablement. El contrari de **poder** sobre les **persones**.

Comandament polític

Responsabilitat en l'àmbit del conjunt de la **societat geopolítica**.

Comandament social

Aquesta expressió és sinònim d'«**arquia**» i antònim de «poder sobre i contra les **persones**». A cada nivell genètic, social **ètnic**, interètnic, **polític**, **cívic**, i **justicial** li correspon un comandament responsable, natural o lliurement elegit.

Aquest comandament ha d'exercir-se amb les suficients garanties instintives o constitutives perquè no es transformi en **poder** de fet o pseudo-dret. El terme grec «arquia» defineix molt bé aquesta realitat de coordinació legislativa, executiva i justicial de qualsevol grup humà.

«Arquia», en grec clàssic, es reservava generalment als fenòmens constitutius de la «polis» ancestral, de la «**ciutat-imperi**», si bé també tenia el sentit general suara dit de comandament social als

diferents nivells.

«An-arquia» significa simplement: «No-comandament». La seva traducció moderna –sense el sentit pejoratiu que se li ha volgut donar– és **principi de subsidiaritat**.

Comerç exterior

La relació equilibrada d'intercanvi de mercaderies amb altres mercat exteriors a la pròpia **societat geopolítica**.

Compartir

Tret específic de les primeres comunitats homínides, molt difícil de mantenir-se sense lligams comunitaris o sense una **política** de solidaritat social.

Comptabilitat global

Gràcies al «**sistema monetari racionalitzat**» que inclou les dades completes de cada acte mercantil (què, quan i a on es compra, el valor-preu de la mercaderia...) processades **telemàticament**, es pot aconseguir una comptabilitat general, sectorial i territorial, bàsica per a fer les anàlisis i estadístiques necessàries a una disciplina rigorosa del mercat i a l'aplicació d'una estratègia econòmica.

El seu nom exacte és «intra-comptabilitat analítica-estadística global»:

- és interna (intra-), sigui a la «societat **geopolítica federativa**», sigui a qualsevol **ètnia** o inter-ètnia **confederada** en el si de la primera, sigui en el lliure comerç exterior entre societats geopolítiques.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

- és una comptabilitat que permet una anàlisi automàtica, indefinidament tabulada en estadístiques nominatives numèriques **exactes**. Sense aquestes condicions, la comptabilitat no pot ser anomenada científica ni **fenomenològica**.

Nominatiu, en aquest cas, no es refereix tant a les persones individuals o col·lectives agents del mercat i de la societat (aquesta informació nominativa personalitzada només pot ser coneguda per la «**Justícia independent**» sota secret professional rigorós), com sobretot als cicles, sub-cicles, sectors, sub-sectors, gremis, sub-gremis, territoris, inter-territoris... identificables per a una mercometria i econometria operatives.

Comú

Tots hem sentit parlar del «Comú», especialment per referir-se a les propietats del conjunt d'un municipi, especialment a les valls pirinenques. També, des de la política, s'invoca sovint el bé comú. En els dos casos el comú no s'identifica ni amb el consistori del municipi, ni amb l'Estat que vol generar el bé comú.

Comunitat no té res a veure amb unitat, ni unitarismes. El seu sentit original ve de **cum-munus** i **cum-murus** que vol dir, aportació de recursos i protecció. La nostra llengua ha perdut una de les dues «m» que el francès (communauté) o l'anglès (community), encara mantenen.

El Comú serà, doncs, el conjunt de propietats bàsiques (el sòl, els monuments, les vies de comunicació, l'aigua...) i de la **massa monetària de solidaritat** generada pels **excedents de producció**. Aquests béns comunitaris serveixen al conjunt de la població sense que puguin ser apropiats ni per cap privat ni per l'Estat. El finançament i crèdit comunitaris no són de «l'Estat del benestar»;

els serveis comuns no són de «l'Estat dels monopolis»; el sòl municipalitzat no és de «l'Estat terratinent»... El comú queda protegit per la Constitució i és administrat pels diferents gestors cívics i polítics elegits als diferents nivells confederatius, que no en són propietaris ni en poden disposar més enllà del que la Constitució els atorga per posar-lo al servei incondicional dels ciutadans. (Vegeu **principi de subsidiarietat**, pàgina 863).

Comunió

Actitud humana que és present en qualsevol **comunitat**.

Comunisme

Sistema de fer comunitat. És possible sempre que es fonamenta en la llibertat dels seus membres d'aportar i rebre recursos i proteccions mutus.

Comunitat

Lliure aportació i acceptació mútues de recursos i proteccions.

Comunitat de nacions

En el cas humà és sinònim de **comunitat supra-ètnica**.

Comunitats endo-ètniques

Comunitats humanes tancades dins la pròpia ètnia, sense mestissatge.

Comunitat genètica (o nacional)

Comunitat originada pels gens, d'origen sexual-hereditària.

Comunitat supra-ètnica

Nova comunitat sorgida del lliure pacte i convivència de diverses comunitats ètniques anteriors.

Comunitat supra-nacional

Sinònim, menys precís en el cas humà, de **comunitat supra-ètnica**.

Confederació

Pacte federal fet entre diverses **ètnies** (o col·lectivitats) dins el marc de la **unifederació** protectora cara a l'exterior. (Vegeu **federació**, pàgina 831).

Cognició

(Vegeu **noció**, pàgina 857).

Constitució

Conjunt de pactes i lleis que estableixen un conjunt de regles de joc social, cívic, polític i judicial.

Cosmètica

Degut al seu allargament té un significat més relatiu que **COSMOS-MUNDUS**: tot el que és relatiu a l'adornament.

Plató, amb la seva fina ironia, fa observar que «cosmètica» ve de «cosmos» i que les modes d'adornament varien tant com les mateixes idees i passions que mouen els homes.

El que demostra que el gran artista, analista i filòsof atenenc era un perfecte relativista. I això que els sofistes utilitaristes, que ell atacava amb intel·ligència suma, no havien progressat tant com, en el moment actual, els professionals dels discursos ideològics, afectivològics, propagandístics, publicitaris, classistes... més o menys hàbils, però sempre i arreu, hipòcrites, fanàtics, retòrics, buits...

Totes les cosmovisions estan carregadíssimes d'ideologismes barrocs i d'ornaments inútils.

Sense renunciar a la vocació platònica d'anar creant un espai-temps humanista en qual, gradualment i progressivament, tot el caos espacial-temporal vagi essent «recensat» amb esperit crític, ordenat i harmonitzat per un judici de la raó total de l'home, amb autoritat comunitària de cada cultura i llengües ètniques.

L'home no ha pogut mai copsar amb plenitud el caos de la realitat exterior a ell i, encara menys, el caos de la seva realitat interior, molt més complexa encara.

El primitiu sembla que vivia molt harmònicament i harmoniosament dintre d'aquest caos personal i exterior. A partir d'un cert moment de les seves cultures ètniques, l'home s'ha rebel·lat contra aquesta seva incapacitat intel·lectiva davant la immensitat de la realitat interior i exterior.

L'origen vocacional d'aquesta rebel·lió és, evidentment, la seva llibertat més profundament personal: aquesta és l'energia que el fa moure cap a opcions operatives de «recensament», judici, ordre, adornament, explicacions... fanàtiques, que són «les cosmovisions», molt sovint incomplexes «cosmètiques» d'una relativitat evident.

És una hipòtesi interdisciplinària pangeoetnohistòrica-cultural d'examinar –molt profundament, encara que només es pugui fonamentar sobre un nombre molt limitat de documents– si l'operativa pro-còsmica no és exclusivament fruit de la intel·ligència artificial –reductora– explicativa, inventada per l'home fa solament uns 60000/50000 anys.

En tot cas, és seguríssim –avui dia, en què disposem d'una molt més gran documentació històrica– que les «religions o màgies pe(n)sades» (a imitació de les escales ponderals utilitzades per la valoració dels metalls preciosos) inicien l'era de les suposadament més grandioses i realment més seductores cosmovisions. Aquestes cosmovisions creades per les religions eren relatives als intrainperialismes i extrainperialismes vencedors, ja que tenien per funció ben pagada, de cimentar-los sòlidament.

Ara bé, d'aquesta solidesa de les fundacions de tots els tan efímers imperialismes històrics, tota persona mitjanament culta en pot opinar amb l'entera llibertat ètica-transcendent que, cada dia més, li permet la informació telemàtica exhaustiva dels bancs de dades antropobiofísiques.

En tot cas, totes aquestes opcions anomenades «de cosmovisió» són, per definició, relatives al grau d'evolutiva intel·ligència total adquirida en cada etnocultura considerada: àdhuc suposant-les fetes en èpoques anteriors a l'invent de la intel·ligència artificial-inerta (-60000/-50000) són reductores de la realitat complexíssima, que tan bé expressa la paraula «caos».

Cosmos

Ornamentació, maquillatge, «cosmètica» provisional que ens permet posar ordre aparent al **caos** creatiu (Vegeu «**cosmos** i

caos», pàgina 799, i «**cosmos = mundus**», pàgina 799).

Cosmos i caos

«Caos» és l'obertura a un espai-temps il·limitat en el qual, degut a les limitacions de la intel·ligència humana, l'observador només veu que confusió.

«Cosmos» és aquesta aparent confusió ornamentada, maquillada, sotmesa a un tractament «cosmètic». Plató, amb la seva fina ironia, subratllava que «cosmètica» ve de «cosmos»: tot maquillatge cosmètic correspon al subjectivisme de qui es maquilla i al subjectivisme del seu entorn humà.

El caos és un torrent amb més energia vital que qualsevol maquillatge subjectiu, que qualsevol cosmologia.

Cosmos = mundus

COSMOS: «recensament», judici, ordre, ornament...

MUNDUS: net, purificat, elegant, adornament, ornament.

COSMOS: immensitat d'un espai-temps fenomènic ordenat en funció d'un fi anunciat amb solemnitat i autoritat comunitària (recordar «autoritat = acció comunitària permanent»); ordre, harmonia... vivents per acció continuada de l'home en el seu llenguatge; amb autoritat comunitària de cada ètnia, cultura i idioma; ordre, harmonia... en el caos primigeni com a creació de l'home (autoritat comunitària de cada cultura i parla ètnica); espai-temps on tot es va «recensant», sotmetent a judici, jutjant, ordenant, harmonitzant amb autoritat comunitària de cada cultura i llengua ètnica.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

COSMOS: «recensament», judici, ordre... adornament humans, imposats al caos primigeni, després d'una més o menys llarga i pacient empíria, observació... experimentació, sempre i quan aquesta experimentació s'apliqui exclusivament en el camp fenomènic i recordant que sense experimentació estadísticament exacta no hi ha, ni hi pot haver, ciència, ni filosofia post-científica, ni tecnologia post-recurrent.

COSMOS-MUNDUS: immensitat de l'espai o/i temps en i per l'home,

- en si mateix
- per cada cultura, ètnia, idioma... religió...
- per cada persona individual o classe social, en els seus adornaments
- per l'home, amb la finalitat inicial de comprendre millor LA REALITAT, «recensar-la» amb esperit crític a través d'un judici de la raó total o de les intel·ligències parcials i especialitzades de l'home... amb la finalitat extrema de dominar AQUEST FLUX CAÒTIC D'OBSERVATS I OBSERVABLES.

Tot ordenament còsmic serveix si es limita al camp dels fenòmens objectivats, expressables, definibles...; desvaria tot just surt, gratuïtament, i sense un mínim de sentit crític, d'aquest camp fenomènic.

COSMOS-MUNDUS: caos ordenat per l'home amb més o menys harmonia... amb més o menys sentit crític, sentit comú, seny...

Avui dia, l'empirisme exclusivament fenomenològic pro-experimental ens mostra, teòricament i pràctica, que en les aigües turbulentes d'un alegre torrent caòtic, hi ha més ordre real, més energia patent, més arranjament elemental... que en les aigües estancades d'un riu massa canalitzat i sense suficient sortida al

mar lliure.

Qualsevol torrent caòtic genera més energia que qualsevol riu ben ordenat. Aquesta comparació de física inerta o abiofísica, cal entendre-la amb l'afegit de la molt més gran complexitat del conjunt obert que és tota la vida i encara més quan es tracta d'un conjunt corporal-anímic obert a la vida espiritual, a la vegada simbòlica-fenomènica i ètica-transcendent, i a la vida verbal (oberta solament a la simbòlica fenomènica, però amb enorme obertura a la poesia més íntima i profunda).

Moltes vegades el nostre «cosmos-mundus» (món) està massa carregat d'ideologismes barrocs i d'ornaments inútils, de sofismes quasi evidents, d'estúpids discursos i dogmes ideològics o afectivològics...

Cal recordar quin seguit de circumloquis, de paraules inútils, de logomàquies... hom ha de fer quan –per prejudicis ideològics-fanàtics o afectivològics-hipòcrites, en particular els classistes– no es vol dir les coses pel seu nom genuí. Per una major comprensió vegem-ne els següents exemples:

- Les posicions «metafísiques» d'Aristòtil davant el problema de l'esclavitud o de Tomàs d'Aquino referent a les cronologies diferencials de l'entrada de l'«ànima» en l'embrió humà segons fos de sexe masculí o femení.
- La cínica confusió entre IMPERI i IMPERIALISME.
- La negació que CIVILITZACIÓ és CULTURA DE CIUTAT-IMPERI.
- L'afirmació que es pot taxar de CIVILITZACIÓ qualsevol cultura humana, quan hi ha moltes cultures anteriors a l'invent de la ciutat-imperi (-8500 com a màxim) i moltes de posteriors que no han sabut crear aquest element unificat de múltiples ètnies lliurement intraconfederades.

- La identificació entre «ciutat-imperi» i «ciutat-estat» ja que aquesta última institució gerencial és inventada molt més tard, amb la separació intel·ligent d'arques sacerdotals, polítiques, policials, militars, diplomàtiques, estratègiques externes i internes...

Si caiem en aquestes confusions i neguem evidències històriques –encara que siguin sub-històriques i de cognició arqueològica relativament recent– ens veiem precisats de substituir les paraules ben planeres i explícites d'«imperi» i de «civilització» per circumlocucions molt més complicades i allargassades, menys explícites:

- «imperi»: societat geopolítica, societat civil; unifederació cara a l'exterior de múltiples ètnies i inter-ètnies lliurement intra-confederades...
- «antiimperi o imperialisme»: estatisme o antiestat, centralisme o negació de tota diferència entre les ètnies dominades amb menyspreu del pacte originari unifederal i multiconfederal; uniformisme, conseqüència nefasta de l'anterior...

Semblantment passa amb «caos-cosmos», estat normal de tota persona reflexiva, que sap que els contraris són, en la realitat personal concreta, radicalment, pan-ònticament, complementaris.

Mentre que si establim el dilema «cosmos (+) i caos (-)» –a banda de ser una mania antieducativa dels joves i una màscara antisocial dels adults «benpensants»– estem fabricant masses d'imbècils violents en certs moments, pacifistes en d'altres, sempre i arreu i en tot radicalment desequilibrats per llur constant lluita contra llur propi caos o/i llur profundament desitjada evasió de tot «cosmos» en llur «caos» natural.

Sense esperit crític i reflexió interior, la persona es converteix en antipersona. És tan tràgic que se suïcidi per abandó absurd al seu «caos» primigeni com que s'imposi a ella mateixa un «cosmos» imposat per d'altres i no assumit com a esforç assenyat propi.

Un «cosmos» assenyat propi –lentament, reflexivament madurat per cada persona (individual, ètnica, inter-ètnica, col·lectiva...)– permet una autopacificació interna, saber gaudir de la pròpia vida, tenir un suficient equilibri pan-òntic entre la pròpia creativitat caòtica i la pròpia obra còsmica ben feta.

Els tres exemples anteriors ens mostren que el «caos-cosmos» autopersonalitzant no és ni la pau dels cementiris i sepulcres blanquejats que el despotisme i la tirania exteriors ens volen imposar, ni un «caos o desordre» antihumanista, insolidari i negador acèrrim de la llibertat dels altres, considerats com a simples «coses» al nostre il·limitat servei.

La pau civil, civilitzada, intra-imperial i inter-imperial, només es pot obtenir si «la persona col·lectiva» que és tot imperi, ha sabut, al llarg de la història que és oferta a la seva creativitat i al seu seny, al seu «caos-cosmos» autopersonalitzant, donar-se un tarannà franc i valerós, solidari i alliberador.

És absurda, il·legítima, il·lícita la preferència «còsmica-formalista» de la injustícia positiva, de la insolidaritat diària, etc.. al desordre o caos «populista» propiciat, més o menys cínicament pels de dalt a base d'aquesta mateixa constant negació dels drets positius que el continu progrés tècnic permet d'universalitzar a favor de la majoria de persones individuals-mortals, de persones nacionals comunitàries, de persones socials-col·lectives (tot imperi és una col·lectivitat pactada amb ètnies i inter-ètnies, mentrestant no ha tingut l'èxit històric d'esdevenir espontàniament i expansiva una supra-nació quasi hereditària).

Des de fa més de 4000 anys, a partir del moment que nasqueren les màgies pe(n)sades o religions, el poble –malgrat tots els poders fàctics que el tiranitzaven amb despotisme de més en més anacrònic– sempre i arreu ha sigut «bruyant, espiègle, facetiena, debordant de vitalité, d'enthousiasme et de...» («sorollós, lúdic, entremaliat, desbordant de vitalitat, d'entusiasme i de...») sempre i arreu s'ha dedicat a una sàtira hilarant del baix clergat ignorant i sotmès a l'autoritarisme d'un alt clergat ple d'una ciència amagada, disfressada, que «écrassait» («esclafa») tothom amb el pes d'una indiscutible superioritat cognitiva.

Els iniciats a la màgia poètica-llibertària primigènia, tan cruelment perseguida per les fanàtiques religions de tots els temps històrics, eren els únics savis radicals que podien posar entrebancs a l'alt clergat i donar-la als pobles. És per això que, a més de tractar-los de bojós, se les empescaven totes per finalment matar-los. Aquesta és la tragèdia mateixa de l'Evangelí, en la que Jesús de Natzaret se'ns presenta com a l'únic savi popular, alliberador de tots els germans, amb la seva tan entranyable poesia, pura bogeria pels «savis oficials» i «dèspotes-botxins».

Semblar boig és el secret del savi (Esquil a *Prometeu*) per fugir de la persecució dels poders ocults i imbècils.

Diuen boig al qui considera el caos intern propi d'impulsos, nocions, paraules i el caos exterior com l'obertura a la comprensió profunda, entranyada en tot el ser, de tota la realitat tan complexa i bella. A aquesta simple bellesa ètica i enorme complexitat fenomènica, intuïtivament corpreses, no hi podran mai arribar els qui s'acontenten de les simples cognicions «científiques, filosòfiques, tècniques» de tipus racionalista i retòric.

Cosmologia-mundologia

Paraules lliures referents a l'ornament interjectiu del CAOS primigeni.

Cràcia i acràcia

«Cràcia», significa: «Desenvolupament segons la pròpia espontània i expansiva harmonia vivent». L'«acràcia» és, doncs, la manca de dinamisme i de vitalitat, com indiquen tots els diccionaris mèdics. Acràcia és per tant un mal nom, equívoc i enganyós per a intentar designar «l'oposició al poder».

Democràcia no vol dir altra cosa que «desenvolupament harmoniós del poble», i no ha significat mai en grec clàssic «govern del poble pel poble» com Franklin va introduir en el confusionari llenguatge polític, per a amagar els interessos «del liberalisme».

Creació de diner

(Vegeu **invenció de diner**, pàgina 842).

Creativitat fenomènica

La capacitat de modificar la realitat: sols es copsable en el món dels fenòmens, d'allò que podem observar. La seva sanció és l'eficàcia i eficiència de qualsevol art, artesanía, indústria... cultura fenomenològica, ciència, tècnica, filosofia...

Crèdits comunitaris

En funció dels excedents de producció d'inversió (maquinària, equipaments...) el **Comú** obrirà línies de crèdit avantatjoses per a noves iniciatives empresarials o per a millorar les existents. El

crèdit en aquest cas és una **creació de diner** nou que permet que els excedents de producció inversiva puguin ser adquirits per les empreses que els necessiten però que no disposen de garanties privades suficients per a comprar-los o per a demanar un préstec bancari.

Els crèdits comunitaris variables en funció dels excedents de producció inversiva, seran repartits als bancs en funció de llur respectiva captació a termini d'estalvi privat per a capitalització bancària i seran gestionats sota la responsabilitat de cada banc fins al bon fi de l'operació. Els crèdits així posats en el mercat no precisen altra garantia que la tècnica del peticionari segons apreciació del banc dintre els límits que marqui la llei; el contracte de crèdit no comporta cap clàusula de reemborsament a termini fixat per endavant, però si la cogerència de l'empresa creditada per un funcionari del banc creditor i el pagament d'un interès doble del lliure interès bancari en cada exercici.

Aquest tipus de crèdits comunitaris obren una via important per a vendre estocs útils i per afavorir, al mateix temps, projectes productius innovadors però mancats de capital privat-bancari.

Crèdits inversius

Capital dinerari que es deixa per a inversió productiva en funció de la credibilitat del projecte productiu.

Crono espècie «homo»

L'espècie humana s'ha de situar dins les coordenades del temps per a intentar comprendre els seus processos evolutius, en totes les sub-espècies que l'han conformat al llarg dels espais-temps prehistòrics fins a l'«homo sapiens sapiens».

Cultura

Sense cap altre qualificatiu, és el cultiu de qualsevol intel·ligència i activitat humana.

Sense cap altre (prefix ni sufix) qualificatiu: conreu de la intel·ligència humana, innata i apresada, en **totes** les àrees d'exercici i facultats de progrés.

Tota persona neix lliure, amb una intel·ligència que li és pròpia i que li permet d'anar-se superposant lliurement als seus condicionaments naturals. L'acumulació ancestral d'aquest sabers de llibertat personal, que donen a cada persona que els assimila llibertats fenomèniques concretes, es denomina **cultura**.

Cultures de ciutat

Cultiu de l'activitat humana específic de les ciutats = **civilització**.

Despòtic

Exercici de **poder** sobre i contra les **persones**.

Despotisme

Sistema organitzat en el **poder** sobre i contra les persones.

Poder sobre i contra les persones, irresponsable i indiscriminat (Vegeu **tiranía**, pàgina 875, i **arquia**, pàgina 784).

La paraula llatina «**poder**» i la grega «despotisme» estan ancestralment emparentades amb l'expressió llatina arcaica **pater familias**, lligam que mostra clarament la relació entre patriarcat i poder.

Dictadura

Segons el dret romà la dictadura no es pot confondre amb el despotisme o la tirania (en que l'executiu, el legislatiu i el judicial queden antipolíticament confosos).

La dictadura és constitucionalment legítima sempre que, per un temps molt curt determinat, el cap de l'executiu l'exerceixi per decrets-llei, amb posterior sanció, o no, per part de l'executiu, però sempre amb judici sancionador del dictador al final del seu mandat segons Dret polític i cívic vigent, per una Justícia realment independent de l'Estat.

Populísticament es confon «dictadura personalment responsable» i «tirania i despotisme irresponsables per part de qualsevol aventurer criminal».

La dictadura, en les condicions constitucionalment indicades, pot ser un instrument molt útil en temps de transició o en situacions de catàstrofe o de greu perill.

El parlamentarisme executiu –és a dir, sense separació constitucional ben clara, en temps normal, de l'executiu i del legislatiu–, té una por malaltissa de la paraula «dictadura». Però de fet, el parlamentarisme executiu es converteix en despotisme i tirania corruptes, tant amb governs de compromisos ben pagats com quan l'executiu, que governa per decrets-llei «il·legítims» per més que «legalistes», té la majoria al Congrés. No és solament una forma encoberta de dictadura, indefinida en el temps i en els successius o simultanis espais polítics i cívics ocupats –fins a esdevenir una vulgar i rutinària tirania despòtica– sinó que, evitant el mot tècnic ben unívoc de «dictadura», és fàcilment acceptada en totes les actuals democràcies formals, transformant-

se, així, en un sistema subtil de poder, recobert amb etiquetes ideològiques oficialitzades per ell.

El fet realment, autènticament i constitucionalment dictatorial exigeix, com per qualsevol altre mandat de comandament social legítim, polític o cívic, que arribat a la seva fi legal, el detentor del mandat acabat, esdevingui amb tota normalitat, presoner de la societat geopolítica per a ésser imparcialment, serena, omnidocumentària i contradictòria, jutjat per la Justícia positiva, independent de l'Estat segons Llei Orgànica de Dret polític i cívic.

Disseny de civisme

Elaboració sistemàtica de l'organització ciutadana (de la **societat geopolítica**, veure pàgina 870).

Dona

Persona humana del gènere femení.

Ecologia

Estudi sobre el bé comú global i complexe, que inclou, també, les relacions de la humanitat amb la natura.

Econometria

Mètrica de l'**economia**, fonamental per a fer macroeconomia **exacta**. Aquesta mètrica avui és possible si s'estableix un **captor** de cada acte de mercat elemental. Amb les dades recollides per aquest captor monetari, convenientment tractades telemàticament, hom pot saber el valor de la **massa monetària comunitària** total a inventar per a ser repartida sota forma de **salari de solidaritat**

social i de crèdits a la inversió, en funció dels excedents real de mercaderies de consum i d'inversió, respectivament.

Economia

En un sentit primitiu i general, significava «repartició equitativa (-**nomos**) del bé comú (**oikos**)». Aquest **bé comú** es refereix a la totalitat de béns assequibles a l'home: tant els «ètics-transcendents» com els «fenomènics» (culturals, mercantils i liberals).

En un sentit derivat, de tipus utilitari, **economia** expressa dues nocions:

- «producció màxima i òptima amb un mínim de risc i esforç»;
- «consum màxim i òptim amb una despesa mínima».

En el pla comptable, implica l'equilibri entre entrades i sortides, tant quant a valors preu-mercantils de bens utilitaris produïts com quant a valors salario-mercantils de forces productores.

Economia de **mercat** és, consegüentment, una estratègia autopolítica que, a partir del càlcul i anàlisi estadístics exactes de la riquesa mercantil produïda total d'una societat geo-política determinada sap:

- d'una banda, diferenciar el sub-conjunt preu-mercantil privat i el sub-conjunt preu-mercantil comunitari, aquest últim representat pels excedents de producció;
- i, d'altra banda, el corresponent sub-conjunt salario-mercantil privat-solvent i el consegüent sub-conjunt salario-mercantil comunitari-solvent.

És així com, la lliure i responsable economia autopolítica del lliure mercat conjunt, de tots els lliures canvis monetaris elementals, pot repartir equitativament la riquesa produïda global entre tots els membres de la comunitat. Aquesta repartició equitativa –econòmica–, afavoreix l'equilibri general del mercat.

Si hom ha popularitzat el sentit d'**economia**, partint de Xenofont, com a «administració (**-nomos**, en sentit molt elaborat) de la casa (**oikos**)», és perquè ell mateix restringí el significat d'economia en fer una lloança a la vida i a la casa familiar, essent aquesta última el bé comú utilitari per excel·lència de la família, nació i comunitat primària a l'Atenes del seu temps.

Egoisme

Tancament d'ordre instintiu que cerca assegurar els mínims vitals.

Eleccions

Prendre opcions en els diversos aspectes de la vida social.

Empíria

Travessament, captació, observació, memorització de realitats concretes, tant les exteriors com les interiors a cada **persona**. Les empíries són **noümeniques** i **fenomèniques**.

Només les empíries fenomèniques –en la mesura que arriben a prendre forma verbal ben precisa– poden ésser objecte de sistematització i esquematització abstractiva i reduccionista. (Vegeu **empirisme fenomenològic pro-experimental**, pàgina 811).

Empirisme fenomenològic pro-experimental

Aquesta expressió designa la moderna metodologia científica.

Les **empíries** fenomèniques, en tant que poden ser sistematitzables, hom les anomena **empirismes**. Només existeixen empirismes exclusivament **fenomenològics**, ja que els conjunts intuïtius d'idees, ideals o **noïmens** no poden ser sistematitzables sense caure en un racionalisme reduccionista de la persona humana.

L'**empirisme** recull, doncs, la part de totes les empíries que, degudament distingides per intuïció i analitzades segons lògica, mostren la seva constant aparença sensible, almenys parcial, indefinidament repetida i experimentable, a l'inrevés de les empíries noïmèniques, singulars i profundes, encara que siguin tan reals les unes com les altres.

L'**empirisme fenomenològic** està centrat en el tractament lògic dels fenòmens: és part de l'operativa prèvia a l'experimentació.

L'**experimentació** és una tendència indefugible (en grec i en llatí **pro**) de la lògica. Qualsevol asserció lògica sense possibilitat raonable d'experimentació és considerada pura hipòtesi sense cap rellevància, que no sigui la de repte cara al futur.

Aquesta operativa de l'**empirisme fenomenològic pro-experimental** és, en si mateixa, d'una radical i total inèrcia analítico-logística, lúcida, impersonal, universal, a disposició de tota persona amb un mínim de metodologia prèvia.

La «ciència» és un moment molt curt d'aquest procés: el moment de la **confirmació** o **infirmació** experimental exacta i directa de qualsevol hipòtesi de treball.

Aquesta operativa «científica» depèn de qui l'aplica: els seus resultats tecnològics tant poden ser democratitzants, com esdevenir instruments de **poder** de minories antidemocràtiques. Aquesta és una opció «política» que depèn de la vitalitat lliure de cada poble. Ningú no pot «salvar» un poble que s'entrega dòcilment a la tirania, a l'esclavatge o a la «ciència». Aquesta és un instrument purament inert, impersonal, amoral, sense cap capacitat pròpia d'alliberament de les persones.

Empresa

Projecte o realitat que es fonamenta en la capacitat empenedora.

Empresa utilitària

Empresa dedicada a la producció o venda de mercaderies.

Empreses multiestatals plutàrquiques

Expressió precisa que designa les «empreses multinacionals» com a estructures de **poder** ocult.

Endoètnia-viriarcàl

Terme que designa la fase de les endoètnies en què el «mascle conductor» n'és el coordinador.

Endogàmia

Relació sexual tancada a l'interior, entre els propis membres de la comunitat.

Endo-observació

(Vegeu **exo-observació**, pàgina 827, i **introspecció**, pàgina 842).

Entranyat

En les pròpies entranyes, en el propi psico-soma.

Església

Convocatòria a una alegre comunió festiva ètica-transcendent.

Esperit

El «vent» inefable que ens mou com a éssers humans i és específic de les persones.

Esperit, ànima, psiqué

La distinció semàntica és ben clara en les arrels gregues i llatines:

G_{NA} (i derivades gen, gon, gyn, gam...) especialitzada en totes les generacions **carnals**.

G_{NO}, especialitzada en totes les generacions o creacions **espirituals**, anomenades també, **nacionals**.

CO-G_{NO}, CO-G_{NA}: especialitzades en totes les creacions locals (**logos**) o verbals, difícil i parcial retorn de l'esperit a la carn.

CO-G_{NI}: especialitzada a totes les adquisicions (**cognicions**) de la intel·ligència artificial en les seves successives **màgies**:

- màgia poètica-**llibertària** per primitiva (-60000/-50000),
- màgia **pe(n)sada** i esclavitzadora per dogmàtica (-2500),

- màgia **lògica** (-500).

Esperit ètic-transcendent

Qualificatiu que permeten situar l'esperit inefable en relació a l'ésser (ètica) que va més enllà de la manifestació **fenomènica**.

Esperit sociatiu

Capacitat específica humana d'inter-relació entre idees i d'elecció-associació entre persones.

Esperit transcendent

Indefinible, inabastable, més enllà dels fenòmens.

Estat

Òrgan estable de comandament polític de coordinació interna i relacions exteriors. No confondre amb **estatisme**.

En la dinàmica i espontaneïtat de qualsevol **societat geopolítica**, l'**Estat** és la institució estable que dóna continuïtat i que garanteix les decisions **uni-federatives** en la coordinació interna de les **ètnies** rígidament unifederades cara a l'exterior i llibertàriament **multi-confederades** a l'interior: d'aquestes decisions en deriven totes les regles de joc polític i econòmic.

L'Estat és, però, una petita part de la **societat geopolítica** total; hi té la funció única de gerent (legislatiu i executiu), i no és, per tant, ni l'amo ni el patró d'aquesta societat. La **Justícia** no forma part de l'Estat, ja que la seva funció és vetllar amb total independència perquè l'Estat compleixi la seva funció i no es transformi en **estatisme** egolàtric i en **poder** irresponsable.

Estat de dret i estat de fet

Estat de dret, significa que el dret –la llei– preval per sobre la força, que la legalitat no és atacada per poders fàctics, que tothom és igual davant la Justícia sense distinció de sexe, ètnia, posició cultural o econòmica. La majoria de les constitucions actuals s'autoproclamen «estats de dret» per distingir-se dels «estats de fet», en els quals preval el poder d'un governant o d'una minoria. Però una simple observació, fins i tot en les societats «democràtiques», descobreix la manca d'igualtat davant la Justícia i del domini subtil dels poders fàctics en qualsevol d'aquestes societats, la qual cosa indica que estan més aviat en un «estat de fet», és a dir dominat pels fets: qui té poder l'exerceix impunement sense cap respecte a les lleis.

Estatisme

Degeneració històrica de l'Estat en què aquest es converteix en el principal sistema de referència i domini de la societat.

L'estatisme és la desviació egòlatra de l'Estat en què aquest és suplantat per una organització burocràtica de poder que anul·la les diferents ètnies constitutives de la societat geopolítica, que controla els ciutadans i que acapara les funcions de la societat civil organitzada (empreses, col·legis professionals, entitats ciutadanes, governs locals, comarcals i ètnics...). Una de les característiques de l'estatisme és que confon comunitarització (Vegeu **comú**, pàgina 794, i **estatització**, pàgina 817).

Estatisme intraimperialista

Convertit en un fi, i fracassat en l'imperialisme exterior, l'estatisme sotmet a imperialisme als propis ciutadans i

ciutadanes (ètnies, inter-ètnies, associacions, empreses).

Estatització

Procés pel qual l'Estat s'apropia il·legítimament i anticonstitutivament de certs béns i serveis, en el pretés nom de la societat, o del «bé comú». Tota estatització corromp el sentit originari –i a recuperar– de l'Estat, i el condueix a escandalosos **despotismes**, **nepotismes**, **amiguismes**... **mercantilismes**, radicalment contraris a la seva vocació «**liberal**», vocació generadora de la «societat geopolítica» a la qual ha de servir.

Estats-nació

Expressió equívoca que vol casar un ens de gestió (l'**Estat**) d'una societat plurinacional amb la unificació forçada de totes les ètnies en una «nació mite».

Estatut liberal

Estatut que es proposa crear per tal de clarificar l'àmbit d'actuació de totes les activitats culturals, cíviques, polítiques... Aquestes activitats convé que no es mercantilitzin per garantir llur independència del diner mercantil ni que s'estatitzin per tal d'alliberar-les dels «**poders** públics».

Estatut mixt

Estatut que ofereix, a més de llur facturació empresarial (salari privat), uns «salaris o pressupostos de solidaritat social» a determinades professions i empreses, per a potenciar llur implantació territorial-tecnològica segons les necessitats ecològiques de les **ètnies** i interètnies (per a evitar l'abandó dels serveis socials per causa de la insuficiència financera). Els

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

exemples més clàssics són els artesans, i els serveis socials a càrrec d'empreses mixtes (públiques-privades no monopolistes).

Estatuts de solidaritat social

La distribució de la «**massa monetària financera de solidaritat social**» és duta a terme segons un sistema de punts adjudicats a cada **persona** (individual, col·lectiva...) segons l'estatut al qual s'aculli:

Estatut general. Atribueix a tots els ciutadans, des del seu naixement, un «salari de solidaritat social vital», que els asseguri un mínim de consum durant tota la seva vida, pel sol fet de ser persones vives i habitants lliures.

Aquest estatut també atorga «assignacions i salaris de solidaritat social» per a determinades eventualitats independents de la professió exercida:

- «salaris de solidaritat social per invalideses o incapacitats congènites o adquirides» (no per motius professionals) que seran atorgats de per vida en el percentatge assignat per les autoritats sanitàries, revisables per elles periòdicament.
- «assignacions periòdiques per a compra o millora de la llar», i, eventualment segona residència, en funció dels excedents de producció, instal·lacions sanitàries, moblament...
- «salaris de solidaritat social de matrimoni i fills», fins als setze anys.

Estatut utilitari. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix a tots els professionals utilitaris:

- «salari de solidaritat social de malaltia, accidents, invalidesa i

incapacitats» a partir del primer dia de contracte professional-utilitari. (Llibertat total d'assegurar-se privadament a nivell superior).

- «salari de solidaritat social d'atur forçós, vaga o lockout».

Estatut liberal. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix als professionals liberals i a llurs famílies la seguretat i dignitat social constitutius de llur vocació altruista i desinteressada, per mitjà del «salari de solidaritat social liberal» de per vida, mentre no dimiteixen ells mateixos d'aquest estatut (podent-hi reingressar en les condicions establertes, quan vulguin) o mentre no en siguin expulsats per sentència que fixarà el tant per cent dels drets estatutaris suprimits.

Atorga també als professionals, institucions i associacions liberals els pressupostos ordinaris i extraordinaris necessaris a llurs activitats vocacionals.

Ofereix als estudiants i aprenents, des dels setze fins als vint-i-cinc anys, un «salari de solidaritat social» per a facilitar el seu temps de preparació, sigui utilitària, sigui liberal.

Estatut mixt. Ofereix, a més de llur facturació empresarial (salari privat), uns «salaris o pressupostos de solidaritat social» a determinades professions i empreses, per a potenciar llur implantació territorial-tecnològica segons les necessitats ecològiques de les ètnies i interètnies (per a evitar l'abandó dels serveis socials per causa de la insuficiència financera). Els exemples més clàssics són els artesans, i els serveis socials a càrrec d'empreses mixtes (públiques-privades no monopolistes).

Estratègia

Actuació conjunta sobre tots els estrats de la població per

aconseguir objectius amplis i profunds.

Estructures concretes i abstractes

Anomenem **estructures concretes (fenomèniques i noümeniques)** totes les que són captades i desenvolupades per la **intel·ligència natural** de l'home en els seus diferents graus de complexitat. En la societat humana es poden distingir tres grans menes d'**estructures concretes**:

- la **infraestructura** utilitària, que és la base material (productiva-comsumptiva) de la vida humana. Podem dir que és la **societat utilitària** que pot ésser formada per múltiples **llibertats utilitàries**; l'anomenem, doncs, **societat llibertària**,
- l'**estructura cultural**, que és el desenvolupament –pel cultiu integral de totes les capacitats intel·lectives de l'home– de totes les àrees de la vida social (costums, organització política, justicial, cívica, artística, informativa...). Podem dir que és la **societat liberal**, formada per múltiples iniciatives i realitzacions sense finalitat específicament utilitària, lligades, doncs, al desenvolupament integral de les **persones**,
- la **superestructura** ètica, que és l'àrea **noümenica** (dels ideals), molt poc condicionada, però molt condicionant de les altres dues estructures. És una estructura **concreta** específica de la intel·ligència natural humana. Podem anomenar-la **societat lliure ètica transcendent**. La super-estructura no pot ser tractada per la **lògica**.

Les **estructures abstractes** són, en canvi, d'una altra classe ben diferent. Són invenció de la **intel·ligència artificial** humana. Són instruments i sistemes de mesura, d'anàlisi i d'estudi **lògic**, de les infra-estructures utilitàries i de les estructures liberals.

Ètic-transcendent

(Vegeu **esperit ètic-transcendent**, pàgina 815).

Ètica

Allò que neix de l'ésser humà. No confondre amb **moral**.

Allò que neix pregonament de tot l'ésser de cada **persona**; la **per**-consciència més alta en l'esperit transcendent de l'home. Aquesta per-consciència vivent és tan profunda i íntima que es pot dir que és la seva veritat subjectiva, tan globalment lliure i transcendent al seu propi ésser fenomènic que no depèn de cap part separada del ser (com per exemple la «voluntat» o qualsevol altra capacitat personal).

Etimologia: sànscrit: AS; grec: SFED, S ETHOS, ETH, ES, S, ESMI, (ES)-[^]ON, [^]ONTOS. OSIOS per SOTYOS; llatí: ESSE, SUM, ERAM per ESAM... PRAESENS, AB-SENS...

Ètnia

Nació amb ètica i cultura pròpia.

Etimològicament, del grec **ethos-genos**, «nació amb ètica pròpia, amb ideals propis»; en deriva la cultura total d'aquest poble i el seu idioma (una llengua esdevé un idioma quan un poble qualsevol se la fa pròpia, íntima, cordial, entranyada).

«Ètnia» és, doncs, tota nació amb tarannà propi que, al llarg dels temps, ha sabut constituir-se una cultura hereditària, singularíssima i indefinidament perfectible com qualsevol altra. Tota ètnia té una riquesa espiritual generadora de riqueses materials que cap **despotisme**, llevat de genocidi, no li pot

prendre; si bé la pot arruïnar en la seva prosperitat econòmica, això és un simple fenomen que una ètnia vivaç pot sempre recuperar.

No hi ha ètnies ni cultures ni idiomes superiors a d'altres, estan només en diferents estadis d'evolució. Qualsevol ètnia, cultura o idioma és capaç, en molt poc temps històric, de saltar nombrosíssims estadis intermediaris i posar-se al nivell de les ètnies més progressives, àdhuc de sobrepujar-les.

Les ètnies, per tant, comencen a la parella humana que s'estima, als fills del **matrimoni** (en l'era històrica, de la «família»), al veïnatge, al barri, a la comarca... i acaben constituint inter-ètnies confederades entre elles.

Tota comunitat ètica-tracendent, exclusivament fonamentada sobre intuïcions **perconscients** i **pervivents**, i perseguidora de fins estrictament **noümenics** –en esperit pur–, necessita vitalment d'una institució «**liberal**» que –tocant de peus a terra– li permeti la mínima continuïtat i presència en la societat fenomènica.

Tota ètnia i inter-ètnia participa, per definició, d'aquesta peculiaritat ètica-tracendent (ethos-genos) suara mencionada.

Així, tant les comunitats **ètiques**-tracendents com les ètnies i inter-ètnies no són directament partíceps en la societat fenomènica, ja sigui utilitària o liberal. Indirectament, però, necessiten d'una institució **liberal** que fenomenolitzi la dinàmica social temporal i objectiva.

Quan aquesta institució liberal oblida la seva funció de simple gerent i creu que ella és l'ésser essencial i total de la comunitat (ètica o ètnica), aleshores aquesta perd el seu propi sentit noümenic i es converteix en una justificació per a l'exercici del

poder de la institució liberal contra tots els membres comunitaris.

Qualsevulla que sigui llur origen i llur inspiració ètica-transcendent, les col·lectivitats, més o menys institucionals, són avui dia, en tan que gerència, exclusivament fenòmens socials i, com a tals, han d'ésser estudiats i tractats, sense que es puguin atribuir cap privilegi sagrat d'intocabilitat.

Eurítmia

Literalment: bon ritme, ritme harmoniós. **Eu** en grec clàssic significa bo i s'oposa a «dis» (dis-harmonia). Correspon al verset bíblic: «això és bo».

Exacte

Etimològicament: «ex-actis», «a partir de (ex-) els actes o fenòmens reals empíricament observats». L'exactitud és fenomènica; la veritat és **noümenica**.

Executiu

Òrgan de comandament que duu a terme les línies marcades pel **legislatiu**, però que n'és independent tant en l'elecció com en la responsabilitat.

Excedents de producció

Cal ans que tot distingir en tota producció interior de mercaderies-preu, dos conceptes generalment confosos: «saldos» i «excedents».

Un **saldo** és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que, en un mercat amb suficient diner –o poder de compra

global– no s'han pogut vendre per les raons següents:

1. mercat ja saturat d'aquest producte (tothom qui el vol ja l'ha comprat)
2. desfasament tecnològic
3. mala qualitat

En un mercat amb omnicomptabilitat, gràcies a una moneda documentàriament omni-informativa, els «saldos» seran exclusivament conjuntures d'empreses mal portades.

Un **excedent de producció**, que l'anàlisi estadística ens dirà si és «de consum» o «d'inversió», és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que no han sigut comprades malgrat haver-hi en el mercat compradors realment potencials, però que no disposen de suficient diner privat-solvent.

Per sortir de dubtes en la pràctica diària de qualsevol mercat interior, referent a si unes mercaderies-preu realment existents, però no venudes, són o no són respectivament «saldos» o «excedents» només cal «inventar diner econòmic complementari» sigui financer-consumptiu, sigui creditici-inversiu, pel valor preu-mercantil global, en cada sub-cicle de totes aquelles mercaderies no venudes.

Si després d'aquesta operació queden mercaderies no venudes, és que aquestes últimes són realment «saldos» segons l'apreciació dels seus clients habituals. Només serà necessari anar anul·lant, amb prudent lentitud política i segons estadístiques exactes successives, la lleugeríssima inflació monetària creada.

Referent a mercaderies peridores de consum individual, familiar o institucional-hospitalari, hom pot preveure la creació, segons llei i a nivell local, d'un diner financer específic per productes

excedentaris concrets (per exemple, si en un mercat local hi ha excedents de tomàquets...): les autoritats monetàries ingressen automàticament, al compte corrent de consum de cada client natural, una quantitat de diner comunitari solvent representatiu del valor preu-mercantil de la mercaderia peridora no venuda; aquest suplement de poder financer de compra atorgat als clients potencials els permet de comprar-la, per exemple, durant quinze dies.

Si els potencials consumidors afavorits la compren, significa que no la compraven perquè el valor preu-mercantil de la producció generada era superior al diner salari-mercantil privat que lliurement ells estaven disposats a gastar i per aquesta raó, calia inventar autopolíticament diner complementari comunitari solvent en la mateixa proporció de la no venda registrada.

Si amb la mesura financera local indicada, els simples consumidors potencials continuen no comprant els excedents específics concrets comprovats, això vol dir que el lliure mercat considerat n'està saturat i que aquesta mercaderia invenuda s'ha convertit en saldo invendible en la localitat productora o no. (En aquest últim cas, simplement importadora). Caldrà replantejar-ne els nivells de producció o d'importació cara al futur.

Si es tracta d'una localitat productora amb excedents conjunturals, caldrà buscar-ne segons principi d'economia, no sols opulent, sinó generosa, una sortida cap a conserveries locals a preu de producció i finalment d'exportació cap a mercats exteriors interessats a conseqüència d'un intens esforç de «marketing» intel·ligent. Interessats per aquestes mercaderies en estat fresc o en conserva; sigui en tractament onerosos dintre el quadre del tractat de comerç bilateral o multilateral vigent: sigui per finançament gratuït, totalment o parcial. Però aquest és un problema mercantil i econòmic específic-concret a estudiar a part

i de manera pertinent, segons una visió altra que la del simple consum immediat.

(Es crea un excedent de producció quan una mercaderia determinada no és comprada. Les causes que no sigui comprada són diverses i cal distingir-les per saber si és un excedent demandat realment per algun comprador. Que no s'hagi comprat pot ser degut a què el mercat ja està saturat d'aquest producte (tothom qui en vol ja n'ha comprat, està desfasat tecnològicament, és de mala qualitat...) o bé degut a què els possibles compradors no disposen de diner suficient. Per sortir de dubtes cal crear diner en funció del valor de tots els excedents de producció de consum o bé crear diner específic per un producte excedentari concret (per exemple si hi ha excedents de tomàquets, s'ingressa a cada família una quantitat de diner que li permet comprar tomàquet durant tres dies, acabats els quals si amb aquest diner no s'han comprat tomàquets, el diner és anul·lat). Si els consumidors compren els excedents, significa que no els compraven perquè el valor de la producció generada en el mercat era superior al diner pagat per fer-la i per això calia inventar diner en la mateixa quantitat de l'increment del valor de les mercaderies sobreproduïdes. Si no compren els excedents, vol dir que el mercat està saturat i que cal replantejar la producció o trobar-li sortida cap a mercats exteriors interessats.)

Els excedents però, també poden ser de mercaderies inversives (màquines, instal·lacions...). En aquest cas, sempre que hi ha excedents el **crèdit comunitari** permet, en situacions avantatjoses, inventar diner per tal que les empreses interessades puguin comprar les mercaderies inversives que necessiten i que són realment produïdes.

El conjunt de la humanitat cada vegada té més capacitat de produir amb menys aportació humana, degut al que podríem

anomenar el «treball dels morts» acumulat generació rere generació. Aquest excedent de producció, amb l'actual sistema monetari és difícil de captar i de distribuir. Donat que els excedents, produïts per iniciativa privada, no són fruit de la retribució als factors de producció, podem dir que són una espècie de plusvàlua comunitària, que ha de beneficiar el conjunt de la població, productora o simple consumidora.

Existència

Ésser enfora, només possible a partir d'una prèvia **insistència**.

Existencial, existència, existencialisme

Contracció d'**ec(s) istere**, significant d'«estar (**sistere**) a fora (**ex**)». Per definició, connota tots els fenòmens exteriors a la persona, i, per tant, tots els exterioritzables per ella. (Vegeu **insistencial**, pàgina 840).

Exo-observació i endo-observació

Exo i **endo** són dos prefixos grecs que signifiquen «fora, a l'exterior» el primer i «dintre, a l'interior» el segon. Indiquen, adjuntats a observació, els dos tipus observatius: l'exterior (correntment anomenat «observació») i l'interior (més conegut per «introspecció»).

Si bé aquests termes compostos són híbrids (grec-llatí) no n'hem trobat d'altres per a unificar els dos vessants d'activitat personal quant a «observació».

Experimental

(Vegeu **empirisme fenomenològic pro-experimental**, pàgina

811).

Extra-comptable

Fora d'un sistema de comptabilitat.

Extra-imperialisme

Imperialisme que s'exerceix sobre ètnies o societats exteriors.

Factura-xec telemàtica

Terme tècnic que designa el nou tipus de moneda personalitzada i informativa que fa la funció de factura i de xec nominatiu alhora.

Nom descriptiu de la naturalesa d'un instrument monetari (moneda) personalitzat i informatiu de cada acció de compra-venda de mercaderies concretes: fa constar les dades corresponents a una factura i a un xec nominal, tot fent-ne la seva funció conjunta (precisa el tipus de mercaderia i els agents de la compra-venda, i efectua el pagament per transferència entre comptes corrents del valor monetari de la transacció). La telemàtica (informàtica interconnectada a distància) permet processar ràpidament i eficaçment tot el complex món mercantil tractat amb «factures-xec», tant en l'aspecte de transferències entre comptes corrents, com en el de la comptabilitat global, o el de la responsabilització personal.

La intra-comptabilitat exclusivament aritmètica abstracta seguí ràpidament (-5000/-4000), a l'escala de l'acceleració històrica d'aquells temps, l'invent anterior d'una comuna moneda de mesura i compte abstracte per a totes les mercaderies. Aquesta moneda fou connatural, contemporània i consubstancial amb les primeres **polis** o «ciutats-imperis», gradualment emmurallades

(Vegeu Denise Schmandt-Besserat, *El primer antecedent de la escritura*²⁶⁹, *Investigación y Ciencia*, número 23, agost 1978).

La intra-comptabilitat exigia indefectiblement la unitat «formàtica» que avui anomenem «factura-xec»: a l'article citat en veiem la materialització en les *bullæ*, recipients de fang cuit en forma de càntir que contenien les fitxes comptables de cada remesa-expedició confiada a un transportista (caravana o vaixell); però que no duïen cap inscripció a l'exterior, a fi de facilitar el control de les mercaderies rebudes pel destinatari. (El transportista que trencava la «butlla» era inscrit a la llista negra de les ciutats dels mercaders expeditor i destinatari).

Fins aquí la descripció aproximada de la «factura».

El «**xec**» consistia en un altre recipient similar de fang, que contenia les mateixes fitxes monetàries (o les equivalents) de l'expedició; i, a l'exterior, hi havia la llista, confirmada pel segell monetari-comptable que donava la conformitat del client recepcionista i el conforme.

Aquesta unitat «factura-xec» fou rompuda, cap els (-2500/-2000), pels subtils mercaders-banquers d'Accad, que tant d'èxit tingueren amb llur invent de les monedes metàl·liques concretes; forçosament antidocumentàries, antianalítiques i antiestadístiques, per ser anònimes, uniformes i de circulació social permanent. Les factures seguien el seu camí del proveïdor al client, però els xecs o diner escriptural-bancari seguien un camí que no tenia res a veure amb el primer.

La prova que els escribes dels temples-bancs i dels mercaders-banquers s'havien acostumat a les *bullæ* o factures-xec anteriors,

²⁶⁹Volum I, pàgina 162.

és que durant molt de temps continuaren escrivint sobre tauletes de forma còncaua, corresponents a una quarta o sexta part del primitiu recipient de fang en forma de càntir, com demostren totes les taules de les primeres escriptures sumèries, que no són planes.

Allò que proposem només és una innovació a nivell d'història molt limitada (als 4000 darrers anys), ja que en realitat és un retorn tecnològicament actualitzat a una pràctica com a mínim bimil·lenària a la regió considerada com el bressol de les nostres multimil·lenàries civilitzacions (cultures de ciutat).

L'home progressa en tots els terrenys per espirals ascendents dintre un cilindre format per les coordenades verticals de cada invent ancestralment acumulat a la memòria comunitària.

No es tracta per tant de negar aquí el paper importantíssim jugat per la moneda anònima dels 4000 últims anys, ja que generà «imperialismes» que, amb totes llurs corrupcions i deficiències, obriren les primitives i tan tancades «ciutats-imperis» emmurallades, a una visió-món, a una visió cosmopolita-bancària, a un «capitalisme dinàstic i individualista salvatge» (ho és igualment el capitalisme estatista contemporani) que, agradi o no agradi, durant aquests 4000 anys ha conformat la nostra civilització actual.

Transformar aquesta civilització en un sentit harmoniós no és, doncs, tan difícil com sembla a molts privilegiats que se senten amenaçats i a molts utopistes que no busquen el desllorigador, la clau («el jòquer»), de l'objecta situació de les societats contemporànies abocades a un maltusianisme monetari que no beneficia ningú.

Família

Etimològicament, «grup d'esclaus» sota el despotisme del «pater familias». És un tipus de **grup sexual-nutrici** relativament recent (de fa uns 13000 anys). A falta d'un terme clar que el substitueixi s'empra en el sentit ampli (una o més persones que conviuen).

Designa una articulació social-genètica molt recent dins l'evolució humana. Etimològicament, «famel» en la llengua d'origen indoeuropeu dels oscs vol dir «esclau». La «família» sorgeix amb el patriarcat, on el «pater familias» té poder de vida i mort sobre els seus (dona-es, fills-filles, i esclaus-esclaves).

En espera de trobar una expressió més adient i positiva, entendrem per «família», a l'únic efecte d'adjudicació del «salari de solidaritat social familiar», qualsevol nucli de convivència que ho declari, independentment de la seva composició.

La paraula «matrimoni» etimològicament és més clara i exacta: «aportació de proteccions (**murus**) i recursos (**munus**) a la mare (**matri**) i, per tant, als seus fills». Cal recordar que **murus** i **munus** són de la mateixa arrel que moni i monia.

Familiars

A efectes legals, avui dia, els qui componen una unitat de convivència autodeclarada lliurement.

Federació (confederació)

Pacte lliure o forçat per les circumstàncies entre diverses ètnies per a fer front a perills exteriors, que permet la lliure **confederació** interna entre elles.

La «federació» és pacte de múltiples ètnies-nacions cara a l'ajuda

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

i la defensa exterior (uni extra-federació). Queda limitada en un territori i per una estructura política; històricament, les primeres federacions **polítics** foren les «ciutats-imperis» o **polis**. Actualment les anomenem «**societat geopolítica**» o «societat civil».

La «**confederació**» és una possibilitat social espontània i expansiva a l'interior d'un àmbit federal ja ben definit (multi intra-confederació).

Històricament la societat geopolítica, unifederada cara a l'exterior i multiconfederada cara a l'interior, s'anomena amb el nom tècnic d'**imperi**. Quan una de les ètnies es fa servir a favor d'un grup minoritari per a trencar el pacte confederal intern, i s'imposa sobre les altres, apareix l'**intra-imperialisme**.

Felicitat noümenica

Realitat humana inexpressable que brolla de la llibertat interior més profunda.

Fenomen

Aparença sensible: tot allò que és captable, directament o instrumentalment, pels sentits humans. Tot fenomen és, en principi, tractable i sotmetible a la **lògica**. Aquesta només pot ésser emprada com a operativa per a estudiar els fenòmens (i no els **noümens**).

Fenomenològic

(Vegeu **fenomen**, pàgina 832, **lògica**, pàgina 848, i **empirisme fenomenològic pro-experimental**, pàgina 811).

Financer

El diner financer és el que «fineix», acaba la seva funció, en el consum (Vegeu **salari de solidaritat social**, pàgina 866).

Finances consumptives

Diner comunitari que sota forma de **salari** i **assignacions de solidaritat social** es reparteixen entre ciutadans i ciutadanes per al consum d'excedents de producció.

Finançament comunitari

(Vegeu **comú**, pàgina 794, **estatuts de solidaritat social**, pàgina 818, i **excedents de producció**, pàgina 823).

Fulgurància perconscient

Obertura de la consciència a una realitat interior profunda qualitativament diferent al seu estat habitual-fenomènic.

Gnàtic

Referent a allò que és natural, nascut sobre la terra, carnal-fenomènic-instintiu-hereditari.

Govern

Òrgan de conducció de les coses (no de les persones).

Gregarietat

Tendència vital present en totes les espècies vives que condueix a l'agrupament instintiu-inconscient dels individus d'una espècie.

No confondre aquesta universal tendència animal amb **societivitat**.

Grup sexual-nutrici

Terme tècnic que designa l'articulació genètico-social d'una parella mascle-femella amb relació sexual, procreació i nutrició comuns dins les endoètnies primitives.

Història: visió, saber... Memòria

El mateix significat tenen evidentment altres derivats de la mateixa arrel: IDEA, OPINIÓ... EVIDÈNCIA (visió de la realitat exterior). El complement de la paraula anterior encara que d'arrel distinta, és evidentment, «intuïció» (visió interna de la realitat interior i exterior).

La memòria dels temps passats és sempre subjectiva-objectiva. Els primers historiadors –que coneixem exclusivament en l'era escriptural (com a màxim cap als -3000)– tenien una memòria, un saber, una visió molt preferentment subjectiva (ètnica, imperialista, classista, individual; és a dir, molt personalitzada en l'historiador i el seu context ambiental).

Avui dia, i des de fa alguns pocs segles, es tendeix de més en més, a l'objectivitat omnidocumentària.

Home

Terme que designa els individus de l'espècie humana: que inclou les **persones individuals** d'ambdós sexes, les **persones ètniques** i les **persones socials-col·lectives**.

Ideals

(Vegeu **noümen**, pàgina 857).

Idealismes

Tractament sistemàtic (-ismes) dels **ideals**, incapaç d'afrontar eficientment el món dels fenòmens perquè no els tracta adequadament en no donar-los la importància que tenen per a la concreció dels ideals.

Identitat personal

Expressió confusa que pretén fer idèntiques les persones, quan són singularíssimes i irrepetibles.

Ideologia

Paraules lliures (**logia**) sobre les idees. No s'ha de confondre amb **ideològic**.

Ideològic

Incorrecte tractament **lògic** de les idees i dels ideals. Aquelles i aquests són tan complexos que no poden ser tractats per la lògica, sense atemptar greument a la vegada contra la lògica correcta i contra la singularitat de cada persona que té idees i ideals també singulars. La lògica només és aplicable als **fenòmens**, i no ho és als ideals (**noümens**) sense caure en un embolic racionalista.

En les idees hi ha molta creativitat **noümènica**. Els ideals són reduccions subjectives dels noümens inexpressables.

La complexitat de les idees i dels ideals no pot permetre que siguin tractats segons lògica, sense haver procedit prèviament a

distingir-hi, amb molta atenció, llurs respectives àrees noüimèniques-creatives i fenomèniques resultants.

Intentar tractar-los lògicament, sense aquesta prèvia distinció d'àrees, és atemptar greument, a la vegada contra la singularitat irrepetible de cada **persona** i contra els límits de l'**empirisme** exclusivament **fenomenològic pro-experimental**.

La lògica només és aplicable als fenòmens i no als noümens, als ideals i a les idees, tots ells massa subjectius i complexos, quan no inefables per llur mateixa grandiositat que omple i satisfà **tota** la persona.

No obeir aquesta regla de la lògica considerada «correcta», és caure en els racionalismes, potser molt enginyosos, però d'una perfecta inutilitat humanista.

Ideologies i afectivologies

Ideologies i afectivologies són a les idees i als afectes allò que un «pastitxo» és a una obra d'art; són a la lògica allò que una joguina molt vistosa i barata és a un instrument electrònic de gran precisió.

En llur formulació, substitueixen:

1. l'**anàlisi conceptual empirològica** per l'aprenentatge dels sentiments depriments de por, renúncia, abandó, catàstrofe, sotmetiment, etc., etc;
2. el **pensament estrictament lògic** per unes conclusions que s'inscriuen en el quadre clínic de les obsessions escolàstiques de cada grup antisocial i pro-poder.

Llur finalitat és la hipnosi retòrica, que només pot reeixir

suprimint tota intel·ligència i tota crítica: el pensament coherent, i l'aproximació d'aquest a la realitat, és llur gran enemic i el crim més gran de desviacionisme.

Tot règim afectivològic, és a dir classista i hipòcrita, fa els homes esclaus dels altres homes.

Tot règim ideològic fa els homes esclaus a la vegada dels altres homes i de llurs idees.

Afectivologia i ideologia són la paròdia de la lògica empirista-voluntarista-experimentalista, o sigui pro-científica, pro-filosòfica, pro-tècnica.

Igualtat jurídica

La singularitat de les persones no nega, però, que davant la llei, totes hagin de ser iguals (però no idèntiques).

Imbècil

In-bàculus: sense dot de comandament (d'**arquia**). El bastó (**baculus**) sempre ha estat el signe del comandament, malgrat s'ha emprat com a signe confusionari de **poder**. La imbecil·litat, lluny de ser cap insult, és la comprovació d'un fet d'incapacitat, reconeguda pels propis conciutadans, dels que no saben comandar responsablement, sinó que només actuen basats en el poder sobre les persones.

Imperi

És una estructura política que sorgeix amb les primeres ciutats a l'Àsia sudoccidental basada en un pacte de defensa cara a l'exterior entre diverses ètnies. **Imparare** (llatí): «estar preparat a

l'interior per a fer front a perills exteriors».

A partir de l'aparició dels **imperialismes** (-2500/-2300) els imperis han estat engolits per aquells. L'imperi lliurement format és una estructura autopacificadora i estabilitzadora, que pot permetre avui una sortida viable a l'era dels imperialismes (Vegeu **societat geopolítica**, pàgina 870, i **federació**, pàgina 831).

Imperialisme

Desviació de l'**imperi** (lliure pacte respectuós de les múltiples **persones**) cap a una estructura a favor d'unes minories –indígenes o estrangeres– opressores de la resta de persones ètniques, col·lectives i individuals.

És una estructura antipolítica que trenca el lliure pacte de l'**imperi** i el vicia a favor d'un de sol (monopoli), d'uns pocs (oligopoli), d'uns pocs amb diners (**plutarquia**) que actuen contra tots els altres amb poder (despotisme, tirania), sigui a l'interior de l'antic imperi (**intra-imperialisme**) sigui contra d'altres a l'exterior (**inter-imperialisme**).

Des que les primitives «ciutats-imperi» de l'Àsia sudoccidental foren vençudes pels imperialismes, els imperis han deixat d'existir històricament. Quan s'empra el seu nom encobreix quasi sempre un o altre tipus d'imperialisme.

Impost únic de solidaritat social

El sistema de **factura-xec telemàtica** permet una dràstica reducció del sistema fiscal, degut a la seva automaticitat de recaptació, amb un tant per cent fixe i igual per a cada factura-xec emesa. Simplifica la vida dels contribuents, no permet evasions que afavoreixen certes minories i no té pràcticament cap cost de

recaptació ni d'inspecció. El percentatge impositiu s'anirà reduint a mesura que la «**comptabilitat global**» del mercat permeti crear la «**massa monetària de solidaritat social**» a partir de la «**invenció de diner**», feta en funció dels excedents de mercaderies de consum.

Indefinit

«Sense límits» és un qualificatiu imaginable per a l'home, molt al contrari d'«infinit», qualificatiu impossible d'imaginar en el món dels **fenòmens** i d'una tal inefabilitat en el món dels **ideals** que no pot ésser ni conceptualitzat ni pensat.

Independència

No dependència, quasi impossible en l'actual tan complexa realitat humana. Aquest anhel queda millor expressat per «**lliure interdependència**».

Individu

No divisible sense causar, pràcticament, la mort. S'aplica en el cas humà a la **persona individual**.

Individualisme

Accentuació d'un tipus de persona amb oblit o perjudici de les persones nacionals o socials.

Inert

Sense vida pròpia, sense l'art suprem de la vida. No s'ha de confondre amb **neutre**. Per exemple: la tècnica és inerta, no pot fer res sense les «ordres» prèvies d'un home; però no és **neutra**,

ja que depèn de qui l'ha dissenyada i de qui i com en fa la utilització.

Infirmar

Indica el contrari de **confirmar** i substitueix el terme «refutar» d'ús més corrent.

Infraanimal

Dins el comportament trans-animal específic de l'home, a voltes aquest pren actituds antilibertàries contra altres homes, que ni entre els animals d'una mateixa espècie no es donen mai: guerra, homicidi, violació, explotació...

Infraestructura utilitària

(Vegeu **estructures concretes** i **abstractes**, pàgina 820).

Insistencial, insistència

Es correspon a «**existencial**» però amb significació manifesta **insistere**, d'«estar (**sistere**) a dins (**in**)». Connota «interioritat, intimitat, vida interior, vida íntima...».

Insistent

Referent a l'aspecte interior de l'ésser vivent humà.

Intel·ligència artificial

És la intel·ligència abstraccionista, reduccionista, esquematitzadora, sistematitzadora..., inerta, auxiliar, que l'home va inventar, tot sol, en ell mateix, fa uns 60000/50000 anys, i que

avui dia pren la forma senyalètica conceptual-analítica i calculadora-logística de la «**màgia lògica**» (Vegeu **noció**, pàgina 857).

Intel·ligència concreta

És la intel·ligència original de l'home, integradora i **pan-òntica**. Integra la intel·ligència vital (animal, corporal-anímica, instintiva-inconscient, genètica, gnàtica..) i la intel·ligència transanimal (nocions intuïtives fenomèniques, intuïcions **noümèniques**; intel·ligència expressiva o llenguatges...).

És molt més rica i complexa que la intel·ligència artificial. Aquesta és aplicable exclusivament als fenòmens, els quals, si són vivents, són «matats» per ella.

Inter- i intra-

Aquests dos prefixes indiquen que el concepte expressat té lloc a fora (entre) (**inter-**) o a dins (dintre) (**intra-**) d'un espai prèviament delimitat. (Per exemple: intrainperialisme o interimperialisme).

Interètnia

Conjunt de relacions entre ètnies. S'aplica preferentment a les ètnies relacionades **confederativament**.

Interjecte

Conjunt de relacions entre SUBJECTE OBSERVADOR i l'OBJECTE SERVAT.

Intracomptabilitat

Comptabilitat interna. Sistema monetari basat exclusivament i exhaustiva en una comptabilitat: anotacions en comptes numèrics (comptes corrents). La intracomptabilitat només és possible amb un **sistema monetari** que documenti cada transacció i que impedeixi qualsevol moviment mercantil anònim, en buit i indocumentat. La intracomptabilitat és a la base d'una estratègia equilibradora d'**invenció de diner**.

Intraconfederació

La **confederació** sempre és interna a la **federació**.

Introspecció

Paraula d'origen llatí que correspon a «endo-observació», amb el clar significat de «mirar a dintre, a l'interior».

Si emprem «introspecció» en un discurs, podem reduir l'«**exo-observació**» a la paraula més simple «observació».

Invenció de diner

Procés **intracomptable**, normalment realitzat pels bancs, mitjançant el qual es creen unitats monetàries (pessetes, dòlars...) amb la simple anotació d'una xifra en un compte corrent (de crèdit). Aquestes unitats monetàries anotades no corresponen a cap tipus de moneda legal tesoritzada (peces d'or, bitllets de banc...); legalment, però, els bancs només poden inventar diner en relació a un **coeficient de caixa** (reserva de moneda legal) dictat, normalment, per l'Estat.

La **invenció de diner** –que avui es fa per multitud de sistemes incontrolables– és una funció necessària a qualsevol mercat en expansió per a no ofegar-lo, amb una condició: que la **invenció**

de diner correspongui **exactament** al valor dels excedents de mercaderies realment produïdes. Si no és així, aquesta invenció crea desequilibris molt greus, ja sia per l'excés de diner en relació al valor monetari de les mercaderies (inflació), o ja sia pel defecte de diner (deflació). Amb el sistema monetari actual – desinformatiu, anònim, dinàmic...– és instrumentalment impossible una estratègia d'invenció de diner equilibrada.

Procés comptable –fins ara, normalment realitzat pels bancs a partir d'una massa monetària d'emissió estatista– mitjançant el qual es creen unitats monetàries (pessetes, dòlars...) de poder de compra nou, que són la simple anotació d'una xifra en l'haver d'un compte corrent qualsevol.

Aquestes noves unitats monetàries anotades no corresponen a cap tipus de moneda tesoritzada (lingots o peces d'or, bitllets de banc amb garantia-or...).

Segons la legalitat vigent –fora de l'Estat emissor– són només els bancs els qui poden inventar diner en relació a un **coeficient de caixa** (reserva de moneda legal) dictat per l'Estat. Pràcticament, però, ho fan tots els grups prou rics, potents i corruptors per a no preocupar-se massa de les reglamentacions estatistes i de les burocràcies interventores.

La **creació de diner** nou –que s'ha fet i es fa per multitud de sistemes avui dia incontrolables– és una funció necessària a qualsevol mercat en expansió per a no ofegar-lo. La **creació de diner nou** depèn d'una condició molt difícil de respectar en un mercat com l'actual en el que la circulació monetària depèn més de la velocitat de circulació que de la mateixa massa circulant. Aquesta condició és la següent: que el volant monetari (massa multiplicada per velocitat) correspongui exactament al valor mercantil total dels béns utilitaris intercanviats.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Si no és així, aquesta incontrolada invenció de diner nou crea desequilibris molt greus, ja sia per l'excés de diner en relació al valor monetari de les mercaderies realment existents en el mercat (inflació); ja sia per defecte de diner (deflació).

Amb el sistema monetari actual –no solament desinformatiu, sinó de circulació social realment incognoscible per anònima, i de velocitat no mesurable en cada espai-temps geopolític– és instrumentalment i documentàriament impossible una estratègia autopolítica d'invenció de nou diner dinàmicament autoequilibrador de cada conjuntura variable de mercat. Aquesta conjuntura ja sigui de sobreproducció –o el que és el mateix, de subconsum i subinversió–, ja sigui de demanda monetària galopant de bens consumptius i inversius: en aquest últim cas, el mercat no pot instantàniament produir aquests béns, ja que llur producció demana un cert període d'inèrcia empresarial i de preparació productiva.

Invent

Creació fenomènica amb funció social o productiva. Actualment és el factor privat de producció més important.

Jerarquia

Arquia sagrada, només aplicable en el camp sagrat-transcendent i totalment impròpia en qualsevol altra societat, sense perill greu d'esdevenir un subterfugi de **poder** sobre els jerarquitzats (militars, judicials, polítics, funcionaris, empresarials...).

Justícia

Òrgan de comandament de la societat civil dedicat a garantir

l'acompliment de la llei.

Legislatiu

Òrgan de comandament de la societat civil i política dedicat a fer les lleis mínimes en cada àmbit territorial o sectorial de la societat civil.

Liberal

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp cultural (no **utilitari**), especialment a l'estatut que defineix la lliure i responsable actuació de les professions i institucions no utilitàries. No té res a veure amb els «liberals» com a moviment polític o econòmic.

Llibertari

Terme provinent de «llibertat» reservat exclusivament a la sola «pràctica d'una **llibertat fenomènica utilitària** ben concreta i definida». Per als lingüistes, les arrels tenen el sentit fort; els allargaments comporten sempre l'afebliment del sentit de l'arrel.

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp utilitari, especialment a l'estatut que defineix les llibertats del mercat. No s'ha de confondre amb els «llibertaris» com a moviment polític.

Llibertat, lliure

Ideal (noümen) indefinible característic de l'espècie humana com anhel profund que cerca concretar-se fenomènica en el camp cultural (**liberal**) i en el camp utilitari (**llibertari**).

Llibertat, llibertari i liberal

En tant que ideal més específic de l'home, comparteix totes les característiques d'inefabilitat, inconceptualitat i singularitat dels «**noümens**». La concreció **fenomènica** de la llibertat es dona en dos camps principals: el camp **utilitari** (llibertari), i el camp **liberal**.

En tant que ideal més específic de l'home la llibertat és quasi inefable, inconceptualitzable i singular. La concreció fenomènica de la llibertat es dona en dos camps principals: el camp utilitari-lucratiu (llibertari), i el camp cultural-no lucratiu (liberal).

Per als lingüistes, les arrels tenen el sentit fort; els allargaments comporten sempre l'afebliment del sentit de l'arrel.

Així, liberal, queda vinculat exclusivament a la pràctica d'una llibertat fenomènica altruista i desinteressada ben concreta i definida (per exemple, les de les professions liberals).

Mentre que, llibertari, queda reservat exclusivament a la pràctica d'una llibertat fenomènica utilitària legítimament interessada i egoista ben concreta i definida (per exemple, les del mercat llibertari).

Llibertats concretes

Concrecions fenomèniques afavoridores de les persones que permeten copsar si les invocacions a la **llibertat** són més que retòrica.

Llistes obertes

Habituats a votar líders i partits hem oblidat votar persones

responsables davant dels electors.

Els democràticament elegits poden ésser sotmesos o no, a la disciplina de partit: el que cal suprimir en la pràctica, de soca-rel, és el sotmetiment dels elegits pel poble als interessos parcials i partidistes de les minories que actualment controlen els partits.

Si el ciutadà –quan la col·lectivitat consultada és massa nombrosa per a l'exercici de la democràcia directa– delega la seva responsabilitat personal de membre de la comunitat en el qui ell vota, i l'elegit la delega en el cap del partit, les opcions i decisions més estratègiques i generals tornen a dependre novament de sols tres o quatre persones, i per un resultat tan semblant al que sempre ha estat, no calia fer tantes revolucions democràtiques ni cal, avui dia, fer eleccions.

Les llistes obertes no solament poden acceptar vots a favor de determinats candidats independents no acceptats pels partits o de diferents partits, sinó que, fins i tot, en contra del partit del qual s'escullen alguns candidats presentats per ell i que es volen lliurement votar.

Els candidats poden presentar-se, doncs, en llistes col·lectives de partit o de coalicions de partits, però el vot del ciutadà ha d'anar lliurement a persones responsables davant d'ell i, per tant, el seu vot només indirectament és per a l'organització política que dóna suport a alguns candidats.

L'elecció pel col·legi electoral, responsable de l'escrutini municipal, comarcal, local, regional, ètnic, inter-ètnic, ha d'ésser rigorosament segons llei estricta de proporcionalitat: s'elegeixen membres, o be de l'executiu o be del legislatiu, a qualsevol nivell que sigui: els legisladors no han de controlar l'escrutini, fent-li perdre temps i també perdent-lo, en lloc d'estudiar i fer lleis ben

fetes, segons dret d'iniciativa molt ampli i de cara a referèndum popular per cada llei.

Les eleccions democràtiques no tenen per finalitat crear una classe política inter-partidista, radicalment separada del poble, amb exclusius interessos propis, corruptes i manipulats des dels poders fàctics i ocults. El vot de confiança a cada membre de l'executiu, amb successió automàtica a l'acabament legal de cada mandat (temps constitucional, amb un màxim de cinc anys, preferiblement quatre, defunció, dimissió, incapacitat...) ha d'ésser donat directament pel poble. No pot dependre de partits monolítics i de diputats que voten segons insolent prepotència, ambicions bastardes, interessos bruts, corrupció manifesta, prebendes ofertes en múltiples monopolis i empreses estatistes.

Les possibilitats de la televisió per cable i de la **telemàtica** permetran, cada vegada més, si hi ha voluntat política, d'accedir a la presa de decisions sense representants i intermediaris, és a dir, a la democràcia directa. El referèndum permanent sobre les qüestions bàsiques –sempre amb la condició de disposar de mitjans de comunicació independents d'interessos privats o estatistes gràcies a l'estatut liberal– pot anar superant les dificultats dels sistemes de representació.

Lògica

Operativa recent (de fa només 2500 anys), que permet un tractament rigorós dels **fenòmens**. No s'ha de confondre amb **logos** (logal, logia): verb vivent (paraules lliures), intractable per **lògica**.

La confusió **logos = lògica** és una aberració històrica que ha permès construir tots els pensaments i discursos **ideològics** i **afectivològics**, tan fanàtics com cruels.

Logística

És la senyalètica de conceptes continents. Tracta únicament dels senyals continents radicalment abstractes, buits i universals.

Podem diferenciar les següents logístiques:

- Pre-logística: sistemes, esquemes.
- Proto-logística: aritmètiques.
- Hipo-logística: mètriques, formàtiques.
- Logística: àlgebres (llenguatge senyalètic).
- Hiper-logística: formatrònica.
- Post-logística: i post-lògica.

Logos, logal, lògia, lògic

El **logos** («verb vivent») és una paraula grega que entranya llibertat total d'expressió. L'adjectiu corresponent a logos, així entès, és «logal» (singular), «logia» (plural). L'adjectiu «lògic» no correspon a «logos» sinó a una operativa relativament recent dita «lògica», inventada fa uns 2500 anys. En canvi, el **logos** és una creació humana molt primitiva (fa uns 50000 anys).

El parlar lliurement sobre generalitzacions, idees, opinions, interessos, passions..., és propi de l'home i tots els discursos ideològics i afectivològics són, en el diàleg interpersonal, el fenomen social més lliure i, doncs, més pròxim als noïmens més essencials a l'home.

Màgia

Una de les accepcions que hom li atribueix és la d'«intel·ligència i

saber major». Cal distingir tres tipus principals de «màgia». La «màgia llibertària», la «màgia pensada» i la «màgia lògica».

- **Màgia llibertària.** És la més primitiva (60000 anys) i s'expressa lliurement en la paraula, la dansa, el cant...; és festiva i comunitària.
- **Màgia pensada.** Apareix fa uns 4500 anys i és a la base de tot el pesar, sospesar, pe(n)sar típic dels racionalismes i antiracionalismes, de les **religions** i les antireligions; típic de l'era del **poder**.
- **Màgia lògica.** Apareix només fa uns 2500 anys i és una operativa avui molt útil si se l'empra exclusivament en l'àrea dels **fenòmens, existencials i insistencials**, de l'home, com a simple instrument **inert**.

Màgia patriarcal

Es la màgia de transició entre l'original màgia llibertària i la màgia pensada (típica de les religions i dels racionalismes).

Massa monetària comunitària de solidaritat

És la massa monetària dedicada al repartiment dels **salaries de solidaritat social** i dels «pressupostos ordinaris i extraordinaris» segons els diferents Estatuts (General, Utilitari, Liberal), d'una banda; i a concedir «crèdits inversius», de l'altra. Aquesta **massa monetària** es pot constituir en funció dels excedents de producció de mercaderies de consum, en el primer cas, i de mercaderies d'inversió, en el segon.

Un altre dels sistemes de constituir, parcialment o total, aquesta massa monetària, és recaptant un «impost únic de solidaritat social» que elimini la resta de complicats i enutjosos impostos.

Aquest únic impost, gràcies a la **factura-xec telemàtica** podria ser del tipus IVA, sobre cada factura emesa, amb un percentatge general per a tothom, variable en funció del volum de necessitats que la **massa monetària de solidaritat** ha de cobrir.

Materialisme històric

Aquesta expressió designa, a partir de Marx, la nova operativa de la història que estableix una línia divisòria entre les concepcions idealistes i les concepcions científiques de la història humana: l'estudi empíric i lògic dels fenòmens implicats en la successió discontinua dels diferents models de producció.

En un sentit més actual, el **materialisme històric**, pot ser definit com l'estudi interdisciplinar de l'evolució humana a partir de documents i d'hipòtesis de treball que s'han d'experimentar per tal de ser **confirmades** o **infirmades** en el present.

És un mètode precís per a intentar aproximar-se hipotèticament a les diferents etapes humanes; i no permet interpretacions idealistes o **ideològiques**, en tant que les hipòtesis formulades s'han d'experimentar en condicions mínimes d'objectivitat.

Matrimoni

La paraula «matrimoni» etimològicament és: «aportació de proteccions (**muris**) i recursos (**munus**) a la mare (**matri**) i, per tant, als seus fills». Cal recordar que **muris** i **munus** són de la mateixa arrel que moni i monia. No s'ha de confondre amb la **família** ni amb cap contracte social de compromís de convivència.

Mercat lliure (llibertari)

En tant que el **mercat** és l'intercanvi de béns útils (de mercaderies), se situa clarament a l'àrea dels fenòmens. L'adjectiu que li escau, doncs, no és «lliure» (aplicable únicament a l'àrea «ètica-transcendent»), sinó «**llibertari**» (vegeu **estructures concretes i abstractes**, pàgina 820), ja que es tracta de la infraestructura social més bàsica i, doncs, materialment més allunyada de l'esperit immaterial.

El **mercat llibertari** sorgeix de l'exercici de llibertats materials concretes, palpables i diàries en els cicles de la producció i del consum, harmonitzats per l'economia de complementarietat interior financera-consumptiva, d'una banda, i creditícia-inversiva, de l'altra.

El que en l'actualitat correntment s'anomena «mercat lliure» no és res més que un «llibertinatge mercantilista plutàrquic»:

El **llibertinatge** és una pseudo-llibertat que no **respon** dels seus actes, que és **irresponsable**, ja que no accepta de ser personalitzada ni documentada per cap sistema monetari nominatiu. A primera vista, el llibertinatge sembla ésser obert a tothom, però en realitat, només ho és per unes molt escasses minories de poder sobre i contra les persones; minories ocultes, secretes, ocultes en un racó desconegut de tothom per a millor llençar-se sobre cada presa a l'abast. El llibertinatge és presentat per aquesta minoria com un reclam, un miratge i un somni per a la gran majoria dels ciutadans i dels empresaris que així creuen, il·lusionats, que tot el món és xauxa.

El **mercantilisme** és la degeneració del mercat que ja no cerca de cobrir les necessitats humanes en llur complexitat civilitzada, sinó que cerca únicament produir en quantitats de concertació i monopoli –oblidant la qualitat, substituint-la per la més enganyosa i caríssima publicitat– com a mitjà d'augmentar les

riqueses i el **poder** d'uns pocs. Aquests pocs cada dia són menys en proporció als menys rics, als pobres, als més pobres, als aturats, als marginats segregats de la societat actualment establerta.

Plutàrquic, perquè és el medi on certes minories transformen el necessari i legítim «diner mercantil» en il·legítim «diner-poder fàctic», que permet a aquestes minories de moure subterràniament els fils del mercat i de la societat, tot corrompent a favor seu la Justícia, la política, les professions liberals, les religions, la ciència, els pobles... («Plutarquia», és un neologisme inventat per Plató per a designar amb precisió «el poder del diner anònim, corrupte i omnicorruptor» (per a dominar tots els Estats de la terra). La confusió feta per Plató entre «arquia o legítim comandament social» i «poder il·legítim sobre i contra les persones» és deliberadament irònic, en el sentit de que la «plutarquia», cada dia més mundialista, sap disfressar el seu poder anònim de «legitimitat democràtica», «amb eleccions lliures», de «comandament social genuí» ja que ha nascut electoralment de la voluntat del poble). (Vegeu **plutarquia**, pàgina 861).

Mercometria

Mètrica del mercat realitzable exactament amb un sistema monetari **intracomptable**, que documenti les característiques principals de mercat (compra-venda). La **mercometria** és imprescindible per a un tractament matemàtic-lògic del **fenòmens** mercantils. Sense un canvi radical dels **sistemes monetaris** actuals, anònims, antimètrics i desinformatius, és impossible, per definició, qualsevol **mercometria exacta** i exhaustiva, necessària per a unes anàlisis i estadístiques fiables, generals i sectorials.

Aquesta mètrica, molt desenvolupada pel que fa als seus aspectes

teòrics, està mancada d'un element fonamental: un multicaptor de totes i cada una de les característiques de cada acte concret del mercat. Aquesta és una de les funcions de l'instrument monetari que anomenem **factura-xec telemàtica**.

Mínim vital

Salari de solidaritat social que tota persona ha de rebre pel fet de ser-ho en una societat civilitzada i amb capacitat de generar excedents.

Moneda

Etimològicament, «allò que avisa» (**moneo, monitum**); avisar a la societat que s'ha realitzat un intercanvi, responsabilitzant-lo i documentant-lo. Hom distingeix entre moneda concreta (**moneda anònima**) i **moneda abstracta** (Vegeu **intracomptabilitat**, pàgina 841, i **factura-xec telemàtica**, pàgina 828).

Moneda abstracta

És el tipus de moneda consistent en anotacions numèriques **intracomptables**. És una moneda, per tant, sense cap valor intrínsec. Aquestes anotacions de xifres permeten i faciliten un sistema de valors de canvi de mercaderies.

Com a sistema conjunt, la moneda abstracta s'adapta a les necessitats del comerç, cosa que no succeeix amb qualsevol tipus de moneda concreta (metàl·lica, bitllets de banc...), sempre escassa –o de mal calcular la seva quantitat real– per a fer front als innumbrables actes d'intercanvi.

Moneda anònima

És l'instrument monetari que no personalitza el qui l'empra en qualsevol acte de compra-venda. Les monedes metàl·liques i el paper moneda (bitllets de banc) són típics exemples de moneda anònima. Aquesta afavoreix la corrupció i tota mena de crims i delictes per diner, «tot es compra i tot es ven», fins i tot les persones, les autoritats...

Moneda personalitzada

Tipus de moneda que, per les seves característiques, permet saber a la Justícia qui l'ha usat i per a quin intercanvi concret.

Moral

Allò que ve de fora de l'home, sorgit de costums socials, culturals, amb tendència a imposar-se per la força. **Mores** vol dir «fuet, disciplines...»

Multiconfederació

La confederació és, per definició, múltiple en relació a la **unifederació** que és el pacte únic de referència que permet la confederació.

Municipi

El comú.

Nació

Etimològicament «grup de naixement animal». La nació humana també s'anomena **ètnia**. No s'ha de confondre nació amb **estat** ni amb **societat geopolítica**.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Les nacions (ètnies i inter-ètnies confederades en la societat geopolítica) consumeixen exclusivament per mitjà de les seves institucions liberals-cíviques. L'economia és exclusivament d'homes i per a homes, en llur àmbit ecològic.

Nació hereditària

Tota nació transmet la seva herència de generació en generació.

Nacionalisme

Accentuació de les persones nacionals-comunitàries en detriment de les persones individuals o socials.

Nacionalitat

Condició d'ésser d'una ètnia (nació) determinada. No indica la pertinença a una societat geopolítica (ni a un Estatisme).

Nacionalització

Procés pel qual una societat (o un conjunt de col·lectivitats) esdevé nació. No s'ha de confondre ni amb socialització ni, encara menys, amb estatització.

Nacionalitzar

S'aplica pròpiament al procés de propietat i gestió nacional que inclou els barris, interbarris, municipis, intermunicipis, subcomarques, comarques, intercomarques, ètnies, interètnies, regions dromològiques-econòmiques... No és correcte aplicar «nacionalitzar» al conjunt de la societat geopolítica ni, menys encara, a l'acció de l'Estat. En aquest dos casos és més correcte emprar «socialitzar».

No-fenomènic

Per evitar l'híbrid llatí-grec «no-fenomènic» fóra millor dir «a-fenomènic», però potser per a la nostra oïda contemporània el «no» té un sentit més fort i més clar.

Noble, notable

Ve de la mateixa arrel «GNO-», significativa d'«esperit vivent». (Vegeu **noció**, pàgina 857).

Noció

L'arrel indoeuropea «GNO-» en grec i en llatí, és específica per a totes les activitats de l'esperit –gnosi, (g)noció, (g)nom, «gnoscitiva»; «conocimiento» (castellà), cognoscitiva– sempre logal, verbal, amb forma expressiva ben personal i lliure. Cal distingir-la bé de les altres arrels «GNA-» i «GNI-».

L'arrel «GNA-» (GAM, GEN,...) es reserva a les activitats **psicosomàtiques**, corporals-anímiques (natura, **nació**, genètica, gamia...).

L'arrel «GNI-» es reserva a les activitats d'«**intel·ligència artificial**», de les quals la «**lògica**» (cognicions, cognitiva,...) n'és la forma més alta, però també la més inerta.

Noümen

Terme d'inspiració kantiana, que significa «noció en esperit pur», inexpressable i inconceptualitzable, i, per tant, no sotmetible a tractament **lògic** com ho són els **fenòmens**.

Els **ideals** són noïmens privilegiats ancestralment, que suposen, però, una reducció de l'àrea inconmensurable dels noïmens.

Observació

Servar (la realitat que hom té) al davant.

Oligarquia

Etimològicament «l'arquia d'uns pocs». És una manera eufemística d'amagar el poder irresponsable d'uns pocs.

Ontologia

En grec **on, ontos**, vol dir «ésser». No es pot sotmetre tot l'ésser de l'home a lògica. És impossible, car l'home és un complex molt actiu de **fenòmens** i de **noïmens**, és a dir, d'«aparences de matèria vivent (fenòmens)» i de «nocions en esperit pur (noïmens)». En tant que els «noïmens» són inefables no poden ser analitzats en llurs continguts ni generar formes convertibles en senyals lògics d'indefinida substituïbilitat omnideductible-coherent.

Per tant, els discursos «ontològics» són tan lliures com legítims; però tot discurs «ontològic», tota «ontològica» és «aberrant», ja que no fa cas dels límits ben coneguts de la lògica.

Òrgans de comandament

Aquesta expressió pretén substituir la confusió creada per la identificació entre **poder**, autoritat, **govern**, estat.. i es refereix a les institucions que, responsablement, s'encarreguen de «manar» en algun aspecte de la societat geopolítica.

Òrgans de comandament judicial

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar justícia.

Òrgans de comandament cívic

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar les ètnies i interètnies.

Òrgans de comandament geopolític

Conjunt d'institucions encarregades de conduir el conjunt de la societat geopolítica.

Pacte

Acord fenomènic (fœdus) per aconseguir la pau (pax) fonamentat en la confiança noüimènica (fides).

Pan-òntic

Relatiu a «tot l'ésser».

Pare

Ve de la mateixa arrel de «potis» (poder). La «pàtria potestat» és una redundància que afirma el poder del pare sobre dona i fills.

Parlaments

Conjunt d'institucions ètniques, interètniques i geopolítiques en les quals els Legislatius parlamenten amb els caps dels Executius per a orientar i controlar el govern de la seva demarcació.

Pàtria

Ve de **pare** i, per tant, de poder. Invocar «la mare pàtria» és un embolic absurd que permet fer la guerra sense saber perquè.

Per-

Aquest prefix llatí és una preposició inseparable en la composició de certs noms i verbs, als quals aporta un augment de significació quantitativa i indica un salt qualitatiu. Aquesta aportació és molt apropiada per a precisar les característiques pròpies de l'home (persona, pervivent, perconscient, persistent...) o de certs elements (pervalència...).

Perconscient, pervivent

(Vegeu **per-**, pàgina 860).

Persona

Etimològicament, «el qui canta (sonare) alt i just (per) la pròpia originalitat humana». Són persones no només les **individuals**, sinó també les **nacionals-comunitàries** (ètnies) i les **socials-col·lectives**. El sentit corrent del mot **persona** com a «màscara», és un derivat del seu sentit original i no a l'inrevés: la màscara del teatre grec permetia ampliar la veu de l'actor que l'emprava.

Personalitats

Les diverses maneres en què s'expressa la persona, però que no han de ser confoses socialment.

Persones individuals-mortals

Les persones més evidents a tothom.

Persones nacionals-comunitàries

Les persones formades per individus (i col·lectivitats) que comparteixen un mateix nucli de naixement, un mateix tarannà ètic, uns mateixos costums ancestrals, una mateixa cultura heretada i, eventualment, una mateixa llengua.

Persones socials-col·lectives

Les persones formades per lliure co-elecció mútua diferent del condicionant genètic de les persones nacionals-comunitàries.

Pervivència

Manera de viure específicament humana.

Plurigentilícies

Formada per múltiples «gens» (ètnies).

Plutarquia

Comandament de Plutos, el déu del diner. Històricament aquest terme s'empra per a designar el «**poder** ocult i irresponsable que dóna el diner anònim» a certes minories que actuen així, impunement, contra la gran majoria de **persones** individuals, nacionals i col·lectives.

Poder

La capacitat d'interferir en les coses i en les **persones**. El **poder sobre les coses** és legítim i necessari per a la vida de l'home. El

poder sobre i contra les persones és il·legítim, antiètic i immoral. No s'ha de confondre, però, el poder sobre les persones (despotisme, tirania, **plutarquia...**) amb el **comandament social** dialogant, legítim i responsable (arquia, autoritat...).

És interessant destacar que «poder» i **pater** tenen la mateixa arrel: l'expressió «pàtria potestat», és una significativa redundància.

Poders fàctics

Els poders que actuen de fet (sense marc legal) són impunes, principalment, gràcies a l'anonimat del diner. Els poders legals també són il·legítims i cal convertir-los en **comandament social** responsable.

Policíac

Reservem el qualificatiu de «policíac» per a una policia normal, respectuosa de la dignitat de l'home, respectuosa de la llei, respectuosa de la independència judicial...

En canvi, «policíac» l'emprem per a nomenar el comportament repressor, torturador, corruptor...

Política

És la disciplina que cada **societat geopolítica** s'imposa a ella mateixa, en favor d'ella mateixa. Consisteix en una doble acció: en primer lloc, el comandament social (**arquia**) lliure i responsable d'un cap d'Estat elegit democràticament; en segon lloc, l'obediència, també lliure i responsable, dels electors. Tant el comandament com l'obediència es realitzen per propi convenciment ètic i interès vital.

L'autopolítica és el desenvolupament espontani i expansiu, naturalment bell i bo, l'estratègia comunitària beneficiosa per a tots els membres de la societat geopolítica.

L'antipolítica és un desenvolupament arbitrari i forçat, una estratègia individualista, oligopolista o classista en benefici propi mitjançant l'exploació dels altres.

Les antipolítiques són antilibertàries, perquè en elles la llibertat i la responsabilitat inherents a tota política (tant per al qui comanda com per a qui obeeix) s'han transformat en **poder** irresponsable d'unes persones sobre les altres, i el poder sobre les persones és la negació mateixa de la llibertat.

Principi de subsidiarietat

Cada nivell **confederatiu** assumeix totes les funcions que lliurement no delega a nivells confederatius més amplis. Així cada **ètnia** i inter-ètnia és totalment autònoma i, només subsidiàriament, la confederació assumeix allò que en el pacte confederal estableixen els pactants.

Aquest terme és sinònim del mot tècnic «an-arquia», al qual només «ingenus» o «cínics» poden donar un sentit pejoratiu. En realitat és un terme de negació del «comandament de rang superior» en àrees socials de «comandament de rang inferior».

Privilegi

Etimològicament, «lleï privada» per oposició a «lleï general, igual per a tots».

Pro-experimental

(Vegeu **empirisme fenomenològic pro-experimental**, pàgina 811).

Professions i institucions liberals

Activitats i entitats acollides a l'**Estatut liberal**, és a dir que ofereixen els seus serveis gratuïtament i són remunerades per la societat geopolítica.

Psico-somàtic

Sinònim grec de l'expressió llatina «corporal-anímic». Ànima, psiqué i esperit indiquen «vent, aire...». Convencionalment, ànima s'aplica a tot cos animat (animal) i esperit, a l'original característica ètica-transcendent de l'home.

Psiqué

El «vent» que mou la persona (**ànima**).

Realitat

Etimològicament: FLUX.

Semànticament: FLUX D'OBSERVATS (i OBSERVABLES).

Regles de joc (social) net

Expressió popular per a designar el conjunt de lleis que formen una Constitució. En tot joc (social) convé que les regles de joc siguin netes, que afavoreixen per igual tots els jugadors, cosa que no succeeix en les societats històriques i actuals.

Religió

És un terme d'origen fosc que expressa la pràctica pseudo-**sacral** organitzada per a ser opi del poble, instrument legitimador dels poders establerts i fàctics. Les religions posen una carcassa ritualista a experiències de **màgia llibertària**, de transcendència, de **sacralitat** i esdevenen, per tant, una clara manifestació de **màgia pensada**.

Totes les religions són màgies pe(n)sades, com hem dit, nascudes a imitació de l'anàlisi dels metalls preciosos per l'assaig de toc (aigua règia) i del seu pe(n)sament per la balança de precisió. Aigua règia i balances de precisió són dos invents documentàriament ben precisats a Accad i en la primera meitat del Tercer mil·lenni abans de la nostra era.

Anàlisi i pe(n)sament de les paraules, els conceptes i llur senyalètica formalista han sigut, des d'aleshores, l'exhaustiva i grandiosa tasca de les religions, al servei incondicional dels règims imperialistes momentàniament triomfants: llur més o menys dogmàtica i fanàtica inquisició i persecució contra totes les ideologies i afectivologies (paraules personals lliures, vivents, dialogals sobre idees, opinions, afectes i passions) i sobre tots els discursos ideològics i afectivològics (paraules impersonals mortes per raó dialèctica formalísticament, logísticament inerta-coherent sobre «coses» conceptualitzades i senyalètiques) no ens ha de fer oblidar que, malgrat tot, durant els últims 4500 anys i a tot el món, les religions han estat un motor de progrés moral i civilitzador, universal i intel·lectual.

Una altra cosa és que avui dia pretenguin ésser encara l'únic instrument per a relligar la vida fenomènica de l'home amb la seva vida ètica transcendent en esperit pur.

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Per explicitar millor el sentit del que acabem de dir només cal recordar l'etimologia que donen tots els diccionaris: RELIGIÓ vindria de RELIGARE, de la mateixa manera que OPCIO ve d'OPTARE.

Revolució

Evolució ràpida i repetida d'una realitat determinada, que en si mateixa no prediu l'ús de la violència ni de la no-violència activa.

Sacralitat

Prové del verb llatí sancire: sancionar, avaluar, triar allò que hom considera bo i millor, segons la consciència de l'home que tria. Sacerdot, sagrat, sant i sagrament són derivats de la mateixa realitat. Aquests mots s'apliquen especialment al camp ètic-transcendent.

Salari de solidaritat social

És un sobre-salari social comunitari-solvent per als productors-consumidors (Estatut utilitari), que s'afegeix a llur salari privat-solvent; i és un salari social «alliberador», «liberal» o «mixt» respectivament per als qui s'emparen en l'estatut general (aturats, marginats, incapacitats congènits..), per als qui trien l'estatut liberal (professionals, institucions, col·lectivitats no utilitàries, és a dir, liberals), o per als qui s'acullen a l'estatut mixt (artesans, empreses mixtes de serveis públics...).

La **massa monetària comunitària** destinada constitucionalment a aquest salaris de solidaritat social (SSS) s'obté principalment per **creació de diner** en funció d'excedents reals de mercaderies de consum. Els SSS són distribuïts per un sistema de punts, el valor dels quals surt de dividir la massa monetària de salaris de solidaritat pel nombre de punts adjudicats als diferents salaris.

Una altra massa monetària de consum «liberal» estarà destinada a pressupostos ordinaris i extraordinaris de les institucions, col·lectivitats i associacions no lucratives.

Una llei orgànica de finances comunitàries regularà tot el capítol de salaris i pressupostos (ordinaris i extraordinaris) de solidaritat social.

Salari vital de solidaritat social

Salari social que assegura un **mínim vital** a totes les persones individuals des del naixement fins a la mort.

Sàrquic

Carnal, referent al complement **psico-somàtic**.

Sem-ètimo-lingüística

Disciplina que s'ocupa del sentit (**sem**) original (**ètimo**) de les paraules (**lingüística**). Permet cercar l'origen de les paraules per a descobrir-ne el sentit primitiu no corromput. Ajuda a reconstruir la història passada a partir dels orígens i de l'evolució de les paraules. Facilita també definir unívocament cada element lingüístic en un sentit tècnic, universal, necessari per a un estudi rigorós dels fenòmens que hom vol estudiar. La terminologia unívoca permet grans progressos en totes les disciplines científiques que l'adopten. La seva manca és un dels impediments per al progrés de les anomenades «ciències socials, mercantils i econòmiques», ja que llur imprecisió terminològica, variable en cada escola **ideològica** o **afectivològica**, les condueix a carrerons sense sortida experimental, molt al contrari de les ciències físiques i biofísiques que, disposant d'aquesta terminologia

unívoca, poden ser tractades segons el més estricte **empirisme fenomenològic pro-experimental**.

Simbiòtic

Complementari, indestriable, interdependent.

Símbol

Mot d'origen grec que designa qualsevol «juntura exacta, ajustament precís, confluència real i concreta... contrasenya codificada» que permeti un reconeixement complementari; un complement d'identificació, de compenetració. Simbòlic, significa, doncs, complementari.

Sistema general

És un sinònim d'**empirisme fenomenològic pro-experimental**. És una operativa **lògica** general aplicable a l'estudi i experimentació de qualsevol **fenomen**. S'inclou en la línia de la Teoria General de Sistemes on es relacionen els diferents sistemes entre si en un context interdisciplinar (Vegeu Rudolf Carnap i el cercle de Viena).

És en aquest sentit que, en el text, «sistema general» és l'abreviació de «sistema general de **mercat** clar i **societat** transparent»: elaboració «científica» sobre la mesura i l'estratègia del mercat i de la societat, dotada d'un instrument tècnic per a la seva aplicació i experimentació a la realitat quotidiana.

En d'altres paraules, és un «sistema general de mesura i comptabilitat, d'anàlisi i estadística de tots els valors de canvi utilitaris-monetaris». Aquesta sistemàtica és fonamental per a sotmetre a experimentació rigorosa els diferents «sistemes i

pseudo-sistemes» que actualment xoquen al mercat i a la societat.

Sistema científic

(Vegeu **sistema general**, pàgina 868, i **empirisme fenomenològic pro-experimental**, pàgina 811).

Sistema monetari

(Vegeu **moneda**, pàgina 854, **factura-xec telemàtica**, pàgina 828, **intracomptabilitat**, pàgina 841, i **sistema general**, pàgina 868).

Sistemàtic

Referent a l'organització coherent d'un o més conjunts lògics. Els termes acabats amb «-isme» indiquen un tractament sistemàtic de la realitat que acompanyen. Per coherència, els «-ismes» sols poden acompanyar realitats **fenomèniques** sotmetibles a tractament lògic. Del contrari, indiquen «accentuacions o perversions» d'un aspecte de la realitat complexa.

Sobirania

Estar per sobre dels altres. Ni «sobirans» ni «sobiranes nacionals».

Socialisme

Accentuació de les persones socials-col·lectives en contra de les persones individuals o nacionals.

Socialitzar

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Procés pel qual són posats al servei equitatiu de tots els ciutadans i ciutadanes d'una **societat geopolítica**, determinats béns o serveis. No té res a veure amb **nacionalitzar**: procés pel qual unes col·lectivitats esdevenen **nació**. Tampoc no s'ha de confondre amb estatitzar: procés pel qual l'Estat s'apropia il·legítimament de certs béns i serveis en el pretés nom de la societat o del «bé comú». Tota estatització corromp el sentit original de l'Estat (simple gerent de la societat).

Social-liberal

Referent a la **societat liberal (Estatut Liberal)**.

Sociativitat

Més o menys capacitat d'associar-se lliurement. Tret específicament humà.

Societat

Grup multipersonal sorgit de la capacitat d'associar-se, de co-elegir-se lliurement.

Societat civil

Conjunt de persones individuals, nacionals i col·lectives que actuen amb llibertat dins el marc de la **societat geopolítica**.

Societat ètica-transcendent

Conjunt social de totes les persones que es relacionen des de l'ésser, compartint lliurement festa i ideals.

Societat geopolítica

Expressió composta que designa la societat formada per un conjunt d'ètnies i inter-ètnies ancestrals, històricament unifederades més o menys vocacionalment i lliure cara a l'exterior i multiconfederades confederables també més o menys lliurement entre elles a l'interior de la federació unitària existent avui en dia. La legitimitat ètica i moral d'aquesta federació unitària només pot sorgir d'un nou pacte de plena llibertat extrafederativa i intra-confederativa que converteixi l'unitarisme heretat en una lliure vocació conjunta, profundament sentida per tots, de futura culminació en una exuberant i fecunda comunitat inter-ètnica global.

Etno-històricament, aquestes societats polítiques o civils van sorgir espontàniament i expansiva, a l'Àsia sudoccidental fa uns 10000 anys, en un espai geogràfic (geo) com a «acròpolis» inicials, sota forma de naixents «ciutats-imperi».

Quan aquestes lliures «societats-imperis» molt nombroses perderen llurs concretes llibertats ciutadanes a l'exterior i a l'interior, fou per efecte dels «imperialismes» iniciats fa uns 4500 anys. Si la constitució de múltiples ètnies i inter-ètnies en unifederació cara a l'exterior no és lliure, esdevé un imperialisme.

Tots els imperialismes, a terme històric prou llarg, estan condemnats a mort, perquè les oligarquies que els dominen fugen del navili en perniciosa, per fracàs manifest de l'imperialisme exterior (cas de tots els ex-imperialismes europeus) i per rebel·lió intel·ligent, ja pronosticable de les ètnies i inter-ètnies contra els excessos de centralisme, estatisme, «burrocràcia».. de l'imperialisme interior convertit en substitut de l'imperialisme exterior.

Així totes les ètnies i inter-ètnies (nacions amb consciència) volen

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

un nou pacte de lliure unificació cara a l'exterior i de superlliures indefinides intraconfederacions presents i futures.

Aquestes definicions –experimentals-històriques– delimiten amb precisió l'estructura, les funcions i atribucions, l'organicitat de l'Estat.

L'Estat és un simple gerent del conjunt de la **societat geopolítica**. Aquesta **no** és, per tant, sinònim d'Estat, ni de «nació», ja que, per definició, tota societat geopolítica ha estat i és sempre i arreu pluri-nacional.

El terme tècnic per «societat geopolítica» és «imperi»: el seu significat originari és «Estar parat, preparat (-per de «parare» «-perare») per dins, interiorment (im-) (a fer front a perills contra la comunitat tant exteriors com interiors)».

L'Estat gerent de l'imperi –futura comunitat imperial, si els polítics actuen segons comprensió de la persona enterament lliure des dels seus inicis i de l'arquia-anarquia al servei de les plenes llibertats personals fenomèniques, tant a l'interior com a l'exterior– és sols una part, relativament molt minoritària: té una missió específica ben precisa: actuar de «gerent» i, mai, enlloc ni per res, ningú ha estat capaç, davant un auditori mitjanament intel·ligent, de confondre «societat gerenciada» i «gerent social».

Societat liberal

És la que es dedica a atendre les persones més o menys directament, però no a través de la producció de béns útils mercantils. És la formada pels professionals, institucions i associacions liberals (Vegeu **estatut liberal**, pàgina 817).

Societat mixta

És la que es dedica a una funció utilitària que degut al seu caràcter de monopoli de servei públic o a la seva funció mig utilitària, mig liberal, rep ajuda financera específica (Vegeu **estatut mixt**, pàgina 817).

Societat transcendent

Conjunt social de totes les persones que es relacionen des de l'ésser, compartint lliurement festa i ideals. No té funció **fenomènica** concreta, és el camp de l'**ètica**, de la festa, la transcendència, els ideals. Com a transcendent que és, no necessita cap ajuda monetària sinó un marc lliure on desenvolupar-se.

Societat utilitària (mercat)

És la que es dedica a la producció i consum dels béns utilitaris. En ella es distingeixen els productors-consumidors dels simples consumidors. El seu nom corrent és «mercat».

Superestructura ètica

(Vegeu **estructures concretes** i **abstractes**, pàgina 820).

Supra-ètnia

Nova **ètnia** sorgida d'un procés respectuós de lliure federació i confederació d'ètnies anteriors.

Supra-nacionalització

En el cas humà, procés de formar una **supra-ètnia**.

Telemàtica

Informàtica interconnectada a distància (tele). Inclou la combinació de tots els sistemes electrònics de comunicació a distància (TV, telèfon, ordinadors, tèlex...).

Teoria metal·lista

Teoria monetària que explica l'acceptació del diner en funció del valor del metall de qual són fetes les monedes. La pràctica metal·lista –monedes de metall en circulació– si bé al seu inici (fa uns 4500/4000 anys) permeté l'agilització dels intercanvis, amb el temps s'ha mostrat incapaç de promoure l'equilibri del mercat: la seva quantitat limitada al volum d'unes poques mercaderies escollides (or, plata...) no pot fer front a un constant creixement de mercaderies.

Des de l'any 1914, les monedes metàl·liques amb valor intrínsec han desaparegut pràcticament. Així, la **teoria nominalista** pren ara, un nou impuls teòric i pràctic: la moneda és un simple sistema de mesura, convencional i abstracte, que permet establir responsablement el valor de canvi de les mercaderies.

Teoria nominalista

Teoria monetària per la qual el diner és únicament un «signe» arbitrari, sense cap valor concret intrínsec, per a facilitar l'intercanvi de mercaderies. És a dir, el nominalisme nega que sigui essencial al diner el estar format per alguna mercaderia valuosa, i afirma que és un simple instrument convencional i abstracte que agilitza el mercat. Plató és el primer representant d'aquesta teoria mentre que Aristòtil és el primer en contradir-la afirmant la **teoria metal·lista**.

Tirania

Confusió deliberada entre **autoritat estatal** (executiu i legislatiu) i autoritat **judicial**.

Tòtems

Triem el sentit que designa «els primers col·lectius humans d'especialització productiva».

Transparència comptable-monetària

Aquesta expressió és sinònim de «els comptes clars» cosa impossible en un règim monetari anònim i **extracomptable**.

Unifederació

La **federació** geopolítica sempre és única.

Unió

La «unió» fenomènica de persones és molt perillosa perquè porta a llur destrucció. La «**(con)federació** fa la força», la «unió fa la destrucció».

Unitarisme

Ideologia que porta a la destrucció de les persones en funció de l'idealisme de la «unitat».

Unitat nacional

Apel·lació pseudo-cohesionadora que amaga i pretén destruir la diversitat personal d'individus, ètnies i col·lectivitats.

Utilitari-llibertari

Referent a les llibertats de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana.

Utilitarisme

Sistema de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana en la seva complexitat de cada espai-temps.

Utilitarisme humà

Es tracta de la **infraestructura** bàsica de la vida fenomènica, biològica i cultural, de l'home. L'utilitarisme és l'aprofitament de tot el que **materialment** és útil al subjecte actiu considerat; és instintivament congènit a tots els membres de qualsevol espècie animal, fonamentalment adscrita al model nacional-comunitari, més o menys gregari.

Ukronia i utopia

«Fora del temps» i «fora de l'espai», respectivament. En general aquests mots indiquen la imaginació situada fora de les circumstàncies concretes que envolten i condicionen els homes en un moment determinat, però que poden esdevenir reals en un altre moment.

Veritat

Elevació, excelsitud de l'esperit ètic-transcendent. La veritat només pot ser subjectiva, personalíssima, singular: no **existeix** cap veritat objectiva fora de la persona considerada (sigui **persona** nacional-comunitària, social-col·lectiva o individual-

mortal).

Ni el nombre de persones (majories), ni la llei que les regeix, no poden crear una «veritat objectiva». La veritat en no ser fenomènica, no pot ésser objectiva i tant el número (aritmètica) com la llei, són simples fenòmens històrics.

Una veritat fenomènica és un absurd: la veritat abasta tot el ser de la persona i no pot ésser reduïda solament a la part fenomènica d'aquesta persona. (Vegeu **exacte**, pàgina 823).

Vocacions liberals

Les professions no utilitàries per poder-se desenvolupar amb dignitat i eficàcia han de ser fonamentades en la vocació no mercantil dels professionals. Vocació que es demostra en la pràctica de la professió i no en cap tipus d'oposicions memorístiques.

Xec

Paraula que ve del verb anglès «to check»: aturar, reprimir, posar un fre, moderar, verificar, controlar, supervisar, reprendre, increpar, fer escac, contrariar, trastornar, impedir, contramarcjar, etc.

(Vegeu **factura-xec telemàtica**, pàgina 828).

Índex dels dibuixos.

Sistema d'economia sense diner.....	203
Sistema mercant o de permuta simple.....	203
Sistema mercantil o de canvi amb moneda.....	204
Estat inicial.....	251
Crèdit.....	251
Retorn del crèdit.....	252
Estat final.....	252
Mercat d'eurodòlars.....	269
Teleformatrònica cibernètica.....	335
Esquema de la circulació monetària dins el Sistema General..	379
Desenvolupament de la quarta fórmula reguladora fonamental.	381
Gràfic de l'oscil·lació deflacionària decreixent.....	387
Procés de la factura-xec.....	399
Coefficient R_{hop} platonià.....	490
Exemple d'estratègia.....	491
Programes postlògics primaris.....	505
Circulació de moneda.....	557
Recorregut en les forces armades.....	702
Canvi elemental.....	726
Societat utilitària.....	762
Mercat exterior.....	764
Societat liberal i consumidora.....	766
Societat liberal.....	767
Mercat de consum.....	768
Model de la nova societat segons el Sistema General.....	771

Índex de les fórmules.

Volum I.....	
Fórmula 4.1.....	121
Fórmula 4.2.....	122
Fórmula 4.3.....	123
Fórmula 4.4.....	126
Fórmula 4.5.....	126
Fórmula 4.6.....	127
Fórmula 4.7.....	127
Fórmula 4.8.....	127
Fórmula 4.9.....	128
Fórmula 4.10.....	131
Fórmula 4.11.....	137
Fórmula 4.12.....	137
Fórmula 4.13.....	140
Fórmula 4.14.....	141
Fórmula 4.15.....	141
Fórmula 4.16.....	143
Fórmula 4.17.....	145
Fórmula 4.18.....	155
Fórmula 4.19.....	163
Fórmula 4.20.....	164
Fórmula 4.21.....	164
Fórmula 4.22.....	164
Fórmula 4.23.....	165
Fórmula 4.24.....	165
Fórmula 4.25.....	165
Fórmula 4.26.....	166
Fórmula 4.27.....	173
Fórmula 4.28.....	174
Fórmula 4.29.....	174

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Fórmula 4.30.....	175
Fórmula 4.31.....	175
Fórmula 4.32.....	180
Fórmula 4.33.....	181
Fórmula 4.34.....	181
Fórmula 4.35.....	182
Fórmula 4.36.....	182
Fórmula 4.37.....	202
Fórmula 4.38.....	205
Fórmula 4.39.....	206
Fórmula 4.40.....	207
Fórmula 4.41.....	210
Fórmula 4.42.....	211
Fórmula 4.43.....	214
Fórmula 4.44.....	214
Fórmula 4.45.....	214
Fórmula 4.45.....	214
Fórmula 4.46.....	249
Fórmula 5.1.....	255
Fórmula 5.2.....	255
Fórmula 5.3.....	256
Fórmula 5.4.....	256
Fórmula 5.5.....	256
Fórmules 6.1.....	316
Fórmula 6.2.....	330
Fórmula 6.3.....	330
Fórmula 6.4.....	330
Fórmula 6.5.....	330
Fórmula 6.6.....	331
Fórmula 6.7.....	331
Fórmula 6.8.....	331
Fórmula 6.9, suma de velocitats de Galileu.....	337
Fórmula 6.10, suma de velocitats d'Einstein.....	337
Fórmula 6.11, Fórmula reguladora fonamental F1.....	368

Índex de les fórmules

Fórmula 6.12.....	368
Fórmula 6.13.....	369
Fórmula 6.14.....	369
Fórmula 6.15.....	370
Fórmula 6.16.....	370
Fórmula 6.17.....	370
Fórmula 6.18.....	371
Fórmula 6.19, Fórmula reguladora fonamental F2.....	372
Fórmula 6.20.....	372
Fórmula 6.21, Fórmula reguladora fonamental F3.....	374
Fórmula 6.22.....	375
Fórmula 6.23, Fórmula reguladora fonamental F4.....	377
Fórmula 6.24.....	377
Fórmula 6.25.....	377
Fórmula 6.26.....	378
Fórmula 6.27.....	378
Fórmula 6.28.....	378
Fórmula 6.29.....	380
Fórmula 6.30.....	382
Fórmula 6.31.....	382
Fórmula 6.32.....	384
Fórmula 6.33.....	385
Fórmula 6.34.....	385
Fórmula 6.35, Fórmula reguladora fonamental F5.....	390
Fórmula 6.36.....	390
Fórmula 6.37.....	391
Fórmula 6.38.....	391
Fórmula 6.39.....	391
Fórmula 6.40.....	392
Fórmula 6.41.....	392
Volum II.....	
Fórmula 8.1.....	565
Fórmula 8.2.....	565
Fórmula 8.3.....	566

Fórmula 8.4.....	566
Fórmula 8.5. Càlcul de la invenció del diner comunitari creditici.....	567
Fórmula 8.6. Compensació entre producció i hisenda en el mercat interior.....	592
Fórmula 8.7. Compensació de diners entrants i sortints en el comerç exterior.....	592
Fórmula 9.1. La mercaderia produïda i venuda dóna diner. .	714
Fórmula 9.2. Etapa mercantilista.....	714
Fórmula 9.3. Canvi de moneda en mercaderies.....	714
Fórmula 9.4. El diner és temps.....	715
Fórmula 9.5. Mercaderies totals.....	724
Fórmula 9.6. Mercaderia no monetària.....	725
Fórmula 9.7. Mercaderia no monetària 2.....	725
Fórmula 9.8.....	725
Fórmula 9.9.....	726
Fórmula 9.10.....	730
Fórmula 9.11. Bé comú mercantil.....	730
Fórmula 9.12.....	731
Fórmula 9.13.....	733
Fórmula 9.14. Variable.....	735
Fórmula 9.15. Composició de la societat general.....	753
Fórmula 9.16. Societat utilitària.....	761
Fórmula 9.17. Quantitat de crèdit a crear per la comunitat..	761
Fórmula 9.18. Fórmula reguladora del mercat exterior.....	765
Fórmula 9.19. Fórmula reguladora del mercat de consum..	768
Fórmula 9.20. Quantitat de finances a crear per la comunitat	769

Índex del glossari

A.....
Acràcia.....	779
Administració.....	779
Afectivològic.....	779
Altruisme.....	780
Amortidors auxiliars per a finances i crèdits comunitaris.....	780
Analògic, analogia, analògic.....	782
Anarquia.....	782
Ànima.....	783
Animal.....	783
Anti-.....	785
Anticivilització.....	783
Antiliberal.....	783
Antilibertari.....	783
Antipolític.....	783
Antipolítica.....	784
Antisocietat.....	784
Antisocietat dels marginats.....	784
Arquia (anarquia).....	784
Assignacions de solidaritat social.....	785
Auto- (anti-).....	785
Autodeterminació.....	786
Autonomia.....	786
Autopolítica.....	786
Autoritat.....	786
Autoritat autònoma.....	787
Autosingular.....	787
B.....
Bèl·lic.....	787
Burrocràtic.....	787
C.....
Caos.....	787

Captor.....	788
Carn, carnal.....	789
Catòlic.....	789
Cibernètic.....	789
Ciència.....	789
Ciència econòmica.....	789
Ciència mercològica.....	790
Ciutadanes.....	791
Ciutats-imperis.....	791
Cívic.....	791
Civilització.....	791
Civisme.....	791
Cognició.....	796
Col·lectivitat.....	792
Comandament.....	792
Comandament polític.....	792
Comandament social.....	792
Comerç exterior.....	793
Compartir.....	793
Comptabilitat global.....	793
Comú.....	794
Comunió.....	795
Comunisme.....	795
Comunitat.....	795
Comunitat de nacions.....	795
Comunitat genètica (o nacional).....	795
Comunitat supra-ètnica.....	796
Comunitat supra-nacional.....	796
Comunitats endo-ètniques.....	795
Confederació.....	796
Constitució.....	796
Cosmètica.....	796
Cosmologia-mundologia.....	804
Cosmos.....	798

Cosmos = mundus.....	799
Cosmos i caos.....	799
Cràcia i acràcia.....	805
Creació de diner.....	805
Creativitat fenomènica.....	805
Crèdits comunitaris.....	805
Crèdits inversius.....	806
Crono espècie «homo».....	806
Cultura.....	807
Cultures de ciutat.....	807
D.....	
Despòtic.....	807
Despotisme.....	807
Dictadura.....	808
Disseny de civisme.....	809
Dona.....	809
E.....	
Ecologia.....	809
Econometria.....	809
Economia.....	810
Egoisme.....	811
Eleccions.....	811
Empíria.....	811
Empirisme fenomenològic pro-experimental.....	811
Empresa.....	813
Empresa utilitària.....	813
Empreses multiestatals plutàrquiques.....	813
Endo-observació.....	813
Endoètnia-viriarcàl.....	813
Endogàmia.....	813
Entranyat.....	814
Església.....	814
Esperit.....	814
Esperit ètic-transcendent.....	815

Esperit sociatiu.....	815
Esperit transcendent.....	815
Esperit, ànima, psiqué.....	814
Estat.....	815
Estat de dret i estat de fet.....	816
Estatisme.....	816
Estatisme intrainperialista.....	816
Estatització.....	817
Estats-nació.....	817
Estatut liberal.....	817
Estatut mixt.....	817
Estatuts de solidaritat social.....	818
Estratègia.....	819
Estructures concretes i abstractes.....	820
Ètic-transcendent.....	821
Ètica.....	821
Ètnia.....	821
Eurítmia.....	823
Exacte.....	823
Excedents de producció.....	823
Executiu.....	823
Existència.....	827
Existencial, existència, existencialisme.....	827
Exo-observació i endo-observació.....	827
Experimental.....	827
Extra-comptable.....	828
Extra-imperialisme.....	828
F.....
Factura-xec telemàtica.....	828
Família.....	830
Familiars.....	831
Federació (confederació).....	831
Felicitat noümenica.....	832
Fenomen.....	832

Fenomenològic.....	832
Finançament comunitari.....	833
Financer.....	833
Finances consumptives.....	833
Fulgurància perconscient.....	833
G.....	
Gnàtic.....	833
Govern.....	833
Gregarietat.....	833
Grup sexual-nutrici.....	834
H.....	
Història: visió, saber... Memòria.....	834
Home.....	834
I.....	
Idealismes.....	835
Ideals.....	834
Identitat personal.....	835
Ideologia.....	835
Ideològic.....	835
Ideologies i afectivologies.....	836
Igualtat jurídica.....	837
Imbècil.....	837
Imperi.....	837
Imperialisme.....	838
Impost únic de solidaritat social.....	838
Indefinit.....	839
Independència.....	839
Individu.....	839
Individualisme.....	839
Inert.....	839
Infirmar.....	840
Infraanimal.....	840
Infraestructura utilitària.....	840
Insistencial, insistència.....	840

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Insistent.....	840
Intel·ligència artificial.....	840
Intel·ligència concreta.....	841
Inter- i intra.....	841
Interètnia.....	841
Interjecte.....	841
Intracomptabilitat.....	841
Intraconfederació.....	842
Introspecció.....	842
Invenció de diner.....	842
Invent.....	844
J.....	
Jerarquia.....	844
Justícia.....	844
L.....	
Legislatiu.....	845
Liberal.....	845
Llibertari.....	845
Llibertat, llibertari i liberal.....	846
Llibertat, lliure.....	845
Llibertats concretes.....	846
Llistes obertes.....	846
Lògica.....	848
Logos, logal, lògia, lògic.....	849
M.....	
Màgia.....	849
Màgia patriarcal.....	850
Massa monetària comunitària de solidaritat.....	850
Materialisme històric.....	851
Matrimoni.....	851
Mercat lliure (llibertari).....	851
Mercometria.....	853
Mínim vital.....	854
Moneda.....	854

Moneda abstracta.....	854
Moneda anònima.....	854
Moneda personalitzada.....	855
Moral.....	855
Multiconfederació.....	855
Municipi.....	855
N.....	
Nació.....	855
Nació hereditària.....	856
Nacionalisme.....	856
Nacionalitat.....	856
Nacionalització.....	856
Nacionalitzar.....	856
No-fenomènic.....	857
Noble, notable.....	857
Noció.....	857
Noümen.....	857
O.....	
Observació.....	858
Oligarquia.....	858
Ontologia.....	858
Òrgans de comandament.....	858
Òrgans de comandament cívic.....	859
Òrgans de comandament geopolític.....	859
Òrgans de comandament judicial.....	859
P.....	
Pacte.....	859
Pan-òntic.....	859
Pare.....	859
Parlaments.....	859
Pàtria.....	860
Per-.....	860
Perconscient, pervivent.....	860
Persona.....	860

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Personalitats.....	860
Persones individuals-mortals.....	860
Persones nacionals-comunitàries.....	861
Persones socials-col·lectives.....	861
Pervivència.....	861
Plurigentilícies.....	861
Plutarquia.....	861
Poder.....	861
Poders fàctics.....	862
Policíac.....	862
Política.....	862
Principi de subsidiarietat.....	863
Privilegi.....	863
Pro-experimental.....	863
Professions i institucions liberals.....	864
Psico-somàtic.....	864
Psiqué.....	864
R.....	
Realitat.....	864
Regles de joc (social) net.....	864
Religió.....	865
Revolució.....	866
S.....	
Sacralitat.....	866
Salari de solidaritat social.....	866
Salari vital de solidaritat social.....	867
Sàrquic.....	867
Sem-ètimo-lingüística.....	867
Simbiòtic.....	868
Símbol.....	868
Sistema científic.....	869
Sistema general.....	868
Sistema monetari.....	869
Sistemàtic.....	869

Sobirania.....	869
Social-liberal.....	870
Socialisme.....	869
Socialitzar.....	869
Sociativitat.....	870
Societat.....	870
Societat civil.....	870
Societat ètica-transcendent.....	870
Societat geopolítica.....	870
Societat liberal.....	872
Societat mixta.....	872
Societat transcendent.....	873
Societat utilitària (mercat).....	873
Superestructura ètica.....	873
Supra-ètnia.....	873
Supra-nacionalització.....	873
T.....	
Telemàtica.....	874
Teoria metal·lista.....	874
Teoria nominalista.....	874
Tirania.....	875
Tòtems.....	875
Transparència comptable-monetària.....	875
U.....	
Ukronia i utopia.....	876
Unifederació.....	875
Unió.....	875
Unitarisme.....	875
Unitat nacional.....	875
Utilitari-llibertari.....	876
Utilitarisme.....	876
Utilitarisme humà.....	876
V.....	
Veritat.....	876

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

Vocacions liberals.....	877
X.....	
Xec.....	877

Índex de les il·lustracions.

Joan Bardina (1877-1950).....	7
Lluís Maria Xirinacs (1932-2007).....	21
Agustí Chalaux de Subirà (1911-2006).....	22
L'Agustí Chalaux davant d'una taula, amb els papers a la mà.....	37
L'Agustí Chalaux entrant a l'antic edifici d'Almogàvers 43.....	38
Conferència a la seu d'Ecoconcern-Innovació Social.....	40
Horace Finaly (1871-1945).....	45
Fotografia d'una manifestació en el marc del Fòrum Social Català de l'any 2008, encapçalada pel professor d'economia Arcadi Oliveres i altres persones.....	59
Oració del Parenostre dins l'església de la comunitat de San Carlos Borromeo de Madrid.....	65
Sessió constitutiva de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC)....	72
Fotografia d'un acte públic a Frontinhan, el 16 de desembre de 2006, en el centenari del naixement de l'historiador occità Pèire Vilar (1906-2003).....	108
L'arqueòleg Richard Leakey.....	110
Escultura d'en Jaume Rodri dedicada a Lluís Maria Xirinacs, ubicada al Pla de Can Pegot (Ogassa).....	113
Bullæ amb fitxes.....	177
Plató i Aristòtil a l'Escola d'Atenes, per Rafael.....	198
Gràfic genèric dels imperis confeccionat pel filòsof de la història Alexandre Deulofeu.....	201
Fotografia del pagès ecològic Josep Pàmies en ple conreu.....	218
Karl Marx (1818-1883), retrat de John Mayall, 1875.....	231
Fotografies d'un nen atrèpsic abans i després de ser tractat en el dispensari marí René Quinton de Lió.....	292
Fotografia del Doctor Hamer estudiant un TAC cerebral.....	293
Fotografia d'una etiqueta d'AZT de la casa Sigma.....	294
Fragment de la portada del llibre «Historia General» de l'Antonio de Herrera, editat a Madrid al 1601.....	295
Albert Einstein (1879-1955).....	338

Tercera Via. Lluís Maria Xirinacs

L'empresari Benito Muros.....	345
Els germans Auguste Lumière (1862-1954) i Louis Lumière (1864-1948).....	460
Fotografia d'estudi d'un programa de Ràdio Contrabanda FM a Barcelona.....	470
Lluís Maria Xirinacs, l'any 2000, plantat a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona, reivindicant l'Assemblea dels Països Catalans..	517
Mapa fruit d'una aproximació a l'Europa de les nacions, confeccionat l'any 1990.....	523
Fotografia de la manifestació d'Òmnium Cultural a Barcelona, el 10 de juliol del 2010, amb un cartell reivindicador de l'esperanto.	528
Els Doctors Meulemans i Elías impartint classe d'Endolingüística.	529
Adhesiu de la campanya electoral de la candidatura de Lluís Maria Xirinacs al Senat, el juny del 1977.....	537
Un seminari de la Fundació INEVAL, al 2006.....	563
Fotografia de l'esquerra: Membres de l'equip d'Air Car Factory que van impulsar la comercialització d'un equip d'explosió dins un motor d'explosió convencional. Fotografia de la dreta: Esquema de l'aplicació de l'equip.	599
Demostració pública de l'aigua tractada per Ayhan Doyuk.....	600
Fotografia d'Enric Duran, membre fundador de la Cooperativa Integral Catalana (CIC).....	626
Quadre del Tribunal de les Aigües de València.....	628
Xirinacs caminant durant la Marxa pel Llobregat, any 1978...	671
Fotografia de l'esquerra: Riu Llobregat a Sallent, runam Cogulló, amb 45 milions de tones de residus salins. Fotografia de la dreta: Riu Cardener a Súria, runam Fusteret, amb 23 milions de tones de residus salins.....	672
Fotografia de l'esquerra: Lluís Maria Xirinacs en una trobada a la masia de La Plana (El Bages). Imatge de la dreta: Coberta de la revista «El Balcó d'Almogàvers» dedicada a les jornades forestals realitzades a La Plana.....	684

Índex de les il·lustracions

Els «Captaires de la Pau» amb Ferran García Faria i Xirinacs, protegint-se de les garrotades de la policia.....	697
L'economista escocès John Law (1671-1729).....	728
Lluís Maria Xirinacs al Montseny, l'any 2006.....	758
Lluís Maria Xirinacs tocant una peça de piano.....	773
Xirinacs davant la presó Model de Barcelona.....	903
Agustí Chalaux a casa seva.....	908

BIOGRAFIA DE LLUÍS MARIA XIRINACS (1932-2007).

- Neix a Barcelona el 6 d'agost de 1932.
- Durant l'adolescència: intensa vida espiritual i comunitària a Sant Felip Neri de Gràcia.
- Cursa diverses carreres: Magisteri a l'Escola Normal d'Iratxe (Nafarroa) i a Saragossa; Sacerdotal a les cases d'estudis d'Iratxe i Albelda d'Iregua (Rioja) dins les Escoles Pies.
- Intensa vida pedagògica, pastoral i social. Seguidor i impulsor de les doctrines de Gandhi sobre la no-violència.
- 1963. Es produeixen els seus primers enfrontaments amb el poder com a conseqüència de la seva progressiva consciència cívica.
- 1966. Refusa cobrar la paga de l'Estat. És el primer capellà que pren aquest determini. Per aquesta causa, el bisbe l'expulsa definitivament de la diòcesi de Solsona.
- 1971. Es constitueix l'Assemblea de Catalunya. Participa en el seu procés de gestació i la defensa fins al final.

El primer punt de l'Assemblea de Catalunya: Consecució de l'amnistia general pels presos i exiliats, que més endavant s'aconseguirà.

Il·lustració 44: Xirinacs davant la presó Model de Barcelona.

- La seva lluita per la llibertat és incansable: empresonaments, vagues de fam...
- El 24 de desembre de 1975, abans de les 12 del migdia es planta davant de la presó Model amb el compromís de no moure-se'n fins que els presos polítics surtin definitivament

alliberats. S'hi estarà més d'un any i mig.

- Proposat per a Premi Nobel de la Pau.
- 1977-1979. Senador independent per Barcelona en la primera legislatura espanyola després del règim de Franco. Proposa una constitució alternativa complerta, que és rebutjada. Després, la va proposant article per article. Escriu un article diari al rotatiu *Avui*, renunciant a aquest recurs quan es convoquen les següents eleccions parlamentàries del 1979, per no abusar d'aquest avantatge respecte els altres candidats.
- 1979. Es presenta, a les eleccions al Congrés de Diputats per la demarcació de Barcelona, pel **Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional (BEAN)**. Resulta ser la primera força extraparlamentària al Principat de Catalunya.
- 1980. Intenta, infructuosament, que el **Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional (BEAN)** faci coalició amb la nova candidatura **Nacionalistes d'Esquerra (NE)**, a les següents eleccions al Parlament de Catalunya. Cap de les dues formacions obté representació. Es retira de la política electoral.
- Estudis de Biologia, Economia, Física, Sociologia...
- Des de 1982 col·labora en la creació, amb l'Agustí Chalaux, del **Centre d'Estudis Joan Bardina**, que elabora diferents documents proposant un nou model polític, econòmic i social. Podeu consultar <http://bardina.org> i <http://chalaux.org>.
- Des de 1987 impulsa la **Fundació Randa**, on imparteix cursos sobre el seu model filosòfic: *Globàlium. Una visió global de la realitat*. Podeu consultar <http://xirinacs.cat>.
- Deixa el sacerdoci el 1990.
- Doctor en Filosofia *cum laude*.
- Fidel amb el seu compromís històric per l'alliberament personal i col·lectiu, a principis del 2000 es planta durant dotze hores diàries a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona convocant l'Assemblea dels Països Catalans. Ho deixa per motius de salut.
- L'11 de setembre de 2002 participa en l'acte del Fossar de les Moreres com a commemoració del 25è. Aniversari de

l'Assemblea de Catalunya. És processat judicialment pel seu discurs.

- L'octubre de 2005 és detingut i empresonat durant dos dies.
- Autor de nombrosos articles i columnes a diaris (la major part vetats en aquests darrers anys), pròlegs, conferències i cursos. De la seva extensa bibliografia encara en resta molta per publicar. Alguns dels seus llibres són: *Plantem-nos!*, *El terror, la pau i el sagrat*, *Amnistia-77...* Molts s'han exhaurit i esperem poder-los reeditar, entre ells:
 - *Vaga de fam per Catalunya.*
 - Diaris de presó (I: *L'espectacle obsessiu* i II: *Entro en el gran buid*).
 - *La traïció dels líders.*
 - *Subjecte.*
 - *Constitució, paquet d'esmenes...*
- El dia 6 d'agost de 2007 se'n va «de vacances» i el dia 11 el troben a la muntanya amb el cos sense vida.
- El seu *Acte de sobirania* ha commocionat el país. Critica durament els polítics «massificadors». Deixa de ser esclau i es lliura a la transcendència. Les seves darreres paraules al poble són: «Jo sóc en vosaltres, amics!».
- Novembre de 2007: Publicació del *Dietari final (Darreres espurnes i Cinc anys)*.
- Abril de 2008: Publicació de *L'esperit batega per Catalunya*. 2009: *La Noviolència*.
- Abril de 2012: Publicació de la primera edició de *Tercera Via*.
- Maig de 2012: Publicació d'*El valor humà de la Pau i altres textos inèdits*.

ACTE DE SOBIRANIA.

He viscut esclau setanta-cinc anys
en uns Països Catalans
ocupats per Espanya, per França (i per Itàlia)
des de fa segles.
He viscut lluitant contra aquesta esclavitud
tots els anys de la meva vida adulta.
Una nació esclava, com un individu esclau,
és una vergonya de la humanitat i de l'univers.
Però una nació mai no serà lliure
si els seus fills no volen arriscar
llur vida en el seu alliberament i defensa.
Amics, accepteu-me
aquest final absolut victoriós
de la meva contesa,
per contrapuntar la covardia
dels nostres líders, massificadors del poble.
Avui la meva nació
esdevé sobirana absoluta en mi.
Els han perdut un esclau.
Ella és una mica més lliure,
perquè jo sóc en vosaltres, amics!

Lluís M. Xirinacs i Damians
Barcelona, 6 d'agost de 2007.

BIOGRAFIA D'AGUSTÍ CHALAUX (1911-2006).

- Neix a Sant Genís dels Agudells, un petit poble de 15 habitants, a prop de Barcelona, el 19 de juliol del 1911.
- Als nou anys, els pares l'envien a França a estudiar. Va restar a Toulon fins acabar el batxillerat.
- Als 14 anys va conèixer al banquer **Horace Finaly**. Estava passejant quan va veure anunciada una conferència sobre *El rol dels banquers en la societat*. Va entrar. La sala era plena de senyors amb grans barbes. Quan Finaly acabà la conferència sol·licità la intervenció del públic. Va demanar la paraula però, com que quasi no se'l veia, el van fer enfilar en una cadira. En Finaly va dir que li atendria personalment al final de la reunió. Aquest fet fortuït va ser l'inici d'una amistat que durà uns 14 anys. Periòdicament es trobava amb en Finaly i ell li contava experiències, fets, coneixements, informacions... sobre la seva vida i sobre la seva professió: el desconegut món intern dels banquers. Li deia:

Quan tu compreguis i sàpigues què fer de tot el que jo et dic, no m'inquieta gens; farà temps que jo «serai chauve» (faré malves)...

- Aconsellat per Finaly i acomplint el desig del seu pare es va matricular a l'Escola de Química de Mulhouse. En aquesta escola li van fer malbé tota la retòrica, tota la manera de pensar idealista que tenia. Li van dir:

Els fenòmens s'estudien amb un mètode precís, independentment de les teves creences ètiques, dels ideals transcendents, de les ideologies i de les passions que tinguis. Un fenomen és un fenomen, una cosa objectiva que es pot estudiar i documentar. Quan et centres en l'estudi d'un fenomen no has de fer altra cosa que això. La lògica serveix

per estudiar els fenòmens i per a res més. La lògica és un camp de concentració: que hi entres i en surts quan vols (no com la religió). Quan surts de la lògica fes el que vulguis, per a la vida corrent no serveix per a res.

Aquesta instrucció bàsica li va servir de molt. El descobriment d'aquest mètode científic, precís i rigorós, aplicat als fenòmens físics i químics, li permeté començar a enfocar l'estudi dels fenòmens socials i econòmics amb semblant precisió i rigor.

Il·lustració 45: Agustí Chalaux a casa seva.

- Amb el suport d'amics seus, col·laboradors i diverses persones interessades en l'estudi i l'aprofundiment de les seves teories, crearen el **Centre d'Estudis Joan Bardina**, una associació sense ànim de lucre que va fer registrar el seus estatuts el 25 d'octubre de 1984, prenent el nom del pedagog llibertari Joan Bardina i Castarà.
- L'equip de l'associació elabora diferents documents proposant un nou model polític, econòmic i social.
- Es converteix l'antiga fàbrica dels germans Chalaux en un autèntic ateneu, anomenat *Can Bardina*, on es realitzen conferències setmanals, convidant diferents persones a exposar el seu pensament i les seves propostes en diferents àmbits, tot contrastant-les amb les propostes de l'associació.
- L'any 1990 és enderrocada l'antiga fàbrica dels germans Chalaux, degut al procés d'expropiació municipal a què estava sotmès l'edifici, convertint-se en una part del parc de l'Estació del Nord. Dos anys després se celebraren els Jocs Olímpics de Barcelona. L'edifici hagués fet cent anys l'any 1993.

- L'any 1997 es crea el lloc web del Centre d'Estudis Joan Bardina, amb enllaços principals a <http://bardina.org> i <http://chalaux.org>, donant a conèixer les propostes d'aquesta entitat per tota la xarxa.
- Mor a Barcelona el 26 d'abril de l'any 2006.

OBRA DE LLUÍS MARIA XIRINACS.

- *Secularització i cristianisme*, 1969.
- *Futur d'Església*, escrit l'any 1970, editat l'octubre de 1976.
- *Carta a un policia armat*, 21 de març de 1976.
- *L'espectacle obsessiu*.
- *Entro en el gran buit*.
- *Vaga de fam per Catalunya*, diari de 21 dies, 1976.
- *Subjecte*.
- *Constitució, paquet d'esmenes*, 1979.
- *Constitución, paquete de enmiendas*, 1979, traducció al castellà de l'anterior.
- *La primera història humana*.
- *La dimensió cooperativa*.
Amb Jordi Via i Jordi Garcia.
- *Món Alternatiu*. Transcripció de la conferència realitzada el divendres 14 de febrer de 1986 en la inauguració de la Cooperativa Tascó.
- *Mundo Alternativo*, traducció al castellà de l'anterior.
- *El diàleg difícil entre ciència i consciència*. Article publicat a la revista L'Esborrany de Sant Boi de Llobregat. Maig del 1991.
- *Plantem-nos. Temes vius i pendents per al tombant de mil·lenni*. 2000.
Amb Lluís Busquets Grabulosa.
- *Manifest-crida*, 2000.
- *Crida*, 2001.

- *Filosofia i pràctica de la no-violència*. Transcripció del seminari fet a La Plana, Bages, l'agost del 2001.
- *Discurs pronunciat l'11 de setembre del 2002 al Fossar de les Moreres de Barcelona*.
- *Declaració de Lluís Maria Xirinacs davant del jutge el 17 de desembre del 2002*.
- *La traïció dels líders*. Trilogia de memòries polítiques.
- *Mentalitat i models globals*. Exposició d'un model global per fer front a la complexitat de la realitat.
- *El terror, la pau i el sagrat*, 2005.
- *Amnistia 77, Franco ha mort?*, 2006.
- *Un model global de la realitat. Primera part, model menor*, 2007.
- *Dietari final*, 2007. Obra pòstuma.
- *Tercera Via*. Redactat l'any 1982 i editat l'any 2012.
- *El valor humà de la pau i altres textos inèdits*, maig de 2012. Recull de textos sobre la noviolència.

OBRA D'AGUSTÍ CHALAU.

- *Introducció al Sistema General*, 11 de setembre de 1983.
Amb Magdalena Grau Figueres.
- *Una eina per a construir la pau*, 1 de juliol de 1984.
En català, castellà, anglès i francès.
- *Assaig sobre moneda mercat i societat*, 1984.
Amb Magdalena Grau Figueres. En català, castellà i anglès.
- *Moneda telemàtica i estratègia de mercat*, 1985.
Amb Magdalena Grau Figueres. En català, castellà, anglès, francès i italià.
- *Decrets llei per una constitució del segle XXI*.
En català i en castellà.
- *Disseny de civisme*, 1988.
En català i castellà.

- *La plutarquia i altres relats*, 1991.
En català, castellà, anglès, italià i romanès.
- *Sistema General: «Economia i societat» (En seixanta punts)*, 6 de desembre de 1996.
Amb Lluís Maria Xirinacs.
- *Suggeriments de nous camins, socials, econòmics i polítics*.
En català i castellà.
- *Glossari de termes inequívocs*.
- *Ideals ètics, instruments tècnics i objectius polítics*.
- *Notes autobiogràfiques*.
En català, castellà, anglès, francès, italià, alemany i esperanto.
- *El capitalisme comunitari*. Dissabte, 12 de febrer del 2000.
Amb Brauli Tamarit Tamarit. En català, castellà, anglès, francès, italià, alemany, gallec i esperanto.
- *Petita història de la moneda*.
Amb Brauli Tamarit Tamarit. En català, castellà, anglès, francès, italià, alemany, gallec i esperanto.
- *Història del capitalisme comunitari*. Dilluns, 17 de febrer del 2001.
En català, castellà i anglès.

ALTRES OBRES D'INTERÈS.

- Nicolas d'Oresme. *De origine et mutationibus monetarum*. s. XIV.
- Jean Froissart. *Chroniques*. 1371-1400.
- Georges Bernanos. *Les grands cimetières sous la lune*. 1938.
- Alexandre Deulofeu. *Naixement, grandesa i mort de les civilitzacions*. Volum I de la *Matemàtica de la Història*. 1970. Editorial Emporitana.
En català i en castellà.
- Alexandre Deulofeu. *Catalunya, mare de la cultura europea*. Volum VII de la *Matemàtica de la Història*. 1976. Editorial

Emporitana.

- Guy Aznar. *Tous à mi-temps!, ou, Le scénario bleu*. 1981. Seuil.
- Martí Olivella Solé. *La moneda, peça clau*.
- Martí Olivella Solé. *El poder del diner*. Premi Joaquim Xirau 1991.
En català, castellà, anglès i italià.
- Equip Ecoval. *EQH, l'Empresa de Qualitat Humana*.
En català i castellà.
- André Mahé. *El Plasma de Quinton*. 1999. Icaria editorial. Colecció Milenrama.
- Frances Moore Lappé, Joseph Collins, Peter Rosset con Luis Esparza. *Doce mitos sobre el hambre. Un enfoque esperanzador para la agricultura y la alimentación del siglo XXI*. 2005. Icaria editorial. Colecció Antrazyt.
- Seth Shulman. *The Telephone Gambit*. 17 de gener del 2008.
- Brauli Tamarit Tamarit. Presentació de Martí Olivella. *Els reptes pendents d'Alexandre Deulofeu i les seves solucions segons Agustí Chalaux*. Dilluns, 8 de març del 2010.
En català, castellà, anglès, francès, italià, alemany i esperanto.
- Juan Carlos Anselmi Elissalde. *Aportacions al Barcelona Consensus*. 2011.
En català i en castellà.

IN MEMORIAM.

Llorenç Martos Martínez
(Mengíbar, Jaén, 25 de maig del 1937-
Barcelona, 4 de juliol del 2012).

«Hi ha homes que lluiten un dia i són bons. N'hi ha altres que lluiten un any i són millors (...) Però hi ha els que lluiten tota la vida, aquests són imprescindibles».

Bertolt Brecht.

Lluís Maria Xirinacs i Damians (1932-2007) va ser sacerdot, Il·lustrador no-violent actiu per l'amnistia dels presos, i també pels drets i llibertats individuals, socials i nacionals catalans al llarg de tota la seva trajectòria. Defensor de la continuïtat de la primera Assemblea de Catalunya, fou escollit senador independent per Barcelona a les corts constituents del 1977-1979, proposant una constitució alternativa completa a la que es va aprovar en aquell moment. Amb l'Agustí Chalaux i altres persones elaboraren un model polític, econòmic i social alternatiu als dos sistemes imperants durant l'època de la Guerra Freda. Doctorat en filosofia *cum laude*, va construir un model filosòfic de coneixement i classificació de la realitat –*Globalium*–, que ens permet conèixer millor el que és essencial de cada cosa.

Aquesta cosa tan senzilla és la base d'aquest llibre i del Sistema General:

$$\sum \alpha\omega pvm_{E_u} > \sum \alpha\omega smp_{E_u}$$

CENTRE D'ESTUDIS
JOAN BARDINA

FUNDACIÓ RANDA
LLUÍS MARIA XIRINACS